19 1055

G/H

KAMER VAN KOOPHANDEL
EN FABRIEKEN
12 OKT. 1977
AMSTERDAM

- EERSTE BLAD -

Heden, zeven oktober negentienhonderd zevenonzeventig, --------
verschenen voor mij, MELCHIOR HENDRIK ANTON VAN VEEREN, notaris
ter standplaats Soest: ----------
I. de Heer JOHANNES DIEDERIK BOUWENS, pottenbakker, wonende te
Soest, Eemstraat 1.b., volgens zijn verklaring geboren te Am-
sterdam op veertien oktober negentienhonderd zestien; --------
II. de Heer SAM BRUSSEE, assurantie-bemiddelaar, wonende te --
Leiden, Levendaal 166.c., volgens zijn verklaring geboren te -
Leiden op eenentwintig juli negentienhonderd eenenveertig, en
III. de Heer CORNELIS NICOLAAS WILLEM HOGENES, organisatie ---
medewerker, wonende te Nieuwveen, Molenlaan 2, volgens zijn --
verklaring geboren te Amsterdam op zestien april negentienhon-
derd zesenveertig. ----------
De comparanten verklaarden bij deze akte een stichting in het leven
te roepen en daarvoor de navolgende statuten vast te stellen:
---------- Naam, Zetel en Duur ----------
Artikel 1. ----------
1. De stichting is genaamd: Stichting Narconon Nederland. ----
Zij is een zelfstandige stichting en is gevestigd te Amster- -
dam. ----------
2. De stichting is opgericht voor onbepaalde tijd. ----------
---------- Doel ----------
Artikel 2. ----------
De stichting heeft ten doel: het werken in Nederland tenein- -
de druggebruikers te genezen door middel van het toepassen van
de methoden, bekend als "Narconon", ontwikkeld door L. Ron ---
Hubbard. ----------
Verdere ontwikkeling van het "Narconon" programma wordt door -
de stichting toegepast. ----------
Afgezien hiervan kunnen er geen veranderingen worden aange- --
bracht in de grondbeginselen van deze geneeswijze. ----------
Artikel 3. ----------
1. De stichting kan lokale afdelingen vestigen die als doel --
hebben het openen en beheren van herstellings-centra voor drug-
gebruikers. ----------
De stichting mag de lokale afdelingen financieel, administra-
tief alsmede door middel van training van haar stafleden, on-
dersteunen. ----------
2. De afdelingen zullen bijdragen tot de genezing van drugver-
slaafden die afhankelijk zijn van de openbare welzijnszorg, --
alsmede tot de welzijnszorg van delinquenten, mits deze genees-
wijze volledig conform de normen van de stichting kan --------
plaatsvinden, zonder dat enige verandering of toevoeging aan -
het Narconon programma wordt aangebracht, zulks overeenkomstig
het bepaalde in artikel 2. ----------
Artikel 4. ----------
De stichting beoogt niet het maken van winst. ----------
Artikel 5. ----------
Met algemene stemmen kan het bestuur der stichting besluiten -

assistentie, ondersteuning en advies te vragen aan adviseurs. Een raad van advies kan ingesteld worden. ----------
Het bestuur van de stichting kan, wanneer zij daartoe de noodzaak aanwezig acht, besluiten tot het zoeken van hulp, assistentie en begeleiding, een en ander naar eigen goeddunken en - tegen redelijke vergoeding. ----------
Zij kan tegen redelijke vergoeding haar stafleden training geven voor het verkrijgen van deskundigheid en kan kursusmateriaal en andere hulpmiddelen aanschaffen. ----------
---------- Bestuur ----------
Artikel 6. ----------
1. Het bestuur bestaat uit drie bestuursleden, die woonachtig moeten zijn in Nederland. ----------
De bestuursleden worden gekozen voor één jaar en treden af volgens een door het bestuur op te maken rooster. ----------
2. Voor de eerste maal worden tot bestuurders benoemd, ------- de oprichters. ----------
3. Wanneer in het bestuur een vacature is ontstaan zal daarin door de overblijvende bestuursleden ten spoedigste worden voorzien door benoeming van een nieuw bestuurslid, die als zodanig dezelfde functie zal bekleden als degene in wiens plaats hij - werd benoemd. ----------
Het besluit tot benoeming wordt genomen bij gewone meerderheid van stemmen. ----------
4. De voorzitter van het bestuur roept de vergaderingen bijeen en zorgt ervoor dat van het ter vergadering verhandelde en ---- beslotene notulen worden opgemaakt. ----------
5. De voorzitter moet een bestuursvergadering bijeenroepen - - met inachtneming van een oproepingstermijn van acht dagen - -- telkens wanneer dit door een bestuurslid verlangd wordt. -----
6. Het bestuur is alleen dan bevoegd tot het nemen van rechtsgeldige besluiten, wanneer óf alle bestuursleden ter vergadering aanwezig zijn, dan wel vertegenwoordigd zijn door een --- schriftelijk gevolmachtigde, óf twee bestuursleden aanwezig -- zijn en het derde lid ontbreekt ondanks oproeping tot de vergadering met een oproepingstermijn van acht dagen. ----------
7. Tenzij in de statuten anders wordt bepaald, worden besluiten genomen met gewone meerderheid van stemmen. ----------
8. De dagelijkse leiding binnen de stichting is verantwoording schuldig aan het bestuur. ----------
Het bestuur en de dagelijkse leiding zijn verplicht elkaar --- voortdurend op de hoogte te houden van elke belangrijke beslissing teneinde te verzekeren dat het doel van de stichting wordt nagestreefd en bereikt. ----------
9. De leden van het bestuur kunnen ten laste van de kas der -- stichting een onkostenvergoeding genieten, doch worden niet gesalarieerd. ----------
10. Het bestuur is bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, vervreemden of bezwaren van registergoederen -- alsook tot het sluiten van overeenkomsten waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich --- voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een derde verbindt. ----------
Artikel 7. ----------
De stichting werkt zelfstandig zonder supervisie van welk(e) land, staat, gemeente- of stadsauthoriteit dan ook. ----------

---------- Vertegenwoordiging ----------
Artikel 8. ----------
De stichting wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door -- de voorzitter en een ander bestuurslid. ----------
Artikel 9. ----------
Het bestuur is bevoegd zich door een schriftelijke volmacht --- te doen vertegenwoordigen door één of meer personen. ----------
Zo'n volmacht is ten alle tijde te herroepen en moet getekend - worden overeenkomstig het in artikel 8 bepaalde. ----------
Artikel 10. ----------
1. Jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar ---- legt de penningmeester rekening en verantwoording af aan het -- bestuur van het door hem in het afgelopen boekjaar gevoerde --- beheer. ----------
De rekening en verantwoording moet worden nagezien door een --- accountant die jaarlijks door het bestuur wordt gekozen. ------
2. Het boekjaar loopt van een januari tot en met eenendertig -- december met dien verstande dat het eerste boekjaar eindigt per eenendertig december negentienhonderd zevenenzeventig. --------
---------- Statutenwijziging ----------
Artikel 11. ----------
1. Het bestuur is bevoegd de statuten te wijzigen. Het besluit daartoe zal slechts kunnen worden genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin alle bestuursleden aanwezig of door een schriftelijk gevolmachtigde vertegenwoordigd zijn. -------
2. De wijziging moet op straffe van nietigheid bij notariele - akte tot stand komen. ----------
De bestuurders zijn verplicht een authentiek afschrift van de akte van wijziging alsmede de gewijzigde statuten neer te leggen ten kantore van het openbaar stichtingenregister, gehouden door de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Amsterdam. ------
---------- Ontbinding ----------
Artikel 12. ----------
1. Het bestuur is bevoegd de stichting te ontbinden. ---------
Op het daartoe te nemen besluit is toepasselijk hetgeen in artikel 11 van deze statuten is bepaald aangaande een besluit -- tot wijziging van de statuten. ----------
2. De stichting wordt bovendien ontbonden: ----------
- door insolventie nadat zij in staat van faillissement is verklaard of door de opheffing van het faillissement wegens de -- toestand van de boedel; ----------
- doorrechterlijke uitspraak in de bij de wet genoemde gevallen. ----------
Artikel 13. ----------
1. De vereffening geschiedt door het bestuur. ----------
2. De stichting blijft na haar ontbinding voortbestaan indien en voor zover dit voor de vereffening van haar zaken nodig is.
3. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van de statuten voor zoveel mogelijk en nodig van kracht. ----------
4. Het bestuur bepaalt welke bestemming, na betaling van alle schulden, aan de overgebleven bezittingen van de stichting zal worden gegeven, met dien verstande, dat het saldo moet worden bestemd voor één of meer instellingen met een doel hetwelk het doel van de stichting zoveel mogelijk nabij komt. ----------
Het saldo kan in geen geval ten goede komen aan het bestuur -- of de oprichters. ----------

1970035

---------- Slotbepaling ----------

Artikel 14. ----------

In alle gevallen waarin door de statuten van de stichting niet is voorzien, beslist het bestuur. ----------

Artikel 15. ----------

De stichting zal onder haar verantwoording - in overeenstemming met het bepaalde in artikel 2 van deze statuten - lokale afdelingen vestigen en daar als hoofdkwartier leiding aan geven -- met het doel om welzijnscentra te hebben om verslaafden te genezen. ----------

De stichting moet ook statuten en reglementen ontwikkelen voor de lokale afdelingen. ----------

De lokale afdelingen moeten een bestuur hebben, bestaande uit drie bestuursleden, waarvan de voorzitter wordt gekozen door - de stichting. ----------

Artikel 16. ----------

Voor de eerste maal worden tot bestuurders der stichting be- - noemd: ----------

1. de Heer Johannes Diederik Bouwens, pottenbakker, wonende -- te Soest, Eemstraat 1.b., geboren te Amsterdam op veertien oktober negentienhonderd zestien, ----------

2. de Heer Sam Brussee, assurantie-bemiddelaar, wonende te --- Leiden, Levendaal 166.c., geboren te Leiden op eenentwintig -- juli negentienhonderd eenenveertig, ----------

3. de Heer Cornelis Nicolaas Willem Hogenes, organisatie ----- medewerker, wonende te Nieuwveen, Molenlaan 2, geboren te Amsterdam op zestien april negentienhonderd zesenveertig. ------

De comparanten zijn mij, notaris, bekend. ----------

---------- WAARVAN AKTE IN MINUUT. ----------

Verleden te Soest op de datum in het hoofd dezer akte vermeld. Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte aan de verschenen personen, hebben deze eenparig verklaard van die inhoud te hebben kennisgenomen en op volledige voorlezing daarvan geen - prijs te stellen. ----------

Onmiddellijk na beperkte voorlezing is deze akte door de comparanten en mij, notaris, ondertekend. ----------

J.D.Bouwens. S.Brussee. C.N.W.Hogenes. M.van Veeren. ---------

VOOR AFSCHRIFT

(afgegeven ten dienste van Kamer van Koophandel)

DOSSIER-NR: 197.855
Blad 1

Kamer
van Koophandel
en Fabrieken
voor Amsterdam

De Ruyterkade 5
1013 AA Amsterdam
Telefoon 020-5236600

UITTREKSEL UIT HET STICHTINGENREGISTER
PER 20 JUNI 1991

Statutaire naam:	STICHTING NARCONON NEDERLAND
Verkorte naam:	STICHTING NARCONON NEDERLAND (Deze naam is door Stichtingenregister ingevuld)
Statutaire zetel:	AMSTERDAM
Adres van de stichting:	VROLIKSTRAAT 151 2HG 1091 TV AMSTERDAM
Correspondentie-adres:	1001 JB AMSTERDAM POSTBUS 17098
Datum oprichting:	7 OKTOBER 1977
Datum stat. beeindiging:	ONBEPAALD

Functionarissen:

Naam, titel; functie:	JOHANNA LEONIE MARY KLUESSIEN VOORZITTER
Geboortedatum	11 NOVEMBER 1952
Adres:	1074AV AMSTERDAM, STADHOUDERSKADE 124
Datum in functietreding:	1 JANUARI 1987
Vertegenw. bevoegdheid:	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s))

Alleen geldig indien door de Kamer voorzien van een originele handtekening.
*** 15 regels ***

Kamer
van Koophandel
en Fabrieken
voor Amsterdam

De Ruyterkade 5
1013 AA Amsterdam
Telefoon 020-523 66 00

DOSSIER-NR: 197.108
Blad 1

UITTREKSEL UIT HET STICHTINGENREGISTER
PER 24 JULI 1991
==========

Statutaire naam: STICHTING "NEDERLANDS KOMITE VOOR RECHTEN VAN DE MENS" (C.C.H.R.)

Verkorte naam: N.C.R.M.
Statutaire zetel: AMSTERDAM

Adres van de stichting: HAARLEMMERMEERSTRAAT 127 3HG
1058 JW AMSTERDAM

==========

Datum oprichting: 14 OKTOBER 1976
Datum stat. beeindiging: ONBEPAALD

****

De stichting is m.i.v. 1 JANUARI 1981 ontbonden

****

Functionarissen:
Naam, titel; functie: MARIANNE LOUISE KROESE VOORZITTER
Geboortedatum 29 MAART 1938
Adres: 1058JW AMSTERDAM, HAARLEMMERMEERSTRAAT 127 3HG
Datum in functietreding: 25 AUGUSTUS 1982
Vertegenw. bevoegdheid: Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s))

Naam, titel; functie: JACQUELINE VERWEY SECRETARIS
Geboortedatum 26 FEBRUARI 1950
Adres: 1015AD AMSTERDAM, SINGEL 100 2HG
Datum in functietreding: 25 AUGUSTUS 1982
Vertegenw. bevoegdheid: Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s))

Naam, titel; functie: JOHANNES JOZEF KAIZER PENNINGMEESTER
Geboortedatum 27 MAART 1953
Adres: 1073EE AMSTERDAM, SARPHATIPARK 140 3HG
Datum in functietreding: 25 AUGUSTUS 1982
Vertegenw. bevoegdheid: Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s))

Alleen geldig indien door de Kamer voorzien van een originele handtekening.
*** 24 regels ***

Enquête

Geachte lezer,

Wij zouden graag de volgende informatie ontvangen, teneinde onze research naar straling en haar effekten op de wereld van vandaag te bevorderen.

Zoudt U zo vriendelijk willen zijn om uw antwoorden op de volgende vragen te geven en ze in de bijgesloten envelop terug te sturen ?

1) Denkt U dat het gebruik van kernenergie een bedreiging voor het huidige leven inhoudt ?

2) Wat zou er aan gedaan moeten worden ?

3) Denkt U dat er spoedig een atoomoorlog zal komen ?

4) Wat moet er gedaan worden om zichzelf te beschermen tegen straling en de effekten daarvan ?

5) Kent u een groep die iets effektiefs doet tegen straling ?

6) Wat denkt u zelf dat er aan gedaan zou moeten worden ?

Dank U voor Uw medewerking,

Scientology kerk Amsterdam.

Meer exemplaren van dit
boek zijn
verkrijgbaar bij

Dit is wellicht de eerste niet-religieuze morele code die geheel gebaseerd is op gezond verstand. Hij is door L. Ron Hubbard als individueel werk geschreven en maakt geen deel uit van een religieuze leer. Herdruk of individuele versnelling [illegible] connectie met of steun van enige religieuze organisatie. Het is overheidsinstanties en ambtenaren daarom toegestaan deze code te verspreiden, als niet-religieuze activiteit. (Herdruk kan geregeld worden met de eigenaar van het auteursrecht of zijn persoonlijke vertegenwoordigers.)

ISBN 0-9605936-4-7

Sept 1985

De weg
naar
het geluk

Aan:_____

Van:_____

Hoe men dit boek gebruikt

U wenst natuurlijk uw kennissen en vrienden te helpen.

Kies iemand uit wiens doen en laten, hoe weinig ook, uw eigen voortbestaan kan beïnvloeden.

Schrijf de naam van de persoon op de bovenste lijn op de omslag.

Schrijf of stempel uw eigen naam, als individu, op de onderste lijn op de omslag.

Geef de persoon het boek.

Vraag de persoon het te lezen.[0]

U zult bemerken dat hij of zij ook bedreigd wordt door mogelijk wangedrag van anderen.

Geef de persoon nog verscheidene andere exemplaren van dit boek, maar schrijf er niet uw naam op: laat de ander er die van hem of haar op schrijven. Laat de persoon deze exemplaren aan anderen geven die in zijn of haar leven een rol spelen.

Door hiermee door te gaan zult u uw eigen en hun vermogen om voort te bestaan enorm vergroten.

Dit is een weg naar een veel veiliger en gelukkiger leven voor u en anderen.

Copyright © 1981 L. Ron Hubbard
All Rights Reserved
Oorspronkelijke titel: *The Way to Happiness*
ISBN 0-9605930-4-7

Regent House, Ltd.
P.O. Box 29903
Los Angeles, CA 90029

0. Woorden hebben soms verscheidene betekenissen. De definities in de voetnoten van dit boek geven alleen de betekenis waarin het woord in de tekst gebruikt wordt. Als u woorden in dit boek ziet die u niet kent, zoek ze dan op in een goed woordenboek. Als u dat niet doet, kunnen misverstanden en mogelijk discussies ontstaan.

Waarom ik u dit boek heb gegeven

Uw

voortbestaan[1]

is

belangrijk

voor mij.

1. Voortbestaan: het blijven leven, het blijven bestaan, het in leven zijn.

Geluk

Ware vreugde en geluk[2] zijn waardevol.

Als we niet voortbestaan, kunnen we geen vreugde en geluk vinden.

Proberen voort te bestaan in een chaotische,[3] oneerlijke en in 't algemeen immorele[4] samenleving is moeilijk.

Ieder individu en iedere groep probeert door het leven te gaan met zoveel mogelijk plezier en zo min mogelijk pijn.

Uw eigen voortbestaan kan bedreigd worden door de slechte daden van anderen om u heen.

Uw eigen geluk kan in tragedie en droefheid omslaan door de oneerlijkheid en het wangedrag van anderen.

Ik weet zeker dat u zich dergelijke werkelijk gebeurde gevallen voor de geest kunt halen. Zulke wandaden verminderen ons voortbestaan en belemmeren ons geluk.

U bent belangrijk voor andere mensen. Er wordt naar u geluisterd. U kunt anderen beïnvloeden.

Het geluk of de ellende van anderen die u zou kunnen noemen, is belangrijk voor u.

Zonder al teveel moeite kunt u, met behulp van dit boek, hen helpen voort te bestaan en een gelukkiger leven te leiden.

Hoewel niemand kan waarborgen dat iemand anders gelukkig kan zijn, kunnen hun kansen op voortbestaan en geluk worden vergroot. En daardoor worden uw kansen vergroot.

Het ligt binnen uw vermogen de weg aan te geven naar een minder gevaarlijk en gelukkiger leven.

2. Geluk: een toestand of staat van welzijn, tevredenheid, plezier; een vreugdevol, opgewekt, onbezorgd bestaan; iemands reactie wanneer hem prettige dingen overkomen.

3. Chaotisch: het karakter of de aard hebbend van volslagen wanorde of verwarring.

4. Immoreel: (Ook: onzedelijk) niet moreel; geen regels van beta[illegible] gedrag volgend; onjuist gedrag; geen idee hebbend van juist gedrag.

Zorg voor uzelf.

1

1-1. Zie dat u verzorging krijgt als u ziek bent. Als mensen ziek zijn, verzuimen ze vaak zich af te zonderen of voor een goede behandeling te zorgen, zelfs als ze een besmettelijke ziekte hebben. Zoals u gemakkelijk kunt zien, komt u hierdoor al gauw in gevaar. Dring erop aan dat iemand, als hij ziek is, gepaste voorzorgsmaatregelen neemt en goede verzorging krijgt.

1-2. Houd uw lichaam schoon. Mensen die niet regelmatig een bad nemen of hun handen wassen, kunnen ziektekiemen dragen. Zij brengen u in gevaar. U heeft alle recht om erop aan te dringen dat mensen regelmatig een bad nemen en hun handen wassen. Het is onvermijdelijk dat iemand vuil wordt door werk of lichaamsbeweging. Zorg dat hij zich na afloop opknapt.

1-3. Zorg voor het behoud van uw tanden. Er is gezegd dat je geen last van slechte tanden krijgt, als je na iedere maaltijd je tanden poetst. Dit of het gebruik van kauwgom na iedere maaltijd beschermt anderen in grote mate tegen mondziekten en slechte adem. Raad anderen aan hun tanden te verzorgen.

1-4. Eet behoorlijk. Mensen die niet behoorlijk eten zijn voor u of zichzelf van niet veel nut. Ze bezitten vaak weinig energie. Soms zijn ze slechtgehumeurd. Ze worden sneller ziek. Er zijn geen vreemde diëten nodig om behoorlijk te eten, maar het is nodig dat men regelmatig dingen eet die voedzaam zijn.

1-5. Zorg voor voldoende rust. Hoewel het vaak in het leven nodig is door te werken in perioden waarin men normaal slaapt, kan iemand een last voor anderen worden, als hij in 't algemeen niet voor voldoende rust zorgt. Vermoeide mensen zijn niet opmerkzaam. Ze kunnen fouten maken. Ze krijgen ongelukken. Net als u hen nodig heeft, kunnen ze u al het werk op uw dak schuiven. Ze brengen anderen in gevaar. Dring erop aan dat mensen die niet voldoende rust nemen, dat wel doen.

2 Wees gematigd.[5]

2-1. Neem geen schadelijke drugs. Mensen die drugs nemen, zien niet altijd de werkelijke wereld voor zich. Ze zijn er niet werkelijk *bij*. Op de grote weg, bij een terloopse ontmoeting in huis, kunnen ze zeer gevaarlijk voor u zijn. Ten onrechte geloven mensen dat ze „zich prettiger voelen" of „zich beter gedragen" of „alleen maar gelukkig zijn", als ze drugs nemen. Dit is slechts zelfbedrog. Vroeg of laat zullen de drugs hen lichamelijk te gronde richten. Raad mensen af drugs te nemen. Als zij dat wel doen, spoor hen dan aan hulp te zoeken om ermee op te houden.

2-2. Maak geen overmatig gebruik van alcohol. Mensen die alcohol gebruiken zijn niet opmerkzaam. Hun reactievermogen gaat erdoor achteruit, zelfs als zij denken dat zij er opmerkzaamer door worden. Alcohol heeft enige waarde als medicijn. Dit kan ten zeerste overschat worden. Laat niemand die heeft gedronken, u in een auto of vliegtuig vervoeren. Drinken kan op meer dan één manier levens kosten. Een klein beetje drank heeft een grote uitwerking; laat een teveel ervan geen ellende of dood tot gevolg hebben. Weerhoud[6] mensen ervan overmatig te drinken.

Door de bovenstaande punten in acht te nemen wordt men lichamelijk beter in staat van het leven te genieten.

5. Gematigd: niet tot uiterste gaand; niet overdrijvend; begeerten bedwingend.
6. Weerhouden: verhinderen of ontmoedigen.

Wees niet losbandig.[7] 3

Seks is het middel waardoor het ras zich in de toekomst projecteert via kinderen en het gezin. Seks kan tot veel plezier en geluk leiden: de natuur heeft dit zo bedoeld, opdat het ras zou blijven voortbestaan. Maar als het verkeerd gebruikt of misbruikt wordt, brengt het grote nadelen en zware straffen met zich mee: zo schijnt de natuur het ook bedoeld te hebben.

3-1. Wees trouw aan uw seksuele partner. Iemands voortbestaan kan sterk achteruitgaan door de trouweloosheid van een seksuele partner. In de geschiedenis en kranten zijn voorbeelden in overvloed van de heftigheid van de menselijke hartstochten die door trouweloosheid worden opgewekt. Een „schuldgevoel" is het minste kwaad. Afgunst of wraak zijn grotere monsters: je weet nooit wanneer zij uit hun slaap zullen ontwaken. Het is prima om te spreken over „beschaafd gedrag" en „ongeremdheid" en „begrip"; gepraat herstelt geen geruineerde levens. Een „schuldgevoel" is bij lange na niet zo scherp als een mes in je rug of gemalen glas in de soep.

Bovendien is er de kwestie van gezondheid. Als u bij uw seksuele partner niet aandringt op trouw, stelt u zich bloot aan ziekte. Gedurende een zeer korte tijd werd er gezegd dat alle geslachtsziekten bedwongen waren. Dit is op het moment niet het geval, als dat ooit al zo geweest is. Er bestaan nu ongeneeslijke vormen van zulke ziekten.

De problemen van seksueel wangedrag zijn niet nieuw. De machtige religie in India, het boeddhisme, verdween daar in de zevende eeuw. Volgens haar eigen geschiedkundigen was de oorzaak seksuele losbandigheid in haar kloosters. In onze eigen tijd kunnen we zien dat een organisatie, commercieel of van andere aard, mislukt, als seksuele losbandigheid in die organisatie de bovenhand krijgt. Ongeacht hoe beschaafd hun discussies erover zijn, gezinnen vallen uiteen door trouweloosheid.

De behoefte van het moment kan de droefheid van een heel leven worden. Doordring de mensen om u heen daarvan en bescherm uw eigen gezondheid en plezier.

Seks is een grote stap op weg naar geluk en vreugde. Er is niets verkeerds aan, als het samengaat met trouw en fatsoen.

7. Losbandig: terloopse, toevallige seksuele relaties hebbend.

4 Heb kinderen lief en help ze.

De kinderen van vandaag vormen de beschaving van morgen. Een kind op de hedendaagse wereld brengen is enigszins alsof men het in een tijgerkooi werpt. Kinderen kunnen hun omgeving[8] niet aan en ze hebben geen echte middelen om zich te redden. Ze hebben liefde en hulp nodig om te slagen.

Het is een delicate kwestie om te bespreken. Er zijn bijna net zoveel theorieën over hoe men een kind wel of niet moet opvoeden als er ouders zijn. Maar als men het verkeerd doet, kan er veel droefheid van komen en kan men er zelfs moeilijkheden in zijn ouderdom door krijgen. Sommigen proberen hun kinderen op te voeden zoals ze zelf werden opgevoed, anderen proberen precies het omgekeerde, velen houden vast aan het idee dat men kinderen gewoon zonder bemoeienis moet laten opgroeien. Geen van deze methoden garandeert succes. De laatste is gebaseerd op het materialistische[9] denkbeeld dat de ontwikkeling van het kind parallel loopt aan de evolutionaire[10] geschiedenis van de mensheid; dat op de een of andere magische wijze, onverklaarbaar, de „zenuwen" van het kind zullen „rijpen" als het ouder wordt, en dat het resultaat een morele en oppassende volwassene zal zijn. Hoewel die theorie gemakkelijk te weerleggen is - door eenvoudig te kijken naar het grote aantal misdadigers van wie de zenuwen op de een of andere manier niet rijpten - is het een luie manier om kinderen op te voeden en geniet het enige populariteit. De toekomst van uw beschaving of uw ouderdom wordt er niet mee gediend.

Een kind lijkt wel wat op een schone lei. Als u er de verkeerde dingen op schrijft, zegt het de verkeerde dingen. Maar in tegenstelling tot een lei kan een kind zelf beginnen te schrijven: het kind heeft de neiging om te schrijven wat al geschreven is. De kwestie wordt moeilijker gemaakt door het feit dat, hoewel de meeste kinderen in staat zijn tot zeer fatsoenlijk gedrag, enkele krankzinnig worden geboren, en tegenwoordig worden sommige zelfs geboren als verslaafden aan drugs; maar zulke gevallen komen slechts zelden voor.

We doen er geen goed aan, te proberen het kind „om te kopen" met een overvloed van speelgoed en bezittingen of het kind zodanig te beschermen dat het gesmoord wordt; het resultaat kan vrij afschuwelijk zijn.

We moeten besluiten wat we het kind willen laten worden. Verscheidene dingen spelen hierbij een rol: a) wat het kind in wezen *kan* worden vanwege zijn aanleg en natuurlijke vermogen; b) wat het kind zelf in feite wil worden; c) wat men het kind wil laten worden; d) de beschikbare middelen. Maar denk eraan dat, wat de uitkomst hiervan ook is, het kind *geen* goed bestaan zal leiden, tenzij het tenslotte op zichzelf leert steunen en *zeer* moreel[11] wordt. Anders is het eindresultaat waarschijnlijk voor iedereen, ook het kind, een blok aan het been.

Hoeveel genegenheid we ook voor het kind hebben, denk eraan dat het op de lange duur niet goed kan voortbestaan, als zijn of haar voeten niet op de weg naar het voortbestaan worden gezet. Het zal geen toeval zijn als het kind de verkeerde kant opgaat: de maatschappij van tegenwoordig is pasklaar gemaakt voor de mislukking van een kind.

Het zal enorm helpen, als u zorgt dat het kind de voorschriften[12] in dit boek begrijpt en ermee instemt om ze te volgen.

Wat wel werkt, is eenvoudig proberen de vriend van het kind te zijn. Het is zeker waar dat het kind vrienden nodig heeft. Probeer te ontdekken wat het probleem van een kind werkelijk is en probeer het kind te helpen het op te lossen zonder de oplossingen van het kind zelf te onderdrukken. Observeer kinderen - en dit geldt zelfs voor babies. Luister naar wat kinderen u over hun leven vertellen. Laat *hen* helpen - als u hen dat niet laat doen, raken ze overweldigd door een gevoel van verplichting[13], dat ze daarna moeten onderdrukken.

Het zal het kind enorm helpen, als u zorgt dat het deze weg naar het geluk begrijpt, ermee instemt en hem volgt. Het zou een enorme invloed op het voortbestaan van het kind kunnen hebben - en op het uwe.

Het is een feit dat een kind niet gedijt zonder liefde. De meeste kinderen geven het dubbel en dwars terug.

De weg naar het geluk omvat het liefhebben en helpen van kinderen van hun babytijd tot de drempel van de volwassenheid.

8. Omgeving: wat om iemand heen is; de stoffelijke dingen om iemand heen; de plaats of het gebied waar men leeft; de levende dingen, voorwerpen, ruimtes en krachten waarmee men samenleeft, ongeacht of ze dichtbij of ver weg zijn.

9. Materialistisch: de mening dat alleen fysieke materie bestaat.

10. Evolutionair: verband houdend met de erg ou[illegible]heorie [illegible]e planten en dieren ontwikkeld zijn uit eenvoudiger vormen en ge[illegible]d zijn door hun omgeving in plaats van bedacht of geschapen te zijn.

11. Moreel: in staat om juist gedrag van verkeerd te onderscheiden; vanuit dit begrip besluiten en handelen.

12. Voorschriften: regels of verklaringen die een principe of principes of een gedragslijn aanraden of voorschrijven; richtlijnen die bedoeld zijn als gedragsregels.

13. Verpli[illegible]ng: de [illegible]nd of het feit dat men een ander iets verschuldigd is voor ontva[illegible] dinge[illegible]sten of diensten.

5 Eer[14] uw ouders en help ze.

Vanuit het gezichtspunt van een kind zijn ouders soms moeilijk te begrijpen.

Er bestaan verschillen tussen de generaties. Maar eerlijk gezegd vormen deze geen beletsel. Als je zwak bent, is het verleidelijk om je toevlucht te nemen tot uitvluchten en leugens: hierdoor wordt de muur opgebouwd.

Kinderen *kunnen* hun geschillen bijleggen met hun ouders. Voordat het tot schreeuwen komt, kan tenminste een poging worden gedaan om een zaak rustig te bespreken. Als het kind oprecht en eerlijk is, kan het niet anders of aan een beroep op de ouders wordt gehoor gegeven. Vaak is het mogelijk tot een compromis[15] te komen met begrip en instemming aan beide kanten. Het is niet altijd gemakkelijk om goed met anderen op te schieten, maar we moeten het proberen.

Er mag niet over het hoofd gezien worden, dat ouders bijna altijd handelen vanuit een zeer sterk verlangen om te doen wat volgens hen het beste is voor het kind.

Kinderen zijn hun ouders dank verschuldigd voor hun opvoeding - als de ouders hen inderdaad hebben opgevoed. Hoewel sommige ouders zo vreselijk zelfstandig zijn dat zij geen tegenprestatie willen accepteren als dank voor wat ze gedaan hebben, is het niettemin waar dat er vaak een tijd komt dat het de beurt van de jongere generatie is om voor de ouders te zorgen.

Ondanks alles moeten we in gedachten houden dat ze de enige ouders zijn die we hebben. En als zodanig moeten we hen eren en helpen, wat er ook gebeurd is.

De weg naar het geluk brengt ook met zich mee dat men op goede voet staat met zijn ouders of de mensen door wie men is opgevoed.

14. Eren: respect tonen voor; met eerbied en hoffelijkheid behandelen.

15. Compromis: het bijleggen van geschillen, waarbij elke partij in bepaald opzicht toegeeft en in andere opzichten voet bij stuk houdt, zo tot een onderlinge overeenstemming komend.

Geef een goed voorbeeld.[16] 6

Men beïnvloedt[17] vele mensen. De invloed[18] kan goed zijn of hij kan slecht zijn.

Als we volgens deze aanbevelingen leven, geven we een goed voorbeeld.

Anderen in de omgeving worden hier onvermijdelijk door beïnvloed, ongeacht wat ze zeggen.

Iedereen die probeert u te ontmoedigen, probeert dat te doen, omdat ze u feitelijk kwaad toewensen of pogen hun eigen doeleinden na te streven. Diep in hun hart zullen ze respect voor u hebben.

Uw eigen kansen op voortbestaan zullen op de lange duur groter worden, omdat anderen, onder uw invloed, minder een bedreiging zullen gaan vormen. Er zijn nog andere voordelen.

Onderschat niet wat u bij anderen kunt bereiken door eenvoudig deze dingen te noemen en zelf een goed voorbeeld te geven.

De weg naar het geluk vereist dat men anderen een goed voorbeeld geeft.

16. Voorbeeld: iemand of iets die of dat imitatie of navolging waard is; een patroon, een model.

17. Beïnvloeden: uitwerking hebben op.

18. Invloed: de resulterende uitwerking.

7

Streef ernaar met de waarheid te leven.[19]

Door verkeerde informatie kan men dwaze fouten maken. Verkeerde informatie kan zelfs verhinderen dat men ware informatie in zich opneemt.

Men kan de problemen van het bestaan alleen oplossen, als men ware informatie heeft.

Iemand tegen wie de mensen om hem heen liegen, wordt in een koers gebracht waarop hij fouten maakt en zijn vermogen tot voortbestaan gaat achteruit.

Verkeerde informatie kan uit vele bronnen komen: academische, maatschappelijke en professionele.

Velen willen alleen dat u dingen gelooft, omdat het in hun eigen straatje past.

Wat *waar* is, is wat waar is voor *u*.

Niemand heeft enig recht om u informatie op te dringen en u te bevelen die te geloven of anders. Als het niet waar is voor u, is het niet waar.

Trek uw eigen conclusies, accepteer wat waar is voor u, verwerp de rest. Niets is ellendiger dan iemand die in een chaos van leugens probeert te leven.

7-1. Vertel geen schadelijke leugens.[20] Schadelijke leugens komen voort uit angst, boosaardigheid en afgunst. Ze kunnen mensen tot wanhoopsdaden brengen. Ze kunnen levens ruïneren. Ze creëren een soort val waarin de leugenaar en het slachtoffer beiden terecht kunnen komen. Ze kunnen leiden tot intermenselijke en maatschappelijke chaos. Schadelijke leugens zijn het begin geweest van vele oorlogen.

We doen er goed aan ze te leren ontdekken en verwerpen.

7-2. Leg geen valse getuigenis af. Aanzienlijke straffen zijn verbonden met het zweren op of getuigenis afleggen van onware „feiten". Het wordt „meineed" genoemd: er staan zware straffen op.

De weg naar het geluk ligt op de weg naar de waarheid.

19. Waarheid: dat wat overeenkomt met de feiten en observaties; logische antwoorden waartoe men is gekomen nadat men alle feiten en gegevens bekeken heeft; een op bewijs gebaseerde conclusie die niet beïnvloed is door verlangen, autoriteit of vooroordeel; een onvermijdelijk feit, ongeacht hoe men ernaar gekomen is.

20. Leugens: valse beweringen of informaties die opzettelijk als de waarheid worden gepresenteerd; een onwaarheid; alles wat bedoeld om te misleiden of een verkeerde indruk te geven.

Pleeg geen Moord.[21]

8

De meeste rassen hebben vanaf de vroegste tijden tot op heden moord verboden en zwaar gestraft. Soms is dit ruimer uitgedrukt in: „Gij zult niet doden", terwijl het volgens een latere vertaling van hetzelfde werk „Gij zult niet moorden" behoort te zijn.

Er bestaat een aanzienlijk verschil tussen deze twee woorden „doden" en „moorden". Een verbod om wat dan ook te doden zou zelfverdediging ontoelaatbaar maken; het zou het haast onwettig maken met een slang af te rekenen die op het punt staat om de baby te bijten; het zou een ras op een dieet zetten van plantaardig voedsel. Ik weet zeker dat u veel voorbeelden kunt bedenken van de moeilijkheden die door een verbod op al het doden zouden ontstaan.

„Moord" is heel iets anders. Per definitie betekent het: „Het onwettig doden van één of meer mensen, vooral met voorbedachten rade." Het is gemakkelijk te zien dat moord in deze tijd van gewelddadige wapens maar al te gemakkelijk zou zijn. We kunnen niet leven in een maatschappij waarin we zelf of onze familie of vrienden aan de genade overgeleverd zijn van sommigen die in het wilde weg mensen om het leven brengen.

Terecht wordt aan moord de hoogste prioriteit gegeven bij maatschappelijke preventie en vergelding.

Domme, boosaardige en krankzinnige mensen trachten hun echte of ingebeelde problemen op te lossen door te moorden. En het is bekend dat ze het geheel zonder reden hebben gedaan.

Schaar u achter ieder aantoonbaar effectief programma dat deze bedreiging voor de mensheid bestrijdt en steun het. Uw eigen voortbestaan zou er vanaf kunnen hangen.

Het vermoorden van uw vrienden of familie of moord op uzelf maakt geen deel uit van de weg naar het geluk.

21. Moord: het onwettig doden van een of meer mensen door een ander, vooral met voorbedachten rade (de bedoeling hebben, al voor de daad, om het te doen).

9 Doe niets dat onrechtmatig is.

„Onrechtmatige daden" zijn daden die krachtens officiële reglementen of wetten verboden zijn. Ze zijn geformuleerd door bewindvoerders, wetgevende lichamen en rechters. Gewoonlijk zijn ze neergelegd in wetboeken. In een ordelijke samenleving worden deze gepubliceerd en algemeen bekendgemaakt. In een verwarde samenleving, waarin de misdaad vaak welig tiert, moet men een advocaat raadplegen of speciaal geschoold zijn om ze alle te kennen; in een dergelijke samenleving hoort men: „Onwetendheid is geen excuus voor overtreding van de wet."

Ieder lid van de maatschappij, jong of oud, draagt echter de verantwoordelijkheid te weten wat die maatschappij beschouwt als een „onrechtmatige daad". Men kan het aan anderen vragen en er bestaan bibliotheken waar men het kan opzoeken.

Een „onrechtmatige daad" is niet ongehoorzaamheid aan een terloops gebod zoals „ga naar bed". Het is een handeling waarvan het plegen bestraffing door rechterlijke instanties en de staat tot gevolg kan hebben: men kan aan de kaak[22] gesteld worden door het propaganda-apparaat[23] van de staat, beboet worden en zelfs gevangen worden gezet.

Als men iets onrechtmatigs doet, klein of groot, stelt men zich bloot aan een aanval van de staat. Het maakt geen verschil of men betrapt wordt of niet; als men een onrechtmatige daad pleegt, heeft men zichzelf kwetsbaarder gemaakt.

Bijna elk waardevol doel dat men nastreeft, kan vaak op geheel wettige wijze bereikt worden. De „onrechtmatige" route is een gevaarlijke en tijdrovende korte weg. Vermeende „voordelen" verbonden met het plegen van onrechtmatige daden blijken het gewoonlijk niet waard te zijn.

De staat en overheid zijn een nogal onnadenkend apparaat, dat bestaat en werkt volgens wetten en wetboeken. Het is erop ingericht om via haar kanalen onrechtmatigheid hard neer te slaan. Als zodanig kan het een onverzoenlijke[24] vijand zijn; onvermurwbaar[25] tegenover „onrechtmatige daden". Juistheid en verkeerdheid tellen niet voor wetten en wetboeken. Alleen de wetten tellen.

22. Aan de kaak gesteld: blootgesteld aan spot, openbare verachting, minachting of beschimping.

23. Propaganda: het verspreiden van ideeën, informatie of geruchten om iemands eigen doelstelling te bevorderen en/of die van een ander te schaden, vaak zonder acht te slaan op de waarheid; leugens in de pers of op de radio en tv brengen, zodat iemand schuldig wordt bevonden wanneer hij berecht wordt; iemands reputatie ten onrechte schaden, zodat niet naar hem geluisterd wordt. Propagandist: een persoon die propaganda maakt.

24. Onverzoenlijk: niet openstaand om gerustgesteld, gekalmeerd, blijgemaakt te worden; meedogenloos; onbarmhartig.

Als u beseft of ontdekt dat de mensen om u heen „onrechtmatige daden" plegen, behoort u al het mogelijke te doen om hen ervan af te brengen. Ook al bent u er zelf niet aan medeplichtig, u kunt er toch onder lijden. De accountant van de zaak vervalst de boeken: in de eruit voortvloeiende opschudding zou de zaak failliet kunnen gaan en u zou uw baan kunnen verliezen. Dergelijke gevallen kunnen uw eigen voortbestaan ernstig aantasten.

Moedig, als lid van elke groep die onderworpen is aan wetten, duidelijke publicatie van die wetten aan, zodat ze bekend kunnen zijn. Steun elke wettige, politieke inspanning om de voor die groep geldende wetten te vereenvoudigen, te verduidelijken en te codificeren. Hang het principe aan dat alle mensen gelijk zijn voor de wet, een principe dat in haar eigen tijd en omstandigheden - de tirannieke[26] dagen van de aristocratie[27] - één van de grootste maatschappelijke vorderingen in de menselijke geschiedenis was en niet uit het oog verloren moet worden.

Zorg dat kinderen en andere mensen op de hoogte gesteld worden van wat „rechtmatig" en wat „onrechtmatig" is, en maak bekend, al is het slechts door het fronsen van de wenkbrauwen, dat u „onrechtmatige daden" niet goedkeurt.

Ook al komen zij die ze plegen „eronderuit", toch zijn ze verzwakt tegenover de macht van de staat.

De angst om ontdekt te worden past niet op de weg naar het geluk.

25. Onvermurwbaar: hard; niet toegevingsgezind; halsstarrig; niet te breken, volhardend; elke andere mening weigerend; zich aan niets overgevend.

26. Tirannieke: het gebruik van wrede, onrechtvaardige en absolute macht; verpletterend; onderdrukkend; hardvochtig; streng.

27. Aristocratie: regering door enkelen met speciale voorrechten, rangen of posities; heerschappij door enkelverkorenen die boven de algemene wet staan; een groep die door geboorte of positie „superieur is aan alle andere mensen" en die wetten voor anderen kan maken of toepassen maar meent dat ze zelf niet onder die wetten valt.

10

Steun een regering die bestemd is en geleid wordt voor alle mensen.

Gewetenloze en boosaardige mensen en groepen kunnen zich de macht van de regering wederrechtelijk toeëigenen en voor hun eigen doeleinden aanwenden.

Een regering die enkel georganiseerd en geleid wordt voor baatzuchtige individuen en groepen, geeft de samenleving een korte levensduur. Dit brengt het voortbestaan van iedereen in het land in gevaar; het brengt zelfs hen in gevaar die hieraan deelnemen. De geschiedenis telt talloze regeringen die zo gefaald hebben.

Verzet tegen dergelijke regeringen brengt gewoonlijk nog meer geweld teweeg.

We kunnen echter waarschuwend onze stem verheffen, als dergelijke misbruiken wijdverbreid zijn. En we hoeven zo'n regering niet actief te steunen; al doen we niets onrechtmatigs, het is toch mogelijk uiteindelijk een hervorming tot stand te brengen door eenvoudig niet verder mee te werken. Zelfs op het moment dat dit wordt geschreven zijn er verscheidene regeringen in de wereld die falen, enkel omdat hun onderdanen hun stilzwijgend verschil van mening uitdrukken door eenvoudig niet mee te werken. Deze regeringen verkeren in gevaar: een ontijdige vlaag van tegenspoed zou ze omver kunnen werpen.

In het geval echter waarin het duidelijk is dat een regering hard werkt voor al haar onderdanen, in plaats van voor een bijzondere belangengroep of een waanzinnige dictator, behoort men haar tot het uiterste te steunen.

Er bestaat een onderwerp dat „regeren" heet. Op scholen wordt voornamelijk de leer van de rechten en plichten der burgers onderwezen, die zich alleen bezighoudt met de bouw van het huidige stelsel. Het echte onderwerp „regeren" is onder verschillende benamingen te vinden: staathuishoudkunde, politieke filosofie, politieke macht, enz. Het hele onderwerp „regeren" en de manier om te regeren kunnen zeer exact zijn, bijna als een technische wetenschap. Als u graag een betere regering heeft, één die geen moeilijkheden veroorzaakt, doe dan het voorstel dat het onderwerp op jongere leeftijd op school wordt onderwezen; u kunt het ook zelf bestuderen; het is geen erg moeilijk onderwerp, als u de moeilijke woorden opzoekt.

Tenslotte zijn het de mensen en hun opinieleiders die zweten en vechten en bloeden voor hun land - een regering kan niet bloeden, zij kan zelfs niet glimlachen; het is slechts een idee van de mensen. Het is het individu dat leeft - u.

De weg naar het geluk is moeilijk te volgen, als hij overschaduwd wordt door de onderdrukking van tirannie. Het is bekend dat een verlichte regering, die bestemd is en geleid wordt voor alle mensen, de weg effent; als er zo'n regering is, verdient ze steun.

11

Doe iemand van goede wil[28] geen kwaad.

Ondanks het feit dat boosaardige mensen volhouden dat alle mensen slecht zijn, zijn er veel goede mensen. Misschien bent u zo gelukkig dat u enkele van zulke mensen gekend heeft.

In feite wordt de maatschappij draaiende gehouden door mannen en vrouwen van goede wil. Mensen die openbare functies bekleden, opinieleiders, zij die in de particuliere sector hun werk doen, zijn voor het grootste deel mensen van goede wil. Als zij dat niet waren, zouden ze al lang geleden opgehouden hebben hun diensten aan te bieden.

Zulke mensen zijn gemakkelijk aan te vallen: hun fatsoen is precies wat hen ervan weerhoudt om zichzelf overmatig te beschermen. Toch hangt het voortbestaan van de meeste individuen in een samenleving van hen af.

De gewelddadige misdadiger, de propagandist[23], de sensatie zoekende media leiden alle gemakkelijk onze aandacht af van het degelijke, alledaagse feit dat de maatschappij slechts draait dankzij de mensen van goede wil. Terwijl ze de straat bewaken, de kinderen raad geven, de temperatuur opnemen, de vuren doven en met rustige stem verstandige woorden spreken, zijn we geneigd over het hoofd te zien dat het de mensen van goede wil zijn die zorgen dat de wereld blijft draaien en dat de mens op deze aarde in leven blijft.

Toch kunnen zulke mensen worden aangevallen en straffe maatregelen moeten gepropageerd en genomen worden om hen te beschermen en voor kwaad te behoeden, want uw eigen voortbestaan en dat van uw familie en vrienden hangt van hen af.

De weg naar het geluk is veel gemakkelijker te volgen, als we mensen van goede wil steunen.

28. Goede wil: gedrag of houding tegenover anderen; gezindheid. In de traditionele zin van het woord zijn „mensen van goede wil" diegenen die het goed voorhebben met hun kameraden en hen aktief helpen.

23. Propaganda: het verspreiden van ideeën, informatie of geruchten om iemands eigen doelstelling te bevorderen en/of die van een ander te schaden, vaak zonder acht te slaan op de waarheid; leugens in de pers of op de radio • brengen, zodat iemand schuldig wordt bevonden wanneer zijn zaak bereht w... iemands reputatie ten onrechte schaden, zodat niet naar hem geluisterd wordt. Propagandist: een persoon die propaganda maakt.

Behoed[29] en verbeter uw omgeving.

12

12-1. Verzorg uw uiterlijk. Soms komt het bij sommige mensen niet op - omdat zij niet de hele dag naar zichzelf hoeven te kijken - dat zij deel uitmaken van het decor en het voorkomen van anderen. En sommigen beseffen niet dat ze door anderen beoordeeld worden naar hun uiterlijk.

Hoewel kleren duur kunnen zijn, is het niet moeilijk om aan zeep en andere middelen voor eigen verzorging te komen. De technieken zijn soms moeilijk te achterhalen, maar ze kunnen ontwikkeld worden.

In sommige ongeciviliseerde of erg ontaarde samenlevingen kan het zelfs populair zijn bekend te staan om een afzichtelijk uiterlijk. Dit is feitelijk een symptoom van gebrek aan zelfrespect.

Door oefening en werk kan men erg smerig worden. Maar dit sluit niet uit, dat men zich weer kan schoonmaken. Bijvoorbeeld, sommige arbeiders in Europa en Engeland weten zelfs tijdens hun werk in h.n voorkomen een zekere stijl te bewaren. We zien dat sommige van de betere atleten er netjes uitzien, ook al zijn ze druipnat van het zweet.

Een omgeving, ontsierd door onverzorgde mensen, kan een subtiele, deprimerende invloed uitoefenen op iemands moreel.[30]

Moedig de mensen om u heen aan om er verzorgd uit te zien door hen te complimenteren als ze dat doen, of zelfs door hen vriendelijk te helpen met hun problemen, als ze dat niet doen. Dit zou ook hun zelfrespect en hun moreel kunnen verbeteren.

12-2. Zorg voor uw eigen ruimten. Als mensen hun eigen bezittingen en leef- en werkruimten wanordelijk maken, kan dit ook op die van u van invloed zijn.

Mensen die niet in staat schijnen te zijn om voor hun eigen dingen en omgeving te zorgen, geven daarmee uitdrukking aan een gevoel dat zij daar niet werkelijk thuishoren en niet werkelijk hun eigen dingen bezitten. Toen ze jong waren, waren aan de dingen die ze „kregen", teveel waarschuwingen en voorwaarden verbonden of ze werden van hen afgenomen door broers, zusters of ouders. En mogelijk hadden ze het gevoel dat ze niet welkom waren.

29. Behoeden: voorkomen dat het genoemde geschaad wordt; beschermen.

30. Moreel: de mentale en emotionele houding van een individu of groep; gevoel van welzijn; bereidheid om iets voor elkaar te krijgen; een gevoel dat men een gemeenschappelijk doel heeft.

De bezittingen, de kamers en werkruimten, en de voertuigen van zulke mensen geven er duidelijk blijk van dat ze eigenlijk niemands bezit zijn. Nog erger, soms kunnen we een soort woede tegen bezittingen waarnemen. Vandalisme[31] is daar een uiting van: het huis of de auto die „niemand bezit" wordt spoedig vernield.

Zij die huizen voor groepen met lage inkomens bouwen en proberen te onderhouden, raken vaak geheel ontmoedigd door de snelheid waarmee vernieling plaatsvindt. Per definitie bezitten de armen weinig of niets. Op verscheidene manieren geplaagd, krijgen ze ook het gevoel dat ze er niet bij horen.

Maar of ze nu rijk of arm zijn, en wat voor reden ze ook hebben, mensen die niet zorgen voor hun bezittingen en leef- en werkruimten, kunnen wanorde scheppen voor anderen in hun omgeving. Ik weet zeker dat u zich dergelijke voorbeelden voor de geest kunt halen.

Vraag aan zulke mensen wat ze werkelijk bezitten in het leven en of ze werkelijk thuishoren waar ze zich bevinden, en u zult verrassende antwoorden krijgen. En u zult hen er ook enorm mee helpen.

Vaardigheid in het ordenen van bezittingen en leef- en werkruimten kan worden geleerd. Het kan voor iemand een nieuw idee zijn dat iets dat opgepakt en gebruikt is, teruggelegd behoort te worden op dezelfde plaats, zodat het weer gevonden kan worden: sommigen besteden de helft van hun tijd alleen aan het zoeken naar dingen. Wat tijd besteedt aan enige organisatie kan tot voordeel hebben dat men sneller kan werken; het is niet zo'n tijdverspilling als sommigen denken.

Zorg ervoor, ter bescherming van uw eigen bezittingen en leef- en werkruimten, dat anderen voor die van hun zorgen.

12-3. Help mee om voor de planeet te zorgen. Het denkbeeld dat de planeet voor een deel van ons is en dat we kunnen en moeten helpen om voor de planeet te zorgen, schijnt misschien erg weids en voor sommigen ver boven hun voorstellingsvermogen te liggen. Maar wat tegenwoordig aan de andere kant van de wereld plaatsvindt, al is het nog zover weg, kan invloed hebben op wat bij u thuis gebeurt.

Recente ontdekkingen door ruimtesatellieten naar Venus hebben aangetoond dat onze eigen wereld achteruit zou kunnen gaan tot het punt waarop ze niet langer leven zou onderhouden. En wellicht zou het kunnen gebeuren tijdens ons eigen leven.

Kap teveel bossen, verontreinig teveel rivieren en zeeën, verstoor de atmosfeer en we hebben 't gehad. De temperatuur van het aardoppervlak kan schroeiend heet worden, de regen kan in zwavelzuur overgaan. Alles wat leeft, kan sterven.

Men kan de vraag stellen: „Zelfs als dat waar was, wat zou ik er dan aan kunnen doen?" Wel, zelfs als men eenvoudig afkeurend toekijkt terwijl mensen dingen doen waarmee ze de planeet bederven, doet men er iets aan. Zelfs als men slechts van mening is dat het gewoon niet goed is de planeet te bederven en die mening uitspreekt, doet men iets.

Zorgen voor de planeet begint in onze eigen voortuin. Het strekt zich uit over het gebied waar we doorheen gaan om naar school of ons werk te gaan. Het omvat de plaatsen waar we picknicken, met vakantie gaan en dergelijke. Het afval dat het terrein en de watervoorraad vervuilt, het dode kreupelhout dat gewoon om brand vraagt, dit zijn dingen waar men niet aan hoeft bij te dragen en waaraan men op momenten waarop men toch niets om handen heeft, iets kan doen. Het planten van een boom kan erg onbeduidend lijken, maar het is tenminste iets.

In sommige landen zitten ouden van dagen en werklozen niet zo maar niets te doen en weg te teren: ze worden gebruikt om voor de tuinen, parken en bossen te zorgen, afval op te rapen en de wereld wat mooier te maken. Het ontbreekt niet aan hulpbronnen om voor de planeet te zorgen. Ze worden over het algemeen genegeerd. Merk op dat het Civilian Conservation Corps in de Verenigde Staten, georganiseerd in de dertiger jaren om werkloze ambtenaren en jongeren gelegenheid te geven hun energie te gebruiken, één van de weinige projecten in die tijd van malaise was (zo niet het enige), dat veel meer geld opleverde voor de staat dan eraan besteed was. Het beboste grote gebieden opnieuw en deed andere waardevolle dingen waarmee het zorg droeg voor het deel van de planeet dat door de Verenigde Staten wordt ingenomen. Merk op dat het C.C.C. niet meer bestaat. We doen al iets, als we zeggen dat zulke projecten waardevol zijn en opinieleiders en organisaties steunen die voor het milieu werken.

31. Vandalisme: de opzettelijke en boosaardige vernietiging van openbaar of privé-eigendom, vooral iets dat mooi of kunstzinnig is.

Er is geen gebrek aan technologie. Maar technologie en de toepassing ervan kosten geld. Geld is beschikbaar als verstandige economische beleidsregels worden gevolgd, beleidsregels die niet voor iedereen een straf betekenen. Zulke beleidsregels bestaan.

Mensen kunnen vele dingen doen om mee te helpen aan de zorg voor de planeet. Het begint met het idee dat men er iets aan zou moeten doen. Daarna suggereert men aan anderen dat ze er iets aan moeten doen.

De mens bezit nu het potentieel om de planeet te vernietigen. Hij moet aangezet worden tot de bekwaamheid en de nodige maatregelen om haar te redden. Tenslotte staan we erop.

Als anderen niet meehelpen om het milieu te behoeden en te verbeteren, zou de weg naar het geluk geheel en al de onderlaag missen die het mogelijk maakt deze weg te bewandelen.

Steel niet.

Als we geen eigendomsrecht respecteren, verkeren onze eigen bezittingen en ons eigendom in gevaar.

Iemand die om de een of andere reden niet in staat is geweest op eerlijke wijze bezittingen te vergaren, kan doen alsof toch niemand iets bezit. Maar probeer niet zijn schoenen te stelen!

Een dief zaait overal in de omgeving mysteries: wat is hiermee gebeurd, wat is daarmee gebeurd? Een dief veroorzaakt buitensporige moeilijkheden vergeleken met de waarde van de gestolen goederen.

Geconfronteerd met advertenties voor begeerlijke artikelen, gekweld door het onvermogen om iets te doen dat waardevol genoeg is om bezittingen te verwerven of eenvoudig gedreven door een impuls, verbeelden zij die stelen zich dat zij iets waardevols verwerven tegen lage kosten. Maar dat is juist de moeilijkheid: de kosten. In werkelijkheid betaalt de dief een ongelofelijk hoge prijs. De grootste rovers in de geschiedenis betaalden voor hun buit met een leven in miserabele schuilplaatsen en gevangenissen, terwijl momenten van „het goede leven" slechts zeldzaam waren. Hoe groot de hoeveelheid gestolen kostbaarheden ook is, zij vormt geen compensatie voor zo'n verschrikkelijk lot.

Gestolen goederen dalen enorm in waarde: ze moeten verborgen worden, ze vormen altijd een bedreiging voor de vrijheid zelf. Zelfs in communistische staten wordt de dief naar de gevangenis gestuurd.

Door dingen te stelen geeft men in feite slechts toe dat men niet bekwaam genoeg is om op eerlijke wijze succes te hebben. Of dat men door waanzin is gegrepen. Vraag een dief welke van de twee het is: het is het één of het ander.

De weg naar het geluk kan niet gevolgd worden met gestolen goederen.

14 Wees betrouwbaar.

We verkeren zelf in gevaar, tenzij we vertrouwen kunnen hebben in de betrouwbaarheid van de mensen om ons heen. Als de mensen op wie we rekenen ons teleurstellen, kan ons eigen leven wanordelijk worden en kan ons eigen bestaan zelfs in gevaar komen.

Onderling vertrouwen is de sterkste bouwsteen in menselijke relaties. Als dat ontbreekt, stort de hele structuur in elkaar.

Betrouwbaarheid is een eigenschap die hoog in aanzien staat. Als men haar bezit, staat men in hoog aanzien. Als men haar heeft verloren, bestaat de kans dat men waardeloos wordt gevonden.

We behoren anderen om ons heen ertoe te brengen haar aan de dag te leggen en te verdienen. Zij zullen daardoor veel waardevoller worden voor zichzelf en anderen.

14-1. Houd u aan een eenmaal gegeven belofte. Als u iets verzekert of belooft of zweert iets te doen, moet u zorgen dat het werkelijkheid wordt. Als u zegt dat u iets gaat doen, moet u het ook doen. Als u zegt dat u iets niet gaat doen, moet u het ook niet doen.

Onderling respect is er voor een niet gering deel van afhankelijk of iemand zich wel of niet aan zijn woord houdt. Zelfs ouders, bijvoorbeeld, zouden er verrast van staan als ze wisten hoezeer ze dalen in de achting van hun kinderen, als zij zich niet aan een belofte houden.

Mensen die zich aan hun woord houden, worden vertrouwd en bewonderd. Mensen die dat niet doen, worden beschouwd als afval. Mensen die vaak hun woord breken, krijgen nooit een tweede kans.

Iemand die zich niet aan zijn woord houdt, kan spoedig tot de ontdekking komen dat hij verwikkeld en verstrikt zit in allerlei „garanties" en „restricties" en kan zelfs ontdekken dat zijn normale betrekkingen met anderen verbroken zijn. Er bestaat geen grondiger manier om uzelf ten opzichte van uw medemensen tot balling te maken, dan u niet aan eenmaal gegeven beloften te houden.

Men hoort in geen geval toe te staan dat een ander zijn of haar woord lichtvaardig geeft. En men hoort erop te staan dat een belofte die is gedaan, wordt nagekomen. Iemands eigen leven kan zeer wanordelijk worden, als hij probeert samen te leven met mensen die zich niet aan hun beloften houden. Het is geen lichte zaak.

De weg naar het geluk is veel en veel gemakkelijker te volgen met mensen die men kan vertrouwen.

15 Kom uw verplichtingen na.

Op uw levensweg haalt u zich onvermijdelijk verplichtingen op de hals. In feite wordt men geboren met zekere verplichtingen, die zich daarna neigen te vermeerderen. Het is geen ongewoon of nieuw denkbeeld dat iemand zijn ouders iets verschuldigd is, omdat ze hem ter wereld brengen en opvoeden. Het strekt ouders tot eer dat ze er niet meer nadruk op leggen dan nu al het geval is. Maar het is niettemin een verplichting: zelfs het kind voelt het. En naarmate het leven voortgaat, krijgt men steeds meer verplichtingen - aan anderen, aan vrienden, aan de maatschappij en zelfs aan de wereld.

We doen iemand een uiterst slechte dienst, als we hem niet toestaan zijn verplichtingen na te komen of er zich van te kwijten. De „opstandigheid der kinderjaren" wordt in niet geringe mate teweeggebracht, doordat anderen weigeren de enige „munten" te accepteren die een baby, kind of jongere heeft om zich van het „gewicht der verplichtingen" te kwijten: het lachen van de baby, de onhandige pogingen van het kind om te helpen, het mogelijke advies van de jongere of eenvoudig de poging om een goede zoon of goede dochter te zijn, worden gewoonlijk niet opgemerkt en niet aanvaard: ze kunnen slecht gericht zijn en zitten vaak slecht in elkaar; ze verflauwen snel. Als het met zulke pogingen niet lukt de enorme schuld af te lossen, kunnen ze er een oneindig aantal mechanismen of rechtvaardigingen voor in de plaats stellen: „in feite is men niets verschuldigd", „ze waren het me om te beginnen al verschuldigd", „ik heb er niet om gevraagd geboren te worden", „mijn ouders of voogden deugen niet" en „het leven is toch de moeite niet waard", om er maar een paar te noemen. En toch blijven de verplichtingen zich vermeerderen.

Het „gewicht der verplichtingen" kan een verpletterende last vormen, als we niet zien hoe we ons ervan kunnen kwijten. Allerlei persoonlijke of maatschappelijke verwarringen kunnen eruit voortkomen. Wanneer iemand niet aan zijn verplichtingen kan voldoen, merken de mensen aan wie hij die verschuldigd is, dat ze vaak onopzettelijk het mikpunt zijn van de meest onverwachte reacties.

Men kan iemand die zich voor een dilemma geplaatst ziet van niet nagekomen verplichtingen en niet afgedane schulden, helpen door eenvoudig met hem of haar nauwkeurig naar *alle* verplichtingen te kijken die hij of zij zich op de hals heeft gehaald en niet heeft nagekomen - zedelijk, maatschappelijk en financieel - en een manier uit te werken waarop alle verplichtingen die de persoon nog meent verschuldigd te zijn, nagekomen kunnen worden.

We behoren de pogingen van een kind of een volwassene om zich van niet-financiële verplichtingen te kwijten, die hij naar zijn mening nog verschuldigd is, te aanvaarden. We behoren mee te helpen om een voor iedereen aanvaardbare oplossing te vinden voor de nakoming van de financiële verplichtingen.

Raad iemand af meer verplichtingen aan te gaan dan hij in feite kan nakomen.

De weg naar het geluk is zeer zwaar, als men onder de last gebukt gaat van verplichtingen die men verschuldigd is of niet is nagekomen.

16 Wees ijverig.[32]

Werk is niet altijd aangenaam.

Er zijn echter maar weinig mensen die zich ongelukkiger voelen dan zij die een doelloos, nutteloos en verveeld leven leiden: kinderen kijken hun moeder somber aan wanneer ze niets te doen hebben; de neerslachtigheid van de werkelozen, zelfs wanneer ze „steun"[33] of een „werkeloosheidsuitkering"[34] ontvangen, is legendarisch; de gepensioneerde, die verder niets in het leven te volbrengen heeft, kwijnt weg door gebrek aan bezigheden, zoals statistieken hebben getoond.

Zelfs de toerist, aangelokt door de luiheid die het reisbureau hem voorhoudt, maakt het de reisleider moeilijk als deze niets voor hem te doen heeft.

Verdriet zelf kan minder worden doordat men zich eenvoudig ergens mee gaat bezighouden.

Iemands moreel wordt geweldig verhoogd door prestaties. In feite kan worden aangetoond dat produktie[35] de basis van het moreel is.

Mensen die niet ijverig zijn, schuiven anderen in hun omgeving al het werk op hun dak. Ze bezorgen andere mensen vaak overlast.

Het is moeilijk om met nietsdoende mensen om te gaan. Niet alleen maken ze anderen neerslachtig, ze kunnen ook nog enig gevaar opleveren.

Een praktische oplossing is om zulke mensen te overreden zich met iets te gaan bezighouden en dan te zorgen dat ze daadwerkelijk aan de slag gaan. Werk dat tot zichtbare produktie leidt, zal iemand het langst ten goede blijken te komen.

De weg naar het geluk is een directe en gemakkelijke weg wanneer hij gepaard gaat met tot tastbare produktie leidende ijver.

32. Ijverig: betekent dat iemand zich energiek toelegt op studie of werk; dat men aktief en doelgericht iets voor elkaar krijgt; in tegenstelling tot luiheid en niets voor elkaar krijgen.

33. Steun: goederen of geld die een overheidsinstantie aan mensen geeft vanwege armoede of gebrek.

34. Werkeloosheidsuitkering: een uitkering die betaald wordt wanneer iemand zonder werk zit.

Wees bekwaam.[36] 17

In een tijdperk van complexe apparaten en snel draaiende machines en voertuigen, zijn iemands bestaan en dat van zijn familie en vrienden in niet geringe mate afhankelijk van de algemene bekwaamheid van anderen.

Op de handelsmarkt, in de natuur- en geestes-wetenschappen en bij de overheid, kan onbekwaamheid[37] een bedreiging vormen voor de levens en toekomst van enkelen of velen.

Ik weet zeker dat u hier veel voorbeelden van kunt bedenken.

De mens heeft altijd al de drang gevoeld om zijn lot te bepalen. Bijgeloof, het gunstig stemmen van de juiste goden en rituele dansen voor de jacht kunnen alle worden gezien als pogingen, hoe zwak of vruchteloos ook, om het lot te bepalen.

Pas toen de mens leerde denken, en kennis op waarde leerde schatten en bekwaam in praktijk leerde brengen, begon hij zijn omgeving te overheersen. Het is mogelijk dat het vermogen om bekwaam te zijn, de ware „hemelse gave" is.

In de alledaagse bezigheden en werkzaamheden respecteert de mens bedrevenheid en bekwaamheid. In een held of atleet worden deze bijna vereerd.

Het criterium voor ware bekwaamheid is het eindresultaat.

Naarmate iemand bekwamer wordt, wordt zijn bestaan beter. Hoe onbekwamer, des te meer kans dat hij eronderdoor gaat.

Moedig mensen die iets waardevols nastreven, wat het ook is, aan om er bekwaam in te worden. Complimenteer bekwaamheid en beloon haar altijd wanneer u haar aantreft.

Verlang dat iemand hoge eisen stelt aan zijn werk. De toets voor een samenleving is of u, uw familie en uw vrienden er al of niet veilig in kunnen leven.

Observatie, studie en oefening zijn de ingrediënten van bekwaamheid.

17-1. Kijk. Zie wat u ziet, niet wat iemand zegt dat u ziet.

Wat u observeert is wat *u* observeert. Bekijk de dingen, het leven en anderen rechtstreeks, niet door een wolk van vooroordelen, een gordijn van angst of de interpretatie van een ander.

Breng anderen ertoe te kijken, in plaats van met hen te redetwisten. De grofste leugens kunnen ontzenuwd worden, de grootste voorwendsels kunnen aan de kaak gesteld worden, de meest ingewikkelde vraagstukken kunnen opgelost worden en

35. Produktie: iets tot voltooiing brengen; een taak of project afmaken of een doel bereiken dat nuttig of waardevol is of eenvoudig de moeite waard om te doen of te hebben.

36. Bekwaam: in staat goed te doen wat men doet; vaardig; bedreven in het doen van wat men doet; vassen van de eisen van de bezigheden die men heeft.

37. Onbekwaamheid: gebrek aan toereikende kennis, bedrevenheid of bekwaamheid; niet

de meest opmerkelijke onthullingen kunnen plaatsvinden, als men er rustig op aandringt dat iemand *kijkt*.

Wanneer een ander de omstandigheden zo verwarrend en moeilijk vindt dat hij ze nauwelijks kan verdragen, wanneer zijn gedachten in een eindeloos kringetje ronddraaien, laat hem er dan gewoon afstand van nemen en ernaar kijken.

Wat hij aantreft, is gewoonlijk heel eenvoudig te begrijpen wanneer hij het ziet. Dan kan hij aan de slag gaan en er iets aan doen. Maar als hij het niet zelf ziet en niet voor zichzelf observeert, kan het hem onwerkelijk voorkomen, en dan zullen nog niet alle richtlijnen en bevelen en straffen ter wereld een einde maken aan zijn verwarring.

Hoewel men kan aangeven welke kant hij op moet kijken en hoewel men hem kan suggereren te kijken, moet hij zelf de conclusies trekken.

Een kind of volwassene ziet wat hij zelf ziet en dat is voor hem de realiteit.

Ware bekwaamheid stoelt op iemands eigen vermogen om te observeren. Alleen wanneer men van die realiteit uitgaat, kan men handig en zelfverzekerd zijn.

17-2. Leer. Is het u ooit overkomen dat iemand anders verkeerde informatie over u bezat? Heeft dat u problemen gegeven?

Dit kan u een idee geven van het enorme kwaad dat verkeerde informatie kan stichten. U zou ook over een ander verkeerd ingelicht kunnen zijn.

Begrip ontstaat, wanneer we het ware van het onware scheiden.

Er is veel verkeerde informatie in omloop. Individuen met slechte bedoelingen verzinnen zulke informatie om hun eigen doeleinden te bevorderen. Verkeerde informatie ontstaat gedeeltelijk doordat men gewoon de feiten niet kent. Verkeerde informatie kan het aanvaarden van juiste informatie tegengaan.

We leren hoofdzakelijk door de beschikbare informatie te onderzoeken en het ware van het onware en het belangrijke van het onbelangrijke te scheiden, om zo tot conclusies te komen die we in praktijk kunnen brengen. Als we dit doen, zijn we al flink op weg bekwaam te worden.

Het criterium voor elke „waarheid" is of deze al of niet waar is voor *u*. Als een verzameling gegevens die u is voorgelegd nog altijd niet waar lijkt te zijn nadat u alle woorden die u niet volledig begreep heeft opgehelderd en de toestand heeft bekeken, dan is ze voor u ook niet waar. Verwerp deze gegevens. En ga als u wilt nog verder en concludeer wat voor *u* de waarheid is. Per slot van rekening bent *u* degeen die het al of niet moet gaan gebruiken, die er al of niet mee moet denken. Als u „feiten" of „waarheden" blindelings accepteert, eenvoudig omdat u te horen krijgt dat u dat moet, ook al komen ze u onwaar of zelfs gelogen voor, dan kan het eindresultaat een trieste toestand zijn. Dat is de steeg naar de vuilnisemmer van onbekwaamheid.

Een ander aspect van het leren is dat men bepaalde dingen eenvoudig in zijn geheugen opslaat - zoals de spelling van woorden, wiskundige tabellen en formules en de volgorde waarin knoppen ingedrukt moeten worden. Maar zelfs wanneer men de stof eenvoudig uit het hoofd leert, moet men weten waarvoor deze bestemd is en hoe en wanneer ze gebruikt moet worden.

Het proces van het leren bestaat niet slechts uit het op elkaar stapelen van informatie. Het is een proces waardoor men tot nieuwe inzichten komt en betere manieren opdoet om iets te doen.

Mensen die succes hebben in het leven, houden nooit werkelijk op met studeren en leren. De bekwame technicus houdt zich op de hoogte van nieuwe methodes; de goede atleet bestudeert voortdurend de vooruitgang van zijn sport; elke vakman houdt een stapel boeken bij de hand die hij raadpleegt.

Het nieuwe model eierklopper of wasmachine, het automodel van dit jaar, we moeten het allemaal in zekere mate bestuderen en leren voordat we er bekwaam mee kunnen omgaan. Wanneer we dit nalaten, komen er ongelukken in de keuken en massa's bloedende wrakken op de snelwegen.

Iemand is erg arrogant als hij denkt dat hij niets meer kan leren in het leven. Iemand is gevaarlijk blind als hij zijn vooroordelen en verkeerde informatie niet kan laten schieten en vervangen door feiten en waarheden die de levens van hem en van alle andere mensen beter van pas komen.

Er bestaan manieren om zo te studeren dat u werkelijk iets leert en ook kunt gebruiken wat u leert. Het komt in het kort hierop neer, dat u een leraar en/of leerboeken heeft die weten waar ze het over hebben, dat u elk woord opheldert dat u niet volledig begrijpt, dat u andere naslagwerken en/of de toestand van het vak of onderwerp in overweging neemt, dat u de verkeerde informatie die u mogelijk al heeft uitzoekt en dat u het verkeerde van het juiste scheidt, daarbij uitgaand van wat nu waar voor u is. Het eindresultaat is zekerheid en potentiële bekwaamheid. Het kan in feite een verhelderende en lonende ervaring zijn. Het lijkt wel alsof men door braamstruiken een verraderlijke berg beklimt, maar eenmaal bij de top aangekomen een nieuw gezichtspunt heeft op de hele wijde wereld.

Om in stand te blijven moet een beschaving op haar scholen de gewoontes en vermogens aankweken van het studeren. Een school is geen plaats waar men kinderen stopt om ze overdag uit de weg te hebben. Het zou, als het alleen daarvoor was, een veel te dure aangelegenheid zijn. Het is geen plaats waar men papagaaien kweekt. De school is de plaats waar we moeten leren studeren en waar kinderen voorbereid kunnen worden om met de realiteit overweg te kunnen; waar kinderen leren de realiteit bekwaam te verwerken en waar ze gereed gemaakt worden om de wereld van morgen over te nemen, de wereld waarin de volwassenen van vandaag van middelbare of op hoge leeftijd zullen zijn.

De geharde misdadiger heeft nooit geleerd te leren. Herhaaldelijk proberen de rechterlijke instanties hem te leren dat hij terug zal gaan naar het gevang als hij die misdaad weer pleegt: de meesten plegen dezelfde misdaad opnieuw en gaan weer het gevang in. Misdadigers zijn er in feite de oorzaak van dat steeds meer wetten worden aangenomen. De fatsoenlijke burger is degeen die aan wetten gehoorzaamt; de misdadiger doet dat per definitie niet. Misdadigers kunnen niet leren. Geen bevelen, richtlijnen, straffen en dwang ter wereld hebben invloed op iemand die niet weet hoe je leert en die niet kan leren.

Een kenmerk van een misdadig geworden regering - zoals soms in de geschiedenis is gebeurd - is dat haar leiders niet kunnen leren: ook al tonen alle rapporten en hun gezonde verstand hen dat onderdrukking gevolgd wordt door rampspoed, toch zijn er gewelddadige revoluties nodig geweest om hen te bedwingen, of een Tweede Wereldoorlog om een Hitler uit de weg te ruimen, en dat waren trieste gebeurtenissen voor de mensheid. Zulke personen leerden niet. Ze zwolgen in verkeerde informatie. Ze weigerden alle bewijzen en waarheid. Ze moesten weggevaagd worden.

Krankzinnigen kunnen niet leren. De feiten, de waarheid en de realiteit gaan hen ver te boven, omdat ze gedreven worden door verborgen kwade bedoelingen of zo in elkaar gestort zijn dat ze niet meer logisch kunnen redeneren. Ze personifiëren verkeerde informatie. Ze willen of kunnen niet werkelijk waarnemen of leren.

Er kan een menigte persoonlijke en maatschappelijke problemen ontstaan door onvermogen of de weigering om te leren.

De levens van sommige mensen in uw omgeving zijn ontspoord omdat ze niet weten hoe men studeren moet en omdat ze niet leren. U kunt vermoedelijk wel een aantal voorbeelden bedenken.

Als iemand de mensen in zijn omgeving er niet toe kan brengen te studeren en leren, kan zijn eigen werk veel zwaarder en zelfs te zwaar worden, en kan zijn eigen vermogen om voort te bestaan sterk achteruitgaan.

We kunnen anderen helpen te studeren en leren, al is het maar door de informatie die ze nodig hebben binnen hun bereik te brengen. We kunnen eenvoudig helpen door erkenning te laten blijken voor wat ze hebben geleerd. We kunnen hen assisteren, al is het maar door waardering uit te spreken voor een zichtbare vooruitgang in hun bekwaamheid. Als we willen, kunnen we nog meer doen: we kunnen anderen bijstaan door hen zonder discussie te helpen bij het uitzoeken van verkeerde informatie; door hen te helpen bij het vinden en ophelderen van woorden die ze niet begrepen hebben; door hen te helpen bij het opsporen en verhelpen van de redenen dat ze niet studeren en leren.

Omdat het leven grotendeels een kwestie is van vallen en opstaan, is het beter als u uitzoekt waarom iemand een fout heeft gemaakt en of hij er iets van kan leren, dan dat u tegen hem uitvaart.

Zo nu en dan zult u zich wellicht over uzelf verbazen, omdat u iemands leven op poten zet door hem eenvoudig zover te krijgen dat hij studeert en leert. Ik weet zeker dat u vele manieren kunt bedenken. En ik denk dat u zult ervaren dat de zachtaardigste manieren het beste werken. De wereld is al wreed genoeg voor mensen die niet kunnen leren.

17-3. Oefen.[38] Het geleerde draagt vrucht wanneer het wordt toegepast. Wijsheid kan natuurlijk nagestreeft worden ter wille van de wijsheid. Dit heeft zelfs een zekere schoonheid. Maar de waarheid is dat men werkelijk nooit weet of men wijs is of niet, vóór men de resultaten ziet wanneer men probeert deze wijsheid in praktijk te brengen.

Elke bezigheid, vaardigheid of beroep, het graven van sloten, rechten, techniek, kookkunde of wat dan ook - hoe goed u deze ook bestudeerd heeft - confronteert u uiteindelijk met de proef: kunt u het *DOEN*? En dat doen vereist *oefening*.

Mensen die filmstunts doen en niet eerst oefenen, raken gewond. En huisvrouwen ook.

Veiligheid is eigenlijk geen populair thema. Want het gaat gewoonlijk vergezeld van „pas op" en „langzaam aan". De mensen kunnen voelen dat hun beperkingen worden opgelegd.

38. Oefenen: ieta herhaaldelijk trainen of uitvoeren om een vaardigheid te verwerven of bij te schaven.

Maar er bestaat een andere benadering: als iemand werkelijk bedreven is, staan zijn vaardigheid en handigheid op zo'n hoog peil dat hij niet hoeft „op te passen" of „langzaam aan" hoeft te doen. Een veilig, hoog bewegingstempo kan alleen met oefening bereikt worden.

Iemands vaardigheid en handigheid moeten op hetzelfde peil worden gebracht als de snelheid van de tijd waarin hij leeft. En dat krijgt hij voor elkaar door te oefenen.

We kunnen ons lichaam, onze ogen, onze handen en onze voeten trainen tot ze, dankzij de oefening, als het ware „weten" wat ze moeten doen. We hoeven niet meer te „denken" om de kachel aan te maken of de auto te parkeren: we *DOEN* het gewoon. Bij elke bezigheid komt datgene wat doorgaat voor „talent" in werkelijkheid grotendeels neer op *oefening* en meer niet.

Als we elke beweging die we maken om iets te doen, niet uitwerken en keer op keer doen tot we het kunnen doen zonder er zelfs maar bij te denken en het snel en nauwkeurig kunnen doen, kunnen we de omstandigheden voor ongelukken scheppen.

Statistieken bevestigen gewoonlijk dat de minst geoefende mensen de meeste ongelukken krijgen.

Hetzelfde principe geldt voor vakken en beroepen waarbij voornamelijk het verstand gebruikt wordt. De advocaat die niet door en door geoefend is in de procedure van de rechtzitting, heeft wellicht niet geleerd zo snel op een andere mentale versnelling over te schakelen, dat hij bij machte is de nieuwe wendingen van een zaak te beantwoorden met een tegenzet, zodat hij die zaak verliest. Een ongeoefende nieuwe effectenmakelaar kan in enkele minuten een fortuin verliezen. Een onervaren verkoper die het verkopen niet ingestudeerd heeft, kan verhongeren doordat hij niets verkoopt. De juiste oplossing is oefenen, oefenen en nog eens oefenen!

Soms merkt men dat men niet kan toepassen wat men geleerd heeft. Als dat zo is, komt het doordat men verkeerd gestudeerd heeft of anders komt het door de leraar of de tekst. De aanwijzingen lezen is soms iets heel anders dan proberen ze in de praktijk toe te passen.

Wanneer oefening nergens toe leidt, moet men zo nu en dan het boek weggooien en van voren af aan opnieuw beginnen. Dit is het geval met de geluidsopnamen voor films: als men de bestaande boeken over geluidsopnamen zou volgen, zou men een vogellied niet beter kunnen laten klinken dan een misthoorn - dat is de reden dat u in sommige films niet kunt verstaan wat de acteurs zeggen. De goede geluidsman moet alles helemaal voor zichzelf uitwerken om zijn werk te kunnen doen. Maar op hetzelfde gebied - de film - bestaat ook een volledig omgekeerde situatie; er bestaan verscheidene uitstekende boeken over filmbelichting; als de aanwijzingen erin exact gevolgd worden, krijgt u een prachtige scene.

Het is betreurenswaardig, vooral in een technische samenleving waarvan het tempo hoog ligt, dat niet alle bezigheden toereikend behandeld worden in begrijpelijke teksten. Maar laat u daardoor niet weerhouden. Wanneer de teksten goed zijn, stel ze dan op hoge prijs en bestudeer ze goed. Wanneer ze niet goed zijn, breng dan de beschikbare informatie bijeen, bestudeer die en werk de rest ervan uit.

Maar theorie en informatie gedijen alleen wanneer ze worden toegepast en dan nog alleen wanneer ze met geoefendheid worden toegepast.

U loopt gevaar als de mensen in uw omgeving hun vaardigheden niet oefenen tot zij ze werkelijk kunnen TOEPASSEN. Er bestaat een groot verschil tussen „goed genoeg" en professionele vaardigheid en handigheid. Die kloof wordt overbrugd met oefening.

Breng de mensen ertoe te kijken, te studeren, uit te werken wat ze moeten doen en het dan te doen. En wanneer ze het goed doen, laat hen zich dan door en door oefenen tot ze het als een vakman kunnen doen.

Vaardigheid, behendigheid en snelle aktie geven veel vreugde; snelle aktie is alleen veilig als men geoefend is. Proberen te leven met mensen die een laag tempo aanhouden in een wereld die een hoog tempo heeft, is niet erg veilig.

De weg naar het geluk kan het beste gevolgd worden met bekwame metgezellen.

18 Respecteer de geloofs-overtuiging van anderen.

Verdraagzaamheid is een goede hoeksteen voor het opbouwen van menselijke relaties. Wanneer men de bloedbaden en het lijden beschouwt die religieuze onverdraagzaamheid tijdens de hele geschiedenis van de mens en ook in onze tijd veroorzaakt heeft, kan men zien dat onverdraagzaamheid sterk tegen het voortbestaan ingaat.

Religieuze verdraagzaamheid betekent niet dat men niet zijn eigen overtuigingen kan uiten. Het betekent dat het ondermijnen of aanvallen van de geloofsovertuiging van een ander altijd snel tot moeilijkheden leidt.

Filosofen hebben al sedert de tijd van het oude Griekenland met elkaar geredetwist over de aard van God, de mens en het universum. De meningen van gezaghebbende bronnen komen en gaan. Op het moment zijn de filosofieën genaamd „het mechanisme"[39] en „het materialisme"[40] (die tot het oude Egypte en Griekenland teruggaan) in de mode: ze beweren dat alles materie is en zien over het hoofd dat hun verklaringen van de evolutie, hoe mooi deze ook zijn, toch niet uitsluiten dat er *meer* factoren in het spel kunnen zijn, die wellicht alleen gebruik maken van zaken als de evolutie. Het zijn tegenwoordig de „officiële" filosofieën en ze worden zelfs op scholen onderwezen. Ze hebben hun eigen dwepers die de overtuigingen en religies van anderen aanvallen: het resultaat kan onverdraagzaamheid en strijd zijn.

Als zelfs de meest briljante geesten sedert de vijfde eeuw voor Christus of eerder nooit in staat zijn geweest het eens te worden over religie of anti-religie, is het een strijdperk voor mensen, waar men maar beter uit kan blijven.

In deze zee van strijd is één helder principe naar voren gekomen: het recht om te geloven wat men wil.

„Vertrouwen" en „geloof" geven zich niet per se over aan de logica: er kan zelfs niet worden verklaard dat ze onlogisch zijn. Geloof en logica kunnen ver uit elkaar liggen.

Het advies dat men een ander op dit gebied kan geven, is het veiligst als het eenvoudig het recht handhaaft te geloven wat men wil. Het staat iemand vrij om met zijn eigen overtuigingen naar voren te komen voor aanvaarding. Iemand loopt risico wanneer hij probeert de overtuigingen van anderen geweld aan te doen, en nog veel meer wanneer hij anderen aanvalt en probeert kwaad te doen vanwege hun geloofsovertuigingen.

De mens heeft sedert het ontstaan van zijn soort grote troost en vreugde gevonden in zijn religies. Zelfs de „mechanist" en „materialist" van tegenwoordig doen sterk denken aan de priesters van vroeger, wanneer ze hun leer verbreiden.

Mensen zonder geloof vormen een meelijwekkend zootje. Men kan hen zelfs iets geven om in te geloven. Maar wanneer ze geloofsovertuigingen hebben, respecteer die dan.

De weg naar het geluk kan een strijd worden, wanneer men de geloofsovertuigingen van anderen niet respecteert.

39. Mechanisme: het gezichtspunt dat het hele leven slechts een kwestie van beweging is en volledig verklaard kan worden met natuurwetten. Geopperd door Leucippus en Democritus (460 v.C. tot 370 v.C.), die het wellicht hebben overgenomen van de Egyptische mythologie. Voorstanders van deze filosofie waren van mening dat ze de religie moesten verwaarlozen, omdat ze die niet tot de wiskunde konden herleiden. Ze werden aangevallen door religieuze belangengroepen en vielen op hun beurt religies aan. Robert Boyle (1627 - 1691), die Boyle's [illegible]kundi[illegible]ontwikkelde, weerlegde het mechanisme door de vraag te stellen o[illegible]atuur [illegible]voorstellingen zou kunnen hebben van bewegende zaken als materie.

40. Materialisme: elk van een groep van metafysische theorieën die ervan uitgaan dat het universum uit vaste voorwerpen bestaat (erg grote of erg kleine), zoals stenen. De theorieën proberen zaken als het verstand weg te praten door te zeggen dat ze teruggebracht kunnen worden tot fysieke dingen of hun bewegingen. Het materialisme is een erg oud idee. Er bestaan ook andere ideeën.

19 Tracht anderen niets aan te doen waarvan u niet wilt dat zij het u aandoen.

Onder vele volkeren in vele landen zijn er vele eeuwen lang versies geweest van wat vaak de „gulden regel"[41] genoemd wordt. Zoals deze regel hierboven staat, heeft hij te maken met schadelijke daden.

Alleen een heilige zou door het leven kunnen gaan zonder ooit een ander kwaad te doen. Maar alleen een misdadiger doet de mensen in zijn omgeving kwaad zonder er een seconde bij stil te staan.

Nog geheel afgezien van gevoelens van „schuld", „schaamte" of „wroeging", die heel werkelijk en naar kunnen zijn, is het ook zo dat iemand de nadelige gevolgen kan ondervinden van het kwaad dat hij anderen aandoet.

Niet alle schadelijke daden zijn ongedaan te maken: men kan een daad tegen een ander plegen die niet door de vingers gezien of vergeten kan worden. Moord is zo'n daad. We kunnen nagaan hoe ernstige overtreding van vrijwel elk voorschrift in dit boek een onherroepelijke schadelijke daad tegen een ander kan worden.

De verwoesting van het leven van een ander kan iemands eigen leven te gronde richten. De samenleving reageert - de gevangenissen en inrichtingen zitten boordevol mensen die hun medemensen kwaad hebben aangedaan. Maar er zijn nog andere straffen: of iemand nu betrapt wordt of niet, het begaan van schadelijke daden tegen anderen, vooral in het geheim, kan tot gevolg hebben dat iemands houding tegenover anderen en zichzelf ernstige veranderingen ondergaat, alle bedroevend. Het geluk en de vreugde in het leven verdwijnen.

Deze versie van de gulden regel is ook nuttig als maatstaf. Wanneer men iemand overhaalt om deze regel toe te passen, kan het duidelijk voor hem worden wat een schadelijke daad *is*. Deze regel beantwoordt de vraag wat *schade* of *kwaad* is. Het filosofische vraagstuk van *verkeerd gedrag* en het betoog over wat verkeerd is, worden meteen duidelijk als u het vanuit het persoonlijke vlak benadert: wilt u niet dat dat u overkomt? Nee? Dan moet het wel een schadelijke handeling zijn en vanuit het standpunt van de samenleving een verkeerde handeling. Deze benadering kan sociaal bewustzijn doen ontwaken. Ze stelt u daarna in staat na te gaan wat u wel moet doen en wat u niet moet doen.

In een tijd waarin sommigen zich er niet van weerhouden voelen schadelijke daden te begaan, neemt iemands voortbestaan heel sterk af.

Als u mensen kunt overreden dit toe te passen, heeft u hun een voorschrift gegeven waarnaar ze hun eigen leven kunnen beoordelen en heeft u voor sommigen de deur geopend waardoor ze zich weer bij de mensheid kunnen voegen.

De weg naar het geluk is gesloten voor diegenen die zich er niet van weerhouden schadelijke daden te begaan.

41. „De gulden regel": hoewel de christenen dit als een christelijke regel beschouwen en hoewel hij in het Oude en het Nieuwe Testament staat, hebben ook vele andere rassen en volkeren erover gesproken. Hij staat ook in de *Analecten* van Confucius (vijfde en zesde eeuw v.C.) die zelf oudere werken citeerde. Hij wordt ook aangetroffen bij „primitieve" stammen. Hij verschijnt in verschillende vormen in de oude werken van Plato, Aristoteles, Isocrates en Seneca. Duizenden jaren [illegible] heeft de mens deze regel beschouwd als maatstaf voor ethisch gedrag. De in dit b[illegible]ermelde versies zijn echter opnieuw onder woorden gebracht, omdat men vroegere formuleringen te [illegible] achtte om zich eraan te houden. Het is moeilijk om zich aan deze versie te

20 Probeer anderen te behandelen zoals u door hen behandeld zou willen worden.

Dit is een positieve versie van de gulden regel.

Wees niet verrast als iemand het u kwalijk schijnt te nemen als u hem vertelt dat hij „zich goed moet gedragen". Maar de verstoordheid komt wellicht helemaal niet door het idee van „zich goed te gedragen". Het komt wellicht doordat hij eigenlijk niet goed begrijpt wat het betekent.

Men kan veel tegenstrijdige meningen en verwarde ideeën tegenkomen wanneer men probeert te bepalen wat „goed gedrag" inhoudt. Wellicht heeft men zelfs nooit begrepen - ook al begreep de leraar het wel - waarom men een bepaald cijfer voor „gedrag" kreeg. Men kan er zelfs verkeerde informatie over gekregen of aangenomen hebben: „kinderen moet je zien maar niet horen", „je goed gedragen betekent dat je niets moet doen".

Er bestaat echter een manier om dit alles tot uw volle tevredenheid op te lossen.

Door de eeuwen heen en op de meeste plaatsen heeft de mens bepaalde waarden hooggeacht en vereerd. Deze worden de *deugden*[42] genoemd. Ze werden voorheen toegeschreven aan wijzen, heiligen en goden. Ze hebben het verschil uitgemaakt tussen een barbaar en een beschaafd persoon, het verschil tussen chaos en een fatsoenlijke samenleving.

Het vereist niet absoluut een hemels gebod of een moeizame studie van de dikke werken van de filosofen om te ontdekken wat „goed" is. Er kan in dit opzicht een zelfopenbaring plaatsvinden.

Vrijwel iedereen kan het uitwerken.

Als u erover zou nadenken hoe u door anderen behandeld zou willen worden, zou u tot de menselijke deugden komen. Bedenk eerst hoe *u* door andere mensen behandeld zou willen worden.

42. Deugden: de ideale kwaliteiten in goed menselijk gedrag.

Mogelijkerwijs zou u op de allereerste plaats *rechtvaardig* behandeld willen worden: u zou niet willen dat men over u loog of u ten onrechte of hard veroordeelde. Ja toch?

U zou vermoedelijk willen dat uw vrienden en metgezellen *trouw* waren: u zou niet door hen verraden willen worden.

U zou wellicht *sportief* behandeld willen worden, niet misleid of voor de gek gehouden.

U zou willen dat andere mensen *billijk* waren in de omgang met u.

U zou willen dat ze *eerlijk* tegenover u waren en u niet bedrogen. Correct?

U zou wellicht *humaan* en zonder wreedheid behandeld willen worden.

U zou misschien willen dat andere mensen *attent* waren op uw rechten en gevoelens.

U zou wellicht graag zien dat anderen *mededogen* koesterden wanneer u in de put zat.

U zou vermoedelijk willen dat anderen *zelfbeheersing* aan de dag legden, in plaats van tegen u tekeer te gaan. Ja toch?

Als u gebreken of tekortkomingen had, als u een vergissing maakte, zou u wellicht willen dat andere mensen *verdraagzaam* waren, niet kritisch.

U zou prefereren dat anderen *vergevingsgezind* waren in plaats van zich te concentreren op afkeuring en bestraffing. Nietwaar?

U zou wellicht willen dat anderen zich *weldadig* tegenover u opstelden, niet krenterig of gierig.

Mogelijk zou u wensen dat anderen *in u geloofden* en niet altijd aan u twijfelden.

U zou er vermoedelijk de voorkeur aan geven *gerespecteerd* en niet beledigd te worden.

Mogelijk zou u willen dat anderen *beleefd* tegen u waren en u ook met *waardigheid* behandelden. Ja toch?

U zou wellicht willen dat andere mensen u *bewonderden*.

Wanneer u iets voor andere mensen deed, zou u het misschien prettig vinden als ze u *waardeerden*. Correct?

U zou vermoedelijk willen dat anderen *vriendelijk* tegen u waren.

Van sommigen zou u wellicht *liefde* willen ontvangen.

En bovenal zou u niet willen dat deze mensen deze dingen alleen maar pretendeerden, u zou willen dat hun houding geheel oprecht was en dat ze zich *integer* gedroegen.

U kunt vermoedelijk nog andere dingen bedenken. En bovendien zijn er de voorschriften die in dit boek staan. Daarmee heeft u een samenvatting gemaakt van wat de *deugden* worden genoemd.

We hoeven onze verbeelding geen geweld aan te doen om te beseffen dat we een aangenaam leven zouden leiden, als we regelmatig zo behandeld werden door anderen in onze omgeving. En het valt te betwijfelen of we veel vijandschap zouden gaan voelen voor degenen die ons op deze manier behandelden.

Er is een interessant verschijnsel[43] aan het werk bij menselijke relaties. Wanneer iemand tegen een ander schreeuwt, heeft de ander de neiging om terug te schreeuwen. Men wordt ongeveer zo behandeld als men anderen behandelt: door een voorbeeld te geven toont men in feite hoe men behandeld behoort te worden. A is onaardig tegen B, dus is B onaardig tegen A. A is vriendelijk tegen B, dus is B vriendelijk tegen A. Ik weet zeker dat u dit onophoudelijk aan het werk heeft gezien. Sjors haat alle vrouwen, dus hebben vrouwen de neiging Sjors te haten. Carlos gedraagt zich ruw tegen iedereen, dus hebben anderen de neiging zich ruw te gedragen tegen Carlos - en als ze dat niet openlijk durven, bestaat de kans dat ze inwendig de verborgen neiging koesteren om heel ruw tegen Carlos op te treden als ze ooit de gelegenheid krijgen.

In de onwerkelijke wereld van romans en de film, ziet men beleefde misdadigers met ongelofelijk efficiënte bendes en eenzame helden die volslagen lomperds zijn. Zo is het leven in werkelijkheid niet: echte schurken zijn gewoonlijk nogal ruwe mensen en hun trawanten nog ruwer; Napoleon en Hitler werden aan all kanten verraden door hun eigen mensen. U heeft nog nooit iemand zo rustig horen praten als een echte held en ze zijn erg beleefd tegen hun vrienden.

Wanneer men zo gelukkig is dat men de gelegenheid krijgt om de mannen en vrouwen te ontmoeten en spreken die in hun beroep aan de top staan, wordt men getroffen door de al vaak gedane observatie dat ze tot de aardigste mensen behoren die men ooit heeft ontmoet. Dat is één van de redenen dat ze aan de top staan: ze proberen voor het merendeel anderen goed te behandelen. En de mensen in hun omgeving reageren hierop en hebben de neiging om hen goed te behandelen en hun zelfs hun weinige tekortkomingen te vergeven.

Goed, we kunnen de menselijke deugden voor onszelf uitwerken door gewoon te kijken hoe we zelf behandeld zouden willen worden. En ik denk dat u het er wel mee eens zult zijn dat we daarmee een einde hebben gemaakt aan iedere verwarring over „goed gedrag", wat dat nu eigenlijk is. Het heeft niets te maken met nietsdoen, stilzitten met je handen in je schoot en niets zeggen. „Zich goed gedragen" kan een erg aktieve en krachtige bezigheid zijn.

Er valt weinig vreugde te beleven aan sombere, ingetogen plechtigheid. Sommige mensen die in vroeger tijden de indruk gaven dat men een akelig en naargeestig soort leven diende te leiden om de deugd in praktijk te brengen, suggereerden al gauw dat al het plezier voortkwam uit verdorven gedrag: niets is minder waar. Vreugde en plezier komen *niet* voort uit onzedelijkheid! Integendeel! Vreugde en plezier ontstaan alleen in eerlijke harten: onzedelijke mensen leiden een ongelofelijk tragisch leven, vol van lijden en pijn. De menselijke deugden hebben weinig te maken met droefgeestigheid. Ze zijn het stralende gezicht van het leven zelf.

Wat zou er nu volgens u gebeuren als u zou proberen de mensen in uw omgeving te behandelen met *rechtvaardigheid, trouw, sportiviteit, billijkheid, eerlijkheid, humaniteit, attentie, mededogen, zelfbeheersing, verdraagzaamheid, vergevingsgezindheid, weldadigheid, geloof, respect, beleefdheid, waardigheid, bewondering, vriendelijkheid en liefde*, en als u dit met *integriteit* deed?

Het zou een poosje kunnen duren, maar denkt u niet dat vele anderen dan zouden gaan proberen u op dezelfde manier te behandelen?

Zelfs als we rekening houden met de terugval die zo nu en dan zou plaatsvinden - het volkomen verbijsterende nieuws, de inbreker die we een klap op zijn hoofd moeten geven, de idioot die langzaam rijdt op de linker rijstrook wanneer we laat zijn voor ons werk - moet het toch tamelijk duidelijk zijn dat we een nieuw peil voor onze menselijke relaties zouden bereiken. En ons leven zou beslist gelukkiger zijn.

We *kunnen* het gedrag van anderen in onze omgeving beïnvloeden. Als we dat niet al doen, kunnen we zorgen dat het veel gemakkelijker gaat door slechts één deugd per dag uit te kiezen en ons die dag op die deugd toe te leggen. Als we dat doen, zouden we ze uiteindelijk allemaal in praktijk brengen.

Afgezien van de baat die we er persoonlijk bij vinden, kunnen we een handje meehelpen, hoe weinig het ook is, om een nieuw tijdperk voor menselijke relaties te beginnen.

De kiezel die in een meertje geworpen wordt kan rimpels maken tot de verste oever.

De weg naar het geluk wordt veel stralender gemaakt door het volgende voorschrift toe te passen: „Tracht anderen te behandelen zoals u door hen behandeld zou willen worden."

43. Verschijnsel: een waarneembaar feit of waarneembare gebeurtenis.

21 Leef voorspoedig[44] en gedij.[45]

Soms proberen anderen ons te verpletteren, onze hoop en dromen, onze toekomst en onszelf te kleineren of vernietigen.

Met spot en vele andere middelen kan een ander die kwade bedoelingen tegen ons koestert, proberen ons achteruit te zetten.

Pogingen om onszelf te verbeteren, om gelukkiger te worden in het leven, kunnen om wat voor reden dan ook het mikpunt worden van aanvallen.

Het is soms noodzakelijk zulke mensen zonder omhaal onder handen te nemen. Maar er bestaat een oplossing op lange termijn die zelden faalt.

Wat proberen zulke mensen ons precies aan te doen? Ze proberen ons te onderdrukken. Blijkbaar denken ze dat we in zeker opzicht een gevaar voor hen betekenen: dat we een bedreiging voor hen zouden kunnen zijn, als we vooruitkwamen in de wereld. Dus op verschillende manieren proberen zulke mensen onze talenten en vermogens te verminderen.

Sommige gekken hebben zelfs een algemeen plan dat als volgt in elkaar zit: „Als A nog meer succes krijgt, zou A een bedreiging voor me kunnen vormen; daarom moet ik alles doen wat in mijn vermogen ligt om A minder succesvol te maken." Het schijnt nooit bij dergelijke mensen op te komen dat hun daden een vijand van A zouden kunnen maken, zelfs als hij tevoren geen vijand was. Het kan geklassificeerd worden als een vrijwel zekere manier voor zulke gekken om in moeilijkheden te komen. Sommigen doen het alleen uit vooroordeel of omdat ze „iemand niet mogen".

Maar hoe ze het ook proberen, hun echte doel is om hun slachtoffer achteruit te zetten en in het leven te laten mislukken.

De echte oplossing voor een dergelijke situatie en voor dergelijke mensen, de echte manier om hen de baas te worden, is voorspoedig te leven en te gedijen.

O ja, het is waar dat zulke mensen, als ze zien dat u uw lot verbetert, razend kunnen worden en des te harder aanvallen. Pak hen aan als het moet, maar houd niet op voorspoedig te leven en te gedijen, want zulke mensen willen juist dat u daarmee ophoudt.

Als u steeds voorspoediger leeft en beter gedijt, worden zulke mensen apathisch: het kan gebeuren dat ze volledig opgeven.

44. Voorspoedig leven: in een aktieve en produktieve toestand verkeren; meer invloed krijgen; de toestand waarin het iemand voor de wind gaat; de toestand waarin het zichtbaar goed met iemand gaat.

45. Gedijen: economisch succes boeken; slagen in wat men onderneemt.

Als iemands doeleinden in het leven de moeite waard zijn, als hij ze verwezenlijkt met enige aandacht voor de voorschriften in dit boekje, als hij voorspoedig leeft en gedijt, zal hij zeker als overwinnaar voor de dag komen. En hopelijk zonder een haar op hun hoofd te krenken.

En dat is mijn wens voor u: leef voorspoedig en gedij!

Nawoord

Geluk vindt men als men zich toelegt op bezigheden die de moeite waard zijn. Maar er is maar één persoon die met zekerheid kan zeggen wat hem gelukkig zal maken - uzelf.

De in dit boek gegeven voorschriften zijn eigenlijk de kanten van de weg: als men deze voorschriften overtreedt, lijkt men op de chauffeur die de berm induikt - het resultaat kan de verwoesting van het moment, de relatie, een leven zijn.

Alleen u kunt zeggen waar de weg heen leidt, omdat u uw eigen doeleinden bepaalt voor het uur, voor de relatie, voor de levensfase.

Men kan bij tijden het gevoel hebben alsof men een wervelend blad is dat over een vieze straat geblazen wordt, men kan het gevoel hebben of men een korrel zand is die op één plaats vastzit. Maar niemand heeft gezegd dat het leven kalm en ordelijk is; dat is het niet. Men is geen gehavend blad, noch een korrel zand: men kan min of meer zijn eigen wegenkaart tekenen en volgen.

Men kan het gevoel hebben dat de omstandigheden nu zo zijn dat het veel te laat is om er iets aan te doen, dat de weg die men eerder afgelegd heeft zo verkeerd is gelopen dat er geen kans meer is om een toekomstige weg te tekenen die anders zal zijn: er is altijd een punt op de weg waarop men een nieuwe weg in kaart kan brengen. En waarop men kan proberen deze te volgen. Er is geen sterveling die geen nieuw begin kan maken.

Zonder de minste angst voor tegenspraak kan gezegd worden dat anderen u mogelijk zullen bespotten en met verschillende middelen zullen proberen u op de rand van de afgrond te brengen, dat ze u op verschillende manieren zullen proberen te verleiden tot een immoreel leven: al zulke mensen doen dat om hun eigen heimelijke doeleinden te bereiken en als u acht op hen slaat, eindigt het voor u in tragedie en verdriet.

Natuurlijk zult u zo nu en dan met mislukking te kampen krijgen wanneer u probeert dit boek toe te passen en toegepast te krijgen. U moet hiervan leren en doorgaan. Wie heeft gezegd dat de weg effen zou zijn? Hij kan desondanks worden afgelegd. Mensen kunnen vallen: dat betekent niet dat ze niet weer kunnen opstaan en doorgaan.

Als u ervoor zorgt de kanten van de weg in acht te nemen, kunt u niet ver verkeerd gaan. Ware opwinding, geluk en vreugde komen door andere dingen, niet door gebroken levens.

Als u anderen ertoe kunt brengen de weg te volgen, zult u zelf vrij genoeg zijn om uzelf een kans te geven te ontdekken wat echt geluk is.

De weg naar het geluk is een snelle weg voor diegenen die weten waar de kanten zijn.

U bent de chauffeur.

Het ga u goed.

REINIGINGS RUNDOWN

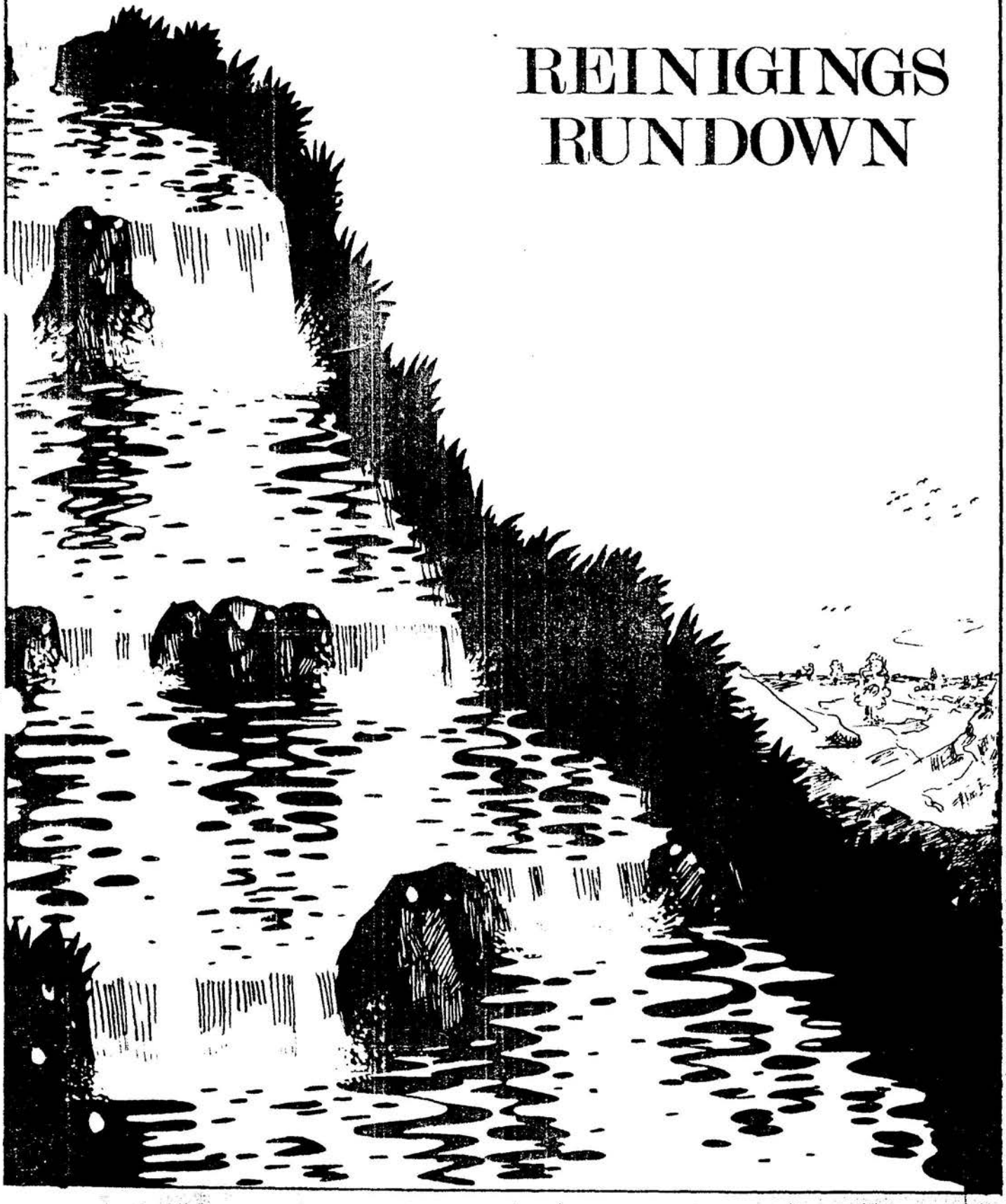

"MET SCIENTOLOGY KUNT U HET WAARSCHIJNLIJK OVERLEVEN"

- L.Ron Hubbard

All About Radiation

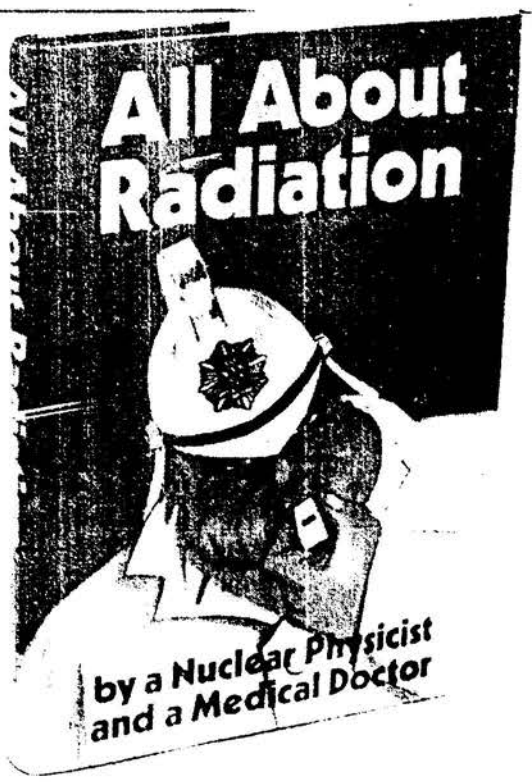

MAAK KENNIS MET DE OORSPRONKELIJKE ONDERZOEKS-GEGEVENS DIE DEEL ZIJN GEWORDEN VAN DE NIEUWE REINIGINGS RUNDOWN*

All About Radiation

Een belangrijk handboek over het leven in ons atoomtijdperk - All About Radiation - (Alles Over Straling) geheten, beschrijft niet alleen wat straling is en wat het doet, maar ook wat u ertegen zou kunnen doen.

Terwijl de meeste "wetenschapsmensen" aan het eind van de vijftiger jaren bezig waren elkaar te overtreffen in het maken van grotere en betere bommen, hield L. Ron Hubbard zich intensief bezig met onderzoek naar hoe de uitwerkingen van cumulatieve straling verminderd konden worden en helemaal teniet gedaan.

Mede door de slechter wordende relaties tussen de nucleaire grootmachten en de steeds aanwezige dreiging van onveilige kerncentrales, is er niet eerder zo'n grote behoefte geweest aan gedegen kennis over het leven.

U hoeft niet zonder deze kennis te blijven. All About Radiation is te bestellen bij de Bookstore van de Kerk.

DE NIEUWE THETA

L.RON HUBBARD
Grondlegger

REDAKTIE: Leen Kaizer,
Michel Matil.

DRUKWERK: J.Ruysendaal bv
Kromme Waal 22
Amsterdam.

DE SCIENTOLOGY KERK STAAT OPEN VOOR ALLE GEZINDTEN. ALLE SCIENTOLOGEN ZIJN VRIJ OM DE RELIGIE VAN HUN KEUS TE BLIJVEN BELIJDEN.

BELANGRIJK

Wees er bij het lezen van dit tijdschrift, of het bestuderen van Dianetics en Scientology heel,heel zeker van, dat u nooit voorbij een woord gaat, dat u niet volledig begrijpt. De enige reden dat iemand een studie opgeeft, verward raakt of niet meer kan leren, is dat hij is voorbijgegaan aan een woord of uitdrukking die hij niet begreep.Zoek het onbegrepen woord op, definieer het nauwkeurig en ga vervolgens verder.

INHOUD

REINIGINGS RUNDOWN & ATOOMOORLOG.
door L.Ron Hubbard 4

Dianetics en Oorlog 6

Onderscheiding voor LRH 7

Reinigings Rundown 8

Successen 9

Scientoloog van de Maand 10

Woordenlijst (van woorden aangeduid met een sterretje *) 15

Scientology Kerk Amsterdam
Nieuwe Zijds Voorburgwal 312
1012 RV Amsterdam Nederland
Tel. (020) 250999 of 226101

Copyright © 1950,1957,1965,1980 door L.Ron Hubbard.Alle rechten voorbehouden. De Scientology Kerk is een organisatie zonder winstoogmerk.Dianetics®en Scientology®zijn geregistreerde namen.

De steeds slechter wordende relaties tussen de nucleaire grootmachten is tegenwoordig het belangrijkste nieuws, evenals het toegenomen gebruik van onveilige kerncentrales.
De bezorgdheid van het publiek over mogelijke atoom-ongelukken neemt met de dag toe en de media maken het nog erger.

Er bestond nooit eerder zo'n grote behoefte aan waarheid en aan oplossingen.
In dit artikel gaat L.Ron Hubbard in op de vooruitgang die iemand boeken kan met zijn recente technische doorbraak , de:

PURIFICATION RUNDOWN &

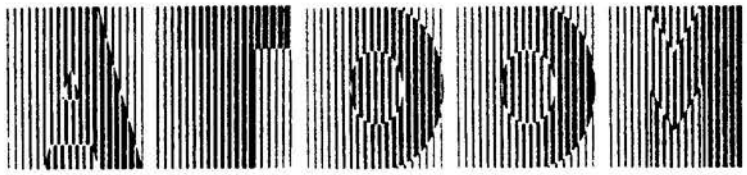

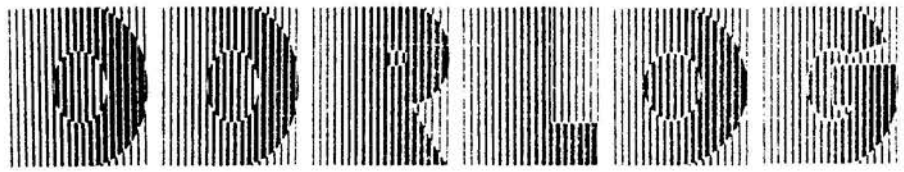

HCO Bulletin of 3 January 1980

door L. RON HUBBARD

Ik wil dat Scientologen de Derde Wereldoorlog overleven.

Sedert het eind van de vijftiger jaren is atoomoorlog min of meer uit het nieuws verdwenen als onderwerp. Maar daarom is de dreiging ervan nog niet afgenomen. Er is slechts één psychopatische politicus nodig, die toegang heeft tot de knop van oorlog en vrede. En tegenwoordig is er een dozijn landen met atoombewapening.

Voorts vormt het toegenomen gebruik van atoomenergie voor electriciteitsvoorziening (zonder dat tevens de juiste

technologie en voorzorgsmaatregelen voor gebruik ervan zijn ontwikkeld) een niet-militaire bedreiging.

En vanwege de achteruitgang van de bovenste luchtlagen van de planeet door straalvliegtuigen en vervuilende stoffen, wordt jaar na jaar meer zonnestraling doorgelaten naar het oppervlak.

Straling heeft een cumulatieve uitwerking. En kent,net als een engram*, vroeger-soortgelijke-voorvallen,die teruggaan tot een basis-engram.* Hoe meer iemand aan straling wordt blootgesteld, des te minder weerstand hij heeft en des te meer uitwerking de straling op hem heeft. Met andere woorden,het bouwt zich op.

De Reinigingsrundown heeft in de eerste plaats tot doel een eind te maken aan de drugs en de gifstoffen die in het lichaam zijn opgestapeld,en volgens de suksesverhalen die binnenstromen, gebeurt dat inderdaad.

Eén van de bestanddelen van de Reinigingsrundown is nicotinezuur ("niacine").De ontdekkingen die ik in de vijftiger jaren met deze vitamine deed,begonnen met haar klaarblijkelijke uitwerking op mensen die aan straling hadden blootgestaan. Toentertijd werden er veel tests gedaan met bommen en was men in het algemeen onderhevig aan straling; we hadden geweldig veel preclears die bloot hadden gestaan aan kernproeven,atoomongelukken, en in tenminste één geval, materialen die deel hadden uitgemaakt van een oude atoomexplosie. We werkten eraan deze mensen te redden en we slaagden.

Aangezien straling cumulatief is,zou men veel minder vatbaar zijn voor nieuwe vlagen ervan, als men van de cumulatieve uitwerking ervan bevrijd was. Met andere woorden, zodra een basis eenmaal uitgewist of verholpen is,worden nieuwe overeenkomstige voorvallen erg

L.RON HUBBARD
Grondlegger

onbelangrijk.Hoewel men niet geheel immuun wordt voor nieuwe voorvallen,wordt men er veel minder door beïnvloed .

Geheel los van de lichamelijke opleving die men ervaart tijdens de Reinigingsrundown, wanneer men deze korrekt en volledig doet, is er nog het bijkomstige voordeel dat toekomstige blootstelling aan straling minder gevolgen heeft.

De mensen van tegenwoordig, die bestookt worden door de radioaktieve neerslag van kernreaktors en de straling vanwege verminderde atmosferische bescherming, zullen veel eerder slachtoffer worden ten tijde van een atoomoorlog.De cumulatieve uitwerking van straling heeft hen voorbereid op een snelle dood in de aanwezigheid van zware radioaktieve neerslag.

Dit brengt ons tot de interessante waarschijnlijkheid, dat degenen die een volledige en afgeronde Reinigingsrundown gedaan hebben in leven zullen blijven, en anderen die minder gelukkig zijn, niet.

En dat leidt tot de interessante mogelijkheid, dat alleen

(Wordt vervolgd op blz

DIANETICS* & OORLOG

DOOR L.RON HUBBARD

(Gedeelten uit Dianetics :De Moderne Wetenschap van Mentale Gezondheid)

De konflikten tussen maatschappijen en naties onderling, heeft vele oorzaken,die alle min of meer irrationeel zijn.

Tot nu toe kon een natie geen ander middel gebruiken dan geweld wanneer zij kwam te staan tegenover een natie die gek was geworden. Vervolgens werden beide naties gek, als gevolg van de besmetting van aberratie*. Geen enkele natie heeft een oorlog ooit volledig gewonnen. Geen natie heeft ooit in laatste instantie gezegevierd door wapengeweld. Geen natie wendde ooit een oorlog af door te dreigen of haar defensie te tonen.

De mens wordt nu vanwege steeds toenemende haat, gekonfronteerd met wapens, die zo krachtig zijn dat de mens zelf van de aardbodem weggevaagd kan worden.Er is geen probleem om deze wapens onder kontrole te houden. Ze exploderen wanneer en waar de mens ze wil laten exploderen. Het probleem ligt in de kontrole van de mens.

Er bestaat vandaag de dag in de wereld geen nationaal probleem dat niet door rede alleen opgelost kan worden.

De boer in Iowa heeft geen ruzie met de winkelier in Stalin grad.Degenen die zeggen dat zulke ruzies bestaan, liegen.

"De geschiedenis is een wedloop geworden tussen Dianetics en een katastrophe.Dianetics zal winnen als genoeg mensen bijtijds worden wakker geschud om het te begrijpen." F.L.Schuman,New York Times Book Review, August 6, 1950.

Er zijn geen internationale kwesties die niet met vreedzame middelen kunnen worden opgelost; niet met een supra-nationale regering, maar in termen van verstand.

Dianetics houdt zich bezig met oorlog omdat er in feite een wedloop aan de gang is tussen de wetenschap van het verstand en de atoombom. Misschien zal er niet eens een toekomstige generatie zijn die zal weten welke van de twee won.

Er is een hoger,een beter doel, een roemrijker overwinning dan totaal verwoeste steden en door straling verbrande doden. Er is vrijheid, geluk en overvloed en een heel universum om te winnen.

Wat kan de mens veroveren ? Hij verliest als hij de mens verovert. Hij wint wanneer hij zijn angsten overwint en dan de sterren verovert.

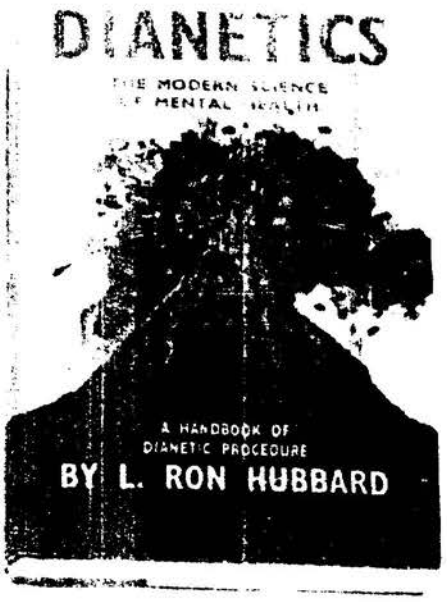

TE BESTELLEN BIJ DE BOOKSTORE

DIANETICS

De Moderne Wetenschap van Mentale Gezondheid.

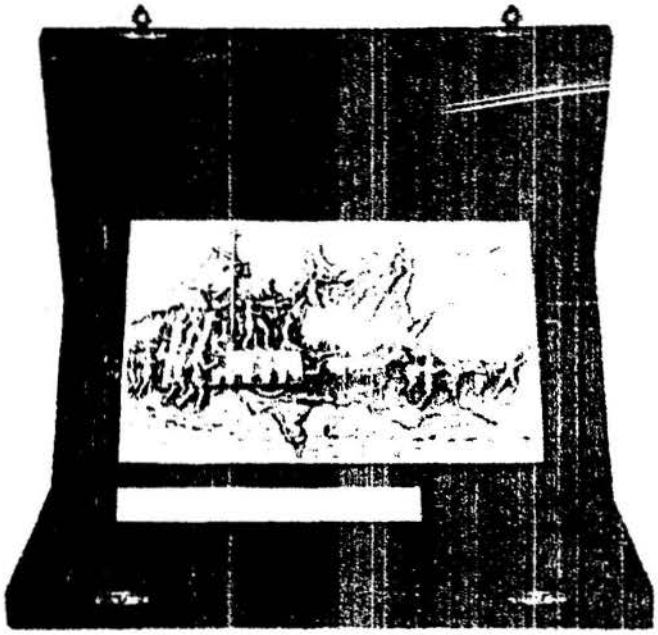

Nog een onderscheiding voor de grondlegger van Dianetics en Scientology.

"Ter Ere van de Filosoof en Opvoeder L.Ron Hubbard"
(Onderschrift in het Italiaans).

L.Ron Hubbard is onlangs door het Hoofd van de Afdeling Kultuur van Lombardije in Italië,Professor Sandro Fontana, onderscheiden als filosoof en opvoedkundige.De onderscheiding, een zeer indrukwekkende,bewerkte metalen plaat, ingebouwd in een blauw, met zachte stof bekleed omhulsel,symboliseert een belangrijke gebeurtenis in de geschiedenis van Lombardije.

Lombardije is één van de 19 provincies of distrikten van Italië,die de steden Milaan,Brescia,Bergamo,Como,Pavia, Sondrio,Mantova,Varese en Cremona omvat.

De onderscheiding werd in naam van Ron in ontvangst genomen door Diana Hubbard-Horwich bij gelegenheid van haar bezoek aan Milaan, waar zij een pianoconcert gaf. De President van het Hubbard Dianetics Instituut, die het concert bijwoonde, bood de onderscheiding aan en gaf daarbij een uitleg van de betekenis van de historische afbeelding op de plaat. Diana nam de plaat met dank en waardering namens haar vader in ontvangst, onder daverend applaus van de aanwezigen.

☆ ☆ ☆ ☆

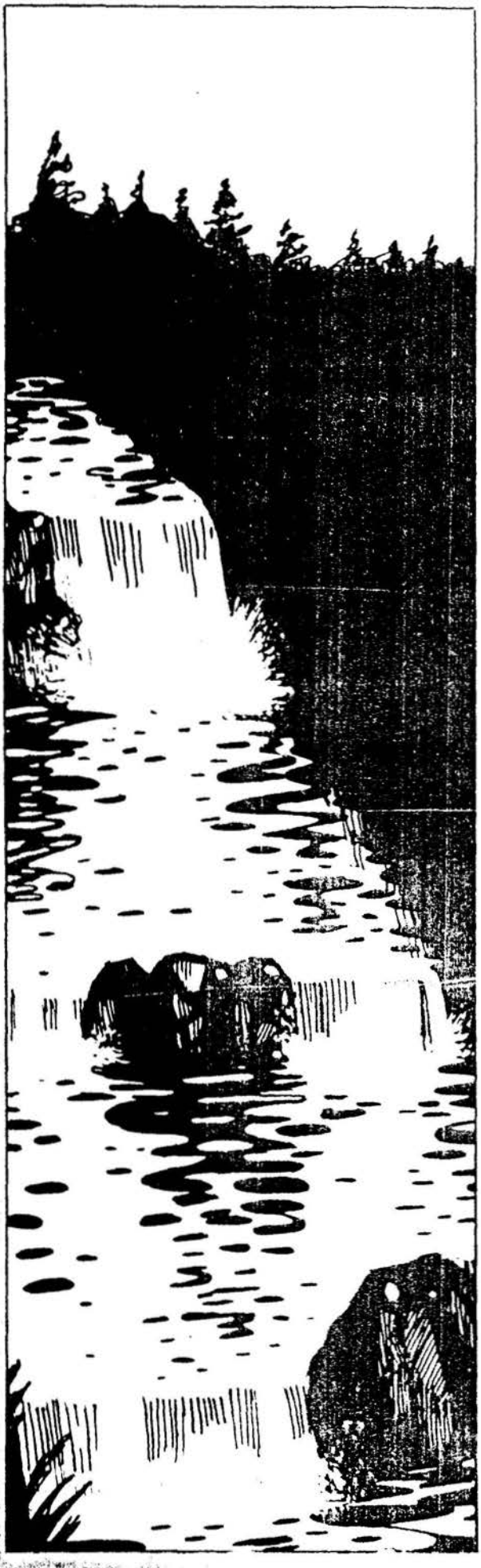

HET IS ALS EEN REINIGENDE STROOM VAN ZUIVER BRONWATER

RON'S NIEUWE

REINIGINGS RUNDOWN!

In de huidige maatschappij die zich zo zeer op de chemie heeft georiënteerd, is het meest destruktieve element drugs. Drugs werken belemmerend en vertragend op het maken van vorderingen door auditing.

Recent onderzoek van Ron toonde aan dat niet alleen LSD, maar ook andere chemische vergiften en toxines, preservatieven, pesticieden etc., evenals medische drugs en een lange lijst van drugs die op straat verhandeld worden (Angel Dust, heroïne, marihuana etc.) zich in de weefsels vastzetten en jarenlang in het lichaam blijven.

Ron's laatste doorbraak, de Reinigings Rundown, opent - als een reinigende stroom - de weg naar een nieuwe vitaliteit en energie, en volledige, optimale winst voor wie geauditeerd wordt.

"De Reinigings Rundown heeft in de eerste plaats tot doel af te rekenen met de drugs en de gifstoffen die zich in het lichaam hebben opgehoopt. Te oordelen naar de suksesverhalen doet het dat inderdaad", aldus Ron.

"En wanneer men de Reinigings Rundown korrekt en volledig doet, komt er nog het voordeel bij, dat toekomstige blootstelling aan straling minder gevolgen heeft", zoals Ron in dit blad uiteenzet in het artikel "Reinigings Rundown en Atoomoorlog".

Maak kennis met de krachtgevende verfrissing die deze nieuwe rundown geeft.

Het is onmisbaar voor iedere Scientoloog - en voor iedereen op deze planeet.

NEEM KONTAKT OP MET DE REGISTRAR EN SPREEK AF WANNEER U MET DE REINIGINGS RUNDOWN WILT BEGINNEN.

...SUCCESSEN...SUCCESSEN...

Dit is een geweldige rundown.Het is alsof ik een lichaam heb van een pasgeboren baby, helemaal schoon. Als je avonturen wilt beleven en barriéres wilt nemen, dan moet je dit doen. Het vereist heel wat moed om de dingen die komen gewoon te nemen zoals ze komen, maar het is de moeite waard.
Je merkt dat de troep je lichaam uitdampt.En dan die verduivelde straling; op een gegeven moment voelde ik duidelijk de straling op mijn hoofd,die ik ooit eens als kind gehad heb, en dat is nu helemaal foetsjie.
Ik kan er tegenaan met mijn lichaam.
Heel veel dank aan Ron.
Lidy Stut,arts. Reinigings Rundown.

Dit is iets wat ik eigenlijk altijd gemist heb in Scientology; toen het uitkwam ben ik ook meteen begonnen. Het resultaat is verbluffend.Ik heb werkelijk het gevoel dat ik schoon ben,en om één of andere reden kan ik mijn omgeving beter behandelen.Ook heb ik veel realisaties gehad op het buiten het lichaam treden en het verschil tussen Thetan en lichaam.
Kortom groots.
Wim Vos, Reinigings Rundown.

Vandaag m'n derde dag op deze nieuwe rundown en "de dingen gebeuren..".Zo ben ik nu bezig om overmatige zonnebrand van jaren geleden te verwerken. Het is verbazingwekkend om te zien hoe het terugkeert, met "onverbrande huid op de plaats waar mijn zwembroek heeft gezeten.
Verder keren allerhande drugervaringen terug,raak ik liters vocht kwijt,voel ik me elke dag vermoeid maar zeer voldaan.
Complimenten aan Lidy die het een en ander voortreffelijk begeleidt.
Loek Hopstaken,
Reinigings Rundown.

SCIENTOLOOG VAN DE MAAND

Lidy Stut
Clear
Auditor
Arts

Vraag 1.Hoe ben je met Scientology in aanraking gekomen ?

Lidy: Ik had een vriend die met Dianetics bezig was en al auditeerde.Ik raakte geïnteresseerd in waarom hij altijd naar Amsterdam ging en heb toen eens een keer bij hem een boekje uit de kast gepakt,want hij vertelde niet zoveel.Van het boekje snapte ik verder ook niet veel , maar ik bleef nieuwsgierig, misschien omdat hij niks vertelde.Na een jaartje dacht ik:"Ik ga naar Amsterdam en dan zoek ik het zelf wel uit." Toen ben ik hier binnengestapt - in het gebouw aan de Singel- en heb gezegd: "Ik kom hier de kommunikatie-kursus doen." Ik heb toen ook nog de I.Q - en Persoonlijkheidstest gedaan.Ik werd heel goed ontvangen en het was erg leuk.

Vraag 2: Hoe is je leven veranderd nadat je met Scientology in aanraking bent gekomen ?

Lidy: Nadat ik de kommunikatie kursus had gedaan merkte ik wel dat ik meer op mijn gemak met mensen omging. Ik merkte dat ik mensen liet uitpraten en hen meer aankeek. Ik ben iemand die gauw zijn woordje klaar heeft en als ik denk dat iemand iets gaat zeggen, dan vul ik dat al voor hem in.Dat veranderde dus.

Verder was ik bezig met mijn studie voor arts en daar ben ik gewoon mee doorgegaan.
Tijdens mijn studie realiseerde mij dat alleen maar met het lichaam bezig zijn niet dat was wat ik eigenlijk wilde.Ik wilde meer de andere kant op, de psychosomatische. Toen ik het boek Dianetics gelezen had dacht ik: "Dat is de oplossing".In mijn studie was het namelijk nogal onduidelijk wat er van bekend was.
Ongeveer bij mijn 5de studiejaar maakte ik het plan om in ieder geval de Dianetics kursus te doen. Ik wilde Dianetics en Scientology gaan inpassen in mijn beroep als arts, dat was voor mij duidelijk.
Ik besloot dus de psychosomatische kant uit te gaan. Dé grote verandering kwam eigenlijk toen ik mij tijdens mijn huisartsenjaren realiseerde, dat Dianetics en Scientology zich moeilijk laten kombineren met zo'n medisch vak. Ik zat op mijn Dianetics internship* en realiseerde me dat er eigenlijk maar één manier was om mensen werkelijk te helpen en dat was Dianetics en Scientology toepassen en als er medische problemen zijn, dan moeten de mensen naar iemand gaan die de zaak medisch bekijkt. Ik besloot toen van de ene dag op de andere om dus niet meer arts te zijn. Ik heb toen twee banen die ik aangeboden had gekregen, op dezelfde dag afgebeld en heb op dezelfde dag nog een stafkontrakt getekend.Van de ene dag op de andere was ik auditor in plaats van arts.

Buiten de vrienden die ik al had, kreeg ik een andere vriendenkring, mensen bij wie ik mij op mijn gemak voelde en die me begrepen.

Door door te gaan met Scientology krijg je natuurlijk een heleboel kennis over jezelf en andere mensen en dat maakt je veel zekerder over een heleboel dingen in het leven. Bijvoorbeeld het sterven van mensen; iets dat tijdens zo'n artsenjaar toch moeilijk ligt,wordt zoveel gemakkelijker te begrijpen. Ook het omgaan met kleine kinderen is veel gemakkelijker.

Je krijgt naast de zekerheid ook inzicht in hoe de dingen van het leven in elkaar passen. Ik geloof dus dat mijn leven vooral veranderd is door kennis te vergaren.
Ik heb ook het gevoel dat het sociale vernisje gaat verdwijnen en dat je eigen zelf meer naar boven komt. Dat is ook wel een plezierig gevoel.

Vraag 3: Hoe gebruik je Scientology in je huidige leven ?
Lidy: Ik probeer een betere affiniteit, realiteit en kommunikatie met mensen te hebben. Ik kijk meer met de instelling van :"Wat is de realiteit die we gemeenschappelijk hebben ?"Ik voor mij zie in het dagelijks leven, bijvoorbeeld in de omgang met ouders, dat het ontzettend belangrijk is om die realiteit gemeenschappelijk te houden en dan komt de rest vanzelf.
Doordat je dat weet als scientoloog, kun je het ook toepassen. Ik heb nog vrienden van vroeger waarmee ik het kontakt niet wil verliezen en ik merk dat het dan echt belangrijk is dat je vooral niet teveel over Scientology praat en zorgt dat je samen een realiteit behoudt.
Verder gebruik ik Scientology natuurlijk voor mijn eerste dynamiek. Ik ben Clear en weet dus dat ik de problemen aan kan pakken. Dat doe ik dan ook en dat is een enorme winst.
Je past natuurlijk ook je TR's toe,waardoor het gemakkelijker wordt om met andere mensen om te gaan. Je kunt zien dat als je bij mensen bent, je goed kunt luisteren en dingen naar voren kunt halen.Je past gewoon je kennis en ervaring als auditor toe. Dat gaat vrij ongemerkt. Je merkt dat mensen gemakkelijker iets vertellen, dat mensen toch iets blijer zijn als toen je binnenkwam. Aan zulke dingen merk je dat je Scientology toepast.
Verder kun je heel gauw zien wanneer iemand iets met jou heeft,een ARC-breuk* of zo,terwijl je het vroeger niet in de gaten zou hebben. Je kunt de persoon er dan gewoon naar vragen.
Wat ik dus zie is dat het waarnemen van dat wat er is, enorm vooruit is gegaan, waardoor je sneller met mensen to-the-point komt.Je hebt sneller op tafel wat er op tafel moet komen. Door het één en ander is het wel plezieriger om met mensen om te gaan..

Vraag 4: Wat zou je adviseren aan iemand die pas begint met Scientology ?
Lidy: Praat niet teveel met mensen over Scientology maar ga zelf een kursus doen en ga zelf een boek lezen. Kijk of het waar is voor jou en pas het dan toe.Maar ga er vooral niet teveel over vragen aan mensen.Want dan krijg je de mening van anderen en dat is niet goed.Als je het doet kun je zelf uitmaken of het goed is voor jou.

Vraag 5: Je hebt de Reinigings Rundown gedaan.wat zijn je bevindingen daarmee?
Lidy: Ik heb altijd het gevoel gehad dat je stoffen in je lichaam hebt die er niet in horen te zitten en ik wist dat ze zich in het vetweefsel ophielden.Ik wist dat LSD hetzelfde deed en dat je het via het Zweetprogramma eruit kon werken.Ik had al een tijdje het idee: "Dat moet ik maar eens gaan doen." Toen kwam als bevestiging de Reinigings Rundown uit die duidelijk maakte dat het wenselijk is dat iedereen zo'n programma doet. Ik vond het erg leuk om bevestigd te zien wat ik al dacht.Ik heb het ook naar Ron geschreven.
Wat ik tijdens de rundown ervaren heb is, dat ik in het begin een paar dagen erg sloom werd en ik had het gevoel dat het kwam van verdovingen die ik vroeger had gehad,bijvoorbeeld bij de tandarts en bij narcose.
Ik kreeg ook wat emoties die misschien onderdrukt waren, ongewenste emoties die er gewoon uit kwamen.En het was goed dat dat gebeurde.
Van straling heb ik ervaren dat ik op een gegeven moment een enorme tinteling en prikkeling kreeg boven in mijn achterhoofd. En ik dacht :"Wat kan dat toch zijn ? Toen realiseerde ik mij dat ik als kind daar bestraling heb gehad. Het was erg leuk om dat te zien.
Wat ik aan het einde ervaarde,was dat ik op een gegeven moment iedere cel in mijn lichaam kon voelen leven.
Het is inderdaad een levendig gevoel dat je je lichaam helemaal, tot in de spitsen van je tenen kunt voelen, dat zo'n lichaam helemaal lekker schoon en tintelend fris is.
Nu, weken later, kan ik nog steeds aan mijn huid zien dat het er fris

uitziet.Ik heb ook het gevoel dat je meer in het hier en nu bent en dat je duidelijk voelt dat het lichaam schoon is en dat je het vermogen hebt om het zo te houden.

Verder weet ik dat een heleboel straling uit mijn lichaam weg is. Ik kreeg op een gegeven moment ook duidelijk de verschijnselen die medisch bekend zijn als horende bij een te grote dosis straling; bijvoorbeeld ik werd rood,had een prikkelende huid etc. Die verschijnselen kwamen op en verdwenen ook weer.

Het is plezierig om te weten dat je nu beter tegen straling kunt. Het maakt je gewoon wat rustiger m.b.t. die toestanden met atoom- en kernenergie, radioactief afval e.d.
Maar ook wordt je bewust van de noodzaak om daaraan een halt toe te roepen; hoe dan ook. Misschien niet voor jezelf maar zeker voor generaties na jou.
Ik ben ook direkt in het boekje All About Radiation,begonnen.

Verder kan ik er niet zoveel over zeggen.Het is iets dat je moet doen. Het gevoel dat elke cel in je lichaam leeft, moet je gewoon ervaren en dan weet je wat het is.

Vraag 6:Wat wil je verder nog vertellen?
Lidy: Ik zou iedereen willen zeggen: "Begin, en vindt uit wat voor gebieden er in Dianetics en Scientology zijn, die interessant zijn voor jou. De ene persoon is geïnteresseerd in management, een ander in kinderen, in zijn lichaam, in auditing of iets anders. Er is voor iedereen wel wat te vinden.

WORDT STAFLID

Het is mogelijk om met zelfvertrouwen samen met anderen te werken.

Het is mogelijk een technologie te kennen, waarmee allerlei situaties definitief en goed opgelost kunnen worden.

Het is mogelijk om samen te werken naar één doel, een gezonde planeet, zonder oorlog.

HELP MEE

U kunt alle inlichtingen krijgen bij onze Afdeling voor Personeelszaken.
Tel: **020-250999**

HOE KUNT U MET ONS IN KONTAKT KOMEN ?

Anne-Marie Barbier, correspondente

Schrijf of bel onze LETTER REGISTRAR (zie foto), Zij is er om u alle inlichtingen te geven die u wilt hebben , over Scientology Services of over bijna elk aspekt in Scientology.
Zij hoort graag iets van u en over uw plannen met Scientology.

Het adres waarop u kunt schrijven staat op blz. 3
U kunt ook bellen:

020-226101

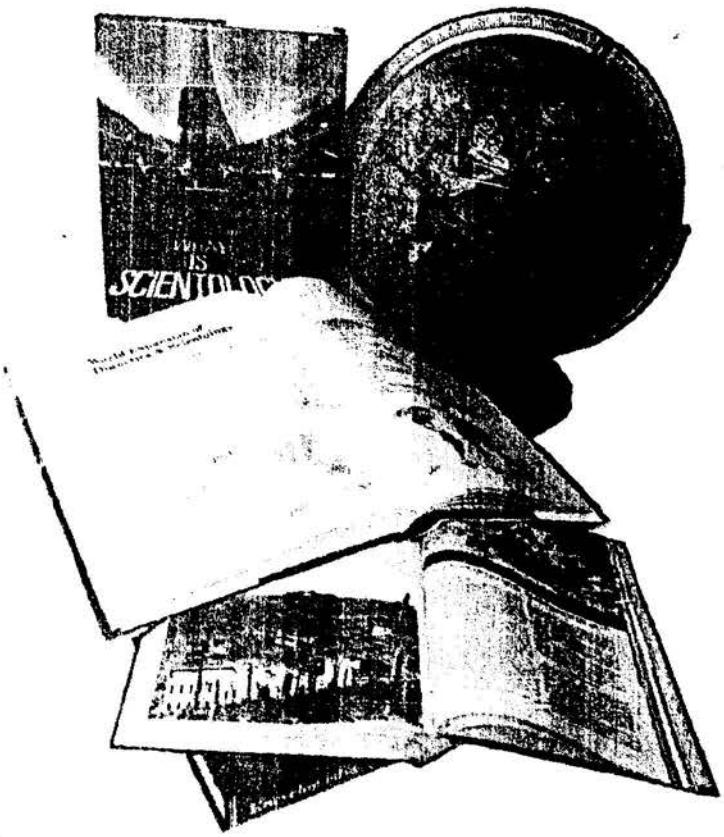

Beter dan een Encyclopedie

What is Scientology?

vertelt u hoe u kunt voortbestaan in een wereld vol problemen .

In de onrust en verwarring van onze moderne wereld, stellen steeds meer mensen vragen over de snelst groeiende Zelf-verbeterings-beweging ter wereld - Scientology.

Dit boek is het meest volledige en gemakkelijk te begrijpen boek dat ooit is samengesteld over het onderwerp Scientology.Dit boek laat u zien hoe miljoenen een beter leven kunnen leiden dank zij Scientology.

137 kleurenfoto's en schilderingen over Scientology en van het leven van Ron.

Alle mogelijkheden die er in Scientology zijn met betrekking tot opleiding en auditing en de suksessen die men daarmee gehaald heeft.

De services van Scientology met betrekking tot de maatschappij; onderwijs,mensenrechten, misdaad- en drugrehabilitatie, met volledige verslagen over de effektiviteit van deze programma's.

Alle mogelijke vragen over Scientology, volledige beantwoord.

Alle mogelijke tabellen en cijfers over de groei,de organisaties,de geschiedenis, de konflikten,de overwinningen.

Zeven jaar werk van samenstellen, tientallen die een bijdrage geleverd hebben, 1350 aparte onderwerpen,464 grote pagina's vol gegevens.

Zorg dat u een exemplaar krijgt van What is Scientology en neem er ook een paar voor uw vrienden. Laat ze daarmee zien hoe ze door Scientology beter kunnen voortbestaan.
U kunt het boek vandaag nog bij de Bookstore van de kerk bestellen.

L. Ron Hubbard, grondlegger

U KUNT L.RON HUBBARD SCHRIJVEN OVER UW ERVARINGEN EN MENINGEN MET BETREKKING TOT SCIENTOLOGY.UW INFORMATIE IS VAN BELANG VOOR HET AANBRENGEN VAN VERBETERINGEN WAAR NODIG EN GEWENST. U KUNT HEM OOK SCHRIJVEN OVER UW VORDERINGEN MET DE REINIGINGS RUNDOWN.

U kunt uw communicatie aan Ron richten aan één van deze adressen.

Internationaal adres:
L. Ron Hubbard
c/o LRH Personal Secretary
Saint Hill Manor
East Grinstead
Sussex
England RH19 4JY

Continentaal adres:
L. Ron Hubbard
c/o FOLO Europe
Saxogade 78-82
1662 Copenhagen V
Denmark

Nederlands adres:
L. Ron Hubbard
p/a Scientology Kerk Amsterdam
Nieuwezijds Voorburgwal 312
1012 RV Amsterdam

Doorbreek de barrières die uw voortbestaan belemmeren !

EEN VOLGENDE STAP NAAR GEESTELIJKE VRIJHEID

Met het uitbrengen van de Reinigingsrundown is de weg vrij voor iedere scientoloog, om af te rekenen met de uitwerking van drugs en straling uit het verleden en om optimale winst te halen uit auditing.

Er zijn faktoren die uw natuurlijke intelligentie en bekwaamheden in de weg staan.U kunt daarvan worden bevrijd en helemaal uzelf zijn.

Dianetics* van het Nieuwe Tijdperk maakt een eind aan ongewenste pijnen, sensaties, psychosomatische moeilijkheden en aan onbekwaamheid.Dianetics werkt ook sneller en effektiever dan het ooit gedaan heeft.

Het gefixeerd zijn van de aandacht en van de emoties op bepaalde gebieden wordt door Dianetics van het Nieuwe Tijdperk teniet gedaan,waardoor u van het leven kunt genieten als een gelukkig en gezond individu.

Scientology Graden Auditing richt zich op specifieke gebieden van het leven die meestal problemen veroorzaken.
Er zijn vijf Graden van Bevrijding: Graad 0 - Kommunikatie, Graad I - Problemen, Graad II - Verlichting,Graad III - Vrijheid, Graad IV Bekwaamheid.

Neem kontakt op met de Registrar.

Zorg ervoor dat u Dianetics en Scientology auditing krijgt !

(Vervolg van het artikel op blz 5)

Scientologen zullen functioneren in gebieden die tijdens een atoomoorlog te lijden hebben van zware radioaktieve straling.

Ook zullen ze weten hoe ze kunnen herstellen wanneer ze aan een nieuwe dosis hebben blootgestaan - weer een kort gebruik van nicotinezuur. En natuurlijk enige auditing*.

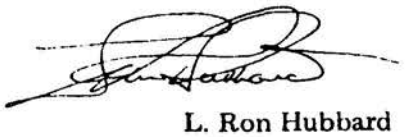

L. Ron Hubbard

Woordenlijst

ABERRATIE: iedere afwijking van rationaliteit. In Dianetics omvat dit psychosen, neurosen, dwangvoorstellingen en verdringingen van alle soorten en klassifikaties.

ARC-BREUK: een plotselinge vermindering van óf een breuk in affiniteit, realiteit en kommunikatie met of ten opzichte van iemand of iets.

ARC-STRAIGHTWIRE: een proces waarbij de preclear in het nu blijft en zich in herinnering brengt wat mensen hem tijdens zijn leven hebben gezegd of gedaan.

AUDITING: de toepassing van Scientology processen en procedures op iemand door een getrainde auditor.

BASISENGRAM: het eerste engram op een keten van gelijksoortige engrammen.

BASIC STUDY MANUAL: een handboek over studie.

CASE-WINST: iemands vorderingen en opleving tengevolge van auditing.

DIANETICS: van het Griekse Dia(door) en Nous(ziel of verstand), dus "door het verstand" of "door het denken"; een systeem voor de analyse, sturing en ontwikkeling van het menselijk denken, met technieken voor het vergroten van iemands vermogen en rationaliteit en bevrijding van datgene wat de enige bron bleek te zijn van aberraties en psychosomatische ziekten.
Mei 1950 geïntroduceerd met de publikatie van Dianetics: De Moderne Wetenschap van Mentale Gezondheid, door L. Ron Hubbard.

DRUG RUNDOWN: een serie auditingstappen die iemand bevrijden van de schadelijke effekten van drugs en medicijnen. Tevens neemt het de noodzaak weg ze in te nemen.

ENGRAM: een moment van pijn en diene of minder diepe "bewusteloosheid" van het het analytisch verstand, waardoor het reactieve verstand alles wat het op dat moment waarneemt kan registreren.

GRAAD: een bepaalde en duidelijk omschreven stap in de richting van niveau's van grotere bewustheid en groter kunnen.

HOS COURSE: (Hubbard Gekwalificeerd Scientoloog Kursus). Deze kursus is een basiskursus in de fundamentele elementen van Scientology technologie.

INTERIORIZATION RUNDOWN: een remedie die ontworpen is om ervoor te zorgen dat de pc verder geauditeerd kan worden nadat hij exterior is gegaan.

INTERNSHIP: het praktijkgedeelte van een kursus waardoor de student ervaring op kan doen.

LEVELS: bepaalde stappen in de opleiding voor auditor.

LIVINGNESS REPAIR: speciale auditing-processen gericht op het behandelen van speciale gebieden uit het leven van de preclear.

OBJECTIVES: speciale processen om iemand door middel van het bewegen van het lichaam, het waarnemen en aanraken van voorwerpen in een ruimte, meer in het hier en nu te brengen.

PRECLEAR: iemand die door Scientology processing meer ontdekt over zichzelf en het leven; iemand die geauditeerd wordt.

RUNDOWN: een serie stappen die auditingakties en processen zijn. Ontworpen om een specifiek aspekt van een case te behandelen en die bekende eindverschijnselen heeft.

SCIENTOLOGY: een toegepaste religieuze filosofie en technologie voor het oplossen van problemen van de geest, het leven en het denken; door L. Ron Hubbard ontdekt, ontwikkeld en georganiseerd op basis van zijn eerdere ontdekkingen in Dianetics. Scientology - afkomstig van het Latijnse Scio (weten) en het Griekse Logos (studie) - betekent "weten hoe te weten" of "studie van wijsheid".

STUDENT HAT: kursus waarin men leert hoe te studeren.

Wees een Columbus

ACHTER DE HORIZON VAN DE HEDENDAAGSE KENNIS BEVINDEN ZICH WAARHEDEN WAARNAAR U GEZOCHT HEBT, MAAR DIE U TOT NU TOE NIET HEBT GEVONDEN.....

BRENG EENS EEN BEZOEKJE AAN DE BOOKSTORE VAN DE SCIENTOLOGY KERK ;U KUNT ER DE OORSPRONKELIJKE LEZING KRIJGEN VAN L.RON HUBBARD MET DE TITEL:

SCIENTOLOGY & EFFEKTIEVE KENNIS (OP CASSETTE)

Aankondiging

Door bij het kopiëren nieuwe hulpmiddelen te gebruiken, is de kwaliteit van de cassettes sterk verbeterd. U kunt L.Ron Hubbard nu horen zoals u hem nog nooit eerder gehoord hebt ,in Scientology en Effectieve Kennis.

een postzegel
is niet nodig

Antwoordnummer 878

1012 RV Amsterdam

Scientology Kerk Amsterdam
Nieuwezijds Voorburgwal 312
1012 RV Amsterdam

Het Nieuwsblad
ANTWERPEN
SPORTWEREL
DAGBLAD – Prijs: 1
WOENSDAG 28 SEPTEMBER 1983

De Nederlander Paul Rood loopt tijdens zijn „Maraton voor de Vrede" over de Bredabaan in Brasschaat, richting Merksem. (vtb)

Nederlander in maraton door Brasschaat

LOPEN VOOR DE VREDE

BRASSCHAAT – De Nederlander Paul Rood, die zichzelf een vrij bekend wielrenner noemt, rende door Brasschaat in zijn „Marathon voor de Vrede", met de bedoeling die dag zelf nog in Mechelen te geraken. Het volgende doel is Brussel, waar hij Jozef Luns, sekretaris-generaal van de NATO, wenst te ontmoeten.

Om op zijn manier de nukleaire ontwapening te bewerkstelligen, loopt Paul Rood elke dag een maraton van 40 km. Op die manier was hij reeds op bezoek in de Nederlandse Tweede Kamer en de Russische ambassade in Nederland.

In België is het doel het NATO-hoofdkwartier in Evere. Men heeft daar beloofd Paul Rood te zullen ontvangen. Zijn ambitie is echter Luns te spreken.

Paul Rood laat zich bij zijn aktie inspireren door de Amerikaanse filozoof L. Ron Hubbard, die een niet religieuze moraal uitwerkte, naar verluidt „gebaseerd op het gezond verstand".

In het communiqué dat aan de Russen, de Amerikanen en de Nederlanders gegeven wordt, licht Paul Rood zijn aktie op de volgende manier toe: „Ik denk dat ik met mijn aktie de gevoelens van de meerderheid van de wereldbevolking vertegenwoordig.

Een meerderheid van mensen die vrede willen. Ik ben door wat moeilijke tijden gegaan en wat ik geleerd heb, is dat iemand de toestand kan verbeteren door meer verantwoordelijkheid te nemen. Nu kan je je afvragen: wat kan ik er aan doen? Ik vond een heel simpel antwoord in „de weg naar het geluk", een werk van L. Ron Hubbard. Hij zegt: Zelfs als men afkeurend toekijkt terwijl mensen dingen doen die de planeet bederven, doet men er iets aan, zelfs als men.. die mening uitspreekt, doet men iets.

Ik ren van Amsterdam naar Brussel om de NATO, de Nederlandse regering en de Russen te informeren over mijn ideeën e om andere mensen bewust t maken van hun verantwoorde lijkheid in deze situatie. Aa ieder die deze boodschap onde ogen krijgt, zou ik willen vragen Wat ga jij eraan doen?"

Aldus de verklaring van Paul Rood. (vtb)

door u, voor u

Riskant

„Wassen, knippen, föhnen, een riskante zaak", aldus HVV van 22-12.

Het is net zo riskant als HVV lezen: ook daar zijn mensen bezig die hun vak niet verstaan. Als men een dergelijk onderzoek doet moet men vooraf wel eerst goed weten waar men de resultaten vakkundig kan laten beoordelen. De enige instantie die rechtsgeldige diploma's uitgeeft is de SEP (Stichting Examen en Proeven) te Utrecht.

Hoewel ik niet bij het onderzoek was betrokken vraag ik mij als kapper en als lezer van HVV wel af wat het nut is van zo'n artikel. Hiermee wordt een stel hardwerkende mensen gedupeerd en blootgesteld aan ongezonde kritiek. (Het gros van de behandelde mensen was immers tevreden?)

De kans dat door dit artikel nog meer mensen de thuiskapper opzoeken is zeer groot. Gevolg daarvan zal zijn dat nog meer kappersbedienden werkloos worden.

Dat kan van een krant als HVV toch niet de bedoeling zijn? Het kappersvak is een vak waarin nog hard gewerkt wordt, óók door de werkgevers: 50 uur en meer is niet ongewoon. Ze moéten vaak wel, om de kosten en lasten te dekken. (Misschien zit dáár een artikel in!)

Ik vind het daarom zeer zwak om mensen die hun werk naar beste kunnen doen, op deze manier aan te vallen.

HVV schrijft toch ook niet dat arbeiders, bij grote bedrijven als RSV, RDM enz., die failliet gaan, hun werk niet goed doen of dat zij niet aardig zijn voor hun opdrachtgever?

Het artikel is afkomstig van de sociaal-economische redactie van HVV. Ik vind het artikel a-sociaal en economisch van geen enkel nut.

Tien van de elf proefpersonen waren tevreden. Daarom, wat uw jury betreft: daar zet ik een groot vraagteken bij.

H. S. TSANG,
Rotterdam

Hubbard leeft!

Het hele verhaal over Scientologie (HVV 22-12) heeft als rode draad als zou L. Ron Hubbard, grondlegger van Scientology, niet meer leven. Een pertinente leugen omdat reeds in mei '83 het Hooggerechtshof in het Amerikaanse Riverside besliste dat er bewijs genoeg was dat L. Ron Hubbard leefde en bovendien, dat hij recht had op privacy.

Hubbard

Er was hier sprake van een goed opgezet complot om zijn bezittingen in handen te krijgen, maar het Hooggerechtshof stak daar een stokje voor.

Verder wil ik opmerken dat de in het artikel genoemde Jeanny Hansen al in 1982 wegens wangedrag uit de kerk werd gezet.

Een ander zeer zwak punt in het artikel is dat gerefereerd wordt aan eerdere artikelen tegen de Scientology Kerk. De auteur verzwijgt uiteraard dat hij die artikelen destijds zelf schreef. Van objectief referentie-materiaal kan aldus geen sprake zijn.

Het schandelijke is niet zozeer het feit dat auteur Bert Voskuil leugens vertelt, maar dat met dit artikel weer zovelen verkeerd werden ingelicht over Scientology.

PAUL ROOD,
Amsterdam

Spelregels

- Houd het kort: lange brieven hebben weinig kans op plaatsing.
- Vermeld uw achternaam, voorletter(s), adres en telefoonnummer.
- Brieven op rijm, anonieme brieven, oproepen (voor acties en dergelijke) en zogenoemde 'open brieven' worden niet opgenomen.
- Plaatsing betekent niet dat Het Vrije Volk uw mening deelt.

Prettige Kerst?

'Prettige Kerst!' werd u allen toegewenst door de Rotterdamse meubelzaken.

Waarom ook niet, dacht u waarschijnlijk, toen u werd uitgenodigd om op 2e Kerstdag eens fijn een aantal meubelzaken te gaan bezoeken.

Volgens de bedrijfsleider van een meubelfirma verveelt u zich toch maar op zo'n dag. (HVV 27-12). Heeft u ook een lekker glaasje wijn gedronken in een van deze bedrijven? Of alleen maar een toastje met gerookte paling gegeten? U weet toch dat een en ander vergeleken werd met een gerookt eiken meubeltje?

Ook nog even gelet op de gezichten van het verkopend personeel dat u dat 'gratis glaasje inschonk?' U was er misschien een half uurtje, zij waren er de gehele 2e Kerstdag.

U weet wel, dat is zo'n dag waarop gewoonlijk familieleden en vrienden het met elkaar gezellig hebben.

Het is nu echter ook een dag geworden waarop een of meer van die familieleden of vrienden meubels mag/moet gaan verkopen (of een gratis ditje of datje mogen/moeten aanbieden).

Donderdag voor Kerst besloot ons linkse meerderheidscollege toestemming te geven aan het verzoek van enkele 'vooraanstaande meubelboeren': je zal als verkoper/ster je afspraken maar hebben gemaakt!

Nog één ding: Dienstenbond FNV, waar blijven jullie!?

MEVR. C. GELDERMAN
Rotterdam

'Slachtoffers Scientology doodsbenauwd'

HVV 25/10/80

Het Vrije Volk

Van onze radio- en tv-redactie

HILVERSUM/AMSTERDAM — „Slachtoffers van de Scientology Kerk zijn zó bang voor represailles, dat ze zelfs in telefoongesprekken met mij thuis anoniem willen blijven".

Ombudsman Frits Bom heeft sinds de tv-uitzending over het „kerkgenootschap" tientallen mensen aan de lijn gehad, „die ook slachtoffer waren geworden".

De voorlichter van de kerk, Frits Kevenaar, zei ons gisteren, dat de kans groot is, dat er naast een klacht bij de Raad voor de Journalistiek „ook andere stappen zullen worden ondernomen".

Vraag: „Wat voor stappen dan en naar aanleiding waarvan?"

Kevenaar: „Daar wordt eerst over vergaderd. Ik ben van de afdeling Public Relations en ik kan daar niets over zeggen".

Volgens Kevenaar wisten de SK-medewerkers Michael van Steters en Ray O'Conor tot donderdagavond niet, dat hun gesprek met de twee Ombudsman-redacteuren in het geheim was gefilmd.

De 18.963 gulden, die deze redacteuren bij zich hadden om de 100 lessen voor één van hen te betalen, zijn volgens Frits Bom nog op de dag van de opnamen teruggevloeid in de VARA-kas. Bom: „We hebben er wèl een aparte verzekering voor gesloten gedurende de tijd, dat het geld in het koffertje zat".

Volgens de uitzending van donderdagavond telt de Scientology Kerk jaarlijks zo'n 300 cursisten, die alleen al voor een jaaromzet van zo'n 5 ½ miljoen gulden zorgen.

Omdat de SK dit onder het motto „donaties" in de boeken zet is het geld niet belastbaar. De Dienst Belastingen stelt daar een onderzoek naar in. Ook is een onderzoek gaande naar de sociale premies van het 75 man tellende personeel. Die premies zijn volgens Bom nooit betaald.

Volgens Bom heeft de VARA „maanden aan de voorbereiding van de uitzending gewerkt". Er is veel meer film- en geluidsmateriaal bij het Ombudsteam dan donderdagavond is uitgezonden. „Veel meer", aldus Bom: „We hadden donderdagavond maar een half uur".

VARA-advocaat: waarschuwing tegen Scientology terecht

(Van een onzer verslaggevers)

De waarschuwing tegen de „Scientology Kerk" in het VARA-Ombudsmanprogramma liegt er niet om, maar het is wel terecht. Dat was de kern van het betoog van VARA's advocaat mr. R. Post, dinsdag in een kort geding voor de Amsterdamse rechtbankpresident mr. W. J. Borgerhoff Mulder.

Namens de Scientology-sekte zei raadsvrouwe mr. M. van Aller dat Ombudsman Frits Bom welzwaar zaken over de sekte naar voren had gebracht, maar geen wederhoor had toegepast. Overigens viel in het betoog van de advocate niet te beluisteren dat de voorstelling van zaken in het tv-programma van 23 oktober j.l. onjuist was geweest. Echter zou de privacy zijn geschonden en zou de sekte schade zijn berokkend. Voor wat betreft de feiten corrigeerde de advocate slechts het vermoeden van Bom dat de sekte geen belasting of premies betaalt. Dat zou wel het geval zijn.

Namens de VARA werd tijdens het korte geding een video-band van het omstreden programma getoond. De sekte verlangt dat de oproep een verbod krijgt om nog van deze opnamen gebruik te maken.

Misstanden

Mr. R. Post betoogde als VARA-advocaat allereerst dat er geen sprake van kan zijn dat inbreuk is gemaakt op de privacy. Dat is pas het geval als opnamen zouden zijn gemaakt zonder toestemming van één van de betrokkenen. Feit is echter, aldus mr. Post, dat de beide VARA-medewerkers die betrokken waren bij het opgenomen gesprek, juist wilden dat er een opname van gemaakt werd. Bovendien was het een zakengesprek (over een cursus die f 18.963, kost) en geen privé-gesprek.

De advocaat schetste het programma „de Ombudsman" als een maatschappij-kritisch programma, dat er op uit is om misstanden uit de weg te ruimen. En daar ging het volgens hem bij de uitzending over Scientology om.

De uitspraak is donderdag, vlak voor de volgende uitzending van de Ombudsman.

„NC Handelsblad 6-11-86

vijanden van de sekte. De vaak jonge aanhangers krijgen soms andere namen en geven al hun geld en goederen af.

(„Ik herhaal, Jeffrey Reed is dood. Dat was zijn aardse naam. Er is niemand met zo'n naam hier. U kwam hier om Simeon te ontmoeten"
„Simeon?".
„Toen hij een ‚Soul for Jesus' werd, een nieuweling in de kerk, is hij als Simeon herboren. U wilt Simeon ontmoeten. Maar hij is niet langer uw zoon".
„Wat bedoelt u?".
„Hij behoort u niet meer. U bent slechts zijn aardse moeder. Hij behoort nu aan Christus". De Eerste Oudste strekte zijn handen weer uit. „Als u die nu het geld wilt geven,

kinderen niet ter wereld gebracht om ze te laten verniegen!

maar niet hoe dat telkens kwam. Veel te laat legden we verband met de cursus en konden we stukje bij beetje achterhalen wat er met hem was gebeurd".

De ontmoetingen met haar zoon betekenden soms een schok. Kerstmis 1975 kwam Jan uit Duitsland naar huis. Hij was ongewoon vrolijk.

„Wij vonden dat wel vreemd, maar hadden niets in de gaten. Pas later hoorden we, dat dergelijk gedrag een symptoom van een hersenspoeling is. Die uit zich in fasen: eerst overdreven blij, dan blij en staren en tenslotte alleen maar staren", vertelt de vrouw.

In juli 1976 kwam Jan opnieuw ...

In september bezocht mevrouw Van der Loo haar zoon in Frankfurt. ...

... geestesziekten nog niet vertrouwd zijn".

(De tussenstukjes in dit verhaal zijn afkomstig uit de roman „The Cult" van Max Ehrlich, uitgegeven door Simon and Schuster in New York.)

Kerk of misdadige groep?

21/3/79

door FRED VAN BUNGE

AMSTERDAM – De Nederlandse tak van de Scientology Kerk is des duivels op schrijver Gerrit Komrij (35), die ongenadig de vloer heeft aangeveegd met deze wereldomspannende organisatie.

„Deze sekte is een terreurorganisatie", schreef Komrij.

„Hij heeft niet minder dan vijftig leugens over ons verkondigd", zegt Kiki Oostindiën (31), fotomodel, zangeres en spreekbuis van deze groep. Zij heeft een klacht ingediend bij de Raad voor de Journalistiek, en beschuldigt Komrij van lasterlijke artikelen in NRC Handelsblad.

De Scientology Kerk vindt zijn oorsprong in de Verenigde Staten: 35 jaar geleden werd zij opgericht door de toenmalige schrijver van onder meer science fiction L. Ron Hubbard, die nu 68 is. Volgens Kiki Oostindiën telt de religieuze gemeenschap 6 miljoen verwanten. In Nederland zouden 6000 volgelingen te vinden zijn. In enkele landen is de kerk verboden. Filosofie van grondlegger Hubbard: „Verdiep je in jezelf. Mensen die geestelijk sterker bewust worden, meer kennis krijgen, worden betere mensen".

interview

met Gerrit Komrij
schrijver

en Kiki Oostindiën
woordvoerster van de Scientology Kerk

'Militaristische sekte'

'Aanval op onze overtuiging'

Jim Jones

Gerrit Komrij: „Deze sekte loopt parallel met die van Jim Jones, die eind vorig jaar massaal tot zelfvernietiging opriep in het oerwoud van Guyana. Scientology is alleen nog onpersoonlijker en strakker georganiseerd. Het heeft iets militaristisch. De sekte is actief op de tragische markt van mensen die geen houvast meer hebben".

Onthutsend

De haat van Komrij jegens Scientology stamt uit de beginjaren '70. De dood van een bevriend journalist - Johan Phaff - weet hij aan Scientology. Phaff had de beweging doorgelicht en was volgens Komrij tot onthutsende ontdekkingen gekomen.

„De laatste maanden van zijn leven is hij geterroriseerd en gemolesteerd, om van meer nog maar te zwijgen. Toen Phaff overleed voelde ik het als een plicht zijn werk voort te zetten. Zeker toen de overheid, die Phaff had gevraagd onderzoek naar Scientology te verrichten, zich tot op de dag van vandaag van de domme heeft gehouden", zegt Komrij.

Honger

In zijn aangevochten artikelenreeks in NRC Handelsblad (Komrij schreef vijf afleveringen) zegt hij onder meer:

„*Er heerst onder de zwakken van geest, onder de talloze redelijk gesitueerde labielen en onzekeren nu een ware honger naar persoonlijkheid, en ook in d[illegible] kerk kunnen ze aan hun [illegible]n komen. Na inlevering [illegible]e centen volgt de absolute gehoorzaamheid en de hersenspoeling.*

„*Hoe hoger een volgeling klimt, hoe onmogelijker het voor hem wordt om uit te treden. Daar volgt alleen zogenaamde zelfmoord op of, in het gunstige geval, een vogelvrijverklaring. Niettemin kan de Scientology Kerk in Nederland vrij haar gang gaan, net als de al even onheilspellende organisatie Unified Family van de Koreaan Moon. Maakt onze regering zich werkelijk zorgen over terrorisme?*"

De stichter van de Scientology Kerk werd vorig jaar februari door de Parijse rechtbank bij verstek veroordeeld. Hubbard, die inmiddels uitgetreden zou zijn, kreeg vier jaar gevangenisstraf en een boete van 17.500 gulden opgelegd. De beschuldiging luidde: „Het paaien van nieuwe sekteleden met bedriegelijke beloften, onder meer rijkdom en herstel van gezondheid". Het Nederlandse instituut van psychologen heeft inmiddels gewaarschuwd voor de groep.

Kiki Oostindiën, landelijk woordvoerster van Scientology, noemt dit alles hetze en geloofsvervolging. „Wij zijn niet de enigen die aangevallen worden op onze overtuiging", zegt zij.

„Vroeger was het verwerven van een filosofie alleen weggelegd voor de elite. Nu is die bereikbaar voor iedereen. Wij zijn voor de waarheid. Verkeerde informatie over onze kerk ondermijnt het vertrouwen. Daarom willen wij de leugens van Komrij aan het licht brengen. Ik ga niet in op de onzin van die man", aldus mevrouw Oostindiën.

Knokken

„Wij hebben moeten knokken om erkenning te krijgen en het zover te brengen. Wij groeien bovendien nog steeds. Nog wel het snelst van alle kerken in de wereld. Mensen die de diepte van het leven zoeken komen bij ons terecht. Die willen meer dan hun televisie en hun auto. Leeftijd, beroep en eigen geloof spelen geen rol. Mensen van andere gezindten zeggen dat zij zich juist meer gaan herkennen na het volgen van een van onze vele cursussen. Iedereen is ook vrij om te gaan als men afhaakt".

Kiki Oostindiën vervolgt: „Komrij hebben wij hier nog nooit gezien. Wij hebben hem proberen te bereiken om te praten over zijn afkeer. Met documenten kunnen wij aantonen dat het gelijk aan onze kant is, maar hij weigert ons te ontmoeten. Sinds 1967 bestaat Scientology in Nederland. Dank zij de vrijheid van religie kunnen wij ons werk doen. Een sekte zijn wij niet, want dat is een kleine groep die zich heeft losgemaakt van een grotere.

Documenten

„Komrij voert een campagne en wil ons om onduidelijke redenen zwart maken", zegt zij. „Al die leugens die hij heeft verspreid ga ik niet noemen. Het zou opnieuw schade toebrengen aan ons werk. Wij zijn juist hard bezig goede dingen te doen".

„Komrij schijnt iets tegen kerken in het algemeen te hebben. Hij heeft zich ook al afgezet tegen de rooms-katholieke kerk. De man verzint en verdraait alles. Wij hebben hem wel eens mappen toegestuurd met gedocumenteerde correcties. Die heeft hij prompt weer belachelijk gemaakt.

Zekerheid

„Wat is er op tegen mensen meer zekerheid en meer zelfvertrouwen te geven? Veel mensen hebben thuis of op hun werk onvrede. Als je dieper in jezelf gaat graven, verrijk je jezelf. Wij helpen daarbij", zegt Kiki Oostindiën.

Zij heeft haar leider Hubbard één keer ontmoet. Kiki gaat niet op de bewering van Komrij dat de man zijn kerk vanaf een luxueus jacht in een van de wereldzeeën bestiert. „Het is een veelzijdig man met grote kwaliteiten. Hij woont gewoon in Amerika", zegt zij.

Waar precies?

„In het westen"

Welke plaats?

„Als u hem wilt schrijven, krijgt u binnen enkele weken persoonlijk antwoord van hem".

Wat is dan zijn adres?

„Het is in Florida, maar als u naar onze kerk komt krijgt u dat"

Ondoordringbaar

Gerrit Komrij: „Het is een vrij ondoordringbare organisatie met ongelooflijk veel geld. Eén middel om ten koste van alles hun doel te bereiken".

Is de Scientology Kerk een obsessie voor hem geworden?

„Nee, er speelt meer in de wereld. Na mijn publikaties ben ik overgegaan tot de orde van de dag. Ik begrijp alleen niet waarom de Raad voor de Journalistiek over deze zaak zou moeten oordelen. Ik ben geen journalist. De klacht had net zo goed bij de Vereniging van Landbouwkunde gedeponeerd kunnen worden".

In Duitsland wordt steeds vaker gewaarschuwd tegen de activiteiten van de Scientology Kerk onder zeer jonge mensen.
De *Frankfurter Rundschau* van 12 november bericht dat *Ute Hochrebe* (SPD-fractie, gemeenteraad Frankfurt) waarschuwt tegen de pamfletten die Scientology uitdeelt onder scholieren. De tekst van de pamfletten luidt: *'De scholier moet eerst leren hoe te leren.'* Dat kan dan vervolgens gebeuren in het *Zentrum für individuelles und effektives Lernen*. De scholieren betalen 450 mark voor een cursus van twee weken. Het centrum wordt in feite geleid door de *Scientology Kerk*, aldus Hochrebe die nog een schaduworganisatie in de bijzondere zorg van Burgemeester en Wethouders van de stad Frankfurt aanbeveelt: het *Instituut voor toegepaste filosofie*. Ute Hochrebe wordt in haar waarschuwingen gesteund door FDP-fractielid in de Landtag *Edith Strub*. *Beiden noemen de Scientology-organisaties gevaarlijk voor goedgelovige jongeren die als onbetaalde en meestal onverzekerde arbeidskrachten worden uitgebuit en in een staat van totale afhankelijkheid worden gebracht.* ■

22 DEC. 1979

SCIENTOLOGY 2

Enige tijd geleden schreef VN (Achterver de beschuldiging dat de Scientology Kerk een geldzuchtig clubje is. Deze week licht de organisatie dat zelf toe, in enkele interne memo's waarin de wederverkopers-leden van de Scientology Kerk ronduit wordt aanbevolen zo veel mogelijk geld te beuren van hen die belast en beladen zich tot deze Kerk wenden.
Het eerste memo is afkomstig van de AOSH, de uitgever van de Europese edities van L. Ron Hubbard, stichter van de Scientology Kerk. Het memo, gericht aan de *inner circle* van de Scientology Kerk in Europa luidt: 'Nu voor het eerst, zijn de boeken van L. Ron Hubbard makkelijk toegankelijk voor een breed publiek buiten de Verenigde Staten. Zoals u in de toegevoegde bijlage kunt zien, gaat de prijs van onze boeken iedere maand met tien procent omhoog, iedere laatste dag van de maand te middernacht.
Een speciale nieuwe aanbieding voor contante betalers voeren wij bij deze in. Wederverkopers kunnen nu honderd of meer boeken rechtstreeks van AOSH kopen, waarbij ze zestig procent korting krijgen, plus de transportkosten.
Dit betekent, dat niet alleen de wederverkoper stevige winst maakt op zijn aankoop, en dat die winst nog verder stijgt bij verkoop aan de klant doordat de prijs per maand tien procent stijgt. Dat geeft u de ideale gelegenheid om voor juli-prijzen te kopen en straks tegen augustus- en septemberprijzen door te verkopen.
AOSH staat vierentwintig uur van het etmaal tot uw beschikking.'
AOSH staat voor: *Advanced Organization Saint Hill* (Jernbanegade 6, 1608, Kopenhagen) en is behalve de Europese uitgever van de beweging ook een soort *superkerk* waar je (advanced) cursussen in scientology kunt volgen als je in de lokale kerken helemaal bent uitgeleerd.
AOSH bepaalt ook het beleid wat betreft de boekprijzen in Nederland, en levert ook de — meest Engelstalige — werken. En ook in Nederland is dus aan de Scientologist-verkopers een memo gestuurd met de mededeling: *'Met ingang van 1 juni zullen de prijzen van alle Dianetics en Scientology boeken per maand met tien procent omhoog gaan, welke prijsverhoging maandelijks op de laatste dag van de maand van kracht wordt.'*

beeld: *Scientology, de grondbeginselen van het denken. Verkoopprijs: augustus — f 22,80. September: f 24,90.*
'In oktober en november ging er tien procent op. En in december?' 'Waarom niet?' Koeltjes. 'De koffie gaat ook iedere keer in prijs omhoog, niet waar? Je weet ongetwijfeld ook de reden: inflatie. Ja, natuurlijk betalen de mensen dat. Ze zijn geïnteresseerd en ze willen het hebben.'

En daar geeft Economische Zaken toestemming voor?
'Dat weet ik niet. Daar heb ik nog nooit over nagedacht.'

Waarbij we natuurlijk niet moeten vergeten wat we voor dat geld allemaal krijgen: *'Geef dit boek aan een man of vrouw in moeilijkheden, een man of vrouw met een onderzoekende aard, en laat die man of vrouw dit boek zorgvuldig bestuderen en toepassen. Verandering en een beter leven zal het resultaat zijn.'*
Economische Zaken ten slotte laat weten dat ze aan de prijsverhogingen van de Scientologists niets kan doen. De Hollandse vertaling van bij voorbeeld het boek *Dianetics* wordt gedrukt en uitgegeven in Denemarken, en daarom staat het de uitgever vrij zijn prijzen te verhogen naar believen. ■

SCIENTOLOGY 3

Op 6 december werd de vrouw van Scientology-stichter L. Ron Hubbard in Washington veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf wegens haar aandeel in de diefstal van overheidsdocumenten. 'De misdaad die u heeft gepleegd vertoont grote overeenkomst met de Watergate-misdaden,' zei de rechter tot *Mary Sue Hubbard*, die als eerste in een rij van negen scientologen moest voorkomen.
De scientologen ondernemen overigens pogingen om de rechter in deze zaak vervangen te krijgen door een andere. Hun argument: de rechter zou wel eens bevooroordeeld kunnen zijn tegen de Scientology Kerk vanwege de dreigementen *die een lid van deze zelfde kerk* tegen hem zou hebben geuit. Aldus de International Herald Tribune van 7 december.

Ook in Nederland leed de Scientology Kerk op 6 december een nederlaag: *Gijs Nebbeling* werd vrijgesproken en een door Scientology gevraagde schadevergoeding van *f* 25.000,- ging niet door. Gijs Nebbeling werd door Scientology aangeklaagd *omdat hij een voor die kerk ongunstig rapport van het Bun-*

ben aan een journalist. Die journalist in kwestie was *Bert Schwitters*, zelf vooraanstaand lid van de Scientology Kerk, zo schreef al in 1977 de Haagse Post
Een soortgelijke aanklacht als tegen Gijs Nibbeling diende de Scientology Kerk in tegen de socioloog *dr. Evert Dekker*, werkzaam bij het ministerie van Volksgezondheid. *Dekker zond enige tijd geleden een pakje kranteknipsels aan Henk Mochel van de NCRV.* Op dat moment was bij de NCRV ook de journalist-scientoloog Gert Schwitters werkzaam en alras volgde een aanklacht wegens het schaden van de goede naam van de Scientology Kerk. De knipsels en andere *openbare* stukken

Gijs Nebbeling (Foto: Mart Benders)

die Dekker aan Mochel zond bevatten weinig vriendelijks voor de scientologen.
De zaak tegen Dekker is nog bij justitie in behandeling, maar een veroordeling of een schadevergoeding lijkt weinig waarschijnlijk. ■

"SCIENTOLOGY"

(Uit "Overheid en nieuwe Religieuze Bewegingen")
(van Dhr. T.A.M. Witteveen)

3.7. Scientology Kerk

3.7.1. *Ontstaan en ontwikkeling*

Scientology is het geesteskind van een in 1911 in Tilden, Nebraska, geboren Amerikaan, L. Ron Hubbard. De schaarse gegevens over zijn leven maken het niet mogelijk 's mans portret in scherpe lijnen te schetsen. Zoveel staat vast, dat Hubbard niet een specifieke opleiding volgde en na korte tijd te hebben gestudeerd aan de George Washington University tal van baantjes uitoefende. Gaandeweg legde hij zich toe op het schrijven van verhalen, voornamelijk in het science-fiction genre, een stiel die hij nog niet verleerd is, getuige zijn recente sf-bestseller Battlefield Earth. Hoe Hubbards belangstelling voor de werking van de menselijke geest is ontstaan, staat niet precies vast. Volgens Hubbard[51] zou zij vooral zijn gewekt doordat hij in zijn jonge jaren met de oosterse denkwereld in aanraking kwam. In de periode tijdens de Tweede Wereldoorlog waarin hij in een marinehospitaal verbleef, zou hij aan zijn herstel hebben bijgedragen door op zich zelf technieken toe te passen die uit zijn ideeën over de menselijke geest waren voortgesproten. Enige jaren na de oorlog stelde Hubbard zijn denkbeelden over de behandeling van patiënten met psychische moeilijkheden op schrift. In 1950 werden zij ongeveer gelijktijdig gepubliceerd in zijn boek «Dianetics: The modern science of mental health»[52] en in verkorte vorm in het sf-tijdschrift Astounding Science Fiction [53], waarin in de voorafgaande jaren verschillende verhalen van zijn hand waren verschenen.

De psychotherapeutische methode, in het boek ontwikkeld en aangeduid met de term dianetics, bevatte reeds belangrijke elementen van wat enige tijd later als scientology zou worden gepresenteerd. Zij was gegrond op de opvatting, dat elke mens een zuivere, analytische geest bezit die zijn persoonlijkheidskern vormt. Alle indrukken van de zintuigen worden door deze geest geregistreerd en benut voor het geven van de juiste prikkels. Uitgerust met een dergelijke feilloze computer is de mens in staat zelfstandig de goede beslissingen te nemen en gegeven zijn omstandigheden met een minimum aan geestelijke en lichamelijke klachten optimaal te leven. Zo gaat het echter in de praktijk niet, omdat in het evolutieproces van de mens een mechanisme is ontstaan dat de werking van de analytische geest ernstig verstoort. Dit mechanisme, de reactieve geest, heeft zich ontwikkeld als bliksemafleider voor pijn, die werd opgevat als een bedreiging voor het voortbestaan. De reactieve geest reageert op prikkels van buitenaf en legt indrukken vast van momenten van geestelijke of lichamelijke pijn, zogenaamde engrammen. Wanneer de mens later omstandigheden ontmoet die associaties oproepen met deze engrammen, dan doet de reactieve geest zich gelden en wordt de analytische geest uitgeschakeld. Beslissingen worden dan bepaald door de omstandigheden en niet meer primair van binnenuit en zijn niet meer optimaal. Daarin schuilt de belangrijkste bron van geestelijk en lichamelijk lijden.

De dianetische therapie nu beoogt de opgeslagen engrammen, pijn-indrukken, op te sporen. Is een engram ontdekt, dan wordt de desbetreffende gebeurtenis gereconstrueerd en gerecapituleerd en zodoende overgebracht van de reactieve naar de analytische geest. Naarmate meer engrammen zijn geneutraliseerd, worden de handelingen van de mens in grotere mate bepaald door zijn analytische geest. In de ideale situatie zijn alle engrammen onschadelijk gemaakt en is de mens «clear».

Hubbard's gedachtengang bevat onmiskenbaar tal van elementen ontleend aan andere theorieën, zoals de psycho-analyse. Ook doet hij denken aan de oosterse conceptie dat de zuivere menselijke kern wordt vertroebeld door de praktijk van het dagelijkse leven. Uit dat oogpunt kon

[51] L. Ron Hubbard, The Phoenix Lectures, 1954, blz. 34.
[52] L. Ron Hubbard, Dianetics: The modern science of mental health, Hermitage House, New York, 1950; Hubbard College of Scientology, East-Grinstead, 1968.
[53] L. Ron Hubbard, Dianetics: The evolution of a science, in: Astounding Science Fiction, 45, 3 (mei 1950), blz. 43–87.

dianetics volstrekt origineel noch revolutionair worden genoemd. Nochtans ontmoette de theorie in medische kring meer scepsis dan waardering. Veel nadruk werd gelegd op het feit dat de beweringen van Hubbard geen enkele wetenschappelijke grondslag hadden. De talrijke kritiek verhinderde echter niet dat dianetics op relatief beperkte schaal aanhang vond. Het boek verkocht goed en bracht nogal wat mensen ertoe om de beschreven methode zelf te gaan toepassen. Hier en daar ontstonden spontaan dianetics-groepjes die somtijds ook onderling ervaringen en gegevens uitwisselden. Intussen had Hubbard het niet bij de publikatie van zijn boek gelaten. Zijn oogmerk was om zijn theorie in brede kring ingang te doen vinden en daartoe stichtte hij in 1950 de Hubbard Dianetics Research Foundation. Deze organisatie bracht enige ordening aan in wat zich eigener beweging had gevormd en overkoepelde weldra verscheidene plaatselijke stichtingen. De opleiding van dianetics-therapeuten en het behandelen van cliënten waren de voornaamste bezigheden. Vooralsnog bleef de beoefening van de dianetische methode echter een sterk individualistisch karakter dragen. Dianetics in georganiseerd verband leidde een kwijnend bestaan, hetgeen in 1952 resulteerde in het faillissement van de Foundation. Uit de as van de failliete organisatie verrees datzelfde jaar scientology in de vorm van de Hubbard Association of Scientology (International) (HASI).

De HASI, gevestigd in Phoenix, Arizona, als «religious fellowship», stelde Hubbard in staat geleidelijk meer greep te krijgen op de toepassing van de door hem ontwikkelde theorie. Met de oprichting van deze organisatie werd de grondslag gelegd van wat zou uitgroeien tot het ingewikkelde en ondoorzichtige netwerk van organisatorische eenheden en bureaucratische structuren dat de Scientology Kerk heet. In diverse Amerikaanse staten werden Churches of Scientology opgericht, waarvan de in 1954 gestichte Church of Scientology of California later de overkoepelende instelling werd. Deze kerken, die toen wellicht weinig opvielen door religieuze activiteiten en veel baat vonden bij de uit de geclaimde status voortvloeiende belastingvrijdom, trokken in enkele jaren de beoefening van dianetics, inmiddels verder ontwikkeld en scientology geheten, geheel aan zich. Particuliere therapeuten werden genoodzaakt zich aan het beleid van de kerk aan te passen door de invoering van gestandaardiseerde opleidingen, aansluitend op de talrijke wijzigingen die Hubbard in de dianetics-theorie aanbracht, en de daaraan gekoppelde verlening van bevoegdheden. Dat Hubbard in 1954 weer de beschikking kreeg over het bij het twee jaren tevoren opgetreden faillissement verloren gegane auteursrecht op zijn boek Dianetics vervulde daarbij geen onbelangrijke functie. Zo ontstond in korte tijd een ogenschijnlijk gedecentraliseerde, doch in feite centralistische organisatie, waarin Hubbard door de beheersing van de interne communicatiekanalen en de eigendom van de rechten op het door de beweging gebruikte materiaal alle touwtjes in handen had.

In de loop van de jaren '50 kreeg de Scientology Kerk langzamerhand vaste voet in de Verenigde Staten. Van daaruit breidde zij zich uit tot andere, vooralsnog alleen engelstalige landen: Canada, het Verenigd Koninkrijk, Zuid-Afrika, Australië, Nieuw-Zeeland. Het administratieve hoofdkwartier van de organisatie dat al verschillende malen was verplaatst (het volgde Hubbard), werd in 1959 overgebracht naar het Verenigd Koninkrijk, aanvankelijk in Londen en vervolgens in East-Grinstead, Sussex, waar het landgoed Saint Hill Manor werd aangekocht. De juridische zetel van de organisatie bleef gedurig in Los Angeles, California. Onder invloed van de negatieve publieke opinie verliet Hubbard het Verenigd Koninkrijk in 1966 en verhuisde het hoofdkwartier met hem voor enige tijd naar zee. Zo ontstond op enkele zeegaande schepen de Sea Org(anisation), een soort keurkorps of broederschap van scientologen die nog steeds bestaat, doch afgezien van haar terminologie al geruime tijd niets meer met de zee te maken heeft. Het was in dat jaar dat Hubbard, sedert de oprichting onbetwiste alleenheerser in de organisatie, afstand deed van de functie van Executive Director (de functie zou tot 1981 vacant zijn).

De ontwikkelingsgang van de Scientology Kerk is rijk aan incidenten. De kritische geluiden over de waarde van haar theorieën, die de organisatie al vanaf haar oprichting vergezelden, stierven geenszins weg. Integendeel, zij klonken steeds duidelijker en richtten zich ook op de werkwijze van de organisatie, vooral wat betreft het werven en binden van aanhangers. De kerk stelde zich krachtig te weer en trad haar critici met een mate van agressiviteit en onverzoenlijkheid tegemoet, die op zich zelf een nieuwe bron van kritiek vormde. Zij ervoer de aanvallen van tegenstanders als een regelrechte bedreiging van haar bestaan en daarmee als een ondermijning van de in eigen ogen zo verheven doelstelling. De kracht van haar verdediging zocht zij in de aanval, daarbij niet terugschrikkend voor harde, soms onwettige, middelen. Zo kon het gebeuren dat de Engelse tak van de organisatie in 1969 een poging ondernam om door middel van infiltratie chaos teweeg te brengen in de National Association for Mental Health, waarmee zij al geruime tijd in onmin verkeerde[54]. Personen die in het openbaar kritiek op de organisatie oefenden, konden verzekerd zijn van heftige reacties van Scientology-zijde, vooral gericht op het in diskrediet brengen van de goede naam[55]. Intimidatie, anonieme telefoongesprekken, briefwisselingen en diefstal van documenten vormden daarbij geen uitzondering.

De escalatie van acties en tegenacties[56] deden de organisatie meer en meer in een maatschappelijk isolement belanden. Dat uitte zich niet alleen in een niet aflatende agressie tegen al wat als een bedreiging van buitenaf werd opgevat, maar ook tot een verscherping van de interne gedragsregels. Binnen de organisatie ontstond een omvangrijk stelsel van sociale controle. Onderdeel daarvan is wat in het Scientology-jargon «ethics» wordt genoemd, de gedragsregels die men in acht moet nemen om de technologie van Scientology te kunnen toepassen. Zogenaamde «conditions» nemen binnen het ethics-systeem een belangrijke plaats in[57].

> Conditions zijn zogenaamde «operating states» (staten van functioneren), waaraan bepaalde gedragsregels zijn verbonden. Zij gelden zowel voor individuen als voor gezinnen, onderdelen van organisaties, organisaties en staten. Welke condition men heeft wordt bepaald aan de hand van «statistics» (produktienormen). Een aspirant-scientoloog begint zijn loopbaan in de condition «non-existence» en kan door goed te functioneren opklimmen naar hogere conditions zoals «normal operation» of zelfs de hoogste condition («power»). Functioneert hij niet goed, dan kan hij afzakken naar lagere conditions zoals «enemy» of zelfs naar de laagste condition («confusion»).

---

[54] In 1969 ontdekte de National Association for Mental Health, de overkoepelende organisatie van psychiaters in het Verenigd Koninkrijk, kort voor haar jaarvergadering dat de plotseling opgetreden ledenaanwas verband moest houden met de toetreding van ongeveer 300 scientologen. Een van hen stond zelfs op de nominatie voor het voorzitterschap. De NAMH slaagde er met moeite in de nieuwe leden de toegang tot de vergadering te ontzeggen en in een later stadium het lidmaatschap te ontnemen.

[55] Een bekend voorbeeld biedt de handelwijze van de Zuidafrikaanse tak van de kerk jegens het parlementslid dr. E. L. Fisher die als arts en parlementariër de praktijk van Scientology publiekelijk aan de orde had gesteld. De loze beschuldigingen aan het adres van Fisher geuit moesten na een gerechtelijke procedure wegens belediging door de organisatie worden herroepen onder betaling van een niet gering bedrag aan schadevergoeding. Ook Roy Wallis, de schrijver van een boek over de Scientology Kerk waarnaar wij enige malen zullen verwijzen, ondervond de agressiviteit van de Kerk. Toen hij het manuscript van zijn eerste studie over Scientology had toegezonden aan de leiders van de Kerk in East-Grinstead werd hij geconfronteerd met een hele serie intimidaties. Ook werd gepoogd door middel van vervalste brieven zijn reputatie aan de universiteit waaraan hij was verbonden ten gronde te richten. Zie: Roy Wallis, Religious sects and the fear of publicity, in: New Society, 7 juni 1973, blz. 546–548.

[56] De Amerikaanse journalist Omar Garrison verhaalt in zijn «The hidden story of Scientology» (Londen, 1974) van activiteiten van onder meer de Food and Drug Administration (FDA) en de American Medical Association (AMA) om het de Scientology Kerk moeilijk te maken. Ook in Engeland, Zuid-Afrika en Australië zou volgens Garrison van dergelijke, welbewust op het toebrengen van schade aan de kerk gerichte acties sprake zijn geweest. Als voorbeeld kan hier worden genoemd de justitiële inval in de Scientology Kerk in Washington, DC, op 4 januari 1963, vanwege een onderzoek van de FDA naar de toelaatbaarheid van de E-meter, een onderzoek dat naar de rechter later oordeelde de bevoegdheden van de FDA overschreed (Garrison, blz. 128–143). Dit soort acties zou de Scientology Kerk als vanzelf tot een offensief hebben gedwongen.

[57] Zie hierover: L. Ron Hubbard, Introduction to Scientology Ethics, Publications Department AOSH Kopenhagen, 1968. Zie over «ethics» ook: blz. 137 van dit rapport.

Lagere conditions kunnen worden toegekend na slecht gedrag. Een dergelijke toekenning wordt door de betrokkene veelal als straf ervaren, al gaat het in de optiek van de Scientology Kerk niet om een straf maar om een beoordeling van iemands functioneren op de schaal van «operating states». Hogere conditions kunnen worden toegekend na goed gedrag (goed functioneren) wat wel als beloning wordt opgevat. Er zijn overigens meer maatregelen die bij slecht of goed gedrag getroffen kunnen worden dan in termen van «conditions». Ook deze maken deel uit van de Scientology Kerk «ethics». Vooral de vormen van slecht gedrag en de daaraan verbonden maatregelen («straffen») zijn tot in detail uitgewerkt in een Code of Offenses.

Er worden vier soorten slecht gedrag (steeds in relatie tot de Scientology Kerk) onderscheiden, namelijk vergissingen (errors), overtredingen (misdemeanors), vergrijpen (crimes) en (zware) misdaden (high crimes). In de lichtere gevallen kunnen straffen worden opgelegd door de staf van een organisatie, bij voorbeeld een berisping, een lage condition, lagere salariëring of langdurig en onaangenaam werk, doch in de zwaardere gevallen komt er een intern tuchtcollege (een «court of ethics») aan te pas, dat straffen kan opleggen als de opschorting of zelfs intrekking van verworven certificaten, de toekenning van de laagste conditions of degradatie en ontslag. Vooral de behandeling door de Kerk van «high crimes» trok in de jaren '60 sterk de aandacht door de meedogenloosheid die daarbij aan de dag werd gelegd. In dat kader beschouwde Scientology personen of groepen die haar schade wilden berokkenen als «suppressive persons» (SP) – hetgeen toentertijd voor elke scientoloog een vrijbrief inhield deze personen op zijn beurt schade toe te brengen «fair game») – en scientologen die daarmee in relatie stonden als «potential trouble source» (PTS). Een PTS diende zijn relatie met SP's te verbreken («disconnection»). Het geheel leidde in de praktijk niet zelden tot onbeheerste acties tegen ex-leden en al dan niet vermeende tegenstanders en tot het abrupte verbreken van familie- en vriendschapsbanden. Het beeld van de Kerk ondervond daarvan dermate veel schade, dat men zich in 1968 genoodzaakt voelde het beleid enigszins te herzien. De meest repressieve sancties (fair game en disconnection) werden afgeschaft, maar overigens onderging het strafrensysteem geen wezenlijke veranderingen en functioneert het tot op de dag van vandaag.

Het behoeft geen verwondering te wekken, dat de opstelling van de organisatie een ongunstige uitwerking had op de publieke opinie, zoals het ook begrijpelijk is dat zij de aandacht trok van de autoriteiten. Was de Scientology Kerk reeds in 1958 en 1963 doelwit geweest van acties van de Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA) (inbeslagneming van vitaminepreparaten en E-meters[58], gevolgd door gerechtelijke procedures), in 1965 bracht een commissie, die een onderzoek instelde in opdracht van de Australische staat Victoria, een uitermate kritisch rapport uit over de organisatie, waarop in de staten Victoria, West-Australië en Zuid-Australië wetten werden aangenomen die een verbod inhielden op het onderricht en de toepassing van scientology[59]. Net als in Australië leidden in de daarop volgende jaren acties uit het parlement ook tot onderzoeken in Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika, Canada en het Verenigd Koninkrijk.

Het Australische rapport hield een vernietigend oordeel over Scientology in. Het veroordeelde haar praktijken en noemde de organisatie in medisch, moreel en sociaal opzicht een ernstige bedreiging voor de gemeenschap. In Victoria werd het rapport spoedig gevolgd door de aanvaarding in 1965 van de Psychological Practices Act (ter inzage op het commissiesecretariaat). Deze wet voorziet in de registratie van psychologen en beoogt de bevolking te beschermen tegen onbevoegden en bepaalde schadelijke praktijken. Artikel 30 van de wet verbood het gebruik van onder meer de E-meter en artikel 31

[58] E(lektropsycho)meter: zie blz. 131 en 142.
[59] K.V. Anderson, Report of the Board of Enquiry into Scientology, Government Printer, Melbourne, Australia, 1965 (het zogenaamde Anderson-report).

bedreigde straf tegen het praktizeren of onderrichten van scientology. De toepassing van de wet stuitte overigens op moeilijkheden in verband met het bepaalde in artikel 2, lid 3 en 4, dat handelingen van godsdienstbedienaren in overeenstemming met de normale praktijk van de desbetreffende godsdienst aan haar werking onttrok. Vergelijkbare specifieke wettelijke maatregelen, die in 1968 in de staten West-Australië en Zuid-Australië werden getroffen, waren geen lang leven beschoren. Zij werden in 1973 en 1974 ingetrokken. Hoewel ons daarover nog geen officiële stukken hebben bereikt, zouden in Victoria de belastende bepalingen voor Scientology onlangs uit de Psychological Practices Act zijn verwijderd.

In 1969 besloot het Nieuwzeelandse parlement tot instelling van een onderzoekcommissie naar de activiteiten van de Scientology Kerk in Nieuw-Zeeland. De commissie bracht nog in datzelfde jaar verslag uit[60]. Zij maakte met name bezwaar tegen de scientology-praktijk van disconnection en tegen de deelname aan cursussen van minderjarigen. Mede door de coöperatieve houding van de organisatie leidde het onderzoek niet tot wetgevende maatregelen.

Eveneens in 1969 werd in Zuid-Afrika een onderzoekcommissie ingesteld. Deze rapporteerde in 1982 en deed op grond van haar bevindingen inzake Scientology aanbevelingen voor het treffen van wettelijke voorzieningen ter voorkoming van de beoefening van psychotherapie door onbevoegden, tot het verbieden van het zonder vergunning verrichten van persoonlijkheidsonderzoek bij minderjarigen, tot het verbieden van naspeuringen door Scientology naar het doen en laten van vermeende tegenstanders en tot het verbieden van het verspreiden van valse en schadelijke informatie over psychiatrie en geestelijke gezondheidszorg. Mits deze maatregelen zouden worden doorgevoerd, achtte zij het niet geboden dat de activiteiten van de Scientology Kerk werden verboden. In hoeverre de aanbevolen wetgeving ook inderdaad tot stand is gebracht, is ons niet bekend.

In Canada beperkte de bijzondere aandacht van de overheid voor de Scientology Kerk zich tot de opstelling in 1976 door de onderzoekafdeling van het parlement van een rapport over de organisatie. (Dit rapport komt niet voor publikatie in aanmerking, doch is ons door het Canadese parlement vertrouwelijk ter kennis gebracht). Tevoren had de staat Ontario in het bredere kader van de alternatieve geneeswijzen belangstelling voor Scientology getoond[60]. Tot parlementaire actie leidden deze rapporten overigens niet.

In het Verenigd Koninkrijk, waar indertijd het hoofdkwartier van de Scientology Kerk was gevestigd, leidde de onrust over de activiteiten van de organisatie in 1968 tot het beroep op de regering om de ontwikkeling van de organisatie tegen te gaan. Daarop werd in dat jaar bepaald, dat Scientology niet langer erkend zou worden als opleidingsinstituut met het oog op de toelating van buitenlandse cursisten. Zo werd het buitenlanders vrijwel onmogelijk gemaakt in het Verenigd Koninkrijk nog Scientologycursussen te geven of te volgen. Een jaar later belastte de regering op aandringen uit het Lagerhuis Sir John G. Foster met een onderzoek naar de praktijk en werking van Scientology. In zijn eind 1971 gepubliceerde rapport[60] bestempelt de auteur onder meer de Britse maatregelen tegen Scientology als ongerechtvaardigd en de Australische wetgeving als discriminatoir. In juli 1980 trok de Britse regering de inreisbeperkende maatregelen in.

---

[60] Report of the Commission of Inquiry into the Hubbard Scientology Organisation in New Zealand, Government Printer, Wellington, New Zealand, 1969.

Report of the Commission of Enquiry into Scientology for 1972, Government Printer, Pretoria, South Africa 1973.

Committee on the Healing Arts; Report, Toronto, Queen's Printer 1970; John A. Lee, Sectarian Healers and Hypnotherapy, a Study for the Ontario Committee on the Healing Arts, Toronto, 1970.

Foster, Enquiry into the Practice and Effects of Scientology: Report; London, HMSO, 1971.

De publieke discussies in deze landen weerspiegelen duidelijk het spanningsveld tussen de veelal gevoelde behoefte om de bevolking te beschermen tegen bepaalde praktijken van de organisatie en de vrijheid van meningsuiting en van godsdienst waarop repressieve maatregelen al snel een inbreuk bleken te vormen. Scientology speelde hierop in door zich sterker dan voorheen te profileren als godsdienst. Zo werd in tal van gerechtelijke procedures, waarin de organisatie in de zeventiger jaren verwikkeld was, een strijdvraag in hoeverre haar een religieus karakter diende te worden toegekend. Het antwoord op die vraag verschilde naar land, onderwerp van procedure en wijze van benadering. Wij zullen op deze kwestie nader terugkomen en volstaan hier met de vaststelling dat er onder overheden en gerechtelijke instanties geen sprake is gebleken van eenstemmigheid in de beoordeling van het religieuze karakter van Scientology.

Voor zover ons bekend hebben de Amerikaanse autoriteiten nimmer uitspraken gedaan over het al dan niet religieuze karakter van de Scientology Kerk. Een rapportage van de Nederlandse ambassade in Washington vormt hiervan een bevestiging. De strikte opvattingen aangaande de godsdienstvrijheid en de scheiding tussen kerk en staat nopen daar tot uiterste terughoudendheid. Overigens staan die principes geenszins in de weg aan strafrechtelijke procedures tegen leden van de organisatie wegens gepleegde strafbare feiten. Zo kon het gebeuren dat in 1979 een federale rechter enige leidende figuren van de organisatie, waaronder Hubbard's derde vrouw Mary Sue, tot langdurige gevangenisstraffen veroordeelde, onder meer wegens inbraak en diefstal van documenten. De mogelijkheid van strafvervolging vanwege strafbare feiten in het kader van de uitoefening van godsdienst wordt ook door rechterlijke instanties in andere landen expressis verbis erkend (bij voorbeeld de uitspraak van het Parijse Court d'Appèl van 21 december 1981 in de zaak tegen de scientologe Valentin; ter inzage op het commissiesecretariaat) en strookt tevens met de in hoofdstuk 2 van dit rapport gereleveerde opvattingen dienaangaande in ons land.

Bepaalde beslissingen van Amerikaanse instanties bieden indirecte aanwijzingen voor de beoordeling van het karakter van de Scientology Kerk, zij het dat deze aanwijzingen onderling strijdig zijn. Zo werd in 1967 de aan de Washington Church of Scientology toegekende belastingvrijdom herroepen, terwijl in 1971 een federale rechter een jarenlang in vele instanties gevoerd proces over de E-meter afsloot met de uitspraak dat dit instrument niet in aanmerking kwam voor wereldlijk gebruik, doch zich wel leende voor gebruik in «religious counseling», mits aangeduid als ineffectief in de behandeling van ziekte.

In het Verenigd Koninkrijk bepaalde een rechtbank in 1970 in de zaak Registrar General versus Segerdal, dat een verzoek van Scientology-zijde om de Chapel of Saint Hill Manor (het hoofdkwartier) te registreren als een ontmoetingsplaats voor de eredienst moest worden afgewezen. Het Court of Appeal bevestigde de afwijzing op grond van het ontbreken van eredienst. De meerderheid van het Hof liet in het midden of Scientology als godsdienst moest worden beschouwd, de minderheid sprak zich daarover uit in negatieve zin.

De Australische praktijk kenmerkt zich eveneens door verschillende inzichten in de hier besproken vraag. De meeste latere overheidsbeslissingen houden een positieve beantwoording van de vraag in. Scientology verkreeg in de jaren 1975 en 1977 in diverse staten als godsdienstige organisatie vrijstelling van loonbelasting en werd bovendien in 1973 erkend als godsdienst in het kader van de Marriage Act: bedienaren van de kerk werden gemachtigd huwelijken te sluiten. De rechterlijke uitspraken vertonen een gevarieerd beeld. In een zeer uitvoerig gemotiveerd vonnis (ter inzage op het commissiesecretariaat) kwam het Supreme Court van de staat Victoria eind 1980 tot een negatief oordeel over de vraag of de Scientology Kerk als godsdienstige organisatie vrijgesteld diende te worden van loonbelasting. Andere uitspraken, door het Supreme Court gememoreerd, hielden een tegengesteld oordeel in.

In hoger beroep vernietigde het High Court of Australia het vonnis van het Supreme Court. Op 27 oktober 1983 oordeelde het unaniem dat de Scientology Kerk beschouwd kon worden als een religieuze beweging en mitsdien niet onderworpen was aan de heffing van loonbelasting. Het High Court kwam tot die opvatting door een ruime interpretatie van het begrip religieuze beweging,[61] overigens stoelend op een samenstel van drie dissenting opinions (het vonnis is ter inzage op het commissiesecretariaat).

Werd de Scientology Kerk in Australië toegelaten als huwelijksluitende instelling, in Denemarken, waar alle na 4 juni 1969 gevestigde religieuze genootschappen pas na ministeriële toestemming huwelijken mogen sluiten, wees het Kirkeministeriet in 1980 een daartoe strekkende aanvrage van de Scientology Kerk af. In Canada stonden sommige staten bedienaren van de Scientology Kerk toe om huwelijken te sluiten, doch werd de kerk door de federale regering met het oog op de belastingheffing niet als godsdienstig lichaam erkend.

Wat betreft de Franse rechtspraak is vermeldenswaard, dat Scientology-leiders in 1978 tot gevangenisstraffen werden veroordeeld wegens oplichting; de desbetreffende vonnissen werden door het Hof van Beroep in Parijs in 1980 en 1981 vernietigd. In tegenstelling tot wat in de pers werd gesuggereerd (onder meer Le Soir, 7 maart 1980), concludeerde het Hof in dat verband niet meer dan dat Scientology niet kan worden beschouwd als een organisatie die slechts een religieuze vorm heeft aangenomen als wettelijk toevluchtsoord ter verkrijging van een beschermde status.

Het was vooral de taalbarrière die de verbreiding van de Scientology Kerk over niet-engelstalige landen in de weg stond. Juist voor Scientology speelt taal een belangrijke rol. Haar geschriften bevatten honderden neologismen en omvatten een begrippensysteem, dat als een code aandoet met voor buitenstaanders zowel een verhullende als een buitensluitende werking. Nochtans werd in 1969 besloten de organisatie ook in andere landen van de grond te brengen en het daartoe noodzakelijke vertaalwerk ter hand te nemen. De overkoepelende kerk voor Europa en Afrika werd gevestigd in Kopenhagen, Denemarken, en van daaruit breidde de organisatie zich spoedig uit over Scandinavië en de meeste andere Westeuropese landen. In Afrika en Midden- en Zuid-Amerika verwierf de kerk ook enige steunpunten. Momenteel is Scientology gevestigd in 30 landen, waar zij in totaal ongeveer 300 kerken en missies heeft. Hoe het aantal leden zich in de loop van de jaren heeft ontwikkeld is buitengewoon moeilijk te beoordelen. Haar huidige ledental schat de kerk zelf op 9 miljoen over de gehele wereld, doch dit cijfer komt ons extreem hoog voor. Slechts wanneer men een ieder die ooit een Scientology-boek heeft gekocht of een cursus heeft gevolgd in dit verband als lid zou aanmerken en bovendien geen acht zou slaan op de ongetwijfeld talloze dubbeltellingen, dan zou het cijfer kunnen kloppen. Een ledenbestand van hooguit enkele procenten van het geraamde aantal achten wij realistischer[62].

---

[61] Zie ook paragraaf 4.3.1.

[62] Van het boek Dianetics zouden wereldwijd rond 6 miljoen exemplaren zijn verkocht. Men kan zich geen scientologen voorstellen die dit boek niet zouden hebben aangeschaft, wel velen die het boek hebben gekocht zonder scientoloog te worden.

Wij zullen onze reserves ten aanzien van de opgegeven omvang van het ledenbestand nog illustreren met Nederlandse gegevens. Illustratief lijken ons ook de becijferingen van Harriet Whitehead in een bijdrage getiteld Scientology, Science Fiction & Occultism aan Zaretsky (ed), Religious Movements in Contemporary America, Princeton, NJ, Princeton University Press, 1974. Begin '70, toen de Scientology Kerk volgens de Encyclopedia Britannica wereldwijd 600 000 leden claimde, schatte Whitehead het aantal actieve scientologen in de Verenigde Staten op niet meer dan 30 000. Zij baseerde die schatting op het aantal geregistreerde namen bij de belangrijkste vestiging, die in Los Angeles, (40 000, omvattend ieder die ooit een boek kocht of een dienst betrok) en het aantal geregistreerde gevorderde scientologen (zogenaamde «clears»), dat bijna 3000 bedroeg. Momenteel zijn er, naar de Scientology Kerk meedeelde, over de hele wereld 32 000 geregistreerde «clears».

3.7.2. *De structuur van de organisatie*

De Scientology Kerk bestaat uit een conglomeraat van kerken en neven-organisaties, die zelfstandige eenheden vormen en, althans formeel, autonoom zijn met een eigen bestuur en eigen statuten. In juridische zin is er geen sprake van een wereldwijde organisatorische eenheid. Wat dit samenstel van organisaties echter toch tot één geheel smeedt, wordt door Scientology zelf aangeduid als de kerkelijke hiërarchie. Met een neutraler woord zou kunnen worden gesproken van de hiërarchisch gestructureerde beleidsvoering. Scientology vergelijkt de opbouw van haar organisatie bij voorkeur met die van de Rooms-Katholieke kerk: een centraal orgaan ter overkoepeling van de wereldwijde organisatie van waaruit bevelslijnen lopen naar de regionale, nationale en lokale organen. In concreto levert dit het volgende organisatorische beeld op.

De centrale leiding van de – om de Scientology-terminologie te gebruiken – kerkelijke organisatie berust bij de Church of Scientology International (CSI), gevestigd in Los Angeles, California. Deze functioneert als overkoepelend lichaam sinds 1982, toen een grootscheepse reorganisatie werd doorgevoerd. Tot die tijd vormde de Church of Scientology of California de koepelorganisatie. De reorganisatie maakte een einde aan de onbevredigende situatie, dat het wereldwijde hoofdkwartier was gevestigd in het Engelse East-Grinstead, terwijl de juridische hoofdzetel zich in Los Angeles bevond. Bovendien behelsde zij het aanbrengen van een striktere scheiding tussen het wereldlijke (management) element van de organisatie en het kerkelijke element. CSI is nu tegelijkertijd de juridische, de administratieve en de kerkelijke koepel van de organisatie. De scheiding tussen het wereldlijke en het kerkelijke aspect komt tot uiting in de gescheiden verantwoordelijkheden van de leidinggevende organen, de Board of Directors (de top van de wereldlijke organisatie) en de Executive Director (de top van de kerkelijke organisatie). De functie van Executive Director, die in 1966 vacant kwam door het terugtreden van Hubbard, wordt sedert 1981 weer vervuld.

In de kerkelijke hiërarchie ressorteren onder de CSI op het regionale vlak (dat wil zeggen per continent) de zogenaamde FOLO's (Flag Liaison Operation Offices). Deze organen hebben de taak om uit naam van de CSI adviezen te geven en diensten te leveren aan de nationale organisaties op hun continent en vervullen tevens een coördinerende functie. Het FOLO voor Europa is gevestigd in Kopenhagen.

Op nationaal niveau laten zich drie typen organisaties onderscheiden, nationale kerken, lokale kerken en missies. Lokale kerken zijn hiërarchisch ondergeschikt aan nationale kerken. Tussen missies en kerken lopen evenwel geen hiërarchische lijnen. Missies ressorteren onder de Scientology Missions International (SMI), een afdeling van de CSI. In beginsel kan elke scientoloog ergens een missie beginnen. Uiteindelijk kan deze tot een kerk uitgroeien, indien naar het oordeel van de CSI wordt voldaan aan een aantal voorwaarden, vooral gericht op de aanwezigheid van administratieve en dienstverlenende capaciteit. Ook binnen de categorie kerken zijn nog weer gradaties te bespeuren al naar gelang de omvang van het cursusaanbod. Is een kerk in staat cursussen aan te bieden boven een bepaald niveau, dan wordt zij gekwalificeerd als Advanced Organisation (gevorderde organisatie). In Europa komt deze benaming toe aan de vestigingen in Kopenhagen en East-Grinstead. Cursussen van het hoogste niveau worden slechts door één organisatie geboden, namelijk Flag. Flag staat voor vlaggeschip en was enige tijd de benaming van het aan het eind van de jaren '60 op zee gevestigde hoofdkwartier van de Scientology-organisatie. Tegenwoordig is dit orgaan – met een eigen rechtspersoonlijkheid – het hoofdkwartier van de in die jaren opgerichte Sea-Org(anisation), aanvankelijk na het intermezzo op zee gevestigd in Clearwater, Florida, en nu eveneens in Los Angeles. Flag verzorgt niet alleen cursussen voor de verst gevorderden, doch houdt zich ook bezig met de verdere ontwikkeling van het cursusprogramma. Formeel staat het orgaan buiten de kerkelijke hiërarchie

en fungeert het als advieslichaam van de CSI. Materieel echter drukt het wel degelijk een stempel op het beleid van de organisatie. De Sea-Org immers is een soort broederschap of, zo men wil, elite van de meest gevorderde en meest toegewijde scientologen. Ontlenen dezen aan hun lidmaatschap op zich zelf geen zeggenschap over niet-aangesloten scientologen, in de praktijk bekleden velen van hen belangrijke posities binnen de Scientology-organisatie.

De opkomst van de Sea-Org werd gevolgd door de geleidelijke neergang van een ander orgaan dat, hoewel formeel onderdeel van de Scientology-organisatie, tijdens zijn bestaan een min of meer autonoom netwerk binnen de organisatie vormde en in feite jarenlang de dienst uitmaakte: het Guardian's Office (GO). Tot de taken van dit in 1966 opgerichte orgaan behoorden public relations, externe contacten, met name op juridisch en financieel gebied, en de bescherming van de organisatie en haar leden tegen bedreigingen van binnenuit en van buitenaf. Vooral die laatste tak bepaalde het beeld van het GO als waakhond van Scientology, immer alert en (over)reagerend op als bedreigend beschouwde voorvallen. Sinds het orgaan in 1971 ook formeel autonoom werd, ontwikkelde het zich alras tot een staat in de staat, met eigen regels en met een eigen beleid. De leiding van het GO berustte bij de Guardian, welke rechtstreeks ressorteerde onder de Controller, na de Executive Director de belangrijkste uitvoerende functionaris (de functie werd vervuld door Hubbard's vrouw Mary Sue). In elke organisatie fungeerde een assistant-guardian, die de feitelijke macht uitoefende. Zijn taakopvattingen over de bescherming en verbreiding van Scientology leidden het GO en met hem de Kerk verwikkeld raken in talrijke civiele procedures. In 1979 bereikte het orgaan een dieptepunt, toen enkele leidende figuren in de Verenigde Staten schuldig werden bevonden aan inbraak en diefstal. Het aantreden van een nieuwe Executive Director gaf het sein voor de grote schoonmaak. De Kerk erkende in een interne beleidsbrief[63], dat het GO op drift was geraakt en dat zijn handelwijze somtijds strijdig was geweest met de belangen van de Kerk; met name gold dat de gepleegde misdrijven. De topmensen van het GO werden op een zijspoor gezet en door anderen vervangen. In 1982 werd het orgaan (inclusief de functie van Controller) opgeheven en werden zijn taken voor zover nodig ondergebracht bij andere onderdelen van de organisatie. Daarmee gaf de Kerk uiting aan haar streven om verbetering te brengen in haar negatieve imago. De Kerk, zo meent men, zal beter gedijen in een mild klimaat zonder de agressiviteit en de escalatie van actie en reactie van weleer. Meer dan voorheen tracht men conflicten met (ex-)leden in der minne te schikken en met critici een dialoog aan te gaan. **In hoeverre deze nieuwe trend zich zal doorzetten, zal in de komende jaren moeten blijken.**

De onderlinge contacten tussen de verschillende onderdelen van de Scientology-organisatie zijn veelvuldig. Een belangrijke rol daarin spelen de beleidsbrieven die, te zamen aangeduid als «policy», inmiddels acht dikke boekwerken omvatten. Beleidsbrieven zijn afkomstig van de CSI. Daarnaast kunnen hiërarchisch hogere kerken beleidsaanwijzingen en -adviezen geven aan lagere kerken, niet zelden tegen betaling. Beleidsmaatregelen kunnen onder bijzondere omstandigheden door de Raad van Bestuur van een nationale kerk worden afgewezen, bij voorbeeld wanneer zij de kerk op gespannen voet zouden brengen met de nationale wet. Een dergelijke opstelling van een lagere kerk behoort echter tot de hoge uitzonderingen, zodat men mag vaststellen, dat lagere organen binnen de organisatie gebonden zijn aan wat van hogerhand wordt voorgeschreven. Bovendien is er een vorm van toezicht op lagere kerken door kerken die zich hoger in de hiërarchie bevinden. Zou blijken dat een lagere kerk zich niet aan het beleid houdt of anderszins niet naar wens functioneert, dan kan zij tot de orde worden geroepen. Andere contacten tussen de onderdelen van de Scientology-organisatie dragen vaak meer een zakelijk karakter. Zo

[63] Brief van de Executive Director International van 26 augustus 1981, SO/ED 1789 INT; ter inzage op het commissiesecretariaat.

kunnen kerken elkaar tegen betaling diensten verlenen in de vorm van het verzorgen van specifieke opleidingen. Boeken die in het kader van cursussen worden gebruikt of te koop worden aangeboden, betrekken de kerken – eveneens tegen betaling – bij de Scientology-uitgeverij, New Era Publications. Overigens betalen de kerken een percentage van hun inkomsten (opbrengsten van cursussen en verkoop produkten) aan de overkoepelende organisatie als bijdrage in de overhead-kosten.

Zoals de uitgeverij een afzonderlijke rechtspersoon is, functioneren binnen de Scientology-organisatie nog diverse andere rechtspersonen, hetgeen de overzichtelijkheid van het geheel niet bevordert. Voor nevenactiviteiten, die Scientology ontwikkelde, werden in het algemeen nieuwe rechtspersonen opgericht. Sommige van deze activiteiten, zoals de strijd voor de rechten van (psychiatrische) patiënten, drugshulpverlening en de hervorming van het politie-apparaat met het oog op de privacy-bescherming van de burger, hebben door de jaren heen de aandacht van de organisatie gehad. In dat verband fungeren in tal van landen instellingen als een commissie voor de Rechten van de Mens en Narconon. Andere nevenactiviteiten dienden veeleer beperkte doelen als fondsenwerving en het kweken van een gunstig imago.

Tot slot van deze beschrijving van de internationale structuur van de organisatie nog enkele opmerkingen over de positie van de oprichter van Scientology, Hubbard. Sinds zijn terugtreding in 1966 als Executive Director heeft Hubbard in de organisatie geen officiële functie meer vervuld, terwijl hij ook niet meer in het openbaar werd gezien. Dat gaf grond aan speculaties over zijn overlijden. Vanwege de Scientology Kerk worden dergelijke uitspraken gedurig tegengesproken, welke reactie steun vindt in een recente gerechtelijke uitspraak in de Verenigde Staten[64]. Hubbard zou een teruggetrokken leven leiden op zijn kapitale[65] landgoed bij Riverside, California, en geen rechtstreekse bemoeienis meer hebben met de organisatie. Nochtans is het buiten kijf dat zijn gezag onder de Scientology-aanhang niet aan kracht heeft ingeboet. Ook zijn feitelijke macht moet groter zijn dan zijn formele positie doet vermoeden. Het beste wordt dat geïllustreerd door de beslissing van de Board of Directors, dat in het officiële beleid van de Kerk, de policy, geen wijzigingen kunnen worden aangebracht dan na toestemming van Hubbard. De redenering daarbij is, dat Hubbard de policy zelf heeft opgesteld na lang nadenken en veel onderzoek, waaruit bleek dat zij werkbaar was en dat zij werkte; zoiets kan iemand niet op eigen gezag veranderen.

3.7.3. *Opvattingen*

De leer van de Scientology Kerk in kort bestek te beschrijven is geen eenvoudige taak. De grondslag van deze leer wordt immers gevonden in een omvangrijk en niet altijd even toegankelijk, beschouwelijk oeuvre dat

---

[64] Op 13 juni 1983 sprak een rechter van het Riverside Superior Court uit ervan overtuigd te zijn dat Hubbard nog in leven is. Diens oudste zoon die met zijn vader in onmin verkeert, had gesteld dat zijn vader òf dood òf ontoerekeningsvatbaar was, had de Kerk ervan beschuldigd diens landgoed (waarde geschat op US $ 100 mln.) te exploiteren en had gevorderd als beheerder te worden aangesteld. De verdediging van de Kerk produceerde daarop een stuk met de vingerafdrukken en handtekening van Hubbard, waarin deze verklaart uit privacy- en veiligheidsoverwegingen voor een leven in afzondering op een geheim adres te hebben gekozen. De vordering van Hubbard's zoon werd daarop afgewezen. Zie behalve de verklaring van Hubbard onder meer Los Angeles Times, 14 juni 1983; beide ter inzage op het commissiesecretariaat.

[65] De Scientology Kerk benadrukt dat Hubbards vermogen voornamelijk is gevormd uit de inkomsten uit zijn eigen arbeid als science-fiction auteur en niet is onttrokken aan de baten van scientology. De schuld van US $ 13 mln. die Hubbard de Kerk kwijtschold bij zijn terugtreden in 1966 zou dan ook zijn ontstaan door leningen van Hubbard aan de Kerk. De merites van deze beweringen zijn moeilijk te beoordelen. Enige twijfel over het waarheidsgehalte is ontstaan door de volgende passage uit de eerder genoemde verklaring van Hubbard: «I have transferred my religious trademarks to the Religious Technology Centre), but I retain full ownership of any commercial application of the marks as well as full ownership of all my copyrights and patent rights, none of which have been transferred. Contrary to the uniformed allegations of the petition, my trademark transfer involve no monetary loss».

de oprichter Hubbard in de loop van de jaren heeft geproduceerd. Het boek Dianetics, dat aan de wieg stond van Scientology werd gevolgd door een groot aantal boeken waarin de daarin ontwikkelde theorie werd verbreed en op tal van punten aangevuld en uitgewerkt[66].

Tracht men het geheel van opvattingen, doelstellingen en praktijken van Scientology te overzien, dan laat zich globaal aangeduid een drietal niveaus onderscheiden. Het hoogste – en tevens minst uitgewerkte – niveau omvat de opvattingen over het heelal als een geordend geheel, een soort wereldverklaring die door Wallis[67] is omschreven als «kosmologie»[68]. Enigszins ter zijde daarvan staan mens-beschouwende opvattingen, opvattingen over goed en kwaad, enz. Het middelste niveau wordt gevormd door een aantal theoretische noties die geacht worden te zijn afgeleid van de kosmologische visie en die haar toepassing vinden in de praktijk van Scientology. Het laagste van de hier onderscheiden niveaus ten slotte betreft de praktische toepassing en dat is het niveau waarop in Scientology de meeste nadruk ligt. Dat komt onder meer tot uitdrukking in de kwalificatie die de organisatie zelf van haar leer geeft: een toegepaste religieuze filosofie.

Een beschrijving van de leer van Scientology op de voor de hand liggende wijze, namelijk afdalend van het hoogste naar de lagere niveaus, zou ons inziens zowel aan dat laatste feit onrecht doen als een miskenning vormen van de feitelijke ontwikkeling die deze leer heeft doorgemaakt. De Scientology-leer heeft zich immers niet langs deductieve weg vanuit de wereldbeschouwelijke principes ontwikkeld, maar juist andersom. Het begin lag bij de toepassing van de principes van dianetics (het neutraliseren van engrammen, die de neerslag vormen van traumatische ervaringen, zie blz. 120), beginselen van min of meer psychologische aard. In de praktische toepassing van dianetics lag de aanleiding tot de ontwikkeling – binnen wat Scientology ging heten – van theoretische notities en kosmologische opvattingen, de religieus-filosofische bovenbouw. Laten wij daarom de dianetische methode als uitgangspunt van onze uiteenzetting nemen.

De mens, zo stelt Scientology vast, doet in zijn leven tal van ervaringen op van traumatische aard. Dingen die hem overkomen, situaties die hij verkeerd beoordeelt en omstandigheden die hij niet begrijpt doen hem beslissingen nemen die niet optimaal zijn en hem zelf en anderen schade berokkenen. Zijn gedragspatroon wordt primair bepaald door zijn reactieve geest, welke zijn analytische geest overvleugelt. Dat geeft conflicten, omdat de diepere, analytische geest van de mens automatisch het optimale nastreeft. Die conflicten kunnen zich binnen een mens zo opstapelen dat deze ernstige psychische en lichamelijke klachten ontwikkelt. Daarbij komt dat, aldus Hubbard, de dianetics-praktijk aan het licht bracht dat ook traumatische ervaringen uit eerdere levens de mens parten spelen. Zo ontstond de opvatting, dat in elke mens een geestelijke kern huist, die eeuwig is en niet met het menselijk lichaam afsterft. De mens is een geestelijk wezen, zo leert Scientology, en zijn handelen dient zoveel mogelijk in overeenstemming te zijn met het natuurlijke (feilloze) streven van dit wezen. Daartoe dient de reactieve geest, een onderdeel van het stoffelijke omhulsel dat het geestelijke wezen tijdelijk als woonplaats heeft, zoveel mogelijk buiten werking te worden gesteld. De dianetische methode draagt daarvoor de oplossing aan, namelijk de opsporing en vernietiging van de traumatische ervaringen die de werking van de reactieve geest bepalen. Op dit punt splitsen zich de wegen van dianetics en Scientology, althans in theoretisch opzicht.

---

[66] Een overzicht van de belangrijkste «officiële» Scientology-literatuur wordt gegeven in Roy Wallis, The Road to Total Freedom, Heinemann London 1976, blz. 270–271.

[67] Roy Wallis, op.cit., blz. 103.

[68] Hoewel de Scientology Kerk moeite heeft met de term «kosmologie» (zij spreekt liever van filosofie), menen wij dat Wallis erin geslaagd is een treffende uitdrukking voor het hoogste niveau van de scientology-theorie te vinden. «Kosmologie» is immers een term die van oudsher gebruikt is als aanduiding voor een veronderstelde (hypothetische) orde in het heelal.

Praktisch is het onderscheid gering, omdat zowel in dianetics als Scientology het auditeren (auditing) een centrale rol speelt. Auditing is oorspronkelijk de naam voor de psychotherapeutische methode die binnen dianetics wordt toegepast, maar die ook wordt gehanteerd voor de toepassing van Scientology-processen (technieken). In Scientology wordt auditing doorgaans aangeduid met de term geestelijke begeleiding (pastoral counseling).

Auditeren is het luisteren naar een cliënt en het gericht stellen van vragen door de auditor. De auditor is getraind, de gebruikte methoden zijn gestandaardiseerd en de sessies staan onder controle van een zogeheten «case supervisor», die het verslag dat de auditor van elke sessie maakt bestudeert en die zo nodig de auditor corrigeert. Bij het auditeren wordt ter bevordering van precisie en snelheid in de regel gebruik gemaakt van de E-meter (elektropsychometer), een apparaat dat veranderingen in de elektrische weerstand van het menselijk lichaam meet. Volgens onder meer Vrolijk is de werking gebaseerd op het principe van de elektrodermale response (EDR), het beginsel dat bij emotie de elektrische weerstand van de huid verandert.[69]

De Scientology Kerk zelf ontkent overigens dat de EDR in het geding is bij de werking van de E-meter. Blijkens de argumentatie van de Kerk – die zich daarbij baseert op een beschrijving van de E-meter door een Duits natuurkundige (Dr. Ph. Sonntag, Die Funktion des Hubbard Elektrometers, 1976, ter inzage op het commissiesecretariaat) – is de Kerk niet bekend met de fysiologische beginselen van de EDR (zie daarvoor J. Beyk [69])

Hubbard was overigens de eerste die dit principe in gestandaardiseerde vorm in de therapeutische (leken)praktijk introduceerde. De officiële definitie van de E-meter (een religieus instrument in de Scientology-optiek) ontlenen wij aan de omschrijving die de Scientology Kerk gebruikte in een zaak voor de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens (Application no. 7807/77, X and Church of Scientology vs Sweden, Decision of 5 May 1979): «A religous artifact used to measure the state of electrical characteristics of the «staticfield» surrounding the body and believed to reflect or indicate whether or not the confessing person has been relieved of the spiritual impediment of his sins».

Dianetics, volgens de Scientology Kerk, een «substudie» van scientology, is de wetenschap die zich bezighoudt met de menselijke geest, het menselijke verstand, terwijl scientology de mens als spiritueel wezen benadrukt, gescheiden van en verschillend van lichaam en geest. Laten wij nu verder de scientology-weg volgen en daarmee overstappen op het kosmologische onderdeel van de leer.

Het geestelijke wezen dat de mens is, noemt Scientology thetan. De thetan is het ware zelf, onsterfelijk, almachtig en alwetend. Thetans bestonden al voor er sprake was van materie, energie, ruimte en tijd (matter, energy, space, time, ofte wel in Scientology-jargon: MEST). MEST ontstond toen thetans werelden schiepen om zich mee te vermaken. Aangetrokken door het spel met deze werelden raakten thetans zich gaandeweg minder bewust van het feit dat zij door hun creaties zich zelf beperkingen hadden opgelegd. Zo verloren zij het besef van hun eigen status, hun onsterfelijkheid, almacht en alwetendheid en veronderstelden zij niet meer te zijn dan de lichamen waarin zij huisden. Ook waren zij zich niet meer bewust van de overgang van het ene, gestorven lichaam naar het andere. In al die tijd deden zij talloze traumatische ervaringen op. Scientology is erop gericht om de thetan weer vrij te maken, de thetan zijn volledige controle over lichaam en geest te doen herkrijgen. «Clear» worden is een stap in die richting, doordat daarmee de reactieve geest wordt uitgeschakeld, maar het uiteindelijke doel dat de scientoloog wordt voorgehouden is de status OT (Operating Thetan) te bereiken. In die staat immers heeft de thetan zijn oorspronkelijke controle over lichaam en geest hervonden.

---

[69] J. Beyk, De «Galvanic Skin Response», principes en scoring, Nederlands Tijdschrift voor Psychologie, 25ste jaargang, 1970, blz. 441 e.v.).
A. Vrolijk, Transcendental meditation and dianetics. Two sects, two ways of confronting, in Gedrag, Tijdschrift voor psychologie, 6de jaargang, 1978, 3/4 blz. 181 e.v.).

De technieken die in Scientology worden toegepast in trainingscursussen en auditing zijn deels afgeleid van theorieën die rond het centrale element in het systeem, de thetan, zijn opgebouwd. Tal van technieken beogen één of meer van de doelstellingen die deze theorieën in zich bergen te bereiken dan wel naderbij te brengen.

De «afgeleide filosofie» concentreert zich rond een viertal elkaar aanvullende begrippen, die wij hier kort aantippen, te weten exteriorization, confrontation, communication en control.

Exteriorization houdt in, dat de thetan het beste tot zijn recht komt indien hij zich in een bepaalde positie ten opzichte van het lichaam bevindt, niet in het lichaam of geheel daarvan gescheiden, doch vlakbij het lichaam en dat bewust beheersend.

Confrontation vervolgens staat voor de gedachte, dat herstel van zijn capaciteiten het de thetan mogelijk maakt om zijn omgeving te «confronteren», tegemoet te treden, aan te kunnen. Dat stelt de mens in staat om zijn eigen verantwoordelijkheid voor bepaalde schadelijke handelingen onder ogen te zien en aldus gespaard te worden voor de blokkering, die de schuldgevoelens opgewekt door het voortdurende ontlopen van die verantwoordelijkheid veroorzaken.

Het derde kernbegrip, communication, wil zeggen, dat de thetan zijn mogelijkheden om met de omgeving te communiceren moet benutten. Meestal wordt de thetan ergens op het tijdpad dat hij heeft gevolgd vastgehouden als gevolg van een trauma, waardoor hij niet voldoende «in communicatie staat» met zijn lichaam en zijn omgeving. Daarin ligt, aldus Scientology, de oorzaak van veel psychosomatische klachten.

Control is het laatste van het viertal begrippen. Het brengt tot uitdrukking, dat de thetan oorzaak moet zijn in plaats van gevolg. Hij moet niet, zoals doorgaans het geval is, worden beheerst door lichaam en geest, doch omgekeerd zelf zijn omgeving beïnvloeden en beheersen. Wie kennis neemt van de inhoud van de trainingscursussen en auditing die de Scientology Kerk op zijn programma heeft staan, zal bijna steeds de hiergenoemde begrippen daardoorheen zien schemeren.

Enigszins ter zijde van de kosmologische opvattingen rond de thetan en de daarvan afgeleide filosofie menen wij ten slotte enkele filosofische uitgangsstellingen te mogen signaleren, die in de Scientology-leer het handelen van de mens verklaren. Zij vormen de basis van de ethiek van de Scientology Kerk. De kern van dit facet van de leer is de idee, dat de mens zich laat leiden door een drang om te overleven. De mens is echter afgedwaald van de optimale weg naar overleven. Hij heeft handelingen verricht die schadelijk (onethisch) zijn, en daardoor zijn natuurlijke vermogen om steeds in elke situatie de beste beslissing te nemen ondergraven. Ethiek is aldus de «reason and the contemplation of optimum survival[70]; goed is constructief en kwaad is destructief ten opzichte van het dynamische bestaansprincipe survival, overleven. Hubbard heeft dit principe in acht zogeheten «dynamics» onderverdeeld: survival for one's self (voldoet men volledig aan deze eerste dynamic, dan is men «clear»), for one's family and children, for one's group, for mankind, for all living things, for the physical universe itself, for the spiritual universe en ten slotte voor God[71].

Inderdaad omvatten de Scientology-opvattingen het bestaan van een schepper, een god. Wat god precies betekent blijft nochtans geheel open. Door middel van Scientology kan ieder voor zich de betekenis die god voor hem heeft vaststellen. Overigens zijn ook andere kosmologische opvattingen zoals het bestaan van vorige levens allerminst dogma's voor potentiële volgelingen: de juistheid ervan moet men zelf ontdekken.

---

[70] What is Scientology, blz. 204.

[71] Ibidem, blz. 200. De eerste vier dynamics – die van biologisch en sociaal karakter zijn – werden pas na de publikatie van het boek Dianetics aangevuld met de laatste vier, die meer van morele en spirituele aard zijn. Zie ook: Roy Wallis, op. cit., blz. 39. Deze uitbreiding loopt parallel aan de ontwikkeling van dianetics in de richting van Scientology.

Wanneer men zich aan het einde van deze beschrijving van de leer van de Scientology Kerk afvraagt waar deze leer geplaatst zou kunnen worden, is het interessant om vast te stellen dat Scientology zich zelf ziet als een religieus-filosofische stroming in de traditie van de oosterse wereldbeschouwingen zoals hindoeïsme en boeddhisme[72]. Hubbard zou een diepgaande studie van andere godsdiensten hebben gemaakt, en de resultaten ervan zouden in de opvattingen van Scientology hun weerslag hebben gevonden. In hoeverre elementen uit de Scientology-opvattingen feitelijk zijn ontleend aan andere bronnen is onduidelijk. Beïnvloeding waarvan ook de Scientology Kerk erkent dat zij heeft plaatsgevonden[73] kan ook min of meer onbewust hebben plaatsgevonden. Inderdaad zijn er enkele overeenkomsten aan te wijzen tussen de Scientology-opvattingen en die van oosterse religies. Met name geldt dat voor yoga, dat binnen de oosterse religies een gemeenschappelijke methode is om tot hogere bewustzijnstoestanden te geraken, tot eenheid met het al, het ene waaruit de wereld der verschijnselen is ontstaan en waarop deze berust. In de oosterse religies wordt geen dogmatische wereldverklaring aangehangen, noch een uniform scheppingsverhaal. De bestaansgrond, of goddelijke kracht, wordt wel geïdentificeerd met de atman, het zelf, het fundament waarin alle levensfuncties gegrondvest zijn en waarvan alle functies en psychische vermogens een manifestatie zijn. Een dergelijke zienswijze komen wij ook bij Scientology tegen, als gesproken wordt van de thetan als oorzaak van alle lichamelijke en psychische uitingen, als almachtig en alwetend, als het ware zelf[74].

Wat yoga betreft is het voorts opmerkelijk, dat de accentuering van het praktische aspect gelijkenis vertoont met de nadruk die binnen Scientology op de technieken wordt gelegd. Daar komt bij, dat yoga-beoefening leidt tot het (her)krijgen van onbevroede capaciteiten (kennis van vorige levens, alles kunnen zien, onzichtbaarheid, e.d.) die verwantschap vertonen met de geclaimde resultaten van de toepassing van Scientology-technieken[75]. Die technieken verschillen overigens zeer van de methoden die in yoga worden gebruikt.

3.7.4. *Activiteiten in Nederland*

Ontwikkelingsgang

Uit de voorafgaande beschrijving van de internationale ontwikkeling van de organisatie zal duidelijk zijn, dat de reputatie van de Scientology Kerk ten tijde van haar komst naar Nederland in 1970 verre van smetteloos was. Aan het einde van de jaren '60 was de Kerk in verscheidene landen gewikkeld in gerechtelijke procedures, vormde zij onderwerp van onderzoek door overheidsinstanties en stond in het algemeen haar handelwijze in de media aan scherpe kritiek bloot. Het behoeft dan ook geen verbazing te wekken dat reeds de eerste tekenen van Scientology-activiteit in ons land de aandacht van de overheid trokken. Medio 1970 attendeerde de Nationale

---

[72] «Scientology .... zet een traditie voort die is ontstaan met de Veda's en die haar vorm vond in de Dharma». (Brief van de Scientology Kerk aan de subcommissie van 14 juli 1982).

«De oorsprong van de Scientology-filosofie is terug te vinden in de oudste religieuze geschriften, de Vedische hymnen, en Scientology zet als filosofie de traditie van het boeddhisme voort.» (Brief van de Scientology Kerk aan de subcommissie van 20 april 1982).

[73] In «The Background and Ceremonies of the Church of Scientology of California, Worldwide» (1970) is een hoofdstuk opgenomen over de «achtergrond van de religieus-historische wortels van de Scientology Kerk», waarin naast hindoeïsme en boeddhisme ook Griekse wijsgeren, Spinoza en Thomas van Aquino als bronnen van wijsheid welke nu deel uitmaakt van de Scientology-opvattingen worden opgevoerd. Zie verder: Wallis, op.cit. blz. 110–113.

[74] Zie behalve blz. 115–117 van dit rapport (over hindoeïsme) en blz. 131 (over de kosmologie van Scientology) ook J. Gonda, Inleiding tot het Indische denken, 1948, en zijn bijdragen over Indische filosofie, hindoeïsme, boeddhisme e.d. in de Grote Winkler Prins Encyclopedie.

[75] Zie Wallis, op. cit., blz. 112–113, die concludeert, dat «Scientology theory and practice seems to be oriented to goals that have been traditional in the realms of the occult and to derive this orientation and some of its philosophical rationale from yoga. The abilities to which Scientologists lay claim parallel the siddhis of the yogi.» (Ibid., blz. 122).

Federatie voor de Geestelijke Volksgezondheid de regering op de moeilijkheden die de vestiging van Scientology in Nederland zou kunnen veroorzaken. Deze actie leidde tot de opdracht van Justitie aan de procureurs-generaal om een onderzoek te doen instellen naar de aard en omvang van de activiteiten van de organisatie. De activiteiten waren minimaal, zo wees het onderzoek uit: een korte cursus in Rotterdam, een lezing in Amsterdam en de oprichting van twee stichtingen, de L. Ron Hubbard-stichting en de Stichting Scientology-Leiden. Geconcludeerd werd dat er weinig concrete aangrijpingspunten waren voor de bestrijding van de organisatie. Er waren geen aanwijzingen dat strafbare feiten werden gepleegd en evenmin feiten of omstandigheden die gronden voor ontbinding konden vormen. Men besloot zich voorshands van actie tegen de organisatie te onthouden, doch wel waakzaam te blijven.

Inderdaad hadden de Scientology-activiteiten in het begin van de jaren '70 een zeer geringe omvang. Zij beperkten zich in feite tot de pogingen van twee buitenlandse scientologen om een vaste kern van Nederlandse aanhangers te kweken die de organisatie zelf zouden kunnen uitbouwen. Eind 1971 verlieten deze buitenlanders ons land onder de mededeling aan de Leidse politie dat inmiddels voldoende Nederlanders voor de beweging waren opgeleid. In 1972 nam de organisatie met de oprichting van de Stichting Scientology Kerk Nederland[76] de juridische vorm aan van kerkgenootschap. De bedoeling was dat de SKN het overkoepelende lichaam zou worden van een aantal later op te richten plaatselijke kerken. Dat plan is evenwel nooit verwezenlijkt. Het bleef bij de oprichting in 1977 van de Scientology Kerk Amsterdam (SKA), die in 1981 als kerkgenootschap werd aangemeld. Landelijk gezien werd Amsterdam het centrum van Scientology-werkzaamheid. Andere plaatselijke groepen ontstonden er nauwelijks, afgezien van een kleine zelfstandige vestiging (missie) in Den Haag (sedert 1976). Vanuit Amsterdam ontwikkelde activiteiten leidden alleen in het Friese Kortehemme en in de Belgische plaatsen Gent, Hasselt en Antwerpen tot organisatievorming. Pas onlangs lijkt daarin, zoals wij nog zullen belichten, enige verandering te zijn gekomen met de vorming van plaatselijke dianetics-groepen.

Hoewel de omvang van de beweging in de beginjaren zeer beperkt bleef (eind 1973 bedroeg het aantal stafleden 12) en haar activiteit dienovereenkomstig, verflauwde de aandacht voor de Scientology Kerk aan de zijde van de overheid niet. Zo vatte Volksgezondheid – meer gedreven door ongerustheid over de mogelijke kwalijke effecten van Scientology dan door concrete gegevens over laakbaar gedrag – het voornemen op om de journalist J. Phaff, die al eerder over het onderwerp had gepubliceerd[77], een opdracht te verlenen tot het vervaardigen van een onderzoekrapport over Scientology. Phaff zou daarvoor een subsidie ontvangen en worden bijgestaan door een beoordelingscommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van Volksgezondheid en van Justitie. Doordat Phaff uiteindelijk niet wilde meedoen liep deze actie op niets uit. Eind 1973 werd een nieuwe poging ondernomen. Ook hier ging het om een actie van Volksgezondheid-ambtenaren, handelend op persoonlijke titel, niet op basis van besluitvorming op ministerieel niveau[78]. Er werd een 8 man sterke werkgroep – de werkgroep-Dekker – ingesteld, bestaande uit ambtenaren van Volksgezondheid en van Justitie, aangevuld met enkele deskundigen uit de geestelijke gezondheidszorg. De vergadernotulen[79] laten zien, dat de werkgroep vooral

[76] De SKN, die overigens door misverstanden aan de zijde van Scientology over de te volgen procedure eerst in 1974 als kerkgenootschap werd aangemeld, heeft sedert 1977 een louter papieren bestaan geleid. De enige reden voor haar voortbestaan was het feit dat de SKN partij was in een al sinds 1972 slepende gerechtelijke procedure (wegens smaad) tegen het Westduitse tijdschrift Neue Revue, welke eind 1983 door de Scientology Kerk is beëindigd. Tot liquidatie van de SKN heeft dat nog niet geleid.

[77] Vrij Nederland, 13 juni 1970 en 28 november 1970; zie ook een latere publikatie van Phaffs hand in Vrij Nederland, 9 november 1971.

[78] Staatssecretaris Veder-Smit van Volksgezondheid en Milieuhygiëne kwalificeerde deze actie in een brief van 27 mei 1980 als «oriënterend overleg», dat plaatsvond naar aanleiding van de discussies over Scientology in Australië, Engeland en Amerika.

[79] De notulen zijn opgenomen in een (vertrouwelijk) dossier betreffende de werkgroep, aanwezig op het ministerie van Justitie, dat door ons met toestemming van de minister kon worden geraadpleegd. De hier gereleveerde gegevens zijn aan het dossier ontleend, doch zo geselecteerd en geformuleerd, dat daarmee ons inziens geen afbreuk wordt gedaan aan de vertrouwelijkheid van het dossier.

beoogde om door onderzoek het ware karakter van Scientology te voorschijn te brengen. Door de gevaren van de organisatie te signaleren en maatregelen aan te bevelen die de ontwikkeling van Scientology zouden tegengaan, meende men het publiek de nodige bescherming te kunnen bieden. De werkgroep werd in moeilijkheden gebracht, toen na enige tijd een van zijn deskundigen zich als scientoloog ontpopte. De Scientology Kerk had de werkgroep geïnfiltreerd en spande met de zo verkregen informatie eind 1974 een kort geding[80] aan tegen de leden van de werkgroep, ten einde de werkgroep een publikatieverbod te doen opleggen. Daarin slaagde men weliswaar niet, doch de werkzaamheden van de werkgroep bleken wel zodanig ontregeld, dat nadien niet meer werd vergaderd en de groep uiteenviel. Toch speelde deze eerste gerechtelijke procedure van Scientology in ons land – paradoxaal genoeg – de werkgroep ook in de kaart, in die zin dat zij het beeld bevestigde van de agressieve organisatie die de Scientology Kerk in het buitenland heette te zijn en de Kerk van de maatschappij vervreemdde. Een andere gebeurtenis in die tijd versterkte dat beeld: scientologen werden betrapt op diefstal van documenten over Scientology uit de archieven van het Nationaal Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid in Utrecht[81].

De grote aandacht van de Scientology Kerk voor haar werkelijke en vermeende tegenstanders en de conflicten die daaruit voortsproten, zullen de ontwikkeling van de organisatie niet te stade zijn gekomen, maar leidden evenmin tot haar ondergang[82]. Meet men de omvang van de organisatie af aan het aantal stafleden, dan laat zich (aan de hand van Scientology-cijfers) vaststellen, dat de Kerk zich in de eerste jaren op een laag niveau had gestabiliseerd (1973: 12 stafleden; 1975: idem). Na '75 trad een geleidelijke groei op (1–1–1978: 29 stafleden; 1-1–1980: 53). Het hoogtepunt werd bereikt op 1 juni 1980 met 80 stafleden, welk aantal een jaar later was gedaald tot 47. Medio 1983 bedroeg het aantal stafleden 52, waarvan 30 full-time. Een eerdere opgave die betrekking had op begin 1983 vermeldde nog een aantal van 76 stafleden, waarvan 52 full-time[83]. Op dat tijdstip telde de Kerk volgens eigen opgave 725 leden (waarvan 320 op dat moment actief waren), terwijl het adressenbestand, waarin een ieder wordt geregistreerd die ooit een dienst van de Kerk heeft betrokken, 7000 namen omvatte.

---

[80] De president van de Amsterdamse Rechtbank wees op 3 januari 1975 vonnis. Hij wees het gevorderde publikatieverbod af, omdat de werkgroep nog geen voornemens had opgevat om te publiceren en er dus voor Scientology geen concrete dreiging bestond dat zij in haar belang zou worden geschaad. In hoger beroep werd dit vonnis op 24 juni 1976 door het Hof te Amsterdam bevestigd. Ook het door de Scientology Kerk aangevoerde argument, dat leden van de werkgroep onrechtmatig hadden gehandeld door stukken, waarover in de Bondsrepubliek Duitsland processen waren gevoerd, in de werkgroep te verspreiden, wees het Hof van de hand. De (niet gepubliceerde) vonnissen liggen op het commissiesecretariaat ter inzage.

[81] De scientologen werden bij toeval aangehouden bij een verkeerscontrole en wekten door hun zenuwachtig gedrag zoveel argwaan dat hun auto werd doorzocht, waarbij de ontvreemde documenten werden aangetroffen. Weliswaar verklaarde de Scientology Kerk, dat haar leden op eigen initiatief en met de hoogste motieven hadden gehandeld, doch uit tal van verklaringen is ons gebleken dat de werkwijze van de Kerk in die tijd van dien aard was, dat dergelijke acties binnen het beleid van de Kerk, althans het Guardian's Office pasten. Wel zouden tegen de daders disciplinaire maatregelen zijn genomen.

[82] Over de vraag of een organisatie als de Scientology Kerk nu gedijt in een maatschappelijk gunstig dan wel ongunstig klimaat lijken ons overigens uiteenlopende opvattingen mogelijk. Zo hebben wij getracht enig zicht te krijgen op de effecten die de geruchtmakende «Ombudsman»-uitzendingen over Scientology (eind 1980, begin 1981) op de belangstelling voor de organisatie hadden. Daarbij zij aangetekend dat deze uitzendingen zich niet bepaald kenmerkten door fijngevoeligheid. Aangenomen dat de door Scientology desgevraagd geleverde weekstaten betreffende cursusdeelname en aantal nieuwe bezoekers in de vestiging van de Kerk voldoende betrouwbare gegevens bieden, zou men kunnen concluderen dat de TV-uitzendingen op korte termijn in het algemeen negatief werkten (schoksgewijze terugloop van de cijfers over een periode van circa 2 weken), doch geen blijvende invloed hadden. Enige twijfel is echter op zijn plaats. Zo kan uit de financiële gegevens worden afgeleid dat de Scientology Kerk geruime tijd nodig heeft gehad om van de inzinking in 1981 te herstellen: in 1982 lag het inkomstenniveau nog een fractie beneden dat van 1980 (zie blz. 147).

[83] Overigens zijn de schommelingen in de aantallen stafleden aanzienlijk groter dan de hier vermelde cijfers doen vermoeden. Door het grote verloop kon het voorkomen dat binnen een kalenderjaar het aantal stafleden terugviel van 25 naar 8 om daarna weer op te lopen tot 40. Nogal wat informanten van buiten de SKA hebben ons trouwens schattingen doen toekomen van het aantal stafleden in 1982, die beduidend lager uitvallen dan de door de SKA verstrekte opgave.

Organisatie

Gegeven de toch relatief geringe omvang van de organisatie doet de interne structuur van de SKA zeer ingewikkeld aan. Een verklaring daarvoor kan worden gevonden in de omstandigheid dat elke kerk binnen de Scientology-organisatie volgens hetzelfde, door Hubbard gewaarmerkte patroon is gestructureerd. Juridisch staat het Bestuur aan het hoofd van de Kerk. In de tweedeling wereldlijke – kerkelijke macht representeert dit de wereldlijke macht. Blijkens de medio 1982 herziene statuten van de Kerk wordt het Bestuur jaarlijks bij meerderheid van stemmen gekozen uit en door de volledige leden van de Kerk (dat zijn de bestuursleden en degenen die werkzaam zijn binnen de Kerk op basis van een religieuze gelofte; de overige leden hebben geen stemrecht). Juridisch onder maar als eerste in de kerkelijke hiërarchie feitelijk naast het Bestuur staat de voorzitter van het Dagelijks Bestuur of, om de internationale terminologie aan te houden, de Executive Director. Hij is de functionaris die de complete staf leidt. Deze staf is verdeeld in zeven divisies: bestuur, communicatie en verspreiding (deze drie divisies staan vooral de algemene organisatie ten dienste en vallen onder de Hubbard Communications Office (HCO)-secretaris), financiën, dienstverlening, kwalificatie en publieke betrekkingen (deze vier divisies beheren de dienstverlenende functies en vallen onder de organisatiesecretaris). De zeven divisies worden geleid door een secretaris en zijn onderverdeeld in een twintigtal afdelingen, aan het hoofd waarvan een directeur staat.

De eerstgenoemde divisie (bestuur), in de Scientology-indeling: divisie 7, heeft altijd een centrale plaats ingenomen binnen de organisatie. Tot voor kort behoorde het Guardian's Office (GO), waar het centrum van de macht lag, ertoe. Ook nu nog maken alle leidinggevende stafleden deel uit van deze divisie. Het GO bemoeide zich weinig met de dagelijkse gang van zaken in de organisatie, doch vervulde primair de functie om de Kerk te beschermen en de weg vrij te maken voor de kerkelijke ideologie. Door middel van zijn afdeling GO-Finance was het ook verantwoordelijk voor de financiële gang van zaken binnen de Kerk. Alle financiële transacties van enig belang liepen via deze afdeling. De GO-afdeling Social Coordination hield zich bezig met het vinden van mogelijke medestanders. Van daaruit werden onder meer de activiteiten gecoördineerd op het gebied van drugshulpverlening (Narconon) en rechten van psychiatrische patiënten (Comité voor de Rechten van de Mens). Juridische kwesties, belastingzaken en gerechtelijke procedures behoorden tot de verantwoordelijkheid van de afdeling GO-Legal. Voorts was er een afdeling GO-Public Relations. De beruchtste afdeling van het GO evenwel was het zogenaamde Bureau One (B-1). Deze afdeling had tot taak inlichtingen te verzamelen en gold in wezen als de spionage-afdeling. In het verleden maakte zij bij de uitoefening van haar taak onder meer gebruik van «under-cover agents», veldwerkers die onder een aangenomen identiteit bepaalde opdrachten verrichtten. In de regel ging het daarbij om het verkrijgen van documenten en van gegevens over personen. Om inzicht te verwerven in de werkzaamheden van als bedreigend ervaren organen dan wel invloed uit te oefenen op het functioneren van bepaalde organen, gebruikte men enige malen de methode van infiltratie. De werkgroep-Dekker biedt daarvan een voorbeeld[84]. Van de

[84] Dat de infiltratiemethode in 1981 nog werd toegepast menen wij te moeten opmaken uit het feit dat wij bij een bezoek aan de Scientology Kerk in november 1982 in een persoonsdossier van een van de leden van de subcommissie – waarin wij door het uitoefenen van enige pressie inzage hadden verkregen – een verslag aantroffen van een vertrouwelijk gesprek dat wij begin 1981 hadden gevoerd met een grote groep ex-leden van nieuwe religieuze bewegingen, welke onder auspiciën stond van de vereniging SOS (Samenwerkende Ouders Sekteleden). Onmiskenbaar was dit verslag afkomstig van een van de deelnemers aan het gesprek die, naar wij aannemen, onder valse voorwendsels tot de groep was toegetreden. Op de vraag hoe men aan dit verslag kwam bleven vertegenwoordigers van de Kerk het antwoord schuldig.

zijde van de Kerk werd ons meegedeeld dat bij de opheffing van het GO in 1982 de functies ervan over de andere afdelingen werden verdeeld. De functie van Bureau One is voor zover het het verzamelen van inlichtingen en de bewaking van de veiligheid (onder meer het tegengaan van infiltratie) betreft overgeheveld naar departement 20 van divisie 7. Aan de spionagetaken (onder meer het zelf infiltreren van vijandig geachte organisaties) zou geen behoefte meer bestaan. Het Social Coordination-werk is organisatorisch losgemaakt van de kerkelijke hiërarchie en ondergebracht in een afzonderlijk internationaal netwerk dat onder CSI ressorteert.

Divisie 1 (communicatie) houdt zich behalve met administratieve aangelegenheden vooral bezig met de werving van personeel (daarvoor is een vaste «recruiter» aangesteld, die stelselmatig cursisten poogt te bewerken om een staffunctie te aanvaarden) en de interne rechtspraak, dat wil zeggen het corrigeren van onzuiverheden in de leer (in de Scientology-terminologie: out-tech en out-policy) bij stafleden en cursisten[85]. Tot de taak van deze divisie behoort ook het opvangen en in het gareel brengen van opstandige of ontevreden leden (in het algemeen nadat in divisie 5 (kwalificatie) al is geprobeerd hen met zachte hand tot rede te brengen).

Divisie 2 (verspreiding) heeft tot taak mensen die net een cursus hebben afgesloten te bewegen tot het volgen van een nieuwe cursus. Daarbij worden tal van technieken gehanteerd, die blijkens de talrijke reacties van ex-leden dikwijls als pressie worden ervaren. Het vervaardigen en verspreiden van informatiemateriaal, waaronder het kwartaalblaadje van de Kerk, de nieuwe Theta, behoort ook tot de verantwoordelijkheden van deze divisie, alsmede de verkoop van boeken en E-meters. De divisie verzorgt ook de zogenaamde «central files» – de dossiers met persoonsgegevens die worden aangelegd van ieder die ooit een dienst van Scientology heeft betrokken –. De central files vormen de informatiebron voor de eveneens onder deze afdeling ressorterende «letter-registrars», die de taak hebben om ieder die met de organisatie in contact is geweest te bestoken met brieven en documentatiemateriaal.

Divisie 3 (financiën) houdt de rekeningen van de leden bij en behartigt de financiële zaken. Zij werd volledig beheerst door het GO en viel onder het toezicht van de assistant-guardian finance. De belangstelling van het GO gold met name de solvabiliteit van de organisatie.

Divisie 4 (dienstverlening ofte wel «technical») draagt de verantwoording voor de cursussen en het auditeren, met uitzondering van de introductiecursussen die onder divisie 6, publieke betrekkingen, vallen. Binnen deze divisie fungeren case-supervisors die belast zijn met het toezicht op en de begeleiding van cursisten. In de «major course room» zijn doorgaans 1 of 2 supervisors aanwezig. Het auditeren wordt in aparte ruimten gedaan door auditors, die onder de administratieve leiding staan van de director of processing, die weer ondergeschikt is aan de Tech-secretary.

Divisie 5 (kwalificatie ofte wel «qual») verzorgt de stafopleidingen en bepaalde typen cursussen, de zogenaamde internships. Mensen die problemen geven of kritiek hebben worden in eerste instantie hier opgevangen. Via gesprekken wordt geprobeerd een oplossing te vinden. Lukt dat niet, dan wordt de «ethics»-afdeling (divisie 1) ingeschakeld. Op deze wijze tracht men afwijkende denkbeelden, kritische geluiden en opstandig gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium en zo effectief mogelijk te isoleren en uit de weg te ruimen. Het is ook deze afdeling die zich intensief bezighoudt met mensen die overwegen of hebben besloten om de organisatie te verlaten[86].

---

[85] Zie over de manier waarop dit soort correcties door betrokkenen vaak wordt ervaren, namelijk als straf, ook blz. 122–123.

[86] Ook hier geldt dat deze activiteiten door de Scientology Kerk in een geheel ander perspectief worden geplaatst. De Kerk gaat ervan uit, dat ontevredenheid (of erger) altijd is terug te voeren op incorrecte toepassing van Scientology-technieken. De gemaakte fouten moeten worden opgespoord en gecorrigeerd, de beoordeling van personen is in het belang van hen zelf.

Divisie 6 (publieke betrekkingen ofte wel «distribution») ten slotte vangt de mensen op die voor het eerst met de organisatie in aanraking komen. Zij is belast met het afnemen en evalueren van de persoonlijkheidstest, verzorgt de eenvoudige introductiecursussen en belegt tevens op gezette tijden bijeenkomsten voor field staff members (waarover later) en de wekelijkse kerkdienst.

Stafleden

Men zal begrijpen, na deze beknopte en globale uiteenzetting, dat de organisatie van de SKA een groot aantal stafleden vergt, wil men althans voorkomen dat bepaalde posten onbezet blijven dan wel een en dezelfde persoon meer functies vervult (hetgeen overigens in beiderlei opzicht voorkomt[87]). De recrutering van stafleden is de organisatie dan ook een voorwerp van aanhoudende zorg. Stafleden worden aangetrokken uit de cursisten, die lid van de organisatie zijn geworden. Zoals beschreven zijn daartoe speciale functionarissen aangesteld, terwijl het in feite alle stafleden tot taak wordt gerekend om potentiële stafleden te signaleren en te bewerken. Deze instelling van stafleden vloeit niet uitsluitend voort uit verknochtheid aan de organisatie, doch wordt tevens krachtig gestimuleerd door enkele voorschriften. Zo kan een staflid pas in een andere functie worden geplaatst, wanneer hij voor zijn eigen post een vervanger kan voordragen. Ook kan hij pas vakantie nemen, indien hij in zijn vervanging heeft voorzien. Bovendien worden bij tijd en wijle aan de afdelingen quota opgelegd voor het aantrekken van nieuwe stafleden, waarbij elk lid is gehouden dagelijks een aantal «recruitment-interviews» te voeren. Potentiële stafleden zijn met name de leden die een grote ontvankelijkheid tonen of die niet te zeer vaste bezigheden of plannen hebben.

Positieve eisen waaraan aspirant-stafleden moeten voldoen zijn er maar weinig. Auditors moeten een IQ van minimaal 120 hebben. Voor andere functies trekt men graag mensen aan, die door baan of opleiding voor bepaalde taken zijn toegerust. Negatieve eisen zijn er in groteren getale: men mag onder meer geen specifieke psychiatrische behandelingen hebben ondergaan of opgenomen zijn geweest in een psychiatrische inrichting, geen strafblad hebben of worden gezocht door de politie, nimmer belastende verklaringen tegen Scientology hebben afgelegd of acties tegen de organisatie hebben ondernomen en geen grote schulden hebben. Men dient daartoe een schriftelijke verklaring af te leggen, zij het dat het auditeren een zodanige controle op verstrekte informatie mogelijk maakt dat in feite sprake is van een continu selectieproces. De organisatie heeft het voor leden aantrekkelijk gemaakt om staflid te worden. Niet door de rechtspositie die zwak is, de verdiensten die zeer karig zijn of de werktijden die zeer lang zijn, maar wel door stafleden in staat te stellen gratis of tegen sterk gereduceerde tarieven cursussen en trainingen te volgen. Is men derhalve gemotiveerd of voelt men zich anderszins gedrongen om aan verdere cursussen en trainingen deel te nemen, dan is het financieel aantrekkelijk om dat te doen als staflid. Voor de organisatie snijdt het mes bovendien aan twee kanten, doordat van elk nieuw staflid de verklaring wordt verlangd dat hij bij het voortijdig verlaten van de staf of door het uitlokken van tegen hem gerichte disciplinaire maatregelen de volle waarde van de in zijn periode als staflid genoten diensten verschuldigd zal worden[88]. De daarmee in het vooruitzicht gestelde financiële verplichting kan hoog oplopen en aldus een grote belemmering vormen om op de

[87] In totaal zouden er vele duizenden verschillende functies op het organisatiebord staan.

[88] Blijkens mededelingen van vertegenwoordigers van de SKA in een gesprek met ons zou de terugbetalingsregeling ietwat gunstiger zijn dan uit de verklaring van toetreding zou voortvloeien. Reducties die stafleden genieten worden, aldus de SKA, geadministreerd en voorzien van de aantekening «no charge». Wanneer nu een staflid bij voorbeeld een vijfjarig contract na één jaar wenst te verbreken, dan wordt dit geadministreerde bedrag verschuldigd (een zogenaamde «freeloader-bill»), verminderd met een vijfde deel. Wordt het contract na twee jaren verbroken, dan bedraagt de vermindering twee vijfde deel, enz.

indiensttreding terug te komen. Stafleden tekenen bij hun indiensttreding bij de SKA een contract, getiteld verklaring van toetreding. Daarmee verklaart men zich onvoorwaardelijk «als lid van een religieuze Orde» gebonden aan de administratieve, geestelijke, morele en ethische beleidslijnen, regels, normen en praktijken van de SKA. Voorts vrijwaart men de Kerk van elke eis of actie, voortkomend uit zijn relatie met de Kerk. Men verbindt zich voor een periode van 2½ of 5 jaren.

Volgens het contract staat daar tegenover, dat de Kerk «bepaalde onmisbare zaken zal leveren, namelijk een wekelijkse vergoeding, en voor bepaalde medewerkers onderdak en voeding tijdens de dagen dat zij activiteiten of zendingen uitvoeren». «De levering van deze onmisbare zaken», zo volgt daarop, «geeft de intentie van de Kerk weer om een omgeving te scheppen die passend is voor de ontplooiing van het geestelijk en religieus bewustzijn van de medewerkers». Ter voorkoming van misverstand zij vermeld, dat de wekelijkse vergoeding van stafleden, afhankelijk van hun positie, alsmede van de ontvangsten van de Kerk, in het algemeen varieert van f 40 tot f 100 [89].

Stafleden maken, voor zover niet part-time werkzaam, lange dagen. Zes dagen per week werken zij, met onderbrekingen voor middag- en avondpauze, van 9.00 uur tot 22.00 uur. Twee-en-een-half uur per dag wijdt men aan studie, ten einde zich voor zijn post te bekwamen. De opleidingen voor de verschillende functies verzorgt de Kerk zelf. Zoals uit de beschrijving van de organisatie moge blijken, gaat het daarbij veelal om organisatorische en administratieve functies. Tweederde deel van de staf is in dergelijke functies werkzaam. De overigen functioneren in de programma's voor geestelijke begeleiding (auditeren) en trainingen. Voor deze categorie geldt dat men kan auditeren en cursussen kan geven tot aan het niveau dat men zelf op dit gebied heeft bereikt. De opleiding voor geestelijk begeleider (auditor) vergt gemiddeld anderhalf à twee jaar en wordt afgesloten met een examen, waaraan een certificaat is verbonden[90].

In de dagelijkse werkzaamheden van stafleden spelen statistieken een grote rol. Voor nagenoeg alle functies gelden per functie en per afdeling wekelijkse produktienormen, die centraal worden aangelegd. Aan deze normen is een stelsel van straffen en beloningen verbonden. De samenstelling van de staf is aan veelvuldige wisselingen onderhevig. Sommige stafleden worden naar andere functies overgeplaatst, beëindigen hun betrekking of worden verwijderd. Anderen vertrekken naar Scientology-centra in het buitenland of buitenlandse scientologen verblijven enige tijd op uitleenbasis als staflid in Amsterdam[91].

---

[89] Het salaris van een staflid wordt als volgt bepaald. Van de wekelijkse bruto-inkomsten van de organisatie wordt een aantal posten afgetrokken, zodat netto-inkomsten (het «gecorrigeerd inkomen») ontstaan. Stafleden wordt aan de hand van hun functie en opleiding een aantal punten toegekend. 30% van het gecorrigeerd inkomen is bestemd voor de salariëring van de staf. Dit bedrag wordt gedeeld door het totale aantal punten, dat een «unit» oplevert. Elk staflid ontvangt wekelijks een bedrag ter waarde van een unit, vermenigvuldigd met zijn puntenaantal. In een zeer gunstige week kan dit bedrag oplopen tot f 150, doch doorgaans is het aanmerkelijk lager. Enige jaren werden over dit salaris – door de Kerk officieel beschouwd als zakgeld niettegenstaande de meeste stafleden van dit bedrag moesten rondkomen – noch loonbelasting, noch sociale premies afgedragen. Bij brief van 24 december 1975 stelde de inspecteur der directe belastingen in Amsterdam vast, dat de «aanhangers» van de organisatie niet in dienstbetrekking tot de Kerk stonden. De bedrijfsvereniging voor de gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen (BVG) had bij brief van 4 maart 1975 blijk gegeven van een zelfde opvatting. In 1979 kwam daarin echter verandering, toen de belastingdienst na een onderzoek alsnog tot loonbelastingplichtigheid concludeerde. Met ingang van 1 januari 1980 diende de Kerk loonbelasting en premies volksverzekeringen af te dragen over de uit te betalen lonen. De BVG sloot zich daarbij aan en verklaarde nader dat de medewerkers van de Kerk werkzaam waren op een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht ingevolge artikel 1637 a Burgerlijk Wetboek, hetgeen impliceerde dat de betrokkenen moesten worden aangemerkt als verplicht verzekerden krachtens de WAO, de WW, de ZFW en de ZW. Hoewel het ons wil voorkomen dat daarmee in ieder geval sinds 1 januari 1980 tevens sprake is van toepasselijkheid van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, blijven de uitbetaalde salarissen naar onze informatie in de regel aanmerkelijk achter bij het wettelijke minimumloon.

[90] Volgens opgave van de SKA hadden eind 1982 49 van de 76 stafleden de bevoegdheid tot auditeren. Van hen waren er 29 op dat gebied werkzaam.

[91] Volgens opgave van de SKA hadden eind 1982 12 van de 76 stafleden een buitenlandse nationaliteit. Men kon geen informatie verstrekken over het aantal Nederlanders, verblijf houdend in Scientology-centra in het buitenland.

De stafleden wonen op zich zelf en werken in het grote (gehuurde) kantoorpand, waarover de organisatie de beschikking heeft, aan de Amsterdamse Nieuwe Zijds Voorburgwal. Voor één categorie stafleden is dat laatste anders, namelijk de field staff members (FSM's). Deze maken geen onderdeel uit van de eigenlijke staf van de organisatie, doch functioneren zelfstandig «in het veld». Hun taak ligt in de verbreiding van Scientology en de ledenwerving. Het gaat hier in de regel om cursisten die, doordat ze in hun eigen woonplaats blijven wonen, als een vooruitgeschoven post voor de organisatie kunnen dienen. Zij ontvangen enige ondersteuning vanuit divisie 6, publieke betrekkingen, vooral in «verkooptechniek». Aan hun benoeming tot FSM (volgens de organisatie wordt geen contract gemaakt) ontlenen zij recht op een deel van de bedragen die de door hen aangebrachte mensen besteden aan cursussen en auditeren (10% resp. 15%).

Training en auditing

Ledenwerving is voor een organisatie als de Scientology Kerk van groot belang, uit een oogpunt van de verspreiding van de ideologie, voor de continuïteit van de organisatie en als bron van inkomsten. Veel van de activiteiten zijn dan ook daarop gericht. Wekelijks, zo blijkt uit opgaven van de SKA, komen zo'n 400 mensen het Scientology-centrum in Amsterdam binnen, die nog niet eerder in contact met de organisatie zijn geweest. Het merendeel van hen komt daartoe door enigerlei vorm van mond-tot-mond reclame, via familie, vrienden of kennissen. Ook kranteberichten, advertenties en boeken (met name het boek Dianetics) wekken belangstelling. Een relatief gering deel (men schat ongeveer 10%) komt met Scientology in aanraking via wervingsactiviteiten op straat (door Scientology kernachtig omschreven als «body-routing»). Niettegenstaande de «laagdrempelige» benadering die de organisatie heeft gekozen blijven toch maar weinigen van de bezoekers hangen en is bovendien onder degenen die Scientology-diensten gaan betrekken het verloop groot. Een veel gebruikte methode om nieuwkomers in Scientology te introduceren (bij body-routing de enige methode) is het aanbieden van een gratis persoonlijkheidstest, welke immer uitmondt in het advies om met behulp van Scientology te gaan werken aan verbetering van enige facetten van de persoonlijkheid. Een tamelijk korte en goedkope introductiecursus (zoals een personal efficiency- of PE-cursus, bestaande uit vijf lezingen over elementaire scientology of een communicatiecursus die oefeningen omvat ter verbetering van de communicatie met de omgeving) vormt een voor de hand liggend vervolg op de test. Op hetzelfde vlak ligt een andere methode, gericht op mensen die zich met een specifiek probleem of verlangen tot de organisatie wenden, namelijk de «free case-analysis». Daarmee beoogt men een inventarisatie te maken van probleemgebieden, waarna doorgaans wordt geadviseerd tot een basis-auditing[92], gevolgd door een «reinigings-rundown».[93] Dat brengt ons midden in het Scientology-jargon waarmee het

[92] De HAS Co-audit cursus is een programma om beginners in Scientology vertrouwd te maken met de praktische beginselen van auditeren, met de problemen en verschijnselen die zich daarbij voordoen en met de methode waarmee deze worden benaderd. Zoals bij alle vormen van auditeren wordt het vraag-en-antwoordspel, dat zich tussen auditor en geauditeerde op een bepaald stramien voltrekt en waarbij de E-meter de auditor als hulpmiddel ten dienste staat, schriftelijk vastgelegd en beoordeeld door een «supervisor», die de auditor van advies kan dienen over de verder te volgen procedure en ook de geauditeerde aanbevelingen kan doen, in het bijzonder over vervolgcursussen (kosten van de cursus: f 3300).

[93] De Purification- of Reinigings-rundown (kosten: circa f 5000) is een programma, dat beoogt de deelnemer te bevrijden van de vermeende nadelige gevolgen van chemische stoffen, waaraan men wordt blootgesteld in de buitenlucht en bij het gebruik van voedsel en vooral medicijnen. Deze stoffen zouden in de Scientology-visie het bewustzijn van de mensen doen vervagen en daarmee het optimale functioneren in de weg staan. Het programma, waarvan de organisatie zelf stelt dat het niet als een medische behandeling mag worden gezien, omvat gedurende enige tijd volgens bepaalde voorschriften lichaamsbeweging, sauna-gebruik en een bepaalde voeding met grote hoeveelheden vitaminen en mineralen. De vitaminepreparaten worden vanwege de Kerk voorgeschreven. Tot in 1981 werden zij betrokken van het Haarlemse bedrijfje S & A Survival Products, opgericht en gerund door scientologen, die aldus persoonlijk bij de verkoop van deze cursus belang hadden. De desbetreffende firma, die sinds kort Survival Products heet en die een voormalig leidinggevende functionaris binnen Scientology als (mede-)vennoot kent, onderhoudt nu geen relaties meer met de Scientology Kerk. Scientologen betrekken hun vitaminen tegenwoordig in de regel via een apotheek.

uitgebreide programma van trainingen en geestelijke begeleiding is doorspekt. Het weergegeven schema[94] geeft een beeld van het scala van variëteiten dat Scientology in dat opzicht te bieden heeft. Laten wij, hoewel het schema in zekere zin zijn eigen verhaal vertelt, proberen om in dit beeld enige verheldering te brengen en – in de overtuiging dat het doelmatig noch doenlijk zou zijn om elk programma-onderdeel te beschrijven – enkele grote lijnen aan te duiden ter toelichting.

Het voorlopige einddoel dat elke beginnende scientoloog wordt voorgehouden is «clear» te worden. Dat doel dient stapje voor stapje te worden bereikt. Globaal aangeduid openen zich daartoe twee wegen, die bij voorkeur tegelijk worden bewandeld, te weten de weg van training en de weg van processing.

Training is erop gericht om de cursist kennis en vaardigheden bij te brengen, die in de praktijk kunnen worden toegepast, zowel op hem zelf als op anderen. Centraal daarin staat het bereiken van niveaus (van 0 tot en met IV). Zo heeft de niveau I-cursus betrekking op menselijke problemen, de niveau II-cursus op menselijke tekortkomingen en de manier om daarin soelaas te bieden, enz. De methodiek in deze cursussen is co-auditing, dat wil zeggen auditeren onder toezicht met een partner, die in wezen als studie-object dient en die men zelf moet aandragen. Het cursusaanbod omvat daarnaast tal van andere cursussen, die meestal gericht zijn op het praktische functioneren van de cursisten, zoals bijvoorbeeld de cursus Student Hat (kosten f 1642; bedoeld om te leren studeren) of de Mini Word clearing Course (kosten: f 1705; een techniek tot «woord-verheldering», ter vergroting van de vaardigheid in het lezen en begrijpen van schriftelijke teksten). Vermelding verdient ook de Minister's Course (cursus voor geestelijke; kosten: f 1679), die aan mensen die verder ten minste één co-auditeercursus hebben gevolgd de status geeft van geestelijke van de Kerk, onder meer bevoegd om kerkelijke ceremoniën te leiden. Heeft men uiteindelijk niveau IV bereikt, dan is het doel echter nog niet bereikt, omdat dan nog enige cursussen voor gevorderden wachten: de Saint Hill Special Briefing cursus en een Solo Auditor's cursus. Voor deze laatste cursussen kan men niet in Amsterdam terecht (in het jargon: een gewone Class IV kerk) doch, wat West-Europa betreft, alleen in East-Grinstead en Kopenhagen. De organisatie noemt deze weg naar het bereiken van de verlichting weliswaar de goedkoopste, doch eer het eindpunt is bereikt, is men wel enkele jaren verder en duizenden guldens armer[95].

Processing, de andere weg om tot verlichting te geraken, heeft een andere invalshoek dan training, gericht als dit is op de individu. Ook deze methode omvat tal van afzonderlijke cursussen, gestructureerd naar niveaus, maar het gaat hier om het ontvangen van auditing, het geauditeerd worden door een auditor die al ten minste het niveau heeft bereikt waarop de cursus is gericht. Niveau IV is bereikbaar in Amsterdam; de meer gevorderde cursussen worden gegeven in East-Grinstead en Kopenhagen. Auditing wordt in de regel gegeven in cursusblokken van 12½ uur (de dagelijkse sessies duren gemiddeld 2½ tot 5 uren). De kosten van een dergelijk blok zijn f 7093.

Eenmaal «clear» geworden, behoeft de scientoloog geenszins de arbeid aan zijn ontwikkeling te staken. De organisatie zal hem aansporen om zich met het bereikte resultaat niet tevreden te stellen, doch op weg te gaan naar nog hogere regionen van spiritueel bewustzijn. Hier komen de acht «dynamics» weer om de hoek kijken, die in de beschrijving van de theorie al aan de orde zijn geweest. Clear zijn betekent in dat verband de volledige beheersing hebben gerealiseerd van zijn eigen leven ofte wel van de eerste

---

[94] De Classification Gradation and Awareness Chart op blz. 141a–b. De toestemming tot de reproduktie van deze kaart is op 24 april 1984 verleend vanwege het Religious Technology Centre 1.

[95] De cursussen kennen geen tijdslimiet. Hoe snel men vordert, hangt af van ieders ambitie, aanpassingsvermogen, vaardigheid en beschikbare tijd. De Kerk zelf gewaagt van een gemiddelde opleidingstijd tot aan niveau IV van 1½ à 2 jaar. Voltooit men alle minimaal noodzakelijke cursussen tot aan niveau IV zonder omwegen en haperingen, dan bedragen de kosten – afgezien van kortingen in verband met staflidmaatschap – f 20 000.

TRAINING

AUDITOR'S CLASS	CERTIFICATE	COURSE	PRE-REQUISITES	TEACHES ABOUT	WHERE OBTAINED	END RESULT
Permanent Class XII	Class XII (Gold Seal)	Class XII Internship	Class XII (Prov.)	Flubless Class XII Auditing		Flubless Class XII Auditor
Class XII Auditor	Hubbard™ Class XII Auditor (Provisional Until Interned)	Hubbard Class XII Auditor Course	Class XI Pro TR Course Method One Contracted Sea Org™ Staff at FSO *	Auditing of L12 Flag OT Executive Rundown	Flag Only	Ability to Audit L12, Flag OT Executive Rundown
Permanent Class XI	Class XI (Gold Seal)	Class XI Internship	Class XI (Prov.)	Flubless Class XI Auditing		Flubless Class XI Auditor
Class XI Auditor	Hubbard Class XI Auditor (Provisional Until Interned)	Hubbard Class XI Auditor Course	Class X Pro TR Course Method One Contracted Sea Org Staff at FSO *	Auditing of L11 and L11 Expanded New Life Rundown	Flag Only	Ability to Audit L11 and L11 Expanded, New Life Rundown
Permanent Class X	Class X (Gold Seal)	Class X Internship	Class X (Prov.)	Flubless Class X Auditing		Flubless Class X Auditor
Class X Auditor	Hubbard Class X Auditor (Provisional Until Interned)	Hubbard Class X Auditor Course	Permanent HSTS (Class VIII) Pro TR Course, Method One Contracted Sea Org Staff at FSO *	Auditing of L10	Flag Only	Ability to Audit L10
Permanent New Class IX	HACS (Gold Seal)	New Class IX Internship	HACS (Prov.)	Flubless New Class IX Auditing		Flubless New Class IX Auditor
New Class IX Auditor	Hubbard Advanced Courses Specialist (HACS, Provisional Until Interned)	Hubbard Advanced Courses Specialist Course	Permanent Class IX OT III, Pro TR Course, Method One and Contracted Sea Org at FSO or Advanced Org *	The Materials of New OT V "The Second Wall of Fire" (Confidential)	Flag Only	Ability to Audit Others on New OT V, Audited NOTs
Permanent Class VIII	HSTS (Gold Seal)	Class VIII Internship	HSTS (Prov.)	Flubless Class VIII Auditing		Flubless Class VIII Auditor
Class VIII Auditor	Hubbard Standard Technical Specialist (HSTS, Provisional Until Interned)	Hubbard Class VIII Auditor Course	Permanent New Class VII, HNEDA Pro TR Course Method One *	100% Standard Tech OT III Review Auditing, Special Case Remedies and Class VIII Procedures	Saint Hill or Advanced Organizations	[illegible]
Permanent New Class VII	HSS (Gold Seal)	New Class VII Internship	HSS (Prov.)	Flubless New Class VII Auditing		Flubless New Class VII Auditor
New Class VII Auditor	Hubbard Senior Scientologist™ (HSS, Provisional Until Interned)	Saint Hill Special Briefing Course	Level E	Chronological Development of Dianetics Spiritual Healing Technology and Scientology Applied Religious Philosophy and Their Full Theory and Practice	Saint Hill Hubbard Colleges of Scientology	An Expert Auditor
	Level E Certificate		Level D			
	Level D Certificate		Level C			
	Level C Certificate		Level B			
	Level B Certificate		Level A			
	Level A Certificate		Class IV or Clear or OT III Pro TR Course Method One *			
Permanent New Class VI	HSA (Gold Seal)	New Class VI Internship	HSA (Prov.)	Flubless New Class VI Auditing		Flubless New Class VI Auditor
New Class VI Auditor	Hubbard Specialist Auditor (HSA, Provisional Until Interned)	Hubbard Specialist Auditor Course	Class IV (Prov.) HNEDA New Class VI Pro TR Course Method One *	Repairs and Remedies of Cases	Academies of Scientology	Ability to Standardly Audit Repair
Permanent New Class V	HNEDA (Gold Seal)	New Class V Internship	HNEDA (Prov.)	Flubless New Class V Auditing		Flubless New Class V Auditor
New Class V Auditor	Hubbard New Era Dianetics Auditor (HNEDA, Provisional Until Interned)	Hubbard New Era Dianetics Course	Student Hat HAA (Class IV) Pro TR Course Method One *	NEO™ (New Era Dianetics)	Academies of Scientology	Ability to Audit NEO (New Era Dianetics)

AWARENESS CHARACTERISTICS

Total Freedom

Power On All 8 Dynamics

21 Source

20 Existence

PROCESSING

PC GRADE	NAME OF STATE	SUBJECT AUDITED	PRE-REQUISITES	CLASS OF AUDITOR REQUIRED	WHERE OBTAINED	ABILITY GAINED
New OT XV	(Not Yet Released)	The Materials of New OT XV (Confidential)	New OT XIV	(Not Yet Released)	(Not Yet Released)	(Confidential)
New OT XIV	(Not Yet Released)	The Materials of New OT XIV (Confidential)	New OT XIII	(Not Yet Released)	(Not Yet Released)	(Confidential)
New OT XIII	(Not Yet Released)	The Materials of New OT XIII (Confidential)	New OT XII	(Not Yet Released)	(Not Yet Released)	(Confidential)
New OT XII	(Not Yet Released)	The Materials of New OT XII (Confidential)	New OT XI	(Not Yet Released)	(Not Yet Released)	(Confidential)
New OT XI	Future	The Materials of New OT XI (Confidential)	New OT X	Solo Auditor (Preferably New Class V or Higher)	Flag (When Released)	(Confidential)
New OT X	Operating	The Materials of New OT X (Confidential)	New OT IX	Solo Auditor (Preferably New Class V or Higher)	Flag (When Released)	(Confidential)
New OT IX	Character	The Materials of New OT IX (Confidential)	New OT VIII	Solo Auditor (Preferably New Class V or Higher)	Flag (When Released)	(Confidential)
New OT VIII	Truth Revealed	The Materials of New OT VIII (Confidential)	New OT VII	Solo Auditor (Preferably New Class V or Higher)	Flag (When Released)	(Confidential)
New OT VII	Solo NOTs™ [illegible] Completion	The Materials of New OT VII (Confidential)	New OT VI [illegible]	Hubbard Solo NOTs Auditor [illegible]	Flag Only	(Confidential)
New OT VI	Hubbard Solo NOTs™ Auditing Course [illegible]	—	New OT IV (OT DRD) and New OT V (Audited NOTs) [illegible]	—	Flag Only	Ability to Audit Solo NOTs
New OT V	Audited NOTs™ [illegible]	The Materials of New OT V "The Second Wall of Fire" (Confidential)	New OT IV	New Class III (NFO for OTs) Auditor	Advanced Organizations	(Confidential)
New OT IV	OT Drug Rundown Completion	OT Level Processes for Handling of Drugs, Medicine and Alcohol	Purification Rundown as Required OT III	OT III Review Auditor	Advanced Organizations	(Confidential)
OT III	Section III OT "The Wall of Fire"	The Materials of OT III (Confidential)	OT II	Hubbard Solo Auditor [illegible]	Advanced Organizations	(Confidential)
OT II	Section II OT	The Materials of OT II (Confidential)	OT I	Hubbard Solo Auditor [illegible]	Advanced Organizations	(Confidential)
OT I	Section I OT	The Materials of OT I (Confidential)	[illegible]	Hubbard Solo Auditor [illegible]	Advanced Organizations	(Confidential)
Eligibility for Issue of OT Levels Check	Eligible for OT Levels	Eligibility for Issue of OT Levels Check	[illegible]	[illegible]	Saint Hill	Eligibility for Invitation to OT Levels
Solo Auditor Course PART TWO	Hubbard Solo Auditor	Solo Student Auditing	Solo Auditor Course Part One and Completed at Enemies for OT Preparation	(Preferably New Class V or Higher)	Saint Hill	Ability to Solo Audit and Case Wins from Solo Auditing
OT Preps [illegible]	OT Preps Completion	Case Preparation for Solo	[illegible]	New Class VI or Above Clear	Saint Hill	Set Up for Solo and OT Levels
Solo Auditor Course PART ONE	Solo Auditor Course Part One Completion	None	[illegible]	[illegible]	Scientology Churches	Knowledge of the Mind and Auditing Theory, and Expert at Motor Drills

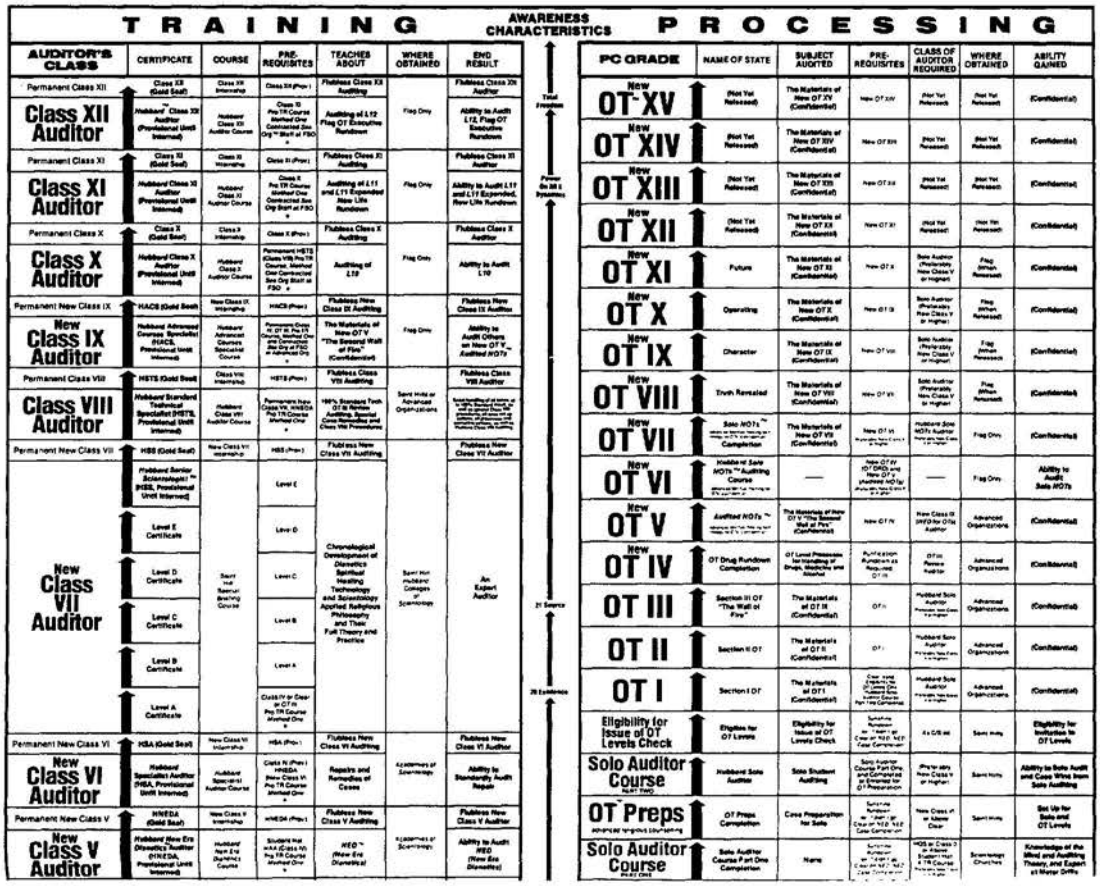

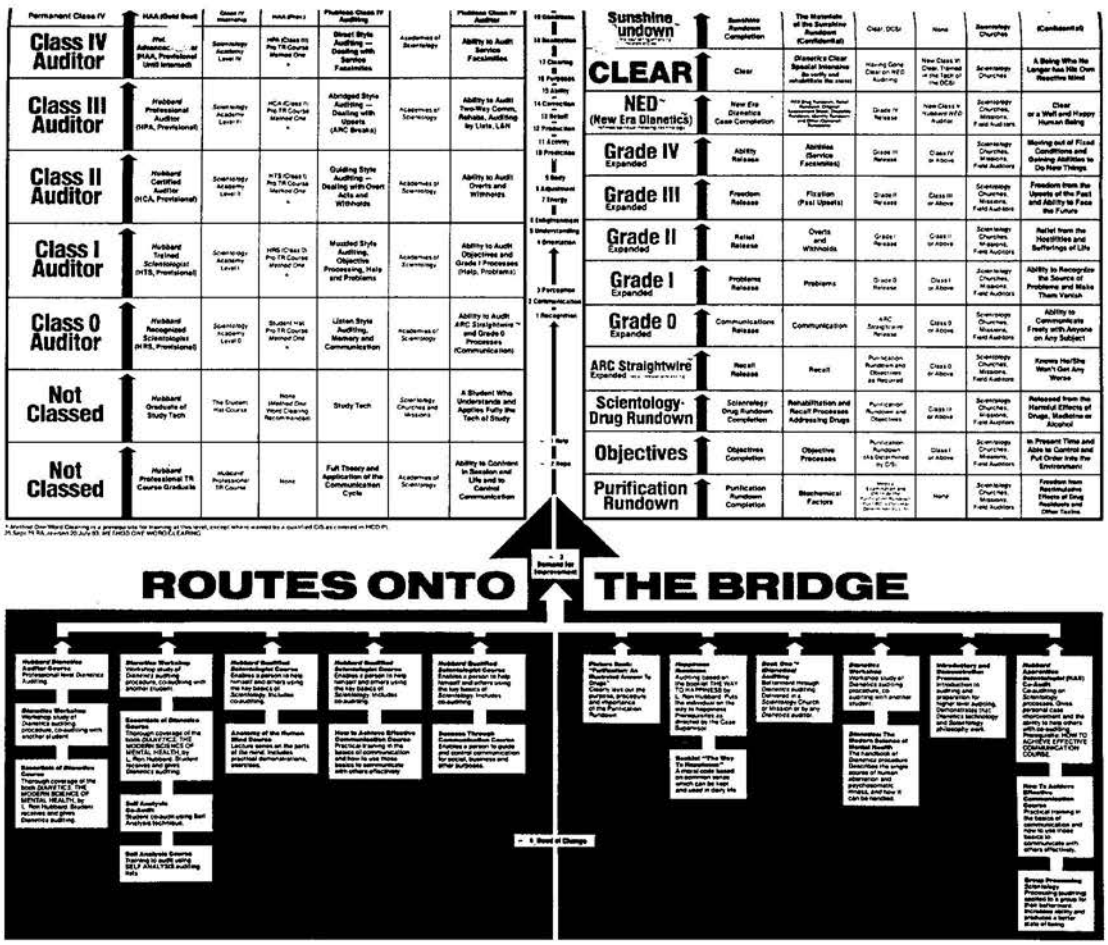

Copyright © 1983 by L. Ron Hubbard ALL RIGHTS RESERVED

dynamic, de drang tot persoonlijke overleving. De resterende zeven dynamics bieden echter nog een vrijwel onuitputtelijke bron voor vervolgstudie. Het einddoel dat aan de «clear» wordt voorgehouden, is de staat van Operating Thetan (OT), dat wil zeggen iemand die alle acht dynamics beheerst. De OT-cursussen I tot en met VIII worden verzorgd door de Advanced Organizations (Los Angeles en Kopenhagen)[96]. De inhoud ervan en het gebruikte materiaal dragen het stempel vertrouwelijk, omdat, aldus de organisatie, «een deel van dit hoogwaardige materiaal niet zou zijn te begrijpen». Het zou gevaarlijk zijn dit vrij te geven voor onbevoegden.

Het auditeren neemt onmiskenbaar een belangrijke plaats in in de cursusactiviteiten van Scientology. De praktijk van auditing wordt ondersteund door een tweetal instrumenten, waaraan wij enige aandacht willen schenken: de E-meter en de dossiers.

De E-meter is een instrument, dat beoogt de auditor een scherper zicht te bieden op de psychische toestand van de geauditeerde en de veranderingen die zich daarin voordoen. De geauditeerde heeft in beide handen een blikje, dat verbonden is met een elektronisch apparaatje met een wijzerplaat. De blikjes dienen als polen waartussen een zwakstroompje loopt dat de huidweerstand meet. Veranderingen daarin komen tot uitdrukking door het uitslaan van de naald op de wijzerplaat. De autonome (onbeheersbare) lichamelijke reactie waarop het apparaat reageert, stelt de auditor in staat als het ware met een vergrootglas het effect van een bepaalde vraag dan wel het opgewekte reactiepatroon bij de geauditeerde waar te nemen. Mede aan de hand daarvan stelt hij vast waar in de geest zich problemen aftekenen en waar niet[97].

De bevindingen van de auditor uit de auditing-sessies worden altijd schriftelijk vastgelegd in een dossier over de geauditeerde, de zogenaamde pc (pre-clear)-folder. Hoewel dit dossier geenszins het enige is dat over een cursist wordt aangelegd (er zijn daarnaast nog een studentendossier, waarin de vorderingen van de cursist worden bijgehouden, een financieel dossier, waarin de schulden en betalingen worden geregistreerd, en een ethics-dossier, waarin corrigerende maatregelen worden vermeld) is het wel het dossier dat in het algemeen de meest vertrouwelijke gegevens bevat. Met behulp van de pc-folder kunnen de auditor en de supervisor het auditing-proces volgen en kan zo nodig na verloop van tijd de draad weer worden opgepakt. Het is om die reden, aldus de Kerk, dat dit dossier wordt bijgehouden en nimmer vernietigd. Ook daarom staat men het dossier zeer ongaarne af indien het door een vertrekkende cursist wordt opgevraagd; hij zou immers ooit nog eens kunnen terugkeren. Kennisneming van het dossier door de cursist acht men trouwens hoegenaamd weinig wenselijk,

---

[96] De ontwikkeling staat niet stil: de telling gaat al tot OT-XV, al is het materiaal voor de hoogste graden nog in ontwikkeling.

[97] De associatie, die zich opdringt, tussen de E-meter en de leugendetector wordt door de Scientology Kerk van de hand gewezen. Die opvatting is in zoverre begrijpelijk dat de bedoeling van de E-meter niet is het aantonen van waarheid of leugen, doch lijkt ons niet houdbaar wanneer men vaststelt dat het uitgangspunt van zowel E-meter als leugendetector is het zichtbaar maken van reacties aan de hand van niet controleerbare fysiologische prikkels, ten einde daaraan conclusies te verbinden. Dat uitgangspunt – en daarmee het karakter van het apparaat – verandert ons inziens niet door het soort conclusies dat men trekt, of dat nu is «to disclose truth to the individual who is being processed and thus free him spiritually», zoals het heet in de Scientology-uitgave What is Scientology, blz. 213, dan wel de leugenachtigheid aan te tonen van iemand, verdacht van een misdrijf. Het gebruik dat van leugendetectoren kan worden gemaakt bij voorbeeld sollicitatieprocedures (zie prof. dr. J. F. Orlebeke en drs. L. J. P. van Doornen: Al is de leugen nog zo snel, in Intermediair, 18de jaargang, 37, 17 september 1982, blz. 9 e.v.) en psychotherapie (zie drs. A. Vrolijk en ing. E. T. Enting; Electronica en psychotherapie, in Intermediair, 11de jaargang, 35, 29 augustus 1975, blz. 59 e.v.) maakt trouwens duidelijk dat het ietwat te gemakkelijk is om de vraag of de E-meter een soort leugendetector is, ontkennend te beantwoorden met het argument dat de E-meter juist de waarheid wil aantonen. In de door de Kerk ter beschikking gestelde beschrijving van het werkingsprincipe van de E-meter van de hand van dr. Ph. Sonntag wordt trouwens gewag gemaakt van het feit dat de E-meter en de leugendetector gebaseerd zijn op hetzelfde principe (dr. Ph. Sonntag, Die Funktion des Hubbard Elektrometers, 1976, blz. 1, ter inzage op het commissiesecretariaat).

gelet op het feit dat daarin onder meer aantekeningen zijn opgenomen van auditor en supervisor[98].

Het auditeren wordt door Scientology ook wel aangeduid als geestelijke begeleiding, hetgeen deze activiteit een religieuze tint geeft. De terminologie brengt echter niet zozeer tot uitdrukking dat auditing een godsdienstig ritueel zou zijn als wel dat deze techniek zich richt op het geestelijke aspect van de mens. De mens is een geestelijk wezen, aldus leert de Scientology-filosofie, en streeft ernaar te blijven voortbestaan. Alleen de geest kan worden gered en alleen de geest kan het lichaam genezen. Auditeren is de praktische toepassing van die filosofische denkbeelden. Het brengt bij de cursist een leerproces op gang dat leidt tot begrip en verlichting. Of men na dat proces God ervaart in enigerlei vorm is, aldus Scientology, niet van primair belang. Een godsbeeld omgeven met dogma's en riten kent men niet. Wat wel van belang is, is het feit dat men ervaart. Het gaat niet om het geloof in een God, maar om de religieuze ervaring. Mag derhalve het gebruik van de term «geestelijke begeleiding» voor auditeren niet zonder grond worden geacht, Scientology zelf heeft dienaangaande weer verwarring gezaaid door auditeren ook een psychotherapeutische functie toe te kennen, namelijk in het kader van dianetics. Zoals al belicht, is dianetics de Hubbardiaanse leer, die aan de basis van scientology lag. De religieuze context waarin scientology is geplaatst, was evenwel vreemd aan dianetics en is dat nog steeds. Dianetics werd en wordt gepresenteerd als een methode om de mensen te genezen van traumatische ervaringen en hun gevolgen. Auditing speelt daarin een centrale rol en is in dit verband vooral een psychotherapeutische techniek. Technisch moge er tussen auditeren in scientology en in dianetics geen principieel verschil zijn, de kwalificatie ervan blijkt nochtans te variëren al naar gelang de context waarin de techniek wordt toegepast.

Scientology heeft het religieuze karakter van zijn eigen context sterk benadrukt, zonder daarmee overigens de twijfels die velen daarover koesteren geheel te hebben kunnen wegnemen. De godsdienstige rituelen en ceremoniën die de Kerk toepast moeten ook tegen die achtergrond worden gezien. Zo beschikt elke kerk, ook de SKA, over een kapel waar op zondagen een dienst wordt gehouden, hetgeen in de regel wil zeggen een lezing wordt gegeven uit het werk van Hubbard. Er bestaat een zekere liturgie en er bestaan doop-, trouw- en begrafenisrituelen, die sterk doen denken aan de dienovereenkomstige christelijke gebruiken. Veelzeggend is echter, dat onder de tientallen mensen die inlichtingen hebben verstrekt er niemand was die meedeelde dat deze kerkelijke uiterlijkheden meer waren dan een randverschijnsel in de totale Scientology-activiteit.

In het afgelopen jaar heeft de SKA veel aandacht geschonken aan de ontwikkeling van de niet-levensbeschouwelijke kant van auditing, namelijk in het kader van dianetics. Het boek Dianetics van Hubbard doet het nog altijd goed en roept ook nu nog de reactie op die zich in de beginjaren openbaarde, namelijk dat mensen de ideeën uit het boek zelf proberen toe te passen. De Kerk speelt op die tendens in door plaatselijke activiteiten te stimuleren en te coördineren, daarbij zelf overigens op de achtergrond

---

[98] Het aanleggen van dossiers door de Kerk beperkt zich echter niet tot de cursisten. Wij hebben moeten vaststellen, dat de archieven van de SKA ook honderden dossiers bevatten betreffende personen in den lande die door de Kerk om een of andere reden belangrijk worden geacht, hetzij omdat zij een relevante maatschappelijke functie bekleden, hetzij omdat zij door hun contacten of activiteiten ooit een bedreiging voor de Kerk hebben gevormd of zullen kunnen vormen. Deze verzamelingen omvatten onder meer gegevens ontleend aan openbare stukken en berichtgeving via de media, terwijl ook schriftelijke en mondelinge mededelingen van en over de betrokkene worden geregistreerd. De SKA verklaart het aanleggen van deze dossiers met de wens om uit een oogpunt van doelmatigheid goed geïnformeerd te zijn over personen waarmee men te maken heeft. Aan die verklaring moet worden toegevoegd, dat deze dossiers van oorsprong een functie vervulden in de bescherming van de Kerk. Zij pasten in het beleid van agressieve verdediging, dat de Kerk gedurig heeft gekenmerkt. Welke aanwendingsmogelijkheden voor de dossiers men thans nog ziet, in het licht van de naar eigen zeggen gewijzigde opstelling van de Kerk, is onduidelijk.

blijvend. Zo is in zekere zin de cirkel weer gesloten: dianetics, aan de basis van scientology, nooit geheel weggeweest, nu weer in ere hersteld en wellicht de Kerk alsnog de groei-impuls gevend waarnaar men uitziet. Bovendien is na verkregen toestemming van Hubbard, net als in de eerste jaren, dianetics-auditing weer mogelijk zonder toepassing van de E-meter. Inmiddels worden momenteel in een tiental plaatsen in ons land dianetics-sessies gehouden. De coördinatie en de public relations waren eerst in handen van het bureau sociale coördinatie van de SKA, maar vallen nu onder divisie 6. De scientologen die de vestigingen leiden, hebben in de regel de status van field staff member. Zij behoeven toestemming van de Kerk (in feite het Religious Technology Centre, dat de juridische eigenaar is) tot het publieke gebruik van het gedeponeerde handelsmerk dianetics. De inkomsten uit de dianetics-sessies (f 50 tot f 75 per sessie) zouden niet naar de Kerk toevloeien. Wel hoopt deze op indirecte wijze aan de sessies te verdienen wanneer geauditeerden zich voor voortgezette training tot haar wenden. Als FSM hebben de dianetics-auditors een geldelijk belang om hun cliënten in die richting te bewegen.

Leden

Wij zullen ter voltooiing van onze beschrijving van de activiteiten van de SKA thans nog aandacht schenken aan enige nevenactiviteiten en aan de financiën. Laten wij echter, alvorens dit te doen, nog even terugkomen op de Scientology-cursisten. In het voorgaande is al duidelijk gemaakt hoeveel waarde de organisatie hecht aan het aantrekken en vasthouden van cursisten. Mensen die een Scientology-cursus gaan volgen, behoeven niet onmiddellijk lid van de Kerk te worden. Het lidmaatschap is slechts verplicht bij het deelnemen aan auditing en gevorderde trainingen. De meeste mensen die ooit een dienst van de SKA betrekken, worden dan ook niet lid. Van de ongeveer 7000 mensen die in het adressenbestand van de Kerk voorkomen, staat 10 procent te boek als lid, hetzij als lid voor het leven (eenmalige contributie: f 375), hetzij als lid voor een jaar (contributie per jaar: f 125). Het merendeel van de leden is tussen 25 en 35 jaar oud. Minderjarigen hebben voor hun toetreding als lid schriftelijke toestemming nodig van ouder of voogd. In de statuten van de SKA wordt onderscheid gemaakt tussen twee soorten leden: de volledige leden, waaronder bestuurs- en stafleden zijn te verstaan, en de kerkleden die «ermee instemmen om het Credo van de Kerk te volgen en geld contribueren». De strakke hiërarchie, die kenmerkend is voor de internationale organisatie, weerspiegelt zich in de nationale Kerk. Volledige leden hebben weliswaar stemrecht in de ledenvergadering – kerkleden niet –, doch dit recht wordt slechts gebruikt bij de verkiezing in eerste aanleg van de Raad van Bestuur, waarna deze zich in voorkomende gevallen door coöptatie aanvult. Van invloed op het beleid bij de leden is in het geheel geen sprake, zoals ook in internationaal verband elke beleidsbeïnvloeding van onder af aan wordt weggedrukt door een voortdurend eenrichtingsverkeer de andere kant op[99].

Kent de Kerk functionarissen die tot taak hebben cursisten te bewegen tot het volgen van nieuwe cursussen, evenzeer beschikt zij over functionarissen, wier taak het is om cursisten die de wens te kennen hebben gegeven met Scientology te stoppen tot andere gedachten te brengen en cursisten die gestopt zijn terug te brengen. De Kerk heeft formeel gelijk wanneer zij stelt dat cursisten op elk moment hun activiteiten binnen Scientology

[99] Weliswaar is daarin ogenschijnlijk onlangs enige kentering gekomen door de oprichting van de International Management and Field Advisory Board, samengesteld uit zogenaamde opinion leaders, scientologen, aan wier oordeel vanwege hun persoonlijke kwaliteiten enige waarde wordt toegekend, maar 's raads niet-representatieve samenstelling en beperkte bevoegdheid tonen duidelijk aan, dat de instelling van de raad minder is ingegeven door de wens om aan de basis invloed te geven op de beleidsvorming dan door het streven aan goed ingevoerde scientologen bruikbare ideeën te ontlokken, die in de ontwikkeling van het beleid van pas zouden kunnen komen. Kortom, een ideeënbus met de vorm van een adviesraad.

kunnen beëindigen. In de praktijk, zo blijkt uit vele reacties, worden de pogingen die zij in het werk stelt om de cursisten te behouden vaak als opdringerig en hinderlijk ervaren. Velen worden gedurende lange tijd achtervolgd met documentatiemateriaal, met brieven, met telefoontjes, kortom met allerlei manieren om het verloren contact te herstellen. Hoe hardnekkig de SKA daarin kan zijn, moge onder meer blijken uit het feit dat zij, ten einde het gewijzigde adres van ex-cursisten te achterhalen, inlichtingen omtrent de nieuwe verblijfplaats vraagt uit de gemeentelijke bevolkings- en verblijfsregisters. Dergelijke verzoeken, waarbij de SKA zich pleegt te beroepen op haar zelf aangenomen status van kerkgenootschap, zijn in het verleden door tal van gemeenten gehonoreerd[100]. Blijkens mededelingen van de SKA gaat het daarbij vooral om degenen die ooit een boek kochten, maar verhuisden zonder een adreswijziging door te geven aan de SKA. Wij zullen op dit aspect later in dit verslag in algemener zin terugkomen[101].

Nevenactiviteiten

Afgezien van de trainingen en geestelijke begeleiding, die de hoofdmoot vormen van de werkzaamheid van de Kerk in ons land, houdt de Scientology-organisatie zich nog met enige aangelegenheden bezig, die wij willen kwalificeren als nevenactiviteiten. Het gaat hier wel om vormen van toepassing van de filosofie van Scientology, maar anders dan de reguliere Scientology-praktijk staat de maatschappij in het focus van deze activiteiten. Zij zijn het gezicht van de organisatie. Voor dergelijke taken zijn afzonderlijke rechtspersonen in het leven geroepen, die zowel door personen als door regels nauw aan de SKA zijn gelieerd.

Relatief het dichtst bij de trainingen en geestelijke begeleiding van Scientology staat de drugshulpverlening die de organisatie verzorgt via de stichting Narconon. Het programma dat Narconon aanbiedt omvat een drietal onderdelen: lichamelijk afkicken, ontgifting van het lichaam en geestelijk afkicken. Het eerste onderdeel vergt gemiddeld 3 tot 7 dagen. In die tijd gebruikt de verslaafde geen drugs en eet hij volgens een aangepast dieet met grote hoeveelheden vitaminen en mineralen. Hij wordt ter zijde gestaan door een vaste begeleider, die het ontwenningsproces draaglijk probeert te maken. In de tweede fase, die circa 3 weken duurt, moet het lichaam van giften worden ontdaan met behulp van een programma dat in het voorgaande al de revue is gepasseerd als de «reinigings-rundown». Het laatste onderdeel van het programma dient ertoe de verslaafde, die nu clean is, geestelijk weer op het goede pad te brengen. Communiceren en confrontatie zijn hier de trefwoorden en de toegepaste technieken vertonen opnieuw een sterke gelijkenis met trainingen van de Scientology Kerk. In dit stadium kunnen ook oefeningen worden gegeven, gericht op het hervinden van een zinvolle maatschappelijke bezigheid. Zo dient bij voorbeeld de Scientology-cursus Student Hat om de basis te leggen voor het (her)aanvangen van een studie. Het Narcononprogramma is ontstaan in de Verenigde Staten, waar het op basis van particuliere initiatief toepassing vond in enige gevangenissen.

---

[100] Kerkgenootschappen (en genootschappen op geestelijke grondslag) genieten ingevolge de Wet Bevolkings- en verblijfsregisters en het Besluit bevolkingsboekhouding het recht om aan gemeenten inlichtingen uit het bevolkingsregister te vragen. Hoewel de wettelijke bepalingen in dezen in die zin dwingend zijn, dat dergelijke verzoeken om inlichtingen – aangenomen dat zij de geestelijke zorg door het genootschap dienen – niet kunnen worden geweigerd, is het de vraag of gemeenten inderdaad gehouden zijn in alle gevallen de gevraagde inlichtingen te verstrekken. Bij brief van 20 augustus 1981 heeft de minister van Binnenlandse Zaken bevestigd dat gemeenten in geval van twijfel een nader bewijs van de beweerde status van kerkgenootschap of genootschap op geestelijke grondslag kunnen vragen, terwijl voorts zou kunnen worden vastgesteld of de verlangde inlichtingen inderdaad de geestelijke zorg ten doel hebben. Zou de gemeente vervolgens negatief op het verzoek beslissen, dan kan de aanvrager daartegen opkomen bij de minister van Binnenlandse Zaken en vervolgens eventueel bij de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State. De minister toonde zich bereid om de gemeenten hierop te attenderen. De brief van de subcommissie en het antwoord van de minister liggen ter inzage op het commissiesecretariaat.

[101] Zie paragraaf 4.5.1.

In de jaren '70 ontstonden in verscheidene landen Narconon-centra, waar drugsverslaafden gedurende het doorlopen van het programma (in totaal 4 maanden) intern verbleven. Hoewel in ons land reeds een tijd lang een Stichting Narconon Nederland bestond (opgericht door de SKA), ging pas in 1982 een hulpverleningsprogramma van start. De aanvankelijke opzet om in de 4 grote steden centra op te richten, bleek echter weldra te ambitieus. Alleen de vestiging in Amsterdam was vooralsnog levensvatbaar. In 1982 maakten volgens opgave van de SKA 26 verslaafden een begin met het programma. Daarvan zouden 7 het programma hebben afgemaakt en nu nog clean zijn. De omstandigheden waaronder het project functioneert lijken tamelijk ongunstig, omdat er weinig gelegenheid is om deelnemers intern te huisvesten en met verzoeken om overheidssubsidie geen resultaat werd geboekt. Van verslaafden, die inkomsten hebben uit een uitkering, wordt voor deelneming aan het programma een bijdrage van f 30 per dag gevraagd. (Wanneer subsidie zou worden verkregen, meent men f 75 per dag in rekening te moeten brengen.) De medewerkers aan het project zijn Sientology-leden, die met hun inspanningen kost en inwoning verdienen. Men beoogt om te zijner tijd ex-gebruikers – die niet per se scientoloog hoeven te zijn – in de staf op te nemen.

Met de SKA bestaat een nauwe relatie, welke is geformaliseerd in een overeenkomst tussen de SKA en de Stichting Narconon Nederland. Krachtens deze overeenkomst staat de SKA (het bureau sociale coördinatie) Narconon met raad en daad ter zijde; de Kerk staat Narconon toe de drugshulpverleningstechnieken ontwikkeld door Hubbard te gebruiken, kan «geschikte voorstellen en corrigerende adviezen» aan Narconon geven, stelt kantoorfaciliteiten ter beschikking en werkt verder actief mee om Narconons doelstellingen te verwezenlijken. De kosten die daartoe door de SKA worden gemaakt worden op declaratie door Narconon vergoed[102].

Zoals Narconon in tal van landen een nevenactiviteit van de Scientology Kerk is, zo is ook in vrijwel alle landen waar zij gevestigd is een nauw gelieerde organisatie actief, die haar aandacht richt op de rechten van psychiatrische patiënten. In Nederland heet deze organisatie het Nederlands Comité voor de Rechten van de Mens. Het Comité heeft sedert zijn oprichting enkele jaren geleden getracht door publikaties zijn opvattingen over te dragen over bestaande misstanden in de (instituuts)psychiatrie. In het bijzonder richt het zijn pijlen op bepaalde vormen van dwangbehandeling, psycho-chirurgie en medicinale behandeling. In zijn strijd voor de rechten van de psychiatrische patiënt manifesteert zich de afkeer van de Scientology Kerk van de «traditionele» psychiatrie (een afkeer die gezien de talrijke controverses tussen organisaties op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg en Scientology wederzijds mag worden genoemd). Met name die achtergrond heeft het Comité in het vaarwater van de antipsychiatrie gebracht. Hoewel ook niet-scientologen lid van het Comité kunnen zijn, bestaat er een nauwe relatie tussen het Comité en de SKA. De contacten lopen via het bureau sociale coördinatie van de Kerk en omvatten onder meer de verschaffing van financiële en administratieve middelen.

Andere nevenactiviteiten waaraan de Scientology Kerk in diverse landen aandacht schenkt (zoals onderwijs en privacy-bescherming) worden in ons land vooralsnog niet in organisatorisch verband ontwikkeld[103].

---

[102] De loskoppeling van het bureau sociale coördinatie van de nationale kerken (zie blz. 137) heeft weliswaar een eind gemaakt aan de formele relatie tussen de SKA en Narconon, maar informeel is die relatie gelijk gebleven.

[103] Zo deelde de SKA mee, dat er in Nederland geen plannen bestaan tot oprichting van een school waar Scientology-technieken in het lesprogramma zijn verwerkt. Dergelijke scholen bestaan hier en daar in de Verenigde Staten, Engeland en Denemarken, terwijl scientology-organisaties als Applied Scholastics (Verenigde Staten) en Effective Education (Engeland) programma's voor kinderen met leermoeilijkheden ontwikkelen. De specifieke aandacht van Scientology voor kinderen beperkt zich in ons land tot een (overigens niet in het cursusaanbod opgenomen) word-clearing-cursus, die door sommige scientologen aan hun kinderen wordt onderwezen. In deze cursus staat de begripsvorming via een etymologische ontleding van begrippen centraal.

Financiën

De financiële huishouding van de SKA heeft door de jaren heen onderwerp gevormd van menige speculatie. Laten wij tot besluit van onze uiteenzetting over Scientology het beeld schetsen dat wij uit de (overigens zonder accountantsverklaring) overgelegde jaarrekening 1981 van de SKA, de schriftelijke en mondelinge gedachtenwisseling daarover, gegevens van de belastingdienst verkregen door tussenkomst van de staatssecretaris van Financiën en inlichtingen van ex-(staf)leden over het financiële aspect van de Kerk hebben kunnen opbouwen. Om te beginnen de inkomstenkant. Het zal geen betoog behoeven dat de belangrijkste bron van inkomsten van de SKA wordt gevormd door de betalingen voor geleverde diensten. Trainingen en geestelijke begeleiding leverden in 1982 f 1 180 000 op (in 1980: f 1 320 000; in 1981: f 350 000) en de verkoop van boeken, E-meters, insignes e.d. f 260 000 (1980: f 135 000; 1981: f 190 000). Het jaar 1981 vormde een dieptepunt: de inkomsten beliepen nog maar eenderde van die uit het topjaar 1979 toen bijna f 2 mln. werd ontvangen[104].

De tarieven voor trainingen en geestelijke begeleiding worden centraal voor alle kerken vastgesteld. Er zijn periodes waarin deze tarieven maandelijks met 5% worden verhoogd, volgens de Kerk enerzijds om cursisten aan te sporen om cursussen vooruit te boeken en anderzijds op grond van berekeningen van de internationale organisatie van de hoeveelheid geld die nodig is om de organisatie draaiende te houden. In hoeverre deze prikkel nog werkt bij de huidige hoogte van de tarieven is ons niet bekend, maar het wil ons voorkomen dat men toch wel moet denken dat vanwege het ontbreken van een werkelijk alternatief de prijselasticiteit van Scientology-cursussen schier nul is[105]. Laten wij ter illustratie de tarieven vermelden van enige belangrijke cursussen uit het Scientology-pakket per december 1983, met tussen haakjes ter vergelijking toegevoegd de tarieven in 1980: Student Hat: f 1642 (440), Auditor-opleiding niveaus I-IV, per niveau: f 4265 (730), Ministers course (opleiding voor geestelijke): f 1679 (590), 12½ uur uur Auditing: f 7093 (1830), Purification Rundown: f 5117 (1460). Enkele eenvoudige cursussen uitgezonderd liggen de tarieven van de cursussen nu boven de f 1000. Degene die zich voor een trainingscursus of auditing inschrijft kan volgens het inschrijvingsformulier desgewenst binnen 3 maanden na afloop het grootste deel van zijn geld terugvorderen. Een dergelijke vordering wordt beoordeeld door een Raad van Onderzoek in Eisen tot Vergoeding (Claims Verification Board). Hoewel ons gevallen bekend zijn waarin door de Kerk tot terugbetaling werd overgegaan (met name wanneer cursussen of auditing niet waren afgemaakt), is ons uit verscheidene mededelingen ook gebleken dat terugvorderen in de praktijk heel wat anders is dan terugkrijgen. Het beleid van de Kerk ter zake is vastgelegd in een tweetal «policy directives» die gedetailleerd aangeven onder welke voorwaarden tot terugbetaling kan worden overgegaan. Die procedure is zo ingewikkeld en omslachtig – en bovendien voor mensen, die ontevreden zijn met de geboden diensten en dus in een enigszins gespannen verhouding met de Kerk staan, door haar inhoud zo ontmoedigend – dat het begrijpelijk is dat het beeld is ontstaan dat de Kerk slechts sporadisch tot terugbetaling overgaat[105]. De al gememoreerde omstandig-

[104] De ter beschikking gestelde gegevens zijn zeer globaal van karakter. Alleen over het jaar 1981 beschikken wij over meer gespecificeerde cijfers. Pas begin 1984 kon de Scientology Kerk een voorlopige schatting van de inkomsten over 1982 geven. Over de uitgaven in dat jaar kon slechts worden meegedeeld, dat deze waarschijnlijk in ongeveer dezelfde mate waren gestegen als de inkomsten. De schattingen door verscheidene goed ingevoerde zegslieden van de inkomsten tot 1981 komen overigens aardig overeen met de door de SKA overgelegde gegevens.

[105] Eventuele effecten van deze prijspolitiek lijken ons overigens ook, dat de mogelijkheid om de cursussen te volgen als staflid aan aantrekkelijkheid wint en dat dianetics buiten de SKA als alternatief aantrekkelijker wordt.

[106] Scientology Policy Directive no. 24 en 26 (28 juli 1982), ter inzage op het commissiesecretariaat. Typerend achten wij de volgende passage: «Over the years, it has been found that many people applying for Refund or Repayment discover that they do not want them. The reasons are many and varied, but few people really wish to cut themselves from the help that Scientology can give them» (Policy Directive 24, Attachment, blz. 2).

heid dat 1981 voor de SKA geen gunstig jaar was, komt ook tot uitdrukking in de hoogte van de uitgaven in dat jaar. Deze bedroegen f 1 130 000, waarmee zij de inkomsten met ruim een half miljoen overtroffen. Tot de hoogste uitgavencategorieën behoorden vergoedingen aan stafleden (2 ton), inkoop van boeken, enz. – betaald aan het Scientology-bedrijf New Era Publications in Kopenhagen – (1 ton), rechtsbijstand (1 ton) en huur en verzekering gebouw (f 167 000). Andere opvallende posten waren: «zendingsuitgaven» (f 84 000) – dat wil zeggen kosten van stafleden van andere kerken die voor enige tijd in Amsterdam waren gestationeerd voor het geven van speciale cursusen of auditing dan wel om de Kerk op organisatorisch gebied «bijstand» te verlenen –, training van stafleden die deelnamen aan cursussen en auditing in het buitenland, en de administratieve bijdragen aan de Moederkerk (f 35 000). Over die laatste post kan worden opgemerkt dat de nationale kerken vanouds een deel van hun inkomsten afstaan aan de internationale organisatie, daarmee bijdragend in de overhead-kosten van het beleid. Tegenwoordig bedraagt die bijdrage een wisselend percentage (vroeger 20% vast)van de netto-ontvangsten (bruto-inkomsten verminderd met een aantal kosten-posten). Mededelingen van de SKA wekken de indruk dat de huidige financiële relatie tussen de kerken onderling enigszins verward is. Enerzijds werden door de SKA vaste percentages van de ontvangsten aan de centrale organisatie afgedragen, anderzijds werden aan de SKA door hiërarchisch hogere kerken regelmatig specifieke rekeningen gepresenteerd voor geleverde diensten. Aldus is er een rekening-courantverhouding ontstaan, die, aldus de SKA, het zicht op de precieze financiële situatie bemoeilijkt; omdat andere nationale kerken in dezelfde omstandigheid zouden verkeren en het resutaat zou zijn dat de internationale organisatie langzamerhand een enorm financieel tekort heeft vanwege de uitstaande vorderingen, vindt momenteel een onderzoek op internationaal niveau plaats, waarin de oude rekeningen opnieuw worden bekeken en dat moet leiden tot sanering van de totale financiële huishouding van de Scientology Kerk.

Het exploitatietekort dat zich in 1981 aftekende was in die zin niet nieuw voor de SKA, dat ook in voorgaande jaren al verlies was geleden. De balans per 1 januari 1982 laat dan ook een tekort zien van bijna f 1 mln. De verhouding tussen vlottende[107] activa en passiva op de balans laat zien dat de SKA bijna f 1 mln. op de bank heeft staan (een bedrag overigens waarop de fiscus conservatoir beslag heeft doen leggen in verband met belastingschulden), doch daartegenover schulden heeft aan de internationale organisatie tot een bedrag van f 1 154 000 en voorts voor f 1,5 mln. aan vooruitbetalingen heeft ontvangen voor nog te leveren diensten (eind 1983 zou de post vooruitbetalingen zijn geslonken tot 0,75 mln.). De eerstvermelde post zal, naar mag worden aangenomen, worden betrokken bij de in gang gezette schuldsaneringsoperatie. Over de tweede post verkeren wij echter in onzekerheid. Alle vooruitbetalingen voor trainingscursussen en auditing worden onder deze post geboekt en verdwijnen daaruit weer wanneer de desbetreffende diensten zijn verleend. De hoogte van het bedrag houdt in, dat het totaal aan cursussen en auditing die wel zijn betaald maar nog niet zijn geleverd het viervoud is van de feitelijk geleverde diensten in 1981. Dat kan worden verklaard, aldus de SKA, doordat deze post niet alleen het totaal aan vooruitbetalingen in 1981 omvat maar ook de vooruitbetalingen uit voorgaande jaren.

Een vergelijking met de jaaromzet van 1981 geeft grond aan het vermoeden dat dat laatste element van het bedrag verreweg het grootste is, hetgeen kan betekenen dat het hier wel eens zou kunnen gaan om een in de loop van de jaren geaccumuleerd bedrag aan betalingen waarvoor generlei dienst meer zal worden gevraagd en geleverd. De vraag die zich dan aandient is waar deze gelden op de winst- en verliesrekening verschijnen.

[107] Over vaste activa in de vorm van gebouwen beschikt de SKA in het geheel niet. Het pand aan de Nieuwe Zijds Voorburgwal te Amsterdam wordt gehuurd.

De voorzichtige conclusie die wij tevens hieraan menen te mogen verbinden is, dat de financiële positie van de SKA ietwat minder ongunstig zou kunnen zijn dan de balans doet voorkomen. Daarmee zouden ook de stellige uitspraken van de SKA op een vraag onzerzijds verklaard kunnen worden, dat de financiële vooruitzichten van de Kerk goed zijn en dat er een structureel evenwicht bestaat tussen de inkomsten en uitgaven van de Kerk. In hoeverre de huidige financiële situatie werkelijk reden tot optimisme biedt, lijkt ons overigens wel aan enige twijfel onderhevig, wanneer het fiscale aspect, waaraan wij tot slot van onze financiële beschouwing enige aandacht willen schenken, in aanmerking wordt genomen. Het gaat dan niet om de loonbelasting, waarover sinds 1 januari 1980 duidelijkheid bestaat, doordat per die datum met instemming van de SKA de relatie tussen de Kerk en de stafleden als een dienstbetrekking wordt beschouwd, waarbij loonbelasting wordt ingehouden, maar om de omzetbelasting[108]. Eind 1980 verschenen berichten in de pers dat aan de SKA aanslagen omzetbelasting waren opgelegd tot een bedrag van f 10 mln. Die berichten klopten: de inspectie indirecte belastingen te Amsterdam had in gegevens, verstrekt door de VARA-ombudsman, aanleiding gezien ambtshalve aanslagen op te leggen over de periode 1975–1980 tot een bedrag van f 5 mln., verhoogd met 100%. Wij hebben ons dienaangaande ter verkrijging van nadere informatie tot de staatssecretaris van Financiën gewend. Zonder de vertrouwelijkheid van de verstrekte gegevens geweld aan te doen (hetgeen mede mogelijk is doordat in een later stadium ook van de belastingplichtige zelf informatie werd ontvangen) kunnen wij daarover het volgende meedelen. Na het opleggen van de aanslagen is door de belastingdienst een onderzoek ingesteld in de administratie van de SKA. Dat onderzoek leidde tot verlaging van de aanslagen tot ruim f 1,3 mln. onder handhaving van de verhoging met 100%. Daartegen is door de SKA in beroep gegaan bij het Hof te Amsterdam, dat op dit moment nog geen uitspraak heeft gedaan. Afgezien van de grondslag waarop de aanslag berust, zal het Hof zich een oordeel moeten vormen over de juistheid van de heffing van omzetbelasting. Gegeven dit feit achten wij het gepast thans op deze aangelegenheid niet verder in te gaan.

Ten aanzien van ons verzoek om inlichtingen betreffende het beleid van de belastingdienst inzake de SKA stelde de staatssecretaris van Financiën zich aanvankelijk op het standpunt dat het merendeel van de gestelde vragen niet zou kunnen worden beantwoord zonder schending van de in artikel 67 van de Algemene Wet inzake rijksbelastingen (AWR) neergelegde geheimhoudingsplicht. Van de zijde van de subcommissie is daarop gereageerd met een uitvoerige uiteenzetting, waaraan op deze plaats het volgende citaat zij ontleend:

«In haar brief van 3 juni 1981 heeft de subcommissie er geen twijfel over laten bestaan, dat zij zich bewust is van deze geheimhoudingsplicht en meent dat een beroep daarop op zich zelf gerechtvaardigd is wanneer gegevens betreffende een bepaalde belastingplichtige worden gevraagd. Of in dit geval niet al te gemakkelijk een beroep op deze bepaling is gedaan waagt zij nochtans te betwijfelen. Deelt u niet de mening, zo zou zij willen vragen, dat de ruime geheimhoudingsplicht ingevolge artikel 67 AWR enerzijds weliswaar geboden is door de aard van de te verstrekken gegevens en het belang dient van de belastingplichtige en van de met een richtige belastingheffing belaste belastingdienst, doch anderzijds juist gegeven zijn veelomvattendheid niet op een andere wijze en tot andere doeleinden behoort te worden gebruikt dan door de wetgever is beoogd? Zou de waarde van deze bepaling niet ten onrechte gevaar lopen te worden ondergraven, indien deze al te lichtvaardig van toepassing zou worden verklaard op verzoeken om inlichtingen over de belastingheffing en zo het zicht op het beleid van de belastingdienst zou kunnen bemoeilijken? Heeft u, die bevoegd bent tot het verlenen van ontheffing van het verbod in het eerste lid van artikel 67 AWR, bij de beantwoording van

[108] De SKA was wel vrijgesteld van vennootschapsbelasting op grond van het ontbreken van winststreven en het niet innemen van een concurrentiepositie (brief Inspectie der Venootschapbelasting Amsterdam dd. 18 april 1980). Dat standpunt heeft de importeur inmiddels herzien.

de brief van de subcommissie het belang dat is gediend met het desgevraagd (eventueel vertrouwelijk) overleggen van gegevens aan een commissie uit de volksvertegenwoordiging tegen het belang dat de geheimhoudingsplicht beoogt te dienen afgewogen? Dit te meer, daar het de subcommissie zoals vermeld in haar brief van 3 juni 1981 vooral te doen is om het verwerven van inzicht in het beleid dat de belastingdienst in de praktijk jegens bepaalde organisaties heeft gevoerd en voert.»

Op dat laatste aspect wordt in het vervolg van de brief een uitvoerige toelichting gegeven. De volledige brief van 25 november 1981 ligt ter inzage op het secretariaat. Op 8 maart 1982 antwoordde de staatssecretaris van Financiën onder meer als volgt:

«Ik heb gemeend te moeten bezien of in het onderwerpelijke geval, gelet op het in laatstbedoelde brief door u uitvoerig uiteengezette publieke belang dat met het door u ingestelde onderzoek naar de activiteiten van sekten is gemoeid, voldoende aanleiding bestaat om ter zake alsnog over te gaan tot opheffing van de geheimhoudingsplicht als bedoeld in het tweede lid van vorengenoemd artikel.

Na ampele overwegingen heb ik besloten dat de belangen welke in het algemeen zijn verbonden aan een strikte handhaving van de geheimhouding in fiscale zaken in het onderwerpelijke geval voor zoveel nodig dienen te wijken voor het met uw onderzoek gemoeide publieke belang.

Gelet evenwel op de belangen welke zijn verbonden aan een strikte handhaving van de geheimhouding in fiscale zaken, zal ik het op hoge prijs stellen indien de hieronder met toepassing van het tweede lid van artikel 67 van de Algemene Wet rijksbelastingen aan u verstrekte informatie vertrouwelijk wordt behandeld en niet verder wordt gebruikt dan om inzicht te krijgen in het beleid dat de belastingdienst in de praktijk jegens bepaalde organisaties voert en heeft gevoerd.

Openbaarmaking van door mij verstrekte persoonsgerichte informatie is daarvoor naar het mij voorkomt niet noodzakelijk.»

In dit verband is vermeldenswaard dat de Scientology Kerk zelf een procedure aanhangig maakte op grond van de Wet openbaarheid van bestuur om inzage te krijgen in de gegevens berustend bij het ministerie van Financiën en de inspecteur der indirecte belastingen te Amsterdam, op basis waarvan de aanslag was opgelegd. Op 16 januari 1984 oordeelde de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State dat het departement zich tegenover de belastingplichtige ten onrechte beriep op de geheimhoudingsplicht neergelegd in artikel 67 AWR. Naar de mening van de Afdeling heeft deze bepaling geen betrekking op het bekend maken aan de contribuabele zelf van gegevens die uitsluitend de persoon of de zaken van de contribuabele betreffen[109].

3.7.5. *Beschouwing*

Ons onderzoek naar de activiteiten van de Scientology Kerk heeft een tamelijk moeizaam verloop gehad, hetgeen voornamelijk te wijten was aan de lang volgehouden weigering van de SKA om medewerking te verlenen. Die opstelling van de Kerk stoelde op een tweetal hoofdargumenten, namelijk dat het onderzoek een inbreuk vormde op de vrijheid van godsdienst en dat het feit dat een onderzoek werd ingesteld op zich zelf al een bewijs was van vooringenomenheid tegen de onderzochte bewegingen. Onze tegenargumenten vermochten de Kerk blijkbaar niet te overtuigen. Zo ontwikkelde zich een maandenlange briefwisseling die meer en meer het karakter kreeg van een schaakspel, waarin de SKA voortdurend nieuwe tournures vond om haar negatieve opstelling te kunnen handhaven en ons streven was om het de Kerk zo moeilijk mogelijk te maken om op reële gronden medewerking te blijven ontzeggen[110]. Medio 1981 werd ons duidelijk dat er een patstelling was bereikt en dat wij – gegeven het feit dat de subcommissie geen gebruik wenste te maken van enquêtebevoegdhe-

[109] Uitspraak Raad van State, Afdeling Rechtspraak nr. A-1. 1485 (1981); ter inzage op het commissiesecretariaat.

[110] De volledige briefwisseling ligt ter inzage op het commissiesecretariaat.

den, waarmee de Kerk tot enigerlei medewerking had kunnen worden verplicht – moesten trachten tot een objectieve beschrijving van Scientology te komen zonder de inbreng van de SKA, die ons inziens daarvoor eigenlijk onontbeerlijk was. De weg die wij besloten te volgen was om de gegevens, waarover wij toentertijd reeds de beschikking hadden uit literatuur en talrijke brieven, aan te vullen en te toetsen met informatie van (staf)leden, die in het verleden functies in de Scientology Kerk in binnen- en buitenland hadden vervuld en aldus veel kennis over de organisatie konden dragen. Aan 25 personen zonden wij een enquêteformulier, met een 35-tal gerichte en kritische vragen en met het verzoek om deze zakelijk en objectief te beantwoorden[111]. De response op deze enquête was zowel qua aantal als qua inhoud zeer bevredigend. De antwoorden waren in het algemeen even kritisch als genuanceerd, terwijl de reacties op de slotvraag, hoe men op zijn eigen activiteiten in Scientology terugkeek, duidelijk aantoonden dat men in staat was een afstandelijke benadering te kiezen en naast negatieve ook positieve aspecten te ontwaren.

Tot onze verrassing kwam de SKA enige tijd later, in april 1982, op het eerder ingenomen standpunt terug. Hoewel zij haar aanvankelijke bedenkingen tegen een onderzoek als dit had behouden – «de ervaring, mede gebaseerd op ervaringen vanuit het buitenland, heeft ons geleerd om voorzichtig om te springen met onderzoekslust van parlementsleden» –, gaf zij te kennen enig vertrouwen te hebben gekregen in onze intenties. De realiteitszin doet ons daaraan toevoegen dat de beslissing van de SKA natuurlijk ook het produkt was van een afweging van voors en tegens. Kennelijk had zij ingezien dat haar halsstarrige houding tegenover het onderzoek haar uiteindelijk meer kwaad dan goed zou doen. In dit verband mag ook worden herinnerd aan de beleidswijzigingen, die zich eind 1981 in de internationale organisatie hadden voorgedaan. Het verlaten van de ingesleten confrontatiepolitiek ten gunste van een vriendelijker bejegening van de omringende maatschappij zal naar wij aannemen eveneens ruimte hebben geschapen voor een soepeler benadering van onze werkzaamheid. Hoe dan ook, de nieuwe opstelling van de SKA bood ons in het bijzonder gelegenheid de waarde van het verzamelde materiaal over Scientologoy te testen en leemten in onze kennis op te vullen. Aan de Kerk werden in diverse instanties vele tientallen schriftelijke vragen voorgelegd, terwijl voorts enkele diepgaande mondelinge gedachtenwisselingen plaatsvonden. Niettegenstaande niet alle, vaak kritische vragen een helder en exact antwoord kregen, zijn wij toch over het geheel genomen niet ontevreden over de wijze waarop de SKA ons medewerking heeft verleend. Dat het daarbij soms tot kleine incidenten[112] kwam, vermag aan die totaalindruk niet af te doen.

Zoals uit onze uiteenzetting moge blijken, beduidt onze opvatting over de houding van de SKA niet dat het beleid van de Scientology Kerk evenzo zou worden gewaardeerd. Weliswaar achten wij de beleidswijziging, zoals is aangekondigd en hopelijk ook in de praktijk wordt gebracht, een stap in de goede richting, doch er blijft naar ons oordeel voldoende aanleiding tot het plaatsen van kritische kanttekeningen. Aan het einde van de jaren '60 – wij hebben er eerder in onze uiteenzetting op geattendeerd – toonde de Kerk zich gevoelig voor de druk van de publieke opinie om enkele als kwalijk beoordeelde praktijken af te schaffen. Wij durven de stelling aan dat de veranderingen die toen in het beleid werden doorgevoerd vooral optische matregelen waren die geen werkelijke beleidswijzigingen inhielden. De latere gang van zaken rond het Guardian's Office moge dat onderstrepen.

---

[111] De antwoorden op de enquête zijn niet ter inzage gelegd, omdat wij aan de respondenten geheimhouding hadden gegarandeerd. Bovendien zijn in deze uiteenzetting geen gegevens of formuleringen gebruikt die tot een individuele persoon herleidbaar zouden zijn. Wel liggen de enquêtevragen ter inzage op het commissiesecretariaat.

[112] Zo vergeleek de SKA in een brief van 30 november 1982 het bezoek dat de subcommissie enige weken tevoren had gebracht aan het centrum van de Kerk in Amsterdam met een politie-inval. Onzerzijds werd er in een reactie op die aantijging op gewezen dat het de Kerk bekend was dat dit bezoek, gegeven onze kritische instelling, meer zou zijn dan een beleefdheidsbezoek. Zie onder meer ook: Het Parool, 11 december 1982.

Wellicht beoogt de Kerk nu haar beleid wel degelijk op een nieuwe leest te schoeien – de tijd zal het leren. Zo dat het geval is, dan kan zij wellicht haar voordeel doen met de voorzichtige suggesties waarmee wij in het navolgende enige kritische opmerkingen gepaard laten gaan. Zou zij dat oogmerk echter niet hebben, dan moet het haar niet verbazen indien het aangekondigde nieuwe beleid niet toereikend zou zijn om de naam van de Scientology Kerk in de publieke opinie werkelijk te ontdoen van haar negatieve klank.

In deze beschouwing zullen wij achtereenvolgens aandacht schenken aan het karakter van de organisatie en haar opvattingen, alsmede aan enige aspecten van de activiteiten die zij ontplooit. De inhoud van de opvattingen zullen wij daarentegen onbesproken laten.

De uiterlijke verschijningsvorm van de Scientology Kerk is onmiskenbaar die van een strak gereglementeerde, hiërarchisch opgebouwde organisatie. Het beleid wordt bepaald vanuit het hoofdkwartier in Los Angeles en delegatie van bevoegdheden aan regionale, nationale en lokale instanties betreft voornamelijk de beleidsuitvoering. En zelfs die is omgeven met een netwerk van voorschriften en sturings- en controlemechanismen. De SKA heeft ons in dit verband voorgehouden dat er voor de nationale kerken voldoende ruimte is om naar eigen goeddunken te handelen. Wij voegen daaraan toe: zolang men blijft binnen het kader van de officiële «policy». Dit vastgestelde beleid is echter dermate veelomvattend en in veel opzichten dermate gedetailleerd, dat de werkelijke *beleids*ruimte ook in het licht van de gehanteerde systemen van toezicht en sancties niet anders dan gering kan zijn. De charismatische leider die jarenlang aan de top van de organisatie stond is sinds enige tijd vervangen door een tamelijk anoniem management. Op de achtergrond is Hubbard echter nog duidelijk aanwezig. Net als Maharishi in de TM-organisatie zou hij ongetwijfeld op elk moment zijn leidende positie opnieuw kunnen innemen. De positie van Hubbard wordt onderstreept door diens invloed op de vaststelling van nieuwe beleidsvoorschriften, die immers ter fiattering aan hem worden voorgelegd. Zelfs al zou de man niet meer leven, dan ontleent het huidige gezag aan deze procedure zeker een deel van zijn legitimatie. Hubbard's dood zou naar onze overtuiging dan ook niet nalaten op deze optisch zo sterke organisatie een demotiverende en desintegrerende werking te hebben.

Het uiterlijk van de Scientology-organisatie is tegelijk dat van de Kerk. Weliswaar kent zij geen specifiek godsbeeld, noch op een god gerichte rituelen en gebeden, doch wel moedigt de Kerk, aldus de SKA, iedere scientoloog aan «om zijn relatie met de Schepper te zoeken en te vinden en om te komen tot een persoonlijke realisatie omtrent de betekenis en het beeld dat hijzelf aan zijn Schepper toekent». Dergelijke woorden roepen wederom de gedachte op, die wij al ten aanzien van de TM-organisatie uitten, namelijk dat men door een element van de leer te benadrukken zijn opvattingen elk willekeurig etiket kan opplakken, van wetenschap tot en met religie. Niettemin gaan de aanspraken van de organisatie op een religieuze status terug tot in de jaren '50. Een lezing van Hubbard in 1954[113] laat zien waarom. De oorsprong van Scientology ligt, aldus Hubbard, in de veda's, die weliswaar religieus van aard zijn, doch die tegelijkertijd ook bevestiging vinden in de moderne natuurkunde. Een andere wortel vormt het boeddhisme, waarin het bereiken van «een ideale toestand van intellectuele en ethische perfectie langs zuiver fysieke weg» centraal staat. Wat Scientology onderscheidt van de klassieke religieuze opvattingen is dat zij tevens de techniek bezit om de gestelde doelen voor een ieder bereikbaar te maken. Religie, zo meent Hubbard, is in de grond een filosofische leer, die beoogt om de beschaving waarin zij wordt onderwezen te verbeteren en in dat licht is het volstrekt gerechtvaardigd dat scientologen zich priester noemen, zoals ook verkondigers van het boeddhisme priesters worden genoemd. Tamelijk ontnuchterend laat Hubbard daarop overigens volgen, dat de identificatie van Scientology met religie ook te maken heeft met het

[113] L. Ron Hubbard, Why doctor of divinity, Professional Auditor's Bulletin 1954, nr. 32.

feit dat in onze maatschappij geestelijken gemakkelijk toegang hebben tot instellingen zoals gevangenissen en ziekenhuizen. Een dergelijke uitlating wekt naar onze mening op zijn minst twijfel aan de waarde van de daaraan voorafgaande redenering. Die twijfel wordt er niet geringer op, indien men kijkt naar de iets dichter bij deze tijd liggende oorsprong van Scientology, namelijk de dianetics-theorie. Alle protesten van de Scientology Kerk ten spijt kan men deze theorie zowel qua ontwikkeling als qua inhoud, oogmerk en toepassing moeilijk anders zien dan een min of meer alternatieve vorm van psychotherapie[114]. Dat binnen Scientology de filosofische component van de theorie aanmerkelijk is uitgewerkt doet de organisatie wel opschuiven in filosofische, levensbeschouwelijke richting, maar maakt haar niet geheel los van haar psychotherapeutische oorsprong, te meer niet omdat het merendeel van de technieken die zij toepast ten nauwste bij de dianetische methodiek zijn blijven aansluiten. «Dat wij psychotherapie kunnen verrichten, betekent nog niet dat wij ook psychotherapeuten zijn», stelt Hubbard in zijn eerder aangehaalde betoog. Dat is juist, zo is onze reactie daarop, zolang men beseft dat het omdopen van deze psychotherapie tot geestelijke begeleiding de bedrijvers nog niet automatisch tot geestelijke begeleiders maakt.

Nu wordt de kerkelijke status van de organisatie benadrukt door de hantering van kerkelijke gebruiken. Dit uiterlijke facet heeft verscheidene instanties er mede toe gebracht om de Scientology Kerk tot kerk te bestempelen. Andere instanties kwamen juist tot de tegenovergestelde conclusie op basis van de herkomst van de ceremoniën en hun plaats in het dagelijkse gebeuren in de Kerk. Naar onze mening heeft de introductie van deze gebruiken in het verleden wellicht de functie gehad om de organisatie een zekere legitimatie als kerkelijke instelling te verschaffen, maar doet zij op de keper beschouwd de geloofwaardigheid van de opvattingen van de organisatie over haar eigen karakter afbreuk. De plaats die het kerkelijke ceremonieel in de Kerk inneemt is dermate marginaal, dat de indruk ontstaat dat er een façade nodig is om de inhoud te doen overtuigen. Achter die façade gaat wel degelijk enige levensbeschouwelijke laagbouw schuil; wie echter achter het toren-aanzicht kijkt ziet slechts lucht.

Daarmee zij tevens ons oordeel gegeven over het karakter van de Scientology Kerk: alles afwegende dat van een levensbeschouwelijke organisatie met een sterke nadruk op de praktische toepassing van die levensbeschouwing.

De ruime uitleg die wij aan het begrip religie geven brengt ons ertoe om de levensbeschouwing van Scientology te kwalificeren als een religieuze levensbeschouwing. Religieus, gegeven de niet-rationalistische dimensie die deze levensbeschouwing onmiskenbaar vertoont. Wij doelen daarbij in het bijzonder op de opvattingen die wij hebben vermeld onder de noemer «de Scientology-kosmologie». Het centrale begrip binnen dat onderdeel van de leer is de thetan, het onsterfelijke geestelijke wezen van de mens, die, mits vrijgemaakt, het lichaam en de geest van de mens volledig beheerst en deze automatisch in de juiste richting dirigeert. Het geloof in het bestaan van thetans en de toepassing van dit geloof in een specifiek

---

[114] Het kan in dit verband geen kwaad erop te wijzen, dat de tegenwoordige psychotherapie een kaleidoscopisch beeld vertoont van scholen, theorieën, methoden en technieken, vaak rivaliserend en elkaar kritiserend, soms elkaar ondersteunend en aanvullend. Hun onderlinge verschillen nemen niet weg dat zij worden samengebonden door het gemeenschappelijke oogmerk langs methodische weg hulp te bieden aan mensen met psychische problemen. Psychotherapie in de ruime zin van het woord.

Een opvallende ontwikkeling in de psychotherapie van de laatste decennia is de opkomst van therapieën die worden gerekend tot de humanistische psychologie. Zij kenmerken zich door zich te baseren op een bepaalde mens- of levensbeschouwing, welke veeleer op bepaalde veronderstellingen dan op wetenschappelijk geverifieerde feiten berust. Daarmee is de grens tussen psychotherapie en levensbeschouwing enigermate vervaagd. Ook bij dianetics is deze mix van mensbeschouwing en therapie aanwezig. Van betekenis is nochtans dat zowel de werking als de praktische toepassing van de dianetische methodiek zich laten verklaren in psychologische termen. Het alternatieve van de therapie zit daarbij niet zozeer in de methode zelf als wel in het feit dat de uitvoering geschiedt door (afgezien van hun dianetics-training) niet op reguliere wijze geschoolde «therapeuten».

activiteiten- en gedragspatroon vormen de kern van het religieuze karakter dat Scientology's leer draagt. Daarbij zij nog eens onderstreept, dat deze vaststelling uitsluitend gewettigd wordt door de wijze waarop wij het begrip religie wensen te interpreteren. Zou men bij voorbeeld de definitie van Duynstee hanteren, dan zou de conclusie vermoedelijk zijn gewettigd om de Scientology Kerk, gegeven het ontbreken aan haar levensbeschouwing van een theïstisch godsbegrip en een daarop gerichte verering, haar aanspraak op de kerkgenootschappelijke status te ontzeggen. Juist vanwege de in dit verband genoemde elementen van de leer zouden wij overigens de kwalificatie van de Scientology Kerk als een genootschap op geestelijke grondslag niet op haar plaats achten. Verwezen zij voorts naar de beschouwing over het begrip kerkgenootschap in paragraaf 4.3.1. Het door ons onderkende karakter van de Kerk neemt niet weg, dat de praktijkvoering van de organisatie zodanig is, dat vele cursisten niet het gevoelen zullen hebben haar levensbeschouwelijke opvattingen aan te hangen, noch zullen menen door lid te worden afstand te doen van hun bestaande religieuze of levensbeschouwelijke overtuiging. Dat betekent dat wij enige twijfel voelen over de vraag of de gemeenschappelijke levensbeschouwelijke opvattingen onder de aanhang de grondslag van de beweging vormen.

Zoals wij in paragraaf 4.3.1 nader zullen uiteenzetten beschouwen wij de aanwezigheid van die grondslag als een belangrijke eigenschap van een kerkgenootschap. In een voorkomend geval is het aan de rechter om te beoordelen of de Scientology Kerk een kerkgenootschap naar Nederlands recht is en derhalve uit dien hoofde rechtspersoonlijkheid bezit. Zou de rechter in het voetspoor van het Hoge Raad-arrest uit 1946 oordelen dat de Scientology Kerk geen kerkgenootschap is, dan wijzen wij erop dat de beweging in dat geval volledige rechtsbevoegdheid ontbeert. Om die reden zou zij er ons inziens verstandig aan doen om zich – zekerheidshalve en zonder daarmee haar claim op de status kerkgenootschap te verliezen – te organiseren als een bij notariële akte opgerichte vereniging.

Wij onderkennen dat sedert de inwerkingtreding van Boek 2 van het Nieuwe Burgerlijk Wetboek (NBW) ook verenigingen die niet bij notariële akte zijn opgericht rechtspersoon zijn. Aangenomen mag worden dat de Scientology Kerk onder meer in haar statuten, ledenadministratie, briefhoofd, bankrekeningen uiterlijke kenmerken vertoont die haar tot een vereniging in de zin van artikel 26 Boek 2 NBW zouden doen bestempelen. Evenwel zou de Kerk, niet opgericht zijnde bij notariële akte, slechts beperkte rechtsbevoegdheid genieten (artikel 30 Boek 2 NBW), zodat zij geen registergoederen zou kunnen verkrijgen noch erfgenaam zou kunnen zijn, terwijl tevens degenen die haar door een rechtshandeling zouden verbinden naast haar hoofdelijk aansprakelijk zouden zijn en – omgekeerd – haar eigen vermogen niet los zou staan van dat van haar leden en bestuurders.

In de literatuur wordt verschillend gedacht over de mogelijkheid om een kerkgenootschap te doen ontbinden wegens het niet vallen onder de wettelijke omschrijving van de desbetreffende rechtspersoon (artikel 19 Boek 2 NBW). Volgens Asser-Van der Grinten, Vertegenwoordiging en rechtspersoon, 3de druk, blz. 119, bestaat die mogelijkheid niet omdat artikel 19 niet geldt voor rechtspersonen waarvoor de wet geen criteria stelt (zoals kerkgenootschappen). Pitlo-Löwensteyn, Het Nederlands Burgerlijk Wetboek, deel 1A, blz. 26, denkt daar anders over, omdat het begrip kerkgenootschap weliswaar niet wettelijk omschreven is maar toch in rechtspraak en literatuur «vrij duidelijke contouren» heeft gekregen; de term «wettelijke omschrijving» zou dan ook ruim moeten worden uitgelegd. Onze mening over deze kwestie helt over naar die van Pitlo-Löwensteyn. Uit de parlementaire behandeling van Boek 2 NBW komt immers naar voren dat de wetgever met artikel 19 in het belang van de rechtszekerheid heeft willen voorkomen dat rechtspersonen die niet zouden voldoen aan de materiële kenmerken die de wet voor de verschillende soorten rechtspersonen inhoudt nietig zouden zijn[115]. Die overweging zou in

[115] Zie Van Zeben, Parlementaire Geschiedenis van het Nieuwe Burgerlijk Wetboek, Boek 2, blz. 464.

beginsel ook op organisaties die zich als kerkgenootschap presenteren van toepassing zijn. Het denkbare tegenargument dat de wetgever nu juist uitdrukkelijk de ontbinding van kerkgenootschappen heeft uitgesloten snijdt ons inziens geen hout, omdat het in deze kwestie per definitie gaat om organisaties die zich ten onrechte met deze rechtspersoonlijkheidsvorm hebben getooid.

Wij menen voor onze opvatting in dezen ook steun te vinden in de voorgestelde nieuwe systematiek van de eerste titel van Boek 2 NBW (wetsontwerp 17 725), die overeenkomstige toepassing van artikel 19 in beginsel expliciet mogelijk maakt en waarvan Oldenhuis (WPNR 5660, juli 1983, blz. 462) ons inziens in dit verband terecht opmerkt dat analoge toepassing van artikel 19 met name in die gevallen waarin organisaties zich ten onrechte op het standpunt stelden dat artikel 2 Boek 2 BW voor hun rechtsvorm mogelijkheden bood heel wel denkbaar is.

De vraag is gesteld wat de werkelijke doelstelling van de Scientology Kerk is, waarbij werd gesuggereerd dat het in eerste instantie om geldelijk gewin zou gaan. Die suggestie komt ons op basis van de ons ten dienste staande informatie niet gerechtvaardigd voor, al zou men door de hoogte van de tarieven wellicht geneigd zijn een andere opvatting te huldigen. Trainingen en auditing zijn duur, maar zeker wat ons land betreft lijken de inkomsten daaruit nauwelijks toereikend om de kosten van de organisatie te dekken. Voor bestuursleden en stafleden schieten geen grote bedragen over. In hoeverre dit ook geldt voor de internationale organisatie kunnen wij moeilijker beoordelen. Ongetwijfeld is het draaiend houden van de loodzware, bureaucratische machinerie, die de organisatie omvat, een zware financiële opgave, hetgeen onze verwachting wettigt dat de internationale organisatie niet een radicaal ander beeld zal vertonen dan de nationale. Of Hubbard nog inkomsten aan Scientology ontleent, bij voorbeeld op titel van zijn auteursrechten, is ons niet bekend.

Als geldelijk gewin dan niet het primaire oogmerk van de Scientology Kerk is, wat dan wel? Naar onze mening precies wat men zelf als leuze aanheft: «clear the planet», met andere woorden: de verbreiding van de eigen ideologie. Deze richt zich bij uitstek op de individuele mensen. Bewustzijnsverruiming op individuele basis draagt, aldus Scientology, vanzelf bij tot een betere wereld. In die zin brengt de Scientology Kerk een heilsboodschap, zoals ook de TM-organisatie. Van die organisatie onderscheidt zij zich echter doordat zij in feite nauwelijks activiteiten ontwikkelt, die rechtstreeks op maatschappelijke verbeteringen zijn gericht. Nevenactiviteiten die als zodanig zouden kunnen worden aangemerkt, als Narconon en de strijd voor patiëntenrechten, achten wij te zeer geënt op de individugerichte hoofdwerkzaamheid van de organisatie om als zelfstandige maatschappij-gerichte activiteit te kunnen gelden. Dat de organisatie zich niet direct maatschappelijk engageert betekent overigens niet, dat zij gesloten zou zijn. Zoals ook uit de bespreking van haar activiteiten zal blijken vertoont zij in die zin nochtans wel trekken van geslotenheid, dat zij zeer overtuigd is van haar eigen gelijk. Graag ziet zij haar aanhang als een verlichte elite (en daarbinnen nog de Sea Org-leden als een groep van voortrekkers) en daartegenover de buitenwereld als niet begrijpend en zelfs bedreigend. Een dergelijke opstelling versterkt veeleer de interne cohesie dan de groei van de organisatie. Zij bindt leden aan de organisatie en motiveert hen om gegeven het verheven doel zeer veel zaken aan de belangen van de organisatie ondergeschikt te maken. Hoewel de organisatie ook open trekken vertoont – afgezien van de internationale hoofdcentra leven de leden in de regel niet in communaal verband; het verloop is groot; veel leden maken een selectief gebruik van het cursusaanbod –, is daarmee ons inziens toch sprake van een druk op de leden om zich aan de ideologie van de organisatie te conformeren en hun waarden-, normen- en gedragspatroon kritiekloos door de organisatie te doen bepalen.

Daarmee zijn wij in onze beschouwing langzamerhand aangeland bij de activiteiten van de organisatie. Laten wij allereerst vaststellen dat geen vereniging kan bestaan zonder leden en dat het dus voor de hand ligt dat elke vereniging mensen als lid zal trachten aan te trekken en te behouden. Een zekere vasthoudendheid zal daarbij menige vereniging niet vreemd zijn. Wat ons in de Scientology Kerk evenwel heeft getroffen is, dat de organisatie wat wij willen noemen welhaast de «geïnstitutionaliseerde vasthoudendheid» is. Deze manifesteert zich in de indrukwekkende veelheid van regels, werkwijzen, technieken en functies waarover zij beschikt om leden die eenmaal de lage drempel van de toegangspoort hebben overschreden binnenshuis te houden. Begint men aan een training- of processing-route, dan begeeft men zich op een stap voor stap te betreden, eindeloze ladder, waarvan we maar in het midden zullen laten of hij naar boven of naar beneden leidt. Naarmate men vordert op die ladder is het op zich zelf al moeilijker er af te stappen. Men heeft veel tijd en geld geïnvesteerd en het uitblijven van resultaten zou die investeringen sterk aan waarde doen inboeten. En gaat men echt sterk twijfelen, dan staan er mensen klaar om die twijfel de kop in te drukken. Adviezen, evaluaties, aanmoedigingen, dreigementen, straffen, beloningen, reducties, de gehele scala van mogelijkheden wordt aangewend om de cursist althans de volgende stap te laten zetten. En is men toch van de ladder afgesprongen, dan worden de pogingen om de terugkeer te bewerkstelligen vaak langdurig en hardnekkig voortgezet; reclamemateriaal, persoonlijke brieven, telefoontjes, gesprekken, ook daarmee zijn speciale functionarissen belast. Blijft men daarentegen actief, dan is het aantrekkelijk om staflid te worden en is men staflid, dan is het aantrekkelijk om nieuwe mensen te werven en om staflid te blijven. En zouden daartoe de in het systeem ingebouwde prikkels niet voldoende blijken, dan zijn er altijd andere stafleden die bijspringen.

Nu kan men stellen dat een scientoloog misschien niet in vrijheid bepaalt of hij aan een Scientology-activiteit zal deelnemen, maar dan toch wel zelf vaststelt wat hij daarmee denkt te bereiken en in hoeverre hij de filosofie daarbij overneemt. De doelen van de activiteiten zijn evenwel door Scientology geformuleerd en cursisten ondergaan door hun deelneming daaraan een proces waarin zij zich meer en meer met de opgestelde doelen en met de organisatie gaan vereenzelvigen. In dat proces wordt bovendien de filosofie van de organisatie niet zozeer ontdekt, zoals de Scientology Kerk het graag voorstelt, als wel geleidelijk aan overgedragen. Waarlijk bijna een Kafkajaans proces, waarbij het ter hand nemen van de verdediging tevens de erkenning van schuld inhoudt. Hoezeer laat de beginnende scientoloog zich niet vergelijken met Jozef K. in Het Proces, die op een dag wordt gearresteerd zonder te weten waarom en aan wie wordt voorgehouden «hij geeft toe de wet niet te kennen en beweert tegelijk zonder schuld te zijn». Aan de basis van het Scientology-proces staat immers in de regel de vaststelling dat er iets aan de hand is met de persoonlijkheid en dat een Scientology-training daarin verbetering kan brengen. Begeeft de scientoloog zich niet gelijk Jozef K. op weg naar een onduidelijk einddoel zonder de weg te kennen, terwijl de mensen die hem de weg wijzen, alles lijken te weten? En hoezeer roept zijn werkterrein in de vertrekken van het van papier bezwangerde gebouw aan de Nieuwe Zijds niet het beeld op van de kanselarijen waar K. het bewijsmateriaal voor zijn proces diende te vergaren? Maar evenals Jozef K. dient elke scientoloog zich te realiseren, dat er pas «een proces» is wanneer hij het als zodanig erkent. Is wat wij hier schetsen een karikatuur? Als dat zo zou zijn, dan is het wel een karikatuur, die wij bevestigd weten door tientallen verhalen van mensen die met de organisatie ervaringen hebben.

Het is op dit samenstel van factoren dat zich veel van de kritiek op de activiteiten van de Scientology Kerk richt. Terechte kritiek in onze ogen, omdat de Kerk daarmee op gespannen voet komt met een beginsel dat zij zelf hoog in haar vaandel draagt, namelijk de individuele geestelijke vrijheid of, formeler gesteld, de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging.

In alle pleidooien van de SKA blijft ietwat onderbelicht dat dit vrijheidsrecht zich niet alleen richt tot de overheid, maar ook tot de burgers in hun onderlinge verkeer. Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging houdt wel degelijk ook in dat mensen zich dienen te onthouden van het uitoefenen van ontoelaatbare druk op hun medemensen op het gebied van godsdienst en levensovertuiging. De gang van zaken in de Scientology Kerk lijkt ons niet geheel met dat aspect van het grondrecht in overeenstemming. Wij menen dat de SKA – en wat ons betreft de Kerk als geheel – er verstandig aan zou doen zich te beraden op mogelijkheden om haar procedures en handelwijze in die zin aan te passen, dat de druk op leden om binnen de Kerk actief te blijven vermindert. In dat verband wijzen wij op de noodzaak zorgvuldiger voorlichting te bieden aan aspirant-leden over de trainingen en auditing, de achterliggende filosofie, de tarieven van de onderscheiden diensten en het functioneren van de organisatie. Ook activiteiten als dianetics en Narconon vergen een zuiverder produktvoorlichting, waarbij onder meer de relatie tot de Scientology-organisatie en -leer duidelijk wordt uiteengezet. Het straffen- en beloningenstelsel en de verschillende procedures om leden aan de organisatie te binden of gebonden te houden verdienen tevens aan een heroverweging te worden onderworpen. Gegeven haar opvattingen over dit grondrecht mag van de Kerk worden verwacht dat zij haar eigen handelen met de geest van de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging doet stroken en dat zij zoveel mogelijk tracht te voorkomen dat haar uitgerekend op die grond verwijten zouden kunnen worden gemaakt.

Naar onze mening komen de activiteiten van de Scientology Kerk ook in botsing met een ander beginsel, waarop zij zelf voortdurend hamert, namelijk de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, tegenwoordig als grondrecht neergelegd in artikel 10 van de Grondwet. Wij hebben hierbij het oog op twee aspecten: de vorming van dossiers, waarin de auditing-sessies worden weergegeven (de preclear-folders), en het gebruik van de E-meter bij het auditeren. Wij hebben al vastgesteld dat de dossiers die over geauditeerden worden aangelegd zeer gevoelige gegevens bevatten. De Kerk onderkent dat en heeft daarom maatregelen getroffen de dossiers af te schermen voor de ogen van onbevoegden. De vraag is alleen wie onbevoegd is. Afgezien van de betrokken auditor en case-supervisor hebben diverse functionarissen toegang tot de dossiers, zoals de leiding van de Kerk (vroeger het GO), de ethics-officer, terwijl voorts ieder die auditeert toegang heeft tot de ruimte waar de dossiers zijn opgeborgen. Hoewel enkelen anders beweren hebben de meeste informanten ons meegedeeld dat de dossiers onmiddellijk worden benut wanneer een betrokkene zich tegen de Kerk keert en soms ook een rol spelen bij het bewegen van cursisten tot het volgen van meer cursussen, dan wel bij het verwijderen van iemand uit de Kerk. Dat doet ten minste betwijfelen of deze dossiers, zoals de SKA stelt, uitsluitend van belang zijn in het auditing-proces. Wie er ook inzage heeft in de dossiers, de geauditeerden zelf hebben dat recht niet. Zij hebben zelfs niet het recht om hun dossier op te vragen wanneer zij besluiten om hun relatie met de Kerk te beëindigen. Wie de neiging zou hebben hieraan schouderophalend voorbij te gaan, moet zich eens proberen voor te stellen welke reactie zou worden opgeroepen, wanneer een gevestigd kerkgenootschap als de Rooms-Katholieke Kerk zou besluiten om uit een oogpunt van geestelijke begeleiding van de gelovigen voortaan nauwkeurige dossiers te gaan aanleggen van hetgeen bij de biecht wordt besproken.

De bescherming van de persoonlijke levenssfeer komt naar ons oordeel ook in het geding bij het gebruik in de Scientology-praktijk van de E-meter, een instrument waarvan wij reeds hebben aangetoond dat het zich qua principe noch werking fundamenteel onderscheidt van een leugendetector. Het doet hier niet ter zake dat dit instrument, zoals wordt beweerd, weinig effectief is. Wel is relevant dat met de E-meter wordt beoogd processen in

de geest, waarvan de geauditeerde zich zelf niet bewust is, zichtbaar te maken. Daarmee rijst de vraag in hoeverre inbreuk wordt gemaakt op de geestelijke integriteit van de geauditeerde. Wij zien hier het merkwaardige beeld van een organisatie, die enerzijds (met name in het buitenland) activiteiten ontplooit gericht op privacy-bescherming en uit dien hoofde kritiek oefent op bij voorbeeld politie en andere overheidsorganen die met hun geautomatiseerde gegevensverzamelingen de privacy van de burger bedreigen, en anderzijds niet schroomt zelf uiterst gevoelige gegevens van aanhangers in dossiers vast te leggen. Laten wij – hoewel wij ook daarover twijfel gerechtvaardigd achten – aannemen dat de registratie van deze gegevens inderdaad onmisbaar is in het auditing-proces en dat de geauditeerde willens en wetens met deze handelwijze instemt. Kan men dan in redelijkheid stellen dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene wordt bedreigd? Naar onze mening wel degelijk, omdat bedenkingen kunnen worden aangevoerd zowel tegen de wijze van verkrijging van de gegevens als tegen de waarborgen waarmee de gegevensverzamelingen zijn omgeven. Wat het eerste facet betreft, zal de vastlegging van de gegevens uit auditing-sessies in de regel wel plaatsvinden met medeweten van de geauditeerde, maar is het – afgezien van het feit dat instemming van de betrokkene op zich zelf nog niet betekent dat registratie zijn persoonlijke levenssfeer niet zou bedreigen – de vraag of de geauditeerde werkelijk instemt met de registratie van alle concrete gegevens die auditing oplevert. Het feit dat de auditor met behulp van de E-meter stelselmatig inspeelt op onbewuste reacties van de geauditeerde versterkt deze bedenking. Het tweede bezwaarlijke facet, de waarborgen rond de dossiers, geldt de gesignaleerde ruimte in het gebruik van en de toegang tot de dossiers en bovendien de positie van de geauditeerde. Deze laatste zou ons inziens niet alleen het recht moeten bezitten om de opneming van bepaalde gegevens in het dossier te weigeren, maar ook het recht op inzage en het recht om zelf te bepalen wat er met het dossier gebeurt bij het verlaten van de organisatie. Laten wij dit aan de Scientology Kerk voorhouden. In de westerse wereld is de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer algemeen erkend als één van de grondslagen van onze rechtsorde. Dit grondrecht voor elke burger, in ons land neergelegd in artikel 10 van de Grondwet, stelt tevens de norm voor een ieder die «privacy-gevoelige» handelingen verricht. Met betrekking tot persoonsregistraties is de wetgever momenteel doende deze norm te concretiseren[116]. De Scientology Kerk zou ons inziens in de geest van de toelichting op het desbetreffende wetsontwerp handelen, indien zij, vooruitlopend op eventuele wettelijke regels, haar eigen procedures bij wijze van zelfregulering aan een kritische toetsing zou onderwerpen en op korte termijn geëigende maatregelen zou treffen.

Ten slotte in dit verband nog een algemene opmerking naar aanleiding van de E-meter. Het gebruik van leugendetectors in het algemeen staat volgens ons op gespannen voet met het recht van de burger gevrijwaard te worden van inbreuken op zijn geestelijke integriteit. Het vormt uit zijn aard een directe aantasting van de kern van de persoonlijke levenssfeer en zal daarom op ethische gronden niet zonder meer aanvaard mogen worden. Zou het gebruik van een leugendetector bij de vervulling van enigerlei overheidstaak worden overwogen, dan zal ongetwijfeld niet kunnen worden ontkomen aan een wettelijke voorziening, waarin ten minste het uitzonderlijke karakter van de handeling tot uiting komt en een strakke reglementering wordt gegeven. Zou zich nochtans een maatschappelijke ontwikkeling aftekenen, zoals waarneembaar in de Verenigde Staten, waarin het gebruik van de leugendetector in het maatschappelijk verkeer in het algemeen ingang vindt, dan lijkt het ons alleszins het overwegen waard om de norm van artikel 10 van de Grondwet in dit opzicht te expliciteren in wettelijke regels. Ook bij toepassing van soortgelijke instrumenten in de psychotherapeutische setting mag men veronderstellen dat medisch-ethische opvattin-

[116] Men zie het eind 1981 bij de Tweede Kamer ingediende wetsvoorstel 17 207, het ontwerp van Wet op de persoonsregistraties, waarover de vaste commissie voor Justitie in mei 1983 een voorlopig verslag heeft uitgebracht. Overigens ligt het, blijkens een antwoord van de minister van justitie aan de Tweede Kamer bij de behandeling van de Justitiebegroting op 1 februari 1984, is het voornemen om dit wetsvoorstel in te trekken en in de loop van 1984 een nieuw voorstel in te dienen (Hand. II, 1983–1984, blz. 2831).

gen zorgvuldigheidsgrenzen stellen. Het zal na deze regels geen betoog behoeven dat wij de aanwending van de E-meter in de Scientology-praktijk op ethische gronden dubieus achten.

Wij menen in deze beschouwing niet uitvoerig te kunnen ingaan op de eventuele schadelijke gevolgen van de Scientology-technieken, omdat ons dienaangaande tegenstrijdige berichten hebben bereikt. Aan de ene kant beweert de SKA, niet verrassend, dat deze technieken per definitie een gunstige uitwerking hebben – toch een behoorlijk optimistische stelling, wanneer men zich mét Vrolijk (op.cit., blz. 196) en Schnabel (op.cit., blz. 88) realiseert, hoezeer psychische processen bij Scientology worden versimpeld, dat er geen selectie van cliënten plaatsvindt noch in de methodiek wordt gedifferentieerd naar cliënt en dat de technieken vaak worden toegepast door mensen wier enige scholing op psychologisch gebied bestaat uit de kennis bij Scientology opgedaan. Aan de andere kant is de opinie, verwoord in de antwoorden op onze enquête, verdeeld. Het merendeel van de informanten deelt weliswaar mee, dat zich in incidentele gevallen psychische moeilijkheden voordoen, doch laat in het midden waardoor deze precies worden veroorzaakt. Een minderheid is van oordeel dat voor zover er sprake zou zijn van moeilijkheden van psychische aard deze vooral voortvloeien uit de persoonlijkheidsstructuur van de betrokkenen. Wat wel algemeen wordt beaamd is, dat indien er psychische moeilijkheden optreden de oplossing daarvoor door de Kerk altijd in de eigen technieken wordt gezocht. Overigens hebben ons nogal wat commentaren bereikt, waarin wordt gesteld dat de technieken van de Kerk tal van elementen bevatten die wel degelijk een gunstig effect kunnen sorteren. De werking van de technieken zien wij trouwens los van de gevolgen van het «sociale klimaat» in de Scientology Kerk. Verscheidene adressanten wijzen er naar onze indruk terecht op, dat de echte psychische problemen doorgaans pas ontstaan wanneer men gaat twijfelen aan de zin en waarde van de technieken. De rechtlijnige en onverzoenlijke houding van de Kerk kan dan licht de moeilijkheden doen verergeren. In het volgende hoofdstuk van dit rapport zullen wij in algemener zin op deze aangelegenheid terugkomen.

Tot besluit van onze beschouwing zullen wij de vraag onder ogen zien of, het geheel overziende, tegen de SKA maatregelen dienen te worden genomen. In de eerste plaats zij vermeld, dat verscheidene ex-Scientologyleden met succes tegen de Kerk hebben geprocedeerd om een deel van het geld dat zij voor diensten van de Kerk hadden betaald terug te krijgen. Mensen die enige tijd in Scientology actief zijn geweest hebben vaak vele duizenden guldens gespendeerd. Soms kon dat geld deels worden teruggekregen door rechtstreekse onderhandelingen met de Kerk, soms ook langs gerechtelijke weg (waarbij de Kerk doorgaans dading – een schikking – bleek te prefereren boven een rechterlijke beslissing). Enkele malen bleek de Kerk bereid om in haar terugbetalingen verder te gaan dan de bedragen waarvoor geen diensten waren geleverd, doch tot terugbetalingen (als schadevergoeding) van bedragen die hoger waren dan het totale uitgegeven geld is het voor zover ons bekend niet gekomen[117].

Wat betreft de houding van de overheid hebben wij beschreven, dat de Scientology Kerk vanaf haar komst naar ons land door de overheid kritisch is gevolgd, zonder dat haar overigens daadwerkelijk iets in de weg werd gelegd. Was de aanvankelijke aandacht bij de justitiële autoriteiten verklaarbaar door de scherpe reacties die de Kerk in die tijd in vele landen opriep, de daarop volgende activiteiten in het kader van de werkgroep-Dekker mogen aanmerkelijk minder begrip ontmoeten. Naar onze mening was voor de instelling van deze werkgroep – hoe informeel deze ook was – onvoldoende aanleiding. Mede daardoor had zij zeker ten aanzien van een in dit opzicht overgevoelige organisatie als de Scientology Kerk een

[117] Een gerechtelijke procedure behoort tot de mogelijkheden, indien sprake is van onverschuldigde betaling (wegens niet geleverde of afgenomen diensten). Actiemogelijkheden lijken ons ook aanwezig, indien overtreding van de Wet op het minimumloon kan worden aangetoond. Indien aantoonbare psychische schade is berokkend zou een actie uit onrechtmatige daad kunnen worden overwogen. In hoeverre bedrog dan wel het uitoefenen van ontoelaatbare psychische druk bij de totstandkoming van verbintenissen grond voor een civiele procedure zouden opleveren, is wellicht eveneens te beproeven.

voorspelbaar provocerend effect. Deze escalerende actie van enige ambtenaren had, alle goede bedoelingen ten spijt, beter achterwege kunnen blijven. Ook in later jaren is ons het beleid van overheidswege geen toonbeeld van evenwichtigheid gebleken. In tweeërlei opzicht openbaarde zich dat na enige geruchtmakende en weinig genuanceerde TV-programma's van de VARA-ombudsman eind 1980-begin 1981[118]. Het gemeentebestuur van Amsterdam vond in deze publiciteit aanleiding om in tegenstelling tot voorgaande jaren de aanvrage van de SKA om een kraampje op de Dam te plaatsen af te wijzen, omdat de Kerk in opspraak was geraakt[119], terwijl de inspecteur der indirecte belastingen zich haastte om de Kerk een ambtshalve aanslag omzetbelasting op te leggen niettegenstaande aanvankelijk voor een wat bedachtzamer handelwijze was gekozen. Het zou de betrokken overheidsorganen ons inziens niet hebben misstaan indien men in zijn benadering iets meer beheersing had getoond en meer pogingen had gedaan om tot een zelfstandig oordeel over de organisatie te komen.

Het lijkt ons goed, nu wij toch gewagen van de genoemde TV-uitzendingen, enige opmerkingen te maken over het door sommigen bepleite verbod van de SKA, daarbij vooruitlopend op een algemenere uiteenzetting over dit onderwerp die wij in het vervolg van dit verslag hebben opgenomen. Afgezien van het feit dat in ons huidige wettelijke systeem sedert 1976 de mogelijkheid tot verbodenverklaring niet meer voorkomt[120] en het belang van de vraag dus in wezen schuilt in de ontbinding krachtens artikel 16 Boek 2 BW van een als verboden aangemerkte rechtspersoon, zal de vraag of de SKA een verboden rechtspersoon is in het huidige systeem slechts aan de orde kunnen komen als de SKA niet onder de uitzonderingsbepaling van artikel 18 Boek 2 BW zou vallen. Ingevolge dat artikel zijn onder meer de artikelen betreffende de verboden rechtspersoon en de ontbinding van een verboden rechtspersoon immers niet op kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke grondslag van toepassing.

Laten wij de vraag echter nog van een andere kant benaderen en ons afvragen of – in de wettelijke terminologie – het doel of de werkzaamheid van de SKA van dien aard zijn dat zij in strijd moeten worden geacht met de openbare orde of de goede zeden, waarmee zij tot een verboden rechtspersoon ware te bestempelen. Het statutaire doel van de organisatie heeft dat karakter volgens ons zeker niet. Een vraagteken plaatsen wij evenwel bij de eventuele strijdigheid van de werkzaamheid van de SKA met de goede zeden, niettegenstaande de onbestemdheid van dit begrip. Wij hebben immers vastgesteld, dat de procedures en de handelwijze die de Kerk stelselmatig toepast in onze optiek op gespannen voet staan met een tweetal belangrijke grondrechten, de vrijheid van godsdienst en de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Zou de Kerk niet bereid blijken daarin metterdaad verandering te brengen, dan zou de vraag kunnen worden gesteld of zij daarmee niet binnen de wettelijke termen van de verboden rechtspersoon zou vallen. Voor de SKA zou dat een reden te meer moeten zijn om onze bedenkingen ter harte te nemen.

---

[118] De Scientology Kerk trachtte na de eerste uitzending in kort geding nieuwe uitzendingen te voorkomen, doch slaagde daarin niet omdat de door de ombudsman gebruikte methode om de verwerpelijkheid van de Kerk aan de kaak te stellen – heimelijk vervaardigde beeld- en geluidsopnamen – door de president van de arrondissementsrechtbank Amsterdam strafbaar noch onrechtmatig werd bevonden, al overwoog de president wel dat de «methoden als door de VARA gebezigd de grens van het toelaatbare tamelijk snel kunnen doen bereiken door degene die deze methoden toepast»; Rb. Amsterdam, 6 november 1980, NJ 1981, nr. 502.

[119] De beslissing van het Amsterdamse gemeentebestuur – waartegen de SKA overigens een vruchteloze en niet tot het eind toe doorgezette AROB-procedure voerde – vormt een treffend voorbeeld van de reactie van autoriteiten op wat in de Amerikaanse literatuur wordt aangeduid met het begrip «hostile audience». Niet de werkzaamheid van de SKA zelf maar de verwachte reacties van een vijandig gezind publiek en de daardoor mogelijke verstoring van de openbare orde waren de reden om het verzoek tot het plaatsen van een marktkraam af te wijzen. Uit bestuurlijk oogpunt moge de opstelling van het gemeentebestuur begrijpelijk worden geacht, doch gegeven de grondwettelijke dimensie van dergelijke kwesties moet erop kunnen worden gerekend dat overheden in de afweging de grootste zorgvuldigheid betrachten.

[120] Bij de Tweede Kamer is medio 1982 een wetsontwerp (17 476) ingediend om de verbodenverklaring weer in te voeren. Zie hierover paragraaf 4.3.2 van dit rapport.

SCIENTOLOGY®
KERK AMSTERDAM

Nieuwezijds Voorburgwal 271, 1012 RL Amsterdam, *Receptie* Tel.: 020-622 61 01,
Dianetics® Centrum: 020-620 93 17, *Academy:* 020-627 43 51, *Registrar/Fax:* 020-623 48 26.

Ministerie van Binnenlandse Zaken
Binnenlandse Veiligheidsdienst
Het Hoofd, mr. A.W.H. Docters van Leeuwen

940309 224
C09204308-AY.

Amsterdam, 28 februari 1994

Geachte heer,

Ik wil graag uw aandacht vragen voor het volgende.

In het verleden hebben verschillende negatieve berichten van buitenlandse regeringsinstanties, met name de IRS (Internal Revenue Service, dit is de Amerikaanse belastingdienst) erin geresulteerd dat negatieve beslissingen werden genomen ten aanzien van de Scientology Kerk in Nederland.

Echter, oktober jl. heeft de IRS haar diepgaande onderzoek van jaren naar de Church of Scientology afgerond met als resultaat dat zij de Church of Scientology International in Los Angeles met alle 154 daaronder vallende kerken, missies en groepen officieel erkend heeft als religieuze en/of charitatieve organisaties.

Deze uitspraak vertegenwoordigt verscheidene belangrijke handelingen uit te voeren door de regeringen van de Verenigde Staten, die van belang zijn voor Nederlandse regeringsinstellingen en -functionarissen.

In het bijzonder heeft de IRS bij het uitvaardigen van deze uitspraak besloten dat:

1. De religie van Scientology een 'bona fide' religie is;
2. De Scientology Kerken en haar aanverwante liefdadigheids- en onderwijsinstellingen uitsluitend werkzwaam zijn voor erkende religieuze doelstellingen;
3. De Scientology Kerken en haar aanverwante liefdadigheids- en onderwijsinstellingen eerder werken ten bate van publieke belangen dan ten voordele van particuliere personen; en
4. Geen enkel deel van de netto verdiensten van deze Scientology Kerken en hun aanverwante liefdadige en onderwijsinstellingen ten goede komt aan enig persoon of niet liefdadige entiteit.

De uitspraken van de IRS weerspiegelen de positie van de regering van de Verenigde Staten ten aanzien van de belastingstatus van de Scientology Kerk.

© 1993 SKA. Alle rechten voorbehouden. Scientology en Dianetics zijn dienst- en handelsmerken in het bezit van RTC en wordt met toestemming gebruikt.

Wat betreft de Nederlandse situatie lijkt het mij zinvol u van enige niet algemeen bekend zijnde feiten op de hoogte te brengen. Er was in het begin van de jaren tachtig een gerezen konflikt met de Inspektie der Omzetbelasting. Na een diepgaand onderzoek door de Amsterdamse Belastingdienst is dit uiteindelijk in 1988 opgelost nadat men constateerde dat de diensten welke de kerk verricht, religieus zijn. Op basis hiervan zijn deze diensten met terugwerkende kracht van 8 jaar buiten de heffing van omzetbelasting geplaatst.

In 1984 is er door de overheid een onderzoek afgerond naar de Nieuwe Religieuze Bewegingen en de slotbeschouwing van dit rapport geeft duidelijk het standpunt van de overheid weer nl. dat de aantijgingen betreffende de Nieuwe Religieuze Bewegingen ongegrond waren. En dat deze aantijgingen met name gecreeerd werden vanuit de media en sommige anti-religieuze groeperingen. Ik heb deze slotbeschouwing voor u bijgevoegd.

In het kort uitgelegd zet de Scientology kerk zich in voor maatschappelijke hervormingen, zoals anti-drugsprojecten, onderwijsprogramma's (met name in Zuid Afrika op dit moment), deliquentenrehabilitatie en is in die zin een 'social reform church'.

Dat dit het publiek aanspreekt, blijkt wel uit de enorme groei van Scientology wereldwijd. Sinds de oprichting van de eerste kerk in 1954 telt Scientology anno 1994 meer dan 1000 kerken, missies en groepen wereldwijd.

Verder is het afkickcentrum Narconon in Zutphen, wat werkt met het drugrehabilitatie programma van L.R. Hubbard (zonder methadon) in de drugsdebatten van afgelopen maart naar voren geschoven als een van de betere daadwerkelijke oplossingen. Een kopie van dat deel uit het debat heb ik voor u bijgesloten.

De Citizens Commission on Human Rights (in Nederland NKRM), opgericht vanuit de Scientology kerk in 1969 tegen de overtredingen van de mensenrechten in de psychiatrie (bijv. elecktroshock, overdrugging, platspuiten, sexueel misbruik, hersenoperaties) heeft anno 1994 wereldwijd 158 kantoren en heeft o.a. erkenning gekregen van een rapporteur voor de mensenrechten van de Verenigde Naties. Ook in Nederland neemt NKRM plaats in een overlegorgaan met vertegenwoordigers van de Direktie Jeugdbescherming en de Direktie Jeugdwelzijn van het Ministerie van Volksgezondheid en Justitie. Dit gaat over de huidige officiele Jeudhulpverlening, waar veel klachten over binnenkomen.

Ik denk u met bovenstaande een beeld geschetst te hebben van Scientology anno 1994.

Wij zijn gaarne bereid eventuele vragen over Scientology mondeling toe te lichten en stellen het tevens op prijs inzage te krijgen in dossiers omtrent Scientology, Scientology Kerk en L. Ron Hubbard, beroep doende op artikel 3 van de Wet Openbaarheid van Bestuur.

In afwachting van uw reactie,

hoogachtend,

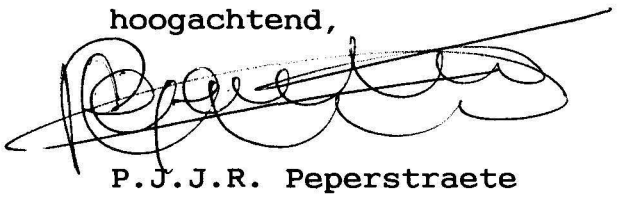

P.J.J.R. Peperstraete
hoofd Externe Zaken

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 1983–1984

16 635]

Onderzoek betreffende sekten

Nr. 4

BIJLAGE BIJ EEN BRIEF VAN DE SUBCOMMISSIE SEKTEN

Deze bijlage bevat het rapport «Overheid en nieuwe religieuze bewegingen», opgesteld in opdracht van de vaste Commissie voor de Volksgezondheid.

Overheid en nieuwe religieuze bewegingen

Proefschrift

ter verkrijging van het doctoraat in de rechtsgeleerdheid aan de Rijksuniversiteit te Groningen
op gezag van de Rector Magnificus dr. L. J. Engels in het openbaar te verdedigen op dinsdag 12 juni 1984 des namiddags te 2.45 uur precies

door

Tobias Andreas Maria Witteveen

geboren te Leeuwarden

Religieus is in deze context in tamelijk ruime zin opgevat, duidend op een levensbeschouwelijke opvatting die de aanvaarding omvat van een bovennatuurlijke macht waaraan men in zijn eigen leven gezag toekent. Als belangrijkste selectiecriterium heeft een gemaakte drie-deling in oosterse, evangelische en syncretistische (gemengde) bewegingen gefungeerd, terwijl bij de keuze van de bewegingen bovendien aandacht is geschonken aan factoren als het open of gesloten karakter van de beweging, het beslag op de volgelingen, de omvang en continuïteit en de reputatie.

Niet alle geselecteerde bewegingen zijn uiteindelijk ook in dit rapport beschreven. Sommige niet (paragraaf 3.1), omdat zij in Nederland niet meer bleken te bestaan (Children of God) of onbeduidend waren (Ananda Marga), andere niet (paragraaf 3.9), omdat hun activiteiten al te sterk met die van gevestigde kerken bleken te zijn verweven (de meeste evangelische bewegingen, met uitzondering van de Jezuskinderen beschreven in paragraaf 3.9.2).

De beschrijvingen van de wel behandelde bewegingen, de Divine Light Mission, de Bhagwan-beweging, Hare Krishna, de TM-beweging, de Scientology Kerk en de Verenigingskerk (paragrafen 3.2–3.8), tonen een geschakeerd beeld, waarin de gemeenschappelijke kenmerken worden overvleugeld door de talrijke verschillen. Wij hebben ernaar gestreefd elke beweging zo volledig mogelijk te beschrijven. Het internationale karakter van de bewegingen is recht gedaan door de internationale ontwikkeling en structuur te schetsen, hun levensbeschouwelijke karakter is tot uiting gebracht in de beschrijving van de leer en hun nationale karakter is beschreven met uiteenzettingen over de ontwikkelingsgang in Nederland, de organisatorische structuur, het ledenbestand, de activiteiten en de financiële huishouding.

De bewegingen zijn alle in de gelegenheid gesteld tijdens de ontwerp-fase van het rapport de op hen betrekking hebbende beschrijvingen van commentaar te voorzien. Ten einde een onderscheid te kunnen maken tussen een zoveel mogelijk objectieve weergave van feiten en een subjectieve beoordeling van de verzamelde gegevens is aan elke beweging behalve een beschrijving tevens een beschouwing gewijd. In de beschouwingen is onder meer de vraag behandeld in hoeverre de activiteiten van de beweging bedenkingen opriepen.

Wij hebben ten slotte gemeend aan de behandeling van de oosterse bewegingen een interessante dimensie te kunnen toevoegen door de belangrijke hindoe-organisatie Sanatan Dharm uit te nodigen haar visie op deze bewegingen te geven. Deze (positieve) «hindoe-visie» is opgenomen in paragraaf 3.6.

De verhouding tussen overheid en religie, zo komt in hoofdstuk 2 van het rapport naar voren, wordt beheerst door twee beginselen, namelijk de scheiding tussen kerk en staat en de vrijheid van godsdienst. Beide beginselen hebben geen absolute inhoud in die zin, dat er enerzijds sprake zou zijn van een strikte scheiding tussen kerk en staat en anderzijds een ongelimiteerde vrijheid zou bestaan tot het belijden van godsdienst. Het gaat er dus om te bepalen welke betekenis deze begrippen precies hebben, willen deze althans randvoorwaarden opleveren waaraan eventuele beleidsmaatregelen inzake bepaalde religieuze bewegingen kunnen worden getoetst.

De uiteenzettingen over deze beide beginselen moeten in relatie tot het onderzoeksobject worden gezien, met dien verstande dat zij niet pretenderen een afgewogen visie te geven op de verhouding tussen overheid en religie in al haar facetten. Hun primaire doel is geweest een referentiekader te bieden voor de beleidsmatige beschouwingen inzake *nieuwe* religieuze bewegingen. Dat neemt niet weg, dat deze uiteenzettingen voorzover ze als onderbouwing hebben gediend van beschouwingen in het vierde hoofdstuk de positie van andere religieuze bewegingen dan de behandelde – zoals de gevestigde christelijke en joodse kerken en de islam – wel raken. Het valt immers in beleidsmatig opzicht moeilijk onderscheid te maken tussen

categorieën religieuze bewegingen. Opmerkingen gericht op bepaalde religieuze bewegingen hebben mitsdien onvermijdelijk ook consequenties voor de groep als geheel. Zou men daarin nochtans meer willen zien dan aanzetten tot een algemene beleidsvisie op de verhouding tussen overheid en religie, dan zou de betekenis van deze opmerkingen ons inziens ietwat te veel worden opgerekt.

Scheiding tussen kerk en staat (paragraaf 2.1) beklemtoont het bijzondere karakter van religieuze bewegingen. In *formele* zin neemt zij de vorm aan van een sterke rechtspositie voor religieuze bewegingen. Weliswaar maken deze een integrerend deel uit van de samenleving en zijn zij niet boven de wet gesteld, doch wat betreft hun interne functioneren genieten zij een hoge mate van zelfstandigheid. Hun oprichting is niet aan voorschriften gebonden, evenmin als hun inrichting, terwijl zij bovendien niet kunnen worden ontbonden. De wetgever heeft deze bewegingen kerkgenootschappen genoemd, zonder dat begrip te omschrijven. Dat heeft ruimte gelaten voor onzekerheid over de vraag welke bewegingen de hoedanigheid van kerkgenootschap kunnen bezitten. Naar onze mening (paragrafen 2.3.2 en 4.3.1) behoort het begrip kerkgenootschap ruim te worden uitgelegd. Vertoont een beweging de eigenschappen, die haar redelijkerwijze tot een religieuze beweging bestempelen (zoals de gemeenschappelijke religieuze opvattingen van de leden en het belijden van deze opvattingen), dan behoort zij als kerkgenootschap te kunnen gelden, ongeacht of zij een gevestigde kerk is dan wel een nieuwe religieuze beweging.

Naast de formele kant van de scheiding tussen kerk en staat bestaat er ook een *materiële* kant. Materieel houdt dit principe in, dat de betrekkingen tussen de overheid en religieuze bewegingen tot een minimum worden beperkt. Wat is in dezen echter te verstaan onder «minimum»? Naar onze mening (paragrafen 2.1 en 2.3.3), dat zo mogelijk alle betrekkingen tussen overheid en religieuze bewegingen worden vermeden die religieuze bewegingen in een positie van afhankelijkheid van de overheid kunnen brengen. Voor zover religieuze bewegingen op maatschappelijk terrein actief zijn is er geen reden hen financieel anders tegemoet te treden dan andere organisaties van particulier initiatief. In dit opzicht zijn dus financiële betrekkingen tussen overheid en religieuze bewegingen denkbaar (paragraaf 4.2.4). Ook kunnen aan religieuze bewegingen rechten worden verleend, die hen in staat stellen overeenkomstig hun doelstelling te functioneren (bij voorbeeld met het oog op de geestelijke verzorging), zij het dat dergelijke rechten in beginsel gelijkelijk voor alle religieuze bewegingen behoren te gelden. Directe of indirecte ondersteuning van het religieuze leven, in de vorm van toekenning van rechten dan wel financiële ondersteuning, verdraagt zich echter niet goed met de scheiding van kerk en staat. Niettegenstaande haar aantrekkelijkheid vormt zij een bedreiging voor de zelfstandigheid van religieuze bewegingen en kan zij licht leiden tot overheidsinmenging in religieuze aangelegenheden. Waar dergelijke rechten nog bestaan (zoals het recht om inlichtingen te vragen uit het bevolkingsregister en het recht om inlichtingen te vragen betreffende het belastbare inkomen) verdienen zij te worden heroverwogen (paragraaf 4.5)

Vrijheid van godsdienst (paragraaf 2.2) – het tweede beginsel in de relatie tussen overheid en religie – is een van de grondrechten, die beogen de individuele burger een sfeer van geestelijke vrijheid te waarborgen. Dit grondrecht, sedert lang verankerd in nationale en internationale regels, omvat niet alleen de vrijheid zijn eigen geloofsopvattingen te huldigen, maar ook de vrijheid deze opvattingen in de praktijk te brengen. Godsdienstvrijheid geldt ook in de betrekkingen tussen burgers onderling en houdt tevens organisatievrijheid op religieus gebied in. Nochtans kan een beroep op dit grondrecht geen rechtvaardiging vormen voor elke vorm van gedrag. De uitoefening van godsdienst vindt haar begrenzing in de algemene regels van de formele wet. Zij kan bovendien worden beperkt door bijzonder

regels. De overheid behoort zich in de uitvoering van haar regelgevende taak rekenschap te geven van de vrijheidssfeer, die het grondrecht beoogt te beschermen. De rechter kan haar zo nodig corrigeren, zij het dat het rechterlijke beleid de overheid tot nu toe een ruime beleidsmarge heeft gelaten. Het is echter niet onmogelijk, dat de recente Grondwetsherziening de overheid zal nopen tot het ontwikkelen van een scherper oog voor de werking van dit grondrecht.

Het overheidsbeleid geeft in het algemeen blijk van respect voor de vrijheid van godsdienst. De eisen, die dit grondrecht aan het beleid stelt, nemen echter toe naarmate zich hier te lande religieuze stromingen aandienen, die van het traditionele cultuurpatroon afwijken. Waar de geloofsbeleving van nieuwe religieuze stromingen in ons land, zoals de islam en het hindoeïsme, stuit op beperkingen, voortvloeiende uit een beleidsvisie die van oudsher was toegesneden op het vrije belijden van het christelijke en joodse geloof, zal onder ogen moeten worden gezien in hoeverre een redelijk evenwicht kan worden gevonden tussen die nieuwe geloofseisen – evenzeer in de godsdienstvrijheid geworteld – en de bestaande, in het eigen cultuurpatroon passende beleidsopvattingen. Dit facet van de vrijheid van godsdienst is in het rapport aangestipt (in paragraaf 2.3) doch niet ver uitgediept, omdat het ons binnen het kader van het onderzoek minder relevant voorkwam. De behandelde nieuwe religieuze bewegingen zijn immers slechts kleine, marginale groeperingen. Ook hun geloofsbeleving behoort in redelijkheid de nodige ruimte te genieten, maar als factor in de algemene beleidsvorming zullen deze kleine groepen slechts van ondergeschikte betekenis kunnen zijn.

Een voorbeeld van de spanning die kan bestaan tussen het overheidsbeleid en de eisen die de godsdienstbeleving meebrengt menen wij waar te nemen in het vreemdelingenbeleid (paragraaf 4.3.4), waarin dit grondrecht al te zeer ondergeschikt lijkt te zijn gemaakt aan het oogmerk van een restrictieve toelatingspolitiek.

Godsdienstvrijheid behoort niet alleen door de overheid te worden gerespecteerd, maar ook door de burgers zelf in hun onderlinge betrekkingen. Dat houdt in, dat van de burgers wordt gevraagd andermans geloofsovertuiging te eerbiedigen en zich te onthouden van handelingen die medeburgers in hun geloofsuitoefening belemmeren. Geen dwang in geloofszaken dus. Dit aspect van het grondrecht is voor nieuwe religieuze bewegingen niet van belang ontbloot. Enerzijds strekt het tot bescherming van hun leden tegen dwang van buitenaf, gericht op het verbreken van de band met de beweging. Anderzijds legt het hun beperkingen op in hun streven naar het werven en behouden van leden. Op diverse plaatsen in het rapport (zoals in de beschouwende onderdelen van hoofdstuk 3 en in de paragrafen 4.2.1 en 4.3.3) is aan deze implicaties van de vrijheid van godsdienst aandacht geschonken.

In tal van landen, waar zich nieuwe religieuze bewegingen manifesteren, is vanuit de bevolking een beroep op de overheid gedaan om maatregelen te treffen ter bescherming van de burgers en ter bestrijding van de betrokken bewegingen. In paragraaf 4.1.2 is de gang van zaken beschreven in de Verenigde Staten, Canada, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, de Bondsrepubliek Duitsland en in de EEG, en in paragraaf 4.1.3 die in Nederland.

De roep om overheidsmaatregelen komt vooral voort uit de activiteiten van groepen, die met de verzamelnaam anti-sektenbeweging kunnen worden aangeduid (paragraaf 4.1.1). In de opvattingen van deze (heterogene) beweging maken nieuwe religieuze bewegingen («sekten») zich in het algemeen schuldig aan de toepassing van indoctrinatietechnieken, waarmee zij jonge mensen aan zich weten te binden, tot willige instrumenten maken en vaak min of meer ernstige geestelijke schade berokkenen. Deze anti-sekten ideologie sorteert drieërlei efect: zij schaadt het imago van nieuwe religieuze bewegingen, zij verontschuldigt (ex-)leden voor hun engagement met deze bewegingen en zij rechtvaardigt pogingen om leden hun lidmaat-

schap te doen beëindigen. De anti-sektenbeweging is tamelijk succesvol geweest in de beïnvloeding van de publieke opinie over nieuwe religieuze bewegingen, doch is er tot heden nergens in geslaagd om noemenswaardig invloed uit te oefenen op het overheidsbeleid.

De opvatting, dat nieuwe religieuze bewegingen bij de werving van lede dwang toepassen en leden vervolgens onderwerpen aan vormen van conditionering, is in ons onderzoek niet bevestigd (paragrafen 4.2.1 en 4.2.2). Het lidmaatschap van een nieuwe religieuze beweging blijkt in de regel het resultaat te zijn van een bewuste keuze. Daarin kunnen niet alleer overwegingen van levensbeschouwelijke aard een rol spelen maar ook persoonlijke omstandigheden. Dat nieuwe religieuze bewegingen ernstige psychische problemen bij hun leden zouden veroorzaken is evenmin aangetoond. Weliswaar blijken bij ex-leden niet zelden psychische moeilijk heden voor te komen, maar deze zijn (a) doorgaans niet van ernstige aard, (b) niet van een specifiek karakter en (c) vaak enerzijds herleidbaar tot problemen, die al vóór de toetreding bestonden, anderzijds niet meer dan aanpassingsproblemen, voortvloeiend uit het gemis van de geborgenheid van de groep en uit de eisen die de terugkeer naar het vroegere milieu stelt. Naar ons oordeel bestaat dan ook geen aanleiding tot het treffen van beschermende maatregelen, bij voorbeeld tot reglementering van de ledenwerving. Die zouden overigens ook moeilijk verenigbaar zijn met de vrijheid van godsdienst. Ook aan speciale voorlichtingsactiviteiten bestaat weinig behoefte. Acties gericht op gedwongen uittreding van leden (deprogrammeren) achten wij ongerechtvaardigd en niet tolerabel. Bijzondere opvangfaciliteiten zijn nodig noch wenselijk. Onnodig, omdat de eventuele psychische problemen van ex-leden geen specifieke aard hebbe en niet in groten getale voorkomen, en onwenselijk, omdat zij vooral blijken te beogen ex-leden van terugkeer naar de beweging af te houden e daarmee een waarde-oordeel over nieuwe religieuze bewegingen inhoude Voor de overheid is dus uit volksgezondheidsoogpunt geen taak weggeleg tot bescherming van de burgers tegen speciale vermeende bedreigingen van nieuwe religieuze bewegingen. Dat geldt ook ten aanzien van specifiek activiteiten van bewegingen op het terrein van de (alternatieve) gezondheidszorg (paragraaf 4.2.3).

Ook de bescherming van (de weinige) minderjarigen in nieuwe religieuz bewegingen vereist naar ons oordeel van de overheid niet meer dan de gebruikelijke waakzaamheid (paragraaf 4.3.3). De positie van jonge kindere van leden van deze bewegingen noopt niet tot het overwegen van kinderbeschermingsmaatregelen, terwijl de praktijk laat zien dat de bewegingen zelf de toetreding van oudere minderjarigen afhankelijk stellen van de toestemming van de ouders. Voorzover de toetreding van kinderen conflicten met de ouders met zich brengt, dienen de bewegingen zich wel bewust te zijn van de mogelijkheden daarin een bemiddelende rol te spelen.

Onze bevindingen geven ons geen reden uitbreiding te bepleiten van de wettelijke mogelijkheid tot ontbinding van rechtspersonen, ingeval zij verboden worden geacht omdat hun doel of werkzaamheid strijdig is met de openbare of goede zeden (paragraaf 4.3.2). Religieuze bewegingen die als kerkgenootschap gelden kunnen tot nu toe niet worden ontbonden. Afgezien van het feit dat van ontbinding van een dergelijke beweging niet veel effect zou mogen worden verwacht, heeft ons onderzoek geen feiten of overwegingen opgeleverd, die nopen tot herroeping van deze uitzonderingspositie.

Wat betreft de fiscale behandeling van nieuwe religieuze bewegingen (paragraaf 4.4) wijzen wij erop, dat in Nederland geen bijzondere fiscale regels gelden voor religieuze bewegingen. De fiscus schenkt in het algemee voldoende aandacht aan de activiteiten van nieuwe religieuze beweginger

hetgeen in verscheidene gevallen heeft geleid tot het opleggen van aanslagen omzetbelasting en vennootschapsbelasting. Niettemin is enige twijfel mogelijk of de activiteiten van de verschillende bewegingen in voldoende mate gelijk worden behandeld. Tot het treffen van algemene maatregelen bestaat evenwel geen aanleiding.

De onderzoeksopdracht strekte ertoe een oordeel mogelijk te maken over het beleid dat de overheid ten aanzien van nieuwe religieuze bewegingen dient te voeren. Wij vertrouwen dat ons rapport aan dat doel beantwoordt. Overigens, zo zal duidelijk zijn, klinkt in het rapport de opvatting door, dat het beleid inzake nieuwe religieuze bewegingen slechts een facet is in de algemene verhouding tussen overheid en religie en dat eventuele specifieke maatregelen zoveel mogelijk zouden behoren te berusten op een samenhangende algemene visie van de overheid op haar relatie tot religie en religieuze bewegingen. Zou ook de regering deze opvatting zijn toegedaan, dan zullen zich in dit rapport wellicht bruikbare bouwstenen voor de vormgeving aan een zodanige visie laten vinden.

Handelingen 2

Vergaderjaar 1992–1993 Tweede Kamer der Staten-Generaal

22 23 en 24 maart 1993 57ste en 58ste vergadering

IN DE TWEEDE KAMER:

Financiering volksverzekeringen		Rijksmuseale diensten
Bodemsanering	Politiewet	Spanje en Portugal/Schengen
Drugsbeleid	Rijksbelastingen	Uraniumverdrag

heb daar net een positief geluid over gehoord. Ik zeg dat namens ons beiden. Het is uiteraard de bedoeling dat de huisvesting op dezelfde datum overgaat als waarop de nieuwe Politiewet in werking treedt. Dat is dus 1 januari. In de loop van de vorige week is ook gezegd dat daarvoor voldoende waarschijnlijkheid bestond. Laat ik mij gematigd uitdrukken en het zo stellen.

Bij een overdracht die op een zorgvuldige wijze moet worden uitgevoerd, is de eerste stap het opstellen van lijsten met politiebureaus die overgaan. De Kamer zal begrijpen, en er haar met ons over verheugen, dat dit niet alle politiebureaus zijn. Op die lijsten moeten ook de andere vermogensbestanddelen die overgaan, worden opgenomen. Ik vermeld dit slechts bescheiden en ga er verder aan voorbij. Het volgende is wel heel belangrijk. Het opstellen van de lijst geschiedt door de betrokken gemeente en de regionale korpsbeheerder, of in het geval van de rijkspolitie door de Staat en de korpsbeheerder.

De tweede stap is dat, als partijen geen overeenstemming over de lijst hebben bereikt, zij het geschil moeten voorleggen aan een commissie van onafhankelijke deskundigen die dan advies uitbrengt.

De derde en laatste stap is dat, als partijen ook na dat advies niet tot overeenstemming kunnen komen, mijn collega van Justitie en ik het geschil zullen beslechten. Wij stellen dan de definitieve lijst vast.

Andere stappen behoeven voor 1 januari niet te worden gezet. De tijd vóór 1 januari hoeft dus niet te worden gebruikt voor notariële of andere handelingen, die bij een normale overdracht van onroerende zaken nog uitgevoerd moeten worden. Wij streven dus naar een zeer praktische, maar ook heel zorgvuldig procedure, die aan de belangen van alle betrokken partijen tegemoet komt. Daar heb ik de Kamer nu inzicht in gegeven. Zo'n procedure kost natuurlijk enige tijd. Volgens het wetsvoorstel zou het zo'n vier à vijf maanden duren. Ik heb vorige week echter al gezegd dat het ook wel wat korter kan. De zorgvuldigheid van de procedure mogen en zullen wij natuurlijk niet uit het oog verliezen. Wij zijn wat dat betreft benieuwd naar het advies dat aanstonds komt.

☐

Minister **Hirsch Ballin**: Ik wil een aanvulling geven op mijn antwoord van zoëven. Ik heb in de UCV aan de heer Kohnstamm toegezegd om aandacht te besteden aan de klachtenregeling. Ik heb gekeken naar het gewijzigde amendement op stuk nr. 67. Ik moet tot mijn spijt melden dat ook het gewijzigde amendement ons niet heeft kunnen bekoren. Ik heb er misschien wel iets ter troost bij aan te bieden, en wel op het punt van de betrokkenheid van de hoofdofficier. Het gewijzigde amendement neemt de zorg die ik vorige week heb verwoord niet weg. Het zou ongelukkig zijn dat als gevolg van onderdeel III van het amendement eventuele perikelen tussen de politie en klager pas op de zitting blijken. Op het punt van de adressering van de klachten wil ik erop wijzen dat volgens de nieuwe Algemene wet bestuursrecht er een verplichting op elk orgaan rust ter doorzending van klachten aan het bevoegde orgaan. Die nieuwe wet zal per 1 januari a.s. in werking treden. Misschien helpt dat ter ondervanging van wat de heer Kohnstamm met althans een onderdeel van zijn amendement op stuk nr. 67 wilde bewerkstelligen.

De heer **Kohnstamm** (D66): Ten dele. Maar de minister zou nog een reactie geven op de wijziging van het amendement onder V, de splitsing van de vervallenverklaring van artikel 65, eerste lid en tweede lid. Het tweede lid gaat nog steeds over die ene burgemeester bij wie een klacht ingediend wordt, waar hij of zij niets mee te maken heeft. Daarover staat nu in de wet, dat die burgemeester moet gaan nadenken over de vraag of die klacht misschien wel doorgestuurd moet worden. Dat is vanzelfsprekend. Vandaar het amendement dat oorspronkelijk onder IV was opgenomen. Dit strekte ertoe om artikel 65, eerste en tweede lid, te laten vervallen. Ik heb evenwel een splitsing aangebracht, omdat ik, ook gehoord de discussie, vermoedde dat de bewindslieden misschien een ander oordeel hadden over het laten vervallen van artikel 65, tweede lid, dan over de rest van het amendement.

Minister **Hirsch Ballin**: Ik kan mij voorstellen dat de heer Kohnstamm daar een wettelijke vastlegging van een zekere evidentie in ziet. Daar geldt eigenlijk ook het argument voor van de Algemene wet bestuursrecht, dat ik zojuist naar voren bracht. Toch lijkt het mij in deze situatie niet verkeerd om het doorzenden te regelen. De burgemeester heeft namelijk een coördinerende rol in de klachtenbehandeling. Het lijkt mij dan ook heel goed dat die coördinerende rol aan de burgemeester is toevertrouwd.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: De artikelsgewijze behandeling heeft verleden week in een UCV plaatsgevonden en is dus niet meer nodig.

Ik stel voor, dinsdag te stemmen. Hierbij ga ik ervan uit dat, ofschoon amendementen tot het moment van stemmingen ingediend kunnen worden, eventuele wijzigingen uiterlijk morgen of in de loop van donderdagochtend aanstaande aan de collega's kenbaar gemaakt worden, zodat er dinsdag gestemd kan worden.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van:
- **de nota Verslavingsproblematiek (22684)** ;
- **de brief van de minister van Justitie over het drugsbeleid (23056)**.

De **voorzitter** : Ik maak de Kamer erop attent, dat hierbij centraal staat stuk nr. 23056 inzake het drugsbeleid. Om ieder misverstand uit te sluiten, merk ik nog op dat de andere stukken alleen hierbij betrokken kunnen worden voor zover zij de drugsverslaving betreffen.

Het is de woordvoerders bekend, dat omstreeks vijf uur deze termijn onderbroken wordt. Dan komt een ander onderwerp aan de orde. Derhalve zal deze termijn morgen voortgezet worden.

De beraadslaging wordt geopend.

☐

De heer **Stoffelen** (PvdA):

Tevens heeft in een enkel geval inbeslagname van vuurwapens plaatsgevonden. Het plaatsvinden van criminele activiteiten in of vanuit de coffeeshop heeft direct of indirect een negatieve uitstraling naar het openbare leven in de omgeving. Hierdoor is er sprake van aantasting van de openbare orde.

De bestuursrechtelijke maatregelen vallen uiteen. Ik verwijs naar het voortreffelijke rapport van de werkgroep-Cremers, dat ons enkele dagen geleden heeft bereikt. Er zijn maatregelen en instrumenten die de vestiging tegengaan en maatregelen en instrumenten die proberen de ellende en de overlast te beperken. De instrumenten die de vestiging tegengaan, dan wel beperken, zijn bestemmingsplannen, leefmilieuverordening horeca en drank- en horecaverordening. Gezien het Besluit horecabedrijven Hinderwet van 1 december 1992 is er een hinderwetplicht ontstaan voor alle horeca-ondernemingen. Mede gelet op eventuele bestemmingsplannen en leefmilieuverordeningen is het dan ook aanzienlijk eenvoudiger geworden om tot een getalsmatige beperking te komen, dan wel de vestiging in het geheel te voorkomen. Er is door invoering van de drank- en horecaverordening verlof nodig voor het verstrekken van alcoholvrije dranken met identieke eisen aan de inrichting als ook aan de vergunningbedrijven.

Daarnaast zijn er instrumenten die de exploitatie trachten te reguleren, zoals de algemene plaatselijke verordening sluitingstijden, sluiting bij harddrugs, Drank- en horecawet, drank- en horecaverordening, intrekking van het verlof wegens gevaar voor openbare orde, veiligheid, zedelijkheid en handelen in strijd met de verlofvoorwaarden, de Gemeentewet, bijvoorbeeld artikel 221, sluiting bij ernstige verstoring van openbare orde of veiligheid, exploitatievergunning, bredere juridische basis voor beperking van het aantal coffeeshops.

Ik geef nu een korte opsomming die voorkomt in het rapport van de werkgroep-Cremers. In de aanpak van de overlast kunnen een drietal verschillende wijzen worden onderscheiden. Intensivering van de repressieve aanpak door middel van strikte toepassing van de drugsoverlast, een artikel van de algemene plaatselijke verordening. Dat is in Nijmegen, Groningen en Venlo het geval. Intensivering van de repressieve aanpak in combinatie met het gedoogbeleid voor een van tevoren vastgesteld aantal in eveneens van tevoren vastgestelde gebieden, zoals in Deventer en Breda. Vergunningenstelsel voor de gehele horecasector, zowel natte als droge horeca, door middel van een overlastverordening horeca in combinatie met een strikte toepassing van het drugsoverlastartikel uit de algemene plaatselijke verordening, zoals in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Arnhem. Deze opsomming, die niet van mij is, maar van de werkgroep, staat bol van vergunningen. Dat is noodzakelijk. Dat ben ik geheel met de werkgroep eens.

Er zijn ook strafrechtelijke middelen. De richtlijnen van het openbaar ministerie moeten aangescherpt worden door nadere eisen, zoals verbod verkoop van de cannabisspijzen, de hashcaken, het verhogen van de leeftijdsgrens van 16 naar 18 jaar, het vaststellen van een maximum hoeveelheid aanwezige cannabis, een maximum hoeveelheid te verkopen cannabis per klant. Wat het in het bezit hebben van harddrugs betreft, is het hoofdprobleem dat zeer veel mensen zich wild hebben geërgerd aan de overlast en de criminaliteit door gebruikers van harddrugs. Daarnaast zijn er nog wat relevante problemen. Er is een groot tekort aan plaatsen en mogelijkheden tot afkicken. De wachtlijsten zijn erg lang. Steeds duidelijker wordt dat er objectief gezien niet een ideale manier van afkicken is. Er is een grote variatie in mogelijkheden gewenst. Een groot probleem is dat veel verslaafden en ex-verslaafden na verloop van tijd weer terugvallen.

Ervaringen in en vergelijkingen met het buitenland leveren interessante en relevante gegevens op. Het recidivepercentage ten aanzien van drugsgebruik, criminaliteit en mate van sociale integratie van drugsgebruikende gedetineerden die een bijzonder penitentiair programma hebben gevolgd en afgemaakt, ligt op korte termijn lager dan bij drugsgebruikers waarbij dat niet het geval is. Helaas nivelleren de aanvankelijke verschillen zich op langere termijn enigszins.

Drugsgebruikers die zijn verwezen via een programma met justitiële drang, blijven gemiddeld langer in behandeling dan zij die zich vrijwillig aanmelden voor behandeling. Met justitiële drang bedoel ik hier de overheveling van justitiabele drugsgebruikers naar de civiele hulpverlening, bijvoorbeeld door middel van uitstel van vonniswijzing, schorsing van preventieve hechtenis, voorwaardelijke veroordeling, vervroegde invrijheidstelling of detentievervangende behandeling.

Steeds meer verslaafden moeten voor de keuze worden gesteld: óf zij kicken af óf het zal gevolgen hebben. Er moeten dienaangaande afspraken worden gemaakt tussen politie en justitie. Dan zal er dus gearresteerd en vervolgd worden, dan is er dus celruimte en dan weten mensen dat zij voor een behoorlijke tijd van hun vrijheid beroofd worden, als althans de zittende magistratuur daarmee instemt.

Cliënten in therapeutische gemeenschappen die zijn verwezen via justitiële drang, blijven langer in behandeling dan cliënten in ambulante of methadonprogramma's, maar hebben op langere termijn betere resultaten. De behandelduur blijkt een goed voorspeller voor het behandelingsresultaat op korte termijn. Een behoorlijke behandelduur is een voorwaarde om succes te kunnen boeken. Bepaalde factoren zoals leeftijd, frequentie van het drugsgebruik en etniciteit bepalen mede het succes van de behandeling.

Zeer kort samengevat, bepleit de PvdA-fractie de volgende maatregelen. Zij pleit allereerst voor het sterk vergroten van de drang op drugsgebruikers om tot afkicken over te gaan. De justitiële drang, met name detentievervangende behandeling, moet fors vergroot worden. Dwangbehandeling heeft geen enkele zin omdat een zekere motivatie van de verslaafde gewenst is, zoals alle mij bekende deskundigen uit de verslavingszorg weten en uitleggen.

Voorts pleit mijn fractie voor het vergroten van een aantal variëteiten van afkickmogelijkheden, met meer accent op therapeutische gemeenschappen. Ik noem het slechts als voorbeeld. Ik wijs op de vele geslaagde behandelingen van verslaafden en het bewerkstelligen

van echt afkicken, maar ik beperk mij tot twee uitersten van voorbeelden: de Emiliehoeve in Loosduinen en Narconon in Zutphen.

Uit een onderzoek gedurende vijf jaar over de resultaten van de therapeutische behandeling in de Emiliehoeve blijkt het volgende. De behandeling duurt ongeveer één jaar. Van een groep van 277 bewoners konden er 172 worden getraceerd; daarvan was 32% na twee jaar niet teruggevallen in de verslaving. Na vijf jaar was het succespercentage van de Emiliehoeve gedaald tot 21. De meeste gebruikers vervielen echter niet tot het gebruiksniveau van voor de behandeling. Zo'n 80% van degenen die het hele behandelingsprogramma voltooien, valt niet terug in de oude levensstijl.

Voor Narconon in Zutphen zijn de resultaten als volgt. Over de periode 1987-1992 maakten 155 mensen deel uit van de bewonersgemeenschap. Voor deze hele groep is het percentage van mensen die geheel afkicken 25. Nader toegespitst op degenen die minimaal twee maanden of langer het programma meemaakten, is het percentage afgekickten 56.

Een geïntegreerde aanpak is nodig om te zorgen voor continuïteit van zorg en hulpverlening, ook na een behandeling van bijvoorbeeld twaalf maanden, om te bevorderen dat een ex-verslaafde niet terugvalt. Het vinden en verrichten van werk zijn hierbij essentieel. Zoals wij heel vroeger zeiden: werk en vaste verkering, dat is heel belangrijk. Voor het ene kunnen wij zorgen, voor het andere niet zozeer. Nazorg is in ieder geval noodzakelijk.

Die zorgbehandeling dient uiteraard verantwoord te gebeuren. Dat betekent dat ook de financiering zo optimaal mogelijk moet zijn. De tijdelijke financiering verslaafdenzorg moet dus worden omgezet in een permanente. Bij de echte behandeling van de nota Verslaafdenzorg komt mijn fractie daar nader op terug.

Na een goed driehoeksoverleg moet er, zoals ik zojuist in de richting van de minister van Justitie al aangaf, bij voortduring een aantal cellen beschikbaar zijn voor het detineren van de eindeloos recidiverende verslaafde drugsgebruikers. In de richting van de staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur maak ik de feitelijke opmerking dat voor in feite reddeloos verslaafde drugsgebruikers het ter beschikking stellen van bijvoorbeeld opiaten in het kader van de verslaafdenzorg een verantwoorde methode van behandeling is, mits een aanzuigende werking wordt voorkomen.

Ik kom toe aan onze conclusies. Door deze nieuwe aanpak wordt allereerst bereikt dat de detailhandel er geleidelijk toe overgaat om uitsluitend nog het door het nationale bureau gecontroleerde en gekeurde produkt te verkopen. Dit zal ertoe leiden dat de georganiseerde misdaad steeds meer van een van haar belangrijkste bronnen van inkomsten zal zijn beroofd. Ook wordt zo bereikt dat de consument niet langer zal worden geconfronteerd met een inferieur en duur produkt, waarvan de samenstelling onbekend is. De wildgroei van en rond coffeeshops wordt tegengegaan met bestuursrechtelijke en strafrechtelijke middelen. De overlast door harddrugsgebruikers wordt tegengegaan door de grotere drang en het duwen in de richting van afkicken, het vergroten van de mogelijkheden tot afkicken en eventueel het arresteren, vervolgen en vastzetten gedurende een lange tijd van de junks die behoren tot de groepen die aan de lopende band bezig zijn met roven, stelen, steken en het onveilig maken van steden.

Voorzitter! Wij beseffen zeer goed dat onze voorstellen, in feite snel gepresenteerd, wellicht niet onmiddellijk positief worden ontvangen door andere fracties. Niettemin achten wij het geboden om onze voorstellen voor een effectieve aanpak van de drugsellende nu naar voren te brengen. Wat wij willen bereiken, is dat Kamer en bewindslieden afspreken om het denken niet stop te zetten, maar om met z'n allen na te denken over een mogelijk effectievere aanpak en over modaliteiten van het vergunningenstelsel en over andere suggesties die ongetwijfeld in dit debat naar voren worden gebracht. Ik neem immers aan dat wij allen worden gedreven door het verlangen om de behoefte aan drugs en de ellende en de overlast in dit land door drugsgebruik en coffeeshops te beperken en tegen te gaan en de georganiseerde misdaad beter te bestrijden. Wij proberen allemaal om het beleid effectiever te maken. Wij hebben onze ideeën en voorstellen, anderen hebben andere ideeën en voorstellen. Als wij nu eens tot de afspraak kunnen komen om het kabinet in deze fase te vragen om alles nog eens goed te overwegen en om te doen wat het kabinet toch al van plan was, namelijk om te spreken met deskundigen in het land. Daarbij kijk ik overigens niet alleen naar de minister van Justitie, maar ook naar de staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Na een tijd kunnen wij er dan op terugkomen. Wij vragen de bewindslieden dus om alles nog eens nader te overwegen en om bijvoorbeeld binnen een halfjaar, na het voeren van de al voorgenomen gesprekken met deskundigen uit de samenleving, een nader plan van aanpak aan de Kamer te presenteren, althans er bij de Kamer op terug te komen. Als dat de uitkomst van dit debat is, zou dat een heel goede uitkomst kunnen en moeten zijn.

De heer **Van Middelkoop** (GPV): Voorzitter! Ik heb goed geluisterd naar de heer Stoffelen en ik kan zijn inzet ook best waarderen. Als na verloop van tijd echter blijkt dat wat hij voorstelt internationaalrechtelijk sowieso echt niet kan, bijvoorbeeld op basis van het Enkelvoudig verdrag, welke conclusie trekt hij dan met betrekking tot zijn nieuwe plan?

De heer **Stoffelen** (PvdA): Die conclusie is niet anders dan voor welk plan of voorstel van het kabinet of van wie dan ook. Al onze voorstellen, die van mij en die van de heer Van Middelkoop, moeten wij bij voortduring allereerst bekijken op effectiviteit en vervolgens op onze opvatting over verenigbaarheid met verdragen. Ik zeg dit als iemand die weet dat alle Nederlanders wat dat betreft calvinisten zijn. Dat is althans mijn indruk. Ik ben zelf calvinist en de heer Van Middelkoop is dat volgens mij ook. Ik doel op de toepassing en interpretatie van verdragen met een strengheid die voor onze Franse vrienden, van welke kleur dan ook, bijna ridicuul is, gelet op de soepelheid en het gemak waarmee zij interpretaties van verdragen maken. Ik zou het met die soepelheid en dat gemak niet aan

5. Slotbeschouwing

Nieuwe religieuze bewegingen vormen in het algemeen geen groot gevaar voor de geestelijke volksgezondheid, zo luidt een van de conclusies die aan dit onderzoek kunnen worden verbonden. Betekent dat, dat nu de aanleiding tot het instellen van een onderzoek ongegrond is bevonden, he onderzoek zelf als vergeefse moeite moet worden betiteld? Wij menen van niet, al zal niemand kunnen ontkennen dat in het licht van dit resultaat de inspanningen wellicht beter aan een ander onderwerp besteed waren geweest. Ons inziens mag de waarde van een onderzoek echter niet worden afgemeten aan de strekking van de conclusies. In dit geval te mee niet, aangezien het vermeende gevaar van nieuwe religieuze bewegingen voor de geestelijke volksgezondheid wel de aanleiding tot het onderzoek vormde maar geenszins het uitgangspunt in het onderzoek was. Wij hebben gemeend onze opdracht slechts te kunnen uitvoeren, door niet vooringenomen te zijn en aantijgingen tegen de bewegingen even kritisch tegemoet te treden als pleidooien ten gunste van hen. In die benadering is derhalve van de aanvang af bewust rekening gehouden met de mogelijkheic dat het algemene oordeel over nieuwe religieuze bewegingen minder negatief zou uitvallen dan de instelling van het onderzoek op zich zelf deec vermoeden.

Toch mag de waarde van dit onderzoek naar ons gevoelen ook niet worden overschat. Immers zijn bij lange na niet alle nieuwe religieuze bewegingen onderzocht en heeft het onderzoek zich toegespitst op de activiteiten van de bewegingen in Nederland, terwijl bovendien de beschri vingen van de bewegingen onmogelijk meer kunnen zijn dan wellicht spoedig door nieuwe ontwikkelingen te achterhalen momentopnamen. De waarde, die wij zelf in dit rapport menen te mogen onderkennen, is tweeërlei. In de eerste plaats biedt het rapport een veelomvattend beeld van een aantal toonaangevende nieuwe religieuze bewegingen, opgebouw uit intensieve contacten met die bewegingen zelf en uit grote hoeveelhede informatie en documentatie van leden, ex-leden en deskundigen uit binnen- en buitenland. In de tweede plaats houdt het rapport een serieuze poging in om een relatie te leggen tussen het verschijnsel nieuwe religieuz bewegingen en de opstelling van de overheid. Door deze relatie uitdrukkeli in het kader te plaatsen van de betrekkingen, die in het algemeen tussen overheid en religie bestaan, hebben wij beoogd randvoorwaarden te markeren, waaraan eventuele overheidsmaatregelen ten aanzien van nieuwe religieuze bewegingen zouden behoren te voldoen. Laten wij deze beide facetten van het onderzoek in deze slotbeschouwing belichten aan c hand van een beknopte samenvatting van de desbetreffende rapport-segmenten.

De keuze van de te onderzoeken nieuwe religieuze bewegingen hebben wij gemaakt door in eerste instantie de inhoud van het begrip nieuwe religieuze beweging te bepalen (paragraaf 1.3) en vervolgens op basis van enige algemene criteria een aantal representatieve bewegingen te selectere (paragraaf 1.4). Gegeven zijn negatieve lading is het woord sekte niet gebruikt. De vervangende term nieuwe religieuze beweging is omschreven als «een groep personen, die zich in de laatste tijd op (religieus) levensbeschouwelijk gebied heeft gemanifesteerd en die zich kenmerkt hetzij door een (charismatische) leidersfiguur, hetzij door specifieke religieuze opvatti gen, hetzij door een specifiek groepsgedrag dan wel door een combinatie van deze facetten».

„Als Junkie hin, als Alki raus“

Die geschäftstüchtige Scientology-Sekte verdient zunehmend am Elend von Süchtigen. Der Tarnverein Narconon bietet eine Therapie an, die nach Ansicht von Suchtexperten und Fachärzten nicht nur nutzlos, sondern auch gesundheitsschädlich ist. Ehemalige Narconon-Patienten sprechen von folterähnlichen Ritualen.

Christoph Hubler, 22, steht mächtig unter Strom. Hektisch rutscht der Schweizer auf seinem Stuhl herum, kratzt sich am Oberschenkel, im Gesicht. Von Minute zu Minute wird Christoph kribbeliger.

Der Schlosserlehrling braucht ganz dringend einen Schuß. Gestern abend hat er zum letzten Mal gedrückt. Jetzt ist schon wieder Mittag, und die beglükkende Wirkung des Heroins ist verflogen. Unvermittelt springt Christoph auf und hastet mit langen Schritten aufs Klo.

Ein deprimierender Anblick, vor allem für seinen Vater. Vor ein paar Monaten erst hat der Schweizer Elektromonteur Hansjörg Hubler die letzten Franken zusammengeklaubt, um seinem Jungen eine Drogentherapie zu ermöglichen. „Alles sinnlos vertan“, sagt der Vater nun.

Zehn Wochen hat Christoph in Oberbayern am malerischen Schliersee verbracht. Dort in Fischhausen, rund 50 Kilometer südlich von München, betreibt ein ominöser Verein unter dem Namen „Narconon“ inmitten sattgrüner Matten

Narconon-Chef Niesel: Monotone Kurse bis zur Erweckung

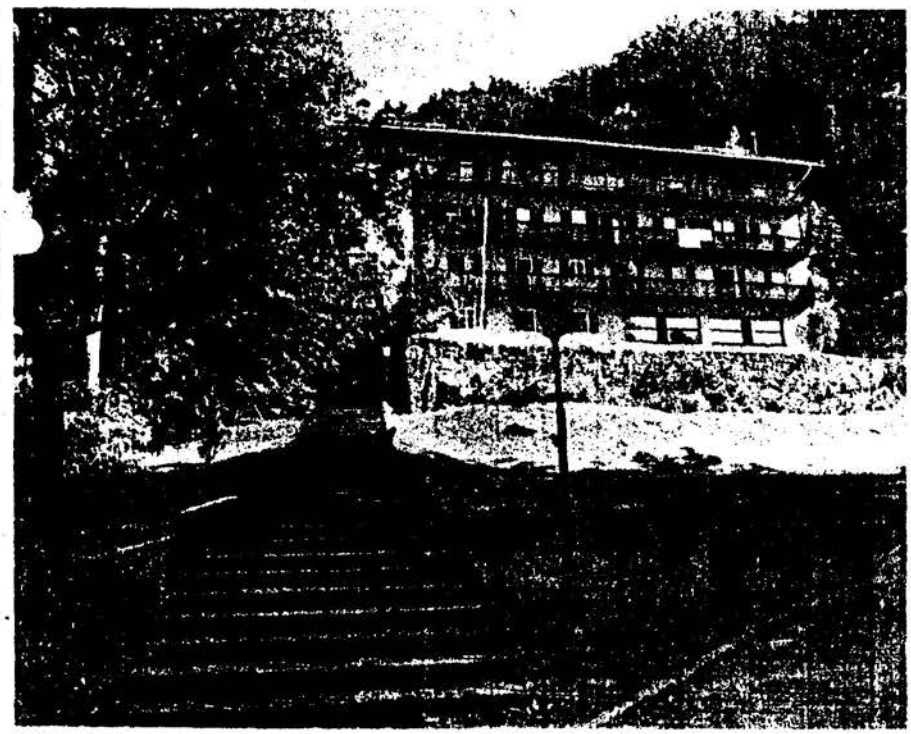

Narconon-Zentrum in Schliersee: „Die schweben alle total“

mit friedlich mampfenden Kühen ein Heim für Süchtige aller Art: Alkoholiker, Tablettenabhängige und Fixer wie Christoph sollen lernen, so die Satzung des Vereins, „ein selbstverantwortliches Leben ohne Suchtmittelkonsum zu führen“.

Ein hehres Ziel, doch die Wirklichkeit sieht anders aus. Seit Christoph am Schliersee war, ist er abhängiger denn je. Der Schweizer ist nicht nur wieder voll auf der Nadel, wie die zahllosen rotbraunen Einstiche im Unterarm belegen; jetzt schüttet er auch noch regelmäßig jede Menge Alkohol in sich hinein. „Als Junkie kommt man hin“, sagt Christoph, „als Alki geht man wieder.“

Was auf dem idyllischen Seegrundstück vor sich geht, ist von einer gewöhnlichen Drogentherapie weit entfernt. Mit untauglichen Methoden versuchen sich Anhänger der weltweiten Psycho-Sekte Scientology, die allein in Deutschland auf 200 000 Anhänger und 150 Millionen Mark Jahresumsatz geschätzt wird, im Rauschmittel-Entzug. Das Ergebnis ist meist nur neue Abhängigkeit: Statt Koks oder Heroin

Entzugsexperte Behrendt
„Medizinisch alles Müll"

verabreicht Narconon die Seelen-Droge Scientology.

Das Haus im Voralpenland ist nur eines von vielen. In Itzehoe bei Hamburg verfügt die deutsche Narconon-Sektion über eine Dependance in der ehemaligen Gaststätte „Blauer Lappen". Vom Hauptquartier in Los Angeles werden die weltweiten Aktivitäten der Drogenaustreiber gesteuert. In Westeuropa können sie schon über 500 Heimplätze, unter anderem in England, Spanien, Schweden, Dänemark und Italien anbieten.

Am Schliersee wird bereits die erste Russin trainiert. Später einmal soll sie die abgedrehte Gedankenwelt der Scientologen in ihre Heimat tragen, wo der Alkoholismus ein weitverbreitetes Laster ist und wo die Drogenmafia immer ungenierter ihren Geschäften nachgeht.

Die verzweifelten Fixer-Eltern, die überall auf der Welt ihre Kinder in die Obhut von Narconon geben, ahnen meistens nicht, daß sie sich auf eine Tarnorganisation der geschäftstüchtigen Scientologen eingelassen haben. Auch für die Hublers war Narconon die letzte, trügerische Hoffnung. „Die Leute von Narconon sind selbst süchtig", sagt Christoph, „süchtig nach Geld."

Während Christoph mit seinen Kumpels am Schliersee die Joints durchzog und heiter die Wodkaflaschen köpfte, bedrängten die Mitarbeiter von Narconon seine Eltern. Immer höhere Beträge mußte der Vater auf die Bettelanrufe hin an Narconon überweisen. Zuletzt hatten die Hublers insgesamt über 15 000 Mark in die Vereinskasse gezahlt, kein Pappenstiel für einen Elektromonteur.

Narconon, unter der Nummer 04(0) beim Amtsgericht Miesbach als Verein eingetragen, befolgt getreulich das Motto des Sektengründers Lafayette Ron Hubbard, der 1986 im Alter von 74 Jahren gestorben ist. Der Erfinder des pseudowissenschaftlichen Hokuspokus Scientology, eines Sammelsuriums aus Science-fiction und Seelenwanderung, gab schon früh die Devise aus: „Mach Geld. Mach mehr Geld. Mach, daß andere Leute Geld machen."

Nach diesem Gebot richten sich auch die Jünger bei Narconon, einem formal unabhängigen Ableger des Scientology-Konzerns.

Um ihre „Kirche" herum haben die Scientologen zahlreiche Initiativen gegründet, die vermeintlich humanitären Zielen dienen, zum Beispiel die „Kommission für Verstöße der Psychiatrie gegen Menschenrechte" oder die „Gesellschaft zur Förderung religiöser Toleranz und zwischenmenschlicher Beziehungen".

Tatsächlich aber sollen alle diese Aktivitäten, ebenso wie das Drogenhilfeprogramm Narconon, nur den Ruhm und die zahlende Heerschar des Sektengründers Hubbard mehren.

Suchttherapie ist ein Markt mit phantastischen Möglichkeiten. Allein in den alten Bundesländern gelten zwei Millionen Menschen als alkoholkrank. Fachleute schätzen die Zahl der Tablettenabhängigen auf etwa eine Million, über 100 000 nehmen harte Drogen. Rund 800 Millionen Mark geben allein die Krankenkassen jedes Jahr für die Behandlung der Süchtigen aus.

Mit seiner sicheren Witterung für ein gutes Geschäft hatte Hubbard schon Mitte der sechziger Jahre seine Lehre für die Drogentherapie empfohlen. Denn die Läuterung eines angehenden Scientologen folgt einem ähnlichen Ritual wie die Behandlung eines Fixers.

Dabei unterlag der Amerikaner einem naiven Irrglauben: Nach Hubbards Vorstellung lagern sich Bestandteile der Drogen im Gewebe der Süchtigen ab. Durch einen „Reinigungs-Rundown" sollen diese Substanzen aus dem Körper gewaschen werden.

Dazu müssen sich die Patienten, bei Narconon Studenten genannt, mehrwöchigen Schwitzkuren in der hauseigenen Sauna unterziehen. Zu guter Letzt verbringen die Adepten täglich beinahe fünf Stunden in dem Schwitzkasten.

„Totaler Quatsch und medizinisch äußerst fragwürdig", urteilt Vigilli Venzin vom Verein Schweizerischer Drogenfachleute (VSD) über diese Roßkur. „Ein wenig Sauna", meint der VSD-Vizepräsident, könne Drogensüchtigen, denen immer schnell kalt sei, zwar nicht schaden. Aber mehr als zwei Stunden pro Tag hält Venzin für „viel zuviel" und „eher ungesund". Fachärzte stim-

Was haben wir erreicht?

Unser Jahrhundert geht zu Ende. Was haben wir erreicht? Haben wir unsere Chancen genutzt? »Die Bilanz des 20. Jahrhunderts« bietet ein Fazit für über 200 Bereiche.

Wo stehen wir heute?

Ist unsere Welt noch zu retten? Wie sind die Kräfte heute verteilt – in Familie, in Wirtschaft und Gesellschaft, in Europa und der Welt? »Die Bilanz des 20. Jahrhunderts« ist eine Bestandsaufnahme kurz vor dem Schritt ins 3. Jahrtausend.

Was müssen wir jetzt tun?

Was müssen wir tun, um auch im nächsten Jahrhundert in Ruhe und Frieden zu leben? Welche Veränderungen sind möglich? »Die Bilanz des 20. Jahrhunderts« liefert einen Ausblick auf das Jahr 2000, dessen Vorboten wir schon spüren.

»Die Bilanz des 20. Jahrhunderts« gibt es jetzt überall im Buchhandel. 512 Seiten, 1.856 Abbildungen, davon 349 neuentwickelte Karten und Grafiken. Balacron-Einband mit Goldprägung, Fadenheftung. Subskriptionspreis bis zum 20. November 1991 nur 89,– DM, dann 98,– DM.

Harenberg

men dem zu. „Medizinisch alles Müll", meint zum Beispiel Klaus Behrendt vom Hamburger Allgemeinen Krankenhaus Ochsenzoll. Die Vorstellung, Drogenreste durch intensives Saunieren auszuwaschen, findet der Leiter der Ochsenzoller Entgiftungsabteilung „mittelalterlich".

Bereits zwei Tage nach dem letzten Schuß ist beispielsweise Heroin so weit abgebaut, daß es schon nicht mehr nachweisbar ist. In „ganz ungewöhnlichen Ausnahmefällen" kann dieser Vorgang auch mal bis zu einer Woche dauern, sagt Behrendt.

Nun greifen die Süchtigen heutzutage meistens zu mehreren Drogen gleichzeitig. Neben Heroin oder Kokain schlukken sie Kodein und das Schlafmittel Rohypnol. In solchen Fällen ist der Entzug völlig unberechenbar. Noch zwei Wochen nach dem letzten Drogenkonsum treten bei manchen Patienten gefährliche Krämpfe auf, einige halluzinieren.

Erfahrene Drogenexperten von der Münchner Beratungsstelle Con-Drobs wagen solche komplexen Entzüge „nur unter dauernder ärztlicher Aufsicht", sagt Gerhard Eckstein. Alles andere hält der Con-Drobs-Leiter für „viel zu riskant".

Die medizinischen Autodidakten von Narconon, die außer den sektenüblichen Dienstgraden wie „Operierender Thetan" wenig vorzuweisen haben, lassen sich dadurch jedoch nicht irritieren. Vorsichtshalber müssen sich die Junkies vor dem Entzug beim Narconon-Hausarzt, der 15 Kilometer entfernt am Tegernsee praktiziert, untersuchen lassen. Danach kommt nur noch der Notarzt ins Haus, dafür aber um so häufiger.

Immer wieder klappt mal einer der Narconiker zusammen. „Schon die Sauna ist fast Folter", sagt Kurt Siegenthaler, 39. Aber was danach kommt, ist noch gefährlicher.

Der Schweizer Siegenthaler, Alkoholiker und Kokainschnupfer, war ein halbes Jahr bei Narconon und erlebte den psychischen Sog, den die Scientologen auf die Drogenabhängigen ausüben.

Nach dem Reinigungsritual für den Körper folgt die Läuterung des Geistes. Die erste Lektion für Anfänger besteht darin, einem Gegenüber stundenlang in die Augen zu schauen. Danach folgen stumpfsinnige Dialoge wie zum Beispiel: „Fliegen Vögel?" Antwort: „Ja, danke." „Fliegen Vögel?" Antwort: „Nein, danke." „Fliegen Vögel?" Antwort: „Vielleicht." Danach wiederholt sich das Ganze, stundenlang.

Bei einer Übung für Fortgeschrittene tritt der Proband vor eine kahle Wand. Leiter: „Schau auf diese Wand." Antwort: „Danke." „Geh hinüber zu dieser Wand." Antwort: „Danke." „Berühr diese Wand." Antwort: „Danke." „Dreh dich um." Antwort: „Danke." Danach geht es vor der nächsten Wand weiter. Dieses geistlose Ritual kann bis zu acht Stunden täglich dauern.

Die monotonen Kurse werden so lange fortgesetzt, bis der Schüler von einem sogenannten Endphänomen berichtet, einer Art Erweckungserlebnis. „Irgendwann hebst du einfach ab", beschreibt Siegenthaler dieses Gefühl. „Die schweben alle total", meint auch Landsmann Christoph Hubler.

Drogenfachmann Venzin hat die Folgen dieser Gehirnwäsche bei seiner Klientin Susanne, 21, beobachten können. Sie sei nach drei Monaten „völlig depersonalisiert" vom Schliersee zurückgekommen, habe „stereotyp wie ein Computer" gesprochen. Erst nach über zwei Monaten sei die Trance aufgehoben gewesen. Danach wurde Susanne prompt wieder rückfällig.

Die Züricherin lebt jetzt wieder auf dem „Platzspitz", einem Park hinter dem Landesmuseum im Zentrum der Stadt. Hier trifft sich die Drogenszene der Schweiz. Unter den Augen der Polizei setzen sich die Fixer ihre Heroinspritzen. Danach liegen sie wie Leichen auf dem Rasen oder laufen lallend wie Betrunkene herum. Dort hat Susanne fast alle die Schweizer wiedergetroffen, die zu ihrer Zeit bei Narconon waren.

Horst Niesel, 43, Narconon-Chef für Deutschland, Österreich und die offensichtlich besonders lukrative deutschsprachige Schweiz, behauptet zwar, seine Erfolgsquote liege bei 50 Prozent. Aber die Zöglinge haben das anders in Erinnerung.

Siegenthaler kann sich an keinen Klienten erinnern, der auf Dauer clean geblieben wäre. „Die waren nach ein paar Wochen fast alle wieder da", sagt Siegenthaler. Ein Alkoholkranker aus Berlin habe mehr als ein Dutzend Versuche hinter sich. Ohne Narconon kommen die meisten einfach nicht mehr zurecht.

Logische Fortsetzung der Betäubungskur ist die Scientology. Bei den endlosen Sitzungen lernt der Adept lediglich, sich bedingungslos seinem Trainer auszuliefern. Die eingeübten Fähigkeiten haben außerhalb der Scientology keinen praktischen Wert. Fortschritte erzielt der Suchtkranke nur innerhalb der Gemeinschaft.

Narconon stärkt darum nicht die Autonomie der Patienten, wie die Propaganda behauptet, sondern schwächt die Menschen, die nach jahrelangen Enttäuschungen und schlimmsten Demütigungen als Drogenabhängige auf Erfolgserlebnisse abfahren.

Deshalb erzeugt diese Art der Therapie erneut Abhängigkeit. Narconon betreibe nur „Suchtverlagerung", sagt Axel Seifert von der städtischen Drogenberatungsstelle in München, „wir vermitteln niemanden dorthin". Von der

GALLUS Liberty – die bequemste Art, einen modischen Schuh zu tragen.

GALLUS präsentiert Ihnen eine Auswahl aktueller Schuhmodelle. Aus feinstem Außen- und Innenleder. Fußgerecht und von hohem Tragekomfort. Übrigens, GALLUS Liberty gibt es auch in „Superweit".

Nehmen Sie uns beim Wort: in guten Fachgeschäften und den Fachabteilungen der Warenhäuser.

Die GALLUS Liberty-Vorteile auf einen Blick:

1. ***Liberty-Kugelferse.*** *Gleichermaßen haltgebend und abfedernd.*
2. ***Liberty-Vollfußbett.*** *Abstützend und einer Überkorrektur vorbeugend.*
3. *Ganze **Leder-Decksohle,** feuchtigkeitsabsorbierend.*
4. ***Sanitized® ausgerüstet.*** *Antibakteriell und pilzhemmend.*

GALLUS Liberty®

Freiheit für die Füße

GALLUS Herrenschuhe
D-4060 Viersen 11, Postfach 110764
GALLUS Herrenschuhe
A-1080 Wien, Mölkergasse 4/11-12
GALLUS Herrenschuhe
CH-5432 Neuenhof/AG, Postfach 221

advisa GWA 10/91

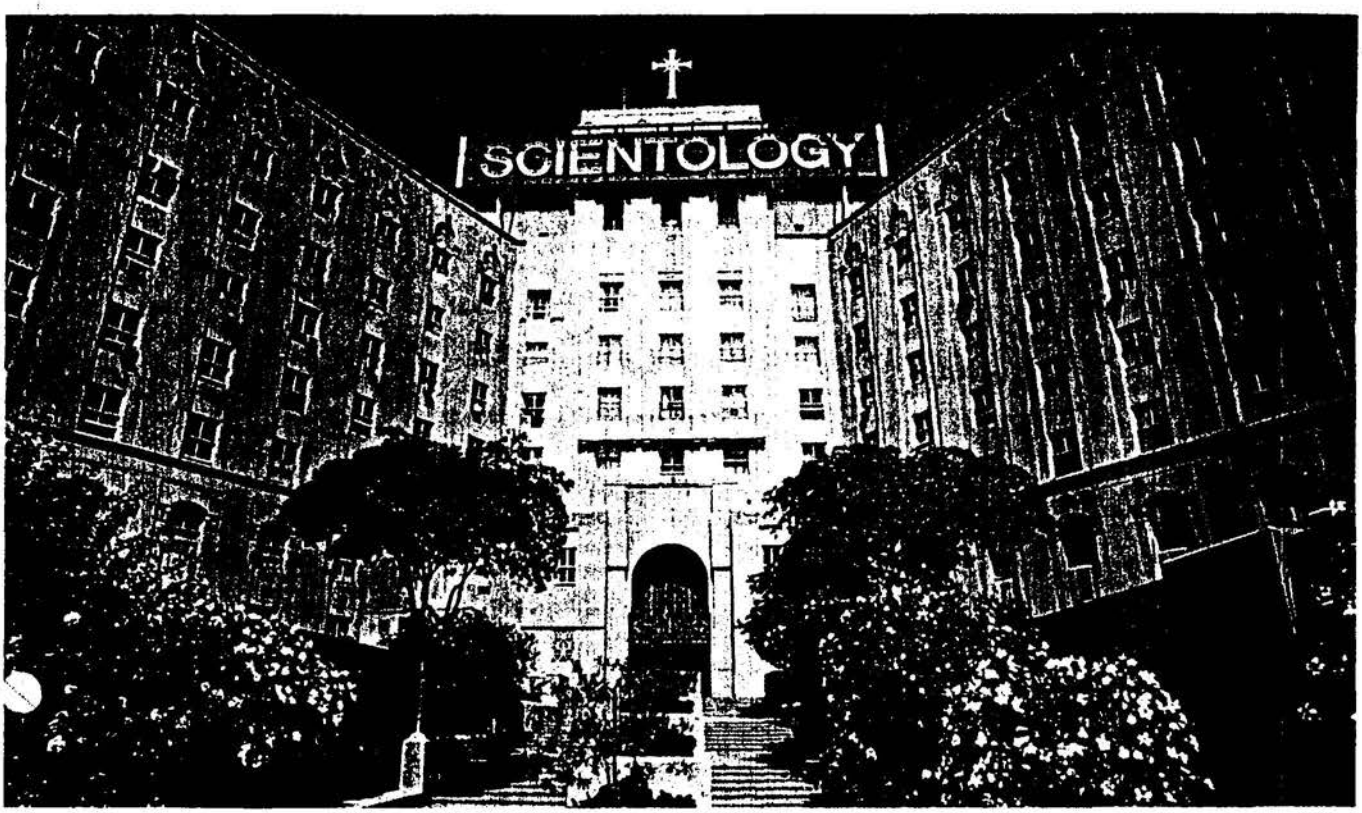

Scientology-Zentrale in Los Angeles: „Mach Geld, mach mehr Geld"

Fachwelt, von seriösen Medizinern und Drogenberatern, wird Narconon geschnitten. Mitte der siebziger Jahre schaffte es die Berliner Niederlassung zwar, zeitweise an die Gelder des städtischen Drogenprogramms heranzukommen. Nach einem vernichtenden Gutachten des Drogenbeauftragten war der Fehler aber schnell behoben.

Der Verein zog 1984 nach Bayern um, zuerst nach Gmund am Tegernsee, dann in ein aufgelassenes Kinderheim am Schliersee. Dort können etwa 40 Süchtige unterkommen. Meistens ist das ziemlich verwohnte Gebäude nur zur Hälfte belegt.

Den Tagessatz von 120 Mark müssen die Fixer oder ihre Angehörigen selbst aufbringen. Die Entziehungskur bei Narconon wird von keiner Krankenkasse anerkannt.

Daß sich dennoch immer wieder Menschen finden, die sich mit Narconon einlassen, liegt an den langen Wartezeiten für Therapiewillige. Drei bis sechs Monate kann es dauern, bis ein Fixer etwa bei Con-Drobs in München unterkommt. Bis zu zwei Monaten stehen die Heroinabhängigen in der Schweiz an. Narconon jedoch nimmt jeden, und zwar sofort. Der Aspirant muß nur genügend Geld mitbringen. Zuträger von Narconon durchkämmen regelmäßig die Fixerszene auf der Suche nach neuen Kunden. Für Namen und Adressen zahlt der Scientology-Ableger sogar Provisionen.

Da allein die Miete für das Haus am Schliersee schon 12 400 Mark im Monat beträgt, gibt Chef-Narconiker Niesel seine Opfer ungern wieder frei. Neuzugänge müssen als erstes nicht nur ihre Ausweise, sondern auch ihr gesamtes Bargeld abgeben. So fällt es den Patienten schwer, sich ohne Zustimmung der Hausleiter aus dem Staub zu machen.

Züricher Drogentreff Platzspitz: „Fast alle wieder da"

Briska Vogt, 25, und ihren heroinabhängigen Freund Andreas, 27, hielt es dennoch nur eine Woche am Schliersee. An einem Sonntagnachmittag stieg das Pärchen heimlich aus dem Fenster und flüchtete per Autostopp nach München.

Ihr Gepäck bekamen die beiden nur mit Hilfe der Polizei zurück. Aber das Schockerlebnis mit der Niesel-Truppe hatte sein Gutes. Die eine Woche im Mai war für Andreas ein solcher Alptraum, daß er seitdem kein Heroin mehr angerührt hat. Andere Insassen verkraften die Narconon-Erfahrungen nicht. Drogenberater Venzin hat erst in jüngster Zeit zweimal erlebt, daß sich Fixer nach ihrer Flucht vom Schliersee den goldenen Schuß setzten.

Tragisch endete auch der Aufenthalt von Pius Keel, 22, am Schliersee. Der begeisterte Scientologe hatte sich für seine Gemeinschaft hoch verschuldet, verfiel aus Verzweiflung dem Heroin und kam vor gut einem Jahr zu Narconon.

Bei seiner Mutter beklagte sich Pius schon bald über den „aufgelegten Schwindel". Bei Narconon gehe es „nur ums Geld". Am 14. September 1990, nach nicht mal zwei Monaten, packte Pius seinen Seesack und warf sich am Bahnhof im Nachbarort Neuhaus unter den Zug. ◀

KVE-1/33
Nieuwe Revu
1988, no. 49 (8-12-1988)

'Ze helpen je van de ene verslaving in de andere'

NARCONON, HET OMSTREDEN AFKICKPROJECT VAN SCIENTOLOGY

Ruim drie maanden bracht verslaggever Peter Rensen vorig jaar door binnen de muren van de Scientology-kerk in Amsterdam. Het resultaat was een onthullend verhaal over de praktijken van deze sekte. Vorige week werden in Spanje een aantal kopstukken van Scientology gearresteerd. Verdacht van frauduleuze handelingen met instellingen, die onder de naam 'Narconon' drugsverslaafden tegen betaling een ontwenningskuur aanbieden. Nieuwe Revu doet een boekje open over de handel en wandel van de Nederlandse vestiging van Narconon.

DOOR PETER RENSEN/M.M.V. ERIC VAN ONNA

© DIMAND VAN DER WAL

● *Jan Ruëdisuëll volgde het afkickprogramma van Narconon. Over het succes van Narconon zegt hij: 'Ik weet maar van één persoon die afgekickt is en dat ben ikzelf'*

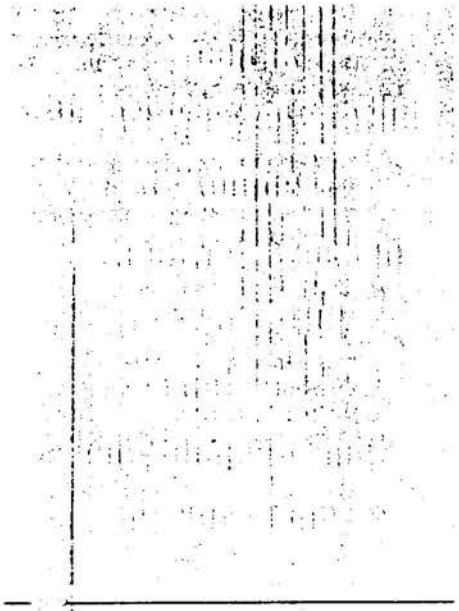

door Inge van de Amsterdamse Scientology-afdeling is het een volkomen duidelijke zaak: "Je weet toch zeker wel hoe organisaties als de FBI, CIA en Interpol werken. Het zijn allemaal Nazi's." De arrestatie in Spanje van een aantal belangrijke Scientology-medewerkers wordt door de leden van de Nederlandse vestiging laconiek opgevat. Manuel Nugteren, hoofd afdeling 'wervingen': "Ach weet je, wij wisten al dik twee maanden dat er een inval op stapel stond bij onze verwanten in Spanje. Dit soort acties toont nog eens aan hoe goed wij eigenlijk bezig zijn. Op het moment dat er in Spanje een afdeling gesloten werd openden wij in dat zelfde Spanje twee nieuwe vestigingen. Zo gaat dat. Scientology heeft absoluut niets te maken met drugs in welke hoedanigheid dan ook. Dat zit sommige organisaties niet lekker. Invallen, zoals die van vorige week in S e, worden gesponsord door grote en invloedrijke instanties en multinationals. Bijvoorbeeld de farmaceutische industrie. In Spanje zitten er figuren op hoge posten die met geld, verkregen via drugshandel en drugssmokkel, de hele boel in hun macht hebben en manipuleren. ▶

Zo worden er de meest hetzerige campagnes tegen onze beweging opgezet."

HET GROOTSTE DEEL van de invallen bij de Spaanse vestigingen van Scientology betrof Narconon, het afkickcentrum van de beweging. In Nederland heeft Narconon sinds 1982 ook een vestiging, in Zutphen. Het afkickprogramma van Narconon bestaat uit cursussen, die ook bij Scientology gevolgd kunnen worden. De leiding van Narconon wordt ook regelmatig bij Scientology aan de Nieuwezijds Voorburgwal gesignaleerd.
Narconon werkt volgens de 'cold turkey'-methode. De verslaafden gaan met hun dope direct terug naar nul, volgen dan een uitgebreide communicatiecursus om zich daarna aan een reinigingsproces te onderwerpen. Door een combinatie van saunabezoek en het innemen van vitamine-B-preparaten zouden de schadelijke stoffen uit de vetlagen in de huid worden verwijderd. Vervolgens dienen zij zich zo'n vier uur per dag over de omvangrijke werken van Ron Hubbard, de stichter van Scientology, te buigen.
"Prachtig, schitterend," reageert Jan Ruëdisuëli wanneer we hem vertellen dat in Spanje enkele kopstukken van Scientology zijn opgepakt. Jan Ruëdisuëli heeft zeven maanden de programma's van Narconon in Zutphen gevolgd. Hij raakte er na een verslaving van vier jaar van de drugs af. Hij zegt nu ruim een jaar clean te zijn. In zijn afkickperiode sloeg zijn sympathie voor Narconon om in tegenzin. "Alles wat daar gebeurde was doordrongen van Scientology-ideeën. Je wordt daar van de ene in de andere verslaving geholpen," zegt hij.
Ironisch genoeg werd Jan door L. Ron Hubbard zèlf sceptisch over de goede bedoelingen van Narconon. Hubbard is weliswaar twee jaar geleden overleden, maar zijn boekwerken zijn de grondslag voor de werkwijze van het afkickcentrum. Jan: "Wat die man schrijft over verslaafden. Die moeten eigenlijk allemaal opgeruimd worden. Die geven geen 'exchange', die leveren niets op. Ze kosten de maatschappij alleen maar geld. Een verslaafde is niet 'bekwaam' en onbekwame mensen kunnen niet de 'brug op naar totale vrijheid'. Wat moet je dan anders met zulke mensen dan je aan ze verrijken om andere, wel bekwame mensen, naar de vrijheid te leiden? Er staat ook letterlijk in die boeken dat winsten bij voorkeur in maatschappelijke dienstverlening moeten worden gestoken."
HET OP HANDEN ZIJNDE PROCES in Spanje tegen het kader van Scientology zal voor een groot deel draaien om de financiële kant van Narconon en Scientology. Volgens Jan gedroeg de staf van Narconon Nederland zich alsof Narconon voortdurend op het randje van een faillissement balanceerde. Elke donderdagochtend moesten de 'stats', de winsten worden doorgegeven. Jan: "Vaak kwam Joanna Klussien, die de dagelijkse leiding in handen had, dan uit haar kantoor om iemand aan te klampen. Eén van de studenten, want zo heetten wij, werd dan gevraagd of hij niemand wist voor een donatie. Er waren bijvoorbeeld wel ouders die regelmatig geld overmaakten."
Yvonne Helmers is de huidige vriendin van Jan. Ze ontmoetten elkaar bij Narconon. Daar werkte Yvonne enige maanden als vrijwilliger. Zij zat erbij toen Joanna een klooster in Nederland opbelde.
JOANNA ZAT JAMMEREND aan de telefoon: "Hallo, fijn dat ik u kan spreken. Het is zo vreselijk. Er is een verslaafde jongen bij ons in het centrum, maar we moeten hem echt wegsturen, wanneer we geen geld kunnen krijgen." De andere kant, een abt in een klooster ergens in Nederland, sputterde wat tegen. "Maar we kunnen die jongen toch niet gewoon aan zijn lot overlaten. Hij heeft ook een vrouw en een kindje," zei Joanna. De abt zwichtte. Er werd een donatie toegezegd. De 'statistieken' zaten aldus weer in een stijgende lijn en dat leverde de stafleden van Narconon tenminste de achting van hun medescientologen in Amsterdam op. Yvonne, die wist dat heel het verhaal van a tot z gefantaseerd was, reageerde: "Maar wat je nu zegt is niet waar en Hubbard zegt dat heel het programma staat of valt bij eerlijkheid!" Joanna: "Ja, ja, maar Ron zegt ook dat je rekening moet houden met meerdere dynamieken. Als het nuttig is op het niveau van de groep en het land, dan komt dat voor het belang van het individu."

EX-VERSLAAFDE JAN

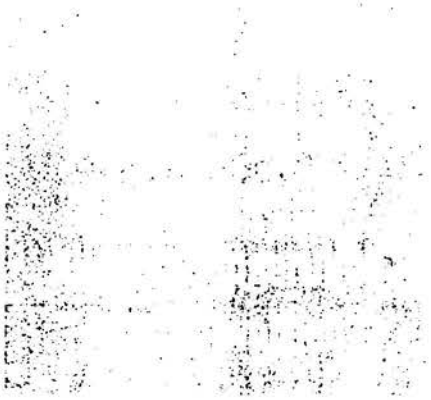

JAN EN YVONNE BETWIJFELEN of Narconon wel zo tegen de rode cijfers vecht. Jan: "Iedereen levert z'n hele uitkering in. Daartegenover staan maar weinig onkos-

ten. Het pand in Zutphen is voor zover ik weet voor 160.000 gulden aangekocht door een oudere dame: mevrouw Van Loon. Narconon mag haar in vijftig jaar afbetalen. Tenminste dat heeft Joanna mij verteld. Joanna vertelde ook dat die vrouw een miljoen beschikbaar heeft gesteld voor de verspreiding van het boekje De weg naar het geluk van Ron Hubbard."
Jan vervolgt: "Personeelskosten hebben ze ook niet. Wij mochten als studenten niet meer dan een tientje per dag opmaken. Als je dan vroeg waarvoor ze de uitkeringen van ons eigenlijk gebruikten, kreeg je een vaag antwoord over een 'Case Supervisor', die bij Scientology de 'route' voor de 'studenten' uitstippelt en honderd gulden per uur kost."

IDEE OM EEN Narconon-vestiging op te ... ten werd geboren in Zweden, waar de N...erlander Paul Rood met een vertegenwoordiger van Narconon-Zweden in aanraking kwam. Rood werd enthousiast en besloot een Narcononvestiging in Nederland op te zetten. Van 1982 tot 1985 leidde het afkickcentrum een marginaal bestaan. In 1985 kwam het wat meer op gang. Er werd een appartement in de Bijlmer betrokken. Het centrum groeide vrij snel. Mede daarom verhuisde het halverwege het vorige jaar naar het monumentale Zutphense pand: de Witte Toren. In wisselende bezetting wonen er gemiddeld vijftien verslaafden.
Volgens de leiding niet zonder succes. Paul Rood, niet meer direct aan Narconon verbonden, maar wel zeer betrokken, zegt dat sinds 1986 veertien van de vierentwintig nieuwkomers bij Narconon zijn afgekickt.
Manuel Nugteren over het 'succes' van Narconon: "Wij doen erg veel tegen drugsverslaving. Vergelijk de resultaten ... de GG en GD en die van ons maar eens r... elkaar. Bij ons komt 60% van de verslaafden van hun probleem af tegen 3% van de GG en GD. Dat zegt toch genoeg."
Jan Ruëdisuëli: "Die cijfers zijn gebaseerd op verklaringen van de verslaafden zelf. Nadat ze een deel van hun programma hebben gedaan, ondertekenen ze een papiertje voor een 'drugsvrij leven', maar als ze buiten komen gaan ze allemaal de mist weer in. Ik weet maar van één persoon die afgekickt is en dat ben ikzelf. In ieder geval zijn de cijfers die ze zelf noemen zwaar overdreven."

YVONNE EN JAN WERDEN NOODGEDWONGEN gescheiden. Zij kregen binnen Narconon een relatie en dat mocht niet. Yvonne was het daar ergens wel mee eens. Met gemengde gevoelens stapte ze op.
Jan moest zijn 'condities gaan uitwerken', zoals het in het Scientologisch heet. Hij was in een 'conditie van verraad' terechtgekomen en dat betekent bij Narconon dat je wordt afgezonderd van de groep als suppressief, gevaarlijk, persoon. Jan: "Je moet alles opschrijven wat je fout hebt gedaan en dan nagaan hoe dat zo is gekomen. Zogenaamd moet je er zelf achter komen wat er mis is, maar uiteindelijk gaat het erom dat je 'inziet' dat alleen Narconon je nog kan helpen en niet je familie. Op een gegeven moment schrijf je natuurlijk alles op wat ze willen horen. Want je wilt weer met mensen praten en niet als een soort melaatse in een hoek zitten. Daarbij heb je op dat moment juist een beetje het vertrouwen van je familie teruggewonnen. Die denken dat het beter met je gaat bij Narconon. Dus je haakt niet zomaar af.
"Wanneer ik klaar was met schrijven mocht ik het nog even uitbeelden met de demokit of in een kleidemo. Ook zo'n typisch Scientologisch verschijnsel. Dan zat je daar met een blikje rommel voor je of een bonk klei en moest je bijvoorbeeld een suppressief persoon uitbeelden. Pak even je *demokitje* erbij, zei Riet Nikolai dan. Dat was wel een aardig mens. Die mensen zaten alleen maar te kleien om het niet te moeilijk te maken voor haar. Ze hield het lesgeven toch al niet langer vol dan een kwartier, dan ging ze weer koffie drinken.
"Je wordt daar niet klaargestoomd voor de maatschappij. Want wat heb je nu als je daar vertrekt? Geen vriendschappen, geen huis, geen werk en geen geld. De enige mensen die je kent zijn Scientologen. Als er al iemand vertrekt dan valt-ie weer terug of hij stroomt door naar Scientology in Amsterdam. Bij andere afkickcentra proberen ze in ieder geval nog te sparen van je uitkering."
Jan's nijvere pogingen om een voorbeeldige volgeling van Hubbard te worden bleken uiteindelijk tevergeefs. Kort nadat hij zijn 'condities' had uitgewerkt volgde de definitieve ruzie met Scientology-staflid Ed Konings. "Ik zei tegen hem: ik ben nu zeven maanden clean. Ik wil wat meer vrije tijd om een huis en werk te zoeken." De reactie van Ed was als volgt: "Wat nou werk zoeken, het wordt tijd dat je eens wat geld binnenbrengt bij Narconon." Voor Jan was de maat vol, toen bleek dat onder de dekmantel van het kerkgenootschap Scientology volgens hem vooral op geld uit was.

SCIENTOLOGY EN DUS NARCONON worden in Spanje aangeklaagd vanwege geldzaken zoals vervalsing van documenten, afpersing, oplichting en fiscale fraude, maar ook vanwege zaken in de persoonlijke sfeer: bedreiging en dwang. Ook in Nederland zijn in de loop der jaren pogingen ondernomen Scientology aan te pakken. In 1980 werd Scientology Nederland door

de inspecteur der belastingen aangeslagen voor een bedrag van zes miljoen aan achterstallige belasting. Daar kwam ook nog eens een boete overheen van een paar miljoen. Scientology kwam deze tegenslag weer teboven.
Vier jaar later werd een parlementaire commissie in het leven geroepen die zich speciaal zou bezig houden met sekten in Nederland. Scientology maakte daar een belangrijk onderdeel van uit. Tot veel resultaten heeft dat tot nu toe niet geleid. Onderzoeker Toby Witteveen: "Er zitten bepaalde risico's aan hun activiteiten. Met name het risico van inbreuk op de privacy en het aanleggen van dossiers van gevoelige persoonlijke gegevens. Dat kan gevaarlijk zijn als dat niet goed is afge-

● *Het pand van Narconon Nederland in Zutphen*

schermd. Laat staan als ze gericht worden om mensen onder druk te zetten. Getuigenissen genoeg dat dat ook gebeurd is. Ik zou er niet aan denken mij bij hen aan te sluiten. Er zijn mensen die het als een soort van psychotherapie beschouwen. Ik zet daar mijn vraagtekens bij."

OOK KONSUMENTENMAN FRITS BOM heeft in een aantal uitzendingen de activiteiten van Scientology aan de kaak proberen te stellen. Manuel Nugteren: "Ach, die hetze van Frits Bom. Dat soort activiteiten straalt altijd terug naar die personen zelf. We hebben toen ook een proces tegen hem aangespannen dat resulteerde uiteindelijk in een behoorlijke schadevergoeding voor ons. Kijk, daar hoor je van Frits Bom of in de media niets over."
Frits Bom reageert fel op de aantijging: "Haa haa haa! Als een lid van de Scientology-kerk ademt dan liegt hij. Ja, wij hebben in beeld gebracht hoe gaarne deze lieden stapels bankbiljetten accepteren. Dat vonden zij niet leuk. Maar er is geen sprake dat wij een proces zouden hebben verloren. Vraag maar naar het vonnis. Dit is echt complete onzin!"

DE NEDERLANDSE AFDELING van Scientology heeft ondanks de tegenslagen van het moment niet het gevoel dat het einde van haar rijk nadert. Integendeel. Manuel Nugteren: "Zeker weten dat er in Spanje, Italië en meer landen psychiaters zijn die in hun inrichtingen de meest vreselijke dingen doen. In Nederland gaat het misschien niet zo ver en de regering hier zal ook minder gemanipuleerd worden dan in die landen, maar ook in Nederland gebeuren dingen die je niet voor mogelijk houdt. Nog steeds is het zo dat in psychiatrische inrichtingen als Bloemendaal de mensen nog steeds platgespoten worden en volgepropt met pillen. Wat dacht je van het wegsnijden van gedeelten van de hersenen en shocktherapieën. Ik heb het meegemaakt dat een psychiatrisch patiënt bij ons aanklopte omdat deze het gevoel had door niemand geholpen te kunnen worden. Bij ons voelde die persoon zich prettig. Ik bedoel maar. Al die negatieve publiciteit keert zich tegen de mensen die daar mee bezig zijn, dat zie je iedere keer weer. Wij krijgen het daardoor alleen maar weer drukker. Gelukkig maar. Dan kunnen wij laten zien dat het allemaal prima werk is dat wij hier verrichten."

DE LAATSTE JAREN heeft Scientology in en buiten Nederland grote financiële aanslagen te verwerken gekregen. Het is de vraag hoe groot de draagkracht van de beweging is. Niemand heeft daar tot nu toe een vinger achter kunnen krijgen. Wellicht dat het de Spaanse rechter lukt. Dat zou in ieder geval een gevoelige klap betekenen. En wellicht zouden Nederlandse onderzoekscommissies door dit voorbeeld geïnspireerd kunnen worden om ook in ons land de activiteiten van Scientology eens serieus te gaan onderzoeken.
De heer L.F. Deliège, uit Limburg, zou zo'n onderzoek zeer op prijs stellen. Het is nu al ruim tien jaar geleden dat hij voor het laatst een voet binnen het Scientology-gebouw zette, maar de wijze waarop hij daar behandeld werd zit hem nog steeds hoog. "M'n vrouw en m'n kind zijn bij me weggegaan. Ze hadden hen wijsgemaakt dat ik crimineel zou zijn."
Nog niet zo lang geleden moest hij voor een examen naar Utrecht. Onderweg werd hij almaar nerveuzer. Alleen al het feit dat hij steeds dichterbij Scientology kwam, wekte woede en angst op. Het lijkt hem wijzer om nooit meer in de hoofdstad te komen. "Want echt, als ik voor dat gebouw sta ben ik nu nog in staat een brandbom naar binnen te gooien." ●

Het pand van het alternatieve afkickcentrum Narconon aan de Deventerweg in Zutphen.

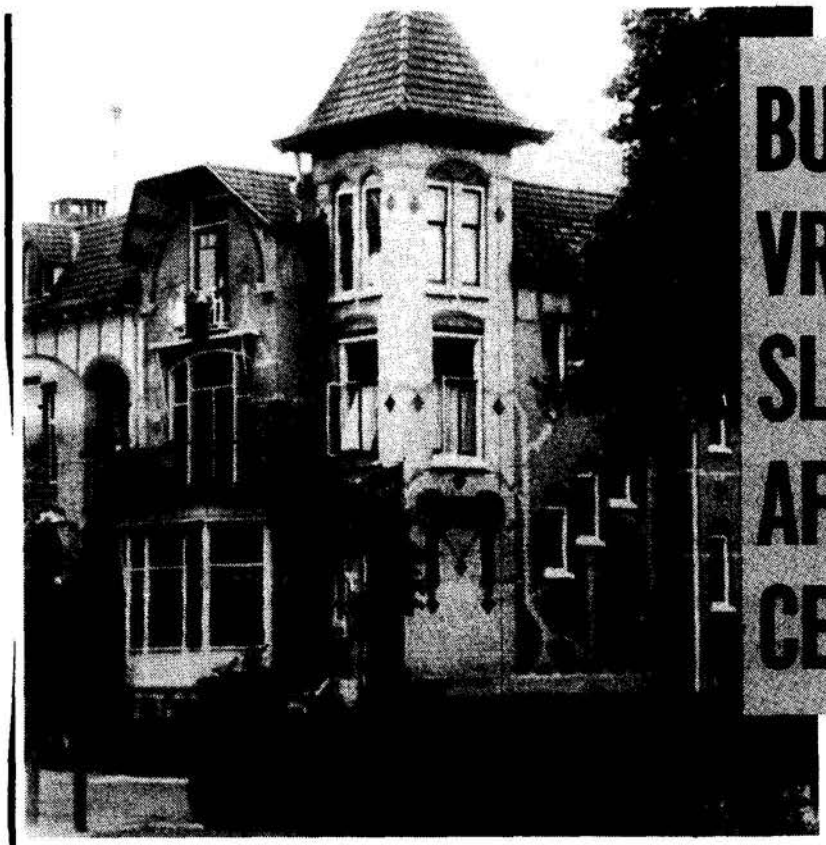

BUURT VRAAGT SLUITING AFKICK-CENTRUM

door
CHARLES SANDERS

Brief over omstreden Narconon naar gemeentebestuur Zutphen

ZUTPHEN, donderdag

Het Zutphense college van burgemeester en wethouders zal volgende week van het Buurtcomité Deventerweg een bloemlezing ontvangen van drie weken geluidsoverlast, angstgevoelens en ellende, volgens de indieners veroorzaakt door bewoners van het alternatieve afkickentrum Narconon. De Zutphenaren vragen het college in een begeleidende brief „er alles aan te doen de vestiging van Narconon in hun straat te sluiten."

Een cliënt van Narconon stuurde de afgelopen weken een bedelbrief naar tal van bedrijven om geld te vragen voor haar behandeling in het Zutphense centrum. Drugsdeskundigen en professionele hulpverleners noemen de werkwijze van Narconon zeer omstreden.

Leefklimaat

De buren van het afkickcentrum zeggen dat het leefklimaat in hun straat met de dag slechter wordt. „Daarom moet de gemeente ons nu eindelijk helpen," zegt één van hen. Uit angst voor mogelijke reacties van bewoners van Narconon wil de man zijn naam niet in de krant.

Hij legt uit: „Net als anderen hier in de straat heb ik al genoeg meegemaakt sinds Narconon in april vorig jaar naar de Deventerweg kwam. Er waren dagen dat mijn vrouw me op mijn werk belde, omdat ze niet alleen naar buiten durfde. Twintig bewoners van Narconon liepen dan provocerend door de straat of zaten, obscene taal uitslaand, in de tuin. Ook alledaags hier: de geluidsoverlast. Tot diep in de nacht geschreeuw en keiharde muziek. Als de politie komt, is het even rustig en dan begint de ellende opnieuw."

Bang

De bewoners van de Deventerweg zijn zó bang voor hun buren in het alternatieve afkickcentrum dat zelfs niemand de brief aan het college wil ondertekenen. „Waarschijnlijk zullen we één handtekening zetten namens het comité. Maar wiens handtekening dat wordt, moeten we nog uitvechten," zegt een buurtbewoner.

De man vertelt van dreigtelefoontjes die er in het verleden ook waren.

Zijn relaas: „Dan nam ik op en iemand vroeg hoe ik zou reageren als mijn kind voor m'n eigen woning werd aangereden. Of iemand belde en zei dat hij van de krant was en dat hij de namen van buurtgenoten wilde weten die de meeste hinder van Narconon ondervonden. Als ik dan zijn telefoonnummer vroeg, werd de verbinding verbroken. Bij de bank hebben onbekenden zelfs geïnformeerd naar mijn kredietwaardigheid. De spanningen nemen hier in de straat met de dag toe. Ook in het eigen gezin. Door de geluidsoverlast kun je bijvoorbeeld 's avonds niet in je tuin zitten. Mijn zoon moest naar de logeerkamer om voor zijn eindexamen te leren!"

Onwil

Narconon ontkent dat bewoners van het afkickcentrum grote overlast veroorzaken. Staflid E. Koning: „In het verleden is er wel eens te veel lawaai gemaakt, maar het valt enorm mee met die overlast. Bovendien, waarom komen leden van dat buurtcomité niet naar ons toe als ze klachten hebben? Wij zien hier nooit mensen van dat comité, ook op open dagen komen ze niet. Het heeft veel weg van onwil ten opzichte van Narconon."

Maar directeur Van der Veer van het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs IJsselstreek, denkt daar heel anders over. Hij spreekt van een „griezelige overlastsituatie in de buurt."

Van der Veer: „Ik heb omwonenden gesproken en ik begrijp hun gevoelens. Soms is het rustig in het afkickcentrum en dan is de herrie er weer. Als er iedere nacht mensen laat thuis komen en veel lawaai maken, ook om die zogenaamde therapie tegen verslaving uit te voeren, dan is dat voor omwonenden vreselijk en bedreigend. Zeker als het nét rustig is als de politie arriveert. Bij Narconon zijn ze heel alert, ze weten precies tot hoe ver ze kunnen gaan en wanneer ze zich eventjes moeten inhouden. Alsof ze gewaarschuwd worden als de politie op komst is."

De Telegraaf
16 JUNI 1988

Rechter stuurt verdachte naar Scientology Kerk

Verslaafde vroeg er zelf om, zegt officier

door BART MIDDELBURG

AMSTERDAM – Politierechter mr I. de Bie in Zutphen heeft de 23-jarige verslaafde aan drugs A.S. vorige week veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf wegens een reeks inbraken, op voorwaarde dat S. een 'afkickprogramma' voltooit bij de stichting Narconon: een van de vele dekmantels waaronder de Scientology Kerk opereert.
De Scientology Kerk, die jarenlang heeft beweerd mensen langs therapeutische weg in een zodanige staat van 'clear' te kunnen brengen dat ze circa vierhonderd jaar kunnen worden, is in de jaren vijftig opgericht door de Amerikaanse 'filosoof' L. Ron Hubbard en heeft sindsdien een wereldwijde traditie van problemen met justitie en de rechterlijke macht opgebouwd.

In Engeland en Australië is het in praktijk brengen van de leer van L. Ron zelfs verboden geweest. Kort geleden sloot ook de Italiaanse justitie alle Scientology-vestigingen, onder meer wegens het stelselmatig oplichten van geestelijk gehandicapten.

Geld

In Zutphen daarentegen voorzien justitie en politierechter mr De Bie de sekte van nieuwe 'studenten', en daarmee van geld. De officier van justitie in de strafzaak heeft geen bezwaar aangetekend tegen uitlevering van de verslaafde aan de sekte, hoewel het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs (dat in dergelijke gevallen altijd bemiddelend optreedt) zich een jaar geleden nog fel tegen het 'afkickprogramma' van Narconon heeft gekeerd.

"S: kwam er zelf mee," legt officier mr P. Cremers uit. "Geef me alsjeblieft geen gevangenisstraf, zei hij. Ik volg een afkickprogramma bij Narconon en dat wil ik graag afmaken. Dat wij daar mee akkoord zijn gegaan en ook de rechter, houdt echter geen zedelijk oordeel in," aldus Cremers.

LEES VERDER OP PAGINA 5

Het Parool
30 MAART 1988

Scientology stuurt een triomfantelijk persbericht

VERVOLG VAN PAGINA 1

Narconon/Scientology, blij met elke vorm van erkenning van officiële zijde, heeft inmiddels een triomfantelijk 'persbericht' rondgestuurd dat er op neerkomt dat ook de rechtbank van Zutphen inmiddels het Licht heeft gezien. "Het is de tweede keer dat een rechter drugsverslaafden naar deze stichting verwijst. (...) De stichting werkt op natuurlijke basis, waarmee vijftig procent resultaat is geboekt in vier jaar tijd," aldus het persbericht.

Het wérkelijke percentage verslaafden dat bij Narconon afkickt, zo bleek twee jaar geleden uit verklaringen van ex-'studenten' en ex-stafleden van de sekte, is echter 0,0. Verslaafden worden bij Narconon allereerst, tegen betaling van honderd gulden per dag, onderworpen aan een 'reinigingsprogramma' dat bestaat uit het slikken van handenvol vitaminepillen en wonderolie.

Vervolgens wordt de 'student' steeds verder de sekte ingetrokken, en moet 'objectieve processen' volgen, zoals uren achtereen 'Vliegen vogels?' zeggen, en uiteindelijk – onder toezicht van een terzake deskundige – praten tegen een asbak. Scientology schrikt er niet voor terug – zoals in het geval van een geestelijke gehandicapte jongen uit Amsterdam, in december '85 – 'studenten' op de Brug naar Clear tienduizenden guldens afhandig te maken, bankrekeningen te plunderen, en zelfs een handje te helpen bij het afsluiten van extra leningen en hypotheken.

Een 'studente' die, na tien mille lichter te zijn gemaakt, in de loop van 1985 nattigheid begon te voelen, kreeg vervolgens te horen dat haar *thetaan* (een soort onsterfelijk, zesde zintuig) was uitgetreden en nota bene in de hoek van de kamer naar haar stond te kijken.

Verantwoording

Mr De Bie, plaatsvervangend rechter in het arrondsissement Zutphen, voelt er weinig voor zijn uitspraak toe te lichten. "Waarom niet? Omdat ik dat niet passend vind; ik voel me niet geroepen verantwoording af te leggen."

Is de rechtbank in Zutphen er van op de hoogte dat Narconon zieltjes wint voor Scientology? 'Persrechter' mr E. Myjer: "Ik denk dat mr De Bie, net als iedereen, toch wel kranten leest." En dat de 'studenten' er tegen betaling van honderd gulden per dag tegen een asbak moeten praten? "Tja, ik weet niet waar u die informatie vandaan haalt, maar zó uitzonderlijk is het niet wat er is gebeurd. De rechtbank heeft ook wel eens de bijzonder voorwaarde gesteld dat verslaafden moesten afkicken bij de Pinkstergemeente, en zelfs bij de Baghwan. Als het een programma is dat zo'n verslaafde zelf wil volgen, en je hebt als rechtbank de indruk dat hij het ook voor elkaar krijgt, dan moet je zo'n kans aangrijpen."
Volgens de sekte zelf is verslaafde S. veroordeeld 'tot minstens een jaar' Narconon/Scientology (behandelkosten volgens het geldende tarief: een kleine 40.000 gulden), maar die periode zal uiteraard moeten worden verlengd als straks blijkt dat ook zijn *thetaan* is uitgetreden.
'Persrechter' mr Myjer: "Een wát?!"

Het Parool 30 MAART 1988

Hulpverlening waarschuwt tegen Narconon

(Van een onzer verslaggevers)

AMSTERDAM - De Federatie van Instellingen voor Alcohol en Drugs (FZA) waarschuwt bedrijven geen gehoor te geven aan bedelbrieven van de stichting Narconon, een mantelorganisatie van de omstreden Scientology Kerk. Narconon beweert verslaafden te kunnen laten afkicken met een 'volstrekt waardeloos' programma, aldus de FZA.

Volgens de federatie worden consultatiebureaus voor alcohol en drugs in het hele land steeds vaker benaderd door bedrijven die informatie over Scientology-dekmantel Narconon willen hebben, nadat de sekte bij ze had aangeklopt om geld.

Narconon 'behandelt' niet alleen verslaafden, maar iedereen die bereid is honderd gulden per dag neer te tellen voor een 'reinigingsprogramma' dat slechts bestaat uit het slikken van grote hoeveelheden vitaminepillen en wonderolie. Vervolgens moeten de 'studenten' zich oefenen in de leer van Scientology-grondlegger L. Ron Hubbard, door onder meer tegen asbakken te praten.

Narconon was aanvankelijk gevestigd in een flat in de Bijlmermeer. Na een aantal verhalen in deze krant over de praktijken van de sekte, week Narconon begin dit jaar echter uit naar Zutphen. Ondanks heftige protesten uit de gemeenteraad en van buurtbewoners, kocht Narconon daar een kapitale villa die sindsdien als 'afkickcentrum' wordt gebruikt.

maandag 1 juni 1987 NRC Handelsblad

Afkick-project 'waardeloos'

Sekte zou profijt trekken van leed drugspatiënten

UTRECHT, 1 juni — Een mantelorganisatie van de omstreden scientology kerk (SK) probeert een slaatje te slaan uit de nood van drugspatiënten die willen afkicken. De Federatie van instellingen voor alcohol en drugs (FZA) in Utrecht, die dit zaterdag heeft meegedeeld, noemt het afkickprogramma van de SK-organisatie Narconon „volstrekt waardeloos".

Narconon bestookt bedrijven met bedelbrieven om het afkickprogramma van de instelling financieel te ondersteunen. De activiteiten van Narconon haalden in 1985 ook al de dagbladkolommen maar de organisatie is volgens de FZA nog steeds onverminderd actief. Justitie en de Inspectie voor de volksgezondheid staan machteloos omdat Narconon net op de rand van de wettelijke mogelijkheden balanceert.

De FZA slaat alarm nu een aantal consultatiebureaus voor alcohol en drugs de afgelopen maanden herhaaldelijk is benaderd door bedrijven die om meer informatie vroegen nadat ze verzoeken om steun van Narconon binnen hadden gekregen. Narconon heeft destijds in een folder laten blijken dat ze is opgericht door de scientology kerk. Bovendien baseert de instelling zich geheel op de ideeën van Ron Hubbard, stichter van de SK, een uit de Verenigde Staten stammende organisatie die geregeld de publiciteit haalt met financiële schandalen en allerlei onfrisse praktijken, aldus FZA. Bovendien zijn de leidinggevende figuren bij Narconon lid van de SK.

Narconon levert volgens de FZA à raison van 100 gulden per dag per persoon een volstrekt waardeloos afkickprogramma („valse lucht", zegt de FZA) waar bovendien risico's voor de gezondheid aan kleven omdat men onoordeelkundig met medicijnen omspringt en zich zou bedienen van onzin-theorieën, aldus de FZA. Narconon schermt graag met indrukwekkend ogende wetenschappelijke rapporten die het grote succes van de afkickmethode moeten aantonen maar die allemaal afkomstig zijn uit de koker van SK-instellingen. Volgens de FZA legt Narconon bovendien dossiers aan van haar cliënten — met eventuele criminele achtergronden — en de FZA vermoedt dat men die dossiers achter de hand houdt om cliënten te kunnen chanteren. Die chantage heeft de FZA overigens nog niet kunnen aantonen maar wel zou Narconon cliënten die voortijdig afhaken vaak met hinderlijke telefoontjes bestoken.

(ANP)

Amsterdamse persofficier De Wit: 'Activiteiten leiden af en toe tot aangiftes'

'Belangstelling' Openbaar Ministerie voor Narconon

(Door Colette Alberts)

ZUTPHEN/AMSTERDAM - Het Openbaar Ministerie in Amsterdam houdt de activiteiten van de Stichting Narconon in de gaten. Op dit moment loopt er een onderzoek tegen de stichting over de vraag of de handel in vitamine strafbaar is en of daarmee de wet op de geneesmiddelenvoorziening overtreden wordt. Eind vorig jaar is om redenen van 'algemeen belang' in Amsterdam een onderdeel van de Scientology beweging, waar Narconon nauwe banden mee onderhoudt, ontbonden.

Het ging daarbij om de Stichting Hubbard Centrum voor Sociale Opleidingen. Volgens de Amsterdamse persofficier van justitie De Wit heeft het Openbaar Ministerie 'belangstelling' voor de activiteiten van Narconon. „De activiteiten van de stichting leiden hier en daar tot aangiftes", aldus De Wit. „Het gaat meestal om mensen die menen teveel betaald te hebben aan Narconon. Dat speelde ook bij de ontbinding van het Hubbard Centrum."

Justitie in Zutphen houdt zich vooralsnog op de vlakte. Persofficier Cremers: „Het parket in Zutphen doet géén onderzoek naar de Stichting Narconon. Daar is op dit moment geen aanleiding voor. Zweten in de sauna is per slot van rekening niet strafbaar."

Betalen

Over (teveel) betalen gesproken: de Sociale Dienst in Amsterdam (kantoor Zuid-Oost in de Bijlmer) heeft al enige tijd geleden besloten geen machtigingen meer te accepteren van mensen van Narconon, die uitkeringen kwamen incasseren. Zoals bekend moeten verslaafden hun uitkering of een deel daarvan betalen c.q. afstaan als ze bij Narconon komen afkicken. Rayonhoofd D.J. Tang van de afdeling Zuid-Oost van de Sociale Dienst: „Machtigingen van Narconon worden hier in principe categorisch geweigerd. We hebben één keer die fout gemaakt om wel uit te betalen. Dat was vóórdat er enige bekendheid was over Narconon. We hebben nu een interne regeling dat we hun machtigingen niet meer accepteren. We willen niet meer gemengd worden in conflicten tussen mensen die afgekickt zijn en Narconon. Maar ze (Narconon -C.A.) zijn tamelijk vasthoudend om zo'n uitkering te krijgen, en dan zeg ik het diplomatiek."

Tang is zelf ook een keer gaan kijken in de Narconon-flat aan de Kralenbeek 619. „Maar ik kwam er niet in. Ik moest een afspraak maken. Dat is hun goed recht natuurlijk. Maar onze medewerkers horen wel verhalen over de Stichting Narconon. Dat is ook een van de redenen dat we die machtigingen niet meer accepteren."

De Sociale Dienst in Zutphen gevraagd om een reactie.

Directeur D. Schotgerrits: „Het fenomeen machtiging kennen we, maar over deze situatie hebben we nog niet nagedacht. We zullen zeker contact opnemen met de Sociale Dienst in Amsterdam, om te horen hoe de zaken daar gelopen zijn. We zijn geen betalingskantoor voor iedereen. We zullen ons terughoudend opstellen. Op dit moment zeg ik zeker geen ja."

Kerk

De Scientology Kerk in Amsterdam is net verhuisd, een paar honderd meter verderop de Nieuwezijds Voorburgwal. De argeloze bezoeker komt aanvankelijk voor een lege balie, maar wordt al snel doorverwezen naar de informatiehoek boven. Een gezellig muziekje. Op tafel ligt het 'Narconon-nieuws', alsmede een rijk geïllustreerd boek van L. Ron Hubbard: Purification. Verder een groot schilderij in kleur van Hubbard himself. Vanaf de muren roepen posters 'er is werk'.

Wat voor soort werk? „Oh, dat kan overal, net waar je interesse ligt", zegt een vriendelijke woordvoerder. „Je kunt les geven of administratief werk doen. Of bij Narconon, ja."

Zutphen in actie tegen Scientology-sekte

door BART MIDDELBURG

ZUTPHEN – In Zutphen is grote commotie ontstaan over plannen van de stichting Narconon (een dochteronderneming van de omstreden Scientology Kerk Amsterdam) aan de Deventerweg een 'afkickcentrum' voor verslaafden te beginnen. De fracties van PvdA en VVD, de meerderheid in de gemeenteraad, zijn fel tegen de komst van de sekte naar Zutphen; inmiddels is ook een comité van verontruste buurtbewoners opgericht.

De VVD heeft gisteren schriftelijke vragen gesteld aan burgemeester en wethouders waarin de fractie haar 'grote bezorgdheid' uitspreekt over de plannen van Narconon en het college vraagt 'al het mogelijke' te doen om te voorkomen dat de sekte zich daadwerkelijk in Zutphen vestigt.

Nadat in het systeem van de 'gratis persoonlijkheidstest' danig de klad was gekomen, dook de Scientology Kerk een paar jaar geleden onder de naam Narconon in een nieuw gat in de markt: dat van de verslaafden. In een aan de woningdistributie onttrokken flat in de Bijlmermeer in Amsterdam worden verslaafden tegen betaling van honderd gulden per dag en onder toezicht van 'programmaleider' en Scientoloog Ed Koning, onderworpen aan een programma waarbij dagelijks grote hoeveelheden vitaminepillen en wonderolie moeten worden geslikt. Zodra dat programma is voltooid en de 'student' definitief is ingelijfd, kan tegen betaling van nog eens tienduizenden guldens een ontelbaar aantal vervolgcursussen van Scientology worden gevolgd. Scientology is zelfs niet te beroerd 'studenten' een handje te helpen bij het afsluiten van een extra hypotheek of persoonlijke lening teneinde de studie te kunnen bekostigen.

Wat de sekte met de kapitale villa De Witte Toren in Zutphen – koopprijs circa drie ton – van plan is, werd deze week voor Radio Oost ontluid door de Scientoloog Paul Rood, die momenteel een 'anti-drugs-fietskruistocht' in het oosten des lands voert en op zijn tweewieler behalve in Zutphen ook regelmatig in Zwolle, Deventer en Apeldoorn wordt gesignaleerd: Narconon/Scientology gaat in De Witte Toren – een voormalig bejaardentehuis in Jugendstil dat alom wordt beschouwd als een van de mooiste monumenten van de stad – een tweede 'afkickcentrum' beginnen.

"We hebben daarop onmiddellijk de handen ineen geslagen," zegt een woordvoerder van het comité van verontruste buurtbewoners, "en zijn gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat we ze hier absoluut niet willen hebben. In de eerste plaats is dit een buurt met veel gezinnen met kinderen; geen plek, vinden wij, waar je een afkickcentrum moet neerzetten, ook al stelt dat afkicken dan niets voor. Maar veel belangrijker is dat we hier niet zo'n sekte willen die alleen maar zieltjes wil winnen en mensen met allerlei beloftes geld afhandig maakt."

Het Parool
4 MAART 1987

Onderzoek naar arts 'Narconon'

(Van een onzer verslaggevers)

AMSTERDAM – De inspecteur voor de volksgezondheid in Noord-Holland, L. Bienfait, gaat een onderzoek instellen naar de medewerking van de Amsterdamse arts H. Groenendijk aan de stichting Narconon Nederland, een 'afkick-centrum' voor verslaafden van de Scientology Kerk dat is gevestigd in een flat in de Bijlmermeer. "Ik heb meer dan grote twijfels over dit soort therapieën, zeker als het om verslaafden gaat die ten einde raad zijn, en helemaal als het om buitenlandse verslaafden gaat die hier heg noch steg kennen," aldus Bienfait. Aanleiding tot het onderzoek is een artikel in deze krant twee weken geleden over onder anderen het verslaafde Griekse echtpaar Nikos en Elini B. Ze kwamen eind augustus naar Amsterdam om af te kicken.

Groenendijk bood de twee echter geen hulp, onderzocht ze niet, maar reed ze regelrecht naar Narconon. Voor dat ritje van ongeveer tien kilometer rekende Groenendijk bovendien 250 gulden, zonder bonnetje. Bij Narconon moest het echtpaar duizend gulden betalen voor een 'behandeling' van vijf dagen. Groenendijk heeft toegegeven een centje bij te verdienen als arts voor het Scientology-centrum. "Af en toe breng ik mensen naar Narconon." Het bonnetje voor die 250 gulden was er volgens hem 'even tussendoor geschoten'.

Inspecteur Bienfait: "Daar wil ik het fijne wel eens over horen. Ik heb Groenendijk opgeroepen voor een gesprek, en dan kan hij zijn commentaar geven. Het verhaal van dat Griekse echtpaar beschouw ik als een klacht. Na de reactie van Groenendijk zal ik besluiten wat ik verder moet doen, maar het is wel duidelijk dat het niet zulk edel medisch werk is."

ZIE OOK PAGINA 9

Het Parool
15 NOV. 1985

'Je bent pas klaar als je wíl dat die asbak opstaat'

De 'objectieve processen' van Narconon

door BART MIDDELBURG

Problemen zijn een aansteker die bovenop een pakje sigaretten ligt: leg de aansteker náást het pakje, en de problemen zijn geen problemen meer.
Dat is zo ongeveer de filosofie van het 'afkickcentrum' Narconon van de Scientology Kerk van de Amerikaan L. Ron Hubbard. Vóór de aansteker naast het pakje ligt, moet echter flink wat 'trainings-routine' worden opgedaan, zoals:
Student: 'Vliegen vogels?'
Vrijwilliger: 'Ja'.
Student: 'Prima. Vliegen vogels?'
Vrijwilliger: 'Ja' – etcetera, en dat drie maal daags, twee uur lang. Eén foutje en het is *flunk*: opnieuw beginnen.

Met Narconon probeert Scientology in de flat Kralenbeek 619 in de Bijlmermeer in Amsterdam verslaafde zieltjes én hun uitkeringen te winnen. Zodra de junks hun geld hebben ingeleverd bij 'programmaleider' Ed Koning (vijfhonderd gulden voor een 'behandeling' van vijf dagen is geen uitsondering), worden ze onderworpen aan achtereenvolgens een 'reinigingsprogramma', aan 'communicatie-oefeningen' en aan 'objectieve processen' om uiteindelijk definitief te worden ingelijfd bij de sekte. Ook vrijwilligers die de verslaafden bij het afkicken een handje willen helpen en reageren op advertenties van Narconon, worden regelrecht doorgestuurd naar 'de Org' van Scientology aan de Nieuwezijds Voorburgwal in de hoofdstad.

Twee weken geleden onthulde ex-student Resy van Spaandonk het 'reinigingsprogramma': de verslaafden moeten vitaminepillen en wonderolie slikken (soms een kleine honderd pillen per dag) tot ze helemaal rood aanlopen. Een sauna-abonnement doet de rest.
De inspecteur van volksgezondheid, L. Bienfait, heeft inmiddels aangekondigd een onderzoek te zullen instellen naar de activiteiten van Narconon-arts H. Groenendijk. Daarnaast bleek dat Narconon en Scientology nog altijd gebruik maken van de beruchte E-meter (een soort leugendetector) en nog altijd uitgebreide dossiers aanleggen over de studenten, hoewel de Sektencommissie uit de Tweede Kamer in mei heeft gezegd dat daarmee 'belangrijke grondrechten' worden aangetast en een verbod wordt geriskeerd.

Vandaag: ex-student Ad den Boef over de 'communicatie-oefeningen' en de 'objectieve processen' van Narconon. 'De Asbak heeft nog nooit iemand gehaald'.

AMSTERDAM – Wát er verder ook van de stichting Narconon te zeggen valt – je Engels kan je er in elk geval leuk ophalen.
Ex-student Ad den Boef belde 'programmaleider' Ed Koning woensdag bij voorbeeld op met de vraag of hij zijn geld niet terug kan krijgen. "Ik had een machtiging getekend waardoor mijn uitkering van 350 gulden per week rechtstreeks naar Narconon werd overgemaakt. Met Koning had ik echter afgesproken dat ik 250 gulden per week zou betalen, en dat ik van hem elke week die resterende honderd gulden zou krijgen. Nooit gehad. Ook dát hebben ze ingehouden, maar ik wil het wel terughebben", aldus Den Boef.
Antwoord van Koning: "*No way*".
Geen sprake van dus, want waarmee had Narconon deze week die advertentie van een paar duizend gulden in huis-aan-huisblad De Echo anders moeten betalen?

Na een jarenlange, vergeefse zwerftocht langs therapeutische gemeenschappen, opvangcentra en andersoortige welzijnsinstellingen kwam Ad den Boef (30) een maand geleden met zijn methadon-verslaving bij Narconon terecht.
Den Boef: "Ik bel ze op om te vragen wat voor programma je daar nu eigenlijk krijgt, maar ik maak één fout: ik geef ze mijn telefoonnummer. Die vent waar ik een kamer huurde was een paar dagen later stapelgek van de telefoontjes. 'Laat die lui in godsnaam ophouden', zei hij, want ze belden zo ongeveer om het uur om te vragen waar ik bleef. Het was zo erg dat zelfs ik – Ad den Boef – geen smoesjes meer had. Na drie weken heb ik de benen genomen. Daarna heb ik het nog een paar dagen geprobeerd, maar echt: je wordt daar dolgedraaid. En nu, na een maand Narconon, heb ik niets meer. Geen kamer, geen geld, en ik word nog gezocht door de politie ook, geloof ik. Geld gejat.
"Ik ben nog nooit zo ziek geweest van het afkicken. Dat gebeurde met vitamine-bommen en wonderolie, maar ik liep echt tegen de muur op. Vier nachten heb ik niet geslapen. Ik heb liggen schreeuwen van de pijn, maar een dokter kwam er niet. Ja, één keer, toen ik echt dubbelgevouwen lag van de buikkramp. Lopen kon ik bijna niet, maar ik moest zelf naar die dokter Groenendijk toe, want even langskomen was er niet bij. Bleek die man midden in een verhuizing te zitten. Waar moet ik gaan liggen dokter?, vroeg ik. 'Nou eh... op de bank'. Hij heeft wat bloed afgenomen en gezegd dat mijn dikke darm helemaal opgezet was, maar ik kreeg daar verder niks voor. Dat kan hij dan allemaal weer declareren bij Narconon.
"Dat moet een goudmijn voor hem zijn. Je drinkt er allemaal uit dezelfde kopjes, je eet van dezelfde borden, dus als er één verslaafde hepatitis of iets anders heeft, krijgt een ander 't ook en krijgt Groenendijk er weer een patiënt bij, want junks zeggen meestal niks als ze ziek zijn. 'Ja, maar dat merken wij heus wel', zei Ed dan. M'n reet. Er heeft daar twee maanden een jongen gezeten die rustig bleef gebruiken zonder dat ook maar iemand het merkte.

Aansteker

"Als je daar komt is het motto: er is niets met je aan de hand. Hou het simpel. Ik had – en heb – bij voorbeeld problemen met een relatie die was stukgelopen, maar daar kon met geen woord over gepraat worden. Al je problemen worden weggewuifd met de mededeling: 'Dat stelt niks voor'. En als je dan zei dat het voor jou wél iets voorstelde, zei Ed: 'Kijk 's, ik heb hier een pakje Camel en een aansteker. Dat pakje Camel ben jij, en die aansteker is jouw probleem. En op dit moment ben jij zó bezig'. Dan legde hij die aansteker bovenop dat pakje sigaretten. 'Maar wat wij met je gaan doen is dit'. Dan pakte hij die aansteker en legde die náást die sigaretten. 'Je áándacht moet van dat probleem af, en daarom is het zo belangrijk dat je de *tr's* goed doet', zei Ed dan".

Tr staat voor trainings-routine, die overigens pas mag worden opgedaan ná het afkicken.
Den Boef: "Ed heeft me ook een keer verteld waarom. Vroeger was de volgorde: *tr's*, dan afkicken, dan naar de sauna. Maar niemand kwam aan het afkicken toe want na één dag *tr's* waren de meesten al weer vertrokken. Daarom hebben ze het omgedraaid, dus nu is het: eerst afkicken, dan *tr's*, en dan naar de sauna.

"De eerste *tr* is twee uur lang met je ogen dicht zitten op een stoel zónder je te bewegen. Je mág ook hérgens aan denken. Beweeg je je, of doe je per ongeluk je ogen open, of hebben zij de indruk dat je ergens aan denkt, dan is het: *flunk!* Dat betekent: stop maar, en opnieuw beginnen. Pas als je nergens aan denkt is het goed.
"Daarna krijg je dezelfde oefening, maar met *bull-baiting*. Dan gaat één van die vrijwilligers proberen je uit je tent te lokken, en daar moet jij dan tegen vechten. Je moet weer twee uur op een stoel zitten, maar nu met je ogen open. Je moet er vooral *stíjn*. Zo'n vrijwilliger gaat dan tegenover je zitten om te proberen je aan het lachen te maken. Ed heeft dat bij mij één keer gedaan, maar die zat nog niet of ik lag al in een deuk. Ik moest al lachen als ik hem alleen maar zág, laat staan als hij s'n mond open deed. *Flunk!*

"Kom je daar met goed gevolg doorheen, dan moet je examen doen. Dan moet je een paar bladzijden uit *Alice in Wonderland* hardop voorlezen, maar staat er 'hij zei', dan mag je dat juist weer niét voorlezen. Dan moet je bij voorbeeld zeggen: 'Wat een mooie vissekom is dat', maar dat lukte me maar niet. Toen kreeg ik van Ed een of ander stripboek; staan tenminste niet zulke lange zinnen in, maar je slaagt tenminste. Ach, ze weten bij god niet wat ze met je aanmoeten, en daarom zetten ze je maar – drie keer per dag – twee uur in een stoel met je ogen dicht".

Vogels

Heeft de student *Alice in Wonderland* met goed gevolg doorstaan, dan volgt de *tr* Vliegen vogels?
Ad den Boef: "Je moet weer tegenover een vrijwilliger, een coach gaan zitten, en zeggen:
'Vliegen vogels?'
Dat mag je niet té vragend vragen – anders is het *flunk!* – maar wel zó dat het een vraag is. Die coach moet dan antwoorden:
'Ja', waarop jij weer moet zeggen:
'Prima'.
Twee uur lang: Vliegen vogels? Ja. Prima. Vliegen vogels? Ja. Prima. Ben je dan nog steeds niet opgenomen in een inrichting, dan krijg je weer *bull-baiting*. Jij moet weer Vliegen vogels? zeggen, maar de coach moet dan proberen je van je stuk te brengen door bij voorbeeld te zeggen:
'Laser toch eens op met je vogels'.
'Prima', moet je dan toch zeggen, alsof er niets aan de hand is, en anders is het weer *flunk!* Knettergek werd ik daar, helemaal met die John – één van die vrijwilligers. Die coachte me steeds helemaal verkeerd, en dan moest het weer over van Ed. Op een gegeven moment ben ik daar zo kwaad over geworden dat ik ben weggelopen; na drie weken was dat".

Een paar dagen later besloot Den Boef het nog één keer te proberen. "Ze hadden me opgebeld dat die John er weg was, want anders was ik er nooit meer aan begonnen. Bovendien had ik zo'n gevoel van: wéér iets niet afgemaakt. Máák het nu eens af jongen. Ik dus terug, want ik wilde wel naar die sauna.
"Ed zei: 'We zullen eerst eens naar je *tr's* kijken'. Ik zei: Ed, ik kom hier om af te kicken, en niet om Scientoloog te worden. Dat jij in al die flauwekul gelooft is jouw zaak, maar ik niet; ik wil alleen maar van de drugs af. Ja nee ja, dat kon dan allemaal wel, maar ik zou dan toch eerst nog even moeten leren *waarnemen*. Ik moest leren te *stíjn*. Zat ik wéér in die stoel, want ik moest helemaal opnieuw beginnen.

"Riet – ook een vrijwilliger – ging de tweede *tr* met me doen: tegenover elkaar zitten en zonder iets te zeggen of te lachen elkaar aan zitten kijken. Twee uur lang. Dat was helemaal niet makkelijk, want die Riet is een soort natuurramp, maar wat veel erger was: ze viel in slaap. Ik zeg dus:
'Hee, je zit te slapen'.
'Eh...', zegt ze, 'je mág helemaal niet tegen me praten'.
'Maar hoe kan ik jou nu in je ogen kijken als je in slaap valt?', zeg ik.
'Niks mee te maken, je mag niet praten'.

Later ben ik naar Ed gestapt en heb ik gezegd dat die *tr's* op die manier natuurlijk helmáál geen nut hebben, áls ze al nut hebben. 'Ja', zei Ed, 'maar Riet is hier ook nog maar drie maanden. Die moet zelf nog heel wat *tr's* doen'. Ze gaat ook elk weekend naar Scientology; die is echt met huid en haar in de wacht gesleept. Zit midden in de overgang.

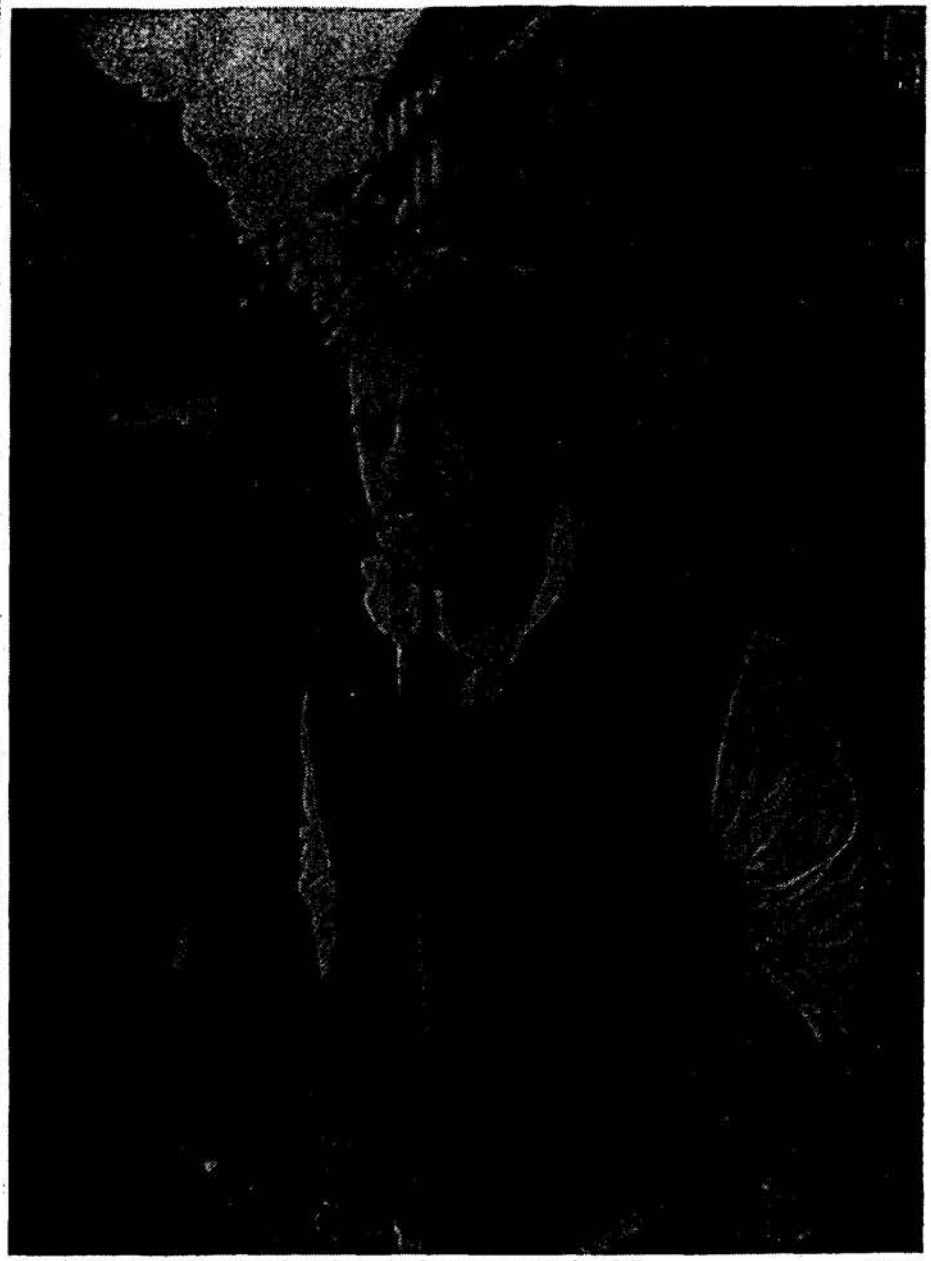

Ad den Boef: "Drie weken heb ik gezeurd om een zwembroek." FOTO APA

Berg je maar als ze weer eens een opvliegertje heeft.

"De zondagen zijn daar het ergst. Ik vind zondagen al erg, maar daar is het helemaal verschrikkelijk. Eén keer zijn we naar de film geweest, naar Rambo. Had onze begeleider vergeten kaartjes te kopen, zijn we nog de metro uit gezet. In de pauze vroeg ik een Nuts, maar die kreeg ik mooi niet. Je krijgt er nog geen dubbeltje. Drie weken heb ik gezeurd om een zwembroek. Kreeg ik niet, maar ik kon wel een gymbroek van Ed krijgen. Het hele zwembad lag dubbel toen ik binnenkwam.

"Ed houdt ook een grote kaartenbak bij. Die gegevens stuurt-ie door naar Scientology, en dat gaat dan in je dossier. Nu ben ik ooit eens weggelopen bij de Jellinekkliniek nadat ik daar vijftienhonderd gulden had gejat. Niet omdat ik nou zo'n dief ben, maar omdat ik daar helemaal flipte.

Later ben ik naar ze toegegaan en heb ik het terugbetaald. Maar ik trek die bak van Ed eens open, pak mijn kaart eruit, en wat lees ik? *'Heeft lange vingers gehad bij de Jellinek'*. Hoe ze daar aan zijn gekomen is me een raadsel, maar zo werken ze dus. Tegen Ed heb ik gezegd dat ik dat niet wilde hebben, maar ach – dat was volgens hem allemaal niet zo belangrijk. Dat was alleen maar voor de *administratie*, maar het is gewoon je strafblad bij Scientology".

De Muur

De student die is geslaagd voor *Alice in Wonderland* en *Vliegen vogels?*, komt uiteindelijk terecht bij *tr 8c*: De Asbak.

Ad den Boef: "Maar eerst krijg je nog even De Muur. Dat begint ook met een tekst waar je niet van af mag afwijken. De begeleider zegt: 'Ga naar De Muur', waarna hij je in de richting van een muur draait. Ik geloof dat je er dan op moet vertrouwen dat hij je niet dóór die muur laat lopen, of zo iets.

'Dank je', moet je dan zeggen.
'Kijk naar De Muur'.
'Dank je'.
'Loop naar De Muur'.
'Dank je'.

Ook twee uur lang: Ga naar De Muur. Dank je. Kijk naar De Muur. Dank je. Loop naar De Muur. Dank je.

"De Asbak heeft nog nooit iemand gehaald, vertelde Ed me. In het bijzijn van Ed moet je dan tegen een asbak gaan lullen. 'Sta op!', moet je dan schreeuwen. Pas als Ed vindt dat je dat echt *meent*, als je echt wil dat die asbak opstaat, ben je klaar. Niemand mag daar verder bij zijn, de nieuwelingen moeten dan gaan wandelen. Iemand 'sta op!' horen schreeuwen kan nog wel. Maar als zo'n nieuweling erachter komt dat tegen een asbak moet worden geschreeuwd haakt-ie misschien wel af. Die zegt dan: *flunk!*".

Scientology bellen voor commentaar hoefde niet, want gisterochtend belde Scientology zélf. Ene Jo-Anne. Of het klopte dat wij met die Ad den Boef hadden gesproken.

Mocht dat zo zijn, dan had Jo-Anne nog wel wat 'interessant materiaal' over haar weggelopen patiënt. Wisten wij wel dat die 'afperser' Den Boef door de politie wordt gezocht? Dáár zijn die dossiers dus voor.

Bij bonafide klinieken is het aanleggen van (medische) dossiers over patiënten gebruikelijk. Maar het *doorbellen* van gegevens uit zulke dossiers naar kranten is strijdig met het recht op privacy. Scientologe Jo-Anne kan er niet mee zitten: "Dat maakt niks uit voor jullie, dat die Den Boef wordt gezocht? Dan gaan wij door met het onderzoek op jou".

Maandag heeft het Tweede Kamerlid voor het CDA Fred Borgman enkele 'communicatie-oefeningen' gedaan bij de stichting Narconon in de Bijlmermeer in Amsterdam, en is sindsdien serieus van plan dit 'afkickcentrum' voor verslaafden voor te dragen voor een vette subsidie. Weet hij dan niet dat verslaafden en vrijwilligers die aankloppen bij Narconon, linea recta worden doorgestuurd naar de Scientology Kerk van L. Ron Hubbard? Dat de 'studenten' hun hele uitkering moeten inleveren? Kortom: heeft hij het rapport van de Sektencommissie (waarvan hij zelf nota bene plaatsvervangend lid is) dan niet gelezen? Het kamerlid, halverwege de deprogrammering: 'Ik word hier steeds ongelukkiger mee'.

Hoe Kamerlid Borgman afzag van subsidie voor de sekte van Hubbard

'Programmaleider' Koning: verse kadetten FOTO PETER ELENBAAS

Kamerlid Borgman: geen 'vreemde in Jeruzalem' FOTO DIJKSTRA

'Dan zal ik eerst dat sektenrapport maar 's lezen'

door BART MIDDELBURG

AMSTERDAM – 'Programmaleider' Ed Koning van de stichting Narconon heeft zijn studenten er afgelopen zaterdag op uitgestuurd met een wat ongebruikelijk boodschappenlijstje. Geen voorraadje vitaminepillen dit keer, wonderolie was er ook nog genoeg, maar een zak verse kadetten met een paar ons fijne vleeswaren, alsmede *een* nieuwe koffiekopjes en -schotels.

Nou nou. Krijgen de studenten dan eindelijk waar voor hun uitkering? Nee: Narconon kreeg maandag hoog bezoek. De Tweede Kamerleden voor het Christen Democratisch Appèl Fred Borgman en Ton de Kok kwamen zich eens hoogstpersoonlijk op de hoogte stellen van deze doorbraak op het gebied van de hulpverlening aan verslaafden, en ja – die kan je toch niet een fles *All Blend Oil* gaan voorzetten?

Borgman: "Ik ben daar maandag geweest ja, dat klopt. Een paar maanden geleden al ben ik door bestuursleden van deze stichting gevraagd bij gelegenheid eens langs te komen, en dat is nu dus gebeurd. Ze hadden mij verteld een bepaalde methode te hebben ontwikkeld voor het afkicken van verslaafden, en dat dat een effectieve methode is. Andere methoden – denk alleen maar aan de verstrekking van methadon – blijken geen oplossing te bieden, dus ik heb me maandag met fractiegenoot De Kok eens uitvoerig laten informeren door de directeur – de heer Ed Koning – over hun werkwijze en de filosofie daar achter.

"Ik vind het uitermate interessant, moet ik zeggen. Op dit moment is er sprake van een wanhopig beleid, dus je moet als kamerlid alle mogelijke middelen bekijken. We hebben er ook met een afgekickte verslaafde gesproken. Heel boeiend."

"De opzet van Narconon is erg eenvoudig. Ze gaan uit van de filosofie dat de betrokkene voor zichzelf tot de ontdekking moet komen waarom hij, of zij, drugs is gaan gebruiken. Fysiek zijn ze ook flink bezig, met sauna's, en zo, en vitaminen, en de resultaten noemen zij zelf heel goed. Zo'n *25 procent* van de verslaafden die bij Narconon een behandeling hebben ondergaan zijn nu nog steeds schoon, zei de directeur. Al zijn het er maar een paar, dan is dat al een hele verbetering."

"Verder zit er weinig hocus pocus of poespas achter. Veel vitaminen, en dat zeg ik: de betrokkenen maakten op ons een goede indruk. Wat daar gebeurt kun je echt niet zo maar wegwuiven. Wij gaan hier op korte termijn intern, in de fractie dus, eens over praten, en daarna zullen we het zo snel mogelijk in de Kamer of in de uitgebreide commissievergadering volksgezondheid ter sprake brengen. Je zou in eerste instantie kunnen denken aan bij voorbeeld een voorzichtig experiment."

Het CDA is serieus van plan Narconon te gaan subsidiëren?

Borgman: "Ja, dan denk ik aan subsidie. Kijkt u eens, je hebt een aantal specifieke centra die worden gesubsidieerd – ik denk aan de Jellinek – maar waarvan de effectiviteit niet altijd navenant is. Onze indruk is dat er bij Narconon meer mogelijkheden zijn voor resultaat."

Zieltjes

Geen hocus pocus? De stichting Narconon Nederland is een dochterondernemning van de Scientology Kerk van L. Ron Hubbard. In de 'gratis persoonlijkheidstest' van Scientology is de afgelopen jaren een beetje de klad gekomen, en dus is nu een methode ontwikkeld waarmee in één klap verslaafde zieltjes én hun uitkeringen worden gewonnen: Narconon.

Een klein jaar geleden heeft Scientology een 'afkickcentrum' geopend in de flat Kralenbeek 618 in de Bijlmermeer in Amsterdam, waar de 'studenten' onder leiding van Koning – een gesjeesde student psychologie – worden volgepropt met goedkope vitaminepillen en wonderolie en vervolgens worden onderworpen aan 'communicatie-oefeningen' en 'objectieve processen' volgens de leer van Hubbard.

De verslaafden moeten de therapie echter beginnen met het inleveren van hun hèle uitkering, zo bleek vorige week uit een artikel in deze krant. "Sommigen tekenen een machtiging, waarna hun uitkering door de sociale dienst op onze rekening wordt overgemaakt," aldus Koning vorige week in een openhartige bui. "Anderen krijgen hun uitkering weer via een cheque, en die brengen het dan contant hier." Vrijwilligers die daarbij een handje willen helpen en reageren op de advertenties van Narconon, worden linea recta doorgestuurd naar Scientology waar ze – tegen betaling uiteraard – de werken van L. Ron Hubbard uit het hoofd moeten leren. Kassa dus.

Borgman: "Ik heb dat artikel niet gelezen nee." Maar geen nood: hij is namelijk plaatsvervangend lid van de Kamercommissie Sekten die in mei een voorlopig rapport heeft uitgebracht. Daarin concludeert de commissie dat de sektes in Nederland 'in het algemeen geen groot gevaar voor de geestelijke volksgezondheid' vormen. Het oordeel van de commissie over de Scientology Kerk is echter bikkelhard. De handelwijze van deze sekte tast volgens het rapport 'belangrijke grondrechten' aan. "Zou de Kerk niet bereid blijken daarin metterdaad verandering te brengen, dan zou de vraag kunnen worden gesteld of zij daarmee niet binnen de wettelijke termen van de verboden rechtspersoon zou vallen." Hetzelfde geldt voor de stichting Narconon, die in het rapport onomwonden als 'nevenactiviteit' van Scientology wordt omschreven. Dát had Borgman natuurlijk goed in zijn oren geknoopt toen hij maandag op bezoek ging bij Narconon.

Vraagtekens

Borgman: "Ehh... nou ja, ik ben dus geen lid, maar plaatsvervangend lid van die commissie hè. Ik mag af en toe invallen voor Dien Cornelissen. En eh... ik moet bekennen dat ik de inhoud van dat rapport ook niet zo uit het hoofd ken. Narconon komt daar ook in voor? Hè. Volgens de mensen die wij gesproken hebben, bestaat er héél weinig affectie tussen Narconon en Scientology; er wordt incidenteel gebruik gemaakt van de filosofie van die meneer Hubbard, maar verder werd elke band met kracht ontkend."

Heeft meneer Koning u dan niet verteld dat vrijwilligers en verslaafden onmiddellijk worden doorgestuurd naar de Scientology Kerk?

Borgman: "Nee, dat is mij niet verteld. Dus alle vrijwilligers krijgen een training via Scientology? O. Daar zou ik dan grote moeite mee hebben. Ik heb namelijk nogal wat zorgen over die sekten. Als het werkelijk zo zou zijn dat Scientology een hele sterke invloed heeft op deze hulpverlening, dan krijg ik daar toch nadrukkelijk vraagtekens bij. Dan vind ik dat toch eigenlijk bijzonder kwalijk."

Nog iets: heeft meneer Koning u verteld dat zijn studenten hun hèle uitkering moeten afstaan?

Borgman: "Nee, dat is mij ook niet verteld. Ik heb wél gevraagd – ik ben natuurlijk niet helemáál gek – hoe de financiën zijn geregeld, en of daar een boekhouding van wordt bijgehouden. Het wordt zo gauw duister hè, anders. Mij is daarop verteld dat de verslaafden een klein deel van hun uitkering moeten afstaan, en dat dat moet worden gezien als een bijdrage in de kosten van levensonderhoud."

Studenten met een ander inkomen betalen zelfs tot zevenhonderd gulden per week.

Borgman: "Aha! Dat is me allemaal niet verteld. Tja, in zo'n eerste gesprek ga je natuurlijk niet vragen: zeg, mag ik de boekhouding even zien? Wat er met al dat geld verder gebeurt, weet ik dus niet."

Van dat geld wordt bij voorbeeld voor duizenden guldens getelefoneerd met Amerika, en als de voorraad van het boek De Weg naar het Geluk van Hubbard op is, dan wordt er in Philadelphia voor vijftienhonderd gulden een nieuwe partij besteld.

Borgman: "Ik word hier steeds ongelukkiger mee. Met geld van verslaafden wordt dus een sekte ondersteund! Jájajajaja. Ik heb natuurlijk wel het een en ander gevraagd – een vreemde in Jeruzalem ben ik nu ook weer niet – maar dat wist ik allemaal niet."

De cijfers van de stichting Narconon blijven trouwens een groot mysterie. Vorige week dinsdag verklaarde Koning nog dat 84,6 procent van de verslaafden die zich door hem laten behandelen clean blijven. Maandag was dat percentage blijkens de woorden van Borgman al gezakt naar 25. Een spectaculaire daling van maar liefst 59,6 procent in nog geen week tijd, maar wellicht wordt het nu eindelijk eens wat met die subsidie.

Borgman: "Ja nee, ha, dat komt nu uiteraard wel even anders te liggen. Dat zullen we maar vergeten, want mij is daar nog niet de heift verteld. Ik vind het wel rottig hoor, want dat zijn geen bagatelletjes die ik nu te horen krijg. Ik heb met die kruisraketten en het euthanasie-vraagstuk ook zo veel aan mijn hoofd... Ik heb eigenlijk nog geen tijd gehad dat rapport van de Sektencommissie goed te lezen. Dat zal ik dan eerst maar eens gaan doen, en dan zal ik die meneer Koning nog maar eens bellen. En wat die koffiekopjes betreft: die waren inderdaad splinternieuw. Verrék zeg! Daar sta ik nu pas bij stil. Je moet ook eigenlijk overal op letten hè?"

VERSLAAFD?
JE KAN ER VANAF KOMEN!

Narconon is de naam van een stichting zonder winstoogmerk. Het woord ,,Narconon'' is een samentrekking van de woorden ,,non'' (niet, of de afwezigheid van) en ,,narcose'' (verdoving, hier ook bedoeld als bewustzijnsveranderende middelen, narcotica) ,,Narconon'' betekent dus: ,,de afwezigheid van verdoving''. De doelen van Narconon zijn mensen af te helpen van hun verslaving(en) zowel lichamelijk als geestelijk zodat zij weer kunnen meedraaien als volwaardige leden van de maatschappij, en op langere termijn, een maatschappij waarin geen mens meer de behoefte voelt om te gebruiken waardoor alle criminele bijverschijnselen zullen zijn opgeheven.

Hier wordt op twee manieren aan gewerkt, namelijk door enerzijds een afkickcentrum te runnen, waarin uitsluitend vrijwilligers werken en waarin mensen vrijwillig komen afkicken en anderzijds door het geven van uitgebreide voorlichting door middel van lezingen aan vooral jongeren.

Het Narconon afkickprogramma werd voor het eerst gestart in een Amerikaanse gevangenis, waar de verslaafde gedetineerde William Benitez het initiatief nam. Hij had het boek ,,de Grondbeginselen van het Denken'' van de Amerikaanse filosoof L. Ron Hubbard gelezen en heeft toen in samenwerking met hem een programma opgesteld. Dat was in 1966. Sinds die tijd is het programma sterk uitgebreid en vervolmaakt. Niettemin slaagde van de eerste groep van 10 man 70%. Hierna is men in Zweden begonnen Narconons op te zetten. Er zijn daar nu drie Narconons die alle erkend zijn en gesubsidieerd door de lokale overheid.

Verder in Europa: in Duitsland, Frankrijk, Spanje en Italië. Momenteel draaien er 150 Narconons over de hele wereld.
Het Narconon-programma ziet er als volgt uit. Er wordt na de opname direkt met druggebruik gestopt zonder af te bouwen of van vervangende middelen gebruik te maken. Mensen die methadon gebruiken wordt aangeraden van tevoren af te bouwen tot hoogstens 25 mg (methadon geeft de zwaarste afkickverschijnselen). Om de ontwenningsverschijnselen te verhelpen en de periode om hier doorheen te komen zo kort mogelijk te houden doen wij het volgende: a) grote hoeveelheden vitamines en mineralen verstrekken, b) lichaamsontspannende oefeningen met de cliënt, c) extroverterende oefeningen (dit om het ,,malen'' tegen te gaan). Het is erg belangrijk dat er tijdens de ontwenningsperiode een hechte samenwerking is tussen de begeleider en de persoon die afkickt; de verslaafde en de begeleider samen tegen de ontwenningsverschijnselen.

Het geheel staat onder toezicht van een arts. Daarna worden communicatieoefeningen gedaan in groepjes van twee mensen onder begeleiding. Het doel ervan is om iemands vermogen te vergroten om problemen op te lossen door communicatie alleen. Door deze 12 oefeningen kan iemand bereiken dat hij in staat is iets onder ogen te zien waardoor hij dan in staat is oorzakelijker op te treden in zijn leven in plaats van te ,,reageren'' op zijn problemen en zijn omgeving.

Het volgende programmaonderdeel is het reinigingsprogramma. resten van drugs, medicijnen, alcohol, conserveringsmiddelen enz. blijven namelijk in de vetweefsels van het lichaam zitten en kunnen daar jaren blijven zitten en weer in werking treden waardoor iemand zelfs ,,stoned'' kan raken jaren nadat hij of zij van de drugs af is. Daarom dus het reinigingsprogramma, met als doel iemands organisme schoon te maken en te reinigen van alle onreinheden zoals bijvoorbeeld drugs.

Er moet iedere dag een evenredige hoeveelheid vitamines ingenomen worden. Dan wordt iedere dag buiten een half uur hard gelopen om de circulatie in het hele lichaam te vergroten, en daarna wordt 2½ tot 5 uur samen met iemand anders in de sauna gezweet, om zodoende de onzuiverheden te lozen en via de poriën uit het lichaam te laten verdwijnen. Ook dit staat uiteraard onder toezicht van een arts.

De laatste drie programmastappen hebben tot doel de schade die drugs toebrengen aan het geestelijk welzijn van het individu te verhelpen.
,,De weg eruit is de weg van meer bewustzijn.

Ik zou het erg vervelend vinden als er vele goeie lieden moesten leven met een geblokkeerde weg.
Net als iedereen heb ik door de jaren heen tegenslagen gehad en ik weet wat het is. De weg eruit is de weg omhoog.

Ik hoop dat u het haalt. Succes. Ron.'' (Uit een brief van L. Ron Hubbard aan Narconon).
Voor meer informatie: Stichting Narconon Nederland, Postbus 17098 1001 JB Amsterdam. Telefoon: (020) 993925.

Plaatsing van deze advertentie is mogelijk gemaakt door schenkingen van mensen die het ,,Narconon'' programma uit eigen ervaring van harte ondersteunen.

'Zie je 't voor je? Dope in 'n afkickcentrum?'

Uit deze aanbevelingsbrief blijkt dat dokter Van Oort zich jaren geleden al heeft aangesloten bij de sekte van Hubbard

...'Bewondering' voor de tr's van Scientology-grondlegger L. Ron Hubbard, zoals het communiceren met asbakken

Over de resultaten van de dubieuze stichting Narconon in de Bijlmermeer – een 'afkickcentrum' van de Scientology Kerk – heerst binnen de sekte zelf nogal wat verdeeldheid. Dan weer kickt 84,6 procent definitief af dank zij het programma volgens de leer van Scientology-grondlegger L. Ron Hubbard, dan weer 80 of 78,6 procent, soms 70 of 34, maar ook wel eens 21,3 procent.

"Flauwekul allemaal. Het échte percentage afgekickten – zet dat maar met vette letters in de krant – is 0,0. En mijn naam mag je er ook bij zetten: Sjaak de Vos, 46 jaar, ex-staflid." Van januari tot juni vorig jaar werkte hij als vrijwilliger bij de stichting, tot 'programmaleider' Ed Koning en 'coördinatrice' Joanna Kluessien van Scientology in hem een 'Potential Trouble Source' (Potentieel Lastpak, kortweg PTS) ontdekten. In onze serie Je Hoeft Niet Eerst Te Zijn Verdronken Om Als Badmeester Te Kunnen Gaan Werken (het motto van Narconon) vandaag: de 'body-coms' van Scientoloog Rob, de enorme boetes van Joanna Kluessien, het druggebruik binnen de sekte zelf en de aanbevelingsbrieven van de Amsterdamse huisarts Lidy van Oort. 'Hoihoi, we hebben weer tweeduizend gulden!'.

door BART MIDDELBURG

Ex-staflid Narconon klapt uit de school

'Potential Trouble Source' (PTS) Sjaak de Vos: 'Verhuizen helpt niet, want ze sporen je zo op' FOTO APA

Behalve een soort hoofdartikel onder de kop 'Goeie morge, zonder zorge' en uiteraard een bankrekeningnummer ('Bij voorbaat hartelijk dankie'), bevat het laatste nummer van het onregelmatig verschijnende periodiek *Narconon-nieuws* ook een vrolijk diepte-interview 'dat de redaktie mocht hebben met Ed Koning, de programmaleider van de Stichting Narconon Nederland'.

Vraag: "Vertel over je werk bij Narconon."

Antwoord: "Veel werk, geen geld (lacht)."

Vraag: "Wat verwacht je van mensen die bij Narconon werken?"

Antwoord: "Het onmogelijke (lacht). Begrip, bekwaamheid, veel tijd, inzet, flexibiliteit, zelfstandigheid. En geen gezeur... (lacht)"

Verder gezeur. Ex-staflid Sjaak de Vos kan het uit ervaring bevestigen: Waag het ook niet om als eenvoudig vrijwilliger of eenvoudig student bij de leiding te klagen over de scientologen die bij Narconon werken, want je wordt midden in je gezicht uitgelachen. Scientologen die iets verkeerd doen? Die bestaan niet, punt uit (lacht niet).

Rob, een Scientoloog uit Delft, deed *body-coms* bij Carla, een verslaafd meisje uit Rotterdam. *Body-coms*, of *contact-assists*, staat voor *body-communication*: met je handen lemands lichaam afwerken om de aandacht van de problemen af te leiden. Je eet ook nog *touch-assists*, volgens hetzelfde principe, maar dan alleen met je vingertoppen. *Bullshit* allemaal, het is gewoon een soort handoplegging. Voorschrift bij de *body-coms* voor vrouwen is dat je niet aan te borsten mag komen, en niet onder de buik. Maar Rob kon z'n poten soort thuis houden. Die zat aan Carla's borsten en in haar kruis, dus Carla wil op een gegeven moment geen *body-coms* meer van Rob. Ik naar Ed Koning en Joanna Kluessien, de coördinatrice van Scientology bij Narconon: Ed heeft niks te vertellen, hij moet Joanna overal toestemming voor vragen. 'Ach zeiserd', was het toen, 'jij hebt ook overal commentaar op'.

De vriendin van Cor Korporaal, één van de oprichters van Narconon, loopt een eend knetterstoned met een pak *dope* te zwaaien in de huiskamer. Zie je het voor je? Zwaaien met *dope* in een afkickcentrum! Ik naar Ed en Joanna. 'Ach nuweloer', was het toen, 'bemoei je niet je eigen zaken'.

Als Scientoloog ben je pas fout als je gaat twijfelen aan de leer van Hubbard, of nog erger: in strijd daarmee handelt. Dan moet je *ethics* doen."

De *ethics* zijn de interne gedragsregels van Scientology. Het staflid dat je overtreedt, is overgeleverd aan de *Court of Ethics*, het interne tuchtcollege. De Vos: "En die zijn niet mniselijk hoor. Op een zondag wordt er een keer een brief voor Joanna bezorgd: afkomstig van die Rob. Ik maak die brief per ongeluk open, en wat lees ik? Die jongen vroeg ontheffing van een boete van *tienduizend gulden* die hem was opgelegd, en of er alsgebleft geen regeling was te treffen. Hij heeft namelijk een eigen zaak, dus die zag z'n faillissement al dagen."

Met de stichting Narconon is de Scientology Kerk in een nieuw gat in de markt gedoken: dat van de verslaafden. Wie van de straat wordt geplukt of reageert op een advertentie, moet óf honderd gulden per dag betalen óf zijn hele uitkering inleveren, en wordt vervolgens volgepropt met vitaminepillen en wonderolie (het 'reinigingsprogramma') tot de huid rood aanloopt. Dan volgen de *tr's* ('trainings-routine') waarmee de 'student' zijn geestelijk evenwicht moet hervinden, zoals twee uur lang met de ogen dicht zitten, twee uur lang 'Vliegen vogels?' zeggen, en – uiteindelijk – pruten tegen een asbak onder toezicht van Koning of Kluessien.

Na De Asbak volgt de Brug naar Clear van Scientology – een soms levenslange cursus waarvan de kosten al snel in de tienduizenden guldens lopen, maar die dan ook een ongekende carrière beloft. Na het bereiken van de staat van *clear* kan de student namelijk doorleren tot hij niveau 4000.0 heeft bereikt, een niveau – aldus de handleiding *Dynamics and the Tone Scale* van L. Ron – waarop hij voorbeeld ook 'God te vinden zou zijn'.

"Het is nogal geof allemaal," aldus PvdA-Kamerlid Ien Dales drie weken geleden in Het Parool. Zij is voornemens de minister van justitie te vragen 'of er hetzij in de strafrechtelijke, hetzij in de fiscale sfeer' maatregelen genomen kunnen worden tegen Scientology/Narconon. De sekte wekt de suggestie 'dat als je maar met ze in zee gaat, het over een tijdje weer prima met je gaat. Als dat geen flessentrekkerij is, wil ik wel eens weten of dat er niet van te maken is', aldus Dales.

Sjaak de Vos: "Begin vorig jaar krijg ik een folder van ze onder ogen waarin vrijwilligers werden gevraagd, dus ik bel op. Waarom? Omdat ik zelf *total-loss* ben geweest, omdat ik twintig jaar alcoholist ben geweest en tien jaar heroïne, cocaïne en speed heb gebruikt, omdat ik er twee huwelijken mee heb verknald, omdat mijn zoontje van zes niets meer met me te maken wil hebben, omdat ik het overleefd heb, en omdat ik het gevoel heb dat ik wat goed te maken heb. Zo iets. Tegen Koning heb ik meteen gezegd: met Scientology wil ik niets te maken hebben. 'Nee nee, natuurlijk niet', zei Ed, 'maar daar staan we ook helemaal los van'.

Vijf maanden later moest ik echt weg, want wat Narconon doet heeft met hulpverlening niets te maken. Alles draait er om geld en macht, macht binnen Scientology, en dat de helft van de studenten rustig doorgaat met spuiten, slikken en snuiven, interesseert ze niet. Ze hebben het zelfs niet in de gaten.

Ik kom er op een zondagmiddag, en ik denk: wat is dat toch voor gekrijs? Lagen er een jongen en een meisje uit Rotterdam – spuiters – in een kamertje midden in hun *cold turkey*. (Een combinatie van hevige krampen en psychoses, veroorzaakt door plotseling stoppen met heroïne zonder pijnstillers te gebruiken). Die twee hadden ze maar op een matras gekwakt. Het was hun eerste *cold turkey*, dus ze lagen te gillen van de pijn, echt heel *heavy*, maar er ging niemand naar ze toe. Ed en Joanna waren beiden aanwezig, maar lieten ze helemaal aan hun lot over, tót ze 's avonds vreselijk begonnen te bralen en ook bloed begonnen op te geven. Joanna, die nota bene de leiding heeft van het afkickcentrum, bleef in de deuropening staan; ze durfde niet eens naar binnen. Veel te eng. Ed heeft tenminste Hans Groenendijk nog laten komen, hun toenmalige arts. Joanna stond er op dat Groenendijk dat meisje een libriumspuit zou geven, en dat deed-ie deed ook nog. Ik was daar tegen. Gevolg was dat die jongen helemaal flipte omdat hij géén spuit kreeg. De volgende morgen waren ze natuurlijk weer vertrokken.

Op een dag wordt Joke binnengebracht. Haar man had al honderd gulden per dag toegezegd, dus er hing echt zo'n stemming van: *de kip met de gouden eieren is binnen*. In zulke bewoordingen wordt er ook openlijk door Ed en Joanna over gepraat. 'Daar zitten we goed mee', zei Joanna.

Julio – ook een Scientoloog – zou Joke begeleiden. Maar op een vrijdagnacht loopt ik om een uur of twaalf Narconon binnen, en daar zit Joke helemaal in paniek, bibberend, en met zulke ogen op de rand van haar bed. Met wel pijn en moette heb ik uit haar kinnen krijgen dat sinds de avond er voor *niemand* meer bij haar was geweest. Een dag en een nacht dus. Ik op zoek naar Julio. Die was in een ander kamertje bezig zijn vriend Carlos *body-coms* te leren. 'Kloothommel', zeg ik, en ik heb hem vierkant de deur uitgeschopt. Een paar dagen later komt Tom, ook Scientoloog. Begint tegen dat meisje dat haar *thetaan* was uitgetreden, en dat ze een nieuwe ziel moest hebben. Moet je nodig zeggen tegen iemand die al helemaal in paniek is, 'Tom heb ik ook weggestuurd."

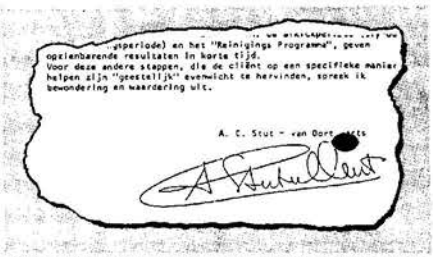

...'Bewondering' voor de tr's van Scientology-grondlegger L. Ron Hubbard, zoals het communiceren met asbakken

Nieuwe aanvoer

Koning en Kluessing zorgen bij Narconon voor nieuwe aanvoer. De Vos: "Nadat ze hem een maand gek hadden gebeld, was het ze eindelijk gelukt Rob uit Gouda binnen te hoodsen. Rob z'n moeder had tweeduizend gulden bij elkaar gespaard. Dat geld was eigenlijk bestemd voor een auto, maar met tien keer per dag bellen hadden ze haar zo ver gekregen dat ze het maar afstond. Ik weet het nog precies, want Joanna kwam half huichend de huiskamer binnen: *'Hoihoi, we hebben weer tweeduizend gulden jongens!'* Na drie weken was het geld natuurlijk op, want dat gaat hard met honderd gulden per dag. Robs moeder is toen nota bene naar de katholieke kerk in Gouda gestapt, en heeft daar nog eens iets van vijftienhonderd gulden gekregen. Kassa! Rob vond het al lang best, want Rob bleef lekker gebruiken.

Ik zeg een keer tegen Ed: 'Als jij echt verslaafden wil helpen, dan moet je je er om te beginnen niet constant door hun laten inluizen'. Junks die willen blijven gebruiken kennen zo veel trucs, als je die niet door hebt kan je het wel schudden. 'Welnee', zegt Ed. 'jij bent veel te wantrouwig'. Johnny, een verslaafde, zegt een keer tegen Ed: 'Ed, ik heb nog tweeduizend gulden op de giro staan, ga even mee'. Ha!, denkt Ed. Maar drie meter vóór het girokantoor zegt Johnny tegen Ed: 'Geef me even honderd gulden, ik moet even een pakje sigaretten kopen'. Drie meter voor het girokantoor! En Ed leent hem dat ook nog. Johnny koopt voor honder gulden *smack* op Ganzenhoef, en is nergens meer te bekennen.

A.C. Stut-van Oort, arts

Als arts maak ik al gerulme tijd gebruik van enkele eenvoudige methoden, de touch-assist en de contact-assist, om pijn te verlichten en verwondingen en ziekten sneller te laten genezen,

Uit deze aanbevelingsbrief blijkt dat dokter Van Oort zich jaren geleden al heeft aangesloten bij de sekte van Hubbard

'Nou', zei Ed, 'daar ben ik lelijk ingelopen'. Heeft nog een uur naar Johnny lopen zoeken op Ganzenhoef.

De meeste verslaafden die ik er heb meegemaakt, zijn gewoon blijven gebruiken zonder dat iemand het in de gaten had. Het is gebeurd dat ze 's morgens met z'n drieën de deur uitgingen voor een paar boodschappen en 's middags laat pas knetterstoned terugkwamen, zonder boodschappen. 'Ach, die hebben gewoon lekker gewandeld', zei Ed dan. Zat je weer zonder vreten.

Als je van Ed honderd gulden meekreeg om boodschappen te doen, dan zocht je op de vloer bij de kassa's van Albert Heijn eerst een bonnetje van ongeveer honderd gulden, daarna deed je voor vijftig gulden boodschappen, en voor de resterende vijftig gulden kocht je *smack* op Ganzenhoef. Aan de lopende band gebeurde dat, want Ed keek de bonnetjes toch nooit na. 'Ach Sjaak, je moet ze meer *vertrouwen* geven', zeide dan."

Vertrekken

Binnen enkele maanden ontwikkelde De Vos zich van *Potential Trouble Source* (PTS) tot het hoogst bereikbare binnen de tuchtrechtspraak van Scientology/Narconon: een *Suppressive Person* (SP).

De Vos: "De vader van Inge, een meisje uit de Bijlmer, had honderd gulden per dag toegezegd, maar had na vier dagen nog niet betaald. Kan gebeuren. Toen moest ik dat meisje van Joanna vertellen dat ze kon vertrekken. 'Hij betaalt vandaag, een week vooruit, en anders moet ze weg'.

'Zeg Joanna', zei ik toen, 'jij komt toch uit Volendam he?'

'Ja, maar wat heeft dat hier mee te maken?'

'Nou niks, maar het is nog wel te horen, lelijk viswijf dat je d'r bent'. Op een gegeven moment ben ik mensen gaan wegpraten. Ik moest een Maleisier uit Den Haag ophalen. Die was nota bene al weken *clean*, maar dat gaf niks: al ging-ie alleen maar naar de sauna, dat levert ook geld op. April was dat, de prijs was toen nog vijftig gulden per dag. 'En vertel hem maar dat de prijs ophoog is gegaan naar honderd gulden, want als hij vijftig kan betalen, kan hij ook honderd betalen', zei Joanna. Verdubbelde de prijs even van de ene op de andere dag. Ik ben naar Den Haag gegaan, en heb tegen die jongen gezegd: 'ga jij lekker hier naar de sauna, maar kom in godsnaam niet naar Narconon. Je bent veel meer kwijt, en binnen de kortste keren ben je er weer aan de *dope* ook'.

Ik ben ze ook gaan wegbellen. Ed heeft in z'n kantoortje een enorme kaartenbak met een paar honderd namen, adressen en telefoonnummers van verslaafden. Hoe ze daar aan zijn gekomen, is me een raadsel. Als er weer verse verslaafden nodig zijn pakken ze die bak en gaan ze bellen. 'Kom toch lekker bij ons joh, dan ben je d'r zó vanaf'. Verhuizen helpt niet, want ze sporen je zo op. Ik heb heel wat verslaafden uit die bak gebeld. Die hadden Ed en Joanna al zó vaak aan de lijn gehad dat ze alleen al bij het hören van het woord Narconon tegen het plafond vlogen, maar dan zei ik: 'Knoop een ding in je oren: laat je nóóit omlullen door Narconon, **en** zegt het voort. Ajuus'. en dat pakte ik de volgende.

De definitieve breuk kwam na vijf maanden toen ik op een avond met een paar jongens gezellig een potje zat te klaverjassen. Joanna zegt: 'En nu sodemieter je een keer op ook. Je houdt die jongens van hun *tr's* af'. Na een half uur vergaderen met Ed in het kantoortje, had ze besloten dat ik zou worden geschorst. Heel officieel allemaal. Had ik zeker ook *ethics* moeten doen, maar ik zei: 'Sjaak laat zich niet schorsen, Sjaak gaat weg', en dat heb ik gedaan ook. Twee studenten zijn met me meegegaan, want die hadden er ook genoeg van dat alles en iedereen er wordt vermaggeld en genaaid."

Botbreuken

De Amsterdamse huisarts Lidy van Oort is een heel andere mening over het afkickcentrum toegedaan. "Of het nu christelijk gelood is of niet, ik denk dat de kinderen meer de kans moeten krijgen om te geloven," zei zij in april '84 in Utrecht op een door het Wetenschappelijk Instituut van het CDA georganiseerde 'studieconferentie Drugsbeleid'.

Veel bijval kreeg ze niet, zo blijkt uit het verslag van de forumdiscussie, met uitzondering dan van woordvoerder K. Gunning van de stichting Christelijke Drugs Bestrijding – een organisatie te Balkbrug die al jaren strijd levert tegen mensen die de 'kop in het zand steken' en niet willen zien dat zelfs soft drugs ernstig 'hersenverval' veroorzaken.

In december vorig jaar keurde dokter Van Oort Gerard A. uit Bussum – een 29-jarige man met een aangeboren hersenafwijking – goed voor het 'reinigingsprogramma' van Scientology. Binnen vijf minuten was de keuring achter de rug, waarna de sekte A. bijna 20.000 gulden afhandig heeft gemaakt en pogingen heeft gedaan hem ook nog een persoonlijke lening en een hypotheek te laten afsluiten ten behoeve van zijn voortgang op de Brug naar Clear.

In vragen over haar werkzaamheden voor de sekte, had mevrouw Van Oort drie weken geleden 'weinig interesse'. Uit een aantal aanbevelingsbrieven die zij voor Scientology heeft geschreven, blijkt ook waarom dokter Van Oort zich jaren geleden al aangesloten bij de sekte van Hubbard, en verleent nu haar medewerking bij het inwijdingsritueel voor de 'studenten'.

"Als arts maak ik al geruime tijd gebruik van enkele eenvoudige methoden, de touch-assist en de contact-assist, om pijn te verlichten en verwondingen en ziekten sneller te laten genezen," aldus een aanbevelingsbrief van januari '82. "Deze methoden werden door L.R. Hubbard ontworpen en de theorie achter de methoden is terug te vinden in zijn werk. Ik maak zelf vooral in acute situaties gebruik van de contact-assist, b.v. bij een snijwond of een weefselbeschadiging ten gevolge van een slag of stoot. Van de touch-assist hebben de patienten vooral profijt bij het optreden van pijn, zowel in acute als chronische situaties, b.v. bij een verstuiking, botbreuk en ook na operaties."

Over de *tr's* van Hubbard – zoals het communiceren met asbakken – zegt Van Oort in een andere, ongedateerde aanbevelingsbrief: "Voor deze andere stappen, die de cliënt *op een specifieke manier* helpen zijn 'geestelijk' evenwicht te hervinden, spreek ik bewondering en waardering uit."

Op vragen over haar beroepsethiek als huisarts in relatie tot haar activiteiten als Scientologe, heeft Lidy van Oort 'hetzelfde antwoord als drie weken geleden, namelijk dat ik weinig interesse heb in uw vragen. Goedemiddag'.

Vorige week kwam Rob Hiemstra van de Scientology Kerk Amsterdam eens langs om te 'praten'. Waarover? 'Nou gewoon, ik wil wel eens wat vragen'. Of we de werken van L. Ron Hubbard dan niet gelezen hebben. Die man heeft hele boekenkasten volgeschreven over de vervuiling van de aarde in het algemeen, en de toekomst van het heelal in het bijzonder.

Nee, niet gelezen nee.
Na een kwartiertje besloot Hiemstra met een berustende glimlach maar weer eens op te stappen.
'Mensen die nergens in geloven zijn nogal meelijwekkend',

schrijft Hubbard immers in artikel 18 van De Weg naar het Geluk.

Met het afkickcentrum voor verslaafden Narconon probeert Scientology in de flat Kralenbeek 619 in de Bijlmermeer in Amsterdam verslaafde zieltjes én hun uitkeringen te winnen. Zodra de verslaafden hun geld hebben ingeleverd bij 'programmaleider' Ed Koning, worden ze volgepropt met goedkope vitaminepillen en wonderolie, en tenslotte onderworpen aan 'communicatie-oefeningen' en 'objectieve processen'. Ook vrijwilligers worden regelrecht doorgestuurd

naar het hoofdkantoor van Scientology aan de Nieuwezijds Voorburgwal in de hoofdstad, zo bleek uit een artikel twee weken geleden in deze krant.

Gevolg: talloze telefoontjes, en een dik pak brieven van Scientologen met 'resultaten' en 'bewijzen' (waaronder een jubelende verklaring van een Amerikaanse oud-Koreastrijder) die er op neerkomen dat Narconon en Scientology 'absoluut niets' met elkaar te maken hebben, dat Narconon niettemin een bonafide instelling is, en dat de 'studenten' niet hun hele uitkering maar slechts 'een klein deel'

daarvan hoeven af te staan. Daarnaast maakt Het Parool 'vrijwel geen gebruik van feiten maar van meningen en vooroordelen. Wij voelen ons daardoor geschaad en willen u hierbij vragen deze aktie te staken of Narconon gewoon met open vizier tegemoet te treden en werkelijk onderzoek te doen. Hoogachtend: Narconon', aldus een telegram woensdag. Gisteren stond er zelfs een zware delegatie onder leiding van Scientoloog Paul Rood voor de deur, met de mededeling dat inmiddels 'een onderzoek' is begonnen naar 'deze hetze'.

Uit werkelijk onderzoek blijkt

echter dat bijvoorbeeld het Griekse echtpaar Nikos en Elini B. maar liefst duizend gulden voor vijf dagen behandeling moest betalen aan Koning. Bovendien blijken Narconon en Scientology nog altijd gebruik te maken van de beruchte E-meter en nog altijd dossiers aan te leggen van de 'studenten', hoewel de Sektencommissie uit de Tweede Kamer in mei heeft gezegd dat daarmee 'belangrijke grondrechten' worden aangetast en in geval van recidive een verbod wordt geriskeerd.
'Annelies zit nu in een inrichting. Ze ging allemaal stemmen horen'.

Narconon: 2200 mg vitamine per dag

door BART MIDDELBURG

TILBURG – Gods wegen zijn ondoorgrondelijk, maar Rob Hiemstra van de afdeling *public relations* van de Scientology Kerk Amsterdam kan er ook wat van.
Twee weken geleden stuurde Resy van Spaandonk uit Tilburg – toen nog onder behandeling van 'programmaleider' Ed Koning van de stichting Narconon in Amsterdam – een brief naar Het Parool dat het allemaal best wel meevalt met dit afkickcentrum. Het afkicken was 'binnen twee dagen' gebeurd, het 'reinigingsprogramma' is ook ontzettend goed', de vrijwilligers doen er 'prachtig werk', kortom: "Ik vind mijn geld erg goed besteed bij Narconon."
Een week later pas arriveerde die brief bij de krant, met een begeleidend briefje van Hiemstra waarin hij trots wijst op het bijgaande 'resultaat van het Narcononprogramma'.
Resy van Spaandonk is inmiddels weer thuis in Tilburg, en zegt: "Dát is raar. Ik heb die brief inderdaad aan Het Parool geschreven, omdat ik er baat bij gehad heb. Ed Koning zou hem voor mij op de post doen, maar die heeft hem dus kennelijk eerst aan Hiemstra gegeven. Wat stom zeg, want daar hebben ze tegen mij niks van gezegd. Maar waarom?"

[illegible] post eerst even langs de censor van de Scientology Kerk moet. Stel je voor dat zo'n student in een vlaag van verstandsverbijstering uit de school klapt.

Resy van Spaandonk (31) is van 18 september tot 21 oktober onder behandeling geweest bij Narconon, wilde toen terug naar haar drie kinderen, en is sindsdien *clean*.

Verboden

Resy: "Of ik dat te danken heb aan Narconon weet ik niet, maar laat ik dit zeggen. Ik had al een paar jaar gesprobeerd van de heroïne af te komen. Vorig jaar heb ik, nadat ik een tweeling had gekregen, zelfs drie maanden in het ziekenhuis gelegen, en daarna begon ik er toch weer mee. Dit keer wilde ik er wel met alle van geweld van af. Nu moest en zou ik echt van mezelf, want ik heb geen zin meer eten te gaan stelen voor m'n kinderen in de supermarkt. Daarom denk ik dat het me ook wel op een andere manier was gelukt. Het is misschien meer mijn eigen verdienste geweest, dan die van Narconon."

De Scientology Kerk en dochterondernemingen Narconon schenden twee belangrijke grondrechten: de vrijheid van godsdienst en de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer'. Dat concludeerde de Sektencommissie uit de Tweede Kamer in een in mei van dit jaar gepubliceerd rapport. De harde kritiek van de commissie richtte zich met name op de dossiers die de sekte aanlegt over alle 'studenten', en op het gebruik van de zogenaamde E-meter – 'een instrument dat zich qua principe noch werking fundamenteel onderscheidt van een leugendetector'. Mochten Scientology en Narconon met bereid blijken daarin verandering te brengen, dan 'zou de vraag kunnen worden gesteld of zij daarmee niet binnen de wettelijke termen van de verboden rechtspersoon zou vallen'.
Hebben Narconon en Scientology zich iets aangetrokken van die harde conclusie?

Resy van Spaandonk: "Dat Scientology en Narconon maar blijven ontkennen dat ze iets met elkaar te maken hebben vind ik een beetje flauw, want ze hebben alles met elkaar te maken. Elke avond komt er een Scientoloog langs, meestal is dat *As-Anne*. Wat zij precies bij Scientology is weet ik niet, maar ze is wel hoog. Ze zit vaak in Amerika, en gaat ook regelmatig naar Kopenhagen; daar zit het hoofdkantoor van Scientology voor Europa. Ze liep ook vaak met collectes, want er wordt zeker twee tot drie keer per week gecollecteerd in de Bijlmer. Zelf heb ik maar één keer meegelopen, maar dat is niet leuk. 'Geef ze allemaal maar een overdosis', en dat soort opmerkingen krijg je dan te horen. Of: 'Narconon? Dat is toch Scientology?' BAM!, zoolen ze de deur dicht. Maar er wordt toch steeds aardig wat opgehaald hoor. Die avond dat ik liep was het maar iets van twintig gulden omdat er voetballen op televisie was, maar gemiddeld zit het al gauw tegen de tachtig gulden aan. Donaties, noemen ze dat. In die vijf weken ben ik trouwens maar één keer in het hoofdkantoor van Scientology aan de Nieuwezijds geweest. Dat was omdat ik had geweigerd nog meer Niacine-vitaminepillen te slikken."

In de eerste weken van de behandeling moeten de studenten van Narconon grote hoeveelheden van dit vitamine-B-preparaat slikken teneinde de drugs 'los te maken van de vetweefsels en vetten'. Voor het overige bestaat het 'reinigingsprogramma' uit een sauna-abonnement. "Ik slikte op een gegeven moment iets van dertig pillen per dag. Je moet er zo veel van slikken dat je een opgezette, rode huid krijgt, net alsof je verschrikkelijk bent verbrand in de zon. Bij sommigen wordt het opgevoerd tot zelfs vijfduizend milligram per dag, maar dan zit je al tegen de honderd pillen aan hoor. Pas dan komen alle giften en radio-actieve stoffen vrij, zeiden ze. Je wordt er in elk geval vreselijk *stoned* van," aldus Resy van Spaandonk.

'Supervisor'

A. Lelie van de centrale documentatiedienst van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering van de Pharmacie (KNMP) in Den Haag: "Dát is nou echt grote onzin. Heroïne en cocaïne, maar ook bijvoorbeeld valium, gaan helemaal niet in je vetcellen zitten. Dat wordt afgebroken door de lever en daarna afgescheiden in de urine. Er wordt dus in elk geval oneigenlijk gebruik gemaakt van dat middel, maar daarnaast is het ook niet erg gezond zulke hoge doses toe te dienen dat je er helemaal rood van wordt. Dat kan bij voor- wijd ernstige leverstoringen veroorzaken, maar ja, die verslaafden zullen het wel slikken. Ik vind het een beetje misbruik maken van de positie waarin die mensen zitten."
Resy van Spaandonk: "Ik ben begonnen met negenhonderd milligram per dag. Daar kreeg ik meteen al een heel rode huid van, maar dat stopte na een paar dagen. Dat betekende dat ik gif-vrij was. Dat zette ik dus ook op het formulier dat je elke avond moet invullen. Dat formulier wordt elke dag, samen met andere gegevens, opgehaald door iemand van Scientology en gaat dan naar de *supervisor* in het hoofdkantoor aan de Nieuwezijds. Die bekijkt dat dan en laat Koning dan weten hoeveel Niacine je de volgende dag moet gebruiken. Maar hoewel ik dus gif-vrij was, verhoogde die supervisor de dosis de volgende dag naar dertienhonderd. En de volgende dag naar achttienhonderd. En ik maar slikken en slikken, en maar elke dag braar invullen dat ik al lang klaar was met het reinigingsprogramma. Tot bij, nadat ik dat dus drie keer geroepen had, de dosis verhoogde naar 2200 milligram per dag. Toen heb ik gezegd: en nu verdom ik het langer. Ik had echt het gevoel dat ik aan het lijntje werd gehouden, want als ze nou een behoorlijke reden hadden gegeven, maar nee – ik werd gewoon teruggestuurd naar de sauna met een belachelijke hoge dosis. "Nou, toen was de kogel door de kerk hoor. Ik moest onmiddellijk bij de 'Org' komen. Dat staat voor De Organisatie, zo noemt iedereen het hoofdkantoor. Daar moest ik aan de E-meter, een soort leugendetector, want ze wilden wel eens kijken of ik de waarheid sprak. Je krijgt dan twee blikjes in je handen, en als het metertje omhoog gaat – of omlaag, dat weet ik niet precies – zien ze of je de waarheid spreekt of niet. Ed heeft die test afgenomen bij me. Klopt het dat je partner voor de sauna spijbelt?, vroeg-ie. Je moet namelijk met z'n tweeen naar de sauna, je mag nergens alleen naar toe. Maar die jongen met wie ik er naar toe moest kneep er steeds tussenuit, dus ik zat elke dag alleen in de sauna. 'Het meertje gaat omhoog', zei Ed, 'volgens mij is er iets dat je me moet vertellen'. 'Ja', zeg ik, 'maar of ik het wil vertellen is een tweede'. Ik voelde me net zo'n klikspaan, maar dat zijn nu eenmaal de regels, als een medestudent iets doet wat niet mag, moet je dat voor zijn eigen bestwil meteen doorgeven. Ik heb me een beetje op de vlakte gehouden, maar het eindresultaat was dat ik in elk geval geen pillen meer hoefde te slikken. 'We geloven dat je klaar bent', werd er gezegd. Je wordt echt op het matje geroepen dan. Die supervisor krijg je nooit te zien. Ik heb wel eens gevraagd waarom. 'Omdat je hem dan niet kunt beïnvloeden', werd er gezegd. 'Het is beter als hij alleen maar je rapporten leest en je niet ziet'. Koning is ook eigenlijk niet de baas van Narconon, dat is die supervisor".

Student Van Spaandonk heeft als een van de weinigen het door Scientology over haar aangelegde dossier ingezien.
"Ik had het bij Narconon van Ed gekregen samen met een stapel andere papieren, met de opdracht het bij de Org af te geven. Maar opeens zie ik dat het mijn eigen dossier is, dus ik begin er meteen in te bladeren. Riet, één van de vrijwilligers, ziet dat en zegt: 'Dag mág je helemaal niet lezen. Dat is geheim!', maar ik heb het toch gedaan. Je kan eigenlijk beter vragen wat er niet in zit. Alles. Er zat een rapport in van Koning dat hij de indruk had dat ik emotioneel nog niet over het verlies van mijn doehtertje heen ben; dat ik soms dagen last heb van migraine; de formulieren van de supervisor; of je 's nachts goed slaapt; of je je 'communicatie-oefeningen' wel goed doet; de keuring-rapporten die de dokters Groenendijk en Pim de Scheele over je hebben gemaakt; echt alles. Ik kan me wel voorstellen dat anderen daar moeite mee hebben, maar het interesseerde mij echt geen zier".

Kort voor Resy van Spaandonk naar huis ging, verliet ook *Annelies* Narconon. "Ze zit nu in een inrichting. Ze ging allemaal stemmen horen. Soms verkleedde ze zich wel vier keer in een uur. 'Waarom doe je dat toch Annelies?' heb ik wel eens gevraagd. 'Ik hoor steeds maar stemmen dat ik me moet verkleden', zei ze dan. 's Nachts begon ze wel eens keihard te lachen in haar slaap," aldus Resy van Spaandonk.
En met *Lie* gaat het ook niet goed. "Die zit er nu al zeven maanden. Daar ben ik wel eens kwaad over geworden, want die hoort daar helemaal niet thuis. 'Ja', zei Ed dan, 'ik kán haar wel genezen, maar dat gaat dan zeker twee jaar in beslag nemen'. Eerst hebben ze wekenlang helemaal niets aan haar gedaan en nu komen ze er niet meer uit. Zaterdag is er iemand van Scientology langs geweest die een speciale therapie met haar gaat beginnen, want de mensen van Narconon hadden daar niet genoeg opleiding voor."
Vrijdag 18 oktober moeht Resy van Spaandonk eindelijk naar huis, maar het werd pas de maandag daarop. "Ed had al eerder een beetje druk op me uitgeoefend van: blijf nou toch lekker bij ons. Maar ik wilde naar mijn kinderen. Alleen: uitgerekend die maandag zouden de Kamerleden Fred Borgman en Ton de Kok van het CDA bij ons komen kijken, en Ed zei: 'Wil je niet alsjeblieft tot maandag blijven? Want jij bent eigenlijk de enige die het af heeft gemaakt'. Ik had het daar best een beetje moeilijk mee, want ik had er helemaal op gerekend: lekker van het weekeinde weer thuis. Maar ik heb het toch maar gedaan".
"Of ik soms eerst zelf drugs had gebruikt voor ik aan de heroïne begon, wilden die Kamerleden weten. Eentje vertelde trouwens nog dat-ie ook een keer cocaïne heeft gebruikt. Ik moest eens een toespraak houden maar was erg moe. Van mijn huisarts heb ik toen cocaïne gekregen, en dat voelde wel te gek hoor', vertelde hij. 'Nog nooit zo'n toespraak gehouden'. Naderhand was-te er bezorgd van, geloof ik, 'maar ik begrijp nu tenminste waarom al die artiesten en zo coke gebruiken. Ben je moe, dan kan je met coke zo weer verder', zei hij".

ADVERTENTIE

VARA VIERT FEEST
DE VARA WIL VERDER
Móet verder, want zeker in deze tijd moeten belangen weer stevig verdedigd worden, ondanks 't feestgedruis.
Zijn dat ook uw belangen? Verdedig dan mee en steun de VARA als tientjeslid. Op z'n minst tot de VARA weer jarig is.

Van harte VARA, maar nú verder. Daarom word ik tientjes lid.
Naam: Voorl.
Adres:
Postcode:
Plaats:
Ik ontvang een VARA-accept/girokaart.
Bovendien ontvang ik twee VARA-koortspellen.
Opsturen in gesloten envelop, zonder postzegel, naar:
VARA, ANTWOORDNUMMER 3, 1200 VB HILVERSUM

VARA
Voor Kleurbekenners

Resy van Spaandonk: 'Die supervisor krijg je nooit te zien' FOTO VAN EYNDHOVEN

Scientology gebruikt nog altijd berüchte E-meter

'De voordeur in, betalen, en weer de achterdeur uit'

AMSTERDAM/ATHENE – Nikos (34) en Elini (33) B. zijn inmiddels weer terug in Griekenland. "Niet afgekikt nee," zegt Nikos, "maar in totaal wel een paar duizend gulden lichter. Het was daar bij Narconon echt de voordeur in, betalen, en onmiddellijk de achterdeur weer uit. Maar het ergste was nog die arts. Die heeft ons niet onderzocht, hij heeft ons geen hulp geboden, niks. Hij heeft ons alleen maar opgepikt bij ons hotel en afgeleverd bij dat Narconon. Daar rekende hij 250 gulden voor, zónder bonnetje: dat steekt hij dus allemaal zwart in zijn zak. Dat is geen arts meer, dat is een slager".

Nikos en Elini B. zijn verslaafd aan achtereenvolgens heroïne en cocaïne, en pakten eind augustus ten einde raad maar eens het vliegtuig naar Amsterdam nadat verscheidene pogingen af te kicken in Griekenland waren mislukt.

Nikos: "We proberen al jaren er van af te komen, tot we een half jaar geleden van een vriend het adres van dokter Groenendijk in Amsterdam kregen. Die zou samenwerken met een organisatie waar je binnen een paar dagen kan afkicken. Wij naar Amsterdam."

"In het hotel bel ik hem meteen op, en ik zeg: dokter, we zijn al jaren verslaafd, blablabla, kunt u ons helpen? Dat kan, zei hij, ik weet wel een kliniek voor jullie. 's Avonds om een uur of acht haalt hij ons op in ons hotel en rijdt met ons naar een flat in een groot gebouw ergens buiten de stad. Dat was dat Narconon dus. Voor dat ritje – ik schat dat het een kilometer of tien was – rekende die arts 250 gulden. 'Ja', zei hij, 'per uur reken ik honderd gulden, en ik ben zo'n tweeenhalf uur met jullie bezig geweest'. Een bonnetje hebben we niet gekregen, wel voor die 250 gulden. Daar begon het al mee."

"Bij dat Narconon regelde hij de hele hoel met de baas daar – meneer Koning – en hij legde ons uit dat we er heel speciale pillen zouden krijgen en mineraalwater en dat we dan na een dag of vijf helemaal oke zouden zijn. Dat ging ons in totaal duizend gulden kosten, honderd gulden per nacht per persoon. Ik vond het meteen al niks. Een heel deprimerende toestand daar, maar ja: wij kennen heg noch steg in Amsterdam en volgens die arts was het allemaal prima in orde. En of ik die duizend gulden meteen even wilde betalen."

Voor dat bedrag kreeg het echtpaar B. wel een bonnetje van 'programmaleider' Ed Koning van Narconon. Op dat door Koning ondertekende ontvangstbewijs staat het geld echter niet omschreven als kosten voor de behandeling, maar als 'donation'.

Nikos B.: "Maar de volgende morgen bekijk ik die flat eens goed en die mensen die daar rondliepen en ik denk: jezus, wat een bellshit! Ik zeg tegen mijn vrouw: kom mee, we gaan weg hier. We moesten slapen in een kamertje met alleen twee bedden, we hebben zes pillen gehad, een kopje yoghurt of zo en verder niks. Toen begon die Koning problemen te maken over het geld.

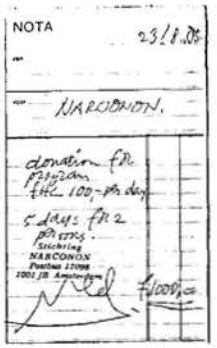

Bon van 'programmaleider' Koning voor duizend gulden: 'donation'

Plotseling was de prijs niet meer honderd gulden per nacht per persoon, maar tweehonderd gulden. Hij wilde niet meer teruggeven dan zeshonderd gulden, maar dan moesten we wel even meegaan naar zijn woning want daar bij Narconon had hij geen geld meer. Ook so iets.

"Met de metro zijn we naar – als ik me goed herinner – station Waterlooplein gegaan. Daar liet hij ons wachten, en tien minuten later kwam hij terug met het geld. Daarna zijn we naar het Centraal Station gegaan en nu zitten we hier weer. Dat Narconon is natuurlijk een goudmijntje, maar dat een arts zich daar voor leent begrijp ik niet. Hij heeft alleen maar taxi-chauffeur voor Narconon gespeeld, zoals je ook taxichauffeurs hebt die provisie krijgen van sexclubs over de klanten die ze er afleveren. Koning zei ook iets van: 'Wat zouden we toch zonder dokter Groenendijk moeten?' Ze werken dus heel nauw samen".

Een arts als snorder voor de Scientology Kerk? Dokter H. Groenendijk, gevestigd aan de Emmalaan 22, explodeert zo ongeveer aan de andere kant van de telefoonlijn.

"Godsamme... Wát een tuig... Ik... ik... Dan probéér je die mensen te helpen, en dan wordt je dat godver nog kwalijk genomen ook! Jezus zeg, ik raak hier écht van overstuur hoor, ik... godsamme".

Pas na een minuut of tien komt de arts enigszins tot rust. "Ja, af en toe breng ik mensen naar Narconon, en af en toe onderzoek ik ook patiënten van ze. Ik weiger allerlei verslaafden zo maar methadon te geven, want ik wil geen junk-arts worden. Daarom heb ik ook contact gehuppeta, regelrecht naar Narconon. Een half jaar geleden ben ik daar eens geweest toen een van de patiënten hevige bulkpijnen had.

Meneer Koning heeft me toen gevraagd of ze niet vaker een beroep op me konden doen, maar dat het allemaal van de Scientology Kerk is heeft-ie niet gezegd. Ja, ik heb wel een grote foto van die Hubbard aan de muur zien hangen, maar verder niks. Jesses, ik vind dat een enge club, dat Scientology. Ik ben zelf wel eens slachtoffer geworden van zo'n intelligentie-test van ze gezegd: huppetta, regelrecht naar Narconon. Een half jaar geleden ben ik daar eens geweest toen een van de patiënten hevige bulkpijnen had.

Meneer Koning heeft me toen gevraagd of ze niet vaker een beroep op me konden doen, maar dat het allemaal van de Scientology Kerk is heeft-ie niet gezegd. Ja, ik heb wel een grote foto van die Hubbard aan de muur zien hangen, maar verder niks. Jesses, ik vind dat een enge club, dat Scientology. Ik ben zelf wel eens slachtoffer geworden van zo'n intelligentie-test van ze gezegd: huppetta, regelrecht naar Narconon. Een half jaar geleden ben ik daar eens geweest toen een van de patiënten hevige bulkpijnen had.

En wat dat bonnetje betreft: "Oké, dat is er even tussendoor geschoten. Maar ik maak anders nooit problemen over bonnen hoor. Ik ga mijn praktijk toch niet in de waag stellen voor een paar honderd gulden? Trouwens: ik ben geen tweeënhalf uur met ze bezig geweest, maar in totaal wel een uur of vier. Van tevoren hadden ze al een paar keer gebeld uit Griekenland, en dat heeft me ook zeker een kwartier gekost. Ik vind dit héél vervelend hoor."

maand

ers willen mstelveen

n hogere kosten dan asisscholen. Omdat vrijheid van onder- alle basisscholen per leerling krijgen de school andere fi- ien moeten aanbo- t zulke kleine groe- rken. Ouders zullen urs moeten tasten. l plaatje is nog niet lus Van den Berg, neer! en op een gulden. er kind per

ting van de school is aantal leerlingen no- wonen binnen een kilometer van het Ook wanneer men lat de school vanaf de eerste dag door minstens 60 leerlingen jonger dan 7 jaar kan worden bezocht of 120 leerlingen van alle leeftijden kan de school van start gaan. Volgens Van den Berg krijgt de school een regionaal karakter: „Veel kinderen zullen uit Amsterdam afkomstig zijn. We hebben gekozen voor een gemakkelijk bereikbare plaats, niet midden in de stad, zodat kinderen uit andere delen van het land ook de school kunnen bezoeken." Hij verwacht dat ouders wel bereid zijn in pool-verband de kinderen over grote afstanden naar de school te rijden.

Toestemming

Toestemming van de gemeente is er nog niet. Wel is iemand van de stichting bij de afdeling onderwijs langs geweest om zich te oriënteren op de eisen, waaraan de nieuwe school moet voldoen. De aanvraag van een gesprek met onderwijswethouder Piet van den Heuvel werd niet gehonoreerd. De stichting gaat voor 1 april een subsidie-aanvrage doen. Men hoopt in augustus 1990 van start te kunnen gaan.

Gemeente-woordvoerder Gerard Lem geeft geen waarde-oordeel over de wenselijkheid van de komst van een school met scientology-achtergrond: „Daar hebben wij als gemeente in feite ook niet veel over te zeggen. Voor ons geldt dat een school een minimum aantal leerlingen moet hebben en dat het onderwijs aan bepaalde eisen moet voldoen. Of men bijvoorbeeld verder uit de bijbel leest, dat is niet aan ons. Op dit moment hebben we trouwens nog geen aanvraag ontvangen."

Om de belangstelling te stimuleren en het vereiste aantal handtekeningen bijeen te krijgen houdt de Stichting Hubbard Onderwijs Nederland volgende week vrijdag 17 februari een informatie-avond in wijkcentrum De Meent vanaf 20 uur. De toegang is gratis.

ortmerssen ondertekent de samenwerkingsovereenkomst. erpleeghuis Groenelaan en de heer Levi, de scheidende ı.

Foto: Luuk Gosewehr

Jonge inbrekers

AMSTELVEEN - Drie jongens - één van 11 en twee van 14 jaar, verblijvend in Amsterdam - zijn zaterdag aangehouden na een inbraak in een woning aan Bolwerk. Het drietal slaagde er niet in buit te vergaren omdat ze werden gezien door iemand, die de politie waarschuwde. De elfjarige is spoedig vrijgelaten. De andere twee bleven tot maandag in het politiebureau.

AMSTELVEEN - In de Populierenlaan is afgelopen vrijdag een bij een hoekwoning het cilinderslot van de keukendeur opengebroken. De daders namen een ring en geld mee.

PERSONALIA

Ridder Andringa

AMSTELVEEN - Na veertig jaar overheidsdienst is F. Andringa, medewerker van de dienst Openbare Werken in Amstelveen, benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. De onderscheiding is hem uitgereikt tijdens een afscheidsbijeenkomst in het raadhuis.

Afscheid Verhoef

AMSTELVEEN - J.D. Verhoef uit de Patrimoniumlaan, besteller van het hoofdpostkantoor Amstelveen, vierde eergisteren zijn 40-jarig jubileum bij de Posterijen. Tevens verliet hij die datum met gebruikmaking van de VUT het bedrijf. Afgelopen vrijdag werd hem ter gelegenheid van zijn vertrek een recep aangeboden in de recreatieruimte van het postkantoor aan het Binnenhof. Velen maakten van de gelegenheid gebruik de scheidende postman toe te spreken en de hand te drukken. In 1986 was hem al een koninklijke onderscheiding ten deel gevallen, enerzijds voor zijn voortreffelijk dienstbetoon, anderzijds voor zijn maatschappelijke betrokkenheid en zijn inzet voor de kerken in Amstelveen.

Lintje voor koster

AMSTELVEEN - In de Pauluskerk is dinsdag afscheid genomen van de koster Nic. Klaasse. Na jarenlang te hebben gewerkt in de gereformeerde kerk aan de Sixlaan heeft hij eind vorig jaar zijn werk neer moeten leggen. Klaasse en zijn echtgenote verhuisden naar de Linder laan. Dinsdagmiddag reikte de bu gemeester aan hem de eremedaille in zilver uit, behorende bij de orde van Oranje-Nassau.

18 maanden voor cocaïnehandel

AMSTELVEEN - Een 44-jarige Amstelvener is donderdag door de Amsterdamse rechtbank veroordeeld tot gevangenisstraf van 18 maanden. De man kreeg de straf opgelegd wegens betrokkenheid bij een cocaïne-transactie in september vorig jaar. Officier van justitie mr. Wooldrik had veertien dagen geleden twee jaar celstraf geëist.

De Amstelvener werd op 17 september 1988 samen met drie andere mannen door een aanhoudingsteam

De Amsterdamse politie was hierover getipt door collega's van het Amstelveense korps. Deze beschikten over informatie, die er op wees dat de Amstelvener bemiddelde bij de levering van harddrugs aan een Engelse koper. Om daar gegevens over los te krijgen werd de telefoon van de man ruim zes maanden lang afgetapt.

Omdat bij een huiszoeking een kleine hoeveelheid hasj werd aangetroffen, die toebehoorde aan de man uit Amstelveen, bestrafte de rechtbank hem ook nog met een boete van 50 gulden.

De overige drie mannen, die b

HET PARCOL ZATERDAG 11 FEBRUARI 1989

School van sekte moeilijk te weren

Scientology plukt vruchten van oude schoolstrijd

(Van onze onderwijsredactie)
AMSTELVEEN – In onderwijskringen is terughoudend gereageerd op de plannen van aanhangers van de Scientology-kerk om een eigen school te stichten. Van alle kanten wordt er op gewezen dat – als aan een aantal voorwaarden is voldaan – iedereen een school kan oprichten wanneer 50 ouders verklaren dat zij hun kind naar die nieuwe school zullen sturen.

De Stichting Hubbard Onderwijs, die zegt de opvoedkundige ideeën van de overleden leider van de Scientology-kerk L. Ron Hubbard aan te hangen, heeft kenbaar gemaakt in Amstelveen een school te willen vestigen. De stichting heeft nu 25 tot 30 van de benodigde 50 handtekeningen.

Klachten

De Scientology-kerk is vele malen in het nieuws geweest na klachten van 'leden' die zich door de sekte onder druk gezet voelden en zeiden buitengewoon veel te hebben moeten betalen voor de 'cursussen' van de kerk, die ook banden onderhoudt met het 'afkickcentrum Narconon'.

Volgens PvdA-Kamerlid Jacq Wallage zijn dat vooralsnog geen steekhoudende redenen om de school niet te subsidiëren. "Als de minister van onderwijs vindt dat mensen die een school willen oprichten 'enge' ideeën hebben, is dat niet voldoende. De vrijheid van onderwijs is vooral gericht op grote vrijheid van de ouders. De overheid zal moeten aantonen dat de oogmerken van een school in strijd zijn met de wet. Dat is de enige grond waarop een school kan worden geweigerd," aldus Wallage.

Gevaarlijk

Volgens hoogleraar staatsrecht mr drs P.W.C. Akkermans van de Erasmusuniversiteit zou de overheid wellicht iets kunnen ondernemen als de Scientlogy-kerk de school zelf zou oprichten. Nu dat gebeurt door de Stichting Hubbard Onderwijs ligt dat fundamenteel anders. "Als die stichting niet zo'n verleden heeft als de Scientology-kerk, wat een hele gevaarlijke organisatie is die een spoor van juridische problemen heeft achtergelaten, kan de minister daar weinig tegen doen."

Controle

Wel wijst Akkermans er op dat de gemeente waar de school gevestigd moet worden, gehouden is de handtekeningen op 'echtheid' te onderzoeken.

"Als een ouder een kind op een school heeft en om de hoek die nieuwe school komt, waardoor de andere school wellicht te weinig leerlingen overhoudt en dreigt te worden opgeheven, kan zo'n ouder de gemeente er op wijzen dat de handtekeningen moeten worden getoetst," aldus Akkermans.

Verder is er weinig mogelijk om de oprichting en subsidiëring van de Scientology-school tegen te gaan. "De stichting moet zich aansluiten bij een deelplanorganisatie. Als die weigert de stichting te accepteren, kan de school een kort geding aanspannen. De kans is groot dat zo'n kort geding wordt gewonnen," denkt Akkermans.

In zijn ogen is inhoudelijke toetsing van het onderwijs niet mogelijk, omdat dat in strijd is met de vrijheid van onderwijs. "De school moet natuurlijk wel alle lessen op het juiste moment geven, maar verder kan de overheid weinig doen. Hoogstens kan de inspectie voor het onderwijs. die over allerlei details – waar de onderwijswetgeving van is vergeven – kan vallen, er op worden afgestuurd."

Dat praktisch iedereen die de bewuste 50 handtekeningen heeft, een school kan stichten en ook subsidie krijgt, is volgens Akkermans goed verklaarbaar omdat de vrijheid van onderwijs en de financiële gelijkstelling van openbare en bijzondere scholen is ontstaan in de jaren twintig.

"De vrijheid van onderwijs stamt uit de tijd dat de Nederlandse samenleving er één was van stabiele verhoudingen tussen de verschillende richtingen," aldus Akkermans.

GEMEENTE EN VERENIGING BIJZONDERE SCHOLEN LIGGEN DWARS

Plan voor Scientology-school in Amstelveen stuit op verzet

Vaderland 10.2.89

Van onze verslaggeefster

AMSTELVEEN — De Stichting Hubbard Onderwijs, die nauw verbonden is met de Scientology Church, wordt niet toegelaten tot de Vereniging Bijzondere Scholen (VBS). Een aanvraag daarvoor van de stichting is deze week door de VBS afgewezen. De stichting, genoemd naar de grondlegger van de Scientology Church R. Hubbard, wil een basisschool oprichten in Amstelveen.

De gemeente Amstelveen heeft inmiddels besloten dat de stichting geen informatie-avond mag houden in zalen die door de gemeente worden gefinancierd. De Scientology Church komt geregeld negatief in het nieuws. Aangezien de stichting met deze organisatie een band heeft, is in Amstelveen rumoer ontstaan over de school die de stichting in de gemeente wil oprichten. De gemeente wil geen aanleiding geven tot nog meer beroering.

De Stichting Hubbard Onderwijs moet wel bij de VBS zijn aangesloten, wil zij gebruik kunnen maken van de diensten van een commissie van beroep voor het personeel, of in aanmerking kunnen komen voor een waarborgsom voor de school. De weigering van het VBS maakt het heel moeilijk voor de Stichting Hubbard Onderwijs een basisschool te stichten in Amstelveen.

De VBS wil niet vertellen wat de redenen voor de weigering zijn geweest, omdat de Stichting Hubbard Onderwijs daarvan nog op de hoogte moet worden gesteld. De VBS had advies gevraagd aan drs T. Witteveen, die in 1984 als griffier van de Tweede Kamer een rapport voor de Kamer heeft samengesteld over (zogenaamde) religieuze bewegingen. Omdat Witteveen te weinig weet over de Stichting Hubbard Onderwijs, wilde hij niet direct een advies geven, maar wel een mening: „Mijn mening is negatief uitgevallen. Ik ben toch bang dat de ideeën van de Scientology church te overheersend in het lesprogramma aanwezig zullen zijn."

De Scientology Church staat bekend om haar cursussen ter verbetering van de persoonlijkheid, waarvoor een aanzienlijk bedrag moet worden neergeteld. Deze cursussen worden door velen als hersenspoelingen betiteld.

Vorig jaar november kwam de beweging opnieuw in het nieuws. Toen werden de kopstukken van de beweging, onder wie de opvolger van Hubbard *commodore* Herbert Jentzsch, in Spanje formeel beschuldigd van belastingfraude, oplichting en vrijheidsberoving. In 1980 werd de Scientology Church ook in Nederland beschuldigd van belastingontduiking. Volgens de belastinginspectie had de organisatie een belastingschuld van zes miljoen. Door een boete werd dat bedrag verhoogd tot ongeveer tien miljoen gulden.

Handtekeningen

Voor het oprichten van de basisschool in Amstelveen heeft de Stichting Hubbard Onderwijs minstens vijftig handtekeningen nodig van ouders die hun kind op de school zouden willen hebben. Deze handtekeningen moeten vóór 1 april binnen zijn bij de gemeente Amstelveen. De stichting heeft nu zo'n dertig handtekeningen, alle van leden van de Scientology Church.

De gemeente heeft nog geen gesprek met de stichting gehad over de beoogde basisschool. Een woordvoerder van de gemeente noemt het voorlopig niet zinvol om een gesprek met de stichting te hebben vanwege het geringe aantal handtekeningen.

Ontwikkelingspsycholoog G. Kohnstamm uit Amsterdam wil het grondrecht om scholen te kunnen oprichten niet aantasten, maar zou zelf zijn kinderen niet op de school van de Stichting Hubbard Onderwijs doen. Hij denkt dat de Scientology Church invloed zal hebben op de school. „Alles wat met de Scientology Church te maken heeft, vind ik onzin. De beweging heeft een paar lelijke autoritaire trekjes", aldus Kohnstamm.

Niveau

Voorzitter N. van den Berg van de Stichting Hubbard Onderwijs meent dat het niveau van het huidige basisonderwijs steeds lager wordt. Hij wijt dat aan onvoldoende beheersing van de stof.

Volgens de Hubbard-methode mogen de kinderen pas een stapje verder in het onderwijs als ze de op te nemen stof volledig beheersen. Voor kinderen die niet goed meekomen, moet er een speciale afdeling op de school komen. Het geleerde moet zo vaak mogelijk in praktijk worden gebracht. „Over de natuur praten, betekent ook de natuur in", aldus Van den Berg.

Kamer wil ruimere wet openbaarheid

Parool 17.2.89

(Van onze politieke redactie)

DEN HAAG – Een kamermeerderheid van PvdA en VVD wil dat de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) voor de hele overheid moet gelden.

Volgens het kabinetsvoorstel om de WOB te veranderen kan de regering door een Algemene Maatregel van Bestuur zelf bepalen of bijvoorbeeld de Tweede Kamer, de Raad van State en de rechterlijke macht onder de wet vallen. Vanochtend besprak de Tweede Kamer een herziening van de WOB, die onder meer inhoudt, dat allerlei openbaarheidsregelingen onder de WOB gaan vallen.

De PvdA-er Stoffelen vond het verder noodzakelijk dat er gewerkt wordt aan een verbetering van de mentaliteit van de bestuurders en hun ambtenaren: een mentaliteit die nu allerminst op openheid gericht is. "Want wat is de betekenis van de doelstelling van de wet als de mentaliteit ontbreekt om een actief overheidsvoorlichtingsbeleid te voeren," zo vroeg hij zich af. Stoffelen zou het jammer vinden als het functioneren van de WOB los zou staan van de overige wetgeving.

Wiebenga meende dat het voorlichtingsstelsel wringt bij kabinetsformaties. In 1986 moest premier Lubbers, via een uitspraak van de Raad van State, gedwongen worden de honderden wijzigingsvoorstellen van de Tweede-Kamerfracties van CDA en VVD op het ontwerp-regeerakkoord openbaar te maken. Eerder was de Kamer die zelfde informatie ontzegd. Zowel Wiebenga als de D66-er Kohnstamm vroegen waarom het kabinet geen voorlichtingsstatuut wilde invoeren, zoals dat bij de gemeente Amsterdam bestaat.

Volkskrant 22.2.'89

Stichten basisschool leidt tot verdeeldheid in Scientology Church

Van onze verslaggeefster

AMSTERDAM — Binnen de Scientology Church is onenigheid ontstaan over de oprichting van een basisschool in Amstelveen. De Stichting Hubbard Onderwijs, die bestaat uit een aantal leden van de Scientology Church, wilde een lagere school in deze gemeente oprichten. De Scientology Church twijfelt aan de haalbaarheid van zo'n school op de korte termijn.

Marie-José Vos, voorlichtster van de Scientology Church, vindt dat de Stichting Hubbard Onderwijs een paar fouten heeft gemaakt. „De stichting heeft op een doordrammerige manier geprobeerd de school door te zetten. Jammer genoeg zijn wij daar te laat achtergekomen", aldus Vos. Volgens haar heeft de stichting een „botte bijl" gebruikt in haar ijver een Hubbard-school op te zetten.

Wat haar vooral bevreemdt is dat N. van den Berg, voorzitter van de Stichting Hubbard Onderwijs, heeft ontkend dat de school iets te maken zou hebben met de Scientology Church. Vos: „Hubbard was de grondlegger van de Scientology Church. Hubbbard en Scientology zijn één."

De Scientology Church wil eerst bekijken of er belangstelling bestaat voor de Hubbard-onderwijsmethode in Nederland, en dan pas gaan denken aan een basisschool. Bovendien betwijfelt Vos of de benodigde vijftig handtekeningen voor de school worden gehaald.

Parool 22.2.'89

Scientology twijfelt over school

AMSTELVEEN - Binnen de Scientology-kerk bestaat twijfel over de haalbaarheid van een eigen school in Amstelveen.

De Stichting Hubbard Onderwijs, die nauw met de Scientology Kerk is verweven, wil in Amstelveen een basisschool stichten. Voor 1 april moeten bij de gemeente de namen van 50 ouders die verklaren dat hun kind de school zal bezoeken, worden ingediend. Het zou de eerste 'scientology-school' in Nederland worden.

Woordvoerster Marie-José Vos van de Scientology Kerk: "Die 50 leerlingen halen we helemaal niet. Ik ben er niet zo'n voorstander van dat die school wordt doorgedrukt. Dat had veel geleidelijker moeten gebeuren. De Scientology Kerk heeft met dit project een fout gemaakt." De Scientology Kerk is niet tevreden over de psychologische leermethode in het gewone onderwijs. "De kinderen zijn niet echt gelukkig," aldus Vos. Daarentegen gaan kinderen dankzij de Hubbard-methode graag naar een 'Scientology-school'.

s HET PAROOL VRI

School Hubbard nog niet rond

Financiering ministerie knelpunt

(Van onze onderwijsredactie)
AMSTELVEEN – Het staat nog lang niet vast dat er in Amstelveen een basisschool komt van de Stichting Hubbard Onderwijs, die is gelieerd aan de Scientology-kerk. Vooral de weg die moet worden bewandeld om financiering van de school door het ministerie van onderwijs en wetenschappen te krijgen, kan een doodlopende weg blijken te zijn.

De oprichting van de school is minder problematisch. De gemeente Amstelveen, waar de stichting de school wil vestigen, moet de school op het scholenplan zetten. Daarbij onderwerpt zij de prognoses van de leerlingentallen aan een onderzoek. Bovendien kijkt de gemeente naar het 'voedingsgebied' van de school.

Als de gemeenteraad van mening is dat te veel van de leerlingen uit andere plaatsen afkomstig zijn, kan hij op die grond weigeren de school op het scholenplan te zetten. Dat scholenplan moet overigens ook door GS en het ministerie worden goedgekeurd.

Meer ruimte

Volgens Anna van Baarsen van de Stichting Hubbard Onderwijs is het merendeel van de ouders die hun handtekening hebben gezet afkomstig uit Amsterdam. "Maar wij hebben gekozen voor Amstelveen, omdat daar wat meer ruimte is. Dan kunnen we met de leerlingen het bos in en er is ruimte voor schooltuintjes," aldus Van Baarsen, die nu al in het onderwijs werkt en leraar zal worden op de op te richten school.

Voor de bekostiging van de school moet de Stichting Hubbard Onderwijs zich aansluiten bij een commissie van beroep voor het personeel en bij een organisatie die borg staat voor de uitgaven. Dat kan echter alleen via lidmaatschap van één van de 'deelplanorganisaties' voor het bijzondere onderwijs.

Gecharmeerd

Volgens een woordvoerder van een van de organisaties is men wel gecharmeerd van de pedagogische uitgangspunten van de nieuwe school. Wel bestrijdt hij dat die afkomstig zijn van de leider van de Scientology-kerk, L. Ron Hubbard. "Ze lijken op pedagogische uitgangspunten die ook wel op andere scholen worden gebruikt."

De 'deelplanorganisatie' onderzoekt momenteel of de Stichting Hubbard Onderwijs als lid wordt geaccepteerd. "Er is natuurlijk een hoop informatie, die ik niet-wetenschappelijk zou willen noemen, krante-artikelen en dergelijke van mensen die zich door de Scientology-kerk benadeeeld voelen. Maar wij kijken vooral naar het onderzoek dat in '81 in opdracht van WVC is gemaakt."

Knelpunten

"Daarin worden twee knelpunten genoemd bij de Scientologykerk: de Scientologykerk zou de individuele vrijheid van de burger wellicht aantasten en er is kritiek op de manier waarop men mensen tot de beweging wil brengen. "Maar dat zijn gegevens uit 1981, wellicht is er nu wat veranderd."

Scientology wil naar Amstelveen

Beroering over plan school van sekte

(Van onze onderwijsredactie)
AMSTELVEEN - Er komt een 'scientology-school' in Amstelveen. Dat is althans het voornemen van de Stichting Hubbard Onderwijs, die gelieerd is aan de Scientology-kerk. De kerk is herhaaldelijk in het nieuws, doordat mensen hun beklag doen over de dure cursussen voor peroonslijkheidsontwikkeling en door perikelen met de financiën.

Volgens bestuurslid Anna van Baarsen van de Stichting Hubbard Onderwijs moet de school in augustus 1990 van start gaan. Woordvoerder Gerard Lems van de gemeente Amstelveen ziet dat nog niet gebeuren. "De school moet eerst door de gemeente op het scholenplan worden gezet. Dat moet voor 1 april zijn gebeurd. Het college van b. en w., de raadscommissie onderwijs en de gemeenteraad moeten zich over de zaak uitspreken. Maar de nodige informatie aan de gemeente is er nog niet."

Het belangrijkste daarbij is een lijst met handtekeningen van ouders die verklaren hun kind op de nieuwe school te zullen doen. Dat moeten er minstens vijftig zijn. Volgens mevrouw Van Baarsen zijn er nu 25 tot 30 handtekeningen. Op vrijdag 17 februari wordt daarom een informatieavond gehouden. Het centrum waar de avond gehouden zou worden heeft echter al laten weten geen prijs te stellen op de aanwezigheid van de scientology-anhangers.

GEMEENTE EN VERENIGING BIJZONDERE SCHOLEN LIGGEN DWARS

Plan voor Scientology-school in Amstelveen stuit op verzet

Van onze verslaggeefster

AMSTELVEEN — De Stichting Hubbard Onderwijs, die nauw verbonden is met de Scientology Church, wordt niet toegelaten tot de Vereniging Bijzondere Scholen (VBS). Een aanvraag daarvoor van de stichting is deze week door de VBS afgewezen. De stichting, genoemd naar de grondlegger van de Scientology Church R. Hubbard, wil een basisschool oprichten in Amstelveen.

De gemeente Amstelveen heeft inmiddels besloten dat de stichting geen informatie-avond mag houden in zalen die door de gemeente worden gefinancierd. De Scientology Church komt geregeld negatief in het nieuws. Aangezien de stichting met deze organisatie [illegible] band heeft, is in Amstelveen ru[illegible] ontstaan over de school die de stichting in de gemeente wil oprichten. De gemeente wil geen aanleiding geven tot nog meer beroering.

De Stichting Hubbard Onderwijs moet wel bij de VBS zijn aangesloten, wil zij gebruik kunnen maken van de diensten van een commissie van beroep voor het personeel, of in aanmerking kunnen komen voor een waarborgsom voor de school. De weigering van het VBS maakt het heel moeilijk voor de Stichting Hubbard Onderwijs een basisschool te stichten in Amstelveen.

De VBS wil niet vertellen wat de redenen voor de weigering zijn geweest, omdat de Stichting Hubbard Onderwijs daarvan nog op de hoogte moet worden gesteld. De VBS had advies gevraagd aan drs T. Witteveen, die in 1984 als griffier van de Tweede Kamer een rapport voor de Kamer heeft samengesteld over (zogenaamde) religieuze bewegingen. Omdat Witteveen te weinig weet [illegible]er de Stichting Hubbard Onderwijs, [illegible]de hij niet direct een advies geven, maar wel een mening: „Mijn mening is negatief uitgevallen. Ik ben toch bang dat de ideeën van de Scientology Church te overheersend in het lesprogramma aanwezig zullen zijn."

De Scientology Church staat bekend om haar cursussen ter verbetering van de persoonlijkheid, waarvoor een aanzienlijk bedrag moet worden neergeteld. Deze cursussen worden door velen als hersenspoelingen betiteld.

Vorig jaar november kwam de beweging opnieuw in het nieuws. Toen werden de kopstukken van de beweging, onder wie de opvolger van Hubbard *commodore* Herbert Jentzsch, in Spanje formeel beschuldigd van belastingfraude, oplichting en vrijheidsberoving. In 1980 werd de Scientology Church ook in Nederland beschuldigd van belastingontduiking. Volgens de belastinginspectie had de organisatie een belastingschuld van zes miljoen. Door een boete werd dat bedrag verhoogd tot ongeveer tien miljoen gulden.

Handtekeningen

Voor het oprichten van de basisschool in Amstelveen heeft de Stichting Hubbard Onderwijs minstens vijftig handtekeningen nodig van ouders die hun kind op de school zouden willen hebben. Deze handtekeningen moeten vóór 1 april binnen zijn bij de gemeente Amstelveen. De stichting heeft nu zo'n dertig handtekeningen, alle van leden van de Scientology Church.

De gemeente heeft nog geen gesprek met de stichting gehad over de beoogde basisschool. Een woordvoerder van de gemeente noemt het voorlopig niet zinvol om een gesprek met de stichting te hebben vanwege het geringe aantal handtekeningen.

Ontwikkelingspsycholoog G. Kohnstamm uit Amsterdam wil het grondrecht om scholen te kunnen oprichten niet aantasten, maar zou zelf zijn kinderen niet op de school van de Stichting Hubbard Onderwijs doen. Hij denkt dat de Scientology Church invloed zal hebben op de school. „Alles wat met de Scientology Church te maken heeft, vind ik onzin. De beweging heeft een paar lelijke autoritaire trekjes", aldus Kohnstamm.

Niveau

Voorzitter N. van den Berg van de Stichting Hubbard Onderwijs meent dat het niveau van het huidige basisonderwijs steeds lager wordt. Hij wijt dat aan onvoldoende beheersing van de stof.

Volgens de Hubbard-methode mogen de kinderen pas een stapje verder in het onderwijs als ze de op te nemen stof volledig beheersen. Voor kinderen die niet goed meekomen, moet er een speciale afdeling op de school komen. Het geleerde moet zo vaak mogelijk in praktijk worden gebracht. „Over de natuur praten, betekent ook de natuur in", aldus Van den Berg.

De Volkskrant

18 FEB. 1989

HET PAROOL ZATERDAG 11 FEBRUARI 1989

School van sekte moeilijk te weren

Scientology plukt vruchten van oude schoolstrijd

(Van onze onderwijsredactie)
AMSTELVEEN – In onderwijskringen is terughoudend gereageerd op de plannen van aanhangers van de Scientology-kerk om een eigen school te stichten. Van alle kanten wordt er op gewezen dat – als aan een aantal voorwaarden is voldaan – iedereen een school kan oprichten wanneer 50 ouders verklaren dat zij hun kind naar die nieuwe school zullen sturen.

De Stichting Hubbard Onderwijs, die zegt de opvoedkundige ideeën van de overleden leider van de Scientology-kerk L. Ron Hubbard aan te hangen, heeft kenbaar gemaakt in Amstelveen een school te willen vestigen. De stichting heeft nu 25 tot 30 van de benodigde 50 handtekeningen.

Klachten

De Scientology-kerk is vele malen in het nieuws geweest na klachten van 'leden' die zich door de sekte onder druk gezet voelden en zeiden buitengewoon veel te hebben moeten betalen voor de 'cursussen' van de kerk, die ook banden onderhoudt met het 'afkickcentrum Narconon'.

Volgens PvdA-Kamerlid Jacq Wallage zijn dat vooralsnog geen steekhoudende redenen om de school niet te subsidiëren. "Als de minister van onderwijs vindt dat mensen die een school willen oprichten 'enge' ideeën hebben, is dat niet voldoende. De vrijheid van onderwijs is vooral gericht op grote vrijheid van de ouders. De overheid zal moeten aantonen dat de oogmerken van een school in strijd zijn met de wet. Dat is de enige grond waarop een school kan worden geweigerd," aldus Wallage.

Gevaarlijk

Volgens hoogleraar staatsrecht mr drs P.W.C. Akkermans van de Erasmusuniversiteit zou de overheid wellicht iets kunnen ondernemen als de Scientlogy-kerk de school zelf zou oprichten. Nu dat gebeurt door de Stichting Hubbard Onderwijs ligt dat fundamenteel anders. "Als die stichting niet zo'n verleden heeft als de Scientology-kerk, wat een hele gevaarlijke organisatie is die een spoor van juridische problemen heeft achtergelaten, kan de minister daar weinig tegen doen."

Controle

Wel wijst Akkermans er op dat de gemeente waar de school gevestigd moet worden, gehouden is de handtekeningen op 'echtheid' te onderzoeken.

"Als een ouder een kind op een school heeft en om de hoek die nieuwe school komt, waardoor de andere school wellicht te weinig leerlingen overhoudt en dreigt te worden opgeheven, kan zo'n ouder de gemeente er op wijzen dat de handtekeningen moeten worden getoetst," aldus Akkermans.

Verder is er weinig mogelijk om de oprichting en subsidiëring van de Scientology-school tegen te gaan. "De stichting moet zich aansluiten bij een deelplanorganisatie. Als die weigert de stichting te accepteren, kan de school een kort geding aanspannen. De kans is groot dat zo'n kort geding wordt gewonnen," denkt Akkermans.

In zijn ogen is inhoudelijke toetsing van het onderwijs niet mogelijk, omdat dat in strijd is met de vrijheid van onderwijs. "De school moet natuurlijk wel alle lessen op het juiste moment geven, maar verder kan de overheid weinig doen. Hoogstens kan de inspectie voor het onderwijs, die over allerlei details – waar de onderwijswetgeving van is vergeven – kan vallen, er op worden afgestuurd."

Dat praktisch iedereen die de bewuste 50 handtekeningen heeft, een school kan stichten en ook subsidie krijgt, is volgens Akkermans goed verklaarbaar omdat de vrijheid van onderwijs en de financiële gelijkstelling van openbare en bijzondere scholen is ontstaan in de jaren twintig.

"De vrijheid van onderwijs stamt uit de tijd dat de Nederlandse samenleving er één was van stabiele verhoudingen tussen de verschillende richtingen," aldus Akkermans.

Ilskrant VAN WOENSDAG 22 FEBRUARI 1989

Stichten basisschool leidt tot verdeeldheid in Scientology Church

Van onze verslaggeefster

AMSTERDAM — Binnen de Scientology Church is onenigheid ontstaan over de oprichting van een basisschool in Amstelveen. De Stichting Hubbard Onderwijs, die bestaat uit een aantal leden van de Scientology Church, wilde een lagere school in deze gemeente oprichten. De Scientology Church twijfelt aan de haalbaarheid van zo'n school op de korte termijn.

Marie-José Vos, voorlichtster van de Scientology Church, vindt dat de Stichting Hubbard Onderwijs een paar fouten heeft gemaakt. „De stichting heeft op een doordrammerige manier geprobeerd de school door te zetten. Jammer genoeg zijn wij daar te laat achtergekomen", aldus Vos. Volgens haar heeft de stichting een „botte bijl" gebruikt in haar ijver een Hubbard-school op te zetten.

Wat haar vooral bevreemdt is dat N. van den Berg, voorzitter van de Stichting Hubbard Onderwijs, heeft ontkend dat de school iets te maken zou hebben met de Scientology Church. Vos: „Hubbard was de grondlegger van de Scientology Church. Hubbbard en Scientology zijn één."

De Scientology Church wil eerst bekijken of er belangstelling bestaat voor de Hubbard-onderwijsmethode in Nederland, en dan pas gaan denken aan een basisschool. Bovendien betwijfelt Vos of de benodigde vijftig handtekeningen voor de school worden gehaald.

Scientology-school op de fles

'Centrum voor Sociale Opleidingen' door rechtbank ontbonden

Het Parool
21 JAN. 1987

(Van onzer verslaggevers)

AMSTERDAM – De rechtbank in Amsterdam heeft gisteren de stichting Hubbard Centrum voor Sociale Opleidingen (een onderdeel van de omstreden Scientology Kerk) ontbonden. Dat gebeurde op vordering van officier van justitie, mr J. Pieters.

Volgens Pieters betaalt de stichting van de sekte al jaren haar schulden niet meer (waaronder de jaarlijkse bijdrage aan de Kamer van Koophandel) en is het centrum dientengevolge 'onbestuurbaar' geworden.

De bestuursleden waren opgeroepen voor de zitting van de rechtbank om bezwaar aan te tekenen tegen de vordering, maar geen van hen kwam opdagen.

De stichting was opgericht voor de verspreiding van de 'technologie' van Scientology-grondlegger L. Ron Hubbard. Die technologie komt er in het kort op neer dat mensen die in handen van de sekte vallen tienduizenden guldens moeten betalen, handenvol vitaminepillen moeten slikken en onder meer tegen een asbak moeten praten.

Ook in de Verenigde Staten verkeert Scientology in moeilijkheden. Vorig jaar heeft de sekte miljoenen dollars schadevergoeding moeten betalen aan ex-'studenten'. Op dit moment lopen er in de VS schadeclaims tegen Scientology voor een totaalbedrag van een miljard dollar, omdat de sekte mensen er op ongeoorloofde wijze (chantage en afpersing) toe zou hebben bewogen sommen geld af te staan.

Ook de voorzitter van het Hubbard Centrum, Rob Vogelzang, kwam niet opdagen. Volgens de politie verblijft hij wel in Nederland, zo bleek gisteren, maar is hij 'op de vlucht voor een aantal mensen en instanties die ook nog geld van hem krijgen'.

Justitie treedt op tegen Scientology

Ontbinding gevorderd van 'Hubbard Centrum voor Sociale Opleidingen'

(Van een onzer verslaggevers)

AMSTERDAM – Justitie in Amsterdam heeft bij de rechtbank de ontbinding gevorderd van de stichting Hubbard Centrum voor Sociale Opleidingen, dat deel uitmaakt van de omstreden Scientology Kerk Amsterdam en streeft naar 'de verspreiding van de technologie ontwikkeld door L. Ron Hubbard' (de grondlegger van deze sekte).

Belangrijkste reden voor de vordering tot ontbinding is dat de stichting haar schulden niet meer betaalt. "Zo wordt bijvoorbeeld de bijdrage voor inschrijving bij de Kamer van Koophandel al jaren niet meer betaald," aldus officier van justitie mr H. Wooldrik. "Het is gebruikelijk dat wij de rechtbank om ontbinding vragen zodra blijkt dat zo'n stichting kennelijk niet meer functioneert."

Het bestuur van de stichting is opgeroepen voor een rechtzitting in januari om te worden gehoord door justitie. De bestuursleden, zo blijkt bij het bevolkingsregister, zijn echter stuk voor stuk gevlogen. Secretaris Jacqueline Verwey is bijvoorbeeld vertrokken naar Denemarken, vermoedelijk om daar de helpende hand te bieden op het eveneens in grote problemen geraakte hoofdkantoor van Narconon-Europa. Narconon is een andere dochteronderneming van de sekte die zichzelf presenteert als 'afkickcentrum' voor verslaafden.

De 'technologie' van Hubbard die alle Scientology-onderdelen toepassen komt er in het kort op neer dat 'studenten' die doorgaans van de straat worden geplukt in het vooruitzicht wordt gesteld dat ze 'clear' kunnen worden als ze zich onderwerpen aan een therapie waarbij ze grote hoeveelheden vitaminepillen en wonderolie moeten slikken, aan de 'E-meter' moeten zitten (een soort leugendetector) en onder toezicht van een 'auditeur' tegen een asbak moeten praten. De kosten van dit 'reinigingsprogramma' (de eerste van een onafzienbare reeks cursussen die de sekte in de aanbieding heeft) lopen meestal in de tienduizenden guldens, maar Scientology is niet te beroerd 'namens studenten' met banken te onderhandelen over extra leningen en hypotheken. Wie de staat van 'clear' heeft bereikt, kan volgens de leer van L. Ron circa 400 jaar oud worden; Hubbard zelf is begin dit jaar overigens op 74-jarige leeftijd overleden.

Uitbuiting

Het in betalingsproblemen geraakte Hubbard Centrum voor Sociale Opleidingen streeft niet alleen naar de verspreiding van de werken van Hubbard, maar strijdt tevens tegen 'misdaad en misdadigheid, analfabetisme, onwetendheid en ongeletterdheid'. De voorzitter van de stichting, ene Rob Vogelzang, is evenals de secretaris spoorloos verdwenen.

Internationaal is de sekte het afgelopen jaar na het overlijden van Hubbard in grote problemen geraakt. Een half jaar geleden wees de Deense politie een paar dozijn Scientologen uit omdat ze geen geldige verblijfspapieren hadden. In juli veroordeelde een rechtbank in Los Angeles de sekte tot het betalen van een schadevergoeding van dertig miljoen dollar wegens het zowel geestelijk als lichamelijk ruïneren van een 'student' en begin deze maand sloot de Italiaanse justitie in twintig steden gebouwen van Scientology wegens onder meer uitbuiting van geestelijk gehandicapten en misbruik van medicijnen. De internationaal onbeduidende afdeling Amsterdam werd afgelopen zomer onder de dreiging van een gerechtelijke procedure gedwongen een kleine 20.000 gulden terug te betalen aan een 'student' met een hersenafwijking wiens bankrekening door Scientology was geplunderd.

1*16OCT92.GERMANY: HAAG SELLS STAHLBAUTECHNIK NECKAR TO GRESCH-BACH INDUSTRIE. [HB] (13)

Greschbach Industrie GmbH und Co of Herbolzheim/Breisgau has acquired Stahlbautechnik Neckar GmbH (formerly Krupp Stahlbau Altbach GmbH) from its manager/owner Gerhard Haag.
Haag, who suffered from a credibility problem as a result of his membership of the Scientology-Church, has also left the management.
Manfred Greschbach said that Haag had decided to sell his company in order to ensure its continued existence. According to Greschbach, Stahlbautechnik Neckar has 145 employees and turnover of DM 65m. It has a good order level and the future employment of its workforce is therefore secure.
Greschbach Industrie GmbH und Co is a holding company for a group concerned mainly with steel and industrial contruction. It has around 850 employees and expects turnover of over DM 300m this year (1991: DM 212m).
[Original article approx 250 words]

2*06OCT92.USA: FDA TOLD SMITHKLINE BEECHAM'S DEPRESSION DRUG IS SAFE. [FT,FTFT] (34)

By PAUL ABRAHAMS.
AN ADVISORY committee of the US Food and Drug Administration yesterday voted unanimously that SmithKline Beecham's anti-depressant, Seroxat, was safe and effective. The decision paves the way for the drug to be launched next year in the US, the world's largest market.
The drug, to be known in the US as Paxil, is seen as SmithKline Beecham's most important new compound, capable of generating worldwide sales of #350m within three to four years.
Approval of Seroxat has been delayed by concern about the safety of Prozac, marketed by Eli Lilly of the US. That drug is a selective serotonin re-uptake inhibitor (SSRI) in the same drug class as Seroxat.
The US anti-depressant market - the largest in the world - has grown from #700m in 1989 to about #1.2bn last year, thanks to greater use of SSRIs. An estimated 14m Americans - 7% of the US adult population - are depressed.
Prozac has captured 50% of the American anti-depressant sector by value since it came to market in 1989, making it one of the most successful drug launches ever. Last year Prozac generated revenues of $910m (#511m). Other SSRIs include Solvay's Fluvoxamine, co-marketed by Upjohn, and Pfizer's Lustral, known in the US as Zoloft.
However, Prozac's sales have been affected by attacks from the Church of Scientology which claimed Prozac created suicidal thoughts. Last year, an FDA committee advised there was no causative link between the drug and suicidal behaviour.
SmithKline Beecham believes Seroxat has fewer side-effects than other treatments. Studies suggest patients on placebo have more suicidal thoughts than those on Seroxat.
Seroxat is non-toxic and cannot be successfully used by suicidal people to kill themselves. By contrast, there are annually in the UK about 500 suicide fatalities associated with tricyclic anti-depressants, the older and most common class of drugs used before SSRIs.

Tricyclics still represent 50% of anti-depressant prescriptions.
The psychopharmacological drugs advisory committee's recommendation need not be followed by the FDA, but that would be unusual.

The Financial Times. (c) The Financial Times Limited 1992.

FINANCIAL TIMES
FULL TEXT FINANCIAL TIMES 6/10/92 P23

3*13AUG92.DEUTSCHLAND: DATENSCHUTZPRUEFUNG BEI SCIENTOLOGY KIRCHE. [REUTR] (19)

Hamburg, (Reuter) - Die personenbezogene Datenverarbeitung der Scientology Kirche Hamburg ist Ende Juli von Hamburger Datenschutzbeauftragten ueberprueft worden. Die Pruefung sei durch Eingaben "und andere Anhaltspunkte" veranlasst worden, aus denen sich Hinweise ergeben haetten, dass die umstrittene Religionsgemeinschaft datenschutzrechtliche Vorschriften verletze, sagte der Datenschutzbeauftragte Hans-Hermann Schrader am Donnerstag in Hamburg. Es sei festgestellt worden, dass Scientology Daten ueber Mitglieder, Interessenten, moegliche Interessenten und Mitarbeiter in automatisierten Dateien speichere.
Fuer diese Dateien haetten die Betroffenen nach dem Bundesdatenschutzgesetz das Recht auf Benachrichtigung, Auskunft, Berichtigung, Sperrung oder Loeschung dieser Daten. Dateien ueber Gegner der Organisation seien nicht feststellbar gewesen. Zuschriften und sonstige Unterlagen sowie ablehnende Stellungnahmen befaenden sich nicht in Dateien, sondern in Akten. Dafuer gelte das Bundesdatenschutzgesetz jedoch nicht. Schrader erklaerte in diesem Zusammenhang, er halte die Regelung im Bundesdatenschutzgesetz fuer verfassungswidrig, mit der ein Auskunftsrecht im nicht-oeffentlichen Bereich und damit in der gesamten Wirtschaft bei personenbezogenen Daten in Akten ausgeschlossen werde.

REUTER NEWS SERVICE

4*21JUL92.UK: PROFESSIONALS FALL PREY TO NEW AGE GURUS - LANDMARK EDUCATION INTERNATIONAL. [T] (61)

By Ray Clancy.
Management training, self improvement and prosperity courses offered to professionals and companies in Britain by American consultants are using disturbing New Age methods that can do more harm than good, according to an investigation by The Times.
Senior managers have lost their jobs, experienced nervous breakdowns or been unable to continue with personal relationships after taking the courses.
Seminars for single people are aimed at the professions including lawyers, teachers, accountants, managers and bankers. They use simple but effective mind persuasion techniques which can have a devastating psychological effect.
The term New Age covers a disparate collection of organisations, most of

which have emerged since the 1960s and which offer some kind of answer to questions about religion, spirituality and philosophy.
At least 15 important companies in Britain are using these management seminars. The firms employ consultants, many of whom are based in Canada and America, or have connections there, to conduct courses. One businesswoman who suffered a nervous breakdown after being sent by her boss on a four-day course described the seminar as a combination of "engineered stress and amateur psychiatry". She also lost her job and is suing her former employer and the consultancy that ran the course for personal injury.
The Home Office has given funds to the Information Network Focus on Religious Movements, which monitors New Age organisations, but there is no legislation and no guidance for companies on what could be regarded as dangerous or undesirable aspects. The Association for Management Education and Development, an umbrella organisation that has 2,000 members, is drawing up a code of practice to help to determine whether courses have hidden agendas.
The Times has examined one company connected with a Californian guru and how it changed its name and re-emerged as an educational and training organisation. A year ago Landmark Education International, based in Covent Garden, London, changed its name from Werner Erhard and Associates. It has not filed accounts in Britain.
Werner Erhard, a former used-car salesman, founded his Erhard Seminar Training system (EST) in 1971. He drew upon many sources in the development of his philosophy including Zen Buddhism, Dale Carnegie's Positive Thinking, L Ron Hubbard's Scientology and Jose Silva's Silva Mind Control. Erhard's seminars were at first 60-hour courses over two weeks designed to give insights into the meaning of life; his philosophy has been described as "the most important of the self religions" that developed in the 1970s and 1980s. The title "EST" is no longer formally used by Erhard and his followers and the courses have been adapted for the European market. The new approach appears friendly and participants no longer have to surrender their watches or be subjected to harsh conditions. However, the seminar room can be unbearably hot and participants are allowed to go for breaks only at certain times and are not permitted to take notes.
The most popular course is the Forum, run over three days and an evening at 150 a head. It is described as a basic self-improvement course and is held in central London hotels. At the Forum held last week at the Cumberland Hotel there were 200 participants contributing about #30,000 to Landmark Education, which paid #10,000 for the rental of the Carlisle suite for three days.
John Drane, of Stirling University, who has studied the New Age movement and published a book, What is the New Age saying to the Church?, says there are reasons for genuine concern: "There is nothing wrong with pushing yourself to the physical and psychological limits as a means of identifying personal strengths and weaknesses. In fact such techniques are the stock-in-trade for the training of military personnel all over the world.
"But there is a subtle difference between army training and the way business trainers often use such techniques. When you join the army you expect that sort of thing. When you report at your workplace for a management course, you do not."
THE TIMES 21/7/92

5*21JUL92.UK: PROFESSIONALS FALL PREY TO NEW AGE GURUS - LANDMARK EDUCATION INTERNATIONAL. [T] (61)

By Ray Clancy.
Management training, self improvement and prosperity courses offered to professionals and companies in Britain by American consultants are using disturbing New Age methods that can do more harm than good, according to an investigation by The Times.
Senior managers have lost their jobs, experienced nervous breakdowns or been unable to continue with personal relationships after taking the courses.
Seminars for single people are aimed at the professions including lawyers, teachers, accountants, managers and bankers. They use simple but effective mind persuasion techniques which can have a devastating psychological effect.
The term New Age covers a disparate collection of organisations, most of which have emerged since the 1960s and which offer some kind of answer to questions about religion, spirituality and philosophy.
At least 15 important companies in Britain are using these management seminars. The firms employ consultants, many of whom are based in Canada and America, or have connections there, to conduct courses. One businesswoman who suffered a nervous breakdown after being sent by her boss on a four-day course described the seminar as a combination of "engineered stress and amateur psychiatry". She also lost her job and is suing her former employer and the consultancy that ran the course for personal injury.
The Home Office has given funds to the Information Network Focus on Religious Movements, which monitors New Age organisations, but there is no legislation and no guidance for companies on what could be regarded as dangerous or undesirable aspects. The Association for Management Education and Development, an umbrella organisation that has 2,000 members, is drawing up a code of practice to help to determine whether courses have hidden agendas.
The Times has examined one company connected with a Californian guru and how it changed its name and re-emerged as an educational and training organisation. A year ago Landmark Education International, based in Covent Garden, London, changed its name from Werner Erhard and Associates. It has not filed accounts in Britain.
Werner Erhard, a former used-car salesman, founded his Erhard Seminar Training system (EST) in 1971. He drew upon many sources in the development of his philosophy including Zen Buddhism, Dale Carnegie's Positive Thinking, L Ron Hubbard's Scientology and Jose Silva's Silva Mind Control. Erhard's seminars were at first 60-hour courses over two weeks designed to give insights into the meaning of life; his philosophy has been described as "the most important of the self religions" that developed in the 1970s and 1980s.
The title "EST" is no longer formally used by Erhard and his followers and the courses have been adapted for the European market. The new approach appears friendly and participants no longer have to surrender their watches or be subjected to harsh conditions. However, the seminar room can be unbearably hot and participants are allowed to go for breaks only at certain times and are not permitted to take notes.
The most popular course is the Forum, run over three days and an evening at 150 a head. It is described as a basic self-improvement course and is held

92.0197

in central London hotels. At the Forum held last week at the Cumberland Hotel there were 200 participants contributing about #30,000 to Landmark Education, which paid #10,000 for the rental of the Carlisle suite for three days.
John Drane, of Stirling University, who has studied the New Age movement and published a book, What is the New Age saying to the Church?, says there are reasons for genuine concern: "There is nothing wrong with pushing yourself to the physical and psychological limits as a means of identifying personal strengths and weaknesses. In fact such techniques are the stock-in-trade for the training of military personnel all over the world.
"But there is a subtle difference between army training and the way business trainers often use such techniques. When you join the army you expect that sort of thing. When you report at your workplace for a management course, you do not."

THE TIMES 21/7/92

6*01JUL92.UK: WHEN THEY GET BACK AT THE BOX - BROADCASTING COMPLAINTS COMMISSION. [DT] (110)

Cassandra Jardine talks to the schoolmaster-cleric who is to head the Broadcasting Complaints Commission.

Mr and Mrs X have never quite got over the shock of watching a Thames documentary about toxic waste two and a half years ago. Suddenly, not only did they hear their local village named, but they saw their cows grazing while a voice-over informed several million viewers that the grass they were chewing lay on top of a toxic dump.
"They implied our field was the actual tip. It isn't, it's adjacent. The Thames people were misinformed by the local authority. They trampled all over our field and never approached us at all. Our cows wear distinctive yellow collars and everyone in this region knew exactly whose they were. We live by selling produce from the farm shop - milk and butter and cheese - and the sales were badly hit."
The Xs went to Thames, and to the IBA, and were, in their opinion, very rudely treated ("They didn't want to know"). It was their solicitor who told them of the Broadcasting Complaints Commission (BCC), and they took their case there. Ten months passed before the Commission reached the verdict that they had been unfairly treated. This did not bring any compensation, though the fact that Thames and TV Times had to publish a retraction has gone some way to assuage their resentment.
Theirs is the kind of grievance the BCC was set up to deal with in 1981. The Annan Committee felt that a statutory body, outside the BBC and the ITV companies, was needed to adjudicate on matters of privacy and fair treatment for those directly affected by programming. The time was thought to be ripe for a watchdog.
Its 11 years of woofing are about to come under scrutiny, internal and external. The first examination is coming from Canon Peter Pilkington, who takes up the job of BCC chairman today. He is retiring early as High Master of St Paul's boys school to take control at what he believes is a crucial

period in the BCC's history, the moment when the proliferation of programme producers for ITV and BBC, cable and satellite could mean that standards begin to slip.

The second reason for interest in the workings of the BCC is as a model for a body to regulate the newspaper industry. The 18-month trial period of the Press Complaints Commission (PCC) ended yesterday. By the end of this parliamentary term, David Mellor, the Minister for National Heritage, will announce whether attempts by the press to keep its own house in order have been sufficient to prevent a statutory body, like the BCC, being set up to ensure fair play and privacy.

"Frankenstein" was the image chosen by Lord McGregor chairman of the PCC, to frighten his unruly mob of journalists with the threat of statutory regulation. It is not the first word that springs to mind when encountering the BCC or its mild-mannered new chairman, though many broadcasters think differently.

Leafing through the annual reports of the BCC, which cost #342,000 to maintain last year, one after another come carefully-worded, somewhat prolix accounts of what seem at first glance to be mostly minor matters. Of the 900 odd complaints that were received, only 100 were considered to be within BCC jurisdiction. The rest were found either to concern matters of decency and taste, and as such were sent on to Lord Rees-Mogg at the Broadcasting Standards Council, or to have no foundation.

Among the high spots of the archives are a complaint from the Girl Guides Association about the portrayal in EastEnders of Brown Owl as a drunk (upheld), Svetlana Alliluyeva saying that a series about her father, Stalin, was unfair (not upheld), and bull-terrier breeders claiming that their dogs' reputations were besmirched by a programme about some badly behaved dogs (upheld).

There are big-name grumblers such as Robert Maxwell, Lloyd's of London and British Nuclear Fuels; newspapers taking issue with programmes about the press; and, just occasionally, aggrieved individuals such as Mr and Mrs X. The Church of Scientology holds the record for the amount of paperwork - 1 ft high - generated by a single complaint, and the National Front has been the most frequent complainant. The most persistent grumbler has been Dr David Owen, who felt so strongly that the SDP should have been included in a programme about the selection and chances of a Labour candidate that the case went all the way to the House of Lords, where the BCC was vindicated in its support of the broadcasters.

It looks like a gentle retirement job for a man with a taste for detail and reserves of patience to deploy against irate, but not always articulate, complainants and self-righteous, but not always impeccable, broadcasters. Pointing to his headmaster's desk covered in correspondence, Canon Pilkington should be perfect for the job. He is keen to establish his credentials: enjoyment of televison "from the six o'clock western onwards", awareness of the richness of life", including three years in Africa and service on the Parole Board, and a balanced commitment to both "the rights of the individual" and "the freedom of broadcasters to investigate".

These may be the qualities that recommended him to the Home Secretary, but they do not appeal to the broadcasters, for whom Frankenstein is a well-meaning outsider who doesn't understand that they want to get on with the next story. As Canon Pilkington must by now have learnt, the broadcasters

92.0197

would not have chosen him to transform a body that Peter Smith, head of legal affairs at Thames Television, claims "is held in universal disrepute". They were hoping for someone more worldly who would speed procedures and spend less time nursing the hurt feelings of those they often consider to be outright villains.
"Amorphous", "amateur", "a quagmire", "unfair" ... these are the sort of terms broadcasters choose to describe the BCC's work. They joke, caustically, that had it been going in the 1930s, they would have been forced to apologise to Hitler for a minor inacuracy in a programme about his growing power.
They accept regulation, and agree that the BCC has made them more scrupulous. Nevertheless, they believe Pilkington could make the watchdog easier to deal with without turning it into the broadcasters' family pet.
He could streamline procedures so that broadcasters don't waste weeks answering one criticism only to find that they are faced with a different one when they come to adjudication. He could discuss guidelines on privacy with the Independent Television Commission and the BBC so that programme-makers don't find themselves criticised for behaviour that is acceptable elsewhere. Which family members, for example, constitute a relative who needs to be consulted over the publication of a picture? And what should be done if relatives disagree?
The change that would make the biggest difference to the BCC's acceptability has, however, to do with ego and money. Broadcasters resent the humiliation and expense of devoting minutes of airtime to explaining that they were not at fault, or only at fault over one small issue, when the rest of the programme was not only accurate but worthwhile.
But perhaps whatever is done, the BCC will never be really popular. It is an irony that complaints bodies invariably find that they themselves become the subject of complaints.

THE DAILY TELEGRAPH 1/7/92 P12

7*29JUN92.GERMANY: TREUHAND SUSPENDS SALE OF STEEL PLANT TO GERHARD HAAG. [FZ] (12)

The east German privatisation agency Treuhand has suspended the contract for the sale of a steel plant in Riesa in Saxony to Gerhard Haag, the manager of Stahlbautechnik Neckar GmbH.
Allegations have been made against Haag in connection with his membership of the Scientology Church. According to Treuhand spokesman Wolf Schoede, Haag is also being investigated by the Stuttgart prosecution authorities for suspected use of illegal workers. Schoede said all these matters would have to be cleared up by Haag before the contract for the takeover of Stahl- und Walzwerke Riesa AG could come into effect.
Until now the steel plant, which has 450 employees, belonged to the Riesa steel company.
[Original article approx 140 words]

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG (ENGLISH ABSTRACTS) 29/6/92 P16

8*10JUN92.DEUTSCHLAND: ZEITUNG - SCIENTOLOGY-SEKTE HAT GEHEIMDIENST.
[REUTR] (13)

Stuttgart, (Reuter) - Die umstrittene Scientology-Sekte unterhaelt nach Informationen der "Stuttgarter Nachrichten" einen eigenen Geheimdienst, der in der Bundesrepublik Kritiker bespitzelt und gegen abtruennige Sektenmitglieder vorgeht. Die Zeitung berichtete am Mittwoch, in einem Geheimbefehl der sueddeutschen Sektion des Scientology- Geheimdienstes OSA (Organisation fuer Spezielle Aufgaben") vom April seien Mitglieder der Sekte aufgefordert worden, 33 Scientology-Kritiker auf Schwachstellen zu ueberpruefen. Ziel des Auftrags sei Sektenexperten zufolge, Gegner und ehemalige Mitglieder von Scientology einzuschuechtern.
Wie das Blatt weiter meldete, beobachteten insbesondere in Baden-Wuertemberg Fachleute "ungewoehnliche Aktivitaeten" der OAS. In Stuttgart seien mehrmals OAS-"Sicherheitsleute" aus den USA aufgetaucht, wo der Geheimdienst jetzt eine eigene Abteilung aufbaue.

REUTER NEWS SERVICE

Deelstaat Saarland gaat Scientology Church onderzoeken

SAARBRÜCKEN (AP) – De Duitse deelstaat Saarland heeft besloten de sekte Scientology Church en de rechts-extremistische partij Die Republikaner door de binnenlandse veiligheidsdienst te laten onderzoeken.

De aankondiging dat de Saarlandse afdeling van de veiligheidsdienst zou gaan spioneren, is gedaan om een wettelijke uitspraak uit te lokken of een dergelijk optreden toegestaan is, zo verklaarde de woordvoerder van het ministerie van binnenlandse zaken, R. Dewes.

Hij zei dat de autoriteiten geloven dat de sekte Scientology Church mensen die de organisatie willen verlaten het leven onmogelijk maakt en mensen op onredelijke manier onder druk zet om lid te worden.

Eerder is de organisatie ook al van dergelijke praktijken beschuldigd.

Functionarissen zeiden dat zich binnen de rechtsradicale Republikaner, waarvan de voormalige SS-officier Fr. Schoenhuber de leider is, misschien neo-nazi's ophouden die de staat omver willen werpen. Schoenhuber, wiens partij bij de verkiezingen in de deelstaat Baden-Württemberg 10 procent van de stemmen behaalde, heeft ontkend dat zijn organisatie rechts-extremisten toelaat.

Trouw 12/8-'92

Duitse vakbeweging tegen overnameplannen Scientology

BERLIJN, BONN (AFP, KNA) – De Westduitse vakbond DGB heeft zich gekeerd tegen pogingen van de Scientology-sekte om bedrijven in Oost-Duitsland te kopen. „Nadat ze jarenlang door de Stasi in de gaten zijn gehouden, willen de werknemers niet met spionagemethoden van deze sekte worden geconfronteerd," zei Chistiane Brenz, voorzitster van de afdeling Berlijn van de DGB.

In antwoord op vragen uit het parlement maakte de Duitse regering maandag bekend dat de ondernemer Gerhard Haag, lid van de Scientology-sekte, in mei het staalbedrijf Riesa in de gelijknamige plaats in Saksen had gekocht van de Treuhandanstalt, die staatsbedrijven in de voormalige DDR privatiseert. Nadat Haags lidmaatschap van de sekte bekend werd, is de koop voorlopig uitgesteld. Haag heeft ook zijn poging om Krupp Stahlbau in Berlijn te kopen, op de lange baan moeten schuiven. De regering heeft een onderzoek naar de handel en wa van de sekte ingesteld.

Als het Scientology lukt het D bedrijfsleven binnen te dringen, is dit een niet te onderschatte vaar voor de democratie binne bedrijven, aldus Brenz, die de s beschuldigde van „subtiele o drukkingsmethoden".

AAY
435

Europäische Hochschulschriften
Publications Universitaires Européennes
European University Studies

Reihe XXII
Soziologie
Série XXII Series XXII
Sociologie
Sociology

1988

Bd./Vol. 154

Verlag Peter Lang
Frankfurt am Main · Bern · New York · Paris

Gisela van Delden

»Jugendreligionen« Neue Religiosität oder Keimzelle neuer Gewalt?

Verlag Peter Lang
Frankfurt am Main · Bern · New York · Paris

41 Gurdjieffs Sicht von der besonderen Bedeutung der Gruppe findet nicht nur in der NSB, sondern in der Human-Potential-Bewegung allgemein seinen Ausdruck in der primär gruppenorientierten Therapiearbeit.

42 Bhagwan Shree Rajneesh zitiert in Vasant Joshi, vgl. (3), S. 161

43 Schwarze sind nach Ansicht Rajneeshs ihrer Zeit noch weit hinterher. Franzosen kennen das "savoir vivre" selbst.

44 Vasant Joshi, vgl. (3), S. 16o f.

45 Ebd., S. 114

46 Eine sehr ausführliche Beschreibung des Commune-Alltags etc. findet sich bei Wilfried Nelles (einem Neo-Sannyasin): Das rote Tuch, Bhagwan-Kommunen in Deutschland, München 198[illegible]

47 Hummel, vgl. (13), S. 221

48 Meine persönliche Erwartung, einen eher weihevollen Video-Vortrag in der Kölner Commune zu erleben, wurde insofern nicht erfüllt, als einige Neo-Sannyasins in meiner unmittelbaren Nähe ganz profan ihrem Schlafbedürfnis nachgaben.

49 Rajneeshismus, vgl. (1o), S. 23

5o Swami Satyananda (Jörg Andres Elten): Ganz entspannt im Hier und Jetzt, Reinbek b. Hamburg, S. 3o6

51 Bhagwan Shree Rajneesh: Tantrische Liebeskunst, Ananda Siddharta (Hg.), Meinhard-Schwebda 1979, S. 59

52 Bhagwan Shree Rajneesh, vgl. (22), S. 232 f.

53 Ebd., S. 175 f.

54 Ebd., S. 8o

55 Spiegel Interview vom 2.9.1985, S. 157

56 Amrito, vgl. (3o), S. 2o1 f.

57 In verschiedenen Artikeln der Rajneesh Times wurde das Thema AIDS ausführlich behandelt, die radikale Einstellung der NSB wurde mir ausdrücklich in einem Interview mit Ma Shanta (Pressesprecherin) vom 19.3.1986 bestätigt. Angaben in bezug auf Veränderungen und Verhältnisse in der Kölner Commune entstammen überwiegend aus folgenden Interviews:
9.1o.1985 mit Ma Da Nutan (Pressesprecherin)
19.3.1986 mit Ma Shanta (Pressesprecherin)
15.1o.1986 mit Swami Prem Nirvano (Übersetzer mehrerer Büche: Bhagwans) und Swami Santosh Hafiz (Rechtsanwalt)

58 Bhagwan Shree Rajneesh, vgl. (22), S. 1o5 f.

59 Bhagwan Shree Rajneesh, vgl. (37), S. 6 f.

6. DIE SCIENTOLOGY CHURCH

Neben der vom Christentum geprägten VK und der von Hinduismus und humanistischer Psychologie beeinflußten NSB fiel die Wahl auf die SC als drittem Beispiel im Spektrum der "JR". Vor allem an ihr dokumentiert sich ein Trend, der in die Grauzonen zwischen Religiosität und Mystik einerseits und Wissenschaft und Wissenschaftsgläubigkeit andererseits führt. Obwohl allen NRB unterstellt wird, es handele sich um vorrangig wirtschaftlich und nicht religiös motivierte Gemeinschaften, weist die SC in besonderem Maße auf eine deutliche Diskrepanz zwischen religiösem Anspruch und ökonomisch bestimmtem Alltag hin.

In diesem Zusammenhang ist daher auf den besonderen gesellschaftlich-sozialen und finanziellen Stellenwert einer religiösen Vereinigung und die damit verbundenen Privilegien einzugehen. Das Exempel der SC veranschaulicht, wie verführerisch der Status als Religionsgemeinschaft für eine Organisation sein muß, die sich vorrangig auf Profitmaximierung ausrichtet. Die Anerkennung als Religion und damit verbundene Steuervorteile bleiben den Scientologen allerdings bisher ebenso versagt wie die Bestätigung als gemeinnütziger Verein, die das Düsseldorfer Oberlandesgericht in dritter Instanz ablehnte.

Derartige Urteile häufen sich auch in bezug auf andere NRB und es stellt sich die Frage, inwieweit unter dem Deckmantel der Religionsfreiheit pure Geschäftemacherei betrieben wird und so primär religiös motivierten Bewegungen eine bedrohliche Konkurrenz entsteht, die jede neue religiöse Glaubensgemeinschaft a priori in den Verruf der Pseudo-Religiosität und Halsabschneiderei bringt. Tatsächlich demonstrieren gerade Entstehung und Entwicklung der SC, wie aus der Idee von einer praktischen Therapiemethode im Self-Made-Verfahren eine Organisation entstand, deren hauptsächliche Leistung im Aufbau international operierender Therapie-Stationen besteht, deren horrende Preise das Maß des in der gesamten Therapie-Branche Üblichen bei weitem übersteigen.

Ebenso wie für alle anderen NRB erweist sich das Etikett "JR" auch für die SC als nicht zutreffend. Das durchschnittliche Mitgliedsalter (international und in der BRD) liegt in den Dreißi-

gern - in dieser Hinsicht also vergleichbar mit dem der anderen NRB.

> "Das internationale Durchschnittsalter liegt bei 35 Jahren, in der Bundesrepublik bei etwas über 3o Jahren. 78% der Scientologen entstammen der Mittelschicht, 37% der Mitglieder absolvierten eine akademische Ausbildung. ... 2o% freie Berufe (selbständige oder künstlerische Tätigkeit), 15% Verwaltungsberufe, 14% Facharbeiter und Handwerker, 1o% technische Berufe, 9% Erziehungs- und Ausbildungsberufe, 5% Gesundheitswesen. Der Rest, 27% der Mitglieder, verteilt sich auf verschiedene Kategorien (Arbeiter, Hausfrauen, Studenten und andere)."[1]

Die Entwicklung der sich etablierenden NRB zeigt einen Trend zunehmender Heterogenität in bezug auf alters-, schichten- und berufsspezifische Strukturen. Außerdem gleichen sich geschlechtsspezifische Unterschiede verstärkt aus, die Gründung und Einbeziehung von Familien - auch der Herkunftsfamilie - gewinnt im Verlaufe dieses Prozesses immer mehr, der Prototyp des unabhängigen, jungen Akademikers immer weniger an Bedeutung. Arbeiter und Angehörige der Unterschicht sind es in der Regel allerdings nicht, die ihr Heil in den NRB suchen. Sprachliche (Englisch ist fast immer obligatorisch) und intellektuelle Anforderungen stehen hier im Wege. Finden wir in der Anfangsphase der SC unter den Mitgliedern noch überwiegend akademisch Gebildete, Intellektuelle und Künstler, so zeigt sich hier wie in anderen NRB auch, daß sich Ziel- und Bezugsgruppen im Laufe der Zeit erheblich wandeln können.

> "Die Versuche, die goldenen Tage der Dianetik (ursprüngliche Lehre Hubbards, d.Verf.) in England noch einmal erstehen zu lassen, schienen gescheitert, und irgendwie hatte sich sogar der Menschentyp, der an Scientologie interessiert war, geändert. Verschwunden waren die Intellektuellen, Universitätsabsolventen, die leicht aus der Art geschlagenen Mitglieder freier Berufe, die unter den Pionieren recht zahlreich vertreten gewesen waren. An ihre Stelle waren Leute getreten vom Typ des kleinen Geschäftsmannes oder der aggressiven Sekretärin, die nichts mit dem Universitäts-Leben im Sinn hatten und von Kant ebenso unbeleckt waren wie von Science Fiction."[2]

3.1. Ron Hubbard: Vom Self-Made-Therapeuten zum Religionsstifter

Von allen Gründern der NRB nimmt Lafayette Ron Hubbard eine ganz besondere Stellung ein. Seine Biographie läßt im Unterschied zu Mun, Rajneesh und anderen religiösen Führern keine Anhaltspunkte für eine frühe religiöse Erziehung erkennen. Geboren wurde Hubbard 1911 in Tilden (Nebraska) und war Zeit seines Lebens - er starb offiziell am 24.1.1986 - einer der ältesten unter den Gründern der NRB. Allerdings mehrten sich schon Jahre vorher Gerüchte, Hubbard lebe nicht mehr oder sei gesundheitlich so geschädigt, daß er das Licht der Öffentlichkeit scheuen müsse, um grundlegende Verheißungen seiner dianetischen Methode nicht durch seinen Krankheitszustand ad absurdum zu führen, behauptet er doch, die Ursache allen menschlichen Übels und das Rezept zu ihrer Beseitigung entdeckt zu haben. In dieser Hinsicht reiht er sich ein in die Riege der an Wissen und Weisheit überlegenen Heilsverkünder, die den einzig wahren Weg zur Rettung vor der drohenden Apokalypse zeigen können. Hubbards religiöse Beweggründe erscheinen allerdings bis heute den wenigsten so recht plausibel, daran mag vor allem sein Faible für Science-Fiction- und Abenteuerromane verantwortlich sein, als deren Autor er sich schon in den dreißiger Jahren hervortat.

> "Gegen Ende der dreißiger Jahre, als Hubbard in den Gefilden des New Yorker Greenwich Village als Gestalt mittleren Kalibers galt - die sich, wie Bekannte aus jener Zeit berichten, durch ihre Vorliebe für wehende Capes und andere seltsame Gewänder auszeichnete -, ging er dazu über, unter eigenem Namen wie auch unter den Pseudonymen Kurt von Rachen und René Lafayette eine Serie von flotten Science Fiction-Stories zu produzieren, die ihm international den Ruf einbrachten, zu den führenden Autoren dieses expandierenden Genres zu gehören."[3]

Die Thematik seiner Romane kreist vor allem um übernatürliche Kräfte, wie sie auch das Studium der dianetischen Methode angeblich vermittelt. Telepathische, zeit- und raumsprengende Fähigkeiten zählen ebenso zu Hubbards Wundergeschichten wie sein mit persönlichen Attributen angereichertes Supermann-Repertoire.

> "... sausen schöne, muskulöse Männer von hoher Intelligenz, bewaffnet mit Schwertern und magischen Kräften,

> im Weltraum umher und kämpfen mit Piratenschiffen, mit Drachen und mit hexerischen Wissenschaftlern, um hübsche Fräuleins zu retten. In den Helden vieler dieser Geschichten meint man Ron Hubbard persönlich wiederzuerkennen. Es fehlt weder das rote Haar noch der ausgeprägte Hang zur Geschwätzigkeit."[4]

Wie in seinen zunächst unter dem Pseudonym "Winchester Remington Colt" erschienenen Groschenhefttexten und seinen später veröffentlichten Romanen und Kurzgeschichten handelt es sich immer wieder um den Kampf des Guten gegen das allgegenwärtige Böse. Obwohl Hubbard mit diesen Produkten einträgliche Gewinne verbuchen konnte, drängte es ihn sowohl in finanzieller als auch in prestigeorientierter Hinsicht in höhere Sphären. Schriftsteller-Kollegen soll er denn auch bereits 1949 das Resümée seiner diesbezüglichen Überlegungen offeriert haben.

> "Man wäre töricht, für einen Penny auch nur ein Wort zu schreiben. Wenn man wirklich eine Million Dollar verdienen will, wäre der beste Weg, seine eigene Religion zu gründen."[5]

Ein Jahr später erscheint schließlich sein Buch über die Dianetik, dessen Resonanz weit über die Leserschaft seiner Science-Fiction-Produktion hinausgeht. Eingeleitet wurde die Dianetik-Welle von einem Aufsatz, der sich als Einführung in diese neue "Wissenschaft" offenbart und bezeichnenderweise in der Science-Fiction-Zeitschrift "Astounding Science Fiction" erscheint, deren Herausgeber John Campbell - der sich später wieder von der Dianetik abwendet - als enthusiastischer Wegbereiter erweist:

> "Ich versichere Ihnen nachdrücklich und mit voller Überzeugung, daß es sich hier um einen der wichtigsten Aufsätze handelt, der jemals gedruckt worden ist. Darin berichtet Hubbard über seinen eigenen steuerungstechnischen Forschungen zu dem Problemkreis 'Wie funktioniert der menschliche Geist?' Der Artikel stellt fundamentale Entdeckungen von ungeheurer Tragweite vor. ... Hier geht es weder um wilde Spekulationen noch um Mystik, sondern hier geht es um eine nüchtern exakte Funktionsbeschreibung des menschlichen Geistes und darum, wie etwaige Funktionsstörungen zu beheben sind. Die Richtigkeit der neuen Theorie wurde im praktischen Test in rund zweihundertfünfzig Fällen bewiesen."[6]

So wandelt sich das Bild eines Science-Fiction- und Groschenheftschreibers zum Wissenschaftler und Entdecker revolutionärer Er-

kenntnisse über den menschlichen Geist - von der Gründung einer Religion oder der Entwicklung einer religiösen Wissenschaft kann hier in keinem Falle die Rede sein. Allein die bahnbrechende Erfindung und der Erfinder selbst stehen im Mittelpunkt einer herbeizitierten neuen Ära. Hinweise auf eine hervorragende Intelligenz Hubbards lassen sich allerdings angeblich schon in seiner frühen Kindheit erkennen. Danach erlernte er als einziges Kind der "hochgebildeten" Dora May Hubbard und des Fregattenkapitäns Harry Ross Hubbard schon mit dreieinhalb Jahren das Lesen und Schreiben. Diese frühreife Entwicklung sollte sich auch in den späteren Jahren fortsetzen.

> "Noch ehe Ron zehn Jahre alt war, hatte er sowohl durch die Schulen als auch durch seine Mutter eine umfassende Bildung erlangt. So kam es, daß L. Ron Hubbard bis zum Alter von zwölf Jahren schon eine Vielzahl der großen Klassiker der Welt gelesen hatte - und sein Interesse an Philosophie und Religion entstand."[7]

Frühe Reife, hohe Intelligenz und überdurchschnittliche Fähigkeiten prägen die Persönlichkeit dieses Kindes in ähnlicher Weise, wie wir es bereits in den Biographien Muns und Rajneeshs erfahren konnten. Der frühe Tod eines Freundes führte Hubbard schließlich über seinen Forscherdrang an das große Thema Tod und Unsterblichkeit heran, das ihn sein Leben lang nicht mehr loslassen sollte.

> "In Washington D.C. schloß er auch eine enge Freundschaft mit dem Sohn des Präsidenten Coolidge, Calvin jr., dessen früher Tod L. Ron Hubbards Interesse an Geist und Seele vertiefte. In den folgenden Jahren, von 1925 bis 1929, sah man den jungen Mr. Hubbard im Alter von 14 bis 18 Jahren voller Begeisterung als angehenden Weltreisenden und Abenteurer. Sein Vater wurde in den Fernen Osten versetzt, und mit der finanziellen Unterstützung seines wohlhabenden Großvaters verbrachte L. Ron Hubbard diese Jahre mit Reisen durch ganz Asien."[8]

Unbelastet von finanziellen Schwierigkeiten scheinen sowohl Kindheit als auch Jugendphase Hubbards von hoher geistiger und räumlicher Mobilität geprägt. Wie bei anderen Führern von NRB läßt sich auch hier Dichtung und Wahrheit nicht klar voneinander trennen, und es stellt sich zum wiederholten Male gerade als ein Charakteristikum derartiger Legenden heraus, daß nackte biographische Daten allein recht wenig Einblick in Ausstrahlung und

> Daß sein Überleben von ihm selbst und von seinen Mitmenschen und von seinem Erreichen der Bruderschaft mit dem Universum abhängt. Daß die Gesetze Gottes dem Menschen verbieten, seine eigene Art zu zerstören, die Gesundheit des Anderen zu zerstören, die Seele eines Anderen zu zerstören oder zu versklaven und das Überleben seines Kameraden oder seiner Gruppe zu zerstören oder zu reduzieren. Und wir von der Kirche glauben: Daß der Geist gerettet werden kann und daß der Geist allein den Körper retten oder heilen kann."[39]

6.3. Clearwerdung im Kursverfahren

Ähnlich wie die VK bietet die SC Außenstehenden eine kaum durchschaubare Struktur. Seit dem Verschwinden Hubbards im Jahre 198c mehrten sich die Gerüchte, daß eine Führungselite die Macht übernommen habe, und somit eine Gruppe und nicht mehr ein einzelner charismatischer Führer an ihrer Spitze steht. Möglicherweise führte die alles dominierende Persönlichkeit Hubbards dazu, daß weder seine Frau noch eines seiner Kinder die Leitung im Alleingang übernehmen konnte. Allen Anzeichen nach kontrolliert nun eine Führungselite - die im übrigen auch in anderen NRB existiert - die wirtschaftlichen und sozialen Belange der SC. Von dieser "Hubbard Scientology Organization" (HSO) wurde schließlich 1982 ein "Religious Technology Center" gegründet, das von sich behauptet, im Auftrage Hubbards zu handeln und von ihm alle Rechte erhalten zu haben. Ob dies auf legalem Wege geschah, darüber gehen die Meinungen innerhalb und außerhalb der SC auseinander.

> "Anscheinend drangen die undurchsichtigen Verhältnisse in der heutigen Scientology-Organisation in die breitere Öffentlichkeit, als Hubbards 48jähriger Sohn Ronald ein Hohes Gericht in Kalifornien bat, einen Treuhänder zu bestellen, der den Besitz seines Vaters vor 'den neuen Leitern' der Organisation schützen soll. (Ronald hat sich schon vor langem von seinem Vater getrennt und trägt seit 1972 den Namen DeWolf.) ... In einem Handstreich, der die ganze 'Scientology Kirche' erschütterte, sollen sie etwa 75 ältere Scientologen in leitenden Positionen (senior leaders) 'gefeuert' haben."[40]

tsächlich stellt sich die SC auch nach dem offiziellen Tode bbards als ein straff organisiertes und weiterhin mehr an irtschaftlichen Profiten als an religiöser Praxis orientiertes ternehmen dar. Die vor allem in englischsprachigen Ländern vertene SC (England, Süd-Afrika, Australien, USA) konnte in England zunächst einige Erfolge und zunehmende Stabilisierung verchen. In Dänemark errichtete sie einen weiteren Stützpunkt in ropa, der "Advanced Organizations" (AO) anbietet, in denen Kurse für die Führungskräfte durchgeführt, Public Relation und chversand betrieben werden.

ben dem Verkauf von Büchern und Tonbandkassetten besteht die upteinnahmequelle der SC im Kursangebot. Dieses umfaßt "Kommukationskurse" (zur Einführung), in denen Ängste im Umgang mit itmenschen abgebaut werden sollen, so wie Kurse, die alle Lebensreiche betreffen: Ehe-Kurse, Kinder-Scientology (!), Tod und ben, wie studiert man Scientology, Reinigungs-, Happiness- und dentitätsrundowns etc.. Für jeden Geschmack und jedes Problem reiert die SC ein spezielles Angebot, ob Sauna-Marathon oder e Möglichkeit, eine Scientologen-Karriere zu starten. Sind auch e Anfängerkurse schon nicht gerade preiswert (Kommunikationsrs ca. 2oo DM), so steigen die Kurse für Fortgeschrittene in chwindelnde Höhen:

2 1/2 Stunden AO-Auditing		
Kurse für Fortgeschrittene)		14.396,-- DM
	pro Stunde	1.151,68 DM
learing-Kurs		11.639,-- DM
rue OT V (12 1/2 Stunden)		22.44o,-- DM
d für ein "Mark VI E-Meter" bezahlen sie		
ge und schreibe		15.358,-- DM.[41]

e Kurse können einzeln, aber auch im Paket gekauft werden. Der inn des Ganzen liegt darin, zuerst einmal Interesse zu wecken. es geschieht in der Regel mit der Offerte eines kostenlosen rsönlichkeitstests, der vor allem über Defizite des Interesanten Aufschluß geben soll.[42] Aufgrund dieser Bestandsaufnahme ßt sich nun eine spezielle Therapie erstellen. Diese ist dann jedem Falle so konzipiert, daß sie das Bedürfnis nach Erweiterung und Vervollkommnung der in Scientology erworbenen Kennt-

nisse wecken soll.
Erfahrungsgemäß wirkt sich im Verlauf des tieferen Eindringens in scientologische Materie das Einbringen nicht geringer finanzieller Mittel dahingehend aus, daß der Ausstieg oder die Reduzierung in zunehmendem Maße erschwert wird, bedeutet dies doch letztlich, den Wert der Therapie infragezustellen und so sowohl einen materiellen als auch ideellen Verlust zu akzeptieren. Nach dem altbewährten Motto "gut ist, was teuer ist" werden von begeisterten Anhängern keine Kosten gescheut, in den heiß ersehnten Genuß des Clear-Zustandes oder darüberhinaus in die neueren Positionen des OT zu gelangen. Auch Zweifel an einzelnen Auditoren oder organisatorischen wie inhaltlichen Auswüchsen müssen den Blick auf das verlockende Endziel nicht verstellen, wie die Aussage Kaufmanns beispielhaft dokumentiert, der ca. zwei Jahrzehnte (Anfang der fünfziger Jahre - Ende der sechziger Jahre) im Banne der SC stand.

> "Da ich von der Scientology als ganzem nicht überzeugt war, muß meine Vision des Clear-Status außerordentlich überzeugend gewesen sein. Sie bedeutete die Erfüllung aller Hoffnungen und die Befreiung von allem, dem ich abgeneigt war. Der innere Fortschritt, den ich der Scientology zu verdanken glaubte, beruhte völlig auf diesen Zukunftshoffnungen. Die Abneigungen waren mir zumeist erst durch die Scientology vermittelt worden, vor allem die Furcht, den gewonnenen Fortschritt wieder zu verspielen und in das alte Leben der mich umgebenden Welt zurückzufallen: in die Welt des reaktiven Geistes."[43]

Das Beispiel Kaufmanns kann hier nicht als Einzelfall gelten, zeigt sich doch immer wieder, daß durchaus kritisches Bewußtsein zeitweilig verdrängt oder sogar völlig aufgegeben wird, um das Gesamtkonzept mit all seinen Versprechungen nicht aufgeben zu müssen. Betrachten wir nun diesen Clear-Status etwas genauer, so präsentiert sich uns ein von allen Krankheiten und Mängeln gereinigtes Gebilde, dessen menschliche - und dies bedeutet auch immer unvollkommene - Qualitäten zugunsten einer reibungslos funktionierenden Maschinerie ausgemerzt wurden.Mag diese Aussicht nicht Jedermann in Verzückung versetzen, so ruft die tatsächliche Erfolgsbilanz der Scientologen hinsichtlich der Clear-Produktion erhebliches Befremden hervor. Anfang der Fünfziger

geriet die Demonstration des 1. Clears, der jungen College-Studentin Sonja Bianca, denn auch zum Fiasko. Dies führte jedoch keineswegs prompt zu einem Zusammenbruch der SC, sondern erwies sich im nachhinein als Auftakt einer regelrechten Clear-Inflation. Immer mehr Anhänger der Scientology erklärten sich oder ihre Schüler zu Clears und dies auch ohne den Segen ihres Erfinders. Hubbard scheint dieser Entwicklung ziemlich hilflos gegenüber gestanden zu haben,und die Bewegung steuerte in ihre erste Krise.

> "Am Rande sei vermerkt, daß nur sehr wenige aus der stolzen Schar der früheren 'Clears' heute noch in irgendeiner Beziehung zur Scientologie oder zu Hubbard stehen. Howes lebt irgendwo in Amerika als erfolgreicher Handlungsreisender. Miss Bianca und Jack Hornders Protegé konnten von mir nicht ausfindig gemacht werden. Wing Angell starb vor einigen Jahren als relativ junger Mann an einem Herzinfarkt. Gegen Ende der fünfziger Jahre kam die Produktion von 'Clears' aus der Mode, und die Bewegung ließ die ersten ernsten Zeichen des Verfalls erkennen."[44]

Einige der ersten und wichtigsten Anhänger lösten sich von Hubbard, ohne allerdings der Dianetik völlig den Rücken zu kehren. Bis heute zeigt sich ein Hauptcharakteristikum der SC darin, daß sie ihren Anhängern nicht nur die Möglichkeit bietet, teure Kurse zu absolvieren, sondern finanziell Minderbemittelten (z.B. Studenten) die Chance einräumt, durch Arbeitsleistungen - und dies schließt vor allem das Unterrichten von Scientology-Schülern ein - weiter am Leben in der Organisation (Org) teilzunehmen oder gar eine Karriere innerhalb der SC zu starten.
Im Laufe der Jahre nutzten allerdings einige geschäftstüchtige und mit der Organisation unzufriedene Anhänger ihre dort erworbenen Kenntnisse für ihre eigenen Belange aus. So berichtet Robert Kaufmann:

> "Was die Agentur betrifft, so haben Gerald und Felicia (ehemalige Scientology-Lehrer und Freunde Kaufmanns, d. Verf.) gegen Ende 1969 die Org verlassen. Jetzt machen sie als selbständige Auditoren gute Geschäfte. Sie bieten 'Clear-Prozesse zu reduzierten Preisen' an. Daneben gibt es andere neue Splittergruppen."[45]

Diese Splittergruppen stehen zum Teil noch in Verbindung mit der Hauptorganisation. Verflechtungen lassen sich aber nicht immer nachweisen, vor allem wenn es darum geht, wirtschaftliche Gewinne zu erzielen, ohne die Belastung durch das negative Image der SC mittragen zu wollen. So existiert beispielsweise in Frankfurt am Main das Unternehmen BEP, das mit Scientology-Methoden "Bewußtseinserweiterungsprogramme" und Managerkurse durchführt und angeblich über einen Stamm von über 8.000 Kunden verfügt. Die SC bemüht sich seit ihrer Gründung im Jahre 1970, in der BRD, mit Vehemenz vor allem im Bildungs- und sozialen Bereich Fuß zu fassen. Die bekanntesten Nebenorganisationen ZIEL (Zentrum für individuelles und effektives Lernen) und NARCONON (Drogenrehabilitierungsprogramm) bemühen sich seit Jahren um die staatliche Anerkennung und Eingliederung in Institutionen wie Schulen, Kindergärten und Universitäten. Im Falle der NARCONON e.V. erhielten sie für kurze Zeit die finanzielle Unterstützung des Berliner Senats.

Aufgrund sich mehrender Bedenken gegen die Praktiken und sensationellen Erfolgsbilanzen wurde die NARCONON um Aufklärung über ihre Methoden und Inhalte gebeten. Dabei erwiesen sich die Scientologen als sehr zugeknöpft. Kenner der Organisation erstaunte dieses Verhalten jedoch nicht, gehört es doch zur allgemeinen Strategie der SC und ihrer Nebenorganisationen, konkrete Auskünfte über sich zu vermeiden und sich lediglich wenig konkret, aber in einem durchaus werbewirksamen Lichte zu zeigen. Im umgekehrten Falle erweisen sie sich dann als weniger zurückhaltend,und so mancher Gegner der SC wurde von ihnen bespitzelt und denunziert.[46] Das Sicherheitsbedürfnis Hubbards und seiner Organisation manifestiert sich nicht nur in diversen Einzelaktionen zum Schaden ihrer Feinde, sondern muß als wesentliches Element ihrer Gesamtstruktur betrachtet werden, der auch ihr Gründer schließlich zum Opfer gefallen sein kann.

Die Schwerpunkte scientologischer Aktivitäten liegen in vier Hauptbereichen: Forschung - Missionierung - Infiltration gesellschaftlicher Bereiche und Sicherung ihrer Interessen (Prozesse gegen Gegner etc.). Bevor Hubbard Mitte der siebziger Jahre seine Privatflotte verließ und sich vermutlich in Florida wieder

an Land begab, lebte er im Kreise weniger auserwählter Mitarbeiter auf einem Schiff der Sea-Org (See-Organisation). Dort wurden neue Kurse, "wissenschaftliche" Erkenntnisse und Richtlinien kreiert, die schließlich von Mitgliedern dieser Elite an die international verbreiteten Landorganisationen weitergegeben und vom Guardian-Office, dem Sicherheitsdienst der SC, kontrolliert wurden, dessen Aufgabe nicht nur darin bestand, interne Unregelmäßigkeiten zu eliminieren, sondern auch Feldzüge gegen mißliebige Außenstehende und abtrünnige Mitglieder zu führen. Die Operationen von Guardian Office und Sea-Org ähneln, wenn man den Schilderungen Kaufmanns Glauben schenkt, den Überfallkommandos diktatorischer Systeme.

> "Eines Tages fiel die See Org in Saint Hill ein. Die Mitglieder dieser Elite-Mannschaft trugen weiße Pullover, weiße Hosen oder Röcke, weiße Strümpfe und weiße Schuhe. Sie kamen, um sicherzustellen, daß die Normen der Ethik eingehalten wurden und die Standards nicht nachließen. Viele Mitglieder des Stabes sah man jetzt schmutzig graue Stoffetzen um die Arme gewickelt tragen. Das zeigte an, daß sie im Zustand der Schuld waren und die entsprechende Strafformel erfüllen mußten. Man konnte in den Zustand der Schuld versetzt werden, wenn man ein Gebot gebrochen, sein Soll nicht erfüllt oder einen Fehler gemacht hatte. In einem solchen Fall galt man als Minuspunkt für die Organisation und mußte Wiedergutmachung leisten, indem man 24-stündige Roboter-Schichten ableistete. Für die Mitglieder des Stabes bedeutete das, daß sie den College-Bereich eine oder zwei Nächte lang nicht verlassen durften. Nur wenn es keine Arbeit für sie gab, durften sie irgendwo auf dem Fußboden ein wenig schlafen."[47]

o perfekt sich Hubbard seine Clears und OTs vorstellte, so reibungslos sollte auch seine Organisation funktionieren. Gleichgültig, ob sich die einzelnen Niederlassungen "Dianetic-College für angewandte Philosophie" oder "Hubbard Scientology Organisation" etc. nennen, gleichgültig, ob sie sich in den USA, England oder der BRD befinden, sie alle müssen sich den strengen Normen der Gesamtorganisation beugen. Allerdings kann nicht davon ausgegangen werden, daß Hubbard allein für Reglementierungs- und Effektivierungsmaßnahmen verantwortlich war, bedarf es doch bei einer derart weitverzweigten Organisation sowohl einer autoritätsgläubigen und unterwürfigen Anhängerschaft, als auch loyaler

Exekutivorgane, die sich nicht scheuen, "Hubbardsche" Gesetzgebung notfalls mit Gewalt und gegen demokratisches Recht durchzusetzen.

Die "Ethik-Kodizes und kirchenrechtliche Bestimmungen sowie eine eigene autonome Gerichtsbarkeit"[48] der SC konnten sicherlich im Laufe der Jahre wesentlich zu Stabilisierungsprozessen beitragen. Die hauptsächliche Schwachstelle im fast vollkommen geknüpften Netz der SC scheint Hubbard selbst gewesen zu sein. Insgesamt durch eine militärisch straffe Struktur ausgezeichnet, lag die Herrschaft über das Scientology-Imperium in den Händen einer Persönlichkeit, die zwar alles, was außerhalb ihrer selbst lag, bis ins Detail organisiert haben wollte, sich selbst diesen Strukturen aber mit größtmöglicher Konsequenz zu entziehen versuchte.

> "Immerhin waren sich eine Zeitlang alle einig in dem Ziel, Hubbard zu 'organisieren', mit anderen Worten: seine Persönlichkeit und seine Ideen in irgendeine traditionelle oder allgemein vertraute Form zu bringen und damit die Dianoetik und ihre praktische Anwendung vom Standpunkt des Akademikers und Gelehrten aus akzeptabel zu machen. Bei diesem Unterfangen waren sie von Anfang an zum Scheitern verurteilt. Denn wenn es einen Menschen auf der Welt gibt, der etwas dagegen hat, von anderen organisiert zu werden, so ist es L. Ron Hubbard."[49]

Seine unstete Lebensweise, der Drang zum Reisen und sein größtes Problem, ständig Erfolge und neue, noch wirkungsvollere Methoden zu produzieren, brachten ihn seit Bestehen der Dianetik zunehmend in Zugzwang. Alleine konnte er dies nicht bewältigen , aber sein tiefes Mißtrauen sogar Familienmitgliedern gegenüber sowie die Unfähigkeit, andere Persönlichkeiten neben sich zu dulden, brachten ihn in ein Dilemma, dem er sich schließlich durch eine spektakuläre Flucht entzog.

Einem Millionär namens Purcell, der Hubbard schließlich fand, ist es schließlich zu verdanken, daß die dianetische Bewegung zum kommerziellen Unternehmen ausgebaut wurde und Hubbard die Urheberrechte an Dianetik aufgab.

> "Überzeugt, daß Hubbard der 'Organisation' bedürfe, hatte Purcell ihn überredet, die Rechte an seinen Büchern, Tonbandaufzeichnungen und Methoden sowie an allen Titeln und dem ganzen Drum und Dran der Dianoetik der Stiftung zu überlassen. Hubbards Position in dem ganzen Geschäft

> war nun nicht mehr die des autokratischen Schöpfers, sondern eher die des Direktors eines Unternehmens. Bekannte von ihm wissen zu berichten, daß diese neue Funktion sich als unzumutbar für seinen frei schwebenden Intellekt erwies."[50]

1952 trieb es Hubbard wieder in die Ferne und er bemühte sich um einen neuen Anfang. Dianetik durfte er aber aufgrund seiner geschäftlichen Vereinbarungen nicht mehr betreiben und auch nicht zu publizistischen Zwecken gebrauchen. Schließlich gebar sein rastloses Erfinderhirn ein neues Kind: die Scientology. Diese neue Wissenschaft mit religiösem Anspruch soll alles Bisherige in den Schatten stellen. In Wahrheit ist ihr Kern weiterhin dianetischer Natur, der aber um einige Besonderheiten erweitert wurde.

Durch die spektakuläre aber auch bis heute noch praktizierte Technik des "Exteriorisierens" soll der Scientology-Schüler befähigt werden, sich von seinem Körper zu lösen, um sich praktisch von außen her betrachten zu können. Mag dies auch noch so fantastisch klingen, eine Entdeckung ist dies nicht, kann doch in verschiedenen Religionen und Kulten ähnliches angetroffen werden (z.B. im Hinduismus, Buddhismus und Schamanismus).Anhänger der NSB, der TM und LSD-Freaks auf den Spuren Timothy Learys stellen nur einige der zeitgenössischen Beispiele dar, denen zwar der Begriff des Exteriorisierens nicht geläufig, sein inhaltliches Phänomen aber nicht fremd ist.

Bevor wir uns nun etwas genauer den Negativ-Aspekten der SC zuwenden, finden gerechtigkeitshalber auch ihre Vorzüge Erwähnung. Hubbards Verdienste liegen besonders in der Kombination alter und neuer weltanschaulicher Elemente. Er greift Fragen nach dem Sinn und der Herkunft allen Lebens auf, und er bemüht sich dabei um eine rationale, klar verständliche und dennoch wissenschaftliche Sprache, die jedoch die Kenntnis seiner speziellen Scientology-Dianetik Terminologie erfordert. Leider geraten die Inhalte dabei zu kurz und bewegen sich teilweise in okkult-absurden Sphären, die dem wissenschaftlichen Anspruch der SC diametral entgegenstehen.

> "Die Scientologie scheint - selbst in ihrer derzeitigen Verworrenheit - eine echte und für einen bestimm-

> ten Menschentyp völlig plausible Alternative zur Psychoanalyse einerseits und zur orthodoxen Religion andererseits zu bieten. ... Überdies formuliert sie diese Antworten, die in der Regel mystischer Natur sind - das ewige Leben wird, wie immer, deutlich betont - in einer Sprache, die der zweiten Hälfte des zwanzigsten Jahrhunderts besser entspricht als die Sprache irgendeiner großen Weltreligion. Es ist eine Sprache mit technischen und psychologischen Untertönen, durchsetzt mit Wendungen aus den Bereichen der Science Fiction, der Psychoanalyse, der Computer-Technologie und angehaucht mit den würzigen Aromen asiatischer Mystik."[51]

Die SC scheint in der Tat Einiges zu bieten, psychoanalytische und asiatisch geprägte Elemente erfahren im Glaubenskonstrukt Hubbards jedoch eine derartige Vereinfachung, daß neben einem scheinbar objektiven Überbau vor allem konkrete Erfolgserlebnisse der Anhänger und deren kommerzielle Verwertung zum Überleben der Organisation beitragen. In der Praxis wirkt sich besonders die ungeteilte Aufmerksamkeit dem Scientology-Schüler gegenüber aus (Auditierungsprozeß) sowie die Betonung und Einübung gruppendynamischer Kommunikationsprozesse. Ein Scientology-Anhänger gewinnt also zwei wichtige Erfahrungen, die in seinem privaten und im Berufsleben oftmals zu kurz kommen, vor allem, wenn er sich schon als gehemmt oder minderwertig empfindet. Den selbstbewußteren Mitgliedern bieten die Methoden der SC immerhin noch die Möglichkeit, ihre Fähigkeiten zu vervollkommnen und diese sowohl innerhalb als auch außerhalb der Organisation effektiv(er) zu nutzen.

Die Verdienste Hubbards liegen wie die Muns, Rajneeshs oder anderer Führer der NRB im Verknüpfen alter Weisheiten und Wahrheiten mit modernem Zeitgeist. Sie haben erkannt, daß Wissenschaft und Religion jeweils für sich allein den Suchenden nach dem Sinn des Lebens nicht zufriedenstellen können. Um ihre Ideen aber zu verwirklichen - und ihnen schwebt nichts weniger als die Veränderung der ganzen Welt vor -, sehen sie sich gezwungen, sich und ihre Bewegung zu organisieren. Rotationsprinzip, hohe individuelle und kollektive Mobilität, die sowohl große regionale Flexibilität wie Karriereprozesse betrifft, konnten dabei die Bildung einer alles kontrollierenden Führungselite nicht verhindern.
Die funktionelle Bedeutung dieser Elite zeigt sich in allen sektenähnlichen Gemeinschaften. Im Falle der NSB leitete die Führungskrise, die mit der Flucht Sheela Silvermans begann, einen Umstrukturierungsprozeß ein, der zunächst deutliche Züge eines Zerfalls trägt. In der VK scheint diese Führungsgruppe das stabilste Fundament zu besitzen, zumindest gelangen keine Informationen an die Öffentlichkeit, die auf entscheidende Machtkämpfe auf oberster Ebene schließen lassen. Die VK zeigt auch bisher keine konkreten Anzeichen für ein sich anbahnendes Chisma oder die Entstehung konkurrierender Splittergruppen.
NSB und SC bergen wie andere Kurse anbietende Organisationen die größte Gefahr strukturellen Zerfalls, ermöglichen sie doch viel eher einzelnen Mitgliedern oder kleinen Gruppen, sich mit der in der Organisation erkauften "Ware" (Therapiemethoden etc.) eine selbständige Existenz aufzubauen. Die emotionale Bindung an den charismatischen Führer ist dabei oft nie existent oder nur begrenzt vorhanden gewesen.
Mag Hubbard nun unter den körperlosen Thetanen oder unter den Toten weilen, seine direkte Macht scheint schon in den letzten Jahren vor seinem Tode gebrochen, diente er der jetzigen Führungselite doch nur noch als Gallionsfigur. Durch seinen unsteten Charakter und seine Unberechenbarkeit, gepaart mit einem unduldsamen und universellen Machtbedürfnis, stellte er zu seinen Lebzeiten stets eine permanente Gefahrenquelle für die Stabilität seiner Organisation dar. Um ein langfristiges Überleben der SC zu sichern, mußten ihre jetzigen Machthaber ihn in irgendeiner Form verschwinden lassen. So scheint Hubbard letztlich das Opfer seiner eigenen Über-Menschen geworden zu sein.

6.4. "Übermenschen unter uns"

Dieser deutsche Titel von Robert Kaufmans "Inside Scientology", einem Buch, das mit vielen Enthüllungen über eine Organisation aufwartet, die sich immer mehr als Religion präsentiert, trifft den wesentlichen Kern der SC und einen wesentlichen Aspekt dazu. Kaufmans Abrechnung mit einer Bewegung, die an sich den Anspruch von Wissenschaftlichkeit legt, de facto aber geheimbündlerische

und okkultistische Tendenzen zeigt und sich konsequent einer gründlichen Überprüfung ihrer methodischen und ökonomischen Grundlagen entzieht, gibt Einblicke in eine Welt, in der Macht-, Profitstreben und Elitebewußtsein dominieren. Schon viele Gegner der SC mußten wie Kaufman für ihre kritische und ablehnende Haltung Repressalien dieser Organisation hinnehmen. Die Reaktionen auf sein Buch zeigen, zu welchen Maßnahmen Menschen dieser neuen Klasse bereit sind.

> "Ein Buch, das 15 Millionen Menschen nicht lesen dürfen. Der Autor wurde verfolgt, bedroht, beschimpft. Seine Manuskripte verschwanden über Nacht. 3o.ooo Exemplare dieses Buches wurden in London eingezogen; es gab Bestechungen und gerichtliche Klagen. Am 11. Juli 1972 gab das New Yorker Amtsgericht das Buch endgültig frei. Allerdings: 15 Millionen Menschen, Anhänger der Kirche der Scientology, dürfen es nicht lesen. Ron Hubbard, der Begründer der neuen fanatischen Religion, hat es ihnen verboten."[52]

Wenn in diesem Zusammenhang von den Scientologen die Rede ist, soll nicht der Eindruck entstehen, es handele sich hier um völlig gleichgeschaltete Individuen. Wie in anderen NRB auch kann der Alltag der Mitglieder in einer englischen, amerikanischen oder deutschen Niederlassung sehr unterschiedlich aussehen. Neben regionalen und internationalen bestehen allerdings auch individuelle Verschiedenheiten, wie eine Aussage Kaufmans beispielhaft belegt.

> "Umberto (ein Freund Kaufmans, d.Verf.) hatte im Saint Hill sogar einige Leute getroffen, die freundschaftlich mit Nicht-Scientologen verkehrten , die unterschiedliche Ansichten respektierten und die sich zuerst als Menschen und erst in zweiter Linie als Scientologen fühlten. Unglücklicherweise waren diese Leute in der Minderheit. Die meisten Scientologen waren in kulturellen Dingen unbewandert und interessierten sich nur für Hubbards Äußerungen. Viele waren reaktionär, fast faschistisch in ihren politischen Ansichten. Sie waren der Überzeugung, daß die Armen und Unterdrückten auf der Welt, die Bewohner von Ghettos und Obdachlosensiedlungen selbst für ihre Lage verantwortlich seien: sie ließen sich von ihrem reaktiven Geist beherrschen und bekämen genau, was sie verdienten. Scientologen aus Südafrika unterstützten fast einstimmig die Apartheidspolitik."[53]

Saint Hill, Schloß und Hochburg der SC in England, 1959 von Hubbard für angeblich 16.ooo Pfd. Sterling gekauft,[54] wurde für einige Jahre zu seinem festen Wohnsitz. Da Hubbard bei seinen Publicity-Reisen durch Süd-Afrika (Rhodesien) und Australien nicht genügend Erfolg beschieden wurde und sein Interesse für nicht englischsprachige Länder sich in engen Grenzen hielt, wurde England von 1955 bis 1968 - bis zur Einstufung der Scientologen als "unerwünschte Ausländer" - zu seiner zweiten Heimat, obwohl er zeitweise die Aufsicht über Saint Hill seiner dritten Frau Mary Sue überließ, um mit seiner Privat-Flotte forschenderweise die Meere zu durchqueren.

Die anti-scientologische Kampagne in England Ende der sechziger Jahre war allerdings weder die erste noch die letzte dieser Art. Der erste Schlag gegen die SC erfolgte bereits 1963 in den USA. In der Hauptsache wurde das E-Meter als unzulässiger Heilungsapparat beanstandet und bei einer Razzia der Food and Drug Administration beschlagnahmte diese neben dem technischen Allheilmittel der Scientologen auch diverse Bücher und Schriftstücke. So weit sich die Geschichte anderer NRB auszeichnet durch heftige Auseinandersetzungen mit den sie umgebenden gesellschaftlichen Systemen, so sehr dokumentiert sich am Beispiel der SC, daß die Entwicklung elitärer Gemeinschaften geprägt ist vor allem durch ihre Fähigkeit, sich bestehenden sozialen, wirtschaftlichen und politischen Verhältnissen anzupassen oder Handlungsstrategien zu entwickeln, die es ihnen ermöglichen, trotz aller Hemmnisse zu überleben. Die SC zeichnet sich vor allem dadurch aus, daß sie den Willen zum Überleben zu ihrem obersten Prinzip erklärt und logischerweise daher Angriffsstrategien den Vorzug gibt.

> "Es begann 1973: der Auftrag wurde erteilt, alle Interpol-Berichte zu beschaffen, die sich auf Scientology oder Hubbard beziehen. 1974 wurde beschlossen, einen Agenten einzuschleusen. Dieser wurde zunächst auf das Finanzamt angesetzt. Allerdings verließ man sich nicht auf ihn: vorsichtshalber installierte man im Konferenzraum des Finanzamtes eine Abhöranlage. ... Praktisch gleichzeitig wurde der Scientology-Agent Gerald Bennet Wolfe als Schreibkraft ins Finanzamt (genauer: eine höhere Steuerbehörde, die in etwa der Oberfinanzdirektion entspricht) eingeschleust. Bereits 14 Tage später wurde Vollzug gemeldet: der

> Agent hatte Akten beiseite schaffen können. Damit begann ein regelrechter Serien-Diebstahl."[55]

So erschwert die demagogische Argumentations- und Handlungsweise führender Scientologen und der offene Aufruf zu Intoleranz und Infiltration nach wie vor eine friedliche Koexistenz. Dies muß umso mehr erstaunen, als die Mehrzahl überzeugter Scientologen nicht in festen Wohn- oder Hausgemeinschaften lebt, sondern in der Regel wie jeder andere Normalbürger ein individuelles Privat- und Berufsleben führt. Anders als beispielsweise Neo-Sannyasins fallen sie auch nicht durch extravagante Kleidung auf, nicht einmal ihre Priester, die sich in ihren schwarzen Anzügen auf den ersten Blick kaum von einem konventionellen Priester unterscheiden.

Grundsätzlich kann jedoch festgestellt werden, daß der innere Zusammenhalt in Glaubensgemeinschaften größer ist, wenn Trennungen zwischen Beruf und Privatleben verschwinden und das Leben in und für die Gemeinschaft zu einem ungebrochenen Ganzen verschmelzen kann. Dennoch befindet sich die SC vor allen anderen Kursen anbietenden "JR" in der Lage, eine wirksame soziale Kontrolle über ihre Mitglieder und Zweigniederlassungen auszuüben, ohne sie in ein überschaubares ganzheitliches Lebenskonzept integrieren zu müssen. Scientology-Machthaber beschränken sich allerdings nicht auf überwachende und reglementierende Methoden, die lediglich ihre inneren Strukturen betreffen, sondern sie unternehmen jede Anstrengung, ihnen mißliebige Personen auch außerhalb der Organisation zu bespitzeln und zu bedrohen. Umgekehrt behandeln Widersacher der Scientologen - in der Scientologen-Sprache "subversive Personen" genannt - diese nicht mit Samthandschuhen. Die Liste der Prozesse und Gegenprozesse wächst bis zum heutigen Tage weiter an. In diesem Sinne scheinen sich Scientologen an das alttestamentarische Gebot "Auge um Auge, Zahn um Zahn" zu halten. Dabei kann im Nachhinein nicht mehr geklärt werden, ob zuerst die Scientologen selbst oder ihre Gegner den Konfrontationskurs einschlugen. Fest steht allerdings, daß Hubbards ungetrübtes Selbstbewußtsein empfindliche Schläge hinnehmen mußte, vor allem, wenn er ohne Umwege gleich Staatsoberhäuptern seine großzügige Hilfe anbot. So wie Mun sich in die Dienste Nixons stellen wollte, offerierte Hubbard 1962 Präsident Kennedy in einem persönlichen Brief seine dianetisch-scientologische Wunderwaffe.

> "In diesem Schreiben wies er Präsident Kennedy warnend darauf hin, daß sich die Russen eindeutig um ihrer ruchlosen Zwecke willen für die Scientologie interessierten, und bot ihm freimütig seine Unterstützung'und die Hilfe der Scientologie bei der Verringerung des Rückstandes im Wettlauf um den Weltraum' an."[56]

Mit seinen Methoden weiß Hubbard eben jeden Mangel zu beseitigen, handelt es sich um rein persönliche Defizite oder schwierige Staatsangelegenheiten, psycho-somatische Erkrankungen oder die Erneuerung von Menschheit und Welt. Mit einem Heer von Clears und OTs soll eine ideale Gesellschaft geschaffen werden, in der unsere heutige Rechtsprechung, Moralvorstellungen und vor allem menschliche Unvollständigkeit ausradiert bzw. mittels scientologischen Perfektionismusses Überbleibsel der "Barbarenwelt" beseitigt werden können.

> "Vielleicht werden in irgendeiner fernen Zukunft nur dem nicht Aberrierten vor dem Gesetz die Bürgerrechte verliehen. Vielleicht erreichen wir in ferner Zukunft das Ziel, daß nur der nicht Aberrierte eine Staatsbürgerschaft erlangen und genießen kann. Dies sind erstrebenswerte Ziele; sie würden einen deutlichen Zuwachs an Überlebensfähigkeit und Glück des Menschen hervorbringen."[57]

Dieses Zitat entstammt interessanterweise dem Basiswerk der SC aus dem Jahre 195o. Aus dieser also schon von Beginn an vorhandenen elitären Grundeinstellung und dem Traum Hubbards von einer Gesellschaft neuer Herrenmenschen resultiert eines der Hauptargumente gegen die SC und führte bei Gegnern zu der Schlußfolgerung, daß sie keine religiöse, sondern eine diktatorische Organisation sei, die ausnahmslos säkuläre Ziele verfolge.

Der Wunsch Hubbards, negative Beeinflussungen mit Hilfe eines Apparates zu tilgen, und jedem Einzelnen einen neuen Start in eine völlig neue Welt zu ermöglichen, erinnert sehr an den schon zu Ende des 19. Jahrhunderts veröffentlichten Roman Edward Bellamys "Dr. Heidenhoff 's Methode" (Deutsch: Dr. Heidenhoffs Kur, 189o), in dem vor allem die Idee der Aufhebung von Schuld und moralischer Verantwortung fasziniert. Mag Hubbard möglicherweise

von der Phantasie Bellamys ebenso inspiriert worden sein wie von der Freudschen Analyse, von okkulten Orden und asiatischen Glaubensvorstellungen, an seiner Vision von einer regenerierten, starken und vor allem sich frei bestimmenden Menschheit konnte weiter nichts Gefährliches zu entdecken sein. Leider sitzt im Hubbardschen Idealismus der Teufel nicht nur in den gedanklichen Ursprüngen, sondern überall dort, wo die Verwirklichung scientologischer Prinzipien nach dem Motto "Der Zweck heiligt die Mittel" erfolgt. Der Preis "unaberrierter" Freiheit ist hoch und schließt nicht nur die Isolation der Scientology-Welt von der sie umgebenden "Barbarenwelt" mit ein, sondern hält nicht einmal ein vor engen Beziehungen zwischen Freunden, Ehepaaren, Eltern und Kindern.

> "Eines Tages bemerkte ich (Robert Kaufman, d. Verf.) während des Essens einen kleinen Jungen, der an einem Nebentisch saß. Zuerst glaubte ich, er sei allein. Dann fiel mir ein, daß er zu den Kindern eines amerikanischen Ehepaares gehörte, das am Spezial-Kurs teilnahm, und das die Angewohnheit hatte, was immer man sagte, in der vorgeschriebenen Weise mit sonorem 'O.k.' und 'Danke' zu bestätigen. Seine Mutter hatte in einem S&D (Search and Discovery: Prozeß zum Aufspüren 'suppressiver Personen', d.Verf.) entdeckt, daß der Junge für sie suppressiv war. Vielleicht hatte sie das Kind von Anfang an nicht haben wollen; natürlich mußte sie sich nun von ihm trennen. Deshalb aßen sie an verschiedenen Tischen. Hin und wieder lief sie zu ihm und drückte ihn an sich; sie sagte, sie könne sich nur halb von ihm trennen. Er war der traurigste kleine Kerl, den ich je gesehen habe; sein bedrücktes und ratloses Gesicht war der vollkommene Gegensatz zu dem seiner kleinen strahlenden Schwester, die immer bei den Eltern saß."[58]

Dieses Beispiel illustriert, zu welch bedrückendem Ausmaß sich die bedingungslose Unterordnung von Menschen auswachsen kann, die letztlich nur das Beste für sich und ihre Familie bezwecken mögen. Hubbard beanspruchte für sich schließlich auch, durch die Erfindung der Dianetik und der Scientology nur wahren Segen und die Rettung der Menschheit von allem Übel einschließlich des drohenden Holocausts ermöglicht zu haben. Daß seine Rechnung in vielen Fällen nicht aufging und er letztlich wohl auch zu denjenigen zählt, die sie bezahlen mußten, zeigt sich nicht nur in

seinem ominösen Verschwinden, sondern schon einige Jahre früher darin, daß es ihm nicht gelang, seiner eigenen Familie eine friedliche Gegenwart und Zukunft zu schaffen. Dies steht umso mehr im Widerspruch zu der Tatsache, daß die Ergebnisse seiner Klärungs-Methode vor allem auch im familiären Glück münden sollten. Hubbard selbst blieb dieses Glück versagt. Zwei seiner Ehen scheiterten und seine dritte Frau mußte sich 1978 in den USA wegen krimineller Machenschaften verantworten. Wegen Eindringens in Bundesbehörden und Diebstahls von Regierungsdokumenten wurde sie neben anderen führenden Scientologen zu fünf Jahren Gefängnis und 10.000 Dollar Strafe verurteilt. Auch in England, Frankreich, Australien und der BRD wurden Prozesse gegen die SC angestrengt und im Laufe der vergangenen zehn Jahre eine ganze Reihe von Verurteilungen ausgesprochen. Die "Übermenschen unter uns" aber praktizieren weiterhin ihr gewinnträchtiges Gewerbe und ein nahes Ende ist vorläufig nicht zu erwarten.

Anmerkungen

1 Scientology Kirche Deutschland (Hg.): Die Scientology Kirche in Deutschland, Informationen und Selbstverständnis, München 1985, S. 11

2 Evans: Kulte des Irrationalen, Reinbek bei Hamburg 1979, S. 82 Die unterschiedliche Schreibweise von Dianoetik und Dianetic läßt sich wohl auf den Ehrgeiz Hubbards zurückführen, eine eigene Terminologie zu entwickeln.

3 Ebd., S. 33

4 Ebd., S. 34

5 Hubbard zitiert nach: Aktion Bildungsinformation (Hg.), Stuttgart 1979, S. 9

6 Campbell zitiert nach Evans, vgl. (2), S. 37

7 Hubbard: Haben sie vor diesem Leben gelebt? Kopenhagen 1979, S. 363 f.

8 Ebd., S. 364

9 Weber: Wirtschaft und Gesellschaft, 1. Halbband, Tübingen 1979, S. 141

10 Ebd., S. 142 f.

11 Kaufman: Übermenschen unter uns, Frankfurt 1972, S. 101

12 Hubbard, vgl. (7), S. 365 ff.
13 Ebd., S. 37o
14 Evans, vgl. (2), S. 25
15 Hubbard, zitiert nach Evans, vgl. (2), S. 25 f.
16 Ebd., S. 24
17 Hubbard: Dianetics - Die moderne Wissenschaft der geistigen Gesundheit, Kopenhagen 1974, S. 49o
18 Hubbard, vgl. (7), S. 389
19 Hubbard, vgl. (19), s. ix, wie man dieses Buch lesen sollte
2o Hubbard, vgl. (7), S. 355 f.
21 Hubbard: Dianetics: The Modern Science of Mental Health, 195c
22 Hubbard, vgl. (17), S. 378
23 Hubbard, vgl. (7), S. 368
24 Ebd., "Wichtige Anmerkung", o.S.
25 Vgl. Haack: Von Gott und der Welt verlassen, Düsseldorf/ Wien 1974, S. 155 ff
26 Ebd.
27 Vgl. dazu: Evans (2), S. 72 ff., er verweist hier auf einen Mann namens Volney Mathison, der Anfang der fünfziger Jahre mit einem derartigen Gerät hausieren ging und behauptete, der Erfinder zu sein.
28 Zitiert nach: Evangelische Zentralstelle für Weltanschauungsfragen(EZW)(Hg.) Materialdienst 1/1977
29 Evans, vgl. (2), S. 12 f.
3o Hubbard, vgl. (17), S. 16o f. Leider konnten keine Anhaltspunkte in der Biographie Hubbards gefunden werden, die eine inhaltliche Begründung für die Bedeutung der Abtreibung etc. erkennen lassen.
31 Ebd., S. ix f.
31 Ebd., S.
33 Ebd., S. 114
34 Evans, vgl. (2), S. 5o
35 Hubbard, vgl. (17), S. 155
36 Ebd., S. 314
37 Scientology Kirche Deutschland (Hg.), vgl. (1), S. 15
38 Ebd.
39 Ebd., S. 19
4o EZW Materialdienst 4/83
41 Preisliste für Fortgeschrittene 1985

42 Diese Defizite können auch in der persönlich-finanziellen Situation bestehen. Diese Erfahrung konnte ich anhand eines Interviews vom 23.5.1986 mit Herrn Thomas Göldenitz, Pressesprecher der Zentrale Düsseldorf, nach einem einleitenden "Persönlichkeitstest" machen. Trotz mangelnder konkreter Anhaltspunkte konnte Herr Göldenitz auf gutsituierte Besitzverhältnisse meinerseits schließen, die allerdings so leider nicht den Tatsachen entsprechen.
43 Kaufman, vgl. (11), S. 77
44 Evans, vgl. (2), S. 64
45 Kaufman, vgl. (11), s. 252
46 Vgl. zu Negativaspekten der SC: Aktion Bildungsinformation (5)
47 Kaufmann, vgl. (11), S. 1o8
48 Scientology Kirche Deutschland (Hg.), vgl. (1), S. 14
49 Evans, vgl. (2), S. 67
5o Ebd., S. 68
51 Ebd., S. 147
52 Kaufman, vgl. (11), Buch-Cover
53 Ebd., S. 45
54 Vgl. Evans (2), S. 81
55 Aktion Bildungsinformation, vgl. (5), S. 2o f.
56 Evans, vgl. (2), S. 89
57 Hubbard, vgl. (17), S. 486
58 Kaufman, vgl. (11), S. 1o4 f.

EXTRA

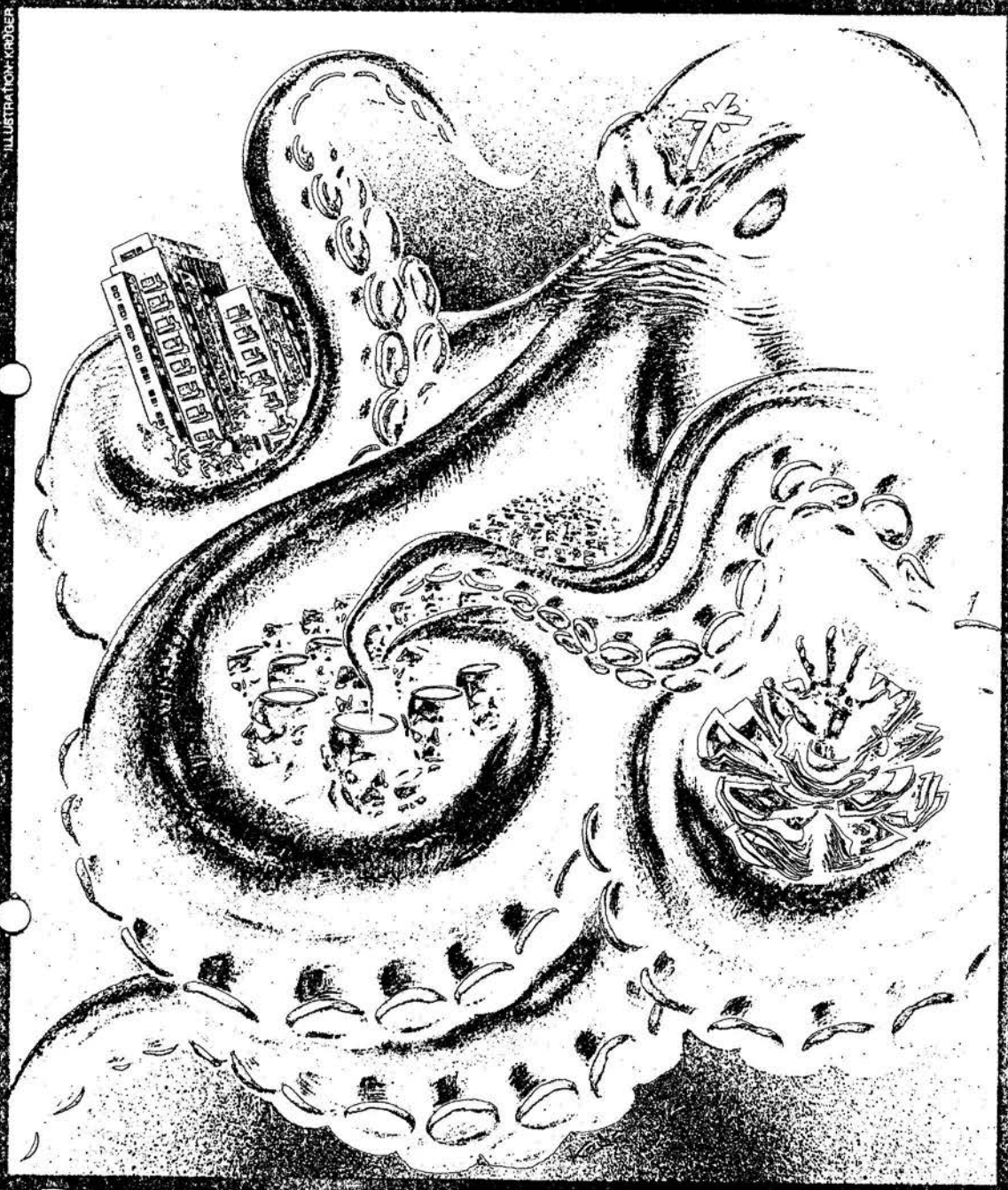

ILLUSTRATION: KRÜGER

Mit obskuren Methoden ködert Scientology immer mehr Anhänger, macht viele zu Psycho-Krüppeln und zieht ihnen das Geld aus der Tasche. Der Sekten-Multi umschlingt mit zahlreichen Tarnorganisationen Politik, Wirtschaft und Gesellschaft

SCIENTOLOGY
DIE MACHT DES KRAKEN

ientology
n Führerprinzip
iert, das
nokratischen
rinzipien nicht
ar ist«

rk,
che
in

IHR ZIEL IST DIE WELTHERRSCHAFT

Scientology versucht, in Deutschland noch mehr Macht und Geld zu erlangen. Doch jetzt regt sich Widerstand

Getrieben von der erklärten Gier nach Geld, Macht und Einfluß, hat die Scientology-Organisation die 90er Jahre zum Jahrzehnt der »totalen Expansion« erklärt. Ziel ist es, »den Planeten zu clearen«, die Weltherrschaft zu erobern.

Scientology ist in Deutschland mit schätzungsweise 300 000 Anhängern bereits heute Marktführer unter den Seelenfängern (siehe Grafik).

Die »Kriegskasse« ist prall gefüllt. Auf Spendenlisten ehrt Scientology regelmäßig rund 1000 »Patrons«, darunter 180 Deutsche, für freiwillige Zahlungen von mindestens 40 000 Dollar. Interne Listen, die dem STERN vorliegen, weisen mindestens 85 Millionen Mark Spenden aus.

Zielgruppe der Sekte, die sich selber Kirche nennt, sind vor allem Manager, Politiker und Künstler. Mit einer Mehrheit der Meinungsführer auf seiner Seite glaubt der Sekten-Konzern, die gesamte Gesellschaft in seinem Sinne beeinflussen zu können.

Nachdem immer mehr obskure Machenschaften von Scientology aufgedeckt worden sind, haben auch Politiker die Brisanz der machtorientierten Ausdehnung der Organisation erkannt. In Hamburg und Stuttgart wird versucht, der Sekte das Vereinsrecht zu entziehen – als Wirtschaftsunternehmen müßte sie ihre Bilanzen offenlegen. Die CDU beschloß auf ihrem Bundesparteitag in Dresden, daß eine Mitgliedschaft bei Scientology unvereinbar mit den Grundsätzen der Partei sei.

Die Hamburger Innenbehörde richtete im Oktober vorigen Jahres die erste offizielle »Arbeitsgruppe Scientology« ein, die Praktiken und Ausbreitung der Sekte erforschen und Aufklärungsarbeit leisten soll.

Das Bundesinnenministerium beauftragte auf Anregung der Justizministerkonferenz das Bundesamt für Verfassungsschutz in Köln, ein Gutachten darüber zu erstellen, ob Scientology verfassungsfeindlich sei. Der Geheimdienst bejahte dies, weil Scientology die Würde des Menschen mißachte, die freiheitlich demokratische Grundordnung nicht akzeptiere, weder Gerichte noch Regierungen anerkenne und keine Gesetze gelten lasse (Siehe auch Seite 124).

Der saarländische Landtag stellte in einem einstimmigen Beschluß fest, daß Scientology weder als Kirche noch als Sekte zu bewerten sei. Das Parlament rief zu ihrer Bekämpfung auf, weil es sich um eine allein auf Profit und Macht gerichtete Organisation handle, die ihre wahren Ziele unter dem Deckmantel der Religionsausübung verschleiere.

Für den Staatssekretär im Saarbrücker Innenministerium, Richard Dewes, ist »Scientology eine Frage der inneren Sicherheit«. Der SPD-Politiker zum STERN: »Sie ist nicht nur eine gefährliche, sondern schlicht eine verfassungswidrige Organisation. Ein demokratischer Staat darf sich nicht nur gegen Rechts- und Linksextremisten wehren, er muß sich auch gegen solche Organisationen zur Wehr setzen. Wenn die Gesellschaft so etwas zuläßt, nur weil es unter dem Deckmantel religiöser Betätigung geschieht, nimmt unsere Demokratie Schaden.«

ur Förderung der
hen Menschenkenntnis

inigungskirche

Krishna

FOTOS: GOTTFRIED STOPPEL/ZEITENSPIEGEL; THOMAS PANZAU

Charlotte Henning aus Karlsruhe mit einem Foto ihrer Enkel Christian und Dorothea, die von ihrem Vater in ein Sekten-Internat nach England gebracht worden sind

MIT KINDERN DIE WELT VERÄNDERN

Wie Scientology versucht, auch Minderjährige mit »Gehirnwäsche« und Schwitzkuren zu Hubbard-Jüngern zu machen

Die fast elfjährige Dorothea mußte weggetragen werden. Sie schrie und war, wie sie später einem Arzt berichtete, nicht mehr »Herr über ihren Körper gewesen«. Sie habe sich »von oben gesehen« und fühlte sich so, wie »wenn man gestorben ist«.

Dieses »außerkörperliche« Erlebnis verdankt das Mädchen seinem Vater. Roland Meid ist Mitglied der umstrittenen Scientology-Sekte. Er hatte Dorothea und ihren ein Jahr älteren Bruder täglich in die Karlsruher Filiale der Organisation geschleppt. Dort nahmen die Geschwister nach ihren Angaben an Kursen und dem sogenannten »Reinigungs-Rundown« teil. Bei dieser Tortur mußten sie mehrfach drei bis fünf Stunden in der Sauna schwitzen und wurden mit Vitaminen vollgepumpt.

Eltern vom Internationalen Kinderladen in Hamburg. Sie wollten nicht zulassen, daß Sektenanhänger ihre Kinder beeinflussen

Über den schlechten Zustand ihrer Enkel besorgt, konsultierten die Großeltern Charlotte und Richard Henning einen Kinderarzt. Der Mediziner stellte fest, daß »das Mädchen in einer dem Alter völlig inadäquaten Weise körperlich und geistig überfordert« war.

Die Großeltern beantragten daraufhin beim Familiengericht des Amtsgerichts in Karlsruhe, den Eltern das Sorgerecht zu entziehen. Denn auch die Mutter der Kinder sei, so der Antrag der Hennings, »seit längerem in der Sekte verfangen und wie ein Computer programmiert« und deshalb »zur Ausübung der elterlichen Sorge gegenwärtig nicht in der Lage, da sie als psychisch krank angesehen werden muß«.

Das Gericht lehnte den Antrag im Oktober des vergangenen Jahres ab. Es verwies den Fall an das Vormundschaftsgericht, um zu prüfen, ob statt des Sorgerechtsentzugs andere »Maßnahmen . . . wegen Gefährdung des Kinderwohls erforderlich sind«. Eine Entscheidung steht noch aus. Inzwischen sind die Kinder von ihrem Vater nach Grinstead in der englischen Grafschaft Sussex gebracht worden. Dort wohnen sie getrennt voneinander in einem Internat, das als Kaderschmiede der Scientologen gilt.

»Unsere Familie ist zerstört«, sagt Großmutter

…r, die in …ge der Sekte …n, werden …tionslosen, …betonten …bezogenen …

…ig, Vorsitzende …meinschaft …«

Charlotte Henning. »Meine Tochter hat den Kontakt zu uns abgebrochen.« Die verzweifelte Frau kann nicht verstehen, weshalb das Jugendamt nicht eingreift, »um noch größeren Schaden an meinen Enkelkindern zu verhindern«. Als sie die kleine Dorothea das letzte Mal gesehen hat, habe die offensichtlich unter großem Druck gestanden: »Sie war wie weggetreten, ihre Augen ganz müde und matt, und sie benahm sich wie programmiert.«

Wenn bei Eltern Scientology zum Lebensinhalt wird, geraten meist auch die Kinder in den Bannkreis der Sekte. Scientology-Gründer L. Ron Hubbard hatte postuliert: »Ganze Zivilisationen haben sich verändert, weil jemand die Kinder verändert hat.« Nach dieser Devise versucht die Sekte seit Jahren über Tarnorganisationen, Schulen oder Kindergärten, auf Minderjährige Einfluß zu nehmen.

Wie eine schleichende Unterwanderung abläuft, erfuhren die Eltern des Internationalen Kinderladens e.V. in der Hamburger Blücherstraße im Dezember vergangenen Jahres. Etwa 30 Kinder verschiedener Nationalitäten und Hautfarben im Alter zwischen ein und sechs Jahren wurden in dem privaten Projekt betreut. Als sich herausstellte, daß der Vereinsvorsitzende Scientologe und auch die von ihm eingestellte neue Heimleiterin ein aktives Sekten-Mitglied ist, gingen Eltern auf die Barrikaden. »Wir wollten nicht zulassen, daß unsere Kinder von einer Sekte mit ganz bedenklichen Methoden beeinflußt werden«, sagt Benedikta Stolberg.

Ihr knapp sechsjähriger Sohn hatte plötzlich unbestimmte Angst gezeigt, hatte Alpträume und wollte nicht mehr in den Kinderladen. Der Grund, so vermutete Frau Stolberg, seien

Dorothea, hier mit ihrem Bruder Christian, fühlte sich nach einem Besuch in der Sektensauna, als »wenn man gestorben ist«

vermeintlich pädagogische Rollenspiele der neuen Heimleiterin gewesen, bei denen den Kindern Persönliches aus ihren Familien entlockt worden sei. Dann stellte sich heraus, daß Erzieherinnen ins »Dianetikzentrum« von Scientology eingeladen und den Eltern »Kommunikationskurse« angeboten worden waren.

Als besorgte Eltern mit Experten über den Einfluß von Scientologen im Kinderladen diskutieren wollten, kam es zum Eklat: Der Vereinsvorsitzende machte von seinem Hausrecht Gebrauch und warf die Eltern mit Hilfe der Polizei aus ihrem eigenen Kinderladen hinaus. Wütend besetzten die drei Tage später die Räume und forderten die Ablösung des gesamten Vorstandes. Auf einem Plakat verlangten sie: »Finger weg von unseren Kindern.«

Um Kids mit ihrer Ideologie zu programmieren, bieten Scientology-Anhänger harmlos erscheinende Gewinnspiele an. Kinder-Mal-Freizeiten – oder suchen junge Babysitter. Ein »Kommunikationskursleiter für Kinder« im Hamburger Dianetikzentrum verschickt Prospekte über sogenannte Kommunikationskurse für Kinder im Alter von acht bis elf Jahren. Denn auch sie, so ist dort zu lesen, müßten »mit der Tech bewaffnet sein« gemeint ist die Hubbard-Ideologie. Eigens für ihre jüng-

»Weg zum Glücklichsein«: Kind auf dem Titel einer Sektenzeitschrift

FOTO: GOTTFRIED STOPPEL/ZEITENSPIEGEL

ste Zielgruppe offerieren Scientologen auch eine Reihe von Büchern. »Was man mit Eltern macht« enthält Tips, wie man Vater und Mutter »erziehen« kann – im Sinne der Sekte, versteht sich. Mit einer »Lernfibel« wiederum bieten sie ahnungslosen Eltern und Lehrern »wirkliche Abhilfen gegen Lernstreß, Konzentrationsmangel, Lustlosigkeit und Versagen« von Kindern.

Sekten-Gründer Hubbard war der Meinung, daß man mit Scientology-Methoden bei Kindern selbst schwere Krankheiten heilen kann. In seinem Elaborat »Das Fallbuch des alten Herrn« schildert der Sekten- Guru, wie er bei einem 18 Monate alten Leukämie-kranken Säugling empfahl zu »auditieren«; »indem man die Finger des Babys leicht schüttelt, mindestens zwei oder mehr Stunden lang«.

Praktiken der Sekte, die schon bei Erwachsenen zu Persönlichkeitsveränderungen führen können, dürften bei Kindern erst recht tiefe Spuren hinterlassen. »Kinder, die in die Fänge der Sekte geraten, werden zu emotionslosen, erfolgsbetonten und ichbezogenen Wesen erzogen«, sagt Renate Hartwig, Vorsitzende der Schutzgemeinschaft »Robin direkt«. Sie brachte staatsanwaltschaftliche Ermittlungen gegen Sektenmitglieder ins Rollen. »Robin direkt« nimmt sich der Probleme ehemaliger Scientologen an oder berät Angehörige von Sekten-Anhängern.

Jeannette Schweitzer war in der englischen Kaderschmiede der Scientologen und wandte sich dann von der Sekte ab. Sie weiß, was ihrer Tochter Mirja erspart geblieben ist: »In Saint Hill habe ich sie herumlaufen sehen, all die Kinder, die keine Kinder waren, sondern lebende Roboter und sich wie kleine Diktatoren gebärdeten.«

GUDRUN POTT

ÜBERMENSCH UND UNTERORDNUNG

Scientology – zehn Fragen, zehn Antworten

Was ist Scientology?
Ein weltweit operierender, straff organisierter Sekten-Konzern, der sich selber Kirche nennt. Er hat rund sieben Millionen Anhänger in über 70 Ländern und macht mit dem Verkauf von Kursen, Büchern und Cassetten Milliardenumsätze. Der Psycho-Kult wurde in den fünfziger Jahren von dem Science-fiction-Autor Lafayette (L.) Ronald Hubbard (1911–1986) gegründet.

Wie groß ist Scientology in Deutschland?
Die Sekte hat schätzungsweise 300 000 Anhänger, Stützpunkte in 27 Städten und macht einen geschätzten Jahresumsatz von 150 Millionen Mark. Damit ist Scientology der Marktführer unter den Seelenfängern.

Was bedeutet Scientology?
Der Begriff ist von lateinisch »scire« (wissen) und griechisch »logos« (Lehre) abgeleitet und soll »die Lehre vom Wissen« heißen.

Was verspricht Scientology?
Eine bessere Welt ohne Kriege, Drogen und Kriminalität, »totale geistige Freiheit«, Erfolg und »Lebensreparatur« durch »Dianetik« (aus dem Griechischen: durch die Seele). Mit Hilfe von Scientology könne man sich zu einer Art Übermensch entwickeln.

Was versteht Scientology unter Ethik?
Nicht die Gesamtheit sittlicher Normen und Maximen, sondern alles, was den Hubbard-Anhängern bei der Verbreitung ihrer Ideologie nützt und »Gegenabsichten aus der Umwelt« entfernt.

Was will Scientology wirklich?
Geld, Macht, die Weltherrschaft. Alle Menschen sollen Scientologen werden.

Was bedeutet es, Scientologe zu sein?
Der Sekten-Multi verlangt von seinen Anhängern vollständige Unterordnung. Mit einem System totaler Kontrolle wird versucht, sie in psychische und materielle Abhängigkeit zu bringen.

Wie ködert Scientology seine Opfer?
Sie werden meist auf der Straße angesprochen und zu einem kostenlosen »Persönlichkeitstest« eingeladen. Dessen Auswertung ergibt dann meist »persönliche Defizite« oder sogar »schwere psychische Probleme« – weshalb dringend zu Scientology-Kursen geraten wird. Immer häufiger geraten ahnungslose Kunden auch über Management-Schulungen, die die Hubbard-»Technologie« anwenden, an die Scientology-Organisationen.

Was kostet Scientology?
Das komplette Programm der Kurse, Bücher und Cassetten kostet derzeit etwa 500 000 Mark. Scientology hat schon viele finanziell ruiniert.

Wie geht Scientology mit Kritikern um?
Jeder Gegner ist eine »antisoziale Persönlichkeit«. Man darf sie »verklagen, belügen oder vernichten«. Die Sekte betreibt einen eigenen Geheimdienst »Osa« (Office of Special Affairs), der gegen »Unterdrücker« und »Ärgernisverursacher« vorgeht. Für die Bespitzelung des inzwischen verstorbenen Sektenbeauftragten Friedrich-Wilhelm Haack und des CSU-Politikers Peter Gauweiler zahlte die Sekte rund 50 000 Mark an einen Privatdetektiv.

Scientology-Kaderschmiede Saint Hill in der englischen Grafschaft Sussex

...man ...Millionen ...will, dann ...schnellste ...er, deine ...Religion ...ten«

...ründer ...rd 1947

FOTO: MICHAEL MONTFORT

Das angeblich letzte Foto von L. Ron Hubbard, der 1986 gestorben sein soll

DER MYTHOS UND DIE WAHR-HEIT

Die Sekte beschreibt L. Ron Hubbard als frühreifes Genie. Tatsächlich war er ein spinnerter Science-fiction-Autor

Einstein ist nichts dagegen. Lafayette Ronald Hubbard konnte reiten, bevor er laufen konnte. Mit dreieinhalb Jahren war er des Lesens und Schreibens mächtig, mit zwölf in der Weltliteratur zu Hause. Mit 14 studierte er bei Lama-Priestern in Asien, mit 18 in Washington Mathematik, dann Nuklear-Physik. Mit 21 fertigte er die erste vollständige mineralogische Studie von Puerto Rico. Zwischendurch lernte er noch fliegen und wurde Blutsbruder der Schwarzfuß-Indianer. Und im Zweiten Weltkrieg kommandierte er ein US-Flottengeschwader, bevor er endlich Scientology gründete.

Frühreifes Genie, glorreicher Kriegsheld, begnadeter Wissenschaftler – so jeden-

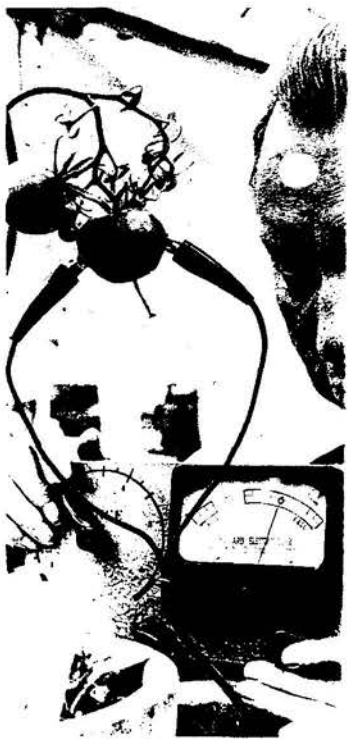

Mit seinem »E-Meter« untersuchte Hubb das Schmerzempfinden von Tomaten

falls stellt Hubbard sein Leben dar. Doch bei näherer Prüfung scheinen Name und Geburtsdatum (13. März 1911 in Tilden, Nebraska) so ziemlich die einzigen Lebensdaten von ihm zu sein, die mit der Wahrheit übereinstimmen.

»Viele Angaben in den durch Scientology verbreiteten Lebensläufen des Gründers sind zweifelhaft oder falsch«, schreibt der 1991 gestorbene Sektenfachmann Friedrich-Wilhelm Haack in einem juristisch unangefochtenen Standardwerk über Scientology.*

Darin zerpflückt er mit Hilfe zahlreicher authentischer Belege das angeblich »mythologische Leben« Hubbards, das die Sekte gern für die Außergewöhnlichkeit des ganzen Systems benutzt.

So waren seine ausgedehnten »Studienreisen« durch Asien wohl nichts weiter als zwei Besuche bei seinem Vater in Guam, der dort als Zahlmeister bei der US Navy stationiert war. Die Universität verließ er ohne Abschluß. Auf Puerto Rico war er nur Rotkreuz-Aufbauhelfer, die mineralogische Studie dort hatte der Geologe und Namensvetter Bella Hubbard bereits Anfang der 20er Jahre erstellt.

Im Zweiten Weltkrieg war Hubbard laut Navy-Akten einfacher Offizier ohne Feindberührung, der nur mal wegen eines Darmgeschwürs, einer Schleimbeutelentzündung und Arthritis im Hospital lag. Befördert wurde er nie.

Sein Hang zu übersteigerten Phantasien prädestinierte Hubbard zum Autor zweitklassiger Western- und Sciene-fiction-Romane, die er in den 30er Jahren unter Pseudonymen wie »Winchester Remington Colt«, »Rene Lafayette« oder »Kurt von Rachen« veröffentlichte.

* Friedrich-Wilhelm Haak: Scientology – Magie des 20. Jahrhunderts, Claudius Verlag München.

Quelle: Vereinfachte Darstellung nach »The Command Channels of Scientology«

FOTO: I...A-FEATURES LTD.

Mitte der 40er Jahre kam Hubbard mit dem neosatanistischen »Ordo Templi Orientis« (O.T.O.) des englischen Magiers Aleister Crowley (1875–1947) in Kontakt. O.T.O.-Anhänger machten in Kalifornien 1969 im Umfeld der Manson-Morde Schlagzeilen.

Aus dem satanischen O.T.O.-Gebräu entlehnte Hubbard manches für seine spätere Scientology-Lehre.

Im Mai 1950 landete Hubbard mit seinem Buch »Dianetics: The Modern Science of Mental Health« einen Bestseller. Durch geschickte PR und den Vorabdruck im Magazin »Astounding Science Fiction« löste er in den USA einen Selbstanalyse-Boom aus. Der Science-fiction-Autor gründete daraufhin die Hubbard-Dianetik-Forschungsstiftung und reiste zu Vorträgen und Ausbildungskursen quer durchs Land. 1953 promovierte Hubbard an der »Sequoia University of California« angeblich zum Doktor der Philosophie – an einer Universität, die dafür bekannt war, solche Ti-

...esellschaft ...t weit ... als uns«

...d in einem »HCO Policy ...8. Februar 1966

tel auch gegen Geld zu vergeben.

Sara Northrup Hubbard, zweite von insgesamt drei Ehefrauen, war von den Fähigkeiten ihres Gatten weniger angetan. Bei Einreichung der Scheidungsklage erklärte sie 1951, ihr Mann Ron sei »hoffnungslos geisteskrank«. Medizinische Gutachter diagnostizierten angeblich eine paranoide Schizophrenie und wollten Hubbard zur Beobachtung in ein Sanatorium einweisen. Doch der konnte die Einweisung verhindern. Vermutlich rührt daher sein fanatischer Haß auf Psychiater und Psychologen. Fachleute zerpflückten Hubbards Dianetik, ...e »Amerikanische Psychologische Gesellschaft« warnte ihre Mitglieder ausdrücklich vor den dianetischen Therapie-Ideen. Seine Gegner denunzierte Hubbard während der antikommunistischen McCarthy-Ära immer wieder als Linke und Spione.

1954 gründete L. Ron Hubbard die erste »Scientology-Kirche«. Die Dianetikzentren und Missionen wurden straff organisiert – Scientology breitete sich weltweit aus. Ende der 50er Jahre verlegte Hubbard das Zentrum der Scientology von Amerika nach Eng... 1. Saint Hill Manor in East Grinstead/Sussex, das ehemalige Schloß des Maharadscha von Jaipur, wurde der Hauptstützpunkt, an dem die höheren Scientology-Grade absolviert werden mußten.

1968 erteilte die britische Regierung Hubbard und allen ausländischen Scientologen Einreiseverbot, nachdem der damalige Gesundheitsminister Kenneth Robinson Scientology als »sinnlosen Kult« und ihre Therapiemethoden als »ernsthafte Gefahr« erkannt hatte. Auch Rhodesien und Südafrika verweigerten Hubbard den Aufenthalt.

In Scientology-Broschüren wird Hubbard gerne in Phantasie-Uniform als »Commodore« der sekteneigenen Flotte gezeigt. Seine Karriere bei der US Navy war weniger glorreich

FOTOS: TPA-LIGIER; INTER-TOPICS; DPA; KEYSTONE; ACTION-PRESS

Wörterbuch der scientologischen Kunstsprache

ARK oder im Englischen ARC ist entstanden aus den Anfangsbuchstaben von Affinität, Realität und Kommunikation. ARK dient als Grußformel der Scientologen und wird bildlich als gleichschenkliges Dreieck dargestellt.

Auditing ist das Kernstück der Scientology-Kurse. Eine Verhörtechnik, die Ex-Scientologen als Gehirnwäsche bezeichnen. Der Teilnehmer wird in einen hypnoseähnlichen Zustand versetzt und dann von dem »Auditor« ausgefragt, auch über Intimstes. Die Angaben werden in einer Akte gesammelt.

Brücke ist für die Sekten-Jünger der von Hubbard vorgeschriebene, sehr kostspielige Weg zum »Übermenschen«.

Clear zu werden ist ein wichtiger Schritt zum scientologischen »Übermenschen«. Wenn mittels teurer »Auditing«-Sitzungen alle negativen Eindrücke aus früheren Leben gelöscht sind, hat der Mensch nach Hubbards Ideologie den »Status clear«.

Dianetik ist die von Hubbard entwickelte Science-fiction-Ideologie.

Dynamiken sind laut Hubbard die angeblich acht Triebkräfte des Lebens.

E-Meter ist eine Art Lügendetektor beim »Auditing«. Der Teilnehmer hält zwei Dosen in Händen, die mit einem Meßgerät verbunden sind. Bei jeder Antwort wird der Hautwiderstand gemessen. Die Scientologen behaupten, damit könne man sogenannte »Engramme« aufspüren.

Engramme sind geistige Vorstellungsbilder über physischen Schmerz und traumatische Erlebnisse im »mind« (Geist, Verstand), gesammelt in den angeblichen früheren Leben. Diese psychischen Störungen sind laut Hubbard Urheber aller Neurosen, Psychosen und Selbstmorde. Mit Hilfe des »Auditings« sollen sie bewußt gemacht und gelöscht werden.

Operierender Thetan (OT) ist der scientologische »Übermensch«. Ziel eines jeden Scientologen ist es, OT zu werden und so seinen Körper verlassen zu können.

»Reinigungs-Rundown« ist eine von Scientologen verordnete Schwitzkur: stundenlange Saunagänge, dazu hohe Vitamindosen und körperliche Übungen. Angeblich sollen dadurch Teilnehmer gegen Atomstrahlen immun werden und einen dritten Weltkrieg überleben können.

Wog (worthy oriental gentleman) ist die abfällige Bezeichnung Hubbards für alle Nicht-Scientologen.

Der Scientology-Boß steuerte seinen Sektenkonzern acht Jahre lang von den drei Schiffen seiner »Sea-Org«, der »See-Organisation«, mit denen er durch die Weltmeere kreuzte. Anfang 1976 wurde das Hauptquartier nach Clearwater in Florida verlegt.

Im selben Jahr flogen in Washington Scientologen auf, die ins Justizministerium eingeschleust worden waren, dort Dokumente stahlen, Ausweise fälschten und Abhöranlagen installierten, um Scientology-belastendes Material »unschädlich zu machen«. Neun Sektenmitglieder, darunter Hubbards dritte Frau, wurden wegen Diebstahls und Verschwörung verurteilt, der Sektenboß selbst wurde als Mitverschwörer bezeichnet.

1978 verurteilte ein Gericht in Frankreich Hubbard in Abwesenheit zu vier Jahren Gefängnis und 35 000 Franc Geldstrafe wegen religiösen Betruges.

Hubbard zog sich in den folgenden Jahren immer mehr zurück. Kurz vor seinem 69. Geburtstag, im Februar 1980, verschwand er von der Bildfläche. Um seine letzten Lebensjahre ranken sich Mysterien. War Hubbard, das alterslose Wunderkind, nicht mehr vorzeigbar? Hatte sein Führungsstab ihn entmachtet oder gar beseitigt? Bis zu seinem offiziellen Tod am 24. Januar 1986, den der nachfolgende Sektenchef Heber Jentzsch verkündete, tauchte der Scientology-Gründer nicht mehr auf.

Nach Recherchen von Friedrich Wilhelm Haack hat Hubbard die letzten Jahre seines Lebens im Gefängnis seiner Paranoia verbracht: »In ständiger Angst vor Staub und Unsauberkeit, vor Feinden und unter stärkster Abschirmung.«

GUDRUN POTT

KÜNSTLER BEI DEN SEELENFÄNGERN

Prominente, die als Scientology-Anhänger gelten

»Der Künstler spielt eine ungeheure Rolle im Erschaffen der Realität von morgen«, erkannte Scientology-Gründer L. Ron Hubbard schon früh. 1955 schuf er das »Project Celebrity« (Star-Projekt).

Seine Jünger gewinnen heute Prominente als Aushängeschild, um das Image von Scientology aufzupolieren. Getrennt vom Fußvolk, werden die VIPs weltweit in exklusiven »Celebrity Centers« betreut.

Prominentester ist zur Zeit Tom Cruise, 31, Teenie-Idol und Hollywood-Superstar, der sich in Interviews zu Scientology bekannte und mit David Miscavige, dem heutigen Sekten-Chef, zur »Oscar«-Verleihung ging.

John Travolta, Schaupieler, seit 1975 Mitglied, verheiratet mit Scientologin Kelly Preston

Kirstie Alley, Schauspielerin, Sprecherin der Tarnorganisation »Narconon«

Gottfried Helnwein, Maler in Österreich, wurde von Scientology als »Patron« geehrt

Chick Corea, Jazz-Pianist, bekennt sich in Scientology-Broschüren zur Sekte

Elvis-Witwe Priscilla Presley und ihre Tochter Lisa Marie sind Mitglieder

Sonny Bono, Ex-Mann von Cher und Ex-Bürgermeister von Palm Springs

Tom Cruise, Ehefrau Nicole Kidman und Ex-Frau Mimi Rogers sind auch Scientologen

Julia Migenes, Opernsängerin, singt für Anti-Drogen-Kampagnen von Scientology

Pablo Röhrig, deutscher Maler und »Patron« der Sekte

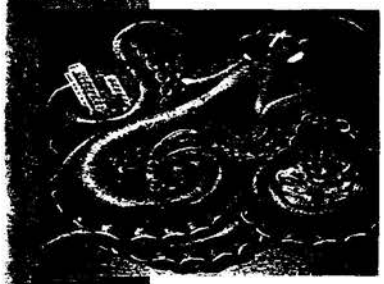

narischen
hmen sind
us imstande,
en verrückt
hen«

rd in
rung in die
ntology«

»FÜR DIE SEKTE BIN ICH VOGELFREI«

Scientology-Aussteigerin Jeannette Schweitzer beschreibt die absurde Strafjustiz der Organisation

Ich wollte mich umbringen, so fertig haben die mich gemacht. Ich konnte weder schlafen noch arbeiten. Tag und Nacht kamen Anrufe. Sie haben mich bedrängt und bedroht. Ich hatte ständig Angst.«

Die Frau, die von ihrer Angst berichtet, heißt Jeannette Schweitzer, ist Mutter eines erwachsenen Sohnes und einer neunjährigen Tochter – und war Scientologin.

Heute ist Jeannette Schweitzer Kronzeugin gegen die Sekte. Ihr Fall erlaubt einen Einblick in die absurde »Strafjustiz«, mit deren Hilfe die Sekte ihre Mitglieder im Griff halten will.

Jeannette Schweitzer hatte in der Sekte zunächst eine Blitzkarriere gemacht. Auf Empfehlung der internationalen Scientology-Organisation wurde sie von dem Unternehmer Gerhard Haag, 39, als Kaufmännische Leiterin der Stahlbautechnik Neckar GmbH in Altbach bei Esslingen engagiert. Der dynamische Selfmademan, selbst Mitglied der Sekte, suchte Scientologen für die Führung seines Unternehmens, das er im Januar 1990 vom Essener Krupp-Konzern übernommen hatte.

Um weitere Führungskräfte und Spezialisten anzuheuern, holte Jeannette Schweitzer den Unternehmensberater und Top-Scientologen Reinhold Stricker vom CCI Institut in Dreieich bei Frankfurt in die Firma. Der 48jährige Diplomingenieur verbreitet seit rund zehn Jahren die Sekten-Ideologie durch Managementseminare. Jeannette Schweitzer: »Stricker kümmerte sich um die Einführung scientologischer Management-Technologie und um exakte Einhaltung der Sekten-Richtlinien in der Firma.« Er bestimmte sie zum »Ethik-Offizier«.

Ihre Aufgabe war es, das Verhalten der scientologischen Mitarbeiter zu überwachen und Verstöße zu melden. Dafür mußte sie nach ihren Worten »Ethik«-Akten – zweite Personalakten – anlegen, in denen akribisch alles, auch Persönliches, vermerkt und schließlich an die zuständigen Scientology-Organisationen gemeldet wurde.

Für Experten der ums Überleben kämpfenden Stahlbranche überraschend, machte Haag die marode Firma wieder flott. Jeannette Schweitzer erklärt das Erfolgsgeheimnis des scientologischen Musterbetriebes so: »Haag holte seine Aufträge durch Dumpingpreise. Es wurden Überstunden schwarz vergütet und ausländische Arbeitnehmer illegal beschäftigt.«

Den Mitarbeitern wurden zur Weiterbildung Scientology-Kurse und Seminare empfohlen. »Niemand wurde gezwungen«, sagt Jeannette Schweitzer, »aber als Scientologe lernt man Methoden, um Menschen unter Druck zu setzen, und wendet sie auch gezielt an. Wir hatten die Leute so ängstlich gemacht, die liefen genau so, wie wir das wollten, oder sie gingen ›freiwillig‹.«

Schließlich wollte Jeannette Schweitzer die Geschäftspraktiken ihres Chefs und Sektenfreundes nicht länger mittragen. Doch Haag ignorierte ihre Proteste. Getreu den Scientology-internen Vorschriften wandte sie sich daraufhin an Reinhold Stricker. Doch der brachte sie in die Mühlen der sekteneigenen »Justiz«. Nicht Firmenchef Haag, sondern sie wurde für Unregelmäßigkeiten verantwortlich gemacht. Mit sogenannten »Conditions«, Strafmaßnahmen, wollte Stricker sie wieder in den Griff bekommen. Immer wieder wurden ihr »Zweifel« und

FOTO: HUGO HEIZER

Jeannette Schweitzer vor dem »Dianetik Zentrum« in Frankfurt

STE

Der Hamburger Makler Götz Brase (l.) mahnte Jeannette Schweitzer, ihren Arbeitgeber und Sekten-Patron Gerhard Haag (o.) nicht zu verklagen

»Verrat« unterstellt, ja sogar, ein »Feind« von Scientology zu sein. Um wieder »auf Linie« zu kommen, mußte sie »Studierorders« erfüllen. Schließlich wurde sie zum »Straf-Auditing« für 8000 Mark in die Frankfurter Sekten-Filiale geschickt. Dabei wurde anhand der sogenannten »Joburg-Confessional-Liste« ihre Persönlichkeit während eines zwölfstündigen Verhörs auseinandergenommen. Motto: »Wir sind keine Moralisten. Wir sind in der Lage, Leute zu verändern«.

Beispiele aus rund 100 Fragen: »Hast du je jemanden betrogen, vergewaltigt, ermordet? Hast du Ehebruch begangen, Homosexualität, Inzest, Sex mit Tieren praktiziert? Warst du je Mitglied der Kommunistischen Partei, Zeitungsreporter, Polizeispitzel? Weißt du von irgendwelchen geheimen Plänen gegen die Scientology?«

»Danach war ich wie ausgekehrt«, sagt Jeannette Schweitzer. »Ich wußte nicht mehr, wer ich war.« Trotzdem ließ sie sich immer noch nicht »handhaben«, auf Scientology-Kurs bringen. Deshalb wurde sie mehrfach nach Saint Hill Manor in der englischen Grafschaft Sussex beordert, der Kaderschmiede der Sekte. Das empfand Jeannette Schweitzer wie ein »Straflager«. In eine kleine »Ethik«-Zelle gesperrt, mußte sie ellenlange Strafarbeiten schreiben, Kniebeugen machen und bitten, wieder in die Gemeinschaft aufgenommen zu werden.

Als sie nach diesen Torturen noch immer nicht »auf Linie« war, setzte sie ihr Chef fristlos vor die Tür.

Jeannette Schweitzer bat in zahlreichen Schreiben an den europäischen und den internationalen »Justice Chief« der Scientologen um Hilfe. Außerdem klagte sie vor dem Arbeitsgericht gegen die fristlose Kündigung und bekam recht.

Stricker hatte die Angelegenheit lieber mit einer »Schlichtung« und einem »Schiedsgericht« aus der Welt schaffen wollen. Und der Hamburger Scientologe und Immobilienmakler Götz Brase mahnte Jeannette Schweitzer in einem Brief: »Wenn Du die Klage weiterlaufen läßt, verstößt Du gegen die grundlegende Regel in Scientology, daß ein Scientologe einen anderen Scientologen nicht verklagen darf.«

Haag wiederum bemühte seinerseits das Gericht und wollte Jeannette Schweitzer verbieten lassen, zu behaupten, in der Firma seien »illegale Geschäfte« gemacht und »Überstunden ›schwarz‹ vergütet worden«. In erster Instanz kam er damit nicht durch. Er hat inzwischen die Stahlbautechnik Neckar GmbH verkauft.

Am 6. Januar 1992 erhielt Jeannette Schweitzer ein Schreiben der Stuttgarter Scientology-Filiale, in dem sie zur »unterdrückerischen Person« erklärt wurde. »Damit bin ich für die Sekte vogelfrei«, sagt sie, »mein Überleben ist gefährdet.«

Inzwischen hat sie bei der Staatsanwaltschaft über Scientology ausgepackt. Jeannette Schweitzer und ihre Tochter erhalten jetzt Personenschutz.

»ZUR POLIZEI GEHEN«

Interview mit Ursula Caberta (SPD), Leiterin der Arbeitsgruppe Scientology bei der Hamburger Innenbehörde

STERN: Sie möchten nachweisen, daß Scientology eine kriminelle Vereinigung ist. Haben Sie deshalb Anzeige gegen die Sekte erstattet?

CABERTA: Ja. Wir müssen deutlich machen, daß die sogenannte »Technologie« von L. Ron Hubbard und ihre Anwendung eine Gefahr für Menschen ist und daß die Scientologen darauf abzielen, in diesem Staat eine andere Ordnung einzuführen.

STERN: Was ist bei den Scientologen kriminell?

CABERTA: Hubbard fordert die Expansion von Scientology um jeden Preis. Unter Umständen werden dabei auch kriminelle Handlungen in Kauf genommen. Darin kann ein Ansatz von organisierter Kriminalität liegen. Für das Verbot eines Vereins würde es genügen, wenn wir nachweisen, daß kriminelle Handlungen im System von Scientology begründet sind.

STERN: Wie wollen Sie das machen?

CABERTA: Wir wollen beweisen, daß Hubbards Schriften und interne Anweisungen die Grundlage dafür liefern, daß Menschen bei Scientology kriminell werden können. Dafür brauchen wir Zeugen. Doch viele, die aussteigen wollen, haben immer noch Angst vor dem Druck der Scientologen, wenn sie gegen sie aussagen. Das darf man nicht unterschätzen. Hubbard hat klar gesagt, wie mit Gegnern zu verfahren ist.

STERN: Wie gehen die Scientologen gegen ihre Kritiker vor?

CABERTA: Alles, was Hubbard zur »schwarzen PR« aufgeschrieben hat, passiert. Gegner werden bespitzelt, bedroht, verleumdet, sie werden mit unzähligen Klagen überzogen, wie zum Beispiel Renate Hartwig von der Schutzgemeinschaft »Robin direkt«. Mich versuchen sie zu diskreditieren, indem sie meine Informanten unglaubwürdig machen. Für Hubbard ist jeder Kritiker ein Krimineller oder Paranoider.

STERN: Wie reagiert Scientology denn auf die wachsende Kritik in der Öffentlichkeit?

CABERTA: Sie versuchen sich als verfolgte religiöse Minderheit darzustellen. Das gipfelt in dem Vergleich mit der Judenverfolgung während der Nazizeit.

STERN: Was empfehlen Sie jemandem, der sich von Scientology trennen will?

CABERTA: Alles einpakken, was er an Unterlagen von Scientology hat, und aufschreiben, was ihm passiert ist. Er kann sich an mich oder einen der privaten Hilfe-Vereine wenden. Er sollte sich nicht scheuen, zu Polizei oder Staatsanwaltschaft zu gehen. Der beste Schutz ist, wenn staatliche Organe über die Vorgänge informiert sind.

FOTO: KURT HAMANN/DIAGONAL

Ursula Caberta

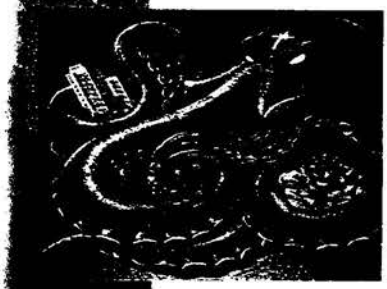

...ology ... ernste ...ung der ...chaft, eine ...tte der ...eit, des ...s und der ...sterei«

...erson-Report«, ...chung über ...n australischen ...Victoria 1965

FOTO: AUS AKM-NEWS

Die Scientologen Martin Kolb und Dirk Braun, Inhaber der Privaten Akademie für Management und Kommunikation (AMK)

STATT GLÜCK NUR SCHULDEN

Wie Sektenanhänger versuchen, über Management-Kurse neue Scientology-Mitglieder zu gewinnen

Nicht lachen, nicht husten, nicht mit den Wimpern zucken. Sich stundenlang gegenübersitzen und in die Augen starren. Wer lacht, muß von vorn anfangen. Diese Trainingstortur soll der erste Schritt zu mehr Glück und Erfolg im Beruf sein. So zumindest verspricht es die »Private Akademie für Management und Kommunikation« (AMK) in Rauenberg bei Heidelberg. Daß sie über die AMK Scientology in die Hände fallen würde, ahnte die Designerin Sabine Otto* nicht.

Die junge Frau hatte sich gerade selbständig gemacht und fühlte sich noch unsicher im Umgang mit ihren Kunden. Das Angebot eines kostenlosen Info-Seminars der AMK über »Ursachen von privatem und beruflichem Erfolg« kam ihr da gerade recht. In einem anschließenden Persönlichkeitstest wurden ihr Defizite attestiert und sie und ihr Freund zu einem Kommunikationskurs für je 1390 Mark überredet.

Nichts wies zunächst auf die Verbindung der AMK mit der Sekte hin. Die beiden Geschäftsführer Dirk Braun, 34, und Martin Kolb, 30, sind jedoch nachweislich Scientologen.

Die Akademie ist laut der internationalen Wise-Liste 1991 (siehe Kasten rechts) Lizenznehmer der Lehren von L. Ron Hubbard und verkauft Kurse, die, so Helga Lerchenmüller von der Aktion Bildungsinformation (ABI) in Stuttgart, »weitgehend identisch mit den Inhalten bestimmter Einstiegskurse der Scientology sind«.

1991 gründete eine Gruppe von internationalen »top business leaders« an Bord des Scientology-Luxuskreuzers »Freewinds« den »Ceo's Circle«. Seine Mitglieder haben laut Scientology-Zeitschrift »Prosperity« den Auftrag, Hubbards Techniken in Top-Firmen ihres Landes, anderen Vereinigungen, Gemeinden und Staaten strategisch zu verbreiten. Deutsche Gründungsmitglieder des »Ceo's Circle«: Dirk Braun und Martin Kolb.

Von diesen Zusammenhängen haben die AMK-Kunden – darunter Pharmamanager, Anwälte und ...arbeiter großer Unternehmen – meist keine Ahnung.

Sabine Otto belegte mit ihrem Freund bei der AMK eine Serie von Seminaren. »Ziel war es, Kommunikation zu lernen und den anderen zu kontrollieren oder sich kontrollieren zu lassen«, sagt sie. Erst nach einiger Zeit gab sich Dirk Braun als Scientologe zu erkennen. Und wie zufällig schwärmte eine Kurs-Wiederholerin vom sogenannten »Auditing« bei den Scientologen.

Das Paar wurde nach seinen Angaben von Martin Kolb zum »Auditing« überredet und noch am selben

* Name von der Redaktion geändert.

Abend bei der Frankfurter Sekten-Filiale angemeldet.

Nach Beendigung des »Auditings« bearbeiteten mehrere Scientologen das Paar bis in die Nacht, es müsse unbedingt den sogenannten »Reinigungs-Run-down« absolvieren. Durch körperliche Bewegung, Saunagänge und Vitamine solle der Körper entgiftet werden, um geistigen Fortschritt zu erlangen. Sabine Otto: »Erst haben sie mich sehr geschickt rumgekriegt und dann meinem Freund gesagt, er müsse das auch machen, sonst sei unsere Beziehung gefährdet.«

Zehn Tage schwitzten Sabine Otto und ihr Freund bis zu fünf Stunden täglich in der Sekten-eigenen Sauna. Dazu mußten sie Vitaminpräparate in Dosierungen schlucken, die ständig erhöht wurden.

»In der Sauna habe ich Wutanfälle, Weinkrämpfe und Ausschläge bekommen. Das war die Hölle«, erinnert sich Sabine Otto. Rund 13 800 Mark zahlte das Paar für den Saunabesuch und den dazuverkauften »HQS-Kurs« (»Hubbard qualifizierter Scientologenkurs«).

Nachdem Sabine Otto und ihr Freund kaum noch Zeit füreinander hatten und die finanziellen Probleme unüberwindlich geworden waren, drohte die Beziehung in die Brüche zu gehen. Die Scientologen wußten Rat: Ein »Ehe-Auditing« mit Zusatzstunden für rund 7500 Mark. Für das »life-repair« (Lebensreparatur) wurden nochmals 8 000 Mark abgeknöpft.

Als das Paar danach noch weitere teure Kurse machen sollte, stieg es schließlich bei Scientology aus.

Inzwischen hat die Schutzgemeinschaft »Robin direkt« Strafanzeige gegen die AMK wegen Betrugs, versuchter Erpressung und Nötigung gestellt.

GUDRUN POTT

»... UND ÜBEN KONTROLLE AUS«

Deutsche Firmen, die auf einer internen Scientology-Liste stehen

WISE
Scientology vertreibt seine Ideologie weltweit über »Wise«, das World Institute of Scientology Enterprises. Laut Wise-Werbeprospekt »kreieren die Mitglieder die Geschäftswelt von heute und üben Kontrolle aus«. Folgende deutsche Firmen haben nach einer internen Wise-Liste von 1991 die Lizenz erworben, die Sekten-Ideologie zu verwenden (und müssen angeblich zehn Prozent des Gewinns an Scientology abführen):

- Berrang & Partner Consulting, Hubert & Luise Berrang, München
- Götz Brase K.G., Immobilien, Hamburg
- Dr. Hanns-Ulrich Bühler (Rechtsanwalt), Seminare, München
- Business Contact Service, Ulrich Mayer, Frankfurt
- CCI Institut (Coordination, Communication, Innovation) Unternehmensberatung Reinhold Stricker, Dreieich
- Choice International, diverse Management-Beratungsfirmen unter diesem Namen in ganz Deutschland
- DCS Computer Service und Handels GmbH, Klaus Peter Spiel, Hamburg
- Dental Technik Horst Müller, Hamburg
- Thomas Ganz, Immobilien Hamburg
- Gerhard Haag Stahlbautechnik Neckar, Altbach
- Werner Herx Dentaltechnik GmbH, Hamburg
- Klaus Kempe Immobilien GmbH, Düsseldorf
- Ulrich Lenzke Training GmbH (Management), Tangstedt
- Werbeagentur Egon Luck, Ost-Berlin
- M. L. R. GmbH Moritz & Carina Weich, Herrsching
- Management Academy & Consultancy Dr. Günter Gach, Dinslaken
- Management Consultant Elfi Leitenberger, Ditzingen
- Managementwissen & Training Christa Bordewieck, Kirchheim/Teck
- Horst Mehler (Management-Bücher), Hünstetten/Wallbach
- On Top Management (Manager Training Individuell, Zeitmanagement): Roland Meid (Leopoldshafen), Gerhard Wilhelm (Heidelberg), Norbert Lüdtke (Hamburg)
- On Top Manager Training Gotho Berlin, Hamburg
- Private Akademie für Management und Kommunikation, Martin Kolb & Dirk Braun, Wiesloch
- Herbert Stahl (Management-Schulung), Stuttgart
- Stahl & Partner (Management-Schulung), Starnberg
- Studio für Farb- und Stilberatung Marion Majer, Hamburg
- »Tomatensosse« Guiseppe Lo Dico, Berlin
- U-Man-International (Personaltests): Dr. Farhad Raschidi, Berlin
- U-Man-Computer Tests GmbH Klaus E. Holdorf, Hamburg
- Unternehmer Services Markus Vogel, Göppingen
- Up Management Doris Heinzel, Kirchheim-Jesingen
- Ursache Management Christian Leber, Hamburg
- Wohnen Mit Wert Immobilien GmbH Thomas Frigge, Hamburg
- Ziebell & Partner (Management-Beratung), Mörfelden-Walldorf

ORGANISATIONEN, UNTER DENEN SCIENTOLOGEN AUFGETRETEN SIND:

- ABLE – Association for Better Living and Education
- Golden Era Productions (Vermarktung von Scientology-Produkten)
- Institut für angewandte Philosophie
- ICOMM – International Network of Computer Organized Management
- Kommission für Polizeireform e.V.
- Kommission für Verstöße der Psychiatrie gegen Menschenrechte e.V.
- Kommission zum Schutz des Bürgers gegen Datenmißbrauch e.V.
- Missions Network International
- MUT – Mitbürger unterstützen Toleranz, Initiative zur Wahrung der Menschenrechte in Deutschland
- Narconon e.V. (Drogentherapie)
- Religious Technology Center
- SoCo – Social Coordination
- VEM – Verband engagierter Manager e.V.
- Verband engagierter Zahnärzte e.V.
- VVG – Verband verantwortungsbewußter Geschäftsleute e.V.
- ZIEL – Zentrum für individuelles und effektives Lernen

...eind darf ...Eigentums ...t werden. ...arf ihn ...gen, ...n oder ...ten«

...rd in seiner ...rder ...ber 1967

»...BEZEICHNET MAN ALS GEHIRNWÄSCHE«

Aus dem Gutachten des Bundesamtes für Verfassungsschutz vom November 1992 über die »Scientology Church« (SC)

Wie ist die SC einzuordnen?
Die SC ist trotz ihres Namens keine Kirche . . . Das Ideal eines Maschinen-Menschen hat nichts mit Religion zu tun.

Ethik
Ein Scientologe braucht Geld, viel Geld, um die von Kurs zu Kurs steigenden Gebühren bezahlen zu können. Er ist daher finanziell in einer ähnlichen Situation wie ein Rauschgiftsüchtiger.

Politische Zielsetzung
Die SC will den Menschen allumfassend formen und führen . . . In keiner Weise erkennt sie eventuelle Schranken etwa durch die allgemeingültigen Gesetze an.

Gehirnwäsche
Ein ehemaliger SC-Manager schilderte, wie ein Teilnehmer an den Auditing-Kursen langsam, Schritt für Schritt, in die Sprache und Denkweise der SC eingeführt wird und ebenso unmerklich den Kontakt zu seiner bisherigen Umwelt und damit letzten Endes zur Wirklichkeit verliert. Einen solchen Vorgang bezeichnet man als »Gehirnwäsche«.

E-Meter
Beim Auditing verwenden die Scientologen nach übereinstimmenden Berichten ein sogenanntes »E-Meter«, das eine Art Lügendetektor ist. Der Bundesgerichtshof hat festgestellt, daß der Gebrauch eines Lügendetektors im Strafverfahren die Menschenwürde verletzt . . . Die gleichen Grundsätze müssen für den Gebrauch des E-Meters bei Auditing gelten.

Tötung von Gegnern
Hubbard fordert in seinem Buch »Einführung in die Ethik der Scientology« seine Anhänger auf, die »Machtpersonen« der SC zu unterstützen, und führt fort: »Es kann sogar darin bestehen, daß einer seiner Feinde in der Dunkelheit dumpf aufs Straßenpflaster klatscht oder das ganze feindliche Lager als Geburtstagsgeschenk in riesigen Flammen aufgeht« (S. 270/271).

Unterwanderung von Parteien und Behörden
In dem vorliegenden Material ist immer wieder in allgemeiner Form von Versuchen der SC die Rede, nicht nur in Wirtschaftsunternehmen Fuß zu fassen, wo sie – wie sich bei Sicherheitsüberprüfungen zeigt – stark vertreten ist, sondern auch in Parteien und Behörden. Das soll ihr zum Beispiel zeitweise in der Hamburger FDP gelungen sein.

Fazit
Es bestehen Anhaltspunkte für den Verdacht, daß die SC verfassungsfeindliche Bestrebungen verfolgt . . . Die SC erfüllt demnach die Voraussetzungen für eine Beobachtung.

WO ES RAT UND HILFE GIBT

Berlin: Pfarrer Thomas Gandow, Heimat 27, 1000 Berlin 37, Tel.: 0 30-8 15 70 40

Hamburg: Arbeitsgruppe Scientology, Behörde für Inneres, Ursula Caberta, Hachmannplatz 2, 2000 Hamburg 1, Tel.: 0 40-24 86 49 92

Lübeck: Elterninitiative in Hamburg und Schleswig-Holstein zur Hilfe gegen seelische Abhängigkeit und Mißbrauch der Religion e.V., Pastor Detlef Bendrath, Brahmsstr. 20f, 2400 Lübeck, Tel.: 04 51-4 47 86

Leverkusen: Elterninitiative zur Wahrung der geistigen Freiheit e.V., U. Zöpel, Geschwister-Scholl-Str. 58, 5090 Leverkusen 1, Tel.: 02 14-5 83 72

Schwerin: Michael Sobania, Klosterstr. 13, O-2750 Schwerin, Tel.: 03 85-86 44 63

Hannover: Pastor Wilhelm Knackstedt, Archivstr. 3, 3000 Hannover 1, Tel.: 05 11-12 41-4 52 oder -4 14

Düsseldorf: Aktion Psychokultgefahren (APG), Ellerstr. 101, 4000 Düsseldorf 1, Tel.: 02 11-72 10 66

Herford: Arbeitskreis Sekten e.V., Karin Paetow, Auf der Freiheit 25, 4900 Herford, Tel.: 0 52 21-5 53 30

Bonn: Aktion für Geistige und Psychische Freiheit (AGPF), Graurheindorfer Str. 15, 5300 Bonn 1, Tel.: 02 28-63 15 47

Frankfurt/M.: Arbeitsstelle für Religions- und Weltanschauungsfragen, K.-H. Eimuth, Saalgasse 15, 6000 Frankfurt 1, Tel.: 0 69-28 55 02

Pfaffenhofen: Robin direkt e.V., Vorsitzende Renate Hartwig, Zehenstadelweg 14, 7914 Pfaffenhofen/Berg, Tel.: 0 73 02-40 10

München: Dr. Wolfgang Behnk, Marsstr. 22, 8000 München 2, Tel.: 0 89-55 98 04 40, und Elterninitiative zur Hilfe gegen seelische Abhängigkeit und religiösen Extremismus e.V., Postfach 874, 8000 München 1, Tel.: 0 89-1 41 28 41

Pirna: Kaplan Gerald Kluge, Dr.-Wilhelm-Külz-Str. 43, O-8300 Pirna, Tel.: 0 35 01-3 41 61.

…vais à atteindre sur 130 hec-
…ont 30 hectares de dalles
…t les voies SNCF de la
…usterlitz. 5 000 logements,
…mètres carrés de bureaux
…recevoir 60 000 employés,
…merces, des petites entre-

NSE

inations militaires

…proposition de M. Pierre
…oy, premier ministre,
…de la défense, le conseil
…stres du mercredi 10 mars
…uvé les promotions et
…ons suivantes :

…re. – Sont promus : géné-
…ision, les généraux de bri-
…iude Hérique, Philippe
Jean-Claude Fevai et Ray-
…rmanos ; général de bri-
colonels Jean Boy, Jean-
rolier et Michel Ansart de

…ine. – Sont promus : con-
, le capitaine de vaisseau
Berre, nommé comman-
le navale et le groupe des
Poulmic ; commissaire
deuxième classe, le com-
n chef de première classe
Besson.

– Sont promus général
: aérienne, les colonels
e Ichac, Bernard Guillot
aul Spengler (nommé
e la circulation aérienne
et vice-président du
érieur de l'infrastructure
vigation aériennes).

nent. – Est promu ingé-
al de deuxième classe,
en chef Pierre Petit.

…université. La nouvelle ligne de métro automatique METEOR, déjà en cours de construction, devait relier le quartier au centre de Paris.

Si elle veut maintenir son projet, la Ville sera obligée de reprendre l'ensemble de la procédure, ce qui demandera deux ans de délais supplémentaires et de substantielles modifications. Aucun chantier n'est encore engagé, mais les résultats des premiers concours d'architecture ont été annoncés, et l'édification des logements sociaux prévus en bordure de Seine devait commencer prochainement. La Bibliothèque de France, dont les tours commencent à s'élever, ne sera pas arrêtée, mais l'annulation du PAZ rend son permis illégal et aucun permis modificatif ne pourra plus lui être accordé.

« Une victoire éclatante »

La décision du tribunal a été accueillie par la CLAQ, la Coordination et liaison des associations de quartier qui tenait ses assises le week-end dernier, comme *« une victoire éclatante »*. Elle invite Jacques Chirac *« à renoncer aux opérations immobilières douteuses et à maîtriser ses services et certains de ses adjoints »*. Pour les Verts, *« Chirac peut dire merci aux écolos de lui donner la possibilité de revoir sa copie »*. Tam-Tam, l'association du 13e arrondissement qui avait déposé le recours, annonce qu'elle va immédiatement mettre à l'étude un contre-projet d'aménagement mieux équilibré. M. Georges Sarre, secrétaire d'Etat aux transports et président du groupe socialiste au Conseil de Paris, a décidé de faire appel devant le Conseil d'Etat, ce qui, de toute façon, entraînera l'arrêt du chantier durant sans doute un an. Mais M. Jacques Toubon, député RPR de Paris et maire du 13e arrondissement, va beaucoup plus loin : *« Le juge administratif*, a-t-il déclaré à l'AFP, *est sorti de son rôle en se substituant aux autorités compétentes. Ce jugement rendu en audience publique fait penser qu'il n'est pas sans rapport avec la campagne électorale. »*

Au cours de la même audience, le tribunal administratif a aussi annulé la délibération du Conseil de Paris approuvant la création de la ZAC Ramponneau-Belleville (20e arrondissement). Motif : l'accès à la tribune du public avait été refusé aux habitants du quartier. Là encore, toute la procédure est à revoir et la Ville annonce qu'elle *« prend toutes dispositions »* pour la relancer.

Après avoir ainsi « censuré » la Ville sur deux projets, les juges l'ont exonérée d'une grave menace : ils ont rejeté le recours des Amis de la Terre de Paris qui demandaient l'annulation du POS de la capitale. Celui-ci, révisé en 1989, autorise désormais la construction de bâtiments destinés aux loisirs et aux sports sur 440 hectares des bois de Boulogne et de Vincennes. Fort contestée, cette disposition reste donc applicable. Elle sera sûrement utilisée à l'occasion de la rénovation du Jardin d'acclimatation (*le Monde* du 24 février), où le candidat concessionnaire, le groupe Bernard Arnault, prévoit l'édification d'une salle de concert de 700 places.

MARC AMBROISE-RENDU

M. Mohamad Ali Mahgoub a, en effet, déclaré que des ulémas (théologiens) allaient se rendre en France bientôt et que d'autres suivraient au cours de l'année, conformément aux besoins des musulmans qui s'y trouvent. M. Mahgoub a fait ces déclarations à l'issue d'une réunion avec l'ambassadeur de France au Caire, M. Patrick Leclerc.

L'affaire des imams égyptiens qui s'étaient vu refuser un visa d'entrée en France avait suscité une polémique en Egypte. Un député islamiste avait attaqué la décision du ministre français de l'intérieur et l'affaire était venue devant la commission

ALEXANDRE BUCCIANTI

contrairement aux affirmations des autorités égyptiennes, le refus d'imams ou de cheikhs étrangers en France, au nom de l'indépendance de la communauté musulmane, reste la règle, approuvée tant par le ministère de l'intérieur que par le Quai d'Orsay. La solution évoquée au Caire par le ministre égyptien des affaires religieuses se rapporte sans doute à des propos récemment tenus à Paris devant les représentants égyptiens, selon lesquels la France pourrait accueillir, exceptionnellement et à titre temporaire, deux à trois personnes hautement qualifiées mises à la disposition, non pas d'une mosquée comme celle de Paris, mais de l'ambassade d'Egypte et en poste au centre culturel égyptien. H. T.

EN BREF

□ **L'Eglise de scientologie déboutée de sa demande de saisie d'un livre qui la met en cause.** – L'Eglise de scientologie, qui réclamait en référé la saisie du livre *Une secte au cœur de la République*, de Serge Faubert, a été déboutée, jeudi 11 mars, par la 1re chambre civile de Paris. Ce livre décrit les réseaux de la scientologie, *« infiltrée »*, selon lui, jusqu'au plus haut niveau de l'Etat. Présidé par M. Gomez, le tribunal des référés a considéré que ce livre avait été réalisé à partir de documents émanant de l'Eglise de scientologie et que *« ces documents seraient de nature à établir la preuve des faits imputés »*. Quand à Mes Paule Dayan et à M. Alain Brunet, mis en cause dans ce livre (*le Monde* du 10 mars), ils se réservent toujours de poursuivre l'auteur, l'éditeur Calmann-Lévy et *l'Evènement du jeudi*, qui en a publié de larges extraits.

□ **Le Congrès américain se prononce contre l'immigration des étrangers infectés par le virus du sida.** – Après le Sénat américain, la Chambre des représentants a adopté, jeudi 11 mars, par 356 voix contre 58, l'amendement interdisant l'entrée aux Etats-Unis, en vue de l'immigration, des étrangers infectés par le virus du sida (*le Monde* du 20 février). Malgré ses promesses électorales, le président Clinton ne devrait pas opposer son veto à ce texte, a fait savoir un porte-parole de la Maison-Blanche. – *(AFP, AP.)*

□ **Accord franco-russe sur l'énergie atomique.** – Le Commissariat à l'énergie atomique (CEA) et le ministère de l'énergie atomique de la Fédération de Russie ont signé un accord-cadre, mercredi 10 mars à Moscou, afin de coopérer plus étroitement dans le domaine du nucléaire civil. Cet accord devrait notamment permettre aux deux organismes d'unir leurs efforts sur plusieurs programmes de recherche (conception et sûreté des réacteurs, cycle du combustible, démantèlement des installations), qu'il est urgent de mettre en œuvre en Russie.

psychiatrie, et, enfin, le suivi médical des détenus séropositifs à leur libération, *« sans distinction de statut social ou de nationalité »*.

Les rapporteurs en appellent également au garde des sceaux pour qu'il souligne auprès des magistrats *« l'importance de la préservation de la confidentialité en matière de sérologie des prévenus et des condamnés »* et leur intime de *« ne plus porter l'indication de la sérologie sur les notices individuelles »*. La recommandation s'adresse aussi aux bâtonniers de l'ordre des avocats.

LAURENCE FOLLÉA

(1) Les maisons d'arrêt de Fleury-Mérogis (Essonne) et de Compiègne (Oise), l'établissement d'hospitalisation public national de Fresnes (Val-de-Marne), le centre de détention de Liancourt (Oise). Onze personnes ont été auditionnées, dont le docteur Louis René, alors président du conseil national de l'ordre des médecins, le docteur Pierre Espinoza, médecin-chef de l'établissement d'hospitalisation public national de Fresnes, M. Jean-Claude Karsenty, directeur de l'administration pénitentiaire au ministère de la justice, et M. Alain Esnault, membre de l'association AIDES (groupe prisons).

□ **Epidémie de méningite dans l'extrême nord du Cameroun.** – Une épidémie de méningite frappe la province de l'extrême nord du Cameroun et a déjà provoqué la mort de 163 personnes, sur 1 262 cas recensés au 10 mars. Récemment, 329 cas de méningite, dont 29 décès, avaient été enregistrés dans la province du Nord, à Garoua. Pour enrayer la propagation du virus, la délégation provinciale de la santé avait fait vacciner plus de 17 000 personnes. – *(AP.)*

3*21MAY92.DEUTSCHLAND: JUSTIZMINISTER NEHMEN SCIENTOLOGY INS VISIER.
[REUTR] (18)

Hannover, (Reuter) - Die umstrittene SCIENTOLOGY-Kirche Deutschland soll moeglicherweise vom Verfassungsschutz der Laender beobachtet werden. In einem am Donnerstag in Hannover verabschiedeten Beschluss forderte die Justizministerkonferenz die Innenminister zu einer entsprechenden Pruefung auf.
Die Vorsitzende der Konferenz, Niedersachsens Justizministerin Heidi Alm-Merk (SPD), sagte, in Veroeffentlichungen der Organisation werde ein "Fuehrerprinzip" propagiert, das "mit demokratischen Grundprinzipien nicht vereinbar" sei und "weit weg von unserer Verfassung" liege.
Wie Alm-Merk weiter erklaerte, sind die Justizminister "tief betroffen" ueber die Agressivitaet, mit der die Organisation versuche, "sich Menschen anzudienen, die sich in psychisch besonders schwierigen Situationen befinden." Die SCIENTOLOGY-Kirche berge ein erhebliches Gefahrenpotential, da sie eine "Veraenderung des Staatswesens und der Gesellschaftsstrukturen" anstrebe, sagte Alm-Merk.
Die Justizminister beauftragten einen Unterausschuss damit, gegen die SCIENTOLOGY-Organisation "die Moeglichkeiten strafrechtlicher Reaktionen auszuloten".

REUTER NEWS SERVICE

5*04MAR92.DEUTSCHLAND: STUTTGARTER JUSTIZ SOLL SCIENTOLOGY-SEKTE PRUEFEN.
[REUTR] (13)

Stuttgart, (Reuter) - Der baden-wuerttembergische Justizminister Helmut Ohnewald hat den Generalstaatsanwalt und die Staatsanwaltschaft Stuttgart gebeten, die Einleitung eines Ermittlungsverfahrens gegen die "SCIENTOLOGY-Kirche" zu pruefen. Es bestehe aufgrund einer Anzeige sowie zahlreicher Berichte mutmasslich Geschaedigter der Verdacht der unerlaubten Ausuebung der Heilkunde, teilte das Justizministerium am Mittwoch in Stuttgart mit.
Untersucht werde solle, ob die Sekte psychisch labile Personen gegen hohe Betraege einer "nach der psychiatrischen Wissenschaft anfechtbaren Behandlung" unterziehe.
Dass es der Sekte im wesentlichen auf Gewinnerzielung ankomme, habe bereits das Regierungspraesidium Stuttgart zum Ausdruck gebracht, hiess es in der Mitteilung weiter. Die Behoerde hatte kuerzlich dem Stuttgarter SCIENTOLOGY-Verein die Rechtsfaehigkeit aberkannt.

REUTER NEWS SERVICE REUTER TEXTLINE

1*12JAN93.UK: WHO WILL MIND THE HEALERS? - PSYCHOTHERAPY.
[T] (142)

Demand for psychotherapy is outstripping the reputable supply, Jeremy Laurance reports

Anyone can buy a couch, and place a small ad in the paper offering treatment A doctor requires at least five years' training before he can look down a patient's throat, but a person who wishes to dabble in other people's emotional lives needs none. Anyone can buy a couch, place a small ad in the paper offering treatment and set up as a "therapist".

A glance at the classified pages in magazines such as Time Out suggests that business is booming. As well as conventional psychotherapy, you can get transactional analysis, Gestalt therapy, personal construct psychology, hypnotherapy to name only a few.

Millions of pounds are being spent by vulnerable people in search of answers to life's problems, and those who promise them operate free of all controls. A patient visiting a doctor's surgery has the comfort of knowing that the doctor's competence and behaviour are monitored by the General Medical Council, with which all doctors must be registered and which investigates complaints. But a patient seeking help from a therapist has no guarantee of competence, no means of checking qualifications, and there is no regulatory body to investigate complaints.

Last weekend a meeting of 70 therapy organisations that are members of the UK Standing Conference of Psychotherapists agreed to produce a register which will set out basic training requirements and for the first time offer clients some protection against being damaged, exploited or abused. But the authority of the proposed register has already been undermined by a split among the groups over training.

Organisations offering therapy have multiplied in the past decade. Some are analytic, seeking to give patients insight into their problems, and some are behaviourist, seeking to modify emotional responses. One, the British Association of Psychotherapists, which has 450 therapists on its books, has seen a tenfold increase in the number of enquiries from the public in recent years.

The growing enthusiasm for therapy is fuelled by the breakdown of family relationships, increasing solitariness and the tougher demands of modern life. "People look to their therapists for what is missing in their personal lives," says Dr Brian Martindale, the chairman of the European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy. "It has become more acceptable to go to the doctor with psychological problems, but there is enormous disillusion because they have contributed almost nothing to solving the ordinary daily problems associated with relationships, work and families."

Coupled with this is the current fashion to eschew drugs, especially for emotional distress, because of dissatisfaction with chemical solutions and fear of addiction. "People suffering depression don't just want their mood

lifted," says Jill Curtis, of the British Association of Psychotherapists. "They want to know why they went down in the first place."

But the demand for psychotherapy is now so great that it is outstripping the supply, creating opportunities for the unscrupulous to step in.

Ms Curtis says the greatest danger is that an unqualified person may uncover something he or she does not know how to deal with. Sexual exploitation is also a risk. A group set up in 1990 by two psychotherapists, Jenny Fasal and Mary Edwardes, to help victims, called the Prevention of Professional Abuse Network, says that it has received more than 100 complaints. Other countries have moved to deal with these problems. Psychotherapy is now recognised by governments in Germany, Holland, Sweden and Finland and therapists from approved training organisations can work in the state-run health services.

In Finland, which has the most comprehensive psychotherapy service in Europe, patients can get free 50-minute therapy sessions, up to five times a week for up to two years, treatment which would cost thousands of pounds privately.

In Britain, there is greater scepticism about the effectiveness of therapy. Only child psychotherapists have accredited training and are approved to work in the National Health Service. Some NHS psychologists and psychiatrists provide therapy for adults, but they are not recognised or paid as therapists.

Concern about the damage private therapists may do to emotionally vulnerable people dates from 1971, when a government enquiry into the quasi-religious cult, SCIENTOLOGY, recommended legislation to regulate psychotherapy. However, attempts to reach agreement on training standards have repeatedly failed because of the enormous variety of therapies, which range from short-term behavioural treatments to control a phobia, for example to long-term psychoanalysis, involving a minute examination of past and present relationships.

To encompass these differences, the UK Standing Conference, set up three years ago, divided therapies into eight sections, each with its own standards and training requirements, in recognition that people can be helped in different ways. "We felt we shouldn't jettison therapies which did not conform to a single standard," says Denise Taylor, a former chair of the British Association of Psychotherapists. "There are many roads to Rome."

However, disagreements broke out within the psychoanalysis section, the largest of the eight with 32 member organisations. Some, such as the Institute of Psychoanalysis and the British Association of Psychotherapists, insist on practitioners undergoing personal therapy at least three times a week for a minimum of four years. "We felt the standards were not high enough and we were in too small a minority to have real influence," Dr Martindale says.

Half a dozen of the top-rank organisations with the strictest training requirements have now established their own regulatory authority, the British Confederation of Psychotherapists, and plan to set up their own register.

Their action has undermined the authority of the remainder by implying that

their standards are lower. The result is confusion for the public and bitter resentment among the other organisations.
Allegations that some therapists have sexually abused their clients have also raised fears that therapy may cause damage. Therapeutic relationships are open to abuse because the balance of power is one-sided. "A number of psychotherapists who are still practising have slept with their patients," says Ms Fasal. "Even when it is drawn to the attention of their organisations, either they refuse to believe it or they don't do anything about it."

"There are what we call 'the GGs', the grab and grope merchants. That is usually a one-off. Then there are the therapists who tell patients they will be able to have successful relationships only after they have had sex with their therapists."
Because people rarely complain about therapy that fails or goes wrong, there is no pressure on the government to act. The depressed blame themselves and the public remain ignorant of the risks. Until a register backed by agreed standards and monitored by a regulatory body is in place, the opportunities for the unscrupulous and the unqualified will grow.
"I do believe that therapy can help people to cope with a specific problem, such as a bereavement or with more general long-term depressions," Ms Fasal says. "But there is no foolproof way of finding a good therapist. Much of the time you need to trust your instincts. They should be happy to tell you of their methods, training and experience and whether they belong to a group of any kind that deals with complaints. A defensive reaction to such questions is definitely a bad sign."
A list of organisations that are members of the UK Standing Conference for Psychotherapy can be obtained from the UKSCP, 167 Sumatra Road, London NW6 1PN (please enclose s.a.e). The Prevention of Professional Abuse Network (POPAN) can be contacted at Flat 1, 20 Daleham Gardens, London NW3 5DA (please enclose s.a.e).

THE THERAPEUTIC MENU
Psychoanalysis: based on the theory that we are moulded by our early relationships which we unconsciously transfer on to the therapist. The patient is encouraged to "freely associate" saying whatever comes into his or her head. The therapist analyses the impulses which maintain the transference and traces them back to early childhood experiences.
Psychotherapy: embodies the same principle of revealing unconscious impulses as psychoanalysis but is more focused on specific problems, less intensive and of shorter duration.
Cognitive therapy: a refined version of "positive thinking", which has been shown to be useful in the treatment of depression. Patients are helped to stand back from negative thoughts and see that they are more pessimistic than the situation warrants. Available (rarely) on the NHS.
Personal construct psychology: based on the view that people respond to the world and then "reconstruct" it, with their own theories about why things happen. The therapist tries to help the patient find alternative ways of

making sense of their experience.
Transactional analysis: employs exercises and games as well as straight talking to explore the patient's transactions with others, especially the way they seek and offer recognition and reward.
Gestalt therapy: geared to overly conformist or restrained individuals who are encouraged to release their emotions. The therapist may be noisy and provocative and the experience may be cathartic.

THE TIMES 12/1/93

3*16OCT92.GERMANY: HAAG SELLS STAHLBAUTECHNIK NECKAR TO GRESCH-BACH

INDUSTRIE.
[HB] (13)

Greschbach Industrie GmbH und Co of Herbolzheim/Breisgau has acquired Stahlbautechnik Neckar GmbH (formerly Krupp Stahlbau Altbach GmbH) from its manager/owner Gerhard Haag.
Haag, who suffered from a credibility problem as a result of his membership of the SCIENTOLOGY-Church, has also left the management.
Manfred Greschbach said that Haag had decided to sell his company in order to ensure its continued existence. According to Greschbach, Stahlbautechnik Neckar has 145 employees and turnover of DM 65m. It has a good order level and the future employment of its workforce is therefore secure.
Greschbach Industrie GmbH und Co is a holding company for a group concerned mainly with steel and industrial contruction. It has around 850 employees and expects turnover of over DM 300m this year (1991: DM 212m).
[Original article approx 250 words]

HANDELSBLATT 16/10/92 P30 REUTER

PANORAMA

Schulklasse (in Mainz), Götte

Mehrarbeit für Lehrer

Drastische Sparmaßnahmen will die rheinland-pfälzische Bildungsministerin Rose Götte (SPD) an diesem Dienstag im Kabinett vorschlagen. Die SPD/FDP-Landesregierung, die nach der Regierungsbildung vor eineinhalb Jahren noch 800 zusätzliche Planstellen für Lehrer geschaffen hatte, soll den Bildungsetat des finanzschwachen Bundeslandes entlasten. Weil die Zahl der Schüler wegen der geburtenstärkeren Jahrgänge bis zum Jahr 2002 um mindestens 100 000 steigt, sollen Lehrer länger arbeiten und Klassen vergrößert werden. Nach bisher noch internen Plänen wird die vorgeschriebene Unterrichtszeit für Lehrer an Gymnasien von 23 auf 24 und für Realschullehrer von 26 auf 26,5 Stunden wöchentlich erhöht. Damit sollen Neueinstellungen vermieden werden. In den kommenden Schuljahren sollen jeweils nur rund 300 neue Lehrer eingestellt werden. Die Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft in Mainz hält mindestens 600 zusätzliche Stellen pro Jahr für erforderlich.

Greenpeace in Finanznot

Die Umweltorganisation Greenpeace hat offenbar Finanzprobleme: Bei hausinternen Buchprüfungen in der Hamburger Deutschland-Zentrale der Umweltschützer wurde jetzt eine Finanzierungslücke in der Etatplanung für 1993 in Höhe von rund 2,4 Millionen Mark entdeckt. Als Ursache des Millionenlochs gibt die Geschäftsführung „Fehlkalkulationen von Personal- und Portokosten" an. Noch im vorigen Jahr hatte die Organisation, die als reichste Umwelt-Gruppe der Welt gilt, in Deutschland ein Spendenaufkommen von rund 66 Millionen Mark. Wegen fragwürdiger Kampagnen-Praktiken im Herbst vergangenen Jahres in die öffentliche Kritik geraten (SPIEGEL 38/1991), leidet Greenpeace seither an Spendenschwund. Im laufenden Jahr gingen 56 Millionen Mark ein. Vorvergangene Woche beschlossen die Umweltschützer nun, 18 Stellen abzubauen. Die geplanten Entlassungen werden mit dem jüngst entdeckten Finanzloch begründet. Bereits im Sommer hatte es bei Greenpeace Krach ums Geld gegeben. Damals war der Finanzchef der Umweltorganisation, Thomas Brandt, gegangen. Er hatte einige Vorgaben für die Haushaltsplanung als unkorrekt beanstandet.

Richter in der Sekte

Das rheinland-pfälzische Justizministerium läßt prüfen, ob ein ehrenamtlicher Richter wegen seiner Aktivitäten für die umstrittene Scientology-Sekte aus dem Amt entfernt werden kann. Der Ludwigshafener BASF-Betriebsrat Dieter Klee war im Sommer letzten Jahres auf Vorschlag der IG Chemie für die Dauer von vier Jahren zum ehrenamtlichen Landesarbeitsrichter ernannt worden. Nachdem bekannt wurde, daß Klee sich für die Sekte engagiert, mit der sich bereits der Verfassungsschutz befaßt, entzog ihm der BASF-Betriebsrat den Freigestellten-Status. Inzwischen kündigte die Firma ihrem Mitarbeiter. Außerdem forderte die Gewerkschaft den Mainzer Justizminister Peter Caesar (FDP) auf, Klee aus dem Richteramt zu entfernen. Der Minister hat einen entsprechenden Prüfungsauftrag erteilt. Über eine Amtsenthebung wird das Landesarbeitsgericht entscheiden.

Höhere Porno-Steuer

Pornographische Bücher, Hefte und Bildbände sollen nach Plänen des Bonner Finanzministeriums stärker besteuert werden. Staatssekretär Franz Christoph Zeitler hat Minister Theo Waigel vorgeschlagen, auf Pornographie künftig nicht mehr den halben, sondern den vollen Mehrwertsteuersatz von

Gesetzentwurf verfassungswidrig?

Das von Finanzminister Theo Waigel (CSU) geplante Standortsicherungsgesetz verstößt nach Ansicht von Richtern des Bundesfinanzhofes gegen das Grundgesetz. Drei Senate des Bundesfinanzhofes haben mehrere Vorschriften des Gesetzesvorhabens in Gutachten als verfassungswidrig oder verfassungsrechtlich bedenklich eingestuft. Um den Standort Deutschland für Unternehmer attraktiver zu machen, will Waigel den Spitzensteuersatz für gewerbliche Einkünfte von 53 Prozent auf 44 Prozent senken. Gutverdienende Freiberufler oder Angestellte dagegen sollen weiter 53 Prozent zahlen.

Diese „Tarifbegrenzung" hält der IX. Senat „wegen Verstoßes gegen den Gleichheitssatz" schlicht „für verfassungswidrig". Zwei Gruppen von Steuerbürgern würden unterschiedlich behandelt, „obwohl zwischen beiden Gruppen keine Unterschiede von solchem Gewicht bestehen, daß sie die Ungleichheit rechtfertigen könnten". Waigels Erwägung, die nicht begünstigten Bezieher hoher Einkommen sollten ihren höheren Steuersatz als „indirekten Solidarbeitrag" zur Finanzierung der neuen Länder auffassen, verwarf der Senat. Es

Klein

in Zürich Raub mit Todesfolge

STUTTGART, 6. Oktober (dpa). Im Stammheimer RAF-Prozeß gegen Christian Klar und Peter-Jürgen Boock hat das Oberlandesgericht Stuttgart der Bundesanwaltschaft am Dienstag den rechtlichen Hinweis gegeben, daß die Straftaten um den Überfall der terroristischen Roten Armee Fraktion (RAF) auf ein Züricher Bankinstitut am 19. November 1979 möglicherweise als Raub mit Todesfolge gewichtet werden könnten. Die Anklage lautet bisher auf Mord, versuchten Mord und Bankraub. Entsprechend wertete der Bundesgerichtshof nach Angaben des Vorsitzenden Richters des 2. Strafsenats, Schmid, den Beitrag des Mittäters Henning Beer in einem Revisionsverfahren. Das Oberlandesgericht Koblenz hatte Beer zu einer sechseinhalbjährigen Jugendstrafe verurteilt. Die Bundesanwaltschaft will sich nach Aussage des Oberstaatsanwaltes Rainer Griesbaum am kommenden Montag zu dem Thema äußern. Laut der Anklage sollen Klar und Boock nach dem Raub von 548 000 Schweizer Franken auf der Flucht durch die Züricher Innenstadt eine Frau getötet, eine Wagenbesitzerin lebensgefährlich sowie zwei Polizisten teilweise schwer verletzt haben.

Beteiligung des Bundes zur Sanierung von Altlasten gefordert

BONN, 6. Oktober (epd). Eine gesetzliche Regelung zur Bundesbeteiligung bei der Sanierung der Umweltschäden aus dem Uranerzbergbau der sowjetisch-deutschen Gesellschaft Wismut AG in Ostdeutschland hat die Bundestagsgruppe Bündnis 90/Grüne gefordert. Mit der Beseitigung der Uranaltlasten der Wismut AG seien die Gemeinden in Sachsen und Thüringen sachlich wie finanziell überfordert, sagte der Abgeordnete Feige in Bonn. Der umweltpolitische Sprecher des Bündnisses bezog sich dabei auf die Antwort der Bundesregierung auf eine Große Anfrage. Darin lehnt die Regierung die Verantwortung für die Sanierung derjenigen belasteten Flächen ab, die rechtmäßig an frühere Eigentümer zurückgegeben wurden. Für das Darmstädter Öko-Institut wies Gerhard Schmidt darauf hin, daß der bundeseigenen Wismut GmbH lediglich 32 Quadratkilometer gehören. Von diesen Flächen gelten 60 Prozent als sanierungsbedürftig. Außerdem sei aber mit 34 geschädigten Flächen rechnen, die rund 1500 Quadratkilometer umfassen. Von diesem Areal wiesen 450 Quadratkilometer Altlasten auf und müßten näher untersucht werden. Nach Schmidts Angaben gibt es in einigen Gemeinden im Erzgebirge eine Million Tonnen radioaktiver Erzreste, die das Grundwasser belasteten. Zur Beseitigung dieser Altlasten seien die Gemeinden nicht in der Lage.

Kleine Meldungen

EG-Kommissionspräsident Delors, der ehemalige polnische Ministerpräsident Mazowiecki und der frühere belgische EG-Kommissar Graf Davignon haben ein Diskussionsforum zur Förderung des wirtschaftlichen Dialogs zwischen der Europäischen Gemeinschaft und den drei Visegrad-Ländern Polen, Tschechoslowakei und Ungarn beschlossen. Ein erstes Treffen ist für Anfang März 1993 in Brüssel vorgesehen (now).

Seit dem 1. Oktober 1991 sind Angehörige der amerikanischen Armee aus 20 000

erheblichen Verringerung des Lesetempos gezwungen", warnt der Verband, der die Dachorganisation für den Deutschen Philologenverband, den Verband Deutscher Realschullehrer, den Bundesverband der Lehrer an beruflichen Schulen und den Bundesverband der Lehrer an Wirtschaftsschulen bildet.

Kraus appelliert an die Kultusministerkonferenz und das Bundesinnenministerium, sie möchten der Reformkommision den Auftrag entziehen. Zwar bestreitet der Lehrerverband nicht die Notwendigkeit, Ausuferungen der Rechtschreibung zu korrigieren. So sei es logisch kaum noch nachvollziehbar, daß man „bank-

und Rechtsschreibung g[illegible] die Zustimmung der staatlichen Stellen finden". Die Reformvorschläge erstrekken sich außerdem auf Fragen der Laut-Buchstaben-Zuordnung (einschließlich der Schreibung von Fremdwörtern), auf Getrennt- und Zusammenschreibung, Zeichensetzung und Worttrennung am Zeilenende. Eine aus Fachbeamten bestehende Arbeitsgruppe solle diese Empfehlungen prüfen, heißt es in der Stellungnahme der Kultusminister. Nach dieser Prüfung auf nationaler Ebene wollen die deutschsprachigen Länder zu einer weiteren internationalen Konferenz nach Wien einladen.

Schwieriger Kampf gegen Jugendsekte

Untersuchung der „Scientology"-Methoden / Warten auf ein Urteil

bhr. STUTTGART, 6. Oktober. Ihren schon vor acht Jahren aufgenommenen Kampf gegen die Scientology-Sekte setzt die baden-württembergische Landesregierung fort. Allerdings sind ihr derzeit die Hände etwas gebunden. Die Stuttgarter Kultusministerin Schultz-Hector (CDU) will, bevor sie weitere Schritte unternimmt, den Ausgang eines Verfahrens abwarten, das die Sekte beim Verwaltungsgericht Stuttgart angestrengt hat.

Die Sekte klagt, weil das Stuttgarter Regierungspräsidium dem in der baden-württembergischen Landeshauptstadt ansässigen Verein „Scientology Neue Brükke, Mission der Scientology e.V." die Rechtsfähigkeit als „Idealverein" entzogen hat. Die Aberkennung wurde mit der Begründung vollzogen, der Scientology-Verein verfolge entgegen seiner eigenen Vereinssatzung nicht überwiegend ideelle Ziele, sondern führe einen wirtschaftlichen Geschäftsbetrieb.

Der Entzug der Rechtsfähigkeit hätte für den Scientology-Verein zur Folge, daß er nicht mehr die Vorteile eines Idealvereins genießen könnte und sich eine andere Rechtsform zulegen müßte. Dies soll zu mehr Transparenz des Finanzgebarens und zu einem verbesserten Gläubigerschutz führen. Dazu sagte Kultusministerin Schultz-Hector in Stuttgart, die Landesregierung sehe den Prozeß vor dem Verwaltungsgericht als Pilotverfahren an, das zur Klärung der Rechtslage bezüglich der Scientology-Vereine führen könnte.

Die Ministerin wirft der Sekte vor, ihre Geschäftsstrategie ziele in erster Linie darauf ab, Menschen von ihrer Umwelt zu isolieren, sie finanziell auszubeuten und physisch wie psychisch abhängig zu machen. Dabei werde in Kauf genommen, daß das Opfer sich bis hin zum wirtschaftlichen Ruin verschulde. Das Verlangen nach Waren und Dienstleistungen der Sekte werde zum wesentlichen Teil dadurch geweckt, „daß dem Betroffenen das Bewußtsein über – tatsächliche oder vermeintliche – somatische oder psychische Defekte vermittelt wird und angebliche Wege zu deren Beseitigung aufgezeigt werden".

Nach Ansicht der Stuttgarter Kultusministerin muß auch geprüft werden, ob das Gedankengut der Scientology-Sekte Elemente aufweist, die unvereinbar mit der freiheitlich-demokratischen Grundordnung der Bundesrepublik Deutschland sind. Den Publikationen des Führungsstabes lasse sich entnehmen, daß Scientology eine ideologisch ausgerichtete, zentral gesteuerte und auf dem militärischen Prinzip von Befehl und Gehorsam beruhende Organisation sei, deren Menschenbild und Rechtsbewußtsein von den totalitären Vorstellungen ihres Gründers Hubbard geprägt werde. Gegner und Kritiker würden „mit mafiaähnlichen Methoden bekämpft", sagte die Ministerin in Stuttgart.

Weil die Sekte mit ihren Gegnern nicht zimperlich umgehe, berichtete Kultusministerin Schultz-Hector weiter, sei es nicht einfach gewesen, Wissenschaftler zu finden, die bereit seien, die Vorgehensweise und den Erfolg dieser Vereinigung systematisch zu untersuchen. Das Institut einer baden-württembergischen Universität habe jetzt zugesagt, solche Untersuchungen vorzunehmen.

Nach Angaben der Ministerin haben Lehrer beim Unterricht in Religion oder Ethik die Möglichkeit, auf das Thema Jugendsekten einzugehen. Nach einem Urteil des Verwaltungsgerichtshofs in Mannheim ist es der Landesregierung erlaubt, sich kritisch zu Religions- und Weltanschauungsgemeinschaften wie etwa Jugendsekten zu äußern. Die Politiker dürften, wenn sie dazu Anlaß hätten, auch negative Wertungen abgeben, nicht aber unsachlich abwertende Stellungnahmen.

Das Verwaltungsgericht Stuttgart hat es dem Land Baden-Württemberg Anfang dieses Monats mit einstweiliger Anordnung untersagt, eine Verbraucher-Beratungsaktion mit Landesmitteln zu unterstützen, die über das Treiben der Scientology-Sekte informiert. Die Frage, ob es sich bei der Sekte um eine Religionsgemeinschaft handelt, die den Schutz des Grundgesetzes genießt, bedarf noch der juristischen Klärung.

Nach Ansicht der Jungsozialisten hat sich Baden-Württemberg zu einem Zentrum der Scientology-Sekte entwickelt. Sie unterhalte in den alten Bundesländern neunzehn „Missionen", davon neun im Südwesten. Der stellvertretende Juso-Landesvorsitzende Lange sagte, die Organisation sei keine Religionsgemeinschaft, sondern nehme immer mehr „Züge einer kriminellen Vereinigung" an.

Frankfurter Allgemeine Zeitung
Frankfurter Zeitung
Gründungsherausgeber Erich Welter †
Frankfurter Allgemeine Zeitung GmbH.

dienstleistende (gegen Vorlage einer entsprechenden Bescheinigung) 29,80 DM frei Haus, jeweils einschließlich Zustell- und Versandgebühren (einschließlich 7% Umsatzsteuer), im Streifband Ausland 54,- DM einschließlich Porto, gegebenenfalls zusätzlich Luftpostgebühren. Frank-

Duitse vakbond keert zich tegen Scientology

Acties tegen overname bedrijven door „sekte"

BERLIJN-BONN (AFP-KNA) – De Westduitse vakbond DGB heeft zich gekeerd tegen pogingen van de Scientology-sekte om bedrijven in Oost-Duitsland te kopen. „Nadat ze jarenlang door de Stasi in de gaten werden gehouden, willen de werknemers niet met spionagemethoden van de sekte worden geconfronteerd", zo zei Chistiane Brenz, voorzitster van de afdeling Berlijn van de DGB.

In antwoord op vragen uit het parlement maakte de Duitse regering maandag bekend dat de ondernemer Gerhard Haag, lid van de Scientology-sekte, in mei het staalbedrijf Riesa in de gelijknamige plaats in Saksen had gekocht van de Treuhandanstalt, die staatsbedrijven in de voormalige DDR privatiseert. Nadat Haags lidmaatschap van de sekte bekend werd, is de koop voorlopig uitgesteld. Haag heeft ook zijn poging om Krupp Stahlbau in Berlijn te kopen, op de lange baan moeten schuiven. De regering heeft een onderzoek naar de handel en wandel van de sekte ingesteld.

Als het de Scientology-sekte lukt het bedrijfsleven binnen te dringen, is dit een niet te onderschatten gevaar voor de democratie binnen de bedrijven, aldus Brenz, die de sekte beschuldigde van „subtiele onderdrukkingsmethoden". De Scientology-sekte, die vaak ervan is beschuldigd volgelingen af te persen, heeft in 55 landen in totaal ongeveer 6,5 miljoen aanhangers. Na de val van de Muur in 1989 is de sekte vooral actief in de vroegere DDR, waar misbruik wordt gemaakt van de gedeprimeerde stemming onder de bevolking als gevolg van de massale werkloosheid.

„Scientology grundgesetzwidrig"

BONN, 24. Juni (KNA). Schwere Vorwürfe hat die Gruppe Bündnis 90 im Bundestag gegen die „Sekte Scientology Church" erhoben. Es gebe zahlreiche Hinweise darauf, daß die Sekte ihre Mitglieder auf „menschenrechts- und grundgesetzwidrige Weise" behandele, heißt es in einer am Mittwoch veröffentlichten kleinen Anfrage des Abgeordneten Weiß und der Gruppe Bündnis 90. Zudem bestehe der Verdacht, daß die Berliner Treuhandanstalt ein Stahlbauunternehmen in Riesa an ein Sektenmitglied verkauft habe. Die Abgeordneten verlangen von der Bundesregierung Auskünfte über ihre Erkenntnisse zur „Scientology"-Arbeit und -Methoden sowie zum Verkauf des Riesaer Stahlbaubetriebes. Kritikwürdig seien insbesondere die Überwachung mit geheimdienstlichen Mitteln, die Verletzung von Persönlichkeitsrechten durch Verhöre mit einem Lügendetektor, eine persönlichkeitsverformende Beeinflussung der Mitglieder und der Anzuwerbenden sowie die Androhung von Strafen, die ungesetzlich seien oder die Menschenwürde verletzten, sagen die Fragesteller. Mitglieder der Sekte würden auch dazu gebracht, sich hoch zu verschulden. Ausdrücklich verweist die Gruppe Bündnis 90 auf den Unternehmer Gerhard Haag, der selbst zur Sekte gehöre und seit Januar 1990 die Stahlbautechnik Neckar GmbH Altbach leite. Als Mitglied des „World Institute of Scientology Enterprises" sei Haag verpflichtet, sein Unternehmen nach den „menschenrechtswidrigen Methoden" des Sektengründers Ron Hubbard zu führen und an die sogenannte Kriegskasse der Sekte hohe Beträge abzuführen. Es sei zu vermuten, daß die Mehrzahl der heute in Altbach Tätigen psychisch und materiell von der Sekte und deren Führung völlig abhängig sei.

Zulassungsverfahren sollen beschleunigt werden

BONN, 24. Juni (dpa). CDU/CSU und FDP wollen die Zulassungs- und Genehmigungsverfahren bei industriellen und anderen Vorhaben beschleunigen. Darauf zielt ein am Mittwoch im Bundestag eingebrachter gemeinsamer Antrag. Auch bei Maßnahmen, die der Verbesserung des Umweltschutzes dienen, sei die Dauer der Genehmigungsverfahren zu lang, kritisierten die umweltpolitischen Sprecher Klinkert (CDU) und Baum (FDP). Die Abgeordneten hoben die Notwendigkeit hervor, die zuständigen Behörden in den Ländern besser auszustatten, um einen schleppenden Vollzug der Verfahren zu vermeiden.

„Haschen nach billiger Popularität"

Vorwürfe aus der CSU nach der Parteienschelte Weizsäckers

Fin. MÜNCHEN, 24. Juni. Unter der Überschrift „Autorität und Pflicht" hat der „Bayernkurier", die Parteizeitung der CSU, Bundespräsident von Weizsäcker heftig kritisiert. Da die Autorität Weizsäckers als „groß" bezeichnet wird, der Zeitungsartikel aber fast ausschließlich aus Vorwürfen besteht, wird dem Leser suggeriert, mit seiner Kritik an den Parteien habe das Staatsoberhaupt seine Pflicht verletzt. Diese Kritik charakterisiert Chefredakteur Scharnagl als „Frontalangriff", „Niedermachen der Parteien", „grobes Pauschalurteil", „Rundumschlag", „präsidiales Negativurteil" und „präsidiale Breitseite". Weizsäcker habe in Kauf genommen, daß es nun „in den präsidialen Wald hineinschallt", wie von dort herausgerufen wurde.

Kernpunkt der Vorwürfe ist, daß sich der Bundespräsident zu einer Zeit an den Parteien reibe, da deren Ruf ohnehin nicht der beste sei. Dazu bedürfe es „keines besonderen Heldentums". Mit seinem „Haschen nach billiger Popularität" habe sich Weizsäcker „dem vermeintlich herrschenden Zeitgeist" angeschlossen. Scharnagl leugnet nicht, daß vieles an den deutschen Parteien durchaus kritikwürdig sei, hebt aber auch deren historische Verdienste um den Wiederaufbau, den Wohlstand und die soziale Sicherheit hervor. Was überdies aus dem Buch des Bundespräsidenten als „Generalabrechnung" mit Bundeskanzler Kohl herausgelesen werden müsse, passe kaum zu der an Weizsäcker so oft gerühmten „feinsinnigen Art".

Wenn aber schon der Bundespräsident die Parteien unbedingt habe kritisieren wollen, hätte er nach Meinung des „Bayernkurier" besser daran getan, für den Schutz des ungeborenen Lebens zu plädieren, da sich das viele Befürworter der „zutiefst unmenschlichen Fristenlösung" vielleicht zu Herzen genommen hätten. Seine tatsächliche Kritik aber sei nur Wasser auf die Mühlen von „Kräften, deren Aufkommen um die Stabilität unserer Demokratie fürchten läßt". Scharnagl findet es symptomatisch, daß der brandenburgische CDU-Politiker Diestel, dieses „Element der Zerstörung in wechselnden Parteien", dem Bundespräsidenten uneingeschränkt beipflichtete. Dieser wiederum wird daran erinnert, daß er seine Karriere einzig und allein der von ihm gescholtenen Union verdanke. „Richard von Weizsäcker ist Staatsoberhaupt nicht nach monarchischer Manier oder von Gottes Gnaden, sondern weil er von zwei Parteien, der CDU und der CSU, für dieses Amt vorgeschlagen worden ist", schreibt Scharnagl.

Einladung Weizsäckers vorgeschlagen

bwa. DÜSSELDORF, 24. Juni. Der Vorsitzende der FDP-Fraktion im Düsseldorfer Landtag, Rohde, hat sich ausgesprochen, den Bundespräsi zu einem Gespräch über von Weizs Äußerungen einzuladen. Der Gen kretär der nordrhein-westfälischen Reichel, bezeichnete die Äußerung Bundespräsidenten als „die falschen te zur falschen Zeit". Weizsäcker h zu „unfairen Einschätzungen aller ker" Anlaß gegeben. Angesichts de teienverdrossenheit sei es viel wic die Bürger zu politischem Engagem ermutigen. Ähnlich hatte zuvor Ministerpräsident Rau (SPD) arg tiert. Die Urteile des Bundespräsi seien nicht gerecht. Die Politik b „Ermutigung und nicht Demotivi denn die Parteien befänden sich i schwierigen Situation", sagte Rau.

Neben der „Ermutigung" müss angesichts der unbestreitbaren I verdrossenheit auch die Arbeit d teien einer „kritischen Bestandsa me" unterzogen werden. FDP-G sekretär Reichel sprach sich dafü den direkten Einfluß der Wähler Urwahl der Bürgermeister und ein Wahlrecht mit Elementen des Pan rens und Kumulierens von Stimm zuweiten. Kritik am Bundespräsi kam auch von der nordrhein-w schen CDU.

Gegendarstellung

In der F.A.Z. vom 17. 6. 92, wer ter dem Titel „Scharfe Angriffe geg ja" unwahre Behauptungen auf „Der thüringische DSU-Vorsitzer tussek, der auch Landesvorsitzen BdV ist, will auf dem DSU-Parte Wochenende in Weimar beantrag die DSU sich – auch auf die Gefa Bruches mit der CSU hin – auf das te Bundesgebiet hin ausdehnt. H sagte, es müsse befürchtet werden, Bund der Vertriebenen für diese gründung mißbraucht werden soll

Diese Behauptung ist unwahr. V vielmehr, daß

1. ich nicht Landesvorsitzen DSU-Thüringen bin,

2. weder von mir noch in mein trage ein Antrag an den Landesp in Weimar gestellt werden sollte, auf das gesamte Bundesgebiet a nen,

3. Die Unterstellung, daß der eine Parteigründung mißbrauch entbehrt jeder Grundlage

Dr. Ingenhäuf, Pau[illegible]
Vorsitzender des BdV
Landesverband Thüringen

Invloed vooral via bedrijfsleven vergroot

Scientology-sekte rukt snel op in ex-DDR

HAMBURG – De omstreden sekte van de Scientology-organisatie steekt in toenemende mate de kop op in het voormalige Oost-Duitsland. Via ondernemingen die zich geestelijk verwant voelen met de sekte, wordt de invloed uitgebreid. Dat meldt het Duitse opinieweekblad Der Spiegel van deze week.

Met behulp van camouflage-organisaties, zoals "Clear Germany", probeert men in economisch opzicht voet aan de grond te krijgen. Het gaat in de praktijk om het bewerken van werknemers met scientology-tactieken, wat er onder meer op neerkomt om negatieve aspecten van collega's te registreren en deze door te geven aan leidinggevenden. Als men afvallig is aan de Scientology-organisatie, zoals in het geval van Jeanette Schweitzer, volgen strafzittingen in het Engelse sektecentrum Saint Hill Manor. Grondregel is dat een "scientoloog" nooit een andere "scientoloog" mag aanklagen.

Bedrijssyndicaat

„Scientology is geen sekte in de gebruikelijke zin van het woord en zelfs helemaal niet een religie", zo stelt Renate Hartwig, oprichter en voorzitter van een vereniging die slachtoffers opvangt van Scientology-praktijken. De Scientology is veeleer „een verdekt opererend bedrijfssyndicaat".

Het gaat de scientology, aldus Der Spiegel, vooral om geld. Naast bizarre richtlijnen als "We hebben je liever dood dan dat je onbekwaam bent", luidt een stelregel van de in 1986 gestorven sekteleider Ronald Hubbard:

"Verdien geld. Verdien meer geld. Zorg er voor, dat andere mensen geld verdienen".

Bij nieuwe ondernemingen houden scientologen zich veilig op de achtergrond. Maar Der Spiegel heeft diverse namen van ondernemers kunnen achterhalen die zich met de uitbreiding van de sekte bezighouden.

Franse politie doet inval in hoofdkwartier Scientology

Trouw
16-1-'92

PARIJS (AFP, AP) – De Franse politie heeft dertig aanhangers van de Scientology-beweging gearresteerd, omdat ze verdacht worden van oplichting.

In het hoofdkantoor van de sekte en in haar culturele centrum in Parijs heeft de politie huiszoeking gedaan en dozen met documenten in beslag genomen. Ze reageerde daarmee op een klacht die zeven ex-aanhangers van Scientology hadden ingediend. Hun zou in totaal zo'n vier miljoen frank (bijna anderhalf miljoen gulden) zijn ontfutseld door de beweging.

De internatonale president van Scientology, Heber Jentzsch, heeft het optreden van de Franse politie toegeschreven aan misnoegen over een publikatie van de beweging. Daarin werd de inlichtingendienst van de Franse politie, de *Renseignements Généraux*, beschuldigd van het onderscheppen van post, het afluisteren van telefoontjes, diefstal van documenten en andere ongerechtigheden. Jentzsch reageerde telefonisch vanuit het hoofdkwartier van de sekte in Los Angeles.

Het is de tweede keer dat de Franse politie in actie is gekomen tegen de beweging. In november 1990 werden negentien leden in staat van beschuldiging gesteld. Ze zouden zich niet alleen schuldig hebben gemaakt aan oplichting, maar ook illegaal medicijnen hebben verstrekt, wat de dood van een Scientology-aanhanger in Lyon zou hebben veroorzaakt.

Scientology, in 1954 opgericht door de Amerikaan L. Ron Hubbard (overleden in 1986), beweert over de hele wereld zes miljoen aanhangers te hebben. Een Frans anti-sektencentrum daarentegen houdt het op 400 000, verspreid over dertig landen. Bekende aanhangers zijn de filmster John Travolta en de pianist Chick Corea.

Filosofie

De sekte zegt via een 'toegepaste religieuze filosofie', die doorgaans ongebruikte sectoren van de hersenen in actie brengt, te ijveren voor een wereld zonder misdaad en oorlog. Aan inwijding in haar geheimen zijn vaak hoge kosten verbonden. Een nieuweling moet er in Frankrijk zo'n 100 000 frank (ongeveer 35 000 gulden) voor neertellen.

Trouw 28/11-'91

Crimineel etiket op Scientology niet verboden

GENEVE (EPD) – De Zwitserse editie van het maandblad *Het Beste* mag de Scientology-sekte een criminele organisatie met mafia-achtige oplichterspraktijken noemen, heeft de rechtbank in Lausanne bepaald.

Een voorlopig publikatieverbod van het oktobernummer, op verzoek van de sekte opgelegd, werd door de rechter opgeheven. Het maandblad heeft kunnen aantonen dat verscheidene personen door de Scientology-sekte onder druk zijn gezet.

HC 3-7-91

Lage straffen in proces tegen Scientology

Rome – Een massaproces tegen 74 Italiaanse medewerkers van de Scientology-beweging is geëindigd in vrijspraak voor de meesten. Zeven mensen hebben straffen gekregen van een tot twee jaar voor het misbruik maken van goedgelovigheid. Vijf zijn schuldig verklaard aan bedrog, maar de cel wordt hun bespaard.

Aan de Italiaanse Scientology-beweging waren, behalve het misbruik maken van de goedgelovigheid van hun volgelingen, afpersing en belastingfraude ten laste gelegd. Tweeëneenhalve maand geleden waren straffen tot 4,5 jaar geëist, met name omdat Scientology in Italië profijt zou trekken van het feit dat de staat er op het gebied van de psychiatrie verstek laat gaan. Weerloze mensen zouden zo tot financiële offers zijn gebracht.

Nieuwe Revu 13-20 juni '91

Vandaag Amerika

HET SCIENTOLOGY-COMPLOT

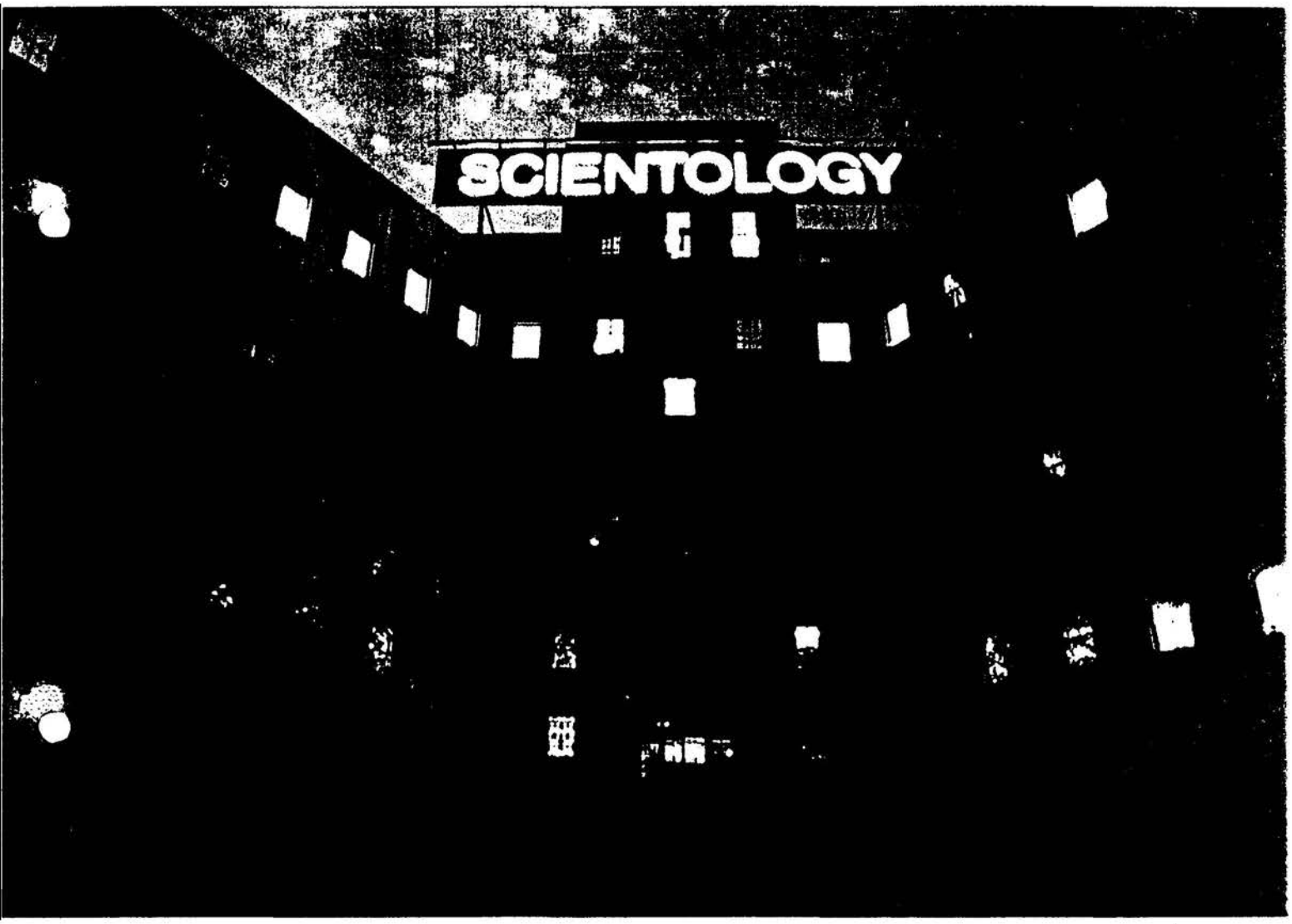

Nadat er drie jaar geleden negen leiders in Spanje waren opgepakt, werd het stil rondom de Scientology Church. Maar dat wil niet zeggen dat de sekte haar activiteiten staakte. Integendeel. De Scientology Church breidt zwijgend haar wereld-imperium uit. Een onderzoek naar de dekmantel-organisaties, de methoden waarop critici de mond wordt gesnoerd en het grote doel.

Door Richard Behar

morgen de wereld

Noah Lottick (24) uit Kingston (Pennsylvania) sprong vorige zomer in New York City uit een raam op de tiende verdieping van het Milford Plaza Hotel. Hij stortte neer op de motorkap van een zesdeurs limousine. Toen de politie arriveerde zagen zij dat zijn vingers zich nog uitstrekte naar 171 dollar, het enige geld dat hij niet had uitgegeven aan de Scientology Church: de 'zelfhulp filosofiegroep' die hij zeven maanden eerder ontdekt had.

De vader van Noah Lottick, een arts, kan het nog nauwelijks geloven. "Wij dachten dat het een normale opleiding was," zegt hij. "Maar nu were· ·ve dat het een school is die geleid wordt doo· psychopaten. Hun therapieën zijn pure manipulatie. Ze zoeken naar aardige, intelligente mensen en vernietigen ze."

De Lottick's zouden Scientology graag voor het gerecht dagen, voor medeplichtigheid aan de dood van hun zoon, maar zij zijn bang voor de gevolgen. De kerk verschuilt zich al bijna veertig jaar met succes achter artikel 1 van de Amerikaanse Grondwet en achter een batterij goedbetaalde advocaten en privé-detectives.

De Scientology Church, opgericht door de Amerikaanse science fiction-schrijver L. Ron Hubbard, doet zich voor als een religie. In werkelijkheid is de kerk een zeer winstgevende wereldwijde zwendelpraktijk die overleeft door leden en critici op een mafia-achtige wijze te intimideren. Er zijn in de afgelopen tien jaar slechts korte perioden geweest waarin de opmars van de kerk werd afgeremd. In het begin van de jaren tachtig kwamen elf kopstukken, waaronder Hubbard's vrouw, in de gevangenis terecht. Zij waren betrokken bij infiltratie en inbraken. Bovendien had de groep meer dan honderd telefoonlijnen afgeluisterd van privéadressen en regeringsinstanties die betrokken waren bij een onderzoek naar de kerk.

De afgelopen jaren hebben honderden Scientologen zich losgerukt uit de greep van de kerk. Veel van hen voelden zich geestelijk of mentaal mishandeld. Sommigen hebben een rechtszaak aangespannen en gewonnen, anderen hebben zichzelf 'afgekocht' voor bedragen die soms boven een miljoen gulden uitstegen. In verscheidene rechtszaken hebben rechters Scientology getypeerd als "schizofreen en paranoïde" en als "corrupt, sinister en gevaarlijk."

De meeste sektes overleven hun stichter niet, maar Scientology floreert sinds het overlijden van Hubbard in 1986. De kerk heeft wereldwijd ongeveer 50.000 leden, veel minder dan de acht miljoen die door henzelf geclaimd wordt, maar er zijn inderdaad miljoenen mensen die ooit met Hubbard's bizarre schepping te maken hebben gehad. Eén van de verschijningsvormen van de kerk is 'De kerk van de geestelijke technologie'. Uit dossiers van rechtszaken blijkt dat deze zijtak alleen al in 1987 een inkomen had van ruim een miljard gulden. Ex-leden die op hoog niveau opereerden zeggen dat de moederorganisatie zo'n achthonderd miljoen heeft weggesluist naar bankrekeningen in Liechtenstein, Zwitserland en Cyprus.

Hubbard's boeken vormen nog steeds de grondslag voor de denkbeelden en werkwijze van Scientology. Eén van zijn werken, 'Dianetics, de moderne wetenschap van mentale gezondheid' uit 1950, beschrijft hoe psychische problemen ontstaan en hoe ze het beste verholpen kunnen worden. Volgens Hubbard laten negatieve ervaringen uit het verleden geestelijke littekens, of in het kerkjargon 'engrammen' achter. Zolang die engrammen niet behandeld worden, zijn mensen geen vrije wezens. Hubbard beschrijft in zijn boek de enige werkzame behandelingsmethode: 'auditing'. Met behulp van de E-meter, een door de stichter ontwikkelde leugendetector, dwingt de auditor zijn patiënt 'terug te gaan' naar een gebeurtenis in het verleden die de oorzaak is van een engram. Deze praatsessies kunnen volgens Hubbard de intelligentie vergroten en blindheid genezen. Zelfs wanneer de engrammen genezen zijn liggen er volgens de Scientology-doctrine nog steeds spirituele gevaren op de loer. Om aan die gevaren te ontkomen moet de Scientoloog "de brug op naar totale vrijheid."

De kosten van al deze therapieën zijn hoog. Nieuwe leden - "rauw vlees" zoals Hubbard hen noemt - betalen volgens de laatste prijslijst 2000 gulden voor een uur 'auditing'. Een sessie van twaalfeneenhalf uur kost 25.000 gulden. Wie de hele brug wil begaan moet rekening houden met bedragen tussen de 400.000 en de 800.000 gulden.

Psychiaters zeggen dat 'auditing' kan leiden tot een verslavende geestelijke euforie. Nieuwkomers kunnen de sessies zelf verdienen door nieuwkomers te werven, door nieuwkomers te auditeren of door lid te worden van de kerk. "Zorg ervoor dat er een heleboel lichamen door de winkel gaan," schreef Hubbard in een van zijn bulletins aan topfunctionarissen binnen de kerk. "Verdien geld, verdien meer geld. Laat anderen produceren, zodat je zelf geld verdient... Hoe je ze binnen krijgt, of waarom maakt niets uit, maar doe het."

Harriet Baker (73) werd op hardhandige wijze geconfronteerd met de verkoopmethoden van Scientology. Toen Baker's man overleed aan kanker, kwam een Scientoloog bij haar thuis in Los Angeles en verkocht haar voor 2600 gulden 'auditing'. Ongeveer 30.000 gulden later ontdekte Scientology dat haar huis geheel was afbe-

De in 1986 overleden Scientology-oprichter L. Ron Hubbard: "Geld, meer geld."

taald. De kerk regelde een hypotheek van 90.000 gulden, die Baker om moest zetten in nieuwe sessies. Baker's kinderen konden haar echter overtuigen dat zij op de verkeerde weg was. In juni verzocht Baker de kerk om het ongebruikte bedrag van 54.000 gulden terug te storten. Niet lang daarna kreeg zij bezoek van twee scientologen met een E-meter die haar kwamen verhoren. Baker heeft het geld nooit teruggekregen. In september moest zij haar huis verkopen omdat zij de hypotheek niet meer kon betalen.

Voordat Noah Lottick zichzelf van het leven beroofde betaalde hij meer dan 10.000 gulden aan de kerk. Naarmate hij Scientology vaker bezocht, werd zijn gedrag vreemder. Toen Noah's vader besloot om een psychiater om raad te vragen was het al te laat. 'Van Noah's vrienden bij Dianetics' vermeldde de kaart aan één van de bossen bloemen op het graf van Lottick. Een

enkele Scientoloog nam de moeite om op de begrafenis te komen. Een week daarvoor waren Noah's ouders nog warm onthaald in het Scientologygebouw. Een leider van Noah's groep liet bij die gelegenheid weten dat hun zoon een paar uur voordat hij vermist werd nog in het gebouw was geweest. Maar zodra zijn lichaam door zijn ouders geïdentificeerd was werd deze lezing bij Scientology ontkend. Tot op de dag van vandaag weigert de kerk om 6000 gulden die Lisick nooit gebruikte terug te betalen aan de ouders. Noah zou het bedrag overgemaakt hebben als een 'donatie'.

DE LEIDING VAN SCIENTOLOGY is op het moment in handen van de Amerikaan David Miscavige, 31 jaar, een 'drop-out' van de middelbare school en een lid van de tweede generatie Scientologen. Ex-leden beschrijven hem als sluw, meedogenloos en zo achterdochtig over vermeende vijanden dat hij z'n drinkbeker nooit neerzet zonder er een plastic dekseltje op te doen. Het is zijn obsessie om van Scientology in de jaren negentig een vertrouwenwekkende beweging te maken die ingang vindt onder brede lagen van de bevolking.
De 'Celebrity Centers' (Vip-centra) maken onderdeel uit van deze strategie. In Hollywood heeft de kerk een keten van sociëteiten opgericht waar Amerikaanse sterren groots onthaald worden. In de centra kunnen de beroemdheden terecht voor algemene adviezen en voor carrièreplanning, overigens tegen betaling van forse bedragen. John Travolta, Tom Cruise en de actrice Kirstie Alley - bekend van Cheers - maken gebruik van deze diensten, evenals de jazz-muzicus Chick Corea en Nancy Cartwright, 'de stem' van cartoon-ster Bart Simpson. Maar Miscavige bewandelt ook andere wegen om zijn doel te bereiken. Hij nam het bekende reclamebureau 'Hill en Knowlton' in de arm om het ranzige imago op te poetsen. Miscavige's groep trad naast Sony en Pepsi op als hoofdsponsor voor Ted Turner's liefdadigheidsspelen. Scientology-boeken werden in grote oplages op de markt gebracht en vervolgens door de groep zelf gekocht, zodat deze titels bovenaan de bestsellerlijsten verschenen. In genoommeerde tijdschriften als Newsweek en Business Week verschijnen paginagrote advertenties, waarin Scientology een filosofie wordt genoemd. En in televisiespots worden de boeken tot vervelens toe aangeprezen.
Terwijl de naam Scientology te kust en te keur wordt aangeprezen, bedient de kerk zich van talloze schuilnamen, dekmantels en tussenpersonen om haar produkt aan de man te brengen. Met name rijke, intellectuele mensen zijn een gewilde prooi.

STERLING MANAGEMENT SYSTEMS, opgericht in 1983, behoort tot de snelstgroeiende familiebedrijven in Amerika. (In 1988 bedroeg het inkomen zo'n 20 miljoen). Sterling verzendt regelmatig een nieuwsbrief aan meer dan 300.000 mensen die werkzaam zijn in de gezondheidszorg: meestal tandartsen. Hen wordt een drastische stijging van het inkomen voorgespiegeld, wanneer zij deelnemen aan de door Sterling georganiseerde seminars en cursussen, die ongeveer 20.000 gulden per stuk kosten. Het hoofddoel van Sterling is klantenwerving voor Scientology. De oprichter van het bedrijf, tandarts Gregory Hughes, staat nu onder verdenking bij het 'Tuchtcollege voor Tandartsen' in Californië. Er zijn negen rechtszaken tegen hem aangespannen voor het ondeskundig behandelen van patiënten, meestal kinderen.
Veel tandartsen die zonder het te weten bij Scientology betrokken zijn geraakt, hangen eveneens rechtszaken boven het hoofd. Tandarts Robert Geary uit Medina (Ohio), die in 1988 een Sterling-seminar bezocht, onderging "de meest extreme verkoopmethodes die hij ooit had meegemaakt." Sterling-medewerkers verzekerden Geary (45) dat hun firma niet was verbonden aan Scientology; toch wisten zij Geary ervan te overtuigen dat hij en zijn vrouw Dorothy persoonlijke problemen hadden die auditing noodzakelijk maakten. In vijf maanden, zeggen de Gearys, besteedden zij 260.000 gulden aan diensten en nog eens 100.000 gulden aan goederen zoals 'met goud ingelegde' boeken over investeringsniveaus met een handtekening van Hubbard. Geary voegt daar aan toe dat de Scientologen niet alleen zijn bank beldden om de limiet van zijn credit-card te verhogen, maar dat zij hem bovendien dwongen zijn handtekening te plaatsen onder een aanvraag voor een lening van 40.000 gulden. "Het was krankzinnig," zegt hij achteraf, "ik kon zelfs geen rekening krijgen waarop stond waarvoor de lening bestemd was." De Gearys beweren dat de dwang zover ging dat Scientologen Dorothy twee weken vasthielden in een berghut, waarn ze behandeld moest worden voor een zenuwin zinking.

MAAR STERLING is lang niet de enige dekman tel. Er zijn ook organisaties die zich ten doe stellen de publieke opinie rijp te maken voor hc gedachtengoed van de kerk. "De grootste infor matie-campagne in de geschiedenis van Scien tology," zo noemt de kerk de verspreiding va meer dan 3,5 miljoen exemplaren van 'The Wa to Happiness' (een boekje over moraal va Hubbard's hand) op openbare basisscholen i heel Amerika. Deze taak was in handen van th 'Way to Happiness Foundation': één van d dekmantels waaronder Scientology een bree publiek probeert te beïnvloeden. 'Applied Scho lastics', 'Toegepaste scholastiek' is een organisa tie die tracht op Hubbard's leest gestoelde on derwijsprogramma's te introduceren op openba re scholen. Daarnaast bestaan er plannen voo een campus van 400 hectare met een opleidings instituut waar onderwijzers leren de methode van Hubbard toe te passen.
Ook buiten het onderwijs tracht Scientology d geesten rijp te maken. Onder de naam 'Citizen Commission on Human Rights' (CCHR), he 'Burgercomité voor de Mensenrechten', is een groep binnen de kerk fulltime bezig om wat zij ziet als haar voornaamste concurrent, de psychiatrie, te bestrijden. Het comité verspreidt regelmatig rapportages die de psychiatrie en specifieke psychiaters in een kwaad daglicht moeten stellen. De aan de kerk verbonden 'Concerned Businessmen's Association of America', de Vereniging van Verontruste Amerikaanse zakenlieden, organiseert debatten waar tegen drugs wordt geageerd en verleent studiebeurzen van 10.000 gulden. Zo hopen zij studenten aan zich te binden en in de gunst te komen bij beroepskrachten in het onderwijs. John D. Rockefeller de vierde, senator voor West-Virginia, prees de vereniging onlangs nog aan op de senaatsvloer, niet wetend dat hij met een dekmantel van Scientology te doen had. In augustus was de schrijver van Roots, Alex Haley, de belangrijkste spreker op het jaarlijkse feestmaal. De onwetendheid tegenover de kerk kan gênant zijn. Achteraf zegt Haley: "Ik wist niet zoveel van deze club af. Ik ben een aanhanger van de methodisten."
De gouverneur van de staat Illinois, Jim Edgar, maakte het nog bonter. Hij wilde 13 maart uit-

oepen tot 'L. Ron Hubbard Day'. Tenslotte, zo ei hij, had Hubbard "de afwijkingen van de nenselijke geest verholpen." Toen hij er eind naart achter kwam wie Hubbard werkelijk was, rok hij de proclamatie in.

SCIENTOLOGY houdt zich niet alleen bezig met de zorg voor het geestelijke, maar ook lichamelijke problemen kunnen met de 'tech' van Hubbard verholpen worden. Hiertoe is 'Health-Med' opgericht: een keten van klinieken waar het lichaam wordt gereinigd door wisselbaden in de sauna, lichaamsoefeningen en vitaminepreparaten. Deskundigen stellen het programma aan de kaak als kwakzalverij. Bovendien is het overmatig toedienen van vitamines in combinatie met de sauna gevaarlijk.
Hubbard's reinigingsprogramma vormt ook de voornaamste steunpilaar voor Narconon: een ır de kerk gerunde keten van 33 afkickcentra voor alcohol en drugs -sommigen in gevangenissen onder de naam Criminon- in twaalf landen. Ook op het zakelijke vlak laten Scientologen zich niet onbetuigd. Bedrijven werken samen met Scientology en andersom. De gebroeders Feshbach -Kurt, Joseph en Matthew- uit Palo Alto (Californië) zijn rijk geworden met handel volgens het procédé van 'shorting'. Op de effectenmarkt betekent 'shorting' dat een handelaar effecten leent van een staatsbedrijf, om ze vervolgens door te verkopen op de markt. De handelaar hoopt dan dat de prijzen van de effecten zullen dalen. Dan kan hij ze immers goedkoop terugkopen en vervolgens teruggeven aan de lener.
De Feshbachs hebben inmiddels meer dan een miljard tot hun beschikking en geven leiding aan een staf van zestig werknemers. Hun succes hebben zij, naar eigen zeggen, geheel te danken ... cientology. De kerk mocht dan ook zo'n twee miljoen gulden van hen incasseren.
Tijdens hoorzittingen (1989) in het Congres beweerden vertegenwoordigers van verschillende bedrijven dat stromannen van de gebroeders Feshbach valse informatie hadden verspreid onder regeringsinstanties om hun bedrijf in diskrediet te brengen en de effecten in waarde te doen dalen. Stromannen zouden met hetzelfde doel zijn opgedoken in de gedaantes van veiligheids- en Beursambtenaar.
Michael Russell, uitgever van een aantal tijdschriften over het zakenleven legde een getuigenverklaring af waarin hij zei dat een werknemer van Feshbach zijn bankiers opbelde en trachtte zijn leningen te blokkeren. Soms ook huren de Feshbachs privé-detectives om bedrijven door te lichten. Eventuele misstanden worden doorgespeeld aan business-verslaggevers, makelaars en beleggers.
De Feshbachs, die colberts dragen met de slogan 'effecten-busters' houden vol dat zij schone handen hebben. Maar als onderdeel van een lopend onderzoek naar mogelijke voorkennis bij effectenhandel wordt volgens welingelichte kringen gekeken of de gebroeders Feshbach vertrouwelijke informatie hebben gekregen van ambtenaren van het Ministerie van Volkshuisvesting. De broers lijken gelieerd te zijn aan Scientology's strijd tegen de psychiatrie en medicijnen: hun slachtoffers zijn vaak firma's die te maken hebben met biotechnologie of gezondheid.
Een andere geruchtmakende activiteit was een samenzwering van Scientologen om binnen te dringen in het Internationale Monetaire Fonds, de Wereldbank en de Export-Import bank van Amerika om vertrouwelijke informatie te vergaren. De Scientologen hoopten te weten te komen van welke landen in de wereld het internationale krediet ingetrokken zou worden. Aan de kerk verbonden handelaren zouden met deze voorkennis hun voordeel kunnen doen door via kortstondige handelsposities in die landen gebruik te maken van de schommelingen in de waarde van de munteenheid.
Soms leiden de malversaties tot een veroordeling. Zoals in het geval van drie scientologen uit Florida, waaronder Ronald Bernstein, een belangrijke geldschieter van Scientology. De drie bekenden in maart schuldig te zijn aan het witwassen van geld via hun handel in zeldzame postzegels.

SCIENTOLOGY BESTEEDT grote sommen geld aan het monddood maken van critici. Artsen, journalisten, advocaten en zelfs rechters worden bedolven onder processen, beslopen door detectives, vals beschuldigd van verzonnen misdaden, in elkaar geslagen of met de dood bedreigd. Critici zijn 'vogelvrij' zo luidt een van de beleidslijnen die door Hubbard werd uitgezet.
Nadat de Los Angeles 'Times' een serie negatieve artikelen over de kerk publiceerde, gooiden de scientologen er naar schatting twee miljoen gulden tegenaan om de publicaties in hun voordeel om te buigen. Op billboards en bushokjes verschenen honderden posters met de namen van de verslaggevers en daarboven een voor de kerk positieve, maar uit z'n verband gerukte uitspraak uit het artikel.
De meest afschrikwekkende vertegenwoordigers van de kerk zijn haar advocaten. Hubbard waarschuwde zijn volgelingen voor advocaten die adviseren om niet te vervolgen. "Het doel van vervolging is eerder verwarring zaaien en ontmoedigen dan winnen." Resultaat: Scientology heeft honderden rechtszaken aangespannen tegen vermeende vijanden en betaalt jaarlijks ongeveer 40 miljoen gulden aan meer dan honderd advocaten.
Scientology lijkt zich tot doel te hebben gesteld om de oppositie tot een faillissement te drijven of te begraven onder papier. Alleen al tegen de belastingdienst lopen 71 rechtszaken.
Tegen Michael Flynn, een advocaat uit Boston die tussen 1979 en 1987 slachtoffers van de kerk bijstond werden veertien absurde rech ...ken aangespannen die één voor één niet ontvankelijk werden verklaard. Een andere advocaat Joseph Yanny, vertegenwoordigde de sekte to 1987. Hij gooide het bijltje erbij neer toen hem naar zijn zeggen, werd verzocht om Scientology leden te helpen bij het stelen van medisch rapporten die gebruikt zouden worden om een advocaat van de tegenpartij te chanteren. (I plaats daarvan werd de advocaat volgens zeg mannen in elkaar geslagen). Sinds Yanny de kerk niet meer verdedigt is hij het doelwit ge worden van inbraak, rechtsvervolging en bedre ging met de dood.

CRITICI DRINGEN EROP AAN dat de sta de kerk op een gecoördineerde wijze aanpak "Ik zou wel eens willen weten waar de reg ring blijft?" vraagt Toby Plevin, een advoca uit Los Angeles die opkomt voor de slachtoffe "De rechtsvervolging zou niet ov ...latmoeten worden aan privé-personen. God we dat de meesten van ons bang zijn om betrokk te raken."
Tot dusverre bezorgt de Internal Revenue Ser ce (IRS), ofwel de Centrale Belastingdien Scientology nog de meeste kopzorgen. Bel tingbeambten hebben vermoedens dat Hu bard's opvolgers de kas van de kerk hebben licht. Sinds 1988, toen de Hoge Raad z schaarde achter eerdere gerechtelijke uitspra

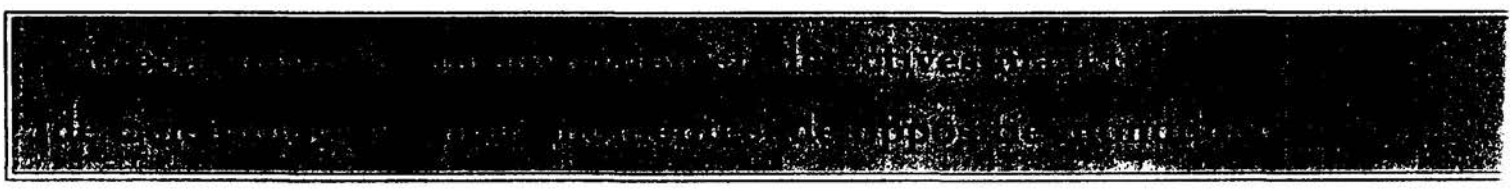

John Travolta, Kirstie Alley en Tom Cruise: forse bedragen voor adviezen van 'Celebrity Centers' die bij het Scientology-imperium horen

om de belastingvrijwaring voor Scientology op te heffen is er een grootscheeps landelijk onderzoek gestart. Een klein, maar behulpzaam houvast in het onderzoek waren cassettebanden met gesprekken tussen hooggeplaatste Scientologen en hun advocaten. Volgens een federaal hoger gerechtshof vormden de banden bewijsmateriaal voor een plan om "in de toekomst belastingfraude te plegen".
De belastingdienst en de FBI hebben ex-leden de afgelopen drie jaar verslag laten uitbrengen van hun bevindingen. Dit onderzoek werd mede gestart om bewijs te vergaren in een grote zwartgeld-affaire. Maar dit onderzoek is volgens de laatste berichten vorig jaar vastgelopen. De Federale politie klaagt dat het Openbaar Ministerie weigert voldoende geld beschikbaar te stellen. Dat geld is nodig om een langdurig onderzoek in te stellen en de aanvallen tegen individuele politiefunctionarissen af te weren. "Volgens mij kan de inlichtingendienst van Scientology zich meten met de FBI," zegt Ted Gundersson, een voormalig hoofd van het FBI-kantoor in Los Angeles.

SOMS KUNNEN zelfs de fanatiekste aanhangers wel een beetje bescherming gebruiken. Dat bleek nog eens in het geval van John Travolta die zich, ondanks kritische geluiden in de richting van het management, toch lange tijd opwierp als de onofficiële spreekbuis van de kerk. Exleden die in de top meedraaiden verzekeren dat Travolta lange tijd bang is geweest dat details over zijn seksuele leven naar buiten gebracht zouden worden, zodra hij de kerk de rug toe zou keren. Het voormalig hoofd van de veiligheidsdienst van Scientology, Richard Aznaran, herinnert zich dat Miscavige tegenover stafleden vaak grappen maakte over Travolta's vermeende promiscue homoseksuele leven. Op dit moment lijkt de dreiging achterhaald. In mei verkocht een mannelijke porno-ster voor 200.000 gulden het verhaal over zijn twee jaar durende relatie met Travolta aan een pulpblad. Travolta weigerde commentaar; in december diskwalificeerde zijn advocaat het verhaal als bizar. Twee weken later kondigde de acteur aan dat hij ging trouwen met actrice en mede-Scientoloog Kelly Preston.

NIET LANG NA DE DOOD van Hubbard ontbood de kerk Trout & Ries een respectabel marketing-adviesbureau dat opereert vanuit Connecticut. "Wij zijn zeer duidelijk geweest," zegt Jack Trout. "We hebben hen geadviseerd om de boel uit te mesten, de controverses te beëindigen en zelfs op te houden een kerk te zijn. Zij waren er niet voor te porren." In plaats daarvan heeft Scientology nu één van de grootste Public Relations-firma's in de arm genomen: Hill and Knowlton. Woordvoerders van het bedrijf weigeren commentaar. Trout niet: "Hill and Knowlton moeten het gevoel hebben dat er nog met deze heren te praten valt," zegt hij. "Tenzij ze het echt alleen maar om het geld gaat."

DESKUNDIGEN VOORSPELLEN dat, tenzij de federale autoriteiten hun zaken serieus aanpakken, de piraterij van de kerk zich zal verspreiden als een kankergezwel. "Scientologen zijn zeer ondernemend, en nu Hubbard dood is, en niet meer in staat om de boel in de war te gooien met zijn eeuwige invallen, is het voor de navolgelingen zelfs eenvoudiger geworden om hun route uit te stippelen," waarschuwt Louis West, directeur van het 'Instituut voor Neuropsychiatrie' aan de 'Universiteit van Californie' in Los Angeles. "Ik voorspel dat er meer offensieven en financiële transacties in gang gezet zullen worden. Wat ik zou willen zijn wettelijke maatregelen om mensen te beschermen tegen de valse beloftes van sektes als Scientology."
Maar zolang de slachtoffers en de opponenten van Scientology met succes de mond gesnoerd kunnen worden, zullen de zakenlui en de advocaten van Scientology miljoenen blijven verdienen door de kerk te helpen om haar imperium te vergroten •

© *Time*

erhaal als bizar. Twee weken
: acteur aan dat hij ging
trice en mede-Scientoloog

E D·) van Hubbard ont-
t & Ries een respectabel mar-
u dat opereert vanuit Con-
zeer duidelijk geweest," zegt
:bben hen geadviseerd om de
de controverses te beëindigen
'en een kerk te zijn. Zij waren
ren." In plaats daarvan heeft
ı van de grootste Public Rela-
:e arm genomen: Hill and
voerders van het bedrijf wei-
ar. Trout niet: "Hill and
het gevoel hebben dat er nog
praten valt," zegt hij. "Tenzij
naar om het geld gaat."

'OORSPELLEN dat, tenzij de
en hun zaken serieus aanpak-
ın de kerk zich zal verspreiden
:wel. "Scientologen zijn zeer
nu[illegible]bbard dood is, en niet
le boel in de war te gooien met
len, is het voor de navolgelin-
iger geworden om hun route
waarschuwt Louis West, direc-
tituut voor Neuropsychiatrie'
it van Californie' in Los Ange-
dat er meer offensieven en fi-
:s in gang gezet zullen worden.
n zijn wettelijke maatregelen
schermen tegen de valse belof-
Scientology."
lachtoffers en de opponenten
net succes de mond gesnoerd
zullen de zakenlui en de advo-
logy miljoenen blijven verdie-
: te helpen om haar imperium

Scientology in Nederland

Peter Rensen maakte in 1988 voor Nieuwe Revu een undercover-reportage over de Scientology Church in Amsterdam. Hij vergelijkt nu de Amerikaanse en Nederlandse organisatie met elkaar.

Door Peter Rensen

Drie jaar geleden beschreef ik voor dit blad de handel en wandel van de Scientology Church in Amsterdam, de enige Nederlandse vestiging. Mijn bevindingen waren somber: de kerk laat geen enkele plaats over voor het individu. Wie zich bij Scientology aansluit raakt verstrikt in een web van dwangmatige ideologieën. Bovendien functioneert de kerk als een gulzige multinational die mensen zonder scrupules tot op de laatste cent financieel uitkleedt.

De instelling van de Scientology Church in Nederland verschilt niet van de Amerikaanse. Ook in Nederland opereert de kerk doelbewust onder schuilnamen en dekmantels. Tijdens mijn verblijf werd Scientology vaak geïntroduceerd als 'Dianetics', 'Field Staff Members' (FSM's), Scientologen die in hun directe omgeving nieuwe leden trachtten te werven, boden hun diensten aan als 'Dianetics Consultant'. Bij de boeken van Hubbard die naar geïnteresseerden werden gestuurd, moest ik zorgvuldig alle aangehechte Scientology-kaartjes verwijderen en vervangen door Dianetics-brochures. Tijdens een seminar voor Delftse ingenieurs werd de naam Scientology angstvallig verzwegen.

Dianetics is niet de enige schuilnaam. Onder de naam 'Hubbard College of Improvement' worden Scientology-cursussen (voor management-verbetering) bij de belasting afgetrokken.

In Zutphen bestaat sinds 1982 een vestiging van Narconon, het afkickcentrum voor alcohol- en drugsverslaafden van Scientology. En ook de 'Citizens Commission on Human Rights' (CCHR), het anti-psychiatriecomité, is actief in Nederland. De naam wordt voorgebruikt om pamfletten en ingezonden brieven in kranten te ondertekenen.

Zowel in Amerika als in Nederland is het zeer moeilijk om een vinger te krijgen achter de financiële handel en wandel van de kerk.

Wel werd mij duidelijk dat stafleden op het laagste - en middenniveau niet rijk werden van hun werk. Manuel Nugteren, hoofd van de afdeling werving, lichtte een tipje van de financiële sluier op: "Stafleden krijgen betaald naar de hoeveelheid kennis die zij hebben vergaard. Hoe meer cursussen iemand gevolgd heeft hoe meer units diegene krijgt toegewezen. De inkomsten van de Nederlandse organisatie worden verdeeld over de units. Wanneer de totale produktie laag is, dan is een unit dus maar weinig waard."

Zo ontstaat een systeem waarbij iedereen op zijn eigen niveau direct voordeel heeft aan het verhogen van de "conditie van de organisatie". Het verraderlijke is dat de cursussen die stafleden gratis kunnen volgen, direct in rekening worden gebracht zodra het staflid de kerk verlaat. Ongemerkt kunnen die bedragen hoog oplopen en het staflid afhankelijk maken.

In hoeverre de topfunctionatissen, die vanuit het Europese hoofdkantoor boven de organisatie in Nederland geplaatst zijn, zich onttrekken aan dergelijke regels is mij niet duidelijk geworden.

Voor de bezoekers van Scientology liggen de zaken eenvoudiger. Zij worden onder zware druk gezet om cursussen of 'auditing' te kopen en moeten direct betalen. Tenminste een man sloot tijdens mijn verblijf een lening van tienduizenden guldens af bij een verzekeringsmaatschappij om zijn 'auditing' te kunnen betalen.

Scientology in Nederland is een theekransje vergeleken met de situatie in Amerika. Chronisch personeelsgebrek maakt het de organisatie hier onmogelijk op Amerikaanse wijze campagne te voeren en critici onder druk te zetten.

Voor de bevoegde autoriteiten zou dit wellicht reden kunnen zijn om de kerk des te harder te bestrijden ●

„Scientology" will gegen Senatsbeschluß vorgehen

FAZ
31-5-91

mtz. HAMBURG, 30. Mai. „Mit allen zu Gebote stehenden Mitteln" will die „Scientology-Kirche" gegen einen Beschluß des Hamburger Senats zu Felde ziehen, der dem Verein die Rechtsfähigkeit entzogen hat. Die von großen Teilen der Öffentlichkeit als „Sekte" angesehene, sich selber aber als „Kirche" bezeichnende Organisation ist in den Augen des Senats eine „auf Gewinnerzielung abzielende" Vereinigung, die nicht die Privilegien eines Vereins in Anspruch nehmen darf. „Scientology" nannte das Verfahren des Senats als „an der Grenze der Rechtsbeugung" angesiedelt und – im Hinblick auf die Bürgerschaftswahlen am Sonntag – einen „überstürzt komponierten Wahlkampfschlager mit schrägen Tönen".

Scientology soll in der Bundesrepublik Deutschland 30 000 Mitglieder haben. Anfang des Jahres hatte das Verwaltungsgericht Hamburg der Organisation auferlegt, ihren Verkauf von Büchern, Kursen und „Elektrometern" als normales Gewerbe anzumelden. Dagegen hatte Scientology Widerspruch eingelegt. Das Treiben der „Kirche", die auf offener Straße Mitglieder anzuwerben versucht, hat in Hamburg zu heftigen Reaktionen der Bevölkerung geführt. So wurde eine Bürgerinitiative aktiv, die fünfzigtausend Unterschriften sammelte und einen Untersuchungsausschuß des Bundestages fordert, der die „Machenschaften der Sekte" untersuchen soll.